ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓ

စီရင်ရေးသားအပ်သော

သဒ္ဒနီတိကရကုမာရ

ဒုတိယတွဲ

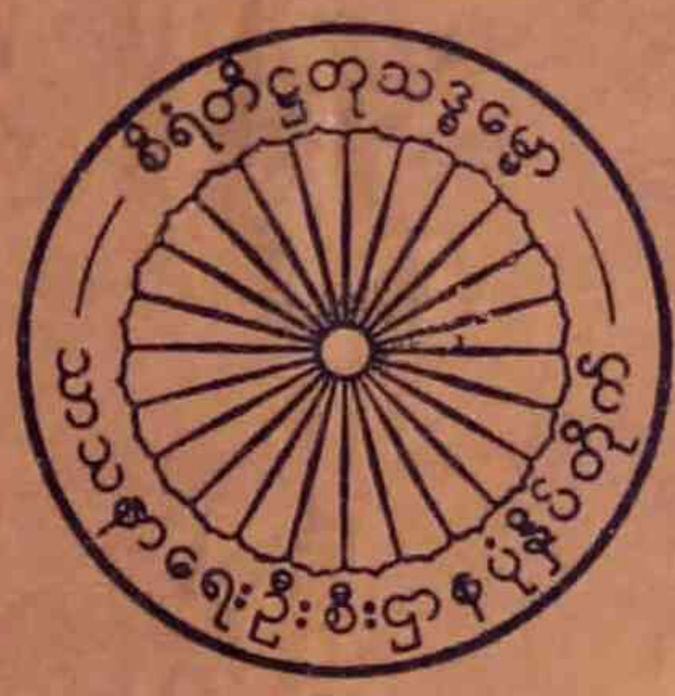

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၂၃ ကောဇော ၁၃၇၁ စက်တင်ဘာလ ၁၉၇၉

ဆရာတော်ဦးဇုန်

ဗိုရင်ရေးသားအပ်သော

သဒ္ဓိတ်စာတုပဓာန

ဝိ

နိ သ ယ

(ဒုတိယတွဲ)

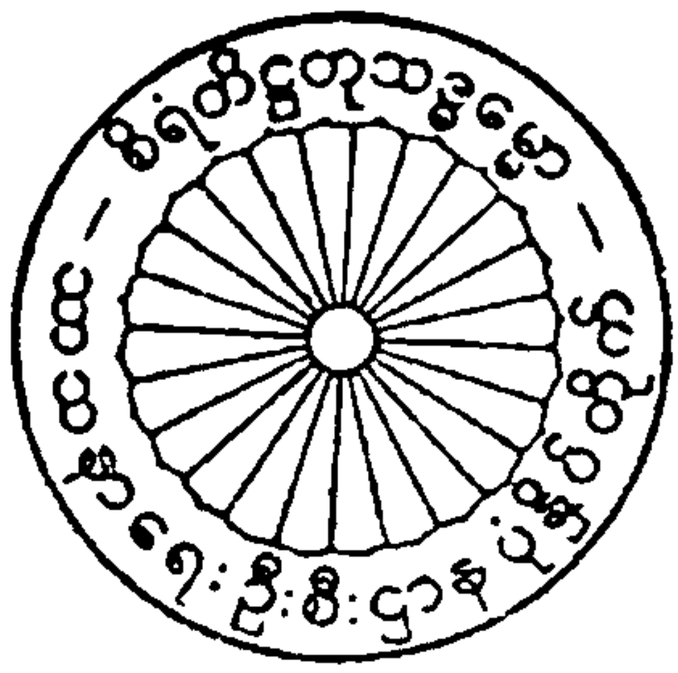

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ရှေ့ဝါဒီယ ၁၉၇၉ ကောင်း ခဲ့ဌ၀ သာသနာ ၂၃၄၂

ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာဘေး။ သာသနာဒေရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်တွင်
လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင်
(မှတ်ပုံတင်သမှတ် ၀၂၄၀၅/၀၂၅၂)က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

သဒ္ဒနီတိဝတ္ထုမာလာနီသယ

(ဒုတိယတွဲ)

မဂ္ဂါသာဒုယျာ မာဘိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ရှစ်ဝဒိဆက္ကာ၊ ရှစ်ဝဒိဂဏိက	၁
ရှစ်-ခ့ာတ်	၁
ရောဓ, သြရောဓ စသောပုဒ်တို့၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ	၂
မုစခ၁တ်	၂
ရိစ-ခ၁တ်	၂
သိစ-ခ၁တ်	၃
ယုဇ-ခ၁တ်	၃
ဘုဇ-ခ၁တ်	၄
ကတိ-ခ၁တ်	၅
ဘိဒိ-ခ၁တ်	၆
ဘိက္ခု-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်နှင့်ဘိက္ခုမည်ပုံ	၆
ဆိဒိ-ခ၁တ်	၇
တဒိ-ခ၁တ်	၇
ဥဒိ-ခ၁တ်	၇
ဝိဒ-ခ၁တ်	၈
ဝိဘ္ဘို,ဝိတ္ထ,ဝေ-ပုဒ်ဘို့၏အရ	၀
ဝေ-သဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ	၉
လိပ-ခ၁တ်	၉
လုပ-ခ၁တ်	၉
ပိသ-ခ၁တ်	၁၀
ဟိသိ-ခ၁တ်	၉
သိဟ-ပုဒ်၏ဝိဂြိုဟ်,ရှုပ်၏ပြီး	၀၀
သုဘ ခ၁တ်	၁၁
ဘွဝါဒိဂိုဏ်းခ၁တ်နှင့် ရှခ၁ဒိဂိုဏ်းခ၁တ်အကျဉ်း	၁၁

[ကာ] သဒ္ဒနီတိဓာတုမာလာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ)

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ဒီဝါဒိဂဏိက	၁၆
ဒီဝု-ဓာတ်	၁၆
နတ်သုံးမျိုး	၁၇
ဒေဝ-ပုဒ်၏ဝိဂြိုဟ်များ	၁၇
ဓာတ်နက်သာဓနနှင့်ကေစိဝါဒများ....	၁၈
ဝေဒသုံးမျိုးအသီးသီး ဝိဂြိုဟ်နှင့်အရများ	၁၉
ဝေဒသဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ	၂၀
ဝေဒီပုဒ်၏အနက် ဝိဂြိုဟ်	၂၁
ဒေဝတာပုဒ်၏အတ္ထုဒ္ဒါရ	၂၂
ဥပပတ္တိနတ်ဟော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများ	၂၂
ခီ-ဓာတ်	၂၃
ဃာ-ဓာတ်	၂၃
ရစ-ဓာတ်	၂၃
ဒီတျတ္ထ ဒီဝါဒိဂဏိက ရစ ဓာတ်မရှိသင့်ပုံ	၂၃
မုစ-ဓာတ်	၂၄
ဥစ-ဓာတ်	၂၄
ဩက-သဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ	၂၄
ဥက္ကာသဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ	၂၅
ဥက္ကာသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ သင်္ဂဟဂါထာ	၂၆
ဆေ-ဓာတ်	၂၆
သဇ-ဓာတ်	၂၆
ယုဇ-ဓာတ်	၂၆
ယောဂ၏ဝိရိယမည်ပုံ	၂၆
ရဇ်-ဓာတ်	၂၇
ဝိရာ-ပုဒ်၏ဝိဂြိုဟ်,အရ	၂၇
ဝိဇီ-ဓာတ်	၂၇
လုဇ-ဓာတ်	၂၈
ဌာ-ဓာတ်	၂၈
ဌိ-ဓာတ်	၂၈
တာ-ဓာတ်	၂၉
ပရိတ္တ,ဂေါတ္တ-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်	၂၉
နုတ-ဓာတ်	၂၉

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ဒါ-ဓာတ် .... —	၂၉
ပရိတ္တ-ပုဒ်၏ဝိဂြိုဟ်,အရ	၃၀
ဒီ-ဓာတ်	၃၀
အာဒီနဝ-ပုဒ်၏ဝိဂြိုဟ်,အရ	၃၀
ဒု-ဓာတ်	၃၁
ဘိဒိ-ဓာတ်	၃၁
ဆိဒိ-ဓာတ်	၃၁
ဝိဒိ-ဓာတ်	၃၁
ပဒ-ဓာတ်	၃၁
ပဋ,ဗျဋ,ပဋ,သမ္ပဒါယ-တို့၏ဝိဂြိုဟ်,အရ	၃၂
ဝိဒ-ဓာတ်	၃၂
ဇာတဝေဒ-ပုဒ်၏ဝိဂြိုဟ်,အရ	၃၂
ဝိဇ္ဇာ,အဝိဇ္ဇာ-ပုဒ်တို့၏ဝိဂြိုဟ်အရ	၃၂
မဒ-ဓာတ်	၃၃
မိဒ-ဓာတ် —	၃၃
အန္တရ ဓာ-ဓာတ်	၃၃
ဗုဓ-ဓာတ်	၃၄
ဗုဒ္ဓါ-ပုဒ်၏-ဝိဂြိုဟ် .... —	၃၄
ဗုဒ္ဓါ-ပုဒ် ကမ္မသာဓန	၃၄
ဗုဒ္ဓိ-စသည်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ	၃၄
ဗောဓိ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဓါရ —	၃၅
ဗောဓိ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဓါရသင်္ဂဟကထာ	၃၆
ဗုဓ-ဓာတ် တုမန္တာဒီရှင်မျှား	၃၆
ဗုဒ္ဓါ-ရှစ် သင့်,မသင့် အဆုံးအဖြတ်....	၃၆
ဝိဒ္ဓါ-စသော ပုဒ်တို့၏အနုက်,ရှစ်ပြီး	၃၈
ဗုဓ-ဓာတ် .... —	၃၉
သံဓာ-ဓာတ် —	၃၉
ဓနု-ဓာတ်	၄၀
ဓီ-ဓာတ်	၄၀
ယုဓ-ဓာတ်	၄၀
ကုဓ-ဓာတ်	၄၀
သုဓ-ဓာတ်	၄၀

ကီ] သဒ္ဓနီတိဝတ္ထုမာလာနီဆယ (ဒုတိယတွဲ)

အကြောင်းအရာ					စာမျက်နှာ
သီရိ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၁
ရစ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၁
ရာစ,သာဝ ဝတ်	....	....	....	....	၄၁
သာဝု-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ		—	....	....	၄၁
ဝိမ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၁
ဣစ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၁
ဣဒ္ဓိ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	....	၄၁
ဂိဝု-ဝတ်	....	....	....	....	၄၂
ရူဝိ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၂
အနု,ဝိပုဗ္ဗ ဝ-ဝတ်		....	....	....	၄၂
အနုပုဗ္ဗ ရူဝ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၃
အနုရုဒ္ဓ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်		....	....	....	၄၃
ဗျဝ ဝတ်	....	....	....	....	၄၃
ဗျာဝ-ပုဒ်၏အရ, ဝိဂြိုဟ်		....	....	....	၄၃
ဂုဝ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၃
မန-ဝတ်	....	....	....	....	၄၃
မာန-ပုဒ်၏ဝိဂြိုဟ်, ပရိယာယ်		....	....	....	၄၃
ဇန-ဝတ်		....	....	....	၄၄
ဇနီ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၄
ဇာတိ ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်ပရိယာယ်		....	....	....	၄၄
ဟန-ဝတ်	....	....	....	....	၄၅
ဟန-ဝတ် ကမ္မရုပ်,ကတ္တုရုပ်		....	....	....	၄၅
ရူပ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၅
သီဒတန-ပုဒ်၏ဝိဘတ္တိတ္ထ		....	....	—	၄၆
ရူပသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ		....	....	....	၄၆
ရူပသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ သင်္ဂဟဂါထာ			....	....	၄၈
ကုပ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၉
တပ ဝတ	....	....	....	....	၄၉
ဒပ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၉
ဒီပ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၉
လုပ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၉
စီပ-ဝတ်	....	....	....	....	၄၉

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
လုဘ-ခေတ် .... ---	၄၆
လောဘ-ပုဒ်၏ဝိဂြိုဟ်, ပရိယာယ်များ --- ---	၄၉
ခုဘ-ခေတ် .... ---	၅၀
သမု-ခေတ် ---	၅၀
သမဏ-ပုဒ်၏ဝိဂြိုဟ်, [illegible]	၅၀
သန္တ-သဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ .... ---	၅၁
သန္တ-သဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါသင်္ဂဟဂါထာ....	၅၂
ဒမု-ခေတ် .... ---	၅၂
ဒမ-သဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ	၅၂
ဒမ-သဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ သင်္ဂဟဂါထာ	၅၄
ယာ-ခေတ် .... ---	၅၄
ပရိယာယ-သဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ ---	၅၄
ပရိယာယ-သဒ္ဒါ၏ [illegible]တ္ထုဒ္ဒါရ သင်္ဂဟပါထာ --- ---	၅၅
ရိ-ခေတ် .... ---	၅၅
ဝိလိ-ခေတ် --- ---	၅၅
ဝါ-ခေတ် --- --- --- ---	၅၅
သိဝု-ခေတ် --- --- ---	၅၆
ဓိဝု, ခိဝုခေတ် --- --- ---	၅၆
သာ-ခေတ် .... ---	၅၆
သု-ခေတ် --- .... --- ---	၅၆
ကုသု-ခေတ် --- .... ---	၅၆
သိလိသ-ခေတ် --- ---	၅၉
ဏိလိသ-ခေတ် --- --- ---	၅၆
မသ-ခေတ် --- --- ---	၅၇
လိသ-ခေတ် --- --- ---	၅၇
တသ-ခေတ် --- --- ---	၅၇
ဒုသ-ခေတ် --- ---	၅၇
အသု-ခေတ် --- .... ---	၅၇
ဣသာသ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ --- .... ---	၅၈
ယသု-ခေတ် .... ---	၅၈
ဘဿခေတ် --- --- ---	၅၉

အကြောင်းအရာ				စာမျက်နှာ
ဝသ ဝတ်	...	...	...	၁၉
နသ-ဝတ်	...	...	...	၁၉
သုသ-ဝတ်	...	...	...	၆၀
တုသ-ဝတ်	...	...	...	၆၀
ဟာ ဝတ်	...	...	...	၆၀
နဟ-ဝတ်	...	...	...	၆၀
ဟာ-ဝတ်	...	...	...	၆၀
မုဟ-ဝတ်	...	...	...	၆၀
သဟ, သုဟ-ဝတ်	...	...	...	၆၀
နှာ ဝတ်	...	...	...	၆၁
သိနိဟ-ဝတ်	...	...	...	၆၁
ဝိရိုဠ-ဝတ်	...	...	...	၆၁
		သုဒ္ဓိဂဏိက		၆၂
သု-ဝတ်	...	...	...	၆၂
ဆာဝကပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အပြား, ပရိယာယ်		...	...	၆၃
သုတ-သဒ္ဒါ၏အ တ္ထုဒ္ဒါရ	...	...	...	၆၃
သောတ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ		...	...	၆၄
သောဏ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ		...	...	၆၆
ခေးဟော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများ		...	...	၆၆
ကုက္ကုအာမည်ရပုံ	...	...	...	၆၇
ကီ-ဝတ်	...	...	...	၆၇
သဂ-ဝတ်	...	...	...	၆၈
သက္ကပုဒ်၏ဝိဂြိုဟ်, အရနှင့် သက္ကမည်ပုံ		...	...	၆၈
ခီ-ဝတ်	...	...	...	၆၈
ဂေ-ဝတ်	...	...	...	၆၉
စီ-ဝတ်	...	...	...	၆၉
ခု-ဝတ်	...	...	...	၆၉
ရာဓော်, သာဓောတ်	...	...	...	၆၉
ပီ-ဝတ်	...	...	...	၆၉
အပ, သမ္ဘု-ဝတ်	...	...	...	၆၉
ပတ္ထော-ပုဒ် ရှုပ်ပြီး	...	...	...	၆၉

		ပဗ္ဗတ		
အကြောင်းအရာ				စာမျက်နှာ
ခိပ-ဝတ်	—	—	...	၇၈
အာပ-ခတ်	—	....	—	၇၀
ပီ-ဝတ်	—	....	—	၇၀
ပီတ္ထော-ပုဒ်၏ ဝိဂြိဟ်	—	—	—	၇၀
ပီတ္ထပြစ်ပုံ	....	—	....	၇၀
ဝု-ဝတ်	....	....	—	၇၁
သု-ဝတ်	....	....	....	၇၁
သီ-ဝတ်	—	—	....	၇၁
ဝုသ-ဝတ်	—	—	....	၇၂
အသု-ဝတ်	....	—	....	၇၂
ဟီ-ဝတ်	....	—	....	၇၂
တိကာဒိ-ဝတ်	—	—	—	၇၂
		ကိယာဝိဂတိက		၇၃
ကီ-ဝတ်	—	—	—	၇၃
ခိဝတ်	....	....	....	၇၃
ခ-ပုဒ်၏အရ,ဝိဂြိဟ်	—	....	....	၇၄
စီ-ဝတ်	—	....	....	၇၄
စေတ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိဟ်,အရ	....	....	....	၇၄
အပေါင်းဟောပရိယာယ်မျှား		....	....	၇၅
ဇီ-ဝတ်	....	....	....	၇၅
ဇေတု,ဇိန-ပုဒ်တို့၏ ဝိဂြိဟ်,အရ		....	....	၇၅
န-ပုဒ်၏အနက်ထူး	....	....	....	၇၆
ဇီဝတ်	....	....	....	၇၆
ဉာ-ဝတ်	....	....	....	၇၆
ထု-ဝတ်	....	....	....	၇၇
ဒု-ဝတ်	—	....	....	၇၈
ပီတ္ထဒ္ဒု-ပုဒ်၏ ဝိဂြိဟ်	....	....	—	၇၈
ဓူ-ဝတ်	....	—	—	၇၈
ဓူမ-သဒ္ဒါ၏ ဝိဂြိဟ်နှင့် အတ္ထုဒ္ဒါရ....		....	....	၇၉
ဓူမ-စသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ ဆင်ဟာဂါထာ		....	....	၈၀

အကြောင်းအရာ				စာမျက်နှာ
ဓောန-သဒ္ဓါ ပညာဟောပုံ	....	....	....	၈၀
ဓောန-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၈၁
မုန-ဓာတ်	....	....	....	၈၁
မုနိ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၈၂
မုနိအပြား	....	....	....	၈၃
ပူ-ဓာတ်	....	....	....	၈၃
ပုည-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၈၄
ပုဏ္ဏ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၈၄
ပုဏ္ဏမည်ပုံ	....	....	....	၈၅
အားလေးမျိုး	....	....	....	၈၄
ဒန္ဓပေါဏ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ	....	....	....	၈၅
ပီ-ဓာတ်	....	....	....	၈၅
ပီတိ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၈၅
ပီတိ အပြား	....	....	....	၈၅
မာ-ဓာတ်	....	....	....	၈၆
မန-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၈၇
ဝိမာန-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၈၇
မ-ဓာတ်	....	....	....	၈၇
ဂါးဟာ ပရိယာယ်မျှား	....	....	....	၈၇
ဂါးဟာ သဒ္ဓါအထူးမျှား	....	....	....	၈၇
ကုမိန-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၈၈
မူ-ဓာတ်	....	....	....	၈၈
ရိ-ဓာတ်	....	....	....	၈၈
လိ-ဓာတ်	....	....	....	၈၉
ဝိ ဓာတ်	....	....	....	၈၉
လူ-ဓာတ်	....	....	....	၈၉
လောက-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ	....	....	....	၈၉
ကုသလ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ	....	....	....	၈၉
ဗာလ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ	....	....	....	၉၀
လူတ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ	....	....	....	၉၀
သိ-ဓာတ်	....	....	....	၉၀
သိမာ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့်အပြား	....	....	....	၉၀

		မာတိကာ		
အကြောင်းအရာ				**စာမျက်နှာ**
သီသ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၉၀
သာ-ဝေတ်	....	....	....	၉၀
သု-ဝေတ်	....	....	....	၉၁
ဟရသု-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၉၁
အသ-ဝေတ်	....	....	....	၉၁
အသန-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ	....	....	....	၉၁
ကိလိသ-ဝေတ်	....	....	....	၉၁
ကိလေသ-အရ	....	....	....	၉၁
ဥဒ္ဓသ-ဝေတ်	....	....	....	၉၁
ဣသ-ဝေတ်	....	....	....	၉၁
ဝိသ-ဝေတ်	....	....	....	၉၁
ပုသ-ဝေတ်	....	....	....	၉၁
မုသ-ဝေတ်	....	....	....	၉၂
		ဂဟာဒီဂဏိက		၆၂
ဂဟ-ဝေတ်	....	....	....	၉၄
ဂဟ-ဝေတ်၌ ရှုပ်စဉ်နည်း	....	....	....	၉၆
ဥသ-ဝေတ်	....	....	....	၉၆
ဥဏှ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်နှင့်အနက်	....	....	....	၉၆
တသ-ဝေတ်	....	....	....	၉၇
ဇုသိ-ဝေတ်	....	....	....	၉၇
နှစ်သက်ခြင်းဟော ဇုဏှ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	....	....		၉၇
လရောင်ဟော ဇုဏှာ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	....	....		၉၇
သာ-ဝေတ်	....	....	....	၉၈
သော-ဝေတ်	....	....	....	၉၈
တိဇ-ဝေတ်	....	....	....	၉၈
သိပ္ပ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ	....	....	....	၉၈
အတတ် ၁၈-ပါး	....	....	....	၉၈
ကု-ခေတ်	....	....	....	၉၉
ကဏ္ဍာ, ကဏ္ဍော-ပုဒ်တို့၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ	....	....		၉၉
ကဏ္ဍ-ပုဒ်၏ သာဓက ဂါထာများ	....	....		၉၉
ဂဟာဒီဂိုဏ်း အဆုံးအဖြတ်	....	....	....	၁၀၀

[ကော်] သဒ္ဓနီထိခဝတုမာလာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ)

အကြောင်းအစာ				စာမျက်နှာ
				တနာဒိဂဏိက	၁၀၃
အာယတန,တနှု ပုဒ်တို့၏ ဝိဂြိုဟ်				...	...	၁၀၃
ကိုယ်ဟောသဒ္ဒါမျှား	...	...	...	...	...	၁၀၄
သရီရ-အရ	...	...	...	...	...	၁၀၄
သက-ဝတ်	...	...	...	...	...	၁၀၅
သက္က-ပုဒ်၏အရ, ဝိဂြိုဟ်				...	...	...	...	...

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ဝတ္ထုမာန်ရုပ်စဉ် .... — —	၁၁၆
ပဋ္ဌမိရုပ်စဉ် .... — — —	၁၁၆
ကရောမသေ-ပုဒ်၌ စောဒနာနှင့် အဆုံးအဖြတ်	၁၁၆
သေ-သဒ္ဒါ နာမ်,အာချတ် နောင်လာပုံ —	၁၁၇
သတ္ထုမိရုပ်စဉ်	၁၁ဂ
ပရောက္ခာရုပ်စဉ်	၁၁ဂ
ကရ-ပုဒ် ပဌမပုရိသ်,မဇ္ဈိမပုရိသ်ဖြစ်ပုံ	၁၁ဂ
ဟိယျတ္တနီရုပ်စဉ် .... —	၁၂၀
မာ-သဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်ရာ အနက်ဖြစ်ပုံ	၁၂၀
သေ-အက္ခရာ ငါးမျိုး — .... —	၁၂၂
ပဒါဝယဝ-သေ-အက္ခရာ	၁၂၂
အပဒါဝယဝသေ-အက္ခရာ	၁၂၂
အနေကန္တပဒါဝယဝ သေ-အက္ခရာ	၁၂၂
သောသဒ္ဒတ္ထ သေ-အက္ခရာ .... —	၁၂၃
အာဒေသ သေ-အက္ခရာ	၁၂၃
သေ-အက္ခရာ အဒေသ, အာဂမ ပဒါဝယ-ဖြစ်ပုံ	၁၂၃
အဇ္ဇတနီ-ရုပ်စဉ် .... —	၁၂၄
အကရော ပုဒ် ပုရိသ်နှစ်ပါးခွဲဖြစ်သင့်ပုံ	၁၂၄
ဘဝိယန္တီရုပ်စဉ်	၁၂၅
ကာလာတိ ပတ္တိ ရုပ်စဉ် — .... —	၁၂၅
ယိရ-ပစ္စည်းရုပ်များ —	၁၂၅
ကယိရ-ပုဗ္ဗ ပုရိသ်နှစ်ပါးဖြစ်ပုံ	၁၂၆
ကာရက-ပုဒ်၏လိင် .... —	၁၃၁
အဓိကစ္စ,အဓိကိစ္စပုဒ် အဆုံးအဖြတ် —	၁၃စ
ကရ-ဓာတ်၏အတ္ထာတိသယရုပ်များ	၁၃၂
ပရိက္ခာရ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ	၁၃၃
(ပရိက္ခာရသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ) သင်္ဂဟဂါထာ	၁၃၃-၄
ဇာဂရ-ဓာတ်	၁၃၄
ဇုရာဒီဂဏိကပရိဒီပန	၁၃၆
စုရ-ဓာတ်	၁၃၆
ကဝဂ္ဂန္တကကာရန္တဓာတု	၁၃၆
လောက-ဓာတ် .... —	၁၃၆

[ကား] သဗ္ဗနိတိဝတ္ထုမာလာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ)

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
လောက ၃-မျိုး	၁၃၇
တနည်း လောက၃-မျိုး	၁၃၈
တနည်း လောက ၆-မျိုး	၁၃၉
သတ္တလောက စသည်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်	၁၃၉
ထက-ဝါတ်	၁၄၁
တက္ကဋိတက္ကပုဒ်တို့၏ ဝိဂြိုဟ်	၁၄၂
အာကိ-ဝါတ်	၁၄၂
နိဂ္ဂဟီတ်လာကြောင်း လက္ခဏာသုံးပါး	၁၄၂
သက္က ဝက္က-ဝါတ်	၁၄၃
နက္ကဝက္ကဝါတ်	၁၄၃
စက္ကဝေ, စုက္ကဝါတ	၁၄၃
စက္ကသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ	၁၄၃
တကိ-ဝါတ်	၁၄၄
အက္ကဝါတ် .... —	၁၄၄
အက္ကပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်	၁၄၅
ဟိက္ကဝါတ်	၁၄၅
နိက္ကဝါတ်	၁၄၅
ဗုက္ကဝါတ်	၁၄၅
ဒက, လကဝါတ်	၁၄၆
တက္ကလောကဝါတ်	၁၄၆
စိက, သိကဝါတ်	၁၄၆
ခကာရဒ္ဓိစသော	၁၄၆
လက္ခဝါတ်	၁၄၆
သမာဒိပုဗ္ဗယုဗ္ဘယဒ္ဓလက္ခ-ဌ် ဒဒ္ဓ-နှ-သာ	၁၄၇
ဘက္ခ-ဝါတ်	၁၄၇
နက္ခ-ဝါတ်	၁၄၇
မက္ခ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အနက်	၁၄၇
ယက္ခ-ဝါတ်	၁၄၇
ယက္ခ-သဒ္ဒါ၏အနက်များ	၁၄၈
(ယက္ခ သဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ) သင်္ဂဟဂါထာ	၁၄၈
လက္ခ-ဝါတ်	၁၄၈
ဓမ္မာက္ခ-ဝါတ်	၁၄၉

အကြောင်းအရာ		**စာမျက်နှာ**
ရုက္ခ-ဓာတ်		၁၄၉
ဂ-ကာရန်စ်ဓာတု		၁၄၉
လိုဂ်-ဓာတ်		၁၄၉
လိုဂ် ပုဒ်၏ အရ,ဝိဂြိုဟ်		၁၄၉
လိုဂ်-သဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ		၁၅၀
(လိုဂ်-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ)	သင်္ဂဟဂါထာ	၁၅၁
မဂ-ဓာတ်		၁၅၁
မိဂ, မဂ-ပုဒ်တို့၏ ဝိဂြိုဟ်		၁၅၁
မိဂ-ပုဒ်နက် ဝိသေသ,သာမည		၁၅၁
တနည်း မိဂ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ		၁၅၂
မဂ္ဂ-ဓာတ်		၁၅၂
မဂ္ဂ-သဒ္ဒါ၏ အနက်လေးမျိုး		၁၅၂
မဂ္ဂ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်များ		၁၅၃
မဂ္ဂ-ပုဒ်၏ မာရ ဓာတ်,ဂမုဓာတ်တို့ဖြင့် ပြီးပုံ		၁၅၃
ပကတိမဂ္ဂ အမည်များ		၁၅၄
ပဋ္ဌိပဒါမဂ္ဂအမည်များ		၁၅၅
နာဝါ-ပုဒ် စသည်၏ ဝိဂြိုဟ်		၁၅၅
နာဝါ-ပုဒ်၏ ပရိယာယ်		၁၅၅
မဂ္ဂ-စသော သဒ္ဒါ အရိယာမဂ် ဟောပုံ		၁၅၆
အရိယာမဂ်ဟော သဒ္ဒါများ		၁၅၇
သေတု-စသော သဒ္ဒါများ အရိယာမဂ်ဟောပုံ အဆုံးအဖြတ်		၁၅၇
ဃကာရန်စ် ဓာတု		၁၆၀
လဃိ-ဓာတ်		၁၆၀
လဃု-ဓာတ်		၁၆၀
အဃ-ဓာတ်		၁၆၁
စဝဂ္ဂန်စ်ကာရန်စ်ဓာတု		၁၆၃
လောစ-ဓာတ်		၁၆၃
ကိစိ-ဓာတ်		၁၆၃
ပစိ-ဓာတ်		၁၆၄
ဗဟုဠ-ပုဒ်၏ ဧရ, ဝိဂြိုဟ်		၁၆၄

အကြောင်းအရာ					စာမျက်နှာ
သိမ္ပ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၅
ဝဏ္ဏ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၅
စမ္ပ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၅
စု-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၅
အဏ္ဏ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၅
လောစ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၆
ရစ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၆
သူစ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၆
ပစ္ပ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၆
ရိစ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၆
ဝစ ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၆
အစ္ပ ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၆
သူစ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၆
ကစ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၇
ကစ္ပ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ		....	....	....	၁၆၇
		ဆကာရန္တဓာတု			၁၆၇
မိလေဆ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၇
ကုစ္ဆ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၇
ဝိစ္ဆ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၈
		ဏကာရန္တ ဓာတု			၁၆၈
ဝဏ္ဏ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၈
တုဏ္ဍ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၈
တုဏ်-ပိဏ်-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၈
ခဏ်-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၀
ပုဏ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၉
ဂဏ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၉
တိဏ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၉
ဝဏ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၉
တဏ္ဍ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၉
အဏ္ဍ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၉
ဃဏ္ဍ-ဓာတ်	....	....	....	....	၁၆၉

မာတိကာ

အခြောင်းအရာ	**စာမျက်နှာ**
ဘင-ဓာတ်	၁၆၉
တုဇိတျာဒိ ဓာတ်	၁၇၀
ရှင-ဓာတ်	၁၇၀
ဘာဇ-ဓာတ်	၁၇၀
သဘာဇ-ဓာတ်	၁၇၀
လဇ-ဓာတ်	၁၇၀
ယုဇ-ဓာတ်	၁၇၀
မဇ-ဓာတ်	၁၇၀
ဗျ,ဥ ကာရန္တဓာတု	၁၇၁
ဌ၀ဂ္ဂန် ဌကာရန္တဓာတ်	၁၇၁
ဃဋ-ဓာတ်	၁၇၁
ဃဋ-ဓာတ်	၁၇၁
နဋ-ဓာတ်	၁၇၂
စုဋ-ဆုဋ-ကုဋဓာတ်	၁၇၂
ပုဋ-စုဋ-ဓာတ်	၁၇၂
မုဋ-ဓာတ်	၁၇၂
အဋ-သုဋဓာတ်	၁၇၂
ခဋ-ဓာတ်	၁၇၂
ဃဋ-ဓာတ်	၁၇၂
တုဝဋ-ဓာတ်	၁၇၂
ဆဋ-ဓာတ်	၁၇၂
ပုဋ-ဓာတ်	၁၇၃
ကိဋ-ဓာတ်	၁၇၃
စုဋ်-ဓာတ်	၁၇၃
လုဋ်-ဓာတ်	၁၇၃
ကုဋ-ဓာတ်	၁၇၃
စုဋ,ပုဋ,ဖုဋ-ဓာတ်	၁၇၃
ဃဋ-ဓာတ	၁၇၃
ပဋ-ပုဋ-လုဋ-ဃဋ-ဃဋ်-ဓာတ်	၁၇၃
ပဋ, ဝဋ-ဓာတ်	၁၇၃
ဓခဋ-ဓာတ်	၁၇၄

[ခ] သဒ္ဓနိတိဝတ္ထုမာလာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ)

အကြောင်းအရာ					စာမျက်နှာ
ခေါင္ရ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၄
ကုဋ္ဌိ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၄
ယုဋ္ဌ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၄
ဝဋ္ဌ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၄
		၄ကာရန္တိဝတ္ထု			၁၇၄
သုဋ္ဌ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၄
သုဋ္ဌိ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၄
သဋ္ဌ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၄-၅
ကဋ္ဌိ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၅
		၃ကာရန္တိဝတ္ထု			၁၇၅
ပဋ္ဌိ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၅
လဋ္ဌိ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၅
ခဋ္ဌိ-ကဋ္ဌိ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၅
ပိဋ္ဌိ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၆
ပိဏ္ဍသဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ		....	....	....	၁၇၆
ကုဋ္ဌိ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၆
မဋ္ဌ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၆
ဘဋ္ဌိ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၆
ဘဏ္ဍ-သဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ		....	....	....	၁၇၆
ဒဏ္ဍ-ဝတ်	....	...	....	....	၁၇၆
ဆဋ္ဌ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၇
		၈ကာရန္တိဝတ္ထု			၁၇၇
ဝဏ္ဏ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၇
		၁၀ကာရန္တိဝတ္ထု			၁၇၇
ဝဏ္ဏ-ဝတ်	....	....	....	....	၁၇၇
ဝဏ္ဏ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ		....	....	....	၁၇၇
ဝဏ္ဏ-သဒ္ဒါ၏ ဝိဂြိုဟ်နှင့် အရမျှား		....	....	....	၁၇၈
တနည်း ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ		....	....	....	၁၇၈
ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ သင်္ဂဟကိထာ			....	....	၁၈၀

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ	၁၈၀
ပုဏ-ဓာတ်	၁၈၁
စုဏ-ဓာတ်	၁၈၁
စုဏ္ဍ-ဓာတ်	၁၈၁
သဏ-ဓာတ်	၁၈၈
ကုဏ-ဓာတ်	၁၈၁
တူဏ ဓာတ်	၁၈၁
ဘူဏ-ဓာတ်	၁၈၁
ကဏ-ဓာတ်	၁၈၂
ကာဏနှင့် အနှအထူးပုံ မထူးပုံ	၁၈၂
ဂဏ-ဓာတ်	၁၈၃
အပေါင်းဟော သဒ္ဒါများ	၁၈၃
ကဏ္ဏ-ဓာတ်	၁၈၄
ကုဏ, ဂုဏ-ဓာတ်	၁၈၄
ဝဏ-ဓာတ်	၁၈၅
ပဏ္ဏ-ဓာတ်	၁၈၅
ပဏ္ဏ ၏ဟောအပ်သော အနက်နှင့် ပရိယာယ်	၁၈၆
ပဏ-ဓာတ်	၁၈၆
တဂ္ဂန္တ တကာရန္တဝေါဟာရ	၁၈၆
စိန္တ-ဓာတ်	၁၈၆
စိတ္တ-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်	၁၈၆
တနည်း စိတ္တ- ပုဒ်၏ဝိဂြိုဟ်များ	၁၈၇
စိတ္တ၏ ဆန်းကြယ်ခြင်းအနက် ဥပစာဖြစ်ပုံ	၁၈၈
စိတ်ဟော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများ	၁၉၀
စိတ္တ-သဒ္ဒါ၏အနက်များ	၁၉၀
စိတ-ဓာတ်	၁၉၀
စေတနာဟောပရိယာယ်သဒ္ဒါများ	၁၉၁
မန္ထ-ဓာတ်	၁၉၂
ယန္ထ-ဓာတ်	၁၉၄
သတ္ထ-ဓာတ်	၁၉၄
သန္ထ-ဓာတ်	၁၉၄
ကိတ္ထ-ဓာတ်	၁၉၅

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
တန္ဆ-ဓာတ်	၁၉၄
ယတ-ဓာတ်	၁၉၅
ဝတူ-ဓာတ်	၁၉၅
ပတ-ဓာတ်	၁၉၅
ဝါတ-ဓာတ်	၁၉၅
ကေတ-ဓာတ် .... —	၁၉၅
သတ္တ-ဓာတ်	၁၉၆
သုတ္တ-ဓာတ်	၁၉၇
မုတ္တ-ဓာတ်	၁၉၇
ကတ္တရ-ဓာတ်	၁၉၈
စိတ္တ-ဓာတ်	၁၉၈
ထကာရန္တဓာတု	၁၉၉
ကထ-ဓာတ်	၁၉၉
အဌကထာ-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်မျှား	၁၉၉
အဌကထာမည်ပုံ	၂၀၀
ပထိ-ဓာတ်	၂၀၀
ပုတ္ထ-ဓာတ် .... —	၂၀၁
မုတ္ထ-ဓာတ်	၂၀၁
ဝတ္ထ-ဓာတ်	၂၀၁
ပုထ-ဓာတ် .... —	၂၀၁
ကထ-ဓာတ်	၂၀၁
သထ-ဓာတ်	၂၀၁
အတ္ထ, ပတ္ထ-ဓာတ်	၂၀၁
ထောမ-ဓာတ်	၂၁၁
ကာထ-ဓာတ်	၂၀၁
သထ-ဓာတ်	၂၀၁
သန္ဓ, ဂန္ဓ-ဓာတ်	၂၀၂
ဒကာရန္တဓာတု	၂၀၂
ဟဒ-ဓာတ်	၂၀၂
ဝိဒ-ဓာတ် .... — —	၂၀၂
ကုဒိ-ဓာတ်	၂၀၂

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ					စာမျက်နှာ
မိဒ-ဓာတ်	...	...	....	....	၂၀၂
ဆဒ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၀၂၊၂၀၆
စုဒ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၀၃
ဆဒ္ဒ-ဓာတ်	....	...	....	....	၂၀၃
မဒ-ဓာတ်	...	....	...	....	၂၀၃
ဝိဒ-ဓာတ်	...	....	....	....	၂၀၃
သဒ္ဒ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၀၃
သဒ္ဒ-ပုဒ်ဝိဂြိဟ်	....	....	....	....	၂၀၄
သူဒ-ဓာတ်	...	....	...	....	၂၀၄
ကန္ဒ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၀၄
မုဒ-ဓာတ်	...	....	....	....	၂၀၄
နဒ-ဓာတ်	...	....	....	...	၂၀၅
သဒ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၀၅
ဂဒ-ဓာတ်	...	....	....	....	၂၀၅
ပဒ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၀၅
ဆိဒ္ဒ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၀၅
ဆိဒ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၀၅
ဤဒီ ဓာတ်	....	....	...	....	၂၀၇
အဒ္ဒ-ဓာတ်	...	....	....	....	၂၀၇
ဝဒ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၀၇
ဆဒီ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၀၇
ဝဒီ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၀၈
ဓကာရန္တဓာတု					၂၁၅
ရန္ဓ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၁၅
ဇူ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၁၅
ဂန္ဓ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၁၅
ဂန္ဓ-ပုဒ်ဝိဂြိဟ်	....	....	....	....	၂၁၆
ဝဓ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၁၆
ဗုဓိ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၁၆
ပလိဗောဓ-အရ	....	....	....	....	၂၁၆
ဝဒ္ဓ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၁၆
ဂဒ္ဓ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၁၇

အကြောင်းအရာ					စာမျက်နှာ
သရ-ဓာတ်	...	—	....	---	၂၁၇
အန္ဓ-ဓာတ်	....	....	....	---	၂၁၇
အနေ္ဓာပုဒ်ဝိဂြိုဟ်နှင့်ရှေ့ပြီး		....	---	....	၂၁၇
ဗဓ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၁၈
		နိကာရန္တဓာတု			၂၁၈
မာန-ဓာတ်	....	—	---	—	၂၁၈
မန-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၁၈
ထန-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၁၈
ဥိန-ဓာတ်	....	....	....	---	၂၂၀
ဓန-ဓာတ်	—	---	....	....	၂၂၀
ဓန-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	....	၂၂၀
ဓထန-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၂၀
ထန-ဓာတ်	....	....	—	....	၂၂၁
		ပဝဂ္ဂန္တ၊ ပကာရန္တဓာတု			၂၂၁
ကုပ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၂၁
လပ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၂၂
ဈပ -ဓာတ်	....	....	....	....	၂၂၂
ရှပ ဓာတ်	....	....	....	—	၂၂၂
ကပ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၂၃
ကပ္ပသဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ		—	....	....	၂၂၃
တနည်း-ကပ္ပသဒ္ဒါ၏အတ္ထုဒ္ဒါရ		....	....	....	၂၂၄
ကပ္ပသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရသင်္ဂဟကိထာ			....	---	၂၂၇
ကပိ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၂၈
ခပိ-ဓာတ်	---	....	....	....	၂၂၈
ထူပ-ဓာတ်	—	....	....	....	၂၂၈
တပ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၂၉
ဍပ-ဓာတ်	—	....	....	....	၂၂၉
ဓပ-ဓာတ်	....	—	....	....	၂၂၉
သုပ-ဓာတ်	....	....	....	....	၂၂၉
ဒုပ-ဒုပ-ဓာတ်	—	....	....	....	၂၂၉
ကပ- ဓာတ်	....	....	....	....	၂၂၉

ကမ္ဘာ့ရေနံကုန်သွယ်ရေး

JP2	ကုမ္ပဏီ	ကမ္ဘာ့ရေနံကုန်သွယ်ရေး
JP2	...	...
JP2	...	...
JP2	...	...

[၁၅] သဒ္ဓနိတိဝတ္ထုမာလာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ)

အကြောင်းအရာ	**စာမျက်နှာ**
အဘိဂ္ဂန္ဓသဒ္ဓါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ	၂၃၉
သင်္ဂဟဂါထာ	၂၄၀
ထောမ-ဝတ်	၂၄၀
ယမ-ဝတ်	၂၄၀
သမ-ဝတ်	၂၄၀
နှစ်ဟော သမာသဒ္ဓါ ဣတ္ထိလိင်	၂၄၀
နှစ်ဟော ပရိယာယ် သဒ္ဓါမျိုး	၂၄၁
နိဿာမေတိပုဒ်-အနက်	၂၄၁
သမ-ဝတ်	၂၄၁
တနည်း-နိလာမေတိပုဒ်-အနက်	၂၄၁
တနည်း-နာခြင်းအနက်	၂၄၂
အမဝတ်	၂၄၂
ဘာမ-ဝတ်	၂၄၂
ဂေါမ-ဝတ်	၂၄၃
သာမ-ဝတ်	၂၄၃
သင်္ဂါမ-ဝတ်	၂၄၃
အဝဂ္ဂ ယကာရန္တဝတ္ထု	၂၄၄
အာဝဂမေတိ-ပုဒ်အနက်	၂၄၄
ယု-ဝတ်	၂၄၄
ဗျယ-ဝတ်	၂၄၄
ရကာရန္တဝတ္ထု	၂၄၄
ပရ-ဝတ်	၂၄၄
ဂရ-ဝတ်	၂၄၄
စရ-ခဝတ်	၂၄၄
ပူရိ-ဝတ်	၂၄၄
ဝရ-ဝတ်	၂၄၅
ဝရ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့်-အနက်	၂၄၀
ဝန္ဒနာ ဂါထာ	၂၄၅
သရ-ဝတ်	၂၄၆
ဃာရ-ခဝတ်	၂၄၆
ကုမာရ-ဝတ်	၂၄၆

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
သူရ-ဝိရ-ဓာတ်	၂၃၆
သူရ-ဝိရ-ပုဒ်အနက်	၂၄၆
ဣရ-ဓာတ်	၂၄၇
ဇရ-ဓာတ်	၂၄၇
ဝရ-ဓာတ်	၂၄၇
ဓရ-ဓာတ်	၂၄၈
ဓမ္မ-သဒ္ဒါ၏ ဝိဂြိုဟ်များ	၂၄၈
ဓမ္မ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ	၂၄၉
တနည်း-အတ္ထုဒ္ဒါရ	၂၄၉
တနည်း-အတ္ထုဒ္ဒါရ	၂၅၁
ဓမ္မသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရသင်္ဂဟဂါထာ	၂၅၂-၃
အတ္ထုဒ္ဒါရ-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်	၂၅၃
ဆကာရန္တဓာတု	၂၅၃
ပါလ-ဓာတ်	၂၅၃
ပါဠိ-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်	၂၅၄
ပါဠိ-သဒ္ဒါ အတ္ထုဒ္ဒါရ	၂၅၄
ဇေလပုဒ် ဝိနိစ္ဆယ်....	၂၅၅
ဇလ-ဓာတ်	၂၅၆
ခလ-ဓာတ်	၂၅၆
တလ-ဓာတ်	၂၅၆
တုလ-ဓာတ်	၂၅၇
ဒုလ-ဓာတ်	၂၅၇
ဝုလ-ဓာတ်	၂၅၇
မီလ-ဓာတ်	၂၅၇
မူလ-ဓာတ်	၂၅၇
ကလ-ပီလ-ဓာတ်	၂၅၈
သမယ-ဟောကာလပုဒ် ဝိဂြိုဟ်	၂၅၈
မစ္စု-ဟော ကာလပုဒ်ဝိဂြိုဟ်	၂၅၉
သေခြင်းဟောပရိယာယ် သဒ္ဒါများ	၂၅၉
သုလ္ဂ-ဓာတ်	၂၅၉
ဝလ-ဓာတ်	၂၅၉
လလ-ဓာတ်	၂၆၀

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ဒလ-၁ာတ်	၂၆၀
ကလ-၁ာတ်	၂၆၀
သီလ-၁ာတ်	၂၆၀
သီလပုဒ်ဝိုဂ္ဂိုဟ်	၂၆၀
ဝေလ-၁ာတ်	၂၆၁
ပလ၊ မူလ-၁ာတ်	၂၆၁
ထူလ-၁ာတ်	၂၆၁
ပလ-၁ာတ်	၂၆၂
စိဂ္ဂုလ-၁ာတ် —	၂၆၂
ဝကာရန္တ၁ာတု	၂၆၂
ဒိဝု-၁ာတ်	၂၆၂-၃
စိ၀-၁ာတ်	၂၆၃
သကာရန္တ၁ာတု	၂၆၃
ပုသ-၁ာတ်	၂၆၃
ပေသ-၁ာတ်	၂၆၃
ပိသ-၁ာတ်	၂၆၃
ပသိ-၁ာတ်	၂၆၃
ဇသိ-၁ာတ်	၂၆၃
သိလေသ-၁ာတ်	၂၆၄
လူသ-၁ာတ်	၂၆၄
ပုသ်-၁ာတ်	၂၆၄
ပေါသ-ပုဒ်ရှုပ်ပြီး	၂၆၄
နပုံသက-ပုဒ်ဝိုဂ္ဂိုဟ်နှင့်အရ	၂၆၄
ဓူသ-၁ာတ်	၂၆၅
ရှသ-၁ာတ်	၂၆၅
ဗျုသ-၁ာတ်	၂၆၅
ဇသ-၁ာတ်	၂၆၅-၆
ဒံသ-၁ာတ်	၂၆၅
ဒသိ-၁ာတ်	၂၆၅
တဿ-၁ာတ်	၂၆၅
ဝဿု-၁ာတ်	၂၆၅

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ					**စာမျက်နှာ**
ပဿ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၆
ပါသ-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်နှင့်အရ		...	...	...	၂၆၆
ဃုသိ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၆
လသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၆
ဘူသ ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၇
ဝသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၇
တာသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၇
ဓသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၇
ဘသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၇
ပုသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၇
တုသိ၊ပိသိ၊ကုသိ၊ဒသိ-ဓာတ်		...	...	...	၂၆၇
ခုသိ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၇
ဂဝေသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၇
ဝါသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆ဂ
ဟိသိ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆ဂ
နိဝါသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆ဂ
အံသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆ဂ
မိသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆ဂ
ရသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆ဂ
သိသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၉
မိဿ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၉
ဇုသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၉
မသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၉
မရိသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၆၉
ပိသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၇၀
ဃုသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၇၀
ဒိသိ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၇၀
ဓသ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၇၀
		ဟကာရန္တစာတု			၂၇၀
သိနေဟ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၇၀
ဝရဟ-ဓာတ်	...	...	...	...	၂၇၀
ရဟ-ဓာတ်		...	...	...	၂၇၁

ဝါကြီး ဇာတ်လမ်း ၅၃ ... ၂၃
ဝါးကြီးကုန်း ... ၂၃
ဝါးကြီးကုန်းတွင် ... ၂၃
ဝါးကြီးကုန်းတွင် ပင်လယ်ဝင်
ဝတ္ထုကြောင်းကို တင်ပြခြင်း ... ၂၃
အင်ကျီးဝတ်ခဲ့ ... ၂၃
အင်ကျီးဝတ်ခဲ့ ... ၂၃
အင်ကျီးဝတ်ခဲ့ ... ၂၃
အင်ကျီးဝတ်ခဲ့ ... ၂၃
အင်ကျီးဝတ်ခဲ့ ... ၂၃
အင်ကျီးဝတ်ခဲ့ ... ၂၃
အင်ကျီးဝတ်ခဲ့ ... ၂၃
အင်ကျီးဝတ်ခဲ့ ... ၂၃
အင်ကျီးဝတ်ခဲ့ ... ၂၃
ကျောင်းသားများ ... ၂၃-၂၄
ကျောင်းသားများ ... ၂၄
ကျောင်းသားများ ... ၂၄
ကျောင်းသားများ ...

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ				**စာမျက်နှာ**
ဌာနအားဖြင့် သုံးပါးပြားပုံ		....	....	၂၃၉
ဝုဒ္ဓိအားဖြင့် သုံးပါးပြားပုံ		....	....	၂၃၉
လုတ္တာ လုတ္တ အားဖြင့် သုံးပါးပြားပုံ		....	....	၂၈၀
သရဏအားဖြင့် သုံးပါးပြားပုံ	....	....	....	၂၈၁
စတုဝေဒိနည်း	....	....	....	၂၈၁
ဓာတ်-ဆဲ့ငါးပါးပြားပုံ	...	....	....	၂၈၁
ဓာတ်-ဆဲ့ငါးပါးပုံစံမျှား	....	....	....	၂၈၂
ဥ-ဓာတ်	....	....	....	၂၈၂
ဓာတ် (၃၃)ပါးပြားပုံ	...	...	...	၂၈၂
၁-ဏ-ဌ-တို့ ပုဒ်၏အစဉ်မရှိခြင်း		...	....	၂၈၃
ဓာတုနိဒ္ဒေသပစ္စည်းနှင့် ပုံစုံမျှား		....	....	၂၈၃
သီဟ-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရှုပ်ပြီး ၃-မျိုး		....	....	၂၈၃
သီဟ-ပုဒ် အတ္ထုဒ္ဒါရ	....	...	....	၂၈၅
သီဟပုဒ် အတ္ထုဒ္ဒါရ သင်္ဂဟဂါထာ		...	....	၂၈၅
ရူပ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ် ၂-မျိုး	....	....	....	၂၈၆
သမုဒ္ဒ-ပုဒ် ရှုပ်ပြီးပုံမျှား	....	....	....	၂၈၆
ခန္ဓ-ပုဒ်ရှုပ်ပြီး ပုံမျှား	....	....	...	၂၈၈
ခန္ဓသဒ္ဒါ အတ္ထုဒ္ဒါရ	....	....	....	၂၈၉
အာယဝတနပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရှုပ်ပြီး		....	....	၂၉၁
အာယတန သဒ္ဒါ၏အနက်မျှား		...	....	၂၉၂
စက္ခုစသည်တို့၏ အာယတနမည်ပုံ		....	....	၂၉၃
အာယတနပုဒ် အတ္ထုဒ္ဒါရ သင်္ဂဟဂါထာ		...	...	၂၉၄
အဝိဇ္ဇာပုဒ်ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရှုပ်ပြီးမျှား		....	....	၂၉၄
ဝိဒိ-ဓာတ်ဖြင့်ပြီးပုံ	...	....	....	၂၉၄
ဝိဒ-ဓာတ်ဖြင့် ပြီးပုံ	...	....	....	၂၉၅
ဇု-ဓာတ်ဖြင့် ပြီးပုံ	....	....	....	၂၉၅
အရဟံပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရှုပ်ပြီးပုံမျှား		....	....	၂၉၇
အရဟ-ဓာတ်ဖြင့် ပြီးပုံ	....	....	....	၂၉၇
အရှ-ပုဗ္ဗ ဟနဓာတ်ဖြင့် ပြီးပုံ		....	....	၂၉၈
အရ-ပုဗ္ဗ ဟန ဓာတ်ဖြင့် ပြီးပုံ		....	...	၂၉၉၊ ၃၀၀
အပုဗ္ဗ ရဟဓာတ်ဖြင့် ပြီးပုံ		....	....	၂၉၉၊ ၃၀၀
နိဂုတ္တိနည်း	....	....	....	၂၉၉

အကြောင်းအရာ				စာမျက်နှာ
သမာသ်ဖြင့် ပြီးပုံ	....	....	....	၃၀၀
ပသံသတ္ထဝါစက ဖြင့်ပြီးပုံ	....	....	....	၃၀၀
အဌကထာ,ဋီကာနည်းမျှား		....	....	၃၀၁
အရဟပုဒ် အတ္ထုဒ္ဓါရသင်္ဂဟဂါထာ		....	....	၃၀၂
သုဂတ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရှုပ်ပြီးပုံမျှား		....	....	၃၀၃
ဘဂဝါ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရှုပ်ပြီးပုံမျှား		....	....	၃၀၄
ပါရမီပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရှုပ်ပြီးပုံမျှား		....	....	၃၀၅
ကရုဏာပုဒ် ဝိဂြိုဟ်....	....	....	....	၃၀၈
ဝိဇ္ဇာပုဒ် ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၃၀၈
မေဓာပုဒ် ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၃၀၉
ရတ္တိပုဒ် ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၃၁၀
မာသပုဒ် ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၃၁၀
သံဝစ္ဆရ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်....	....	....	....	၃၁၁
ဘိက္ခုပုဒ် ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၃၁၂
သဗ္ဗညုပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့်အရ	....	....	....	၃၁၂
ဘိသိပုဒ် ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၃၁၃
သုခပုဒ် ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၃၁၃
ဒုက္ခပုဒ် ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၃၁၄
ဂန္ဓပုဒ် ဝိဂြိုဟ်	....	....	....	၃၁၄
သား ၃-မျိုး	....	....	....	၃၁၅
ရသ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့်ရှုပ်ပြီး	....	....	....	၃၁၆
ကျမ်းဆရာအမှာ	....	....	....	၃၁၇
အနိုပ္ပန္နသဒ္ဒါ, ဓာတုရူပကသဒ္ဒါမျှား		....	....	၃၁၇
နိုပ္ပန္နသဒ္ဒါ အနိုပ္ပန္နပြစ်လာပုံ	....	....	....	၃၁၇
ဓာတုဂဏလက္ခဏာ ဆယ်မျိုး	....	....	....	၃၂၀
ဓာတုဂဏလက္ခဏာ	....	....	....	၃၂၁
အဓာတုလက္ခဏာ	....	....	....	၃၂၂
ကာရိတပစ္စယယောဂ	....	....	....	၃၂၂
သကာရိတေက ကမ္မာဒီ	....	....	....	၃၂၄
ဥဟနီယရူပဂဏ်	....	....	....	၃၂၅
ကေဂဏိကာဒိ	....	....	....	၃၂၈
ဇရေဓာတ်	....	....	....	၃၃၃

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ					စာမျက်နှာ
မရုဓာတ်	....	....	....	....	၃၃၄
ခါဒဓာတ်	....	....	....	....	၃၃၄
ဒ္ဌဂဏိက ဓာတ်	....	....	....	....	၃၃၂
ပစ-ဓာတ်	....	....	....	....	၃၃၂
တောဂဏိကဓာတ်	....	....	....	....	၃၄၀
ဧကကာရိတ ဒ္ဌိကာရိတပဒ		....	....	....	၃၄၁
ဧကကာရိတပုံစံ	....	....	....	....	၃၄၁
ဒ္ဌိကာရိတပုံစံ	....	....	....	....	၃၄၂
ပရိယောသာဝါပေတိပုဒ်-ရှုပ်ပြီး		....	....	....	၃၄၂
အကာရိတဒ္ဌိကမ္မကပဒ		....	....	....	၃၄၄
ဒုဟဓာတ် ပုံစံ	....	....	....	....	၃၄၅
ကရဓာတ်ပုံစံ	....	....	....	....	၃၄၆
ဝဟဓာတ် ပုံစံ	....	....	....	....	၃၄၉
ဗြူဓာတ် ပုံစံ	....	....	....	....	၃၅၀
ဘဏဓာတ်ပုံစံ စသည်		....	....	....	၃၅၀

သဒ္ဒနီတိဓာတုမာလာနိဿယ(ဒုတိယတွဲ)
မာတိကာ ပြီးပြီ။

သဒ္ဓိတ်တာတူမာလာ

နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ရူဝေါဒိဆက္က၊ ရူဝေါဒိဂဏိက

ဣတော၊ ဤ ဘူဝါဒိကဏ္ဍမ္ပ။ ပရံ၊ ၌။ ရူဝေါဒိကဂဏာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆဗ္ဗိမေ၊ ကုန်သော။ ဂဏော၊ တို့ကို။ တု၊ စင်စစ်။ သာသနဿ၊ အား။ ဥပကာရာယ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းငှါ။ ပဝက္ခာမိ၊ အံ့။ ကထံ ပဝက္ခာမိ၊ နည်း။

ရူဓိ-ဓာတ်။ ။ရူဓိ၊ သည်။ အာဝရဏော၊ ပိတ်ပင်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ရူဓိဓာတု၊ သည်။ အာဝရဏော၊ ၌။ ဝတ္ထုတိ၊ ၏။ ဘွော၊ ၌။ ပိဒဟနံ ဝါ၊ ပိတ်ခြင်းသည်ရင်း။ ပရိရုန္ဓနံ ဝါ၊ ဝန်းရံခြင်းသည်ရင်း။ ပလိဗုဒ္ဓနံ ဝါ၊ နှိပ်စက်ခြင်းသည်ရင်း။ ဟရိတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှါ။ အပဗဒါနံ ဝါ၊ မပေးခြင်းသည်ရင်း။ အာဝရဏံ နာမ၊ မည်၏။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ရုန္ဓတိ၊ ပိတ်ပင်၏။ ရုန္ဓိတိ၊ ရုန္ဓိတိ၊ ၏။ ရုန္ဓေတိ၊ အဝရုန္ဓေတိ၊ ၏။

ကမ္မနိ၊ ၌။—

မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ပုရိသေန၊ သည်။ ရုန္ဓိယတိ၊ အပ်၏။ ရောဓော၊ နှောင်အိမ်။ ဩရောဓော၊ မောင်းမ။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်း။ ပဋိဝိရောဓော၊ အဘန်ဘန် ဆန့်ကျင်ခြင်း။ ဝိရုဒ္ဓေါ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်း။ ပဋိဝိရုဒ္ဓေါ၊ အဘန်ဘန် ဆန့်ကျင်ခြင်း။ ပရိရုဒ္ဓေါ၊ ဝန်းရံခြင်း။ ရုန္ဓိတုံ၊ ငှါ။ပ။ ပရိရုန္ဓိတွာ၊ ၍။

နီတိ-ဓာတု-နိ ၂—၁—ပ-မ-သ-ဓ

ရောဓ, သြရောဓ-စသော ပုဒ်တို့၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ တတြ၊ ၌။ ရောဓောတိ၊ ကား။ စာရကော၊ နှောင်အိမ်တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ သော၊ ထို နှောင်အိမ်ကို။ ပဝေသိတာနံ၊ သွင်းအပ် ကုန်သော။ ကုရ္ဝရကမ္မန္တာနံ၊ ကြမ်းကြုတ်သော အမှုရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဂမနံ၊ ကို။ ရုန္ဓတိ အာဝရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရောဓောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သြရောဓောတိ၊ ကား။ ရာဇပ္ပရိ ၁ မင်းမောင်းမတည်း။ သာ ပန၊ ထို မင်းမောင်းမသည်ကား။ ယထာ-ကာမစာရံ၊ အလိုအလျောက် သွားခြင်းကို၊ ကျင့်ခြင်းကို။ စရိတုံ၊ ဌာ။ အပ္ပဒါနေန၊ မပေးသဖြင့်။ သြရုန္ဓိယတိ အဝရုန္ဓိယတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သြရောဓော၊ မည်၏။ ဝိရောဓောတိ၊ ကား။ အနနုကူလတာ၊ မလျော်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ပဋိဝိရောဓောတိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဘန် တလဲလဲ။ အနနုကူလတာ၊ တည်း။ ဝိရုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ဝိရောဓံ၊ ဆန့်ကျင် ခြင်းသို့။ အာပန္နော၊ ၏။ ပဋိဝိရုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ [၂၁၃] ပဋိသတ္တုဘာဝေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိရောဓံ၊ သို့။ အာပန္နော၊ ၏။ ပရိရုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ဂဟဏတ္ထာယ၊ ဘမ်းခြင်းငှါ။ သမ္မရိဝါရိတော၊ ဝန်းရံ အပ်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ယထာ။ပ။ ပထေတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဗုဒ္ဓဝင်)။ အရိဟိ၊ ရန်သူတို့သည်။ ပရိရုဒ္ဓေါ၊ ဝန်းရံအပ်သောသူသည်။ ဂမနေ ပထေ၊ ပြေးသွားရာခရီးသည်။ ဝိဇ္ဇန္တော၊ ရှိလျက်။ (တံ ဖဂ္ဂုံ၊ ကို။ နှ ပရိယေသတိ)ယထာ၊ သို့။ အဝရုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗာဇိတော၊ နှင်ထုတ် အပ်၏။

မုစ-ဓာတ်။ ။မုစ၊ သည်။ မောစနေ၊ လွှတ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ မိဂံ၊ ကို။ ဗန္ဓနာ၊ မှ။ မုဉ္စတိ၊ လွှတ်၏။ မုဉ္စနံ၊ ခြင်း။ မောစနံ၊ ခြင်း။ ဒုက္ခပ္ပမောစနံ၊ ဒုက္ခမှလွှတ်ခြင်း။ မောစော၊ တောဌက်ပျော။

မောစောတိ စေတ္ထ၊ ၌။ အဋ္ဌကကဒလိရုက္ခော၊ အစေ့ရှိသော ဌက်ပျော ပင်တည်း။ မုဉ္စိတုံ၊ ဌာ။ မုဉ္စိတ္ဝာ၊ ၍။ ကာရိတော၊ ၌။ "**မောစေတိ**၊ စေ၏။ **မောစေ**တုံ၊ ဌာ။ **မောစေ**တ္ဝာ၊ ၍။" ဣတိ အာဒိနိ၊ တို့တည်း။

ရိစ-ဓာတ်။ ။ရိစ၊ သည်။ ဝိရေစနေ၊ ကင်းခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ရိဉ္စတိ၊ ကင်း၏။ [ရိဉ္စတိတိ ဝိဝေစေတိ အပနေတိ၊ တေနာဟ

ဘ။ ဗုဇ္ဈရိ(က)

"ဝဇ္ဇေတိ"တိ။ (မ-ဋီ ၃-၅၂)။] ရိုဠ္ဆနံ၊ ခြင်း။ ဝိရေစနံ၊ ဝမ်းကျဆေး။ ဝိရေကော၊ ဝမ်းကျနာ။ ဝိရေစကော၊ ဝမ်းကျသောသူ။ ရိုဠ္ဆိတုံ၊ ဌ၊။ ရိုဠ္ဆိတ္ဝာ၊ ၍။

သိစ-ဓာတ်။　　။သိစ၊ သည်။ ပဋ္ဌရဏော၊ ယိုစီးခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ဥဒကေန၊ ရေဖြင့်။ ဘူမိံ၊ ကို။ သိဉ္စတိ၊ သွန်း၏။ ပုတ္တံ၊ သားကို။ ရဇ္ဇေ၊ မင်းအဖြစ်ဌ။ **အဘိသိဉ္စိ**၊ ၏။ အဘိသေကော၊ **အဘိသိက်**။ မုဒ္ဓါ-ဘိသိတ္တော၊ သော။ ခတ္တိယော၊ မင်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ (တုံ၊ သည်။) ဣမံ နာဝံ၊ ဤ "အတ္တဘော"တည်းဟူသော လှေကို။ (ကိလေသောဒကံ၊ ကိလေသာရေကို။) သိဉ္စ၊ သွန်လော့။ တေ၊ ၏။ သိတ္တာ၊ ကိလေသာရေကို သွန်ပြီးသော **အတ္တဘော** လှေသည်။ လဟု၊ စွာ။ ဃေတိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်လတ္တံ့။ (ဓမ္မပဒ)။ သိတ္တာဌာနံ၊ သွန်ရာအရပ်။ သိဉ္စိတုံ၊ ဌ၊။ သိဉ္စိတ္ဝာ၊ ၍။

ယုဇ-ဓာတ်။　　။ယုဇ၊ သည်။ ယောဂေ၊ ယှဉ်ခြင်း, အားထုတ်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ယုဇ္ဇတိ၊ ယှဉ်၏၊ အားထုတ်၏။ **အနုယုဇ္ဇတိ**၊ **အဘန်တလဲလဲ** **အားထုတ်**၏။ **ကမ္မနိ**၊ ဌ။ ယုဇ္ဈတိ၊ စိစစ်**အပ်**၏။ ဣတိ ရူပါနိ၊ တည်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ယုဇ္ဇတေတိ၊ ၍။ ဣစ္ဆိတ်ဆိ၊ ကုန်၏။ ယုဇ္ဇနံ၊ ခြင်း။ သံယောဂေါ၊ ခြင်း။ **အနုယောဂေါ**၊ ခြင်း။ ဘာဝနာနုယုတ္တော၊ ဘာဝနာဌ ယှဉ်၏။ သညောဂေါ၊ ခြင်း။ သညောဇနံ၊ ဇဉ်။ **အတ္ထယောဇနာ**၊ **ဘနက်** ယောဇနာခြင်း။ သန္ဓာသ၊ ပင်ပန်းသောသူ**အား**။ ယောဇနံ၊ **တယူ**ဇနာ ခရီးသည်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ၏။ (ဓမ္မပဒ)။ ယုဇ္ဈိတုံ၊ ဌ၊။ **အနုယုဇ္ဈိတုံ**၊ **စိစစ်** ခြင်းဌ၊။ **အနုယုဇ္ဈိတ္ဝာ**၊ ၍။ ယောဇေတိ၊ ၏။ တဏ္ဍ၊ ဌ။ **သံယောဇနဏ္ဍိ**၊ ကား။ ကာမရာဂါဒိ၊ သော။ ဗန္ဓနံ၊ တည်း။

ယောဇနဏ္ဍိ၊ ကား။—

ဒ္ဝါဒသဂုံလျှော၊ တဆဲ့နှစ်လက်သစ်တို့သည်။ ဝိဒတ္ထိ၊ ထွာမည်၏။ တဒ္ဒယံ၊ ထိုနှစ်ထွာအပေါင်းကို။ **ရတနံ**၊ တောင်ဟူ၍။ မတံ၊ ၏။ သတ္တရတနိကာ၊ ခုနှစ်တောင်ပမာကသည်။ **ယဋ္ဌိ**၊ ကာမည်၏။ ဝိသယဋ္ဌိကံ၊ တာနှစ်ဆယ်သည်။ **ဥသဘံ**၊ မည်၏။ ဥသဘာသီတိ၊ ဥသဘရှစ်ဆယ်သည်။ **ဂါဝုတံ**၊ မည်၏။ စတုဂါဝုတံ၊ သည်။ **ယောဇနံ**၊ မည်၏။

ဘုဇ-ဓ၁တ်။ ။ဘုဇ၊ သည်။ **ပါလနဗျ၀ဟရဏေသု၊** တို့ဌ်ဖြစ်၏။ ရက္ခဏံ၊ သည်။ **ပါလနံ၊** မည်၏။ အဗ္ဗောဟရဏံ၊ မျိုခြင်းသည်။ **ဗျ၀ဟရဏံ၊** မည်၏။ ဘုဥ္ဇတိ၊ စောင့်၏၊ စားမ်။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ၏။ သံဘုဥ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏။ ဒါသပရိဘောဂေန၊ ကျွန်၏သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ပရိဘုဥ္ဇီ၊ ၏။

ကာရိတေ၊ ၌။ "ဘောဇေတိ၊ စေ၏။ ဘောဇယတိ၊ စေ၏။" ဣတိ-အာဒိနိ ရူပါနိ၊ တို့တည်း။ ဘောဇနံ၊ ခြင်း။ သမ္ဘောဂေါ၊ တကွသုံးဆောင်ခြင်း။ မဟိဘုဇော၊ မြေစောင့်, မြေစား။ [၂၁၄] ဂါမဘောဇကော၊ ရွာစောင့်,ရွာစား။ ဥပဘောဂေါ၊ အတွင်းအသုံးအဆောင်။ ပရိဘောဂေါ၊ အပအသုံးအဆောင်။ ဘ၀တာ၊ သင်သည်။ သြဒနော၊ ကို။ ဘုတ္တော၊ **အပ်**၏။ အဟံ၊ ငါသာရိပုတြာထေရ်သည်။ ဘုတ္တော၊ စားမိသည်။ သစေ ဘ၀ေယ်ံ၊ အံ့။ သြဒနံ၊ ကို။ ဘုတ္တော၊ ပြီ။ ဘုတ္တ၀ါ၊ ပြီ။ ဘုတ္တာ၀ီ၊ ပြီ။

တုမန္ဒ်ာဒီတော၊ တုမန္ဒ-စသည်၏အဖြစ်၌။ "ဘုဥ္ဇတုံ၊ ဌ၊။ ပရိဘုဥ္ဇတုံ၊ ဌ၊။ ဘောဇေတုံ၊ စေခြင်းဌ၊။ ဘောဇယိတုံ၊ စေခြင်းဌ၊။ ဘုဥ္ဇိတ္ဝာ၊ ဘုဥ္ဇိ-တ္ဝာန၊ ၍။ ဘုဥ္ဇိယ၊ ၍။ ဘုဥ္ဇိယာန၊ ၍။ ဘောဇေတ္ဝာ၊ စေ၍။ပ။" ဣစ္စာ-ဒီနိ၊ တို့ကို။ **ပရိ**သဒ္ဒါဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိသေသိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

တတြ၊ ၌။ **ဘုဥ္ဇတိ**တိ၊ ကား။ ဘတ္တံ၊ ကို။ ဘုဥ္ဇတိ၊ ၏။ ဘောဇနိယံ၊ ကို။ ဘုဥ္ဇတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ခါဒနိယံ ၀ါ။ပ။ ၀ါတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အပိ စ၊ ကား။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ ခါဒနိယေပိ၊ ၌လည်း။ ဘုဥ္ဇတိတိ ဝေါဟာရော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ "ရာဇ၊ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး။ (**သတ္တိဂုမ္ဗ-ဇာတ်**)။ ရာဇ၊ မနောဇမင်းကြီး။ (**သောဏနန္ဒဇာတ်**)။ ရာဇ၊ ပိဋ္ဌိယက္ခ-မင်းကြီး။ (**သုဝဏ္ဏသ္သ**)။ (တံ၊ သည်။) ခုဒ္ဒကပါနိ၊ ပျားအရသာနှင့်တူကုန်-သော။ ဖလာနိ၊ တို့ကို။ ဝရာ၀ရံ၊ ကောင်းနိုးရာရာ။ ၀ါ၊ ကောင်းသည်ထက် ကောင်းသည်ကို။ ဘုဥ္ဇ၊ စားလော့။" ဣတိ ဟိ၊ လျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပရိဘုဥ္ဇတိတိ၊ ကား။ စိ၀ရံ၊ ကို။ပ။ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ သူနာတို့၏ နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အသက်၏ **အ**ရံအတား

အဆောက်အဦဖြစ်သောဆေးကို။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ၏။ ပဋ္ဌိသေဝတိ၊ ၏။ ဣတိ (အတ္ထဇာတံ)၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနေဝ စ၊ လျှင်။ **ပဋ္ဌိသေဝတိ**တိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ပရိဘုဥ္ဇတိတိ အတ္ထော၊ ကို။ သံဝဏ္ဏိယတိ၊ အပ်၏။

အပိ စ၊ ကား။ ကာမေ ဘုဥ္ဇတိတိ စ၊ ၍ဝင်း။ ပဥ္စကာမဂုဏေ ပရိဘုဥ္ဇတိတိ ၎စ၊ ၍ဝင်း။ ဒဿနတော ပန၊ ကြောင့်ကား။ **ဘုဥ္ဇန-ပရိဘုဥ္ဇန**သဒ္ဒါ၊ တို့သည်။ ပဋ္ဌိသေဝနတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ကတ္ထစိ၊ ၌။ သမာ-နတ္ထာပိ၊ ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဂန္ဓဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။

သံဘုဥ္ဇတိတိ၊ ကား။ သမ္ဘောဂံ၊ တဘွသုံးဆောင်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ကေဘော၊ တပေါင်းတည်း။ ဝါသံ၊ နေခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဣဒေ၊ ၌။ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ "စ (စောဒေမိ)၊ အုံ။ ဘော၊ ဆရာ။ အတြ၊ ၌။ **ဘုဇ**ဓာတု၊ ကို။ ပါလနဗျဝေါဟာရဏောသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သော၊ ထိုဘုဇ-ဓာတ်သည်။ ကထံ၊ သို့။ ဣဒေကေသုပိ၊ ကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဝတ္တတိ နနု၊ လော။" ဣတိ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဝတ္တတေဝ၊ သာတည်း။ နော နု ဝတ္တတိ(လှန်)။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဓာတဝေါ၊ တို့သည်။ အနေကတ္ထာ၊ ကုန်၏။ ဘော၊ ထိုဓာတ်တို့သည်။ ဥပသဂ္ဂသဟာယော၊ ဥပသာရသဟဲတို့ကို။ လဘိတ္ဝာပိ၊ ၍လည်း။ အနေကတ္ထတရာဝ၊ အနက်များသည်ထက် များကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတော။ ပ။ ဝဏ္ဏာမ၊ (ထင်ပြီ)။

ကတိ-ဓာတ်။　**။ကတိ**၊ သည်။ **ဆေဒနေ**၊ ဖြတ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ကန္ဓတိ၊ ဖြတ်၏။ ဝိကန္ဓတိ၊ ၏။ သလ္လကတ္တော၊ မြားငြောင့်ကို ဖြတ်တတ်သော ဆေးသမား။ ဝါ၊ ရာဂ-စသော မြားငြောင့်ကို ဖြတ်တတ်သောဘုရား။

[**အမှာ**]　**သလ္လကတ္တောတိ ရာဂါဒိသလ္လကန္တနော**'။ (သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၁၇၅)

၁။ သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၁၇၅-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဘိဒိ-ဓာတ်။ ။ဘိဒိ၊ သည်။ **ဝိဒါရဏေ၊** ဖျက်ဆီးခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ဘိန္ဒတိ၊ ဖျက်ဆီး၏။ အနာဂတတ္ထေ၊ အနာဂတ်အနက်ကို။ ဝတ္တမေ့၊ သော်။ "ဘေဇ္ဇိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဘိန္ဒိဿတိ၊ တ္တံ့။" ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒိဓာ၊ ဖြင့်။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခု-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်နှင့် ဘိက္ခုမည်ပုံ ပါပကေ၊ ကုန်သော။ အကုသလေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဘိန္ဒတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အာဟာ၊ ၏။

[၂၁၅] နေ တေန။ပ။ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူသည်တည်း။

(ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။) သော၊ ထိုထမင်းတောင်းရှိစားသောသူသည်။ တေန၊ ထိုတောင်းစားကာမျှဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုမည်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ယော၊ အကြင်သူသည်။) ဝိသံ[1] ဓမ္မံ၊ မည်ဟူ၍ ဥတ်သည်ဖြစ်၍ အဆိပ်နှင့်တူသော အကုသိုလ်တရားကို။ ဝါ၊ အဆိပ်ရနံ့ပျံ့သော ကာယကံ-စသောတရားကို။ သမာဒါယ၊ ဆောက်တည်၍။ ယာဝတာ (ယတ္တကေန)၊ အကြင်အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ပရေ၊ သူတပါးတို့ကို။ ဘိက္ခတေ၊ တောင်း၏။ (သော၊ သည်။) တာဝတာ (တတ္တကေန)၊ ထိုတောင်းတတ်ရုံ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ မည်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်ဌ်။ ယော၊ အကြင်ရဟန္တာသည်။ ပုညဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ပါပဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဗာဟိတ္တာ(ပနုဒိတ္တာ)၊ ဖျက်ဆီး၍။ လောကေ၊ ခန္ဓာ-စသော လောကဌ်။ သခ်ါယ၊ ဤကား အဋ္ဌတ္တခန္ဓာ, ဤကား ဗာဟိရခန္ဓာ-ဟု ဆင်ခြင်၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ သဝေ(သော ဝေ)။ သော၊ ထိုရဟန္တာကို။ (ဘိန္ဒ-ကိလေသတ္တာ၊ ကြောင့်။) ဝေ၊ စစ်။ ဘိက္ခု၊ တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ [ဝိသံ ဓမ္မန္တိ ဝိသမံ ဓမ္မံ၊ ဝိသဂန္ဓံ ဝါ ကာယကမ္မာဒိကံ ဓမ္မံ[2]။ (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၂၄၈)။]

၁။ ဝိသံ(က) ၂။ ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၂၄၈-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဣဒဥ္ စ (သုတ္တံ)၊ ကိုကား။ ခီဏာသဝံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနသမဏာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စ္ဓာ။ ဘိက္ခုတိ၊ ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ သို့။ ပါပုဏန္တိယေဝ၊ လျှင်တည်း။ သံဃံ၊ ကို။ ဘိန္ဒတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သံဃဘေဒကော**၊ မည်၏။ ဒေဝဒတ္တေန၊ သည်။ **သံဃော**၊ ကို။ ဘိန္နော၊ အပ်၏။ ဘိန္ဒိယတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဘိန္နော**၊ မည်၏။ ဣတိ ဟိ၊ လျှင်။ နိဗ္ဗစနံ၊ တည်း။ တေ၊ သင် ချစ်သားသည်။ (**စူဠနာရဒကဿပဇာတ်**)။ တေ၊ သင် ဣသိသိင်္ဂရသေ့သည်။ တေ၊ သင် ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည်။ ကဋ္ဌာနိ၊ ထင်းတို့ကို။ နု ဘိန္ဒာနိ၊ မခွဲအပ်ကုန်။ ဘိန္ဒတိ၊ ခွဲတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဘေတ္တာ**၊ မည်၏။

ဆိဒိ-ဓာတ်။　　**။ဆိဒိ**၊ သည်။ **ဒ္ဒေဓာကရဏေ**၊ နှစ်ဘို့ပြုခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဆေဒကော**၊ မည်၏။ ဝေါ၊ တူ။ ဆေတ္တာ၊ မည်၏။ ကေသေ၊ ဆံတို့ကို။ ဆေတ္တုံ၊ ဌ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဆိန္ဒိယတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဆိန္နော**၊ မည်၏။ ဆိန္နောပိ ရုက္ခော၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော သစ်ပင်သည်လည်း။ ပုနဒေဝ၊ လျှင်။ ရူဟတိ၊ ပေါက်ရောက်၏။ (**ဓမ္မပဒ**)။ ဣဒံ ပန **ဘိဒိ ဆိဒိဒ္ဒယံ**၊ သည်။ **ဒိဝါဒိ**ဂဏံ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ၍။ "ဘိဇ္ဇတိ၊ ပြိုပျက်၏။ ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ သုဒ္ဓကတ္တုဝါစကံ၊ သော။ ရူပဒ္ဒယံ၊ ကို။ ဇနေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘိဇ္ဇတိတိ **ဘိန္နော**တိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သုဒ္ဓကတ္တုဝေသနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ နိဗ္ဗစနံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

တဒိ-ဓာတ်။　　**။တဒိ**၊ သည်။ **ဟိ ံ သာနာဒရေသု**၊ တို့၌ဖြစ်၏။ တန္ဒတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏၊ မရိုမသေ ပြု၏။ **တန္ဒီ**၊ ခြင်း။ ဒဒ္ဒ ုံ၊ ဝဲနာ။ ဒဒ္ဒု ုံတိ၊ ကား။ ကစ္ဆု၊ဝဲနာတည်း။

ဥဒိ-ဓာတ်။　　**။ဥဒိ**၊ သည်။ **ပသဝနကိလေဒနေသု**၊ တို့၌ဖြစ်၏။ သန္ဒနံ၊ **စီးခြင်း**သည်။ **ပသဝနံ**၊ မည်၏။ တိန္ဓတာ၊ စုတ်စိုသည်၏ အဖြစ်သည်။ **ကိလေဒနံ**၊ မည်၏။ ဥန္ဒတိ၊ ပွါး၏၊ စီးယို၏၊ စုတ်စိုင်၏။ ဥန္ဒု၊ရော၊ ကြွက်။ သမုဒ္ဒေါ။ သမုဒ္ဒရာ။

၁။ တဒိ-ဓာတ်အရာ ဖြစ်၍ တဒ္ဒ-ဟု ရှိသင့်သည်။ (နု-ဇ-သ-ပဋ္ဌိ)

ဝိဒ-ဓာတ်။ ။**ဝိဒ၊** သည်။ **လာဘေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဝိန္ဒတိ၊ ရ၏။ ဂေါဝိန္ဒော၊ ဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏား။ ဝါ၊ ဗိသဿနိုး။ ဝိတ္တိ၊ ခံစားခြင်း။ ဗွော၊ ၌။ ဝိတ္တိတိ၊ ကား။ အနုဘဝနံ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတည်း။

ဝိဒ၊ သည်။ **တုဋ္ဌိယံ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဝိန္ဒတိ၊ နှစ်သက်၏။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နိဗ္ဗိန္ဒနံ၊ ခြင်း။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်း ကင်း၏။ ကာမရတိယာ၊ ကာမရတိဖြင့်။ နိဗ္ဗိန္ဒော၊ ငြီးငွေ့၏။ ဝိတ္တိ၊ နှစ်သက်ခြင်း။ ဝိတ္တံ၊ ဥစ္စာ။ ဝေဒေါ၊ ဗေဒင်။ အတ္ထဝေဒံ၊ အနက်ကို သိခြင်းကို။ ဓမ္မဝေဒံ၊ ပါဠိကို သိခြင်းကို။ လဘတိ၊ ရ၏။

ဝိတ္တိ, ဝိတ္တ, ဝေဒ-ပုဒ်တို့၏ အရ

ဗွော၊ ၌။ **ဝိတ္တိတိ၊** ကား။ သောမနဿံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းတည်း။ "သုတ၊ မာတလိနတ်သား။ ဒီဃာ၊ နတ်ပြည်ကို မြင်၍။ မံ၊ ငါ နေမိမင်းအား။ ဟိ၊ စင်စစ်။ ဝိတ္တိ ံ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဝိန္ဒတိ၊ ရ၏။" ဣတိ ဟိ၊ လျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ **ဝိတ္တန္တိ၊** ကား။ ဝိတ္တိဇနနတ္တာ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ ဝိတ္တသဒ်ါတံ၊ သော။ ဓနံ၊ တည်း။ [၂၁၆] ဂန္ဓေ့ဝပိ၊ ကျမ်းကိုရင်း။ ဉာဏမ္ပိ၊ ကိုရင်း။ သောမနဿမ္ပိ၊ ကိုရင်း။ **ဝေဒေါ**တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ ဂန္ထာ၊ ကို။ ဝေဒေါတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ("မေတ္တာဂူ၊ မေတ္တာဂူရသော့။ ယံ တုံ ယော သော၊ အကြင် သင် မေတ္တာဂူရသော့သည်။ ယံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အယံ၊ ဤသူသည်။) ဗြာဟ္မဏံ၊ မကောင်းမှုကို အပယ်ပြုပြီးသောသူ-ဟူ၍။ ဝေဒဂုံ၊ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ရောက်သောသူ-ဟူ၍။ အကိဉ္စနံ၊ ရာဂကိဉ္စန-စသည်ကင်းသောသူ-ဟူ၍။ ကာမဘဝေ၊ ဝတ္ထုကာမ, ကိလေသကာမ, ကမ္မဘဝ, ဥပပတ္တိဘဝ၌။ အသတ္တံ၊ **တပ်**ခြင်းကင်းသသူ-ဟူ၍။ အဘိဇညာ၊ သိရာ၏။"[1] ဣတိ-အာဒီသု၊ တို့၌။ ဉာဏံ၊ ကို။ **ဝေဒေါ**တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

[**အမှာ**] ယံ တုံ အဘိဇာနန္တော "**အယံ** ဗာဟိတပါပတ္တာ **ဗြာဟ္မဏော**၊ ဝေဒေဟိ ဂတတ္တာ ဝေဒဂူ၊ **ကိဉ္စနာဘာ**ဝေန **အကိဉ္စနော**၊ ကာမေသု စ

၁။ သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၃၀၆-၌ "ယံ တုံ။လ။အသတ္တောတိ ဇညာ ဇာနေယျာသိ"ဟု ရှိသောကြောင့် "ယံ တုံ"ဟူသော ပုဒ်ကို "ယော သော"ဟု မပြင်ဘဲ "မေတ္တာဂူ၊ ရသော့။ ယံ တုံ၊ ရသော့သည်။ပ။ အသတ္တံ၊ တပ်ခြင်း ကင်းသသူ-ဟူ၍။ အဘိဇညာ၊ သိရာ၏။"ဟု အနက်ပေးရမည်။ (နု-ဗု-သ-ပဋ္ဌိ)။

ဘဝေသု စ အသတ္ထတ္ထာ ကာမဘဝေ အသတ္ထောဘ”တိ ဇညာ ဇာနေယ္ယ[1]။ (သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၃၀၆)။

ဤ၌ ယံ ထုံ-ကို ဇညာ ဇာနေယ္ယ-နှင့် ညိအောင် ယော သော ပြင်ရာ၏။ ပြာဟ္မဏံ-စသည်လည်း ကြိယာဝိသေသန။ ထို့ကြောင့် စူဠနိဒ္ဒေသ ဂဂ-နှာ၌—

“အဘိဇညာတိ အဘိဇာနေယ္ယ အာဇာနေယ္ယ ဝိဇာနေယ္ယ ပဋိဝိဇာ-နေယ္ယ ပဋိဝိဇ္ဈေယ္ယာတိ ယံ ပြာဟ္မဏံ ဝေဒဂုမဘိဇညာ”-ဟု ဟောတော်မူ၏။

“ တောဒိသံ၊ သော။ ပုညံ၊ ကို။ အနုဿရန္တော၊ ကုန်လျက်။ (ထည့်)။ ယေ၊ အကြင် ကုသိုလ်ရှင်တို့သည်။ ဝေဒဇာတာ၊ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ လောကေ၊ ၌။ ဝိစရန္တိ၊ ကုန်၏။” ဤတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ သောမနဿံ၊ ကို။ ဝေဒေါတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဒဒ္ဒဇ္ဇမာနဝိမာန-ဝတ္ထု၊ စတုကဂ်ုတ္တရ-၌လည်း လာ၏။)

ဝေဒ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။ ။ဝေဒသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝေဒဂန္ထ စ၊ ဗေဒကျမ်း ၌ရင်း။ ညာဏေ စ၊ ၌ရင်း။ သောမနဿေ စ၊ ၌ရင်း။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဤမံ၊ ဤ ဝေဒသဒ္ဒါကို။ နာနာဝတ္ထု-တော၊ အထူးထူးသော ဝတ်အားဖြင့်။ (ဝ်ဒ္ဒ၊ ပညာရှိသည်။) သမုဒီရယေ၊ ဆိုရာ၏။

လိပ-ဝတ်။ ။**လိပ၊** သည်။ **လိမ္ပေန၊** ၌ဖြစ်၏။ လိမ္ပတိ၊ လမ်းကျ၏။ လိမ္ပကော၊ လိမ်းကျသော သူ။ **အဝလေပေါ**၊ မာန်တည်းဟူသော လိမ်းကျခြင်း။ **အဝလေပေါ**တိ၊ ကား။ အဟက်ာရော၊ ‘ငါတကား’ ဟု ပြုခြင်းတည်း၊ မာန်မူခြင်းတည်း။

လုပ-ဝတ်။ ။**လုပ၊** သည်။ **အဿေဒနေ၊** လုယက်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ လုမ္ပတိ၊ လုယက်၏။ ဝိလုမ္ပကော၊ လုယက်တတ်သည်။ ဝိလုတ္တော၊ အပ်သည်။ ဝိလောပေါ၊ ခြင်း။

အဿ(ပုရိသဿ)၊ အား။ ယာဝ၊ လောက်။ (ဤသရိယံ၊ အစိုးရခြင်းသည်။) ဥပကပ္ပတိ(ဤဗျတိ)၊ ပြည့်စုံ၏။ (တာဝ၊ လောက်။) သော ပုရိသော၊ သည်။ (အညံ၊ ကို။) ဝိလုမ္ပတေ၊ လုယက်သည်သာတည်း။ ယဒါ စ၊ ၌ကား။ အညေ၊ တို့သည်။

---

[1] ဇာနေယ္ယာသိ။ (က)

(ဣသရာ၊ ကုန်သည်။ ဟုတ္ဌာ၊ ၍။) ဝိလုမ္ပန္တိ၊ ကုန်၏။ (တဒါ၊ ၌။) သော ဝိလုတ္တော၊ ထိုလုယက်တတ်သောသူကို။ (အညေဟိ၊ တို့သည်။) ဝိလုမ္ပတိ၊ လုယက်အပ်၏။ ဝါ၊ သော ဝိလုတ္တော၊ ထိုသူတပါးတို့သည် လုယက်အပ်သော သူသည်။ ဝိလုမ္ပတိ(ဝိလုမ္ပနံ ပါပုဏာတိ)၊ လုယက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

[အမှာ] သော ဝိလုတ္တော ဝိလုမ္ပတီတိ သော ဝိလုမ္ပကော ဝိလုမ္ပိယတိ။ (သံ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၂) ကမ္မရုပ် ဖွင့်၏။

"ဧဝံ ဝိလုမ္ပကော ပုန ဝိလုမ္ပံ ပါပုဏာတိ"။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၂-၂၁၉) ကတ္တုရုပ်တချက်, ရှေးနည်း ကမ္မရုပ်တချက် ဖွင့်၏။

ပိသ-ဓာတ်။ ။ပိသ၊ သည်။ **စုဏ္ဏနေ၊** အမှုန့်ပြုခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ပိ ံသတိ၊ ကြိတ်၏။ ပိသကော၊ ကြိတ်တတ်သည်။ ပိသုဏာဝါစာ၊ ချေပစ် ကုန်းတိုက်သောစကား။ **အာဂမဋ္ဌကထာယံ** ပန၊ ၌ကား။ "အတ္တနော၊ ၏။ ပိယဘာဝံ၊ ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပရဿ စ၊ ၏လည်း။ သုညဘာဝံ၊ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ယာယ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ဘာသတိ၊ ၏။ သာ ဝါစာ၊ သည်။ ပိသုဏာ ဝါစာ၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ(ဝစနံ)၊ ကို။ နိရုတ္တိလက္ခဏေန၊ ဝဏ္ဏဝိကာရ, ဝဏ္ဏနာသ-နိရုတ္တိလက္ခဏာဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

[အမှာ] "ဝိယသုည-၌ ယ-ကျေခြင်း ဝဏ္ဏနာသ, ည-ကို ဏ-ပြုခြင်း ဝဏ္ဏ-ဝိကာရ-ဖြင့် ပြီး၏ ဟူလို။

ဟိသိ-ဓာတ်။ ။**ဟိသိ**၊ သည်။ **ဝိဟိ ံသာယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဟိ ံသတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။ ¦ဝိဟိ ံသတိ၊ ၏။ ဟိ ံသကော၊ ညှဉ်းဆဲတတ်သည်။

ပူရေ၊ ရှေး၌။ ဟိ ံသကဿ၊ ညှဉ်းဆဲတတ်သည်။ သတော၊ ဖြစ်လျက်။ အဟိ ံသကောတိ၊ ဟူ၍။ မေ၊ ငါ အဂ္ဂိလိမာလ၏။ နာမံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဇ္ဇ၊ ယခု။ အဟံ၊ သည်။ သစ္စနာမေ၊ မှန်သောအမည် ရှိသည်။ အမှိ၊ ၏။ ကိဉ္စနံ၊ တစုံတယောက်သော။ နံ၊ ထို သတ္တဝါကို။ နု ဟိ ံသာမိ၊ မညှဉ်းဆဲ။

သီဟ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, ရုပ်ပြီး ဟိ ံသိတဗ္ဗံ၊ ကို။ ဟိ ံသတိ၊ တတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ **သီဟော၊** မည်၏။ အာဒိအန္တဂ္ဂရဝိပလ္လာသဝေသေန၊ အစ ဟိ-အက္ခရာကို သီ-ဟု ပြန်ခြင်း, အဆုံး သ-အက္ခရာကို ဟ-ဟု ပြန်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဒ္ဒသိဒ္ဓိ၊ သီဟ-သဒ္ဒါ၏ ပြီးခြင်းကို။

(ဒဠ္ဍဗ္ဗာ၊ ၏။ ကိမိ၀၊ ကား။) ကန္ဓနဌေန တက္ကန္ဒီ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ကန္ဓနဌေန၊ နှစ်သက်အပ်သော အနက်ကြောင့်။ တက္ကံ၊ မည်၏။ တက္ကံ၊ ရက်တက်၊ ယက်သန်း၊ ပုံးရည်။ ဝိဟေသကော၊ တတ်သည်။ ဝိဟေသနံ၊ ခြင်း။

သုဘ-ဓာတ်။　　။[၂၁၇] **သုဘ၊** သည်။ **ပဟာရေ၊** ပုတ်ခတ်ခြင်းဌာ ဖြစ်၏။ ယော၊ အကြင် ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည်။ **နော၊** ငါတို့ မောင်, ရှမတို့အား၊ တို့ကို။ ဂါ၀ေါ၊ တို့ကို။ သုမ္ဘတိ ဣ၀၊ ပုတ်ခတ်၏သို့။ သုမ္ဘတိ၊ ၏။ ပရိသုမ္ဘတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပုတ်ခတ်၏။ သုမ္ဘောတိ၊ ၏။ အတြ၊ ဌာ။ ဣမေ၊ တို့သည်။ ပါဠိတော၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ မှ။ အာရဒ္ဓိတာ၊ ကုန်သော။ (ထည့်)။ ပယောဂါ၊ တို့တည်း။

"အတ္တာနံ၊ ကိုယ်ကို။ သံသုမ္ဘမာနာ၊ ပုတ်ခတ်ကုန်, လူးလည်းကုန်လျက်။ ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ အာဂမယာမသေ၊ ဆိုင်းလင့်ငံ့ရောက်စေကုန်အံ့။" ဣတိ စ၊ ၎င်း။ [**သံသုမ္ဘမာနာတိ ပေါ်တေန္တာ ပရိ၀တ္တမာနာ၊ ကာလမာဂမယာမသေတိ ကာလံ ကြိယံ အာဂ-မိဿာမ။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၆-၁၀၉)။**]

ကေသဂ္ဂဟာဏံ၊ ဆံကိုကိုင်၍။ ဥက္ခေပါ၊ မြှောက်ချီသဖြင့်ရင်း။ ဘူမျာ၊ မြေ၌။ ပရိသုမ္ဘနာ စ၊ တွန်းလှည်းပုတ်ခတ်သဖြင့်ရင်း။ အနုပ္ပဂံ၊ အတိုင်းမသိ အနုပ္ပကမ်းသော။ ဗဟုဒုက္ခံ၊ များစွာသော ဆင်းရဲကို။ ဒတ္ဝာ စ၊ ပေးပြီး၍လည်း။ နော ပဏ္ဍိမိ၊ တရုပ်တပါး မသွားစလှည့် ကြည့်လျက်သာနေ၏။ (ဝေဿန်)။

"ဘူမိ ံ၊ မြေကို။ ဝေဂသာ၊ အဟုန်ဖြင့်။ သုမ္ဘာမိ၊ ပုတ်ခတ်၏။" [**ဘူမိ ံ သုမ္ဘာမီတိ အပိ နာမ ဆိဒ္ဓေယျာတိ ပါဒေနပိ ံ ဘူမိ ံ ပဟရာမိ။ ဝေဂသာတိ ဝေဂေန။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၃-၁၇၁)။**]

ဘူ၀ါဒိဂိုဏ်း ဓာတ်နှင့် ရုဓာဒိဂိုဏ်း ဓာတ်အထူး　　အညတ္ထ ပန၊ ကျမ်းတပါးတို့ဌာကား။ အညာပိ၊ ကုန်သော။ ရူပပ္ပ၀တ္တိယော၊ တို့ကို။ (ထည့်)။ ၀ုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တာ (ရူပပ္ပ၀တ္တိယော)၊ တို့ကို။ ဣဓ၊ ဌာ။ အနုပပတ္တိတော၊ မသင့်ခြင်းကြောင့်။ နှ ၀ုတ္တာ၊

၁။ ပါဒေနာပိ(က)

ကုန်။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဣတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ မညေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ (ကိုံ မညေယျုံ၊ နည်း။) **ဘူဝါဒိဂဏေ၊** ၌။ **သကိ သက်ဃံ၊ ခဇိ ဂတိဝေ-ကလ္လေတိအာဒီနံ၊** ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ ပဋိလဒ္ဓဝဂ္ဂန္တံ်ဘာဝဿ၊ ရအပ်သော ဝဂ္ဂန္တ-အဖြစ်ရှိသော။ နိဂ္ဂဟီတာဂမဿ၊ နိဂ္ဂဟီတ်လာခြင်း၏။ စသေန၊ ဖြင့်။ သက်တိ ခဇ္ဇတိတိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣမသ္မိံ **ရူဓာဒိဂဏေ၊** ၌။ **မုစ မောစနေ ကတိ ဆေဒနေတိ-**အာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ ပဋိလဒ္ဓဝဂ္ဂန္တဘာဝဿ၊ သော။ နိဂ္ဂဟီတာဂမဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မုဉ္စတိ ကန္ဒတိတိအာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ နိဂ္ဂဟီတ်လာ၍ချည်း ပြီးသည်ရှိသော်။ ဣမေသံ၊ ဤ ရူဓာဒိဂိုဏ်း၌ ရှပ်တို့၏ဝင်း။ တေသဉ္စ၊ ထို ဘူဝါဒိဂိုဏ်း၌ ဣကာရန္တ ဓာတ်ရှပ်တို့၏ဝင်း။ ဝိသေသော၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (မညေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။) ဣတ္ထ၊ ဤသို့ အထူးကို အောက်မေ့ရာ၌။ (ဝိသေသော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ ၏။—

ဘူဝါဒိဂဏသ္မိံ၊ ၌။ အနေကဿရာ၊ မျှားသော သရရှိကုန်သော။ အသံယောဂန္တာ၊ သံယုဂ်အဆုံး မရှိကုန်သော။ ယေ(ဓာတဝေါ)၊ တို့ကို။ ဣကာရန္တဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်၏။ တေ(ဓာတဝေါ)၊ တို့သည်။ အာချာတတ္တဉ္စ၊ အာချာတ်၏ အဖြစ်သို့ဝင်း။ နာမိကတ္တဉ္စ၊ နာမ်၏ အဖြစ်သို့ဝင်း။ ပတ္ဝာ၊ ၍။ သုဒ္ဓကတ္တုဟေတုကတ္တုဝိသယေသု၊ သုဒ္ဓကတ္တား, ဟေတုကတ္တား၏အရာတို့၌။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ နိဂ္ဂဟီတာဂ-မေန၊ နှင့်တကွ။ နိပ္ဖန္နရူပါ၊ ပြီးသောရှပ်တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ကတ္ထ-စိပိ၊ တစုံတခုသော အာချာတ်, နာမ်၌လည်း။ တေသံ၊ ထို **ဘူဝါဒိဂဏိကာနေ-ကဿရာသံယောဂန္တဣကာရန္တ**ဓာတ်တို့၏။ နိဂ္ဂဟီတာဂမေန၊ မှ။ ဝိနာ၊ ၍။ ရူပပ္ပဝတ္တိ၊ ရှပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ နာ ဒိဿတိ၊ မထင်။ တံ(အဒိဿနံ)၊ သည်။ ယထာ၊ နည်း။ သက်တိ။ပ။ ခဇ္ဇောဣတ္ထစ္စာဒိ၊ တည်း။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီး သည်ကား။ အနေကဿရာနံ၊ ကုန်သော။ ဣကာရန္တဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ၊ ကုန်သော။ **ဘူဝါဒိဂဏိကာနံ**၊ တို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။

ရူဓာဒိဂဏသ္မိံ၊ ၌။ အနေကဿရာ၊ ကုန်သော။ အသံယောဂန္တာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ (ဓာတဝေါ)၊ တို့ကိုကား။ အကာရန္တဝသေန ဝါ၊

ဖြင့်ရင်း။ ဥကာရန္တဝေသန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်၏။ တေ (ဓာတာ-ဝေါ)၊ တို့သည်။ အာချာတတ္တံ၊ သို့။ ပတ္ဌာ၊ ၍။ သုဒ္ဓကတ္တုဝိသယေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ကေန္တတော၊ ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟိတာဂမေန၊ နှင့်တကွ။ နိပ္ပန္နရူပါ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟေတုကတ္တုဝိသယေ၊ ၌။ ကေန္တတော၊ ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟိတာဂမေန၊ ကွ။ နိပ္ပန္နရူပါ၊ တို့သည်။ (လိုက်စေ။) နှ ဘဝန္တိ၊ ကုန်။ နာမိကတ္တံ ပန၊ သို့ကား။ ပတ္ဌာ၊ ၍။ သဟနိဂ္ဂဟိတာဂမေန၊ တကွရင်း။ ဝိနာ စ နိဂ္ဂဟိတာဂမေန၊ မှကင်းၗရင်း။ နိပ္ပန္နရူပါ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ [၂၁၈] ယတ္ထ (ပယောဂေ)၊ ၌။ နိဂ္ဂဟိတာဂမေန၊ မှ။ ဝိနာ၊ ၍။ နိပ္ပန္နရူပါ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ (ပယောဂေ)၊ ၌။ သသံ-ယောဂရူပါယေဝ၊ သာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

[**အမှာ**]　ဣကာရန္တ ဓာတ်ကိုရည်သည်။ ဧဝ ပုဒ်၏ "အနုညာတတ္ထ" ဖြင့် "ညြရောခေါ"စသော အသံယောဂရှုပ်ကိုယူ။

တံ (ဘဝနံ)၊ သည်။ ယထာ၊ ကား။ မုဠ္ဆတိ။ပ။ ခါဒသိဣစ္စာဒီနိ၊ တည်း။

[**အမှာ**]　ဤတွင် "မုဠ္ဆတိ ဘိန္ဒတိ ကန္တတိ"ကား အာချာတ်သုဒ္ဓ ကေန် နိဂ္ဂဟိ-တာဂမ။ "မုဠ္ဆာပေတိ မောစေတိ"စသည်ကား အာချာတ်ဟေတု အနေကန် နိဂ္ဂဟိတာဂမ။ "ဆိန္ဒနံ ဆေဒေါ မုဠ္ဆနံ မောစနံ"ကား နာမ်သုဒ္ဓ အနေကန် နိဂ္ဂဟိတာဂမ။ "ဆိန္ဒာပနံ ဆေဒါပနံ မုဠ္ဆာပနံ မောစာပနံ"ကား နာမ် ဟေတု အနေကန် နိဂ္ဂဟိတာဂမကို ထုတ်။

အတ္ထနော၊ ၏။ ပိဋ္ဌိမံသာနိ၊ ကျောက်ကုန်းသားတို့ကို။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဥက္ကစ္စ၊ ဖြတ်၍၊ ခြစ်၍။ (တံ၊ သည်။) ခါဒသိ၊ စား၏။ **[ကိုဏ်ဆန္ဒဇာတ် (ခု ၅-၃၆၀)။ ကူတဝိနိစ္ဆယပေတဝတ္ထုဋ္ဌကထာ လာ၏။]** တတ္ထ၊ ၌။ ဥက္ကစ္စာတိ၊ ကား။ ဥက္ကန္တိတ္ဝာ ဆိန္ဒိတ္ဝာ၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

စ (စောဒေမိ)၊ အုံ့။ "ဘော၊ ဆရာ။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ အာချာ-တနာမိကဘာဝံ၊ သို့။ ပတ္ဌာ၊ ၍။ သုဒ္ဓကတ္တု ဟေတုကတ္တုဝိသယသု၊ တို့၌။ ဧကေန္တတော၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိလဒ္ဓနိဂ္ဂဟိတာဂမေဟိ၊ ရအပ်သောနိဂ္ဂဟိတ်လာခြင်း ရှိကုန်သော။ **သကိ ခဇိအာဒီဟိယေဝ**၊ သာလျှင်။ **ရုဝေါဒိဂဏိကေဟိ**၊ ရုဝေါဒိဂဏိကဝေါတ်တို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရှု၏။ **မုစ္ဆဆိဒိအာဒီဟိ**၊ တို့သည်။ (ရုဝေါဒိဂဏိကေဟိ၊ တို့သည်။) နှ ပန ဘဝိတဗ္ဗံ နှုန်း၊ ၎ လော။" ဣတိ

(စောဒနာ)၊ တည်း။ တံ (ဝစနံ)၊ ကို။ နု (ဝတ္တုဗ္ဗံ)၊ အပ်။ ရုဓာတုယာ[1]၊ နှင့်။ သမာနဂတိကတ္တာ၊ တူသောအလားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ **မုစ-ဆိဒိအာဒိဟိယေဝ**၊ သာလျှင်။ ရုဓာဒိဂဏိကေဟိ၊ တို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "ရုန္ဓိဿ၊ ရုဓ-ဓာတ်၏။ ရုန္ဓယတိ-ရုန္ဓာပေတိ-ရုန္ဓနံ-ရောဓော-ဝိရောဓော" တိအာဒိသု၊ တို့၌။ နိဂ္ဂဟိတာဂမာနိဂ္ဂဟိတာ-ဂမဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒိပ္ပကာရာနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ ယထာ၊ သို့။ တထာ။ တု။ **မုစ ဆိဒိအာဒိနမ္ပိ**၊ တို့၏လည်း။ နိဂ္ဂဟိတာ-ဂမာနိဂ္ဂဟိတာဂမဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒိပ္ပကာရာနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ နု ဝတ္တုဗ္ဗံ၊ အပ်။

"**ကစ္စာယနေ**၊ ကျမ်းဌ။ နိဂ္ဂဟိတာဂမဿ၊ ကို။ နိစ္စဝိဓာနတ္ထံ၊ ဌ၊ ရုဓာဒိတော နိဂ္ဂဟိတပုဗ္ဗဥ္ဇတိ လက္ခဏံ၊ ဟူသောသုတ်ကို။ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။" ဣတိ(စောဒနာ)၊ တည်း။ သစ္စံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ (လက္ခဏံ)၊ ထိုသုတ်ကို။ ကြိယာပဒတ္ထံ၊ အာချာတ်ပုဒ်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နု နာမိကပဒတ္ထံ၊ (လှန်)။ နာမိကပဒတ္ထမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ယဒိ စ ဘဝေယ္ယ၊ အုံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ဝိရောဓောတိအာဒိနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနတော၊ ကြောင့်။ **ဝါ**သဒ္ဒံ၊ ကို။ ပက္ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ ရုဓာဒိတော ဝါ နိဂ္ဂဟိတပုဗ္ဗဥ္ဇာတိ၊ ၍။ (ထည့်)။ ဝတ္တုဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ **ဝါ**သဒ္ဒံ၊ ကို။ ပက္ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ နု စ ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်သည်သာတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကြိယာပဒတ္ထံ ယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ၊ ၍။ ဥယတိ၊ ၏။ ဣတိ ပရိဟာရော၊ တည်း။

စ(စောဒေမိ)၊ အုံ့။ "ဘော၊ ဆရာ။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ **သကိ ခဏ-**အာဒိနံ၊ တို့၏။ နိစ္စံ၊ မြဲ။ သနိဂ္ဂဟိတာဂမကြိယာပဒတ္ထံယေဝ၊ သာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ရုဓာဒိတော နိဂ္ဂဟိတပုဗ္ဗဥ္ဇာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤသုတ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မန္တုံ၊ ဌ၊ သဏ္ဌာ နနု၊ လော။" ဣတိ(စောဒနာ)၊ တည်း။ နု သဏ္ဌာ၊ ကောင်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) **သကိ ခဏ**အာဒိနံ၊ တို့၏။

၁။ ပါဠိ-ဌ-"ရုဓာတုယာ"ဟု ရှိကြသည်။ အောက်ဆိုလတံ့သော "ရုဓာတုယာ **အ**သမာနဂတိကတ္တာ"ဟူသော စကားရပ်ကိုထောက်၍ "ရုဓာတုယာ"ဟုသာ ပါဠိရှိရမည်။ (နု-ဗုံ-သ-ပဋ္ဌိ။)

ရုဓဓာတုယာ၊ နှင့်။ အသမာနဂတိကတ္တာ၊ ကြောင့်။ နာမိကတ္တော၊ ၌။ ဒ္ဒိပ္ပကာရဿ၊ နိဂ္ဂဟိတ်လာ, မလာဟူသော နှစ်ပါးအပြား၏။ အသမ္ဘဝ-တော၊ ကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ယေသံ၊ အကြင်ဓာတ်တို့၏။ နာမိကတ္တော၊ ၌။ နိဂ္ဂဟိတာဂမာနိဂ္ဂဟိတာဂမဝသေန၊ ဖြင့်။ ယာ ဒ္ဒိပ္ပကာရ-ဝန္တတာ၊ အကြင်နှစ်ပါး အပြားရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) [၂၁၉] သာ ဧဝ ဒ္ဒိပ္ပကာရဝန္တတာ၊ သည်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုဓာတ်တို့၏။ ရုဓာဒိဂဏဘာဝဿ၊ ၏။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းတည်း၊ မှတ်အပ်သော သဘောတည်း။ တဋ္ဌ (လက္ခဏံ)၊ သည်လည်း။ သကိ ခဏိအာဒီနံ၊ တို့အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ သက်ဝ ခဏ္ဍောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ နာမတ္တော၊ နာမ်၏အဖြစ်၌။ သနိဂ္ဂဟိတာဂမော၊ သော။ ဧကောယေဝ ပကာရော၊ သာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ကမု ပဒ၀ိကေ္ခပေ ဣစ္စာဒီနံ ပန၊ တို့၏ကား။ ကဂမော၊ ကမနံ၊ စက်မော၊ စက်မနဋ္ဌာနာဒီနာ၊ ဖြင့်။ နာမိကတ္တော၊ ၌။ ဒ္ဒိပ္ပကာရဝန္တတာသမ္ဘဝေပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော အဖြစ်၏ ဖြစ်သင့်သော်လည်း။ နိဂ္ဂဟိတာဂမဿ၊ ၏။ အဗ္ဘာသ၀ိသယေ၊ အဗ္ဘာသ အရာ၌။ ဝါ၊ အထူးဖြစ်သော အရာ၌။ ပ၀တ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ နဂဏ-ဝိသယေ ပ၀တ္တတ္တာ။ (လှန်)။ သာ ဒ္ဒိပ္ပကာရဝန္တတာ၊ သည်။ ရုဓာဒိ-ဂဏဘာဝဿ၊ ကို။ လက္ခဏံ၊ ကြောင်းသည်။ ဝါ၊ ရုဓာဒိဂဏဘာဝဿ၊ ၏။ လက္ခဏံ၊ မှတ်အပ်သော သဘောသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဗ္ဘာသ၀ိသယေ၊ ၌။ ပ၀တ္တံ၊ သော။ နိဂ္ဂဟိတာဂမံ၊ ကို။ ဝဇ္ဇေတ္ဝာ၊ ၍။ ယာ ဒ္ဒိပ္ပကာရဝန္တတာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာယေ၀ ဒ္ဒိပ္ပကာရဝန္တတာ၊ သာလျှင်။ ရုဓာဒိဂဏိကဘာ၀ဿ၊ ၏။ လက္ခဏံ၊ တည်း။ ဣတိ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ နယော၊ သည်၊ ကို။ အတီ၀-သုခုမော၊ အလွန်လျှင် သိမ်မွေ့၏။ ဝါ၊ ၏ဟူ၍။ သမ္မာ၊ စ္စာ။ ဝါ၊ အသင့်အားဖြင့်။ မနသိ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။

[**အမှာ**]　　နေကဿရာသံယောဂိန္တာ- ချာတဝှသုဒ္ဓဟေတုကေ။
　　ဧကန္တဗိန္ဒုဂမာ ယေ၊ ဘူ၀ါဒိဂဏိကာ၀ တေ။
　　နေကာသယောဂအဥ္ဇန္တာ- ချာတော သုဒ္ဓေ ကမ္ဘုကာ။
　　ဟေတုနာမေ ဒ္ဒိပ္ပကာရာ၊ သသံယောဂါ ရုဓာဒိ ဝါ။
　　(သင်ဟဂါထာ။)

နေကဿရာသံယောဂိန္တာ၊ များသောသရ အသံယောဂန္တ, ဣကာရန္တ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဓာတေ၀ါ၊ တို့သည်။ အာချာတဝှသုဒ္ဓဟေတုကေ၊

အာချာတ်ပုဒ်, နာမ်ပုဒ်, သုဒ္ဓကတ္တား, ဟေတုကတ္တား အရာ၌။ ကေန္ဓ-ပိန္ဓာဂမာ၊ စင်စစ် နိဂ္ဂဟိတ်လာခြင်း ရှိကုန်၏။ တေ(ဓာတဝေါ)ဝေ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဘူဝါဒိဂဏိကာ၊ မည်ကုန်၏။ နေကာသံယောဂအဥ္ဇာ၊ အနေကသရ အသံယောဂန္တ, အကာရန္တ, ဥကာရန္တဖြစ်ကုန်သော။ (ယေ ဓဝတဝေါ၊ တို့သည်။) အာချာတေ သုဒ္ဓေ၊ အာချာတ်သုဒ္ဓကတ္တားအရာ၌။ ကေပိန္ဓုကာ၊ ကေန် နိဂ္ဂဟိတ်လာခြင်း ရှိကုန်၏။ ဟေတုနာမေ၊ ဟေတုကတ္တားအရာ, နာမ်ပုဒ်အရာ၌။ ဒ္ဝိပ္ပကာရာ၊ နိဂ္ဂဟိတ် လာ,မလာ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိကုန်၏။ ဝါ၊ အကာရန္တ,ဥကာရန္တမှတပါး ဣကာရန္တဓာတ် အားဖြင့် တနည်းကား၊ အာချာတေ သုဒ္ဓေ၊ အာချာတ် သုဒ္ဓကတ္တား ၌ဌင်း။ ဟေတုနာမေ၊ အာချာတ်ဟေတုကတ္တား, သုဒ္ဓနာမ်, ဟေတုနာမ် ၌ဌင်း။ [ဟေတု စ နာမဉ္စ ဟေတုနာမဉ္စ-ပြု။] ဒ္ဝိပ္ပကာရာ၊ "ကန္ဓတိ ကန္ဓေတိ ကန္ဓနံ ကန္ဓာပနံ"ဟု နှစ်ပါး အပြားရှိကုန်သည်ဌင်း။ သသံ-ယောဂါ၊ "သလ္လကတ္တာ ဥက္ကစ္ဆ"ဟု သံယုဂ်ရှိကုန်သည်ဌင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (တေ ဓာတဝေါ၊ တို့သည်။) ရုဓာဒိ၊ မည်ကုန်၏။ (သဂ်ဟ ဂါထာနက်။)

သုတ္တေသု၊ ပိဋ္ဌကတ်သုံးပုံတို့၌။ မေ(မယာ)၊သည်။ ပေက္ခိတ္ဝာ၊ ၍။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်ကုန်သော။ တ္တေကာ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။ **ရုဓာဒိ** ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ယထာဗလံ၊ အစွမ်းအလျောက်။ ဒိဋ္ဌာ၊ ပြအပ်ကုန်ပြီ။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ပေက္ခိတ္ဝာ၊ ၍။ အညေပိ၊ ပြအပ်ပြီးသည်မှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ **ရုဓာဒိ** ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ အတ္ထယုတ္တိတော၊အနက်၏သင့်သောအားဖြင့်။ (တုမ္မေ၊ တို့သည်။) ဂဏှဝေါ၊ ယူကြကုန်လေ၁။

ဤတိ အယံ၊ ကား။ **ရုဓာဒိဂဏော**၊ တည်း။

ဒိဝါဒိဂဏိက

ဒိဝု-ဓာတ်။ ။ဒိဝု၊ သည်။ **ကီဠာဝိဇိဂီသာဗျဝဟာရဇုတိထုတိကန္တိဂတိ-သတ္တီသု**၊ ကစားခြင်း, အောင်လိုခြင်း, ပြောဆိုခြင်း, တင့်တယ်ခြင်း, ချီးမွမ်းခြင်း, အလိုရှိခြင်း, လားခြင်း, စွမ်းနိုင်ခြင်းတို့၌ ဖြစ်၏။ ဇော္ဌ စ၊ ၌ကား။ **ကီဠာ**တိ၊ ကား။ လဋ္ဌနာ၊ စမ္မယ်မြူးထူးခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝိဟာရော၊ နေခြင်းတည်း။ စ၊ ဆက်၍ဘွင့်ဦးအုံ့။ **လဋ္ဌနာ**တိ၊ ကား။ လဋ္ဌိတာနုဘာဝနုဝသေန၊ တင့်တယ်စမ္မယ်ခြင်း, ခံစားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ရမဏံ၊ မွေ့လျော်ခြင်းတည်း။ ဤရိယာပထပရိဝတ္တနာဒိနာ၊ ဤရိယာပုထ်

ပြန်လှန်ခြင်း-စသဖြင့်။ ဝတ္ထုနှံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ **ဝိဟာရော**၊ မည်၏။ **ဝိဇိ-ဂီသာ**တိ၊ ကား။ ဝိဇယိစ္ဆာ၊ အောင်လိုခြင်းတည်း။ **ဗျဝဟာရော**တိ၊ ကား။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆို ဟောကြားခြင်းတည်း။ **ဇုတိ**တိ၊ ကား။ သောဘာ၊ တင့်တယ်ခြင်းတည်း။ **ထုတိ**တိ၊ ကား။ ထောမနာ၊ ချီးမွမ်းခြင်းတည်း။ **ကန္တီ**တိ၊ ကား။ ကမနီယတာ၊ အလိုရှိအပ်, နှစ်သက်အပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ **ဂတိ**တိ၊ ကား။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းတည်း။ **သတ္တီ**တိ၊ ကား။ သာမတ္ထိယံ၊ အစွမ်းတည်း။ ဣမေသု အတ္ထေသု၊ တ္ဍာ။ ဒီဝု ဓာတု၊ သည်။ ဝတ္ထုတိ၊ ၏။ ဒီဗ္ဗတိ၊ မြူးထူးကစား၏။ ဒေ၀ေ၀ါ၊ နတ်။ ဒေ၀ီ၊ နတ်သျှီး။ ဒေ၀တာ၊ နတ်။

နတ်သုံးမျိုး။ ။ဣတ္ထေ၊ ဘ္ဍ။ **ဒေ၀ေ၀ါ**တိ၊ ကား။ ဒေ၀ါ၊ တို့သည်။ သမ္မုတိ-ဒေ၀ါ၊ တို့ဂုဏ်း။ပ။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓာ၊ ကုန်၏။

တေသု၊ တို့တွင်။ မဟာသမ္မတကာလတော၊ မဟာသမ္မတမင်း လက်ထက်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ လောကေန၊ လူသည်။ ဒေ၀ါတိ၊ ၍။ သဒ္ဒဟန္တာ၊ သမိုက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဇရာဇကုမာရာဒယော၊ မင်း, မင်းသား-စသည်တို့သည်။ [၂၂၀] သမ္မုတိဒေ၀ါ နာမ၊ ကုန်၏။

ဒေ၀လောကေ၊ ဘ္ဍ။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့သည်။ **ဥပပတ္တိ-ဒေ၀ါ** နာမ၊ ကုန်၏။

ခိဏာသ၀ါ၊ ရဟန္တာတို့သည်။ **ဝိသုဒ္ဓိဒေ၀ါ** နာမ၊ ကုန်၏။

စ(သစ္ဆံ)၊ ၏။ သမ္မုတိ။ပ။ ခိဏာသ၀ါတိ၊ ၍။ ဧတံ(၀စနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တာမိ(ဝုတ္တံ ဧ၀)၊ တည်း။ "**သမ္မုတိဒေ၀ါ** နာမ၊ ကား။ ရာဇာနော၊ တို့။ ဒေ၀ိယော၊ မိဖုရားတို့။ ကုမာရာ၊ တို့တည်း။ **ဥပပတ္တိဒေ၀ါ** နာမ၊ ကား။ ဘုမ္မဒေ၀ေ၊ ဘုမ္မစိုးနတ်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ တဒုတ္တရိဒေ၀ါ၊ ထိုမှအထက်ဖြစ်သော နတ်, ဗြဟ္မာတို့တည်း။ **ဝိသုဒ္ဓိဒေ၀ါ** နာမ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓပစ္စေက-ဗုဒ္ဓခိဏာသ၀ါ၊ တို့တည်း။"

ဒေ၀-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်မျှား။ ။ဣဒံ ပန၊ ကား။ ဣတ္ထေ၊ ဘ္ဍ။ နိဗ္ဗစနံ၊ တည်း။—
ကာမဂုဏ စျာနာဘိညာ စိတ္တိဿရိယာဒီဟိ၊ ကာမဂုဏ်, စျာန်, အဘိညာဉ်, စိတ်ကိုအစိုးရခြင်း-စသည်တို့ဖြင့်။ ဒိဗ္ဗန္တိ

ကိုင္ဆန္ဒီ၊ မြန္းထူးစမ္ယယ်တတ်ကုန်၏။ တေသု ဝါ၊ ထိုကာမဂုဏ်-စသည်တို့ ၌လည်း။ ဝိဟရန္တိ၊ ယာပိုထ်ပြောင်းကာ နေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဒေဝါ**၊ ကုန်၏။

ယထာဘိလာသိတံ၊ တောင့်တတိုင်းသော။ ဝိသယံ၊ အရာသို့။ အပ္ပဋိ-ဃာတေန၊ အပိတ်အပင်မရှိသဖြင့်။ ဒိဗ္ဗန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဒေဝါ**၊ ကုန်၏။

ယထိစ္ဆိတနိပ္ဖါဒေန၊ အလိုရှိတိုင်းသော ကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၌။ ဒိဗ္ဗန္တိ သဏ္ဌာနေ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဒေဝါ**၊ ကုန်၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ တံတံဗျသနနိတ္ထရဏတ္ထိကေဟိ၊ ထိုထို ပျက်စီးခြင်းမှ ကူးမြောက်လိုကုန်သော သူတို့သည်။ သရဏံ ပရာယဏန္တိ၊ ကိုးကွယ်ရာ, လည်းလျောင်းရာဟူ၍။ ဒေဝနိယာ အဘိတ္ထဝနိယာ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဒေဝါ**၊ ကုန်၏။

သောဘာဝိသေသယောဂေန၊ တင့်တယ်ခြင်းအထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်း ကြောင့်။ ကမနီယာ၊ အလိုရှိအပ်, နှစ်သက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ကြောင့် လည်း။ **ဒေဝါ**၊ ကုန်၏။

ဓာတ်နက် သာဓနနှင့် ကေစိဝါဒမျှား ဇ္ဇော စ၊ ၌ကား။ **ထုတိကန္တိအတ္ထာ**၊ တို့ကို။ ကမ္မသာဓနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ **ကီဠာ-**ဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ အတ္ထာ၊ တို့ကို။ ကတ္တု-သာဓနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ ကား။ ဒိဝု။ပ။ ဂတိသူတိ၊ ၍။ ပဋ္ဌန်၊ ရှုတ်ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဂတိတိ ပဒံ၊ ကို။ ဝိဟာယ၊ စွန့်၍။ ဇုတိ ထုတိသူတိ၊ ၍။ ပဋ္ဌန်၊ ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ထုတိတိ ပဒံ၊ ကို။ ဝိဟာယ၊ ၍။ ဇုတိ ဂတိသူတိ၊ ၍။ ပဋ္ဌန်၊ ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ ကား။ **ဒိဝုဓာတုံ**၊ ကို။ **သတ္တိထုတိကန္တိအတ္ထေ**ပိ၊ ၌လည်း။ ဣစ္ဆန်၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အာဘိဓမ္မယ၊ ၏။ **အနုဒ္ဒီကာကာရော**၊ အနုဒ္ဒီကာဆရာသည်။ **ယမကဒ္ဒီကာယံ**၊ ၌။ (ထည့်)။ အာဟ၊ ၏။ (ကိမာဟ၊ နည်း။) **ဒေဝသဒ္ဒေါ**။ပ။ အာဒိ၊ တည်း။ **ဒေဝသဒ္ဒေါ**၊ သည်။ ကီဠာဝိဇိဂီသာဝေါဟာရဇုတိဂတိအတ္ထော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊

တူ။ သတ္တိအဘိတ္ထဝကမနတ္ထောပိ၊ ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဓာတုသဒ္ဒါနုံ၊ တို့၏။ အနေကတ္ထဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။

ဒေ၀သုံးမျိုးအသီးသီး ဝိဂြိုဟ်နှင့်အရမျှား ဣဒံ ပန၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ သမ္မုတိဒေ၀ါဒီသု၊ တို့၌။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ နိဗ္ဗစနံ၊ တည်း။—

အတ္တနော၊ ၏။ ဝိသယေ၊ အရာ၌၊ တိုင်းနိုင်ငံ၌။ ဒိဗ္ဗန္တိ ကီဠန္တိ ဣဿ-ရိယံ ကရောန္တိ၊ အစိုးရခြင်း မင်းအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဒေ၀ါ**၊ ကုန်၏။ ရာဇာနော၊ ရကုန်၏။

ပဠဟိ ကာမဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒိဗ္ဗန္တိ ကီဠန္တိ၊ စမ္မယ်တတ်ကုန်၏။— ပဋိပက္ခေ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ရန်သူတို့ကိုမူလည်း။ ဝိဇေတုံ ဣစ္ဆန္တိ၊ အောင်ခြင်းငှါအလိုရှိကုန်၏။- စ၊ တနည်းကား။ လောကဿ၊ လူ၏။ ယုတ္တာယုတ္တံ၊ သင့်, မသင့်ကို။ ဝေါဟရန္တိ၊ စီရင်ဆုံးဖြတ် ပြောဟောတတ်ကုန်၏။— ပရမာယ၊ မြတ်သော။ သရီရဇုတိယာ၊ ကိုယ်၏ တင့်တယ်ခြင်းဖြင့်။ ဇောတန္တိ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ တဗ္ဘာ၀တ္ထိကေဟိ၊ ထိုနတ်၏တင့်တယ်စမ္မယ်ခြင်းကို အလိုရှိသောသူတို့သည်။ ဝါ၊ ထိုနတ်၏အဖြစ်ကို အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည်။ ထောမိယန္တိ၊ 'အဘိရူပေါ ဒဿနီယော ပါသာဒိကော ပရမာ-ယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော' စသည်ဖြင့် ချီမွမ်းအပ်ကုန်၏။—

[အမှာ] ဘာ၀ေါ ပဒတ္ထေ (အဘိဓာန်-၇၀၇-၇ဃာ) စသဖြင့် မိန့်အပ်သော အနက်တို့တွင် ဤတဗ္ဘာ၀တ္ထိကေဟိ-၌ ဘာ၀-သဒ္ဒါ လီလာ-အနက်၌ဖြစ်၏။

[၂၂၁] သောဘာ၀ိသေသယောဂေန၊ တင့်တယ်ခြင်းအထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဒဋ္ဌုံ၊ အဆင်းကို ရှုခြင်းငှါရင်း။ သောတုဉ္စ၊ အသံကို နာခြင်းငှါရင်း။ ကာမိယန္တိ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။-စ၊ တနည်းကား။ ယထိစ္ဆိ-တဋ္ဌာနံ၊ အလိုရှိအပ်သောအရပ်သို့။ အပ္ပဋိဟတဂမနေန၊ မပိတ်ပင်သော သွားခြင်းဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။- စ၊ ကား။ အာနုဘာ၀သမ္ပတ္တိယာ၊ တေ-ဇုဿာဟ, မန္ဒ, ပဘ, သတ္တိ, ဟုသော အာနုဘော်၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ တံ တံ ကိစ္စံ၊ ထိုထိုလုပ်ဆောင်ကောင်းဘွယ် မှုကြီး,ငယ်ကို။ နိပ္ဖါဒေတုံ၊ ငှါ။

သ္ဌကြောန္ဒီ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဒေ၀ါ**၊ ကုန်၏။ စာတုမဟာရာဇိကာ-ဒယော၊ တို့ကိုရကုန်၏။

ပရမာယ၊ သော။ စျာနကီဠာယ၊ စျာန်ဖြင့် ကွန့်မြူးခြင်းဖြင့်။ ကီဠန္တီ၊ ကုန်၏။ – ပဋိပက္ခံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားကို။ ဝိဇေတုံ၊ အောင်ခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ – ပရမသုခုမဉာဏဝိသေသ၀ိသယံ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သော ဉာဏ်အထူး၏ အာရုံဖြစ်သော။ အတ္ထဋ္ဌ၊ ခန္ဓာယတန-စသောအနက်ကို လည်း။ ဝေါဟရန္တိ၊ ဟောကြားကုန်၏။ — သဗ္ဗကိလေသဒေါသကလုသာ-ဘာ၀ါ၊ ခပ်သိမ်းသောကိလေသာ, ခပ်သိမ်းသောအပြစ်တည်းဟူသော မည်းညစ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရမ၀ိသုဒ္ဓါယ၊ လွန်စွာစင်ကြယ်သော။ ဉာဏဇုတိယာ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော အရောင်အလင်း ထွန်းပခြင်းဖြင့်။ ဇောတန္တိ၊ ကုန်၏။—စ၊ ကား။ ပရမနိမ္မလဂုဏ၀ိသေသယောဂတော၊ လွန်စွာအညစ်အကြေးကင်းသော ဂုဏ်အထူးနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိညာ-တသဘာ၀ေဟိ၊ သိအပ်ပြီးသော သဘောတရားရှိသော သူတို့သည်။ ထောမိယန္တိ၊ ကုန်၏။— စ၊ ကား။ အနုတ္တရ၀ုဋ္ဌိဂေ္ဂတ္တတာယ၊ အတုမရှိ မြတ်သော ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့၏ပစ်ချရာ လယ်မြေ၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဒဋ္ဌုံ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှါရင်း။ သောတုံ၊ တရားနာခြင်းငှါရင်း။ ပူဇိတုဉ္စ၊ ပန်းနံ့သာ-စသဖြင့် ပူဇော်ခြင်းငှါရင်း။ ကာမိယန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ အမတ-မဟာနိဗ္ဗာနံ၊ မြတ်သောအမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့။ အ၀စ္ဆာ၀မနိယာ၀ယ၊ တ၀ါန်မပြန်သော။ ဂတိယာ၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တိ စ၊ သွားလည်း သွားကုန်၏။—စ္ဓိတ္တာ၀စာ၀ုံ၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကို၊ စိတ်အလေ့အကျင့်ကို။ ဥ.တ္ဝ၊ ၍။ **ဝေ ဝေ** သတ္တော၊ ထိုထို စီးပွါး၌ ယှဉ်ထိုက်သော သတ္တ၀ါတို့ကို။ ဟိ**ဝေ**၊ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးစီးပွါး စသည်၌။ နိ**ယော**ဇေတုံ၊ ၎။ အမတမဟာနိဗ္ဗာ**နသုခ**ေ စ၊ မြတ်သော အမြိုက်နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာ၌လည်း။ ပတိဋ္ဌာ**ပေ**တုံ၊ ၎။ **သ**ကြောန္တိ **စ**၊ စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဒေ၀ါ**၊ ကုန်၏။ ဝိသုဒ္ဓိ**ဒေ၀ါ**၊ တို့ကို **ရ**ကုန်**၏**။

ဒေ၀-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။ ။**ဒေ၀သ**ဒ္ဒေါ၊ သည်။ "ဝိ**ဒ္ဓေ**၊ မြင့်**သော**။ ဝိဂတ**ဝ**လာ**ဟ**ကော၊ ကင်း**သော** တိမ်တိုက်ရှိ**သော**။ ဒေ**ဝေ**၊ ကောင်းကင်၌။" ဣတိ **အာ**ဒီသု၊ တို့၌။ **အ**ဇ္ဇ**ာ**ကာ**သေ**၊ ကောင်းကင်၌။ **အာ**ဂ**တော**၊ ၏။

"ဒေဝေါ စ၊ မိုဃ်းသည်လည်း။ ထောက်ထောက်၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်။ ဖုသာယတိ၊ ရှာ၏။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့ဌ်။ **မေယော**၊ မိုဃ်းဌ်။ အာဂတောဝ၊ ၏။ (ဥဒါန်း)။

"ဒေဝ၊ မင်းကြီး။ အယဉ္စိ ကုမာရော၊ ဤ မင်းသားသည်လျှင်။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့ဌ်။ (**မဟာဝေါ**)။ **ခတ္တိယော**၊ မင်းဌ်။ အာဂတောဝ၊ ၏။

"ဒေဝ၊ ကျွန်ုပ်သခင် အရှင်မင်းမဟော်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်ကျေးသားသည်။ သကလဇမ္ဗုဒီပေ၊ ဇမ္ဗူဒီပ် တကျွန်းလုံးဌ်။ အညဿ၊ စူဠဇနိမင်းမှ တပါးသော။ ရညော၊ ၏။ သန္ဓိကော၊ အထံဌ်။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဘယံ၊ ကြောက်ဘွယ်ကို။ နု ပဿာမိ၊ မမြင်။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့ဌ်။ **ဣဿရ-ပုဂ္ဂလေ**၊ အစိုးရသော ပုဂ္ဂိုလ်ဌ်။ အာဂတောဝ၊ ၏။

"ပဠဟိ ကာမဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမပ္ပိတောဝ၊ တကွဖြစ်၍။ သမင်္ဂီ-ဘူတောဝ၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဒေဝေါ မညေ၊ နတ်ကဲ့သို့။ ပရိစာရေတိ၊ စမ္မယ်၏။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့ဌ်။ **ဥပပတ္တိဒေဝေါ** ဌ်။ အာဂတောဝ၊ ၏။ (**သီလက္ခန်-စသည်**။)

"ဒေဝါတိဒေဝံ၊ နတ်ထက်နတ်မြတ် ဖြစ်တော်မူသော။ နရဒမ္မသာရထိ၊ ဆုံးမအပ်သူကို ဆုံးမတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားကို။ (သရဏံ၊ သို့။ ဂတောဝ၊ ရောက်သည်။ အမှိ၊ ၏။)" ဣတိ အာဒီသု၊ ဤမြေမျိုသောအခါ ရှင်ဒေဝဒတ် ရှတ်သောဂါထာတို့ဌ်။ **ဝိသုဒ္ဓိဒေဝေါ** ဌ်။ အာဂတောဝ၊ ၏။

ဒေဝိ-ပုဒ်၏ အနက်, ဝိဂြိုဟ်။ ။**ဒေဝိတိ**၊ ကား။ ရာဇဘရိယာပိ၊ မင်းမိဖုရားကိုဌင်း။ ဒေဝမိတာပိ၊ နတ်သမီးကိုဌင်း။ ဒေဝီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဒေဝဿ၊ မင်း၏။ ဘရိယာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝီ၊ မည်၏။ သာပိ၊ ထို မင်းမိဖုရားကိုလည်း။ အတ္ထတောဝ၊ ဖြင့်။ "ဒိဗ္ဗတိ၊ မြူးထူးစမ္မယ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝီ၊ မည်၏။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခတိတိ ဘိက္ခုနီတိ ယထာ၊ ဟူသကဲ့သို့တည်း။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ **ဝိမာနဝတ္ထု-အဋ္ဌကထာယံ**၊ ဌ်။ "အတ္ထနော၊ ၏။ ပုညိဒ္ဓိယာ၊ ကောင်းမှု၏ အကျိုး

ကြောင့်ဖြစ်သော တန်းခိုးဖြင့်။ ဒိဗ္ဗတိ ကီဠတိ၊ ကစားမြူးကွန့်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝီ၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။)

ဒေဝတာ-ပုဒ်၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။ ။[၂၂၂] ဒေဝပုတ္တောပိ၊ ကိုဌင်း။ ဗြဟ္မာပိ၊ ကိုဌင်း။ဒေဝမိတာပိ၊ ကိုဌင်း။ **ဒေဝတာတိ**၊ ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ အထ ခေါ။ပ။ တိအာဒီသု၊ တို့၌။ ဒေဝပုတ္တော၊ ကို။ ဒေဝတာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) "ဒေဝေါယေဝ၊ ဒေဝ-ပုဒ်သည်ပင်လျှင်။ သကတ္ထေ၊ ၌။ တာပစ္စယဝသေန၊ ဖြင့်။ (ထည့်)။ ဒေဝတာ၊ မည်၏။" ဣတိ ကတ္တာ(ဣတိ တသ္မာ)၊ ဤ သဒ္ဒတ္ထ တဒ္ဓိတ်ကြောင့်တည်း။ [**ကတ္တာ-၌ တ္တာ-ကား "ဟေတုတ္ထ"၌တည်း။**]

တထာ၊ ပါး။ "ဥဋ္ဌာရာ၊ မြတ်ကုန်သော။ သတ္တာသတာ၊ ခုနစ်ရာကုန်သော။ တာ ဒေဝတာ၊ ထိုဗြဟ္မာတို့သည်။ ဗြဟ္မာ၊ မြတ်သော။ ဝိမာနာ၊ ဗိမာန်မှ။ အဘိနိက္ခမိတ္တာ၊ ထွက်ကုန်၍။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ ဗြဟ္မာ-နော၊ တို့ကို။ (ဒေဝတာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။) (**သုနီတတ္ထေရ-ဂါထာ-စသည်။**)

"ဒေဝတေ၊နတ်သျှီး။သြသမိ တာရကာ၊သောက်ရှုးကြယ်သည်။ အာဘိဂ္ဂန္ဓေန၊ အလွန် နှစ်သက်ဘွယ်သော။ ဝဏ္ဏေန၊ အရောင် အဆင်းဖြင့်။ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်ဆယ်မျက်နှာ တို့ကို။ သြဘာသေန္တီ၊ ထွန်းပလျက်။ (တိဋ္ဌတိ)ဝိယ၊ သို့။ ယာ တံ၊ အကြင် သင်နတ်သျှီးသည်။ အာဘိဂ္ဂန္ဓေန၊ သော။ ဝဏ္ဏေန၊ အရေ အဆင်းဖြင့်။ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ တို့ကို။ သြဘာသေန္တီ၊ လျက်။ တိဋ္ဌသိ၊ ၏။"

ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ ဒေဝမိတာ၊ ကို။ ဒေဝတာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။) (**ဒီပဝိမာန-စသည်။**)

ဣမာနိ၊ သည်ကား။ ဥပပတ္တိဒေဝါနံ၊ တို့၏။ နာမာနိ၊ တည်း။—

ဥပပတ္တိ နတ်ဟော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများ

ဒေဝေါ၊ နတ်။ သုရော၊ နတ်။ ဝိဗုဓော၊ နတ်။ နိဇ္ဇရော၊ နတ်။ အမရော၊ နတ်။ မရု၊ နတ်။ သုဓာသီ၊ နတ်။ တိဒသော၊ နတ်။

သဂ္ဂဝါသီ၊ နတ်။ အနိမိသော၊ နတ်။ ဒိဝေါကော၊ နတ်။ အမတ-ပါယီ၊ နတ်။ သဂ္ဂဌော၊ နတ်။ ဒေဝတာနိ၊ နတ်။ (**ပိစ-လည်း ရှိ၏**)

ခိ-ဓာတ်။　　။**ခိ**၊ သည်။ **ခယော**၊ ၌ဖြစ်၏။ ခိယတိ၊ ကုန်၏။ ခယော၊ခြင်း။ ခိယနုံ၊ ခြင်း။ ရာဂကွယော၊ ရာဂ၏ကုန်ရာ။

ခိ၊ သည်။ **နိဝါသေ**၊ နေခြင်း၌ဌင်း။ **ကောဓ ဟိ ံ သာသု** စ၊ တို့၌ဌင်း ဖြစ်၏။ ခိယတိ၊ နေ၏၊ အမျက်ထွက်၏၊ ညှဉ်းဆဲ၏။ ယမကွယံ၊ ယမမင်း၏ အိမ်သို့။ (တွံ၊ **ချစ်သို့**ီး ပဘာဝတီသည်။) နဂစ္ဆသိ၊ မလိုက်ရရာ။ နဘဂ-ဒါနေန၊ ပစ္စယဆင်ဖြူကို လှူ၊ခြင်းကြောင့်။ ခိယန္တိ၊ အမျက်ထွက်ကုန်၏။ (**ဝေဿန်**)။

တတ္ထ၊ ၌။ ခိယတီတိ၊ ကား။ နိဝသတိ၊ နေ၏။ **ယမကွယန္တိ**၊ ကား။ ယမနိဝေသနံ၊ သို့။ **ခိယန္တိ**တိ၊ ကား။ ကုဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဟိ ံ သန္တိ၊ ကုန်၏။

ဃာ-ဓာတ်။　　။**ဃာ**၊ သည်။ **ဂန္ဓောပါဒါနေ**၊ ရနံ့ကိုယူခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဃာယတိ၊ နှမ်းတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဃာနံ**၊ မည်၏။ ဃာနေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ ကို။ ဃာယိတုံ၊ ၎။ ဃာယိတ္ဝာ၊ ၍။

ရုစ-ဓာတ်။　　။**ရုစ**၊ သည်။ **ရောစနေ**၊ နှစ်သက်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ရုစိ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ **ရောစနံ**၊ မည်၏။ မေ၊ သည်။ ဘတ္တံ၊ ကို။ ရုစ္စတိ၊ နှစ်သက်အပ်၏။ ဝါ၊ မေ၊ အား။ ဘတ္တ၊ သည်။ ရုစ္စတိ၊ နှစ်သက်၌။ ဘတ္တမ္ပိ၊ သည်လည်း၊ ကိုလည်း။ တဿ၊ ထိုသူနှာအား။ ဝါ၊ သည်။ နရုစ္စတိ၊ မနှစ်သက်။ ဝါ၊ မနှစ်သက်အပ်။

[**အမှာ**]　"**နစ္ဆာဒေယျာ**ဘိ။ပ။ **နရုစ္စေယျ**"ဟု (**ဒီ-ဋ** ၁-၁၉၀)ဘုရားကား "**နရုစ္စတိ**"ဟူသည် **နစ္ဆာဒနပင်**။

ဒိတျတ္ထ ဒိဝါဒိဂဏိက ရုစ-ဓာတ် မရှိသင့်ပုံ　　ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ မမ၊ ငါသူနန္ဒာ ရထားထိန်းသည်။ ရုစ္စတိ၊ အပ်၏။ (**တေပိဋကတ်**)။ ရုစ္စိတုံ၊ ၎။ ရုစ္စိတ္ဝာ၊ ၍။ ကေစိ၊ ပန၊ ကား။ ဣမသ္မိ ံ **ဒိဝါဒိဂဏေ**၊ ၌။ **ရုစ ဒိတ္တိမ္ပိ**တိ၊ ၍။ ပဌမန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ(ပဌမံ)၊ သည်။ နယုတ္တံ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကတ္ထစိပိ၊ ၌လည်း။ [၂၂၃] ဒိတ္တိသခ်ါတသောဘနတ္ထဝါစကဿ၊ ဒိတ္တိ-ဟုဆိုအပ်သော တင့်တယ်ခြင်း

အနက်ကို ဟောသော။ ရုစ၁ဝတုနော၊ ၏။ ရုစ္စတိတိ၊ ၍။ ရူပါဘာဝ-
တော၊ ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေ၊ သို့။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊ ၏။
ဒိတ္တိရုစိနံ၊ တင့်တယ်ခြင်း, နှစ်သက်ခြင်းတို့ကို။ ဝါစကော၊ သော။ **ရုစ-**
ဝတု၊ သည်။ ဘူဝါဒိဂဏိကော၊ ဘူဝါဒိဂိုဏ်း၌ဖြစ်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။
တဿ၊ ထို ဒိတ္တိ,ရုစိအနက်ကိုဟောသော ဘူဝါဒိဂဏိက **ရုစ-ဝတ်**၏။ "ရော-
စတိ၊ တင့်တယ်၏။ ဝိရောစတိ၊ ၏။ ကေတ္တံ၊ တယောက်တည်း၏အဖြစ်ကို။
ဥပရောစိတံ၊ နှစ်သက်အပ်၏။ (**ဇနကဇာတ်**)။" ဣတိ ရူပါနိယေဝ၊ လျှင်။
ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ရုစ္စတိတိ ရူပံ၊ သည်။ နှ ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ ရုစိယာ-
ယေဝ၊ နှစ်သက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝါစကော ပန၊ ဟောသော ရုစ-ဝတ်
သည်ကား။ **ဒိဝါဒိ**ဂဏိကောပိ၊ သည်၎င်း။ **စုရာဒိ**ဂဏိကောပိ၊ သည်၎င်း။
ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ (ကထံ ဟောတိ)၊ နည်း။ တဿ၊ ထို ရုစိ-အနက်ကို
ဟောသော ရုစ-ဝတ်၏။ ဒိဝါဒိဂဏိကကာလေ၊ ဒိဝါဒိဂိုဏ်း၌ဖြစ်သော
အခါ၌။ "ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။ မယှံ၊ ငါ့ဇနကာပုဏ္ဏားအား။ ဝါ၊ သည်။
ရုစ္စတိ၊ အပ်၏။" ဣတိ ရူပံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) **စုရာဒိ**ဂဏိက-
ကာလေ၊ ၌။ "ကိံ၊ ကြောင့်။ ဇာတိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ (တံ၊ သင်စာလာ
ဘိက္ခုနိသည်။) နှ ရောစေသိ နု၊ မနှစ်သက်သနည်း။" ဣတိ ရူပံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ (**ဘိက္ခုနိသံယုတ်**)။ အာပုဇ္ဇော၊ သည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။
အာစိက္ခနေ၊ ကြားခြင်း၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ အာရောစေတိ။ပ။ ဒိဿန္တိ၊
ကုန်၏။

မုစ-ဝတ်။ ။**မုစ**၊ သည်။ **မောက္ခေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဒုက္ခတော၊ မှ။ မုစ္စတိ၊
လွတ်၏။ သဒ္ဓါယ၊ ဖြင့်၊ ကြောင့်။ အဓိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။
မုတ္တိ၊ ခြင်း။ ဝိမုတ္တိ၊ ခြင်း။ အဓိမုတ္တိ၊ ခြင်း။ မုစ္စမာနော၊ ၏။

ဥစ-ဝတ်။ ။**ဥစ**၊ သည်။ **သမဝါယေ**၊ ပေါင်းစည်းစုဝေးခြင်း၌ဖြစ်၏။
ဥစ္စတိ၊ ပေါင်းစည်းစုဝေး၏။ ဩကော၊ ရေ။ ဝါ၊ အိမ်။
ဥိကာ၊ သန်း။ ဥက္ကာ၊ မီးရှူး။

ဩက-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။ ။ဥဒကမ္ပိ၊ ကိုရင်း။ အာဝါသောပိ၊ နေရာကို
ရင်း။ **ဩကော**တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ "ဩက-
ပုဏ္ဏောဟိ၊ ရေဖြင့်ပြည့်ကုန်သော။ စိဝရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။" ဣတိ စ၊ ရင်း။
(**ကထိနက္ခန္ဓက**)။

[ဩကဩကတော-ဥဗ္ဗတော-ဖြတ်] "ဩကဩကတော၊ ရေတည်းဟူ သောနေရာမှ။ ဥဗ္ဗတော၊ ထုတ်အပ်သော။ ထလေ၊ ကုန်းကြည်း၌။ ခိတ္တော၊ ပစ်အပ်သော။ ဝါရိဇော၊ ငါးသည်။ (ဖန္ဒတိ) လှုပ်၊ တုန်လှုပ်၏သို့။" ဤတို စ၊ ၎င်း။ (ဧမ္မပဒ)။ တွေ့၊ ဤဩက-သဒ္ဒါ၏ ရေ, နေရာကို ဟောရာ၌။ ပယောဂေါ၊ တည်း။

ဥကာတိ၊ ကား။ သိသေ၊ ဦးခေါင်း၌။ နိဗ္ဗတ္တာကိမိဝိသသော၊ ဖြစ်သောပိုးအထူးသည်း။

ဥက္ကာ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။ ။ဒီပိကာဒယော၊ မီးရှူး-စသည်ဝို့ကို။ ဥက္ကာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ "ဥက္ကာသု၊ မီးရှူးတို့ကို။ ဓာရိယမာနာသု၊ ညှိကုန်းအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။" (သာမညပလသုတ်)။ ဤတို၊ သို့။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လားသောအရာ၌။ ဒီပိကာ၊ ကို။ ဥက္ကာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

"ဥက္ကံ၊ မီးမယ်ဖြူးကို။ ဗဇ္ဇယ္ယ၊ ဘွဲ့ကု၏။ ဥက္ကံ၊ ကို။ ဗန္ဓိတ္ဝာ၊ ၍။ ဥက္ကာမုခံ၊ ဖိုဝကို။ အာလိမ္ပေယ္ယ၊ မြေပြန့်လိမ်းကျံရာ၏။" ဤတို၊ သို့။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ ၌။ **အဂ်ါရကပလ္လံ**၊ မီးမယ်ဖြူးကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

[**အမ္ဗာ**] "သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ ဥက္ကံ ဗန္ဓေယ္ယ၊ ဥက္ကံ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဥက္ကာမုခံ အာလိမ္ပေယ္ယ၊ ဥက္ကာမုခံ အာလိမ္ပိတ္ဝာ သဏ္ဍာသေန ဇာတရူပံ ဂဟေတ္ဝာ ဥက္ကာမုခေ ပက္ခိပေယ္ယ။" ဤသို့ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်, (မ ၃-၂၇၆)အဓိစိတ္တသုတ်တို့၌လာ၏။ အထက်ပါ၌ တစပ်တည်းပင်။

"ကမ္မာရာနံ၊ ပန်းဘဲတို့၏။ ဥက္ကာ၊ ဖိုတံသည်။ အဇ္ဈာ၊ အတွင်း၌။ စျာယတိ ယထာ၊ ပူလောင်၏သို့။ ဗဟိ၊ ၌။ နော စျာယတိ ယထာ၊ သို့။ (မဟော-စသည်)။" ဤတို၊ သို့။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ကမ္မာရဒ္ဒနံ၊ ပန်းဘဲ ဖိုတံ ဖိုနှုတ်သီးကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ [ရုတ္တိ-ဟု ဋီကာတို့၌ ဘွင့်သော ကြောင့် ရှုတ်တီးလည်း သမ္မန်ကြ၏]။

"ဥက္ကာပါတော၊ ဥက္ကာကျခြင်းသည်။ ဝေဝိပါကော၊ ဤသို့သော အကျိုးသည်။ ဘဝိသတိ၊ တည်။ (သီလက္ခန်)။" ဤတို၊ သို့။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဝါတဝေဂေါ၊ လေအဟုန်ကြောင့်ဖြစ်သော အလျှံကို။ ဥက္ကာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

"သဏ္ဌာသေန၊ ညှပ်ဖြင့်။ [၂၂၄] ဇာတရူပံ၊ ရှေကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ညှပ်၍။ ဥက္ကာမုခေ၊ မိုက်ခွက်မျက်နှာဝ၌။ ပက္ခိပေယ္ယ၊ ထည့်ရာ၏။" ဤတိ၊ သို့။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ ၌။ သုဝဏ္ဏကာရာနံ၊ ရှေပန်းထိမ်တို့၏။ မူသာ၊ မိုက်ခွက်ကို။ ဥက္ကာတိ၊ ၍။ ဒေဝဒိတ္ထာ၊ ၏။

ဤစေ့ဝံ၊ လျှင်။--

သင်္ဂဟဂါထာ

"ဒိပိကာဝါတဝေဂေသု၊ မီးရှူး မီးတိုင်, လေအဟုန်၏ အလျှံတို့၌ ၎င်း။ ကမ္မာရာနံ၊ တို့၏။ ဥဒ္ဓနေ စ၊ ရွတ်တီး၌၎င်း။ မူသာယမ္မိ စ၊ မိုက်ခွက်၌၎င်း။ အင်္ဂါရကပလ္လေ စ၊ ၌၎င်း။" ဤတိ၊ သို့။ ပဠုသု၊ ကုန်သော။ ဘေသု ပန ဝိသယေသု၊ ဤအရာတို့၌သာလျှင်။ ဥက္ကာသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

ဆေ-ဓာတ်။ ။**ဆေ**၊ သည်။ **ဆေဒနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဆိယတိ၊ ဖြတ်၏။ [**"ယထာ ကတ္တရိ စ"**သုတ်ဖြင့် ဣ-အက္ခရာလာ]။ ဆိယန္တိ၊ ၏။ အဝစ္ဆိတံ၊ ဖြတ်အပ်၏။ အဝစ္ဆာတံ၊ ၏။ ဝရဂန္ဓဝါသိတံ၊ မြတ်သောနံ့သာဖြင့် ထုံအပ်သော။ မောဠိ၊ သျှောင်တော်ကို။ ဆေတ္ဝာန၊ ၍။

သဇ-ဓာတ်။ ။**သဇ**၊ သည်။ **သင်္ဂေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ လဂနံ၊ ကပ်ငြိခြင်းသည်။ **သင်္ဂေါ**၊ မည်၏။ သဇ္ဇတိ၊ ကပ်ငြိ၏။ သဇ္ဇနံ၊ ခြင်း။ သဇ္ဇိတော၊ ခြင်း။ သတ္တော၊ သတ္တဝေါ။

ယုဇ-ဓာတ်။ ။**ယုဇ**၊ သည်။ **သမာဓိမ္ဠိ**၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ သမာဓာနံ၊ သည်။ **သမာဓိ**၊ မည်၏။ ကာယ-ကမ္မာဒီနံ၊ တို့၏။ သမ္မာပယောဂဝသေန၊ ကောင်းစွာယှဉ်ခြင်း ပယောဂ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိပ္ပကိဏ္ဏတာ၊ ဖရိုဖရဲ မကြဲအပ်သည်၏ အဖြစ်။ ဤတိ အတ္ထော၊ နက်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ကောင်းစွာဆောင်၏၊ ယှဉ်၏။ ယောဂေါ၊ လုံ့လ။ ယောဂီ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ယှဉ်သောသူ။

ယောဂ၏ ဝိရိယမည်ပုံ။ ။**တ္ထော**၊ ၌။ **ယောဂေါ**တိ၊ ကား။ ဝိရိယံ၊ တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ တံ၊ ထို ဝိရိယကို။—

"ပဏ္ဍိတောဃသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဝါယာမေထော၊ လုံ့လ ပြုရာသည်သာတည်း။ နှ နိုဗ္ဗိန္ဒေယျ၊ လုံ့လ၌ မငြီးငွေရာ၊ မပျင်းရိ လင့်။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယော အဟံ၊ အကြင် ငါ မဟာဇနကမင်းသည်။) ယထာ(ယံ ဌာနံ)၊ အကြင် ခမည်းတော် အရိုက်အရာကို။ ဣစ္ဆိ၊ လိုချင်၏။ တထာ၊ ထို လိုချင်တိုင်း။ (ရာဇာ၊ သည်။) အဟုံ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ (ထည့်)။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ (သာမိကော၊ သော။) အဟံ၊ သည်။ (ဝါယာမဖလံ၊ လုံ့လအကျိုးကို။ အနုဘဝန္တံ၊ ခံစားရသော။) အတ္တာနံ၊ ကိုယ်ကို။ (ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။) ပဿာမိ၊ မြင်ရ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝဒါမိ၊ ၏။)"

ဣတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အဝဿံ၊ မခ္ခတ်။ ဝါ၊ အလိုမရှိလျက်လည်း။ ကာတုံ၊ ၎။ ယုဇ္ဇတိ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ယောဂေါ**တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ရန္ဇ-ဓာတ်။ ။**ရန္ဇ၊** သည်။ **ရာဂေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ရဇ္ဇတိ၊ တပ်စွန်း၏၊ တပ်ငြိ၏။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်း ကင်း၏။ ရဇ္ဇမာနော၊ တပ်သည်။ ရဇ္ဇံ၊ သည်။ ရဇ္ဇန္တော၊ သည်။ ရာဂေါ၊ ခြင်း။ ဝိရာဂေါ၊ မဂ်, နိဗ္ဗာန်။ ရဇ္ဇနံ၊ ခြင်း။ ဝိရဇ္ဇနံ၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်း။ ရဇနီယံ၊ အပ်၏။ ဥပသဂ္ဂ-ဝသေန၊ ဖြင့်။ အညော၊ သော။ အတ္ထော၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ သမ္မာ ရဒ္ဓာ၊ မိမိ တိုင်းနိုင်ငံမှ။ နိရဇ္ဇတိ၊ ထွက်သွား၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ရဒ္ဓာ၊ မှ။ နိဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (ဓဝသန်)။

ဝိရာဂ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ။ ။တတ္ထ၊ ၌။ **ဝိရာဂေါ**တိ၊ ကား။ ဘော၊ ဤ မဂ်, နိဗ္ဗာန်၌။ သံကိလေသဓမ္မာ၊ ညစ်ညူးလိမ်းကျံ ပူပန်နှိပ်စက်တတ်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဝိရဇ္ဇန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိရာဂေါ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကိုရ၏။ မဂ္ဂေါ စ၊ ကိုလည်း ရ၏။

ဝိဇီ-ဓာတ်။ ။**ဝိဇီ၊** သည်။ **ဘယစလနေသု၊** တို့၌ဖြစ်၏။ ဝိဇတိ၊ ကြောက်ရွံ့လန့်ထိတ်၏၊ တုန်လှုပ်၏။ သံဝိဇတိ၊ ထိတ်လန့်၏။

သံဝေဂေါ၊ ခြင်း။ သံဝေဇနီယံ၊ ခြင်း။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇတိ၊ ထိတ်လန့်၏။ ဥဗ္ဗေဂေါ၊ ခြင်း။ ဥဗ္ဗိဂ္ဂဟဒယော၊ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်သောနှလုံး ရှိ၏။

လုဇ-ဓာတ်။ ။[၂၂၅] **လုဇ၊** သည်။ **ဝိနာသေ၊** ၌ဖြစ်၏။ လုဇ္ဇတိ၊ ပျက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **လောကော၊** မည်၏။ လောပေါ၊ ကျေပျက်ခြင်း။ လုတ္တိ၊ ခြင်း။ လုဇ္ဇနံ၊ ခြင်း။ လုတ္တော၊ ခြင်း။

ဌာ-ဓာတ်။ ။**ဌာ၊** သည်။ **ဂတိနိဝတ္တိယံ၊** လားခြင်းမှ နစ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဌာယတိ၊ တည်၏။ ဌာယီ၊ ခြင်း။ ဌိတိ၊ ခြင်း။ ဌာနံ၊ ခြင်း။ ဌိတော၊ ၏။ တတြဌေ၊ ထို၌ တည်၏။ တိဋ္ဌံ၊ ခြင်း။ ကပ္ပဌာယီ၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး တည်၏။ အာသဘဌာနဌာယီ၊ မြတ်သောအရာ၌ တည်၏။

"(အဟံ၊ ငါအဂ္ဂိလိမာလထေရ်သည်။) မာရဿ၊ ၏။ အဟတ္ထ-ပါသော၊ ဟတ္ထပါသ်မှ လွတ်သည်ဖြစ်၍။ သုခံ၊ စ္ဌာ။ သယာမိ၊ အိပ်ရ၏။ ဌာယာမိ၊ ရပ်ရ၏။ သုခံ၊ စ္ဌာ။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ ကပ္ပေမိ၊ မှီးရ၏။ သတ္ထာနုကမ္ပကော၊ မြတ်စ္ဌာဘုရား၏ အစဉ်သနားတော်မူမြင်းသည်။ အဟော၊ အံ့ဘွယ်ရှိစ္ဌ။"

ဣတိ ပါဠိ၊ သည်။ နိဒဿနံ၊ တည်း။ **(အဂ္ဂိလိမာလတ္ထေရဂါထာ)။** "ဂေါစရဌာယိနံ၊ မိမိကျက်စားရာ ထွန်ချေးမြေ၌တည်သော။ လာပံ၊ ဗီလုံးဌက်ကို။" ဣတိ စ ပါဠိ၊ သည်လည်း။ နိဒဿနံ၊ တည်း။ **(လာပဇာတ်။)** တတ္ထ၊ ၌။ **ဌာယာမိ**တိ၊ ကား။ တိဋ္ဌာမိ၊ ၏။

ဌိ-ဓာတ်။ ။**ဌိ၊** သည်။ **ဂတိယံ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဌိယတိ၊ ပျံ၏။ ဌေမာနော၊ ပျံ၏။ ဝါ၊ **ကား**။ ဌိနော၊ ၏။ "ဥစ္စေ၊ မြင့်သော ကောင်းကင်၌။ ဌေမာန၊ ပျံသွားသော။ ပတ္တယာန၊ အတောင်ယာဉ်ရှိသော။ ဝိဟင်္ဂမ၊ ကောင်းကင်၌ သွားသော။ သကုဏ၊ အိုကျီးဌက်။ တုံ၊ သင်သည်။ ဝါမူရုံ၊ ဌက်ပျောတုံးနှယ် တင့်တယ်သော ပေါင်ရှိသော ငါ့မယားကို။ ခေါ၊ စစ်။ ဝဇ္ဇေသိ၊ ဆိုပါလေ။" ဣတိ၊ ကား။ နိဒဿနံ၊ တည်း။ **(ကာမဝိလာပဇာတ်။)**

ဇော၊ ၌။ ဌိယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဌေမာနော၊** ၏။ ဣတိ နိဗ္ဗစနံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ **[ဝေဠိ ဂဟဏော သတိ သာဓကသာဗျာဝိရောဓော ဟောတိ-ဟူလို။]**

တာ-ဓာတ်။ ။**တာ၊** သည်။ **ပါလနေ့၊** ၌ဖြစ်၏။ တာယတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ အဃသ၊ ဆင်းရဲကို။ တာတာ၊ စောင့်ရှောက်ပေတတ်၏။ ကပဏော၊ အထီးကျန်သော။ သော တာတော၊ ထို ခမည်းတော် ဝေဿန္တရာသည်။ စိရံ၊ စွာ။ အဿမေ၊ သခ်မ်း၌။ ရုဇ္ဇတိ၊ ငိုမြည်တမ်းရစ်လတ္တံ့။ [**ရုဇ္ဇတိတိ** ရောဒိဿတိ၊ (ဇာ-၄ ၇-၃၃၁)။] တာဏံ၊ ခြင်း။ ပရိတ္တံ၊ ပရိတ်။ ဂေါတ္တံ၊ အနွယ်။ ဥပါသက၊ ဒါယကာ။ တံ၊ သည်။ ခေါ၊ ဝစ်။ ကတကလျာဏော၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုရှိသည်။ ကတဘီရုတ္တာဏော၊ ပြုအပ်ပြီးသော သေခါနီးအခါ ကြောက်ခြင်းမှ စောင့်ရှောက်တတ်သော ကုသိုလ်ရှိသည်။ အသိ၊ ၏။ (**ဝိနည်း**)။

ပရိတ္တ,ဂေါတ္တ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်။ ။**တတြ၊** ၌။ **ပရိတ္တန္တိ၊** ကား။ မဟာတေဇ-ဝန္တတာယ၊ ကြီးမြတ်သော တန်းခိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမန္တတော၊ မှ။ သတ္တာနံ၊ တို့အား၊ တို့၏။ ဘယံ၊ ဘေးကိုရင်း။ ဥပဒ္ဒဝံ၊ ကပ်၍ နှိပ်စက်ခြင်းကိုရင်း။ ဥပသဂ္ဂဥ္စ၊ ကပ်ငြိဘိစီးခြင်းကိုရင်း။ ဝါ၊ မှရင်း။ တာယတိ ရက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပရိတ္တံ၊** မည်၏။ ဂံ၊ အသိဉာဏ်, သဒ္ဒါကို။ တာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဂေါတ္တံ၊** မည်၏။

နတ-ဓာတ်။ ။**နတ၊** သည်။ **ဂတ္တဝိနာမေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဂတ္တဝိကွေပေါ၊ ကိုယ်ကို ယိမ်းယိုင်ခြင်းသည်။ **ဂတ္တဝိနာမော၊** မည်၏။ နစ္စတိ၊ ကၜ။ နစ္စံ၊ ခြင်း။ နာဋ္ဌပုတ္တော၊ သဘင်သည် သားဖြစ်သော။ နိဂဏ္ဌော၊ နိဂဏ္ဌတိတ္ထိ။

ဒါ-ဓာတ်။ ။**ဒါ၊** သည်။ **သောဓနေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဒါယတိ၊ သုတ်သင်၏။ ဒါနံ၊ သုတ်သင်ခြင်း။ အနုယောဂဒါပနတ္ထံ၊ စိစစ်ခြင်းကို သုတ်သင်စိမ့်သောငှါ။ အနုယောဂံ၊ ကို။ ဒတ္တာ၊ သုတ်သင်၍။ ဒါနံ၊ ဒါနစေတနာကို။ ဒတ္တာ၊ မစ္ဆေရမလ-စသည်မှ သုတ်သင်၍။

[၂၂၆] **ဒါ၊** သည်။ **သုပနေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဒါယတိ၊ အိပ်၏။ နိဒ္ဒါယတိ၊ ၏။ နိဒ္ဒါယနံ၊ ခြင်း။ နိဒ္ဒါယမာနော၊ အိပ်သည်။ နိဒ္ဒါယန္တော၊ သည်။

ဒါ၊ သည်။ **ဒါနေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ပုရိသော၊ သည်။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒါယတိ၊ ပေး၏။ **အာ**ပုဗ္ဗော၊ အာ-ရှေးရှိသော ဒါ-ဓာတ်သည်။ ဂဟဏော၊ ၌ဖြစ်၏။ **အ**ဒိန္နံ၊ အရှင်မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို။ အာဒိယတိ၊ ၏။ သီလံ၊ ကို။

သမာဒိယတိ၊ ၏။ **ကမ္မေ**၊ ၌။ ပုရိသေန၊ သည်။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒီယတိ၊ အပ်၏။ အဒိန္နံ၊ ကို။ အာဒိယတိ၊ အပ်၏။ **ကာရိတေ**၊ ၌။ အာဒပေတိ၊ ယူစေ၏။ သမာဒပေတိ၊ စေ၏။ အာဒပယတိ၊ စေ၏။ သမာဒပယတိ၊ စေ၏။ ယေ သန္တော။ အကြင် သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဓမ္မမေဝ၊ သာလျှင်။ အာဒ-ပယန္တိ၊ စေကုန်၏။ (**အဂ်ုလိမာလတ္ထေရဂါထာ**)။

ဒါ၊ သည်။ **အဝခဏ္ဍနေ**၊ ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဒီယတိ၊ ပိုင်းဖြတ်၏။ ဒီယန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ်။ ဝါ၊ ကာမတရား။

ပရိတ္တ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ။ ။ဣတ္ထ စ၊ ၌ကား။ **ပရိတ္တန္တိ**၊ ကား။ သမန္တ-တော၊ မှ။ ခဏ္ဍိတတ္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိတ္တံ၊ မည်၏။ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အပ္ပမတ္တကံ၊ နည်းသောအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဂေါမယပိဏ္ဍံ၊ နွားချေးစိုင်ကို။ ပရိတ္တန္တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ **ပရိတ္တန္တိ**၊ ဟူသော အမည်သည်။ အပ္ပကဿ၊ ၏။ နာမံ၊ တည်း။ ကာမာဝစရဿ၊ သော။ ဓမ္မဿ စ၊ ၏လည်း။ အပ္ပေသက္ခတ္တာ၊ နည်းသော အာနုဘော်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **ပရိတ္တံ**၊ မည်၏။ (သမ္မန်)။

ဒါ၊ သည်။ **သုဒ္ဓိယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဒါယတိ၊ စင်၏။ ဝေါဒါယတိ၊ ၏။ ဝေါဒါနံ၊ ခြင်း။ အယံ ဓာတု၊ ဤသုဒ္ဓတ္ထ ဒါ-ဓာတ်သည်။ အကမ္မကော၊ တည်း။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "ဧတေန၊ ဤတရားဖြင့်။ (ပုဂ္ဂလော၊ သည်။) ဝေါဒါယတိ သုဇ္ဈတိ၊ စင်တတ်၏။ ဝါ၊ ဧတေန၊ သည်။ (ပုဂ္ဂလော၊ ကို။) ဝေါဒါယတိ သုဇ္ဈတိ၊ စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝေါဒါနံ**၊ **မည်၏**။ သမထဝိပဿနာ၊ ကိုရ၏။" ဣတိ၊ သို့။ **နေတ္တိသံဝဏ္ဏနာယံ**၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဒီ-ဓာတ်။ ။**ဒီ**၊ သည်။ **ခယေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဒီယတေ၊ ကုန်ခန်း၏။ ဒီနော၊ ခြင်း။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်။

အာဒီနဝ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ တတြ၊ ၌။ **ဒီနော**တိ၊ ကား။ ပရိကွံ့ဏာဒိတိဓနာဒီဘာ-ဝေန၊ ကုန်ခန်းသော ဆွေမျိုး, ဥစ္စာ-စသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခံတော၊ ဆင်းရဲရောက်၏။ **အာဒီနဝေါ**တိ၊ ကား။ ဧတေန၊ ဤအပြစ်ဖြင့်။ အာဒီနံ ဒုက္ခံ၊ ကို၊ သို့။ဝါတိ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရတတ်, ရောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အာဒီနဝေါ**၊ မည်၏။ ဒေါသော။ ကိုရ၏။

ဒု-ဓာတ်။　။ဒု၊ သည်။ ပရိတာပေ၊ ပြင်းစွာပူပန်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ဒုယတေ၊ ပူ၏။ ဒုနော၊ ခြင်း။ ဒူတော၊ တမန်။

ဘိဒိ-ဓာတ်။　။ဘိဒိ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇနေ၊ ပျက်ခြင်းဌဖြစ်၏။ ဘိဇ္ဇနဓ ပျက်ခြင်းသဘောသည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘိန္နော၊ မည်၏။ ဘိဇ္ဇနံ၊ ခြင်း။ ဘေဒေါ၊ ခြင်း။

ဆိဒိ-ဓာတ်။　။ဆိဒိ၊ သည်။ ဆိဇ္ဇနေ၊ ဌဖြစ်၏။ သုတ္တံ၊ ချည်သည်။ ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဆိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆိန္နော၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ ဆိဒ္ဒံ၊ မည်၏။ ဆိဇ္ဇနံ၊ ခြင်း။ ဆေဒေါ၊ ခြင်း။

ခိဒိ-ဓာတ်။　။[၂၂၇] ခိဒိ၊ သည်။ ဒိနိယေ၊ ဆင်းရဲခြင်းဌဖြစ်၏။ ဒီနဘာဝေါ၊ သည်။ ဒိနိယံ၊ မည်၏။ ဒကွိယံ ယထာ၊ ဒကွိယံဟူသော တယောဓမ္မဇာတ်(၃ ၅-၁၄) ဌကဲ့သို့တည်း။ ခိဇ္ဇတိ၊ ဆင်းရဲပင်ပန်း နွမ်းလျပျောင်းရိ မချိုပူဆာ ဟာလာဟာက်လက် နေထိုင်ခက်၏။ ခိန္နော၊ ၏။ အခိန္နမတိ၊ ဆင်းရဲလွန်စွာ သတ္တဝါကြောင့် ပူဆာလောင်ပြင်းပင်ပန်းကင်းသော မဟာကရုဏာဉာဏ် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ ခေဒေါ၊ ခြင်း။ နာထော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ လောကဟိတာယ (လောကဟိတံ ကာတုံ)၊ ဌ၊ ခေဒံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ပင်ပန်းခြင်းသို့။ ဂတော၊ ရောက်တော်မူလေပြီ။

ဇ္ဇော၊ ဌ။ **ခေဒဂ်ဘောတိ**၊ ကား။ ကာယိကဒုက္ခသခ်ါတံ၊ သော။ ပရိဿမံ၊ ပင်ပန်းခြင်းသို့။ ပတ္တော၊ ပြီ။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အနုဘဝိ၊ ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ပဒ-ဓာတ်။　။ပဒ၊ သည်။ **ဂတိယံ**၊ ဌဖြစ်၏။ ပဇ္ဇတိ၊ သွား၏။ မဂ္ဂံ၊ သို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပဋိပတ္တိ ံ၊ အကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော၊ အဓွန့်ရှည်သော ခရီးသို့သွားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဖလသမာပတ္တိ ံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ အာပတ္တိ ံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ အကမ္မကမ္မံ၊ ကံကင်းသော ဥဒါဟရဏ်သည်လည်း။ ဘဝတိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ အခမ္မော၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (နေတ္ထိပါဋ္ဌိ) ပဇ္ဇော၊ ခရီး။ ဗျ ္ဃပဇ္ဇော၊ ခရီး။ သမ္ဘဒါယော၊ တရားကို သိစေတတ်သော သူ။ ["သုသမ္ဘဒါယေန"ဟု ဆရာဗုဒ္ဓယောသ နိဂုံးဌမိန့်၏။]

၁။ ဒု ဏ္ဌာဒိသုတ် ဂ၃)

ပဇ္ဇ, ဗျဏ္ဍ, ပဇ္ဇ, သမ္ပဒါယ-ပုဒ်တို့၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ ဇ္ဇေ စ၊ ၌ကား။ **ပဇ္ဇောတိ**၊ ကား။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီး တည်း။ ဗျဏ္ဍပဇ္ဇေ သဒ္ဒါလ္လပထေ၊ ကျားသွားရာ လမ်းခရီး၌ တည်ထောင်ခြင်းကြောင့် ဗျဏ္ဍ-ပဇ္ဇမည်သော ကောလိယမြို့၌။ ဇာတော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဗျဏ္ဍပဇ္ဇော၊** မည်၏။ ဧဝံ နာမကော၊ ဤ ဗျဏ္ဍပဇ္ဇ အမည်ရှိသော။ ကုလ-ပုတ္တော၊ ကောလိယမင်းသားကိုရ၏။ ဧတေန၊ ဤ **ဓမ္မကထိက**သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂလေန၊ ကို။ (ထည့်)။ သမ္ပဒါယတိ ဥပါယတိ၊ သိစေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သမ္ပဒါယော၊** မည်၏။ အကွာတာ၊ ဟောကြား တတ်သောသူကို ရ၏။

ဝိဒ-ဓာတ်။ ။**ဝိဒ၊** သည်။ **သတ္တာယံ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇမာနာကာရော၊ ထင်သော အခြင်းအရာသည်။ **သတ္တာ၊** မည်၏။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ထင်၏၊ ရှိ၏။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဇာတဝေဒေါ၊ ဖြစ်တည်လျှင်ပင် ထင်ရှား သောမီး။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဉာဏ်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မောဟ၊ ဝိဒိတော၊ ထင်ရှား၏။

ဇာတဝေဒ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ တတ္ထ၊ ၌။ **ဇာတဝေဒေါ**တိ၊ ကား။ အဂ္ဂိ၊ တည်း။ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုမီးသည်။ ဇာတော-ဝ၊ ဖြစ်တည်လျှင်ပင်။ ဓူမဇာလုဋ္ဌာနေန၊ အခိုးတက်, အလျှံ တောက်သဖြင့်။ ဝေဒယတိ ပညာယတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ **ဇာတဝေဒေါ**တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဝိဇ္ဇာ, အဝိဇ္ဇာ-ပုဒ်တို့၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ **ဝိဇ္ဇာ**တိ၊ ကား။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝံ၊ လက္ခဏာကို။ ဝိဒိတံ၊ ထင်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝိဇ္ဇာ၊** မည်၏။ ဉာဏံ၊ ကိုရ၏။ **အဝိဇ္ဇာ**တိ၊ ကား။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ရာသင့်၊ အစုအနက်ကို။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အာယတနင့်၊ ရှည်စွာသော သံသရာကို ခွဲခြင်း အနက်ကို။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ သုညင့်၊ သတ္တ-စသည်မှ ဆိတ်ခြင်းသဘောကို။ သစ္စာနံ၊ တို့၏။ တထင့်၊ မှန်သော သဘောကို။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အဓိ-ပတိယင့်၊ အကြီးအမှူး သဘောကို။ အဝိဒိတံ၊ မထင်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အဝိဇ္ဇာ၊** မည်၏။ ဒုက္ခာဒီနံ၊ ဒုက္ခသစ္စာ-စသည်တို့၏။ ပိဋ္ဌနာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ စတုဗိဓံ အတ္ထံ၊ ကို။ အဝိဒိတံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အဝိဇ္ဇာ၊** မည်၏။ မောဟော၊ ကိုရ၏။

မဒ-ဝေတ်။ ။**မဒ၊** သည်။ **ဥမ္မာဒေ၊** ၌ဖြစ်၏။ မုယှနံ ဝါ၊ တွေ့ဝေခြင်း သည်ရင်း။ သတိဝိပ္ပဝါသော ဝါ၊ သတိလွတ်ကင်းခြင်း သည်ရင်း။ စိတ္တဝိက္ခေပေါ ဝါ၊ စိတ်ပြန့်လွင့်ခြင်းသည်ရင်း။ **ဥမ္မာဒေါ** နာမ၊ မည်၏။ မဇ္ဇတိ၊ တွေ့ဝေ,မေ့လျော့, ပြန့်လွင့်၏။ ပမဇ္ဇတိ၊ ၏။ မတ္တော၊ ယစ်၏။ သုရာမဒမတ္တော၊ သေယစ်သဖြင့် မေ့လျော့၏။ မဟာ-ရာဇ၊ ကြီး။ အဟံ၊ သည်။ မတ္တော၊ သေယစ်သည်ဖြစ်၍။ ပုတ္တမံသာနိ၊ သား၏အသားတို့ကို။ ခါဒယိ ံ၊ စားပြီ။ (**ဓမ္မဓဇဇာတ်**)။ မတ္တာဟတ္ထီ၊ အမှန်ယစ်သောဆင်။ ပမတ္တော၊ မေ့လျော့၏။ ဥမ္မတ္တော၊ ရူးသွပ်၏။

[၂၂၇] အပ္ပမာဒေါ၊ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါး၌ မမေ့ မလျော့ခြင်းသည်။ အမတံ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းတည်း။ [**အမတဿ ပဒံ အမတံပဒံ** ၁]၊ (**ဓမ္မပဒ-၌ ၁-၁၄ဖ**။) ပမာဒေါ၊ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါး၌ မေ့လျော့ခြင်းသည်။ မစ္စုနော၊ သေခြင်း၏။ ပဒံ၊ အကြောင်းတည်း။ ပမတ္တာ၊ မေ့လျော့မူးယစ်ကုန်သော။ ယေ(နရာ)၊ အကြင်သူတို့သည်။ (ဇီဝန္တာပိ၊ အသက်ရှင်ကုန်သော်လည်း။) မတာ ယထာ၊ သူသေမည်ကုန်၏သို့။ (တထာ၊ တူ။) ယေ(နရာ)၊ တို့သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊ မေ့လျော့မူးယစ်ခြင်းကင်းကုန်၏။ (တေ နရာ၊ တို့သည်။ မတာပိ၊ သေလွန်ကုန်သော်လည်း။ သုဂတိပရာယဏတော၊ သုဂတိသို့ လားရသောကြောင့်။) နိ မိယျန္တိ၊ သေလွန်သည် မမည်ကုန်။ (**ဓမ္မပဒ**)။

မိဒ-ဝေတ်။ ။**မိဒ၊** သည်။ **သိနေဟနေ၊** ချစ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ မေဇ္ဇတိ၊ ချစ်၏။ မေတ္တာ၊ ခြင်း။ မေတ္တိ၊ ခြင်း။ မိတ္တံ၊ မိတ်ခင်ပွန်း။ မိတ္တော၊ အဆွေ။

အန္တရ-ဝ-ဝေတ်။ ။**အန္တရ-ဝ၊** သည်။ **အဒဿနေ၊** မမြင်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ အန္တရပုဗ္ဗော၊အန္တရ-သဒ္ဒါ ရှေးရှိသော။ ဝ-ဝေတု၊ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနဿ ဝတ္ထုနော၊ ထင်ရှားရှိသော ဝတ္ထု၏။ အဒဿနေ၊ ၌။ ဝတ္ထုတိ၊ ၏။ အန္တရဝေယတိ၊ ကွယ်၏။ အန္တရဝေနံ၊ ခြင်း။ အန္တရဝ-ယန္တော၊ ၏။ သော ဒေဝတာ၊ သည်။ အန္တရဟိတာ၊ ကွယ်၏။ အန္တရာပိ ဝေယတိ၊ တရားဟောစဉ် အကြားခံလည်း ကွယ်ပျောက်၏။ (ဝိနည်း)။

၁။ အမတပဒံ(က)

ဗုဓ-ဓာတ်။ ။ဗုဓ၊ သည်။ **အဝဂမနေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဇာနနံ၊ သည်။ **အဝဂမနံ၊** မည်၏။ ဗုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရား။ ဗုဒ္ဓိ၊ ပညာ။ ဗုဒ္ဓံ၊ ဉာဏ်။ ဗောဓေဝ၊ ဉာဏ်။ ဗောဓိ၊ ဉာဏ်။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဗုဇ္ဈိတာ၊ ၏။ သကလံ၊ ကို။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓဝါ၊ ၏။ ဝိဗောဓေတိ၊ သိစေတတ်၏။ ဗောဓေတာ၊ သိစေတတ်သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ နိုး၏။ ဝိဗုဒ္ဓေါ၊ ပွင့်၏။ ဣစ္စာဒိနိ၊ တည်း။

ဗုဒ္ဓေါ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။ ။တတြ၊ ၌။ **ဗုဒ္ဓေါတိ၊** ကား။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဗုဇ္ဈိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဗုဒ္ဓေါ၊** မည်၏။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါကို။ ဗောဓေတာ၊ စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဗုဒ္ဓေါ၊** မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပါရမိတာပရိဘာဝိတာယ၊ ပါရမီတော်ဖြင့် ထုံအပ်သော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဥ ယံ့၊ ကို။ အဗုဇ္ဈိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဗုဒ္ဓေါ၊** မည်၏။

ဗုဒ္ဓေါ-ပုဒ် ကမ္မသာဓန။ ။ကေစိ ပန၊ ကား။ ကမ္မေနပိ၊ ကမ္မသာဓန ဖြင့်လည်း။ **ဗုဒ္ဓသဒ္ဒဿ၊** ၏။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တာ၊ ၍။ သမ္မာ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ၍။ **ဧဝံ၊** သို့။ နိဗ္ဗစနံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဟောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ **အဓိဂတဂုဏဝိသေ-သေဟိ၊** သိအပ်, ရအပ်, ရောက်အပ်သော လောကုတ္တရာ ဂုဏ်အထူးရှိကုန်သော။ ခီဏာသဝေဟိ၊ တို့သည်။ ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဗုဒ္ဓေါ၊** မည်၏။ ဝိတ္ထာရော ပန၊ ကိုကား။ **နိဒ္ဒေသေ၊** မဟာနိဒ္ဒေသ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။

ဗုဒ္ဓိ-စသည်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ။ ။**ဗုဒ္ဓိ**တိ၊ ကား။ ဗုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ကြောင့်။ **ဗုဒ္ဓိ၊** မည်၏။ **ဧဝံ၊** တူ။ **ဗုဒ္ဓံ၊** မည်၏။ **ဗောဓေဝ၊** မည်၏။ **ဗောဓိ** စ၊ လည်းမည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဗုဇ္ဈနံ၊ ခြင်း။ **ဗုဒ္ဓိ၊** ခြင်း။ **ဗောဓေဝ ဗောဓိ** စ၊ ပုဒ်သည်လည်း။ **ဧဝံ၊** ဤအတူ ဘာဝသာဓနချည်းတည်း။ **ဧတံ** သဗ္ဗံ၊ သည်။ ပညာယ၊ ၏။ **အဓိဝစနံ၊** တည်း။

ဗောဓိ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။　　။ကြာဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဗောဓိသဒ္ဒသ၊ ၏။ အတ္ထုဒ္ဒါရံ၊ ကို။ ဝဒါမ၊ ကုန်အံ့။—

ဟိ(ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အကျယ်ခွဲပြီးအံ့။ ရုက္ခောပိ၊ ဗောဓိပင်ကိုရင်း။ မဂ္ဂေါပိ၊ ကိုရင်း။ သဗ္ဗညုတညာဏမ္ပိ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုရင်း။ နိဗ္ဗာနမ္ပိ၊ ကိုရင်း။ ဧဝံ ပဏ္ဏတ္တိဧကော၊ ဤဗောဓိ-အမည်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ ကိုရင်း။ ဗောဓီတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "ဗောဓိရုက္ခမူလေ၊ ညောင်ဗုဒ္ဓဟော ပင်ရင်း၌။ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားဖြစ်၍ ရှေးဦးစွာ။" ဣတိ စ၊ ရင်း။ "ဗောဓိ ံ၊ ဗောဓိပင်၏။ အန္တိရာ စ၊ အကြားဌာနရင်း။ ဂယံ၊ ဂယာ၏။ အန္တိရာ စ၊ ရင်း။ (**မဟာဝေါ**)။" ဣတိ စ၊ ရင်း။ အာဂတဌာနေ၊ ၌။ ရုက္ခော၊ ကို။ ဗောဓီတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

"စတူသု မဂ္ဂေသု၊ ၌။ [၂၂၉] ဉာဏံ၊ ကို။ ဗောဓိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ အာဂတဌာနေ၊ **၌**။ **မဂ္ဂေါ**၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (**နိဒ္ဒေသ**)။

"ဝရဘူရိသုမေဓသော၊ မြတ်သော မြေအထုနှင့်တူသော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗောဓိ ံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့။ ပပ္ပေါတိ၊ ၏။ (**လက္ခဏသုတ်**)" ဣတိ၊ သို့။ အာဂတဌာနေ၊ ၌။ **သဗ္ဗညုတညာဏံ**၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

"**အမတံ**၊ **သော**။ **အသင်္ခတံ**၊ ပြုပြင်ခြင်းကင်းသော။ ဗောဓိ ံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ပတ္တာနု၊ ၍။" ဣတိ၊ သို့။ **အာ**ဂတဌာနေ၌။ **နိဗ္ဗာနံ**၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

"ဘဒ္ဒေ၊ ရား။ ဗောဓိ၊ ဗောဓိ-အမည်ရှိသော။ ရာဇကုမာရော၊ ဥဒေန မင်းကြီးသားတော်သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ သိရသာ၊ ဖြင့်။ ဝန္ဒတိ၊ ၏။" ဣကိ၊ သို့ရင်း။ "အရိယသာဝကော၊ အရိယာဖြစ်သော တပည့်ကို။ ဗောဓီတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။" ဣတိ စ၊ ရင်း။ အာဂတဌာနေ၊ ၌။ ဝေါပဏ္ဏတ္တိကော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဗောဓီတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အတြ၊ ၌။ ရုက္ခေ။ပ။ ပဝတ္တတိ၊ တိ-ဟူ၍။ ဣဒံ(ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သင်္ဟဂါထာ

ဗောဓိသဒ္ဓေါ သည်။ ရုက္ခေ၊ ဌိတိ စ။ ဌိတ္ဝါ။ ဗောဓိ-
ဌိတ္ဝါ။ သမ္ဗညူတာယ၊ သမ္ဗညူဖြစ်သော။ ဥာဏော စ၊ ဌိတ္ဝါ။
တထာ၊ ပါး။ ပဏ္ဏတ္တိယဋ္ဌေ၀၊ နာမပညတ်ဌိတ္ဝါ။ ပတ္ထုတိ၊ ၏။

ဗုဒ္ဓတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓိတာ၊ မည်၏။ ဗောဓေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗောဓေထာ၊ မည်၏။

ဗုဓ-ဓာတ် တုမန္တာဒီရုပ်မျှား။ ။ဣတ္ထ စ၊ ဌိကား။ ကောစိ ပယောဂေါ၊ ကိုဌင်း။တုမန္တာဒီနိ၊ကုန်သော။ရူပါနိ စ၊ တို့ကိုဌင်း။ ဝုစ္စန္တေ၊ ၏။—"ယော နရော၊ သည်။ ဂုယ္ဟံ၊ လျှို့ဝှက်အပ်သော။ အသမ္မုဒ္ဓံ၊ သူတပါးတို့မသိအပ်သော။ အတ္ထံ၊ အကျိုးစီးပွါးကို။ သမ္ဗော-ဓယတိ၊ သိ၏။

[**အမှာ**] **အသမ္မုဒ္ဓန္တိ** ပရေဟိ အညာတံ၊ **အသမ္ဗောဓန္တိ**ပိ ပါဌော၊ ပရေသံ ဗောဓေတုံ အယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၆-၂၃၃) (ဇာ-ဋ္ဌ ၅-၈၁) ဌိလည်း လာ၏။

အရိယေဘိ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အညြတ်၊ ၍။ ကော။ အဘယ်သူ သည်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ **သမ္မုဒ္ဓုံ**၊ သိစေခြင်းငှါ။ အရ-ဟတိ နု။ ထိုက်အံ့နည်း။ (သမ္မန်)။ [**သဌယတနဝဏ်။ ။ဒ္ဌယတာ-နုပဿနာသုတ်ဌိလည်း လာ၏။**] ဗုဒ္ဓိတုံ၊ ဗုဒ္ဓုံ၊ ဌါ။ ဗုဒ္ဓိတ္ဝာ၊ ဗုဒ္ဓိတ္ဝာန၊ ဗုဒ္ဓိတုန၊ ၍။ ဗုဒ္ဓိယ၊ ဗုဒ္ဓိယာန၊ ၍။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဗုဒ္ဓါန၊ ၍။" ဣတိ၊ သို့။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

တတြ၊ ဌိ။ **အသမ္မုဒ္ဓန္တိ**၊ ကား။ ပရေဟိ၊ တို့သည်။ အညာတံ၊ မသိ အပ်သော။ **အသမ္ဗောဓန္တိ**ပိ၊ လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ်ရှိ၏။ ပရေသံ၊ တို့အား။ ဗောဓေတုံ။ ဌါ၊ အယုတ္တံ၊ သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ **သမ္မုဒ္ဓုန္တိ**၊ ကား။ သံဗုဒ္ဓိတုံ၊ ဌါ။ **ဗုဒ္ဓါတိ**၊ ကား။ ဗုဒ္ဓိတ္ဝာ၊ ၍။ **ဗုဒ္ဓါနာတိ** ဇတ္ထောပိ၊ ဌိလည်း။ ဧ၀ံ၊ ဤအတူတည်း။

ဗုဒ္ဓ-ရူပ် သင့်,မသင့် အဆုံးအဖြတ်။ ။ကေစိ ပန၊ ကား။ "**နာမရူပပရိစ္ဆေ-ဒေ**၊ ကျမ်း ဌိ။ 'ဗောဓိမဂ္ဂေန၊ သမ္ဗညူတညာဏ်, မဂ်ညာဏ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓ၊ သိ၍။' ဣတိ စ၊ ဌင်း။ 'သုဂတော၊

သည်။ ဗောဓိတလေ၊ ဗောဓိပင်အောက် ပေါက်သော ပလ္လင်အပြင်၌။ ယံ (အဘိမမ်ံ)၊ ကို။ ဗုဒ္ဓ၁၊ ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။' ဣတိ စ၊ ၎င်း။ ဓ-ကာရ ၀ကာရသညောဂ၀တော၊ ဓ-၏ ၀-နှင့်ယှဉ်ခြင်းရှိသော။ ပဒဿ၊ ကို။ ဒဿနတော၊ ကြောင့်၎င်း။ **ဘုဝပစ္စယန္တိ**ဘာ၀တော စ၊ ဘုဝ-ပစ္စည်းအဆုံးရှိသောကြောင့်၎င်း။ **ဓ**ကာရ**၀**ကာရသညောဂ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓ၁တိ၊ ၍။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗ၁၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ၀ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ (၀စနံ)၊ ကို။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပဒရူပဿ၊ ပုဒ်သဘော၏။ ဗုဒ္ဓ၀စနေ၊ ၌။ အ၀ဿနတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ [**မဓုဝသ**ဝေါ(ဝိ ၂-၁၄၆)ဟု ဝိနည်း၌ ရှိ၏]။ ဗုဒ္ဓ၀စနဿ၊ အား။ အနနုကူလတာယ စ၊ မလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပရိသုဒ္ဓေ၊ စင်ကြယ်သော။ [၂၃၀] ပေါရာဏပေါတ္ထကေ၊ ၌။ **ဝ**ကာရသံယောဂ၀ိဂတဿ၊ ဝ-သံယုဂ်ကင်းသော။ ဗောဓိမဏ္ဍေန ဗုဒ္ဓါတိ စ၊ ၍၎င်း။ ဗုဒ္ဓါ ဗောဓိတလေတိ စ၊ ၍၎င်း။ ပဒဿ၊ ကို။ ဒဿနတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ နှ ဂဟောတဗ္ဗံ၊ အပ်။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ တာဒိသော၊ သော။ ပါ၌၁၊ သည်။ ဗုဒ္ဓ၀စနဿ၊ အား။ အနုကူလော၊ သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။)ဟိ၊ မလျော်သည်မှတပါး။ ဗုဒ္ဓ၀စနေ၊ ၌။ **ဝ**ဿသတမ္ပိ၊ နှစ်အရာပတ်လုံးဝင်း။ **ဝ**ဿသဟဿမ္ပိ၊ ဝင်း။ ပရိယေသန္တာ၊ ရှာကုန်သည်ရှိသော်။ တာဒိသံ၊ သော။ **ဝ**ကာရ**ဓ**ကာရသညောဂ၀ဟံ၊ ကို။ နှ ပဿိဿန္တိ၊ တဲ့။

ဝေံ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓ၁တိ ပဒရူပဿ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓ၀စနဿ၊ အား။ အနုကူလ-တာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ (တထာပိ)၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ တံ (ပဒံ)၊ ကို။ **သက္ကဋ္ဌ**ဂန္ဓေ၊ ၌။ ကတပရိစယဘာ၀ေန၊ ပြုအပ်သော လေ့ကျက်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အဖြစ်သည်။ ဝဏ္ဏေတေဟိ၊ လှည့်ပတ်အပ်ကုန်သော။ ဝိဒူဟိ၊ သဒ္ဒဝိဒူတို့သည်။ ဣစ္ဆိတံ၊ အပ်၏။ သဒ္ဒမှနိတိ၀ိဒူဟိ၊ သူတော်တရားသို့ ဆောင်ကြောင်းဖြစ်သော သဘာ၀နိရုတ္တိကို သိကုန်သော ပညာရှိတို့သည်။ **နှ** ဣစ္ဆိတံ၊ အပ်။ ဇ္ဇေ၊ ၌။ ဣမာနိ နိဒဿနပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ကော၊ အဘယ်သူသည်။ မံ၊ ငါသုဝဏ္ဏသ္သကို။ ဝိဒ္ဓါ၊ မြားဖြင့်ပစ်၍။ နိလီယတိ၊ ပုန်းအောင်းဘိသနည်း။ မစ္ဆော၊ သတ္တ၀ါသည်။ ယံ၊ အကြင် ဝတ္ထုကာမကို။ ဣစ္ဆတိ၊ ကိလေသကာမဖြင့် လိုချင်နှစ်သက်မက်မော၏။

(တံ၊ ထိုလိုအပ်သော ဝတ္ထုကာမကို။)လဒ္ဓါ၊ ရ၍၊ ရသောကြောင့်၊ ရလတ်သော်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ပိတိမနော၊ နှစ်သက်အားရ ဝမ်းမြောက်စိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သမ္မန်)။ (ကာမသုတ်)။ ပုဗ္ဗာပရိယံ၊ ရှေ့,နောက်ဖြစ်သော။ ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ လဒ္ဓါန၊ ၍။ မစ္စုရာဇဿ၊ သေမင်း၏။ အဒဿနံ၊ မမြင်ရာနိဗ္ဗာန်သို့။ ဂစ္ဆေ၊ ရောက်ရာ၏။ ဝါ၊ မစ္စုရာဇဿ၊ ကို။ အဒဿနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆေ၊ ရာ၏။ (သရဘင်္ဂဇာတ်)။

အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလံ၊ ပုလဲသွယ်, ပတ္တမြားနားဆောင်း ဝတ်သော။ ဥမ္မာဒန္တိံ၊ ဥမ္မာဒန္တီကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ ၍၊ ကြောင့်။ သဟာသံ၊ သပြာတထောင်ကို။ ဝါ၊ မှ။ ပရာဇိတော၊ ရှုံးသောသူသည်။ (ဒိဝါရတ္တိံ၊ နေ့, ညဉ့်ပတ်လုံး။ နှ သုပတိ ဣဝ၊ မအိပ်နိုင်၏သို့။) အဟံ၊ ငါသိဝိမင်းသည်။ ပရာဇိတော၊ ရှုံးသည်ဖြစ်၍။ ဒိဝါရတ္တိံ၊ လုံး။ နှ သုပါမိ၊ မအိပ်ရ။

ဣတိ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ နိဒဿနပဒါနိ၊ တည်း။

ဝိဒ္ဓါ-စသောပုဒ်တို့၏အနက်,ရုပ်ပြီး။ ။တတ္ထ၊ ၌။ **ဝိဒ္ဓါ**တိ၊ ကား။ ဝိဇ္ဈိတ္ဝာ၊ ၍။ **လဒ္ဓါ**တိ၊ ကား။ လဘိတ္ဝာ၊ ၍။ **လဒ္ဓါန**ဝတိ၊ ကား။ လဘိတ္ဝာန၊ ၍။ **ဒိဋ္ဌ**ဝတိ၊ ကား။ ဒိသ္ဝာ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဒ္ဓါ လဒ္ဓါ လဒ္ဓါန ဒိဋ္ဌာတိ ပဒါနိ၊ တို့သည်။ **တ္ဝာ**ပစ္စယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ ကို။ ဂတာနိပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ သညောဂဝသေန၊ သံယုဂ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ **ဝ**ကာရပဋိဗဒ္ဓါနိ၊ ဝ-နှင့်စပ်ကုန်သည်။ နှ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓါန ဣဒ္ဓေတာနိပိ၊ ဟူသောပုဒ်တို့ကိုလည်း။ လဒ္ဓါ လဒ္ဓါနဣစ္စာဒိနိ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ပရိဟီန ဝကာရသညောဂါနိ ဧဝ၊ ယုတ်သော ဝ-သံယုဂ်ရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဗုဒ္ဓတိ ရူပံ၊ ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဌမ္ဘိ စ၊ ရှတ်လည်း ရှတ်ကုန်၏။ တေ၊ တို့ကို။ **တ္ဝာ**ပစ္စယော၊ သည်။ ဝဠဉ္ဇေတိ မညေ၊ လှည့်စားသည်ထင်၏။ လှည့်စားယောင်တကား။ ဝါ၊ ဝဠဉ္ဇေတိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ သည်။) မညေ(မညာမိ)၊ အောက်မေ့၏။ တေန၊ ထို တ္ဝာပစ္စည်း လှည့်ပတ်ခြင်းကြောင့်။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ဝဠဉ်နံ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းသို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိသံ၊ သော။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ သဒ္ဒနီတိယံ၊ ၌။ ယော သဒ္ဒဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။

ဝုတ္ကြာ၊ အပ်၏။ သောယေဝ၊ ထိုသဒ္ဒဝိနိစ္ဆယကိုသာလျှင်။ အာယသ္မန္တေ-ဟိ၊ တို့သည်။ သာရတောဝ၊ အနုစ်အားဖြင့်။ ဝါ၊ မြတ်၏ဟူ၍။ ပစ္စေတဗ္ဗော၊ ယုံကြည်အပ်၏။

ဗုဓ-ဓာတ်။　　**။ဗုဓ၊** သည်။ **ဗောဓနေ၊** ၌ဖြစ်၏။ အယံ ဓာတု၊ သည်။ သကမ္မကာကမ္မကော၊ တည်း။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ဗော-ဓနသဒ္ဒုစ္စာရဏေန၊ ဗောဓန-ဟူသောသဒ္ဒါကို ရှုတ်သဖြင့်။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းကိုဋ္ဌင်း။ ဝိကသနံ၊ ပွင့်ခြင်းကိုဋ္ဌင်း။ နိဒ္ဒက္ခယော စ၊ နိုးခြင်းကိုဋ္ဌင်း။ ဂဟိ-တော၊ အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ "**ဗုဓ၊** သည်။ ဉာဏော၊ ၌။ **ဗုဓ၊** သည်။ ဝိကသနေ၊ ၌။ ဗုဓ၊ သည်။ နိဒ္ဒက္ခယေ၊ ၌။" ဣတိ(အတ္ထတ္ထယုံ)၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဂ၀ါ၊ သည်။ ဗုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဗုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ပဗုဇ္ဈတိ၊ ၏။ပဒုမံ၊ သည်။ ဗုဇ္ဈတိ၊ ပွင့်၏။ ပုရိသော၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ နိုး၏။ ပဗုဒ္ဓေါ၊ နိုး၏။ ဗောဓတိ၊ ပွင့်နိုး၏။ ပဗောဓတိ၊ ၏။ ဣစ္စာ-ဒိနိ၊ တို့တည်း။

သံဓာ-ဓာတ်။　　**။[၂၃၁] သံဓာ၊** သည်။ **သန္ဓိမှ၊** စပ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ **သံ**ပုဗ္ဗော၊ သော။ **ဓာ-**ဓာတု၊ သည်။ သန္ဓိမှ၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ "အဃ၊ ယိုဝေ**ယ**ဿ**ဋ္ဌ**ရာမင်းကြီးအား။ မဒ္ဒီ၊ မဒ္ဒီမိဖုရား**ဃ**ည်။ ဘဂုဋ္ဌိ[1]၊ မျက်မှောင်ကြုတ်သည်။ ဝါ၊ နဖူးရေတွန့်သည်။ နေ၀(ဟောတိ)၊ မဖြစ်လျှင်တည်း။ နေ သန္ဓိယတိ၊ နှလုံးမသာခြင်းနှင့်မစပ်။ နေ ရောဒတိ၊ မငိုရ။"

[**အမှာ**]　ဘဂုဋ္ဌိ[1] ကတ္ဌာတိ ကောဓနေ၀ယေန ၀ဝိ ဝိသမံ နလာ၊ဋ္ဌံ ကတ္ဌာ။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၅-၃၁၃။)

ဘဂုဋ္ဌိ[1] ကတ္ဌာတိ မုခ၀ဏ်ံ ကတ္ဌာ။ (ဋီကာ)။ ဘဂုဋ္ဌိ[1]ဘမု-ဘဂ်ေါ ကောပဇနိတော။ (အလက်ာ-ဋီ ၂၇၃)။ ဘဂုဋ္ဌိ[1] ကောပ၀ိကာရ-ဘူတော ဘမုဘဂ်ေါ။ (အလက်ာ-ဋီ ၂၇၃။)

ဘဂုဋ္ဌိ[1]တိ။ပ။ကောဓ၀ယေန ဘဂုဋ္ဌိပိ နာဟောသိ၊နေ သန္ဓိယတိတိ။ပ။ နေ၀ မကုံ အဟောသိ။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၇-၃၅၆)။

၁။ ဘူကုဋိ။ "ဘူနံ ကုဋိ ဝက်တာတိ စ၊" (အလက်ာ-ဋီ ၂၇၃-နှာ၊) "ဘြုကုဋိ, ဘြုကုဋိ, ဘြုကုဋိ၊ စိတ်ဆိုးသဖြင့် မျက်မှောင်ကုတ် "ကြုတ်"ခြင်း"။ (အမရကောသ၊ ၀ဂ်-၇၊ ဂါထာ-၃၇)။ နာ-ဗု-သ-ပဋိ။

နှ သန္ဓိယတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသောရုပ်သည်။ အညေဟိ၊ ဝေယ္ယာဝစ္စရာမှ တပါးကုန်သော။ ပကရဏေဟိ၊ ကျမ်းတို့နှင့်။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသော။ **ဒိဝါဒိ**ရူပံ၊ တည်း။

ဓနု-ဓာတ်။ ။**ဓနု**၊ သည်။ **ယာဓနေ**၊ တောင့်တ ချင်မှတ်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ဣရန္ဓတိ၊ ချစ်သို့း ဣရန္ဓတိ။ တဝ၊ ချစ်သို့း၏။ မာတာ၊ မယ်တော်ဝိမလာဒေဝီသည်။ ဝိမုရသာ၊ ၏။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသားကို။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဓနိယ္ယတိ၊ တောင့်တချင်မှတ်၏။ [**ဓနိယ္ယတီတိ ပတ္ထေတိ ဣစ္ဆတိ။ (ဇာ-ဌ ၂-၁၆၁)။**] ဣဒမ္ပိ၊ ဤ ဓနိယ္ယတိ-ဟူသော ရုပ်သည်လည်း။ အသာဓာရဏံ၊ ကျမ်းတပါးနှင့် မဆက်ဆံသော။ **ဒိဝါဒိ**ရူပံ၊ တည်း။

ဓီ-ဓာတ်။ ။**ဓီ**၊ သည်။ **အနာဒရေ**၊ ဌဖြစ်၏။ ဓီယတေ၊ မရိုသေ။ ဓီနော၊ မရိုသေခြင်း။

ယုဓ-ဓာတ်။ ။**ယုဓ**၊ သည်။ **သမ္မဟာရေ**၊ ခုတ်ဖြတ် ထိုးပစ် စစ်တိုက်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ယုဇ္ဈတိ၊ ထိုးပစ်၏။ ယောဓော၊ သူရဲ။ ယုဒ္ဓံ၊ စစ်ထိုးခြင်း။ စရဏာယုဓော၊ ခြေဌ လက်နက်အတက်ရှိသော ကြက်။ **ယ**ကာရသာ၊ ယ-၏။ **ဝ**ကာရဘာဝေ၊ ဝ-၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) အာဝုဓန္တိ၊ ၍။ ရူပံ၊ သည်။ (ဘဝတိ၊ ၏။) တတြ၊ ဌ။ **စရဏာယုဓော**တိ၊ ကား။ ကုက္ကုဋော၊ တည်း။

ကုဓ-ဓာတ်။ ။**ကုဓ**၊ သည်။ **ကောပေ**၊ ဌဖြစ်၏။ ကုဇ္ဈတိ၊ အမျက်ထွက်၏။ ကောပေါ၊ အမျက်။ ကုဇ္ဈနာ၊ ခြင်း။ ကုဇ္ဈိတတ္တံ၊ ဖြစ်။ ကုဒ္ဓေါ၊ အမျက်ထွက်သောသူသည်။ အတ္ထံ၊ မိမိအကျိုး-စသည်ကို။ နှ ဇာနာတိ၊ မသိ။ ကုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ အကြောင်းတရားကို။ နှ ပဿတိ၊ မမြင်။ (ဣတိဝုတ္တက-ဌ-၄၄)။

သုဓ-ဓာတ်။ ။**သုဓ**၊ သည်။ **သောစေယ္ယ**၊ စင်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ သုစိ-ဘာဝေါ၊ သည်။ **သောစေယ္ယံ**၊ မည်၏။ သုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ သုဒ္ဓိ၊ ခြင်း။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ခြင်း။ သုဇ္ဈနံ၊ ခြင်း။ သုဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဝိသုဒ္ဓေါ၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ၏။ **ကာရိတေ**၊ ဌ။ "သောဓေတိ၊ စင်စေ၏။ သော်ဓ-ကော၊ စင်စေတတ်သည်။" ဣစ္စာဒိနိ၊ တည်း။

သိဓု-ဓာတ်။　**။သိဓု၊** သည်။ **သံရာဓနေ၊** ပြီးခြင်းဌ ဖြစ်၏။ **သိဗျတိ၊** ပြီး၏။ **သိဒ္ဓိ၊** ခြင်း။

ရဓ-ဓာတ်။　**။ရဓ၊** သည်။ **ဟိ ံ သာယံ၊** ဌဖြစ်၏။ **ရဗျတိ၊** ညှဉ်းဆဲ၏။ **ဝိရဗျတိ၊** ချုတ်ယွင်း၏။ **အပရဗျတိ၊** ပြစ်မှား၏။ **အပရာ-ဓေဝ၊** **အပြစ်**။

ရာဓ, သာဓ-ဓာတ်။　**။ရာဓ၊** သည်။ **သာ၊** သည်။ **သံသိဒ္ဓိယံ၊** ဌဖြစ်၏။ **ရာဓယတိ၊** ပြီး၏။ **သာဓယတိ၊** ၏။ **အာရာဓနံ၊** ပြီးခြင်း။ **သာဓနံ၊** ခြင်း။

သာ၊ ပုဒ်၏ ဝိဂြိဟ်, အရ　**သပရဟိတံ၊** မိမိစီးပွါး, သူ့စီးပွါးကို။ **သာ၊** ဓေတိ၊ ပြီးစေ တတ်၏။ **ဣတိ၊** ကြောင့်။ **သာ၊** မည်၏။ **သပ္ပုရိသော၊** ကိုရ၏။ **အစ္ဆန္ဒံ၊** စစ်။ **သာ**ဓေတဗ္ဗံ၊ **အပ်**၏။ **ဣတိ၊** ကြောင့်။ **သာ၊** မည်၏။ **လဒ္ဓကံ၊** ရအပ်သော။ **သုန္ဒရံ၊** **သော**။ **ဒါန-သီလာဒိ၊** ကိုရ၏။

ဝိဓ-ဓာတ်။　**။ဝိဓ၊** သည်။ **ဝိဗျဓနေ၊** ထိုးဘောက် စူးဝင်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ **ဝိဗျတိ၊** ထိုးဘောက် စူးဝင်၏။ **ပဋိဝိဗျတိ၊** ၏။ **ခန၊** တူးဆွလော့။ **ဝိဒ္ဓ၊** ထိုးဘောက်လော့။ **ဝိဓု၊** ထိုးဘောက်တတ်သည်။ **ဝိဗျနကော၊** သည်။ **ဝိဒ္ဓေါ၊** **အ**ပ်၏။ **ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊** **အ**ပ်၏။ **ဝိဗျနံ၊** ခြင်း။ **ဝေဓော၊** ခြင်း။ **ပဋိဝေဓော၊** ခြင်း။ **ဝိဗျတ္ဝာ၊** ၍။ **ဝိဒ္ဓါ၊** **ဝိ**ဒ္ဓါန၊ ၍။ **ကော၊** သည်။ **မံ၊** ကို။ **ဝိဒ္ဓါ၊** ၍။ **နိလီယတိ၊** **နည်**။

ဗ္ဗဓ-ဓာတ်။　**။ဗ္ဗဓ၊** သည်။ **ဝုဒ္ဓိယံ၊** စည်ပင်ခိုင်ဖြိုး ကြီးပွါးပြည့်စုံ ခြင်းဌဖြစ်၏။ **ဗ္ဗဗျတိ၊** ပွါး၏။ ပြည့်စုံ၏။ **သမိဗျတိ၊** ၏။ **ဗ္ဗဒ္ဓိ၊** တန်းခိုး။ **ဗ္ဗဗျနံ၊** ခြင်း။ **သမိဗျနံ၊** ခြင်း။ **ဗ္ဗဒ္ဓေါ၊** ပြည့်စုံသည်။

ဗ္ဗဒ္ဓိ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိဟ်။　**။တတ္ထ၊** ဌ။ **ဗ္ဗဒ္ဓိတိ၊** **ကော**။ **ဗ္ဗဗျနံ၊** ခြင်း။ **ဗ္ဗဒ္ဓိ၊** ခြင်း။ **ဝါ၊** **ကော**။ **ဘောယ၊** ဤတန်းခိုးဖြင့်။ **သတ္ထာ၊** ကိုသည်။ **ဗ္ဗဗျန္တိ၊** ကုန်၏။ **ဗ္ဗဒ္ဓါ** **ဝုဒ္ဓါ** **ဥက္ကံသဂတာ၊** **စည်**ပင်ခိုင်ဖြိုး ကြီးပွါးလွန်ကဲခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ **ဟောန္တိ၊** ကုန်၏။ **ဗ္ဗတိ၊** ကြောင့်။ **ဗ္ဗဒ္ဓိ၊** **မည်**၏။

ဂိဓု-ဓာတ်။ ။[၂၃၂] ဂိဓု၊ သည်။ **အဘိကခ်ီယံ၊** အလွန် လိုချင်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ဂိဇ္ဈတိ၊ လိုချင်မက်မောတတ်။ ဂိဇ္ဈော၊ လင်းတ။ ဂဒ္ဓေါ၊ လင်းတ။

[အမှာ] ဂဒ္ဓ-သဒ္ဒါ လင်းတကိုဟောသည်ကို ပြီးစေလိုရ်။ ဂဒ္ဓဗာဓိပုဗ္ဗော ဟူသော ဝိနည်းပါဠိတော် [ဝိ ၂-၁၇၆]ကို ဆောင်သည်။

ဂဒ္ဓဗာဓိပုဗ္ဗော၊ လင်းတသတ်အမျိုးဌာ် ဖြစ်ဘူးသောအရိုဋ္ဌရဟန်း။ ကာမဂိဒ္ဓေါ၊ ကာမဌာ် မက်မောသော။ (တုံ၊ သင် ဝေဒေဟ မင်းကြီးသည်။) နု ဇာနာသိ၊ သေဘေးကိုမသိ။ (**မဟော်**)။ ဂေဓော၊ တပ်ခြင်း။

ရုဓိ-ဓာတ်။ ။**ရုဓိ**၊ သည်။ **အာဝရဏေ**၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ ရုဇ္ဈတိ၊ ပိတ်ပင်ဆီးတားတတ်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ပဋိဝိရုဇ္ဈတိ၊ အဘန်ဘန်ဆန့်ကျင်၏။ ဝိရောဓကော၊ ဆန့်ကျင်သည်။ ဝိရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ရောဓော၊ ခြင်း။ ဝိရောဓော၊ ခြင်း။ ပဋိဝိရောဓော၊ ခြင်း။ အနုဝိရောဓော၊ အဘန်ဘန်ဆန့်ကျင်သည်။

အနု, ဝိပုဗ္ဗ ဓာ-ဓာတ်။ ။**အနုဝိ ဓာ**၊ **အနု-ရှေး ဝိ-ရှေးရှိသော ဓာ-ဓာတ်** သည်။ **အနုကရဏေ**၊ သူတပါး၏ အတူပြုခြင်းဌာ် ဖြစ်၏။ **အနုဝိပုဗ္ဗော**၊ **သော**။ **ဓာ-ဓာတု**၊ သည်။ **အနုကြိယာယံ**၊ ဌာ်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ပုရိသော၊ သည်။ **အညဿ ပုရိသဿ**၊ ၏။ ကြိယံ၊ **အမှုအရာ**ကို။ **အနုဝိဓိယတိ**၊ **အတူပြု**၏။ **အတြ**၊ ဌာ်။ **အယံ**၊ **ကာ**။ ပါဠိ၊ **တည်**။—

> "ဂိရိဒတ္တေန၊ ဂိရိဒတ္တမည်သော မြင်းတော်ခံသည်။ ဒုသိတော၊ အသွားကျိုးနင်း ခြေခွင်ခြင်းဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သော။ သာမဿ၊ သာမမည်သော ဗာရာဏသီမင်း၏။ ပဏ္ဍော၊ ပဏ္ဍာ-အမည်ရှိသော။ ဟယော၊ မင်္ဂလာမြင်းသည်။ ဝေါရာဏံ၊ ရှေးဌာ်ဖြစ်သော။ ပကတိ ံ၊ လျှောက်ပတ်တင့်တယ် စမ္မယ်ဆွဲကြွ ရှိသောသွားခြင်းသဘောကို။ ဟိတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ တဒေဝ၊ ထိုမြင်းတော်ခံ ဂိရိဒတ္တ ၏သာလျှင်။ ပကတိ ံ၊ **အသွားကျိုးနင်း** ခြေခွင်ခြင်းသဘောကို။ **အနုဝိဓိယတိ**၊ **ကျိုးနင်းသွားတု ပြု**၏။"

ဤသို့၊ **ကာ**။ ပါဠိ၊ **တည်**။ [**အနုဝိဓိယတိဟိ အနုသိက္ခတိ**၊ (ဇာ-ဌ ၂-၈၉)။ ဤဒမ္ပိ။ပ။ ရှုပံ၊ **တည်**။

အနုပုဗ္ဗ ရုဓ-ဓာတ်။　　**။အနု ရုဓ၊** သည်။ **ကာမေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဣစ္ဆာ၊ **အလို** သည်။ **ကာမော၊** မည်၏။ **အနုပုဗ္ဗော၊** သော။ ရုဓဓာတု၊ သည်။ ဣစ္ဆာယံ၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ **အနုရုဒ္ဓေါ၊** **အနုရုဒ္ဓါမင်းသား**။ **အနုရောဓော**၊ လျော်သောအဖြစ်။ [ဤ၌ "**အနုသ္မာတိ ကိုံ ဝိရောဓော**" ရှိကြ၏]။

အနုရုဒ္ဓ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။　　**။တတ္ထ၊** ၌။ **အနုရုဒ္ဓေါ**တိ၊ ကား။ ပဏိတံ ပဏီ-တံ၊ အလွန်မွန်မြတ်သော။ ဝတ္ထုံ၊ ဝတ္ထုကံကို။ **အနုရုဇ္ဈတိ** ကာမေတိ၊ လိုချင်မက်မောတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အနုရုဒ္ဓေါ**၊ မည်၏။ **အနုရောဓော**တိ၊ ကား။ **အနုကူလတာ**၊ လျော်သော အဖြစ်။ **အယံ**၊ **ကား**။ ပါဠိ၊ တည်း။ "**သော**၊ ထိုအဿုတဝပုထုဇဉ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ **လာဘံ**၊ **လာဘ်**ကို။ **အနုရုဇ္ဈတိ**၊ **လွန်စွာ**တပ်မက်၏။ **အလာဘော**၊ **မရခြင်း**၌၊ **ကြောင့်**၊ **သော်**။ **ပဋိဝိရုဇ္ဈတိ**၊ **ဆန့်ကျင်**၏။" ဣတိ၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။ (**အဋ္ဌဂုံတ္တရ**)။

ဗျဓ-ဓာတ်။　　**။ဗျဓ၊** သည်။ **တာဌနေ**၊ **ညှဉ်းဆဲခြင်း**၌ဖြစ်၏။ ဗျဇ္ဈတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။ ဗျာဓော၊ **မူဆိုး**။

ဗျာဓ-ပုဒ်၏ အရ,ဝိဂြိုဟ်　　**ဗျာဓော**တိ၊ ကား။ **လုဒ္ဓေါ**၊ **တည်**း။ **တံ** **တံ** **မိဂံ**၊ **ထိုထို** **သား**ကို။ **ဗျဇ္ဈတိ**၊ **တာ**ဌေ**တိ** **ဟိ** **သတိ**၊ **၏**။ ဣတိ၊ **ကြောင့်**။ **ဗျာဓော**၊ **မည်**၏။

ဂုဓ-ဓာတ်။　　**။ဂုဓ၊** သည်။ **ပရိဝေဌနေ**၊ **ထွေးလုံးရစ်ပတ်**ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဂုဇ္ဈတိ၊ ရစ်ပတ်၏။ ဂေါ**ဓော**၊ **ဖွတ်**။

မန-ဓာတ်။　　**။မန၊** သည်။ **ဉာဏေ**၊ **၌**ဖြစ်၏။ **မ**ညတိ၊ **သိ**၏။ **အဝ**ညတိ၊ **အယုတ်အား**ဖြင့်**သိ**၏။ **အတိ**ညတိ၊ **မထိမဲ့**မြင်**သိ**၏။

မာန-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, ပရိယာယ်　　**သေယျ**ဒိ**ဝသေ**န၊ **မြတ်**ခြင်း-**စ**သည်၏ **အစွမ်း**ဖြင့်။ **ဝ**ညတိ၊ **အော**က်**မေ**ထင်**မှ**တ် **သိ**မြင်**တ**တ်၏။ ဣတိ၊ **ကြောင့်**။ **မာ**နော၊ **မ**ည်၏။ "**ဝ**ညနာ၊ **သေ**ယျ-**စ**သဖြင့် **အော**က်**မေ**ခြင်း။ **ဝ**ညိတတ္တံ၊ **အော**က်**မေ**သော**အ**ဖြစ်။ **မာ**နော၊ **မာ**န်။ **အ**ဟက်ာ**ရော**၊ '**ငါ**တ**ကား**'**ဟု**ပြုခြင်း။ **ဥ**န္နတိ၊ **ထော**င်လွှားခြင်း။ **ကေ**တု၊ **တ**မ်းခွန် **မှ**နိ်**ကင်**းကဲ့**သို**့ဖြစ်ခြင်း။ **ပ**ဂ္ဂ**ဟော**၊ **မိ**မိ**ကို**မြှောက်ခြင်း။

အဝလေပေါ၊ မာန်ဖြင့်လိမ်းကျံခြင်း။ ” ဣတိ [ဣမေ]၊ ဤသဒ္ဒါတို့သည်။ ပရိယာယာ၊ တို့တည်း။

ဇန-ဓာတ်။ ။[၂၃၃] **ဇန**၊ သည်။ **ဇနနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ အယံ ဓာတု၊ သည်။ သကမ္မကော၊ တည်း။ အသ၊ ထို ဇန-ဓာတ်၏။ ဇညတီတိ၊ ဟူ၍။ ရူပံ၊ သည်။ (ဘဝတိ၊ ၏။) ကရောတိ၊ ပြု၏၊ ပြီးစေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ **ကာရိတေ**၊ ၌။ ဖုဿတိ၊ မယ်တော်ဖုဿတီသည်။ မမံ၊ ငါ၏ဝေဿန္တရာကို။ ဇနေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဇနယတိ၊ ၏။ သုခံ၊ ကို။ ဇနေတိ၊ စေ၏။ ဇနယတိ၊ စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဇနကော**၊ မည်၏။ ပိတာ၊ အဘကိုရ၏။ ဝါ၊ ကား။ ယော ကောစိ၊ သော။ နိဗ္ဗတ္တေတာ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်ကိုရ၏။ ပုထု ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇနေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပုထုဇနော**၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ဇနေတိ ဇနယတီတိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ **စုရာဒိဂဏံ**၊ သို့။ ပတ္ဝာ၊ ၍။ သုဒ္ဓကတ္တာ၊ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထိုသုဒ္ဓ-ကတ္တာ၊ ရုပ်တို့၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ “ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ” ဣတိ၊ သို့။ ဟေတုကတ္တာ၊ ဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ တဒတ္ထော၊ ထိုပုဒ်၏အနက်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။

ဇနိ-ဓာတ်။ ။**ဇနိ**၊ သည်။ **ပါတုဘာဝေ**၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဤ-ကာရန္တော၊ သော။ အယံ ဓာတု၊ သည်။ အကမ္မကော၊ တည်း။ **ဝိ**ပုဗ္ဗော၊ သည်။ စေ(ဟောတိ)၊ အံ့။ သကမ္မကော၊ တည်း။ ပုတ္တော၊ သည်။ ဇာယတိ၊ ၏။ ဇာတော၊ ဘူး၏။ **ဣတ**ော၊ ဤသတ္တဝါ၌။ ပုထု ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပုထုဇနော**၊ မည်၏။

ဇာတိ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, ပရိယာယ် ဇနနံ၊ ခြင်း။ **ဇာတိ**၊ ခြင်း။ “သဠာတိ၊ ခြင်း။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ခြင်း။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ ခြင်း။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ခြင်း။” ဣတိ(ဣမေ)၊ တို့သည်။ ပရိယာယာ၊ တို့တည်း။

ဣတ္ထီ၊ သည်။ ပုတ္တံ၊ ကို။ ဝိဇာယတိ၊ ၏။ ဣတ္ထီ၊ တို့သည်။ ပုတ္တံ၊ ကို။ ဝိဇာတာ၊ ကုန်၏။ သော ပုရိသော၊ ထို အဆင်းမလှသော ယောကျ်ား သည်။ ဝိဇာတမာတုယာပိ၊ မိမိကိုမွေးသော အမိအားလည်း။ အမနာပေါ၊

နှလုံးကို မပွါးစေတတ်။ (သံယုတ်အဌကထာ)။ ဥပဝိဇညာ၊ သားဘွားကာနီးသော။ (မ.ဋ ၄-၁၃၀)။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမ။ [ဥပဝိဇညာတ် ဝိဇာယနကာလံ ဥပဂတာ[1]၊ (မ-ဋီ ၃-၃၃၉)]။ကာရိတော၊ ၌။ "ဇာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဇာပယတိ၊ စေ၏။ အတ္ထဇာပိကာ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပညာ၊ ပညာ။" ဣတိ ရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ဟန-ခေတ်။ ။ဟန၊ သည်။ **ဟိ ံ သာယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဣဒ၊ ၌။ **ဟိ ံ သာဝစနေန**၊ ဟိ ံ သာ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ဃဋ္ဋနံ၊ ထိခိုက်ခြင်းကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သောတမ္မိ၊ နှားခွံ။ ဟညတိ၊ ထိခိုက်၏။ ပဋိဟညတိ၊ ၏။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဝေါဟာရော၊ အသံတော်သည်။ လောကိယော၊ လောကီဖြစ်သော။ သောတော၊ နှားခွံ။ ပဋိဟညတိ၊ ၏။ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ ဂတ္တာ၊ ပဒါနိ၊ တို့တည်း။

ဟန-ခေတ် **ဘူဝါဒိဂဏံ** ပန၊ သို့ကား။ ပတ္ဌ၊ ၍။ "လောဟေန၊ **ကမ္မရူပ်,ဂတ္တရူပ်** သံဖြင့်။ ဇာတရူပံ၊ ရှေကို။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဟညတိ၊ ခတ်အပ်၏။ ဇာတရူပေန၊ ရှေဖြင့်။ လောဟံ၊ သံကို။ န ဟနန္တိ၊ မခတ်ကုန်။" ဣတိ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဟညတီတိ ပဒံ၊ သည်။ ကမ္မပဒံ၊ တည်း။ (**ဓမ္မဒေဝပုတ္တဇာတ်**)။ ဇာတရူပံ၊ ကို။ လောဟေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မာရေဟိ၊ တို့သည်။ ဟညတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟနန္တိတိ ပဒံ၊ သည်။ ကတ္တုပဒံ၊ တည်း။ လောဟံ၊ ကို။ ဇာတရူပေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မာရာ၊ တို့သည်။ ဟနန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ပါ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဇတ္ထ၊ ၌။ ပဟရဏံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းသည်။ ဟနနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ရူပ-ခေတ်။ ။ရူပ၊ သည်။ ရူပဉနံ၊ ၌ဖြစ်၏။ ကုပ္ပနံ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ ဃဋ္ဋနံ၊ ထိခိုက်ခြင်းသည်။ ပီဠနံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းသည်။ ရူပ္ပနံ၊ မည်၏။ ရူပ္ပတိ၊ ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်။ ရူပ္ပနံ၊ ခြင်း။ "ရူပ၊ သည်။ ရူပကြိယာယံ၊ ပြခြင်းအမှုအရာ၌ ဖြစ်၏။" (**နိတိ-ခေတ** ၃၂၃)။ ဣတိ၊ သို့။ **စုရာဒိဂဏော**၊ ၌။ ဌိတသ၊ သော။ ဣမသ ပန၊ ဤခေတ်၏ကား။ ရူဒေတိ ရူပယတီတိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

---

[1] ဥပဝိဇညာဟိ ဥပဂတဝိဇာယနကာလော။ (မ-ဋီ ၂-၃၃၉)။

[၂၃၄] တတ္ထ၊ ဍ်။ ရူပန္တိ၊ ကား။ ကေနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ နည်း။ ရူပ္ပနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ မည်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကိဉ္စာပိ။ ဝုစ္စတိတိ၊ ၍။ ဧတံ (ဝစနံ)၊ ကို။ (ခန္ဓဝဂ္ဂေ၊ ဍ်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ၊ အဘဲ့ကြောင့်။ ရူပံ၊ မည်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပ္ပတိ၊ ၏။ ဣတိ ခေါ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကေန၊ အဘယ်တရားသည်။ ရူပ္ပတိ၊ ဘောက်ပြန်စေအပ်သနည်း။ ဝါ၊ ကေန၊ ဖြင့်၊ ကြောင့်။ ရူပ္ပတိ၊ ဘောက်ပြန်သနည်း။ သီတေနပိ၊ အချမ်းသည်လည်း။ ရူပ္ပတိ၊ စေအပ်၏။ ဝါ၊ သီတေနပိ၊ ဖြင့်လည်း၊ ကြောင့်လည်း။ ရူပ္ပတိ၊ ၏။ ဥဏ္ဏေနပိ၊ သည်၊ ဖြင့်၊ ကြောင့်လည်း။ပ။ ဧဏိယ္ဆာယပိ၊ ဆာလောင်ငတ်မွတ်ခြင်းသည်၊ ဖြင့်၊ ကြောင့်လည်း။ပ။ ပိပါသာယပိ၊ ရေသိပ်ခြင်းသည်၊ ဖြင့်၊ ကြောင့်လည်း။ပ။ ဍံသမကသဝါ-တာတပသရီသပသမ္ဖဿေနပိ၊ ခြင်၊ မှက်၊ လေ၊ နေပူ၊ မြွေ၊ ကင်း၊ သန်း အတွေ့သည်၊ ဖြင့်၊ ကြောင့်လည်း။ ရူပ္ပတိ၊ စေအပ်၏။ ဝါ၊ တတ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပ္ပတိ၊ ၏။ ဣတိ ခေါ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပန္တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ဍ်။ ရူပ္ပတီတိ၊ ကား။ ကုပ္ပတိ၊ ပျက်၏။ ဃဋ္ဋိယတိ၊ ထိခိုက်အပ်၏။ ပီဋ္ဌိယတိ၊ နှိပ်စက်အပ်၏။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဘိဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ ဝိကာရံ၊ ဘောက်ပြန်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိကာရာ-ပတ္တိ စ၊ သည်လည်း။သီတာဒိသန္နိပါတေ၊ အချမ်း-စသော ဝိရောဓိပစ္စည်းနှင့် တကွဖြစ်လတ်သော်။ ဝိသဒိသရူပပ္ပဝတ္တိယေဝ၊ ရှေးသဏ္ဌာန်နှင့် သဘောမတူသော ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဇတ္ထ စ၊ ဍ်လည်း။ **ကုပ္ပတီတိ** ဧတေန၊ ဖြင့်။ ကတ္တုအတ္ထေ၊ ကတ္တားအနက်ဍ်။ ရူပဝဒသိဒ္ဓိ ံ၊ ရူပ-ပုဒ်၏ ပြီးခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ အဌကထာဆရာ ပြ၏။ **ဃဋ္ဋိယတိ ပီဋ္ဌိယတီတိ** ဧတေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကမ္မတ္ထေ၊ ဍ်။ ရူပဝဒသိဒ္ဓိ ံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ကောပါဒိကြိယာယေဝ၊ ကုပ္ပန, ဃဋ္ဋနကြိယာသည်ပင်လျှင်။ ရူပ္ပနကြိယာ၊ ရူပ္ပနကြိယာတည်း။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ကြောင့်။ဒဿေတိ၊ ၏။ကတ္တုဘူတော၊ ကတ္တားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သော ပန အတ္ထော၊ ထို ကုပ္ပနတ္ထသည်ရင်း။ ကမ္မဘူတော၊ သော။ သော အတ္ထော စ၊ ထို ဃဋ္ဋန, ပီဋ္ဌနတ္ထသည်ရင်း။ ဘိဇ္ဇမာနော နာမ၊ ပျက်သည်

မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမသ္မာ အတ္ထသ္မာ၊ ကို။ ဒသမနတ္ထံ၊ ဌ္ဌ။ ဘိဇ္ဇတိတိ အတ္ထောတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ရူပ္ပတိတိ ရူပ ဣ၊ ၍။ ကမ္မကတ္တုတ္ထေ၊ ကံအနက်, ကတ္တားအနက်ဒ္ဒ။ ရူပပဒသိဒ္ဓိ၊ ဂါ။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဝိကာ-ရော၊ ဝေါကၠပြုန်ခြင်းကို။ ရူပ္ပနဋ္ဌေ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝေဒနာ၊ ကြောင့်လျှင်။ ဘိဇ္ဇတိတိ အတ္ထောက်၊ ၍။ ကမ္မကတ္တုတ္ထေနာ၊ ကံအနက်, ကတ္တားအနက်ရှိသော။ ဘိဇ္ဇတိဘိ သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ရူပနဋ္ဌကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

သီဟေန-ပုဒ်၏ ဝိဘာဝျဂ္ဂ။ ။ဘဒ္ဒ၊ ကွယ်။ ယဒါ၊ ဣ၊ ကပ္ပလ္ဟ၊ ဒ္ဒ။ ရူပ္ပတိတိ ပဒံ၊ သည်။ သီဟေန၊ ။ တဒါ၊ ဒ္ဒ။ သီဟေနဝေါ်အာဝယ်၊ သီဟေန-ဝေဒနာပုဒ်သည်၊ ကတ္တုတ္ထေ၊ ဒ္ဒ။ ကရဏာဝေနံ၊ တတိယာဝိဘတ်၊ သက်ဆိုသောပုဒ်ကည်း။ ယဒါ ပန၊ ဒ္ဒ်ကား။ ရူပ္ပတီတိ ပဒ၊ သည်။ ကတ္တုတ္ထေ၊ ဒ္ဒ်ရင်း။ ကမ္မတ္ထေ၊ ပါ။ ကမ္ဗ-ကတ္တားအနက်ဒ္ဒ်ရင်း။ (သီဟေတိ၊ ၏။) ဟဒ်!၊ ဒ္ဒ။ ကတ္တု၊ ဒ္ဒ။ ကရဏ-ဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်ကို။ ဒဿေ၊ ၏။

ရူပ-သဒ္ဒါ၏ အဿုဒ္ဒါရ။ ။ရူပ သဒ္ဒါ၊ သည်။ ခန္ဓ ဘဝ နိမိတ္တ ပဋိသ-သိုရ ဝဏ္ဏ သဏ္ဌာန ဓာတု၊ ခန္ဓ, ဘဝ, နိမိတ, ပဋိသ, ဝဏ္ဏ, သဏ္ဌာန-ဓာတုတို့သော။ ဝိသေသနတို့၊ ဟိုဒ္ဓ။ ဝတ္ထုတ်၊ ၏။

ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ အယံ၊ ဣ ရူပ-သဒ္ဒါသည်။ "အဝိဘာဂနဝဝ-ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတီတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ပြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ ရူပ၊ အသုံးစုံ သောရုပ်။" ဣတိ ဘော်ဒ္ဓ။ ရူပကၠန္ဓော၊ ဒ္ဒ။ ဝဿတိ၊ ၏။ (အနုဋ္ဌာသက္ခဏ-သုတ်)

"ရူပူပပတ္တိယာ၊ ရူပဘုံဒ္ဒ်ဖြစ်ခြင်းငှာ။ မဂ္ဂံ၊ အဝကြောင်းပြစ်သော စျာန်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။" ဣတိ ဘော်ဒ္ဓ။ ရူပဘဝေ၊ ဒ္ဒ။ ဝတ္ထု၊ ၏။ (ဓမ္မသင်္ဂဏီ)

"အဋ္ဌတ္ထံ၊ ဒ္ဒ။ အရူပသည်၊ ဂုဏသိုဟ် ရူပ်သည်ဟု မရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဒ္ဒ။ ရူပါနိ၊ ကသိုဏ်းအာဝုံတို့ကို။ [၂၃၅] ပဿတိ၊ ရှု၏။" ဣတိ ဘော်ဒ္ဓ ဘော်၊ ဒ္ဒ။ ကသိဏနိမိတ္တာ၊ ဒ္ဒ။ ဝတ္ထုတိ၊ ၏။ (ဓမ္မသင်္ဂဏီ-စသည်)

" ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သရူပါ၊ အကြောင်းရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အရူပါ၊ အကြောင်းမရှိကုန်ဘဲ။ နော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။" ဣတိ ဗြဟ္မ၊ ဌ်။ **ပစ္စယော၊** ဌ်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ (ဒုကဋ္ဌတ္ထရ)

[**အမှာ**] သနိမိတ္တာဘိ သကာရဏာ။ ဒုတိယာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ နိဒါနံ ဟေတု သင်္ခါရော ပစ္စယော ရူပန္တိ သဗ္ဗာနိပိ ဟိ တောနိ ကာရဏ-ဝေဝစနာနေဝ။ (ဋင်း အံ-ဌ ၂-၅၄)။

သဝေဒနာ-စသော နောက်သုတ်ကို ရှု၍ "သရူပါ၊ ရူပ်နှင့်တကွ"ဣတ်သို့ လည်း သင့်၏။ ယင်းသို့ သင့်သော်လည်း "သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရ-ဋ္ဌိတိကာ" (အံ ၃-၂၉၇။ ခု ၉-၁၁၇) ဌ်ကဲ့သို့ ပစ္စယတ္ထသာ သဗ္ဗဗျာပီ ဖြစ်၏။

" အာကာသော၊ အာကာသဓာတ်သည်။ ပရိဝါရိတော၊ ထက်ဝန်းကျင် ခြုံရုံအပ်သော အရိုးဆက်, အသားစိုင်သည်။ ရူပန္ဓေ သခ်ံ၊ ကိုယ်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။" ဣတိ ဗြဟ္မ၊ ဌ်။ **သရီရေ၊** ဌ်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ (**မဟာဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်**)

" စက္ခုဉ္စ၊ ကိုဋဋ်။ ရူပေ စ၊ တို့ကိုဋဋ်။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။" ဣတိ ဗြဟ္မ၊ ဌ်။ **ဝဏ္ဏော၊** ရူပါရုံဌ်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ (**ဆဆက္ကသုတ်-စသည်**)

" ရူပပ္ပမာဏော၊ လက္ခဏာကြီးငယ် ရောင်ခြောက်သွယ်ဖြင့် တင့်တယ်သော သဏ္ဌာန်တော်သာ အတိုင်းအရှည် ရှိ၏။ ရူပပ္ပသန္ဓော၊ **သဏ္ဌာန်** တော်ဌ် ကြည်ညို၏။" ဣတိ ဗြဟ္မ၊ ဌ်။ **သဏ္ဌာနေ၊** ဌ်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ (**အဂ်ုတ္တရ**)

ဣစ္စေဝံ၊ လျှင်။—

သင်္ဂဟဂါထာ

ခန္ဓေ၊ ဌ်ဌင်း။ ဘဝေ၊ ရူပဘဝဌ်ဌင်း။ နိမိတ္တေ စ၊ ကသိုဏ်း အာရုံဌ်ဌင်း။ သရီရေ၊ ဌ်ဌင်း။ ပစ္စယေပိ စ၊ သဟဇာတ-စသော ပစ္စည်းဌ်ဌင်း။ ဝဏ္ဏေ၊ ဌ်ဌင်း။ သဏ္ဌာနအာဒိမှိ၊ ဌ်ဌင်း။ **ရူပ-**သဒ္ဒါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

ကုပ-ဓာတ်။ ။**ကုပ**၊ သည်။ **ကောပေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ကုပ္ပတိ၊ အမျက်ထွက်၏။ ရေတဿ၊ လာသော။ ဝါတဿပိ၊ လေကိုလည်း။ ကုပ္ပန္တိ၊**အမျက်ထွက်ကုန်၏**။ (ဆဒ္ဒန်ဇာတ်)။ ကောပေါ၊ ခြင်း။ ပကောပေါ၊ ခြင်း။ ဝစီပကောပံ၊ ဝစီဒုစရိုက်လေးပါးကို။ ရက္ခေယ္ယ၊ စောင့်ရှောက်၏။

[**အမှာ**] "**ကာယပ္ပကောပန္တိ** တိဝိဓကာယဒုစ္စရိတံ ရက္ခေယ္ယ။"ဟု (**ဓမ္မပဒ-၌ ၂-၂၁၂**) ဖွင့်ပြီးလျှင် "**အနန္တရဂါထာသုပိ ဧသေव နယော**" ဟူရကား "**စတုဗ္ဗိဓံ ဝစီဒုစ္စရိတံ ရက္ခေယ္ယ**" ဟူသောအနက်ကို ပြ၏။ (**ဓမ္မပဒ**။)

တပ-ဓာတ်။ ။**တပ**၊ သည်။ **သန္တာပေ**၊ ပူပန်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ တပ္ပတိ၊ ပူပန်၏။ သန္တပ္ပတိ၊ ၏။ သန္တာပေါ၊ ခြင်း။

တပ၊ သည်။ **ပီဏနေ**၊ ပျို့ခြင်း၌ဖြစ်၏။တပ္ပတိ၊ ရောင့်ရဲနှစ်လိုပျို့၏။ တပ္ပနံ၊ ခြင်း။

ဒပ-ဓာတ်။ ။**ဒပ**၊ သည်။ **ဟာသေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဒပ္ပတိ၊ ရှင်၏။

ဒီပ-ဓာတ်။ ။**ဒီပ**၊ သည်။ **ဒီတ္တိယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဒိပ္ပတိ၊ ထွန်းပ၏။ ဒီပေါ၊ ကျွန်း၊ ဆီမီး။

လုပ-ဓာတ်။ ။**လုပ**၊ သည်။ **အဒဿနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ လုပ္ပနံ၊ ကျေခြင်း။ လောပေါ၊ ခြင်း။ လုတ္တိ၊ ခြင်း။

ခိပ-ဓာတ်။ ။**ခိပ**၊ သည်။ **ပေရဏေ**၊ **အပြားအားဖြင့် သွားခြင်း**၌ ဖြစ်၏။ ခိပ္ပတိ၊ လျင်မြန်၏။ ခိပ္ပံ၊ လျင်မြန်ခြင်း။

လုဘ-ဓာတ်။ ။**လုဘ**၊ သည်။ **ဂိဒ္ဓိယံ**၊ တပ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ လုဗ္ဘတိ၊ တပ်မက်မော၏။ "**အတ္တာနောယေဝ**၊ ၏သာလျှင်။ ဇဏ္ဏုကံ၊ ပုဆစ်ကို။ ဩလုဗ္ဘ၊ ထောက်၍။ တ်ဗ္ဗတိ၊ ၏။" လုဗ္ဘနံ၊ တပ်ခြင်း။ လောဘော၊ ခြင်း။ လုဗ္ဘိတ္ဝာ၊ လုဗ္ဘိတ္ဝာန၊ ၍။ လုဗ္ဘိယ၊ လုဗ္ဘိယာန၊ ၍။ ဩလုဗ္ဘိတ္ဝာ၊ ဩလုဗ္ဘိတ္ဝာန၊ ထောက်၍။ ဩလုဗ္ဘိယ၊ ဩလုဗ္ဘိယာန၊ ၍။ လုဗ္ဘိတုံ၊ ဩလုဗ္ဘိတုံ၊ ၎။

လောဘ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, ပရိယာယ်မျိုး — **တတ္ထ**၊ ၌။ **လောဘောတိ**၊ ကား။ ဘေန၊ တို့ တရားဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ လုဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ သည်။ လုဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဝါ၊

ကား။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ လုဇ္ဈနမတ္တမေဝ၊ တပ်ခြင်း အတိုင်းအရှည် သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **လောဘော၊** မည်၏။

ဇော ပန၊ ဌာကား။ "လောဘော၊ လောဘ။ [၂၃၆] လုဇ္ဈနာ၊ ခြင်း။ လုဇ္ဈိတတ္တံ၊ ဖြစ်။ ရာဂေါ၊ ရာဂ။ တဏှာ၊ သိပ်ခြင်း။ တသိဏာ၊ သိပ်ခြင်း။ မုစ္ဆာ၊ မိန်းမောခြင်း။ ဇေါ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း။ ဝနံ၊ ကပ်ခြင်း။ ဝနထော၊ ကပ်ခြင်းဌာ တည်ခြင်း။" ဣစ္စာဒီနိ၊ ကုန်သော။ လောဘဿ၊ ၏။ ဗဟုနာမာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ခုဘ-ဓာတ်။ ။**ခုဘ၊** သည်။ **သဠလနေ၊** ချောက်ချားခြင်းဌာ ဖြစ်၏။ ခုဇ္ဈတိ၊ ၏။ သံခုဇ္ဈတိ၊ ၏။ နဂရံ၊ စေတုတ္တရာပြည်သည်။ ခုဇ္ဈိတ္ထ၊ ချောက်ချား၏။ သခေါ်ဘော၊ ခြင်း။ **ကာရိတော၊** ဌာ။ ခေါဘေတိ၊ စေ၏။ ခေါဘယတိ၊ စေ၏။

သမု-ဓာတ်။ ။**သမု၊** သည်။ **ဥပသမေ၊** ငြိမ်သက်ခြင်းဌာ ဖြစ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏။ ဥပသမ္မတိ၊ ၏။ ဝူပသမ္မတိ၊ ၏။ သမဏော၊ ရဟန်း။ သန္တိ၊ ငြိမ်းခြင်း။ သန္တော၊ သည်။

သမဏ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ် ဇော ဌာ။ **သမဏောတိ၊** ကား။ သမ္မတိ သန္တစိတ္တော ဘဝတိ၊ ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သမဏော၊** ၏။ **ကာရိတဝေသေန** ပန၊ ဖြင့်ကား။ ကိလေ-သေ၊ တို့ကို။ သမေတိ ဥပသမေတိ၊ ငြိမ်းစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သမ-ဏော၊** မည်၏။ ဣတိ နိဗ္ဗစနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "ယံ(ပရိ-ဋ္ဌာဟံ)၊ အကြင်ပူပန်ခြင်းကို။ သမေတိ၊ ငြိမ်းစေ၏။ ဣဒံ၊ ဤ ငြိမ်းစေခြင်း သည်။ အရိယံ၊ မြတ်၏။ ဣဓ၊ ဤလောကဌာ။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ (ပရိဋ္ဌာ-ဟံ၊ ကို။) သမယတိ၊ ငြိမ်းစေ၏။ (**ဝိသုဒ္ဓိမဂ်**)။" ဣတိ၊ သို့။ ဒေ့၊ ကုန်သော။ ကာရိတရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဈည့်)။

သမု-ဓာတ်။ ။**သမု၊** သည်။ **ခေဒေ၊** ပင်ပန်းခြင်းဌာ၎င်း။ **နိရောဓေ စ၊** ချုပ်ခြင်းဌာ၎င်းဖြစ်၏။ ကိလမနံ၊ သည်။ **ခေဒေါ၊** မည်၏။ အဘာဝဂမနံ၊ မရှိခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ **နိရောဓော၊** မည်၏။ အဒ္ဓါန-မဂ္ဂပဋိပန္နဿ၊ အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့သွားသောသူ၏။ ကာယော၊ သည်။ သမ္မတိ၊ ပင်ပန်း၏။ အဂ္ဂိ၊ သည်။ သမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏။ သန္တော၊ ပင်ပန်းသည်။

သန္တ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။　　**။သန္တသဒ္ဒေါ၊** သည်။ "သန္တသ၊ ပင်ပန်းသော သူအား။ ယောဇနံ၊ တယူဇနာခရီးသည်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ၏။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **ကိလန္တဘာဝေ၊** ပင်ပန်းသည်၏ အဖြစ်၌။ အာဂတောဝ၊ ၏။

"အယဉ္စ ဝိတက္ကော၊ ဤဝိတက်သည်ရင်း။ အယဉ္စ ဝိစာရော၊ သည်ရင်း။ သန္တော၊ ချုပ်ကုန်သည်။ သမိတော၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **နိရုဒ္ဓဘာဝေ၊** ၌။ အာဂတောဝ၊ ၏။ **(စျာနဝိဘင်း)။**

မေ (မယာ)၊ ငါဘုရားသည်။ အဓိဂတော၊ သိအပ်, ရအပ်, ရောက်အပ်သော။ အယံ ဓမ္မော၊ သည်။ ခေါ၊ စစ်။ ဂမ္ဘီရော၊ သမုဒ္ဒရာ ပမာ မစက် နက်စွာ၏။ ဒုဒ္ဒသော၊ မြင်မိုရ်ဖုံးသား သီးလုံးယယ်လှ သာသပသို့ ဉာဏ်နှိုက်နဲ့ မြင်နိုင်ခဲ၏။ ဒုရနုဗောဓော၊ လျှောက်ပတ်စွာသိနိုင်ခဲ၏။ သန္တော၊ သိမ်မွေ့သောဉာဏ်၏ အာရုံဖြစ်၏။ ပဏီတော၊ မှန်မြတ်၏။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **သန္တဉာဏဂေါစရတာယံ၊** သိမ်မွေ့သောဉာဏ်၏ အာရုံ၏အဖြစ်၌။ အာဂတောဝ၊ ၏။

"ဥပသန္တသ၊ ကိလေသာမီးငြိမ်းပြီးသော။ သဒါ၊ သိမ်း။ သတိမ-တော၊ သတိရှိသောရဟန္တာအား။ (သောကာ၊ စိုးရိမ်ခြင်းတို့သည်။ နု ဘဝန္တိ၊ ကုန်။)" ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ကိလေသဥပသမေ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်း၌။ အာဂတော၊ ၏။ **(စူဠပန်)။** "သန္တော၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဟဝေ၊ စစ်။ ဝါ၊ ထင်စွာ။ သဗ္ဗိ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်။ ပဝေဒ-ယန္တိ၊ ကြားကုန်၏။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **သာဓူသု၊** သူတော်ကောင်းတို့၌။ အာဂတောဝ၊ ၏။ **(ဓမ္မပဒ-စသည်)။**

"ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဠု၊ ငါးယောက်ကုန်သော။ ဣမေ မဟာစောရာ၊ ဤခိုးသူကြီးတို့သည်။ သန္တော၊ ရှိကုန်၏။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ ထင်ရှားကုန်၏။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **အတ္ထိဘာဝေ၊** ရှိသောအဖြစ်၌။ အာဂတောဝ၊ ၏။ **(ဝိနည်း-စသည်)။**

ဣတ္ထ၊ ၌။ ဧတံ (ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။—

သင်္ဟဂါထာ

[၂၃၇] "ကိုလန္တွေ၊ ပင်ပန်းသည်၏အဖြစ်၌ရင်း။ နိုရုဒ္ဓတွေ၊ ချုပ်သည်၏အဖြစ်၌ရင်း။ သန္တမီဂေါစရတွေနေ၊ သိမ်မွေ့သော ဉာဏ်၏ အာရုံ၏အဖြစ်၌ရင်း။ ကိုလေသူပသမေ စေဝ၊ ကိုလေသာ ငြိမ်းခြင်း၌ရင်း။ အတ္ထိဘာဝေ စ၊ ၌ရင်း။ သာဓူသု၊ တို့၌ရင်း။ ဣမေသု ဆသု ဌာနေသု၊ တို့၌။ **သန္တသဒ္ဒေါ**၊ သည်။ ပန၊ စင်စစ်။ အာဂတောဝ၊ ၏။

ဒမု-ဓာတ်။ ။**ဒမု**၊ သည်။ **ဒမနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဒမ္မတိ၊ **ဆုံးမ၏**။ **ဒန္တော**၊ ယဉ်ကျေး၏။ ဒမေါ၊ ဆုံးမခြင်း။ ဒမနံ၊ ခြင်း။ ကာရိ-တော၊ ၌။ "စိတ္တံ၊ကို။ ဒမေတိ၊ ယဉ်ကျေးစေ၏။ ဒမယတိ၊ စေ၏။" ဣတိ ရူပါနိ၊ တည်း။

ဒမ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။ ။**တတ္ထ**၊ ၌။ **ဒမောတိ** တေါ၊ ကား။ ဣန္ဒြိယ-သံဝရာဒီနံ၊ ဣန္ဒြေကိုစောင့်ခြင်း စသည်တို့၏။ နာမံ၊ တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ "သစ္စေန၊ သစ္စာဖြင့်။ **ဒန္တော**၊ ယဉ်ကျေး၏။ ဒမသာ၊ ဣန္ဒြေကိုဆုံးမခြင်းနှင့်။ ဥပေတောဝ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဝေဒန္တဂူ၊ မဂ်ဉာဏ်တို့၏အဆုံးသို့ရောက်၏။ ဝါ၊ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံးသို့ရောက်၏။ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော၊ သုံးအပ်ပြီးသော မဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ရှိ၏။ (**မဟာဝါ**)။ "ဣတိ ဘော၊ ၌။ **ဣန္ဒြိယသံဝရော**၊ ကို။ ဒမောတိ၊ ၍။ ဝုတ္တောဝ၏။

ကထံသု လဘတေ ပညံ၊ ကထံသု ဝိန္ဒတေ ဓနံ။
ကထံသု ကိတ္တိ ပပ္ပေါတိ၊ ကထံ မိတ္တာနိ ဂန္ထတိ[1]။
အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ၊ ကထံ ပေစ္စ နု သောစတိ။
(အာဠဝက ဘီလူးအမေး)

သုဿူသံ လဘတေ ပညံ၊ ဥဋ္ဌာတာ ဝိန္ဒတေ ဓနံ။
သစ္စေန ကိတ္တိ ပပ္ပေါတိ၊ ဒဒံ မိတ္တာနိ ဂန္ထတိ[2]။
သစ္စံ ဒမော[3] ဓိတိ စာဂေါ၊ သဝေ ပေစ္စ နု သောစတိ။
(မြတ်စွာဘုရား အဖြေ)။ (သံ ၁-၂၁၇ ခု ၁-၃၀၇)

("ယက္ခ၊ အာဠဝကဘီလူး)။ ဣဓ၊ ဤ သင်မေးအပ်သော ပုဏ္ဏားကို ငါဘုရားဖြေရာ၌။ သစ္စာ၊ ထက်။ ဘိယျော၊ အလွန်။ (ကိတ္တိပတ္တိကာရဏံ၊

---

[1] ဂန္ဆတိ(က) [2] သစ္စံ ဓမ္မော ဓိတိ စာဂေါ-ဟု နိတိဓာတု ၃၃၀-၌ ဆိုလတ္တံ့။

ကျော်စောခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းသည်။) ဒမာ၊ "သုဿူသံ လဘတေ ပညံ"ဟု ဟောအပ်သော သုတမယပညာထက်။ ဘိယျော၊ လွန်။ (ပညာ-ပဋိလာဘကာရဏံ၊ လောကီ, လောကုတ္တရာ ပညာရကြောင်းသည်။) စာဂါ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်းထက်။ ဘိယျော၊ လွန်။ (မိတ္တဂန္ဓနကာရဏံ၊ မိတ်ဆွေမပြတ် စပ်ဆက်ကြောင်းသည်။) ခန္တျာ၊ ချမ်း, ပူကစ ဘေးထိုမျှကို မျက်မှမလွန် သည်းခံတုံရှောင်း တကြောင်းလုံ့လ ဝီရိယထက်။ ဘိယျော၊ လွန်။ (ဓနဝိန္ဒနကာရဏံ၊ လောကီ, လောကုတ္တရာ ဥစ္စာရကြောင်းသည်။ သစ္စံ ဒမ မိတိ စာဂေဟိ၊ စကားမှန်စွာ ပညာဆင်ခြင်မြဲပင်လုံ့လ ထကြွမပျင်း စွန့်ကြဲခြင်းတို့ထက်။) ဘိယျော၊ လွန်။ (ပေစ္စအသောစနကာရဏံ၊ ဘဝနောင်လာ သံသရာဝယ် ချမ်းသာရိပ်ငြိမ် မစိုးရိမ်ကြောင်းသည်။) ယဒိ ဝိဇ္ဇတိ၊ အကယ်ရှိအုံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။ အညေပိ၊ တပါသောတရားတို့ကိုလည်း။ ဝါ၊ ငါဘုရားမှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပုထု၊ မျှားစွာကုန်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏော၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို။ ပုစ္ဆဿု၊ မေလေဉီး။ ဣဃ၊ ငါတို့ကိုတွန်း၏။)" ဣတိ ဘဂဝါ အဝေါစ။ (သမ္မန်)

[အမှာ] အညေပိတိ အညေပိ ဓမ္မေ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏော ပုစ္ဆဿု၊ အညေပိ ဝါ ပူရဏာဒိသဗ္ဗညုပဋိညေ ပုထု သမဏဗြာဟ္မဏော ပုစ္ဆဿု။ (သံ-ဋ ၁-၃၀၅) (ပုစ္ဆဓာတ် ကံ-နှစ်ခု)။

ဣတိ ဇ္ဈော၊ ဌ္ဌ။ **ပညာ**၊ ကို။ ဒမောတိ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

"ဒါနေန၊ ပေးလှူခြင်းဖြင့်။ ဒမေန၊ ဥပုသ်သီတင်း စောင့်သုံးခြင်းဖြင့်။ သံယမေန၊ သီလစောင့်ခြင်းဖြင့်။ သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သစ္စာစကားဖြင့်။" ဣတိ ဇ္ဈော၊ ဌ္ဌ။ **ဥပေါသထကမ္မံ**၊ ကို။ ဒမောတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အမှာ] ဒမေနာတိ ဣန္ဒြိယဒမေန ဥပေါသထကမ္မေန ဝါ။ သံယမေနာတိ သီလသံယမေန။ **သစ္စဝဇ္ဇေနာ**တိ သစ္စဝစနေန။ (ဒီ-ဋ ၁-၁၄၅)

"ဒမုပသမေန၊ သည်းခံခြင်း, ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့်။ (သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ တံ၊ သင်ပုဏ္ဏထေရ်သည်။ သူနာပရန္တသ္မိံ ဇနပဒေ၊ ဌ္ဌ။ ဝိဟရိတုံ၊ ဌာ။ သက္ခိဿတိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့။)"

[အမှာ] ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ ခန္တိ ဒမောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဥပသမေနာတိ တသော ဝေဝစနံ။ (မ-ဋ ၄-၂၃၄)။

ဣတိ ဇ္ဈော၊ ဌ္ဌ။ **ခန္တိ**၊ ကို။ ဒမောတိ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ဣဂေစ္ဆပံ၊ လျှင်။—

သင်္ဂဟဂါထာ

ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ၎င်း။ ပညာ၊ ၎င်း။ ခန္တီ စာပိ၊ ၎င်း။ ဥပေါ-
သထော၊ ၎င်း။ ဣမေ အတ္ထာ၊ တို့ကို။ သာသနေ၊ ၌။ ဒမသဒ္ဒေန၊
သည်၊ ဖြင့်။ ပဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ယာ-ခေတ်။ ။ယာ၊ သည်။ **ဂတိပါပုဏောသု၊** လားခြင်း, ရောက်ခြင်း
တို့၌ဖြစ်၏။ ယာယတိ၊ သွား၏၊ ရောက်၏။ ယာယန္တိ၊
ကုန်၏။ ပရိယာယော၊ ပရိယာယ်။ ယာယမာနော၊ ဝေဇယန္တာ ရထား
သာဖြင့် မာတလိနတ်သား ဆောင်၍သွားသော။ မဟာရာဇာ၊ နေမိမင်း
ကြီးသည်။ သီဒန္တဂရ၊ သီဒါခုနစ်တန်အကြား၌။ နဂေ၊ တောင်ရံခုနစ်ထပ်
တို့ကို။ အဒ္ဒါ၊ မြင်လေ၏။ ယာယန္တော၊ သွားသည်။ ယာယန္တံ၊ သွားသော
ငါ့သားဝေဿန္တာရာသို့။ အနုယာယတိ၊ အစဉ်တစိုက် နောက်တော်လိုက်၏။
(ခု ၆-၃၂၀)။ယာတာနုယာယီ၊ ရှေးဦးစွာပြုသော သူ့ကျေးဇူးကို နောက်၌
အတုံ့ပြု၍ အစဉ်လိုက်သည်။

[ဘမှာ] ယာတာနုယာယီတိ ပုဗ္ဗကာရိတာယ ယာတဿ ပုဂ္ဂလဿ အနု-
ယာယီ။ ပဌမံ ကရောန္တော ဟိ ပုဗ္ဗယာယီ နာမ၊ ပစ္ဆာ ကရောန္တော
အနုယာယီ နာမ။ (ဇာ-၆ ၇-၂၁၈။)

ယာယိတုံ၊ ၎။ ယာယိတ္ဝာ၊ ၍။ ဣစ္စာဒိနိ၊ တို့တည်း။

ပရိယာယ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။ ။ဝေ္ထ၊ ၌။ **ပရိယာယသဒ္ဒသ၊** ၏။
အတ္ထုဒ္ဒါရော၊ ကို။ ဝုစ္စတေ၊၏။—**ပရိ-
ယာယသဒ္ဒေါ၊** သည်။ "ဝါရဒေသနာကာရဏောသု၊ အလှည့်, ဒေသနာ,
အကြောင်းတို့၌၎င်း။ သမန္တတော၊ မှ။ ဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနေ စ၊ သွားအပ်သော
အရာ၌၎င်း။ သဒိသေ စ၊ အတူ၌၎င်း။ ဝတ္တတိ၊ ၏။

ဟိ၊ အတ္ထုဒ္ဒါရမှတပါး ပဒုဒ္ဒါရကား။ "အာနန္ဒ၊ ဣဒါ။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။
ဘိက္ခုနိယော၊ မဟာပဇာပတီ အမှူးရှိသော ရဟန်းမိန်းမ ငါးရာတို့ကို။
သြဝဒိတုံ၊ ၎။ ဂဟ၊ အာဘယ်ရဟန်း၏။ ပရိယာယော နု ခေါ၊ အလှည့်
သင့်လေသနည်း။" ဣတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ **ဝါရေ၊** အလှည့် အကြိမ်၌။
ဝတ္တတိ၊ ၏။ (**နန္ဒကောဝါဒသုတ်**)။

၁။ အနုယာယန္တိ၊ ခု ၆-၃၂၀။(က)

"မဓုပိဏ္ဍိက ပရိယာယောတိ၊ ပျားလဘို့နှင့်တူသောကြောင့် မဓုပိဏ္ဍိက ဒေသနာဟူ၏။ နံ၊ ထိုသုတ်ကို။ ဓာရေဟိ၊ လော့။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **ဒေသနာယံ၊** ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ (ဎင်းသုတ် ပါဠိပင်)။

"ရာဇာ၊ ရာဇာမင်း။ ဣမိနာပိ ခေါ ပရိယာယေန၊ ဤအကြောင်း ဖြင့်လျှင်။ တေ၊ အား။ **ဧဝံ၊** ဤတမလွန်ဘဝ ရှိသည်။ [၂၃၈] ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော့။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **ကာရဏေ၊** ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ (ဎင်းသုတ်ပင်)။

"ပရိယာယပဌေ၊ လှည့်လည်၍ သွားရာခရီး။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **သမန္ဓတော၊** မှ။ **ဂန္ဓဗ္ဗဋ္ဌာနေ၊** ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ (သမ္မသာဒနီယ-သုတ်-စသည်)။

"ကောပသဒ္ဒါ၊ ကောပ-သဒ္ဒါသည်။ ခေါဘပရိယာယော၊ ခေါဘ-သဒ္ဒါနှင့် တူ၏။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **သဒိသေ၊** ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ (အနုဋ္ဌိကာ)။

ဣစ္စေဝံ၊ လျှင်။—

သင်္ဂဟဂါထာ

ပရိယာယရဝေါ၊ သည်။ ဝါရဒေသနာကာရဏေသု စ၊ တို့၌ ရှင်း။ **သမန္ဓတော၊** မှ။ **အဝဂန္ဓဗ္ဗဋ္ဌာနေ** စ၊ ၌ရှင်း။ **သဒိသေ၊** ၌ရှင်း။ **သိယာ၊** ၏။

ရိ-စသတ်။　　။**ရိ၊** သည်။ **ဝသနေ၊** နေခြင်း၌ဖြစ်၏။ ရိယတိ၊ နေ၏။

ဝိလိ-စသတ်။　　။**ဝိလိ၊** သည်။ **ဝိလိနဘာဝေ၊** ကြေခြင်း၌ဖြစ်၏။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်သည်။ ဝိလိယတိ၊ ကြေ၏။ ကာရိဝေ၊ ၌။ ဝိလာပယတိ၊ ကြေစေ၏။

ဝါ-စသတ်။　　။**ဝါ၊** သည်။ **ဂတိဂန္ဓနေသု၊** လားခြင်း, ရနံ့တို့၌ဖြစ်၏။ ဝါယတိ၊ လား၏။ ရနံ့ကြိုင်လှိုင်၏။ ဝါယော၊ လေ။ ဝါတော၊ လေ။

သိဝု-ဓာတ်။ ။**သိဝု**၊ သည်။ **တန္ဆသန္ဆာ**နေ၊ ချည်မျှင်အစဉ်ဖြစ်၏။ သိဗွတိ၊ ချုပ်စပ်၏။ သံသိဗွတိ၊ ၏။ သိဗ္ဗံ၊ သည်။ သိဗ္ဗန္တော၊ သည်။ **ကာရိတေ**၊ ၌။သိဗ္ဗေတိ၊ စေ၏။ပ။

သိဝု-ဓာတ်။ ။**သိဝု**၊ သည်။ **ဂတိသောသနေသု**၊ လားခြင်း, သွေ့ခြောက်ခြင်းတို့ဖြစ်၏။ သိဗွတိ၊ လား၏၊ သွေ့ခြောက်၏။

ဓိဝု,ခိဝု-ဓာတ်။ ။**ဓိဝု**၊ သည်။ **ခိဝု**၊ သည်။ **နိဒဿနေ**၊ ညွှန်ပြခြင်းဖြစ်၏။ ဓိဗွတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ ခိဗွတိ၊ ၏။

သာ-ဓာတ်။ ။**သာ**၊ သည်။ **တနုကရဏေ**၊ ဖြစ်၏။ သိယတိ၊ ခေါင်းပါးအောင်ပြု၏။ သိယန္တိ၊ ကုန်၏။

သာ၊ သည်။ **အန္ဆကမ္မနိ**၊ အဆုံးကိုပြုပြင်ခြင်းဖြစ်၏။ သိယတိ၊ အဆုံးကိုပြု၏။ **အနဝသေသတော**၊ **အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်**။ **မာနံ**၊ **မာနကို**။ **သိယတိ** **သမုစ္ဆိန္နတိ**၊ **အကြွင်းမဲ့ဖြစ်တတ်**၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ **ကြောင့်**။ **အဂ္ဂမဂ္ဂေါ**၊ **အရဟတ္တမဂ်သည်**၊ **မာနသံ**၊ **မည်**၏။ ဣတိ ဟိ၊ ဤ**ကား**၊ ဝုတ္တံ၊**၏**။

သာ၊ သည်။ **အဿာဒနေ**၊ **သာယာ**ခြင်းဖြစ်၏။ ရသံ၊ ကို။ **သာ**ယတိ၊ **သာ**ယာ၏၊ ကျက်၏။ **သာ**ယိတံ၊ **သာ**ယာ**အပ်** ကျက်**အပ်**၏။ **သာ**ယနံ၊ ခြင်း။

သူ-ဓာတ်။ ။**သူ**[1]၊ သည်။ **ပါဏိပ္ပသဝေ**၊ **အသက်မွေးခြင်း**, **သားဖွားခြင်း**ဖြစ်၏။ သူယတိ၊ **အသက်မွေး**၏။ ပသူယတိ၊ **သားဖွား**၏။ ပသူတော၊ **သားဖွား**သော။ ဂါထိ၊ **နွားမ**။

ကုသု-ဓာတ်။ ။**ကုသု**၊ သည်။ **ဟရဏဒိတ္တိသု**၊ **ဆောင်**ခြင်း, **တင့်တယ်**ခြင်းတို့ဖြစ်၏။ [**ကရဏဒိတ္တိသု-လည်း ရှိ**၏]။ ကုသယတိ၊ **ဆောင်**၏၊ **တင့်တယ်**၏။

သိလိသ-ဓာတ်။ ။**သိလိသ**၊ သည်။ **အာလိင်္ဂနေ**၊ ဖြစ်၏။ သိလိသတိ၊ **လည်ဖက်**၏။ သိလေသော၊ **အစေး**။

ကိလိသ-ဓာတ်။ ။**ကိလိသ**၊ သည်။ **ဥပတာပေ**၊ ဖြစ်၏။ ကိလိသတိ၊ **ပူပန်**၏။ သံကိလိသတိ။ ၏။ ကိလေသော၊ ခြင်း။

၁။ သူ—ပါဏိပ္ပသဝေ၊ သူယတေ-တိဗ္ဗန္တေ ဒိဝါဒယော။ ၂၆-(ပါဏိနီ)

သံကိလေသော၊ ခြင်း။ ဣကာရလောပေ၊ က-၏အစိတ် ဣ-ကျေရာ၌။ ဣသိယတိ၏ [၂၃၉] ဣသော၊ ခြင်း။ ဣစ္စာဒီနိ၊ တည်း။ အပိ စ၊ ကား၊ မလီနတာပိ၊ ညစ်နွမ်းခြင်းကိုလည်း။ **ကိလိသ**သဒ္ဒေန၊ သည်၊ ဖြင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထုံ၊ ညစ်နွမ်းသောအဝတ်ကို။ ပရိဒဟတိ၊ ဝတ်၏။ "သံကိ-လိဋ္ဌေန၊ ညစ်နွမ်းသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်၊ ကြောင့်။ မာဏဝါ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သံကိလိသန္တိ၊ ညစ်နွမ်းကုန်၏။ (မ-ဋ္ဌ ၁-၂၃၇။ ဒီ ဋ္ဌ ၂-၃၃၈။)" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ အနေကတ္ထတာယ၊ မျိုးသောအနုက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မလီနတာပိ၊ ကိုလည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (သမ္မန်)။

မသ-ဓာတ်။　　။**မသ**၊ သည်။ **အပ္ပီဘာဝေ**၊ နည်းသည်၏ အဖြစ်၌ရင်း။ **ခ**မာယ**ဋ္ဌ**၊ သည်းခံခြင်း၌ရင်း ဖြစ်၏။ မသတိ၊ နည်း၏၊ သည်းခံ၏။

လိသ-ဓာတ်။　　။**လိသ**၊ သည်။ **အပ္ပီဘာဝေ**၊ ရောက်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ လိသတိ၊ ရောက်၏။ လေသော၊ အမြွက်။ "**လိသ**၊ သည်။ **လေသ**နေ၊ ကပ်ငြိခြင်း၌ ဖြစ်၏။" ဣတိပိ၊ လည်း။ ဘာဝရိယာ၊ တို့သည်။ ပဋ္ဌန်တို၊ ကုန်၏။

တသ-ဓာတ်။　　။**တသ**၊ သည်။ **ပိပါသာယံ**၊ သိပ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ တသတိ၊ ချင်မှတ်၏၊ သိပ်၏။ ပရိတသတိ၊ ၏။ ပရိတသနာ၊ တောင့်တခြင်း။ တသိဏာ၊ တဏှာ။ တသိတော၊ သိပ်၏။

ဒုသ-ဓာတ်။　　။**ဒုသ**၊ သည်။ **ဒေါသနေ**၊ ပြစ်မှားခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဒုသတိ၊ ပြစ်မှား၏၊ ဒေါသော၊ ဒေါသ။ ဒေါသနံ၊ ခြင်း။ ဒေါသိ-တော၊ ပြစ်မှား၏။

ဒုသ၊ သည်။ **အပ္ပီတိယံ**၊ မနှစ်သက်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဒုသတိ၊ ဖျက်ဆီး၏။ ပဒုသတိ၊ ၏။ ဒေါသော၊ ခြင်း။ ပဒေါသော၊ ခြင်း။ ဒုဋ္ဌော၊ အပ်၏။ ပဒုဋ္ဌော၊ အပ်၏။ ဒူသကော၊ တတ်၏။ ဒူသိတော၊ အပ်၏။ ဒူသနာ၊ ခြင်း။

အသု-ဓာတ်။　　။**အသု**၊ သည်။ **ခေပေ**၊ ပစ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ခိပနံ၊ သည်။ ခေပေါ၊ မည်၏။ အဿုတိ၊ ပစ်စွန့်၏။ ဓမ္မံ၊ ထိုထို ဆရာ

စသော ထိုထို ဒိဋ္ဌိ-စသော သဘောကို။ နိရသတိ၊ စွန့်လည်းစွန့်၏။ အာဒိ-ယတိ စ၊ ယူလည်းယူ၏။

[အမှာ] နိရသတီတိ ဒ္ဒိဟိ ကာရကောဟိ နိရသတိ၊ ပရိဝိစ္ဆိန္နနာယ ဝါ နိရသတိ၊ အနဘိသမ္ဘုဏာနော ဝါ နိရသတိ။ပ။ **အာဒိယတိ** စ ဓမ္မဋ္ဌိ သတ္ထာရံ ဂဏှာတိ၊ဓမ္မဂ္ဂါနံ ဂဏှာတိ၊ဂဏံ ဂဏှာတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဂဏှာတိ၊ဟဋ္ဌိပဒံ ဂဏှာတိ၊ မဂ္ဂံ ဂဏှာတိ ပရာမသတိ အဘိနိဝိသတိ။ (ခု ၂-၅၈-၅၉)။

နိရသတိ **အာဒိယတိ** စ ဓမ္မဋ္ဌိ။ပ။အဇသိလ ဂေါသိလ။ပ။ ကဏ္ဌကာ-ပဿယာဒိဘေဒံ သတ္ထာရံ ဓမ္မဂ္ဂါနဂဏာဒိဘေဒဠု တံ တံ ဓမ္မံ နိရသတိ စ အာဒိယတိ စ ဇဟတိ စ ဂဏှတိ စ ဝနမဂ္ဂေဠော ဝိယ တံ တံ သာခဋ္ဌိ-ဝုတ္တံ ဟောတိ။ (သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၂၃၈)။

ဤအရာမျှားကား အပ္ပဿုတတို့ အလွန်မြင်နိုင်ခဲ၏။

ဣသာသော၊ လေးသမား။

ဇတ္ထ စ၊ ဌ္ဌကား။ **နိရသတီတိ**၊ ကား။ သတ္ထာရံ၊ ဆရာကို။ တထာ၊ ပါး။ ဓမ္မဂ္ဂါနာဒီနိ၊ တရားကို ဟောကြားတတ်သောသူ စသည်တို့ကို။ ဆဠေတိ! ၏။

ဣသာသ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ။ ။**ဣသာဒ္ဓသောတိ**၊ ကား။ ဥသုံ၊ မြားကို။ **အသတိ**- ခိပတိ၊ ပစ်တတ်၏။ -ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဣသာသော**၊ မည်၏။ ဓနုဂ္ဂဟော၊ ကိုရ၏။

ယသု-ဓာတ်။ ။**ယသု**၊ သည်။ **ပယတနေ**၊ **အာ**းထုတ်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ **ယသတိ**၊ လုံ့လပြု၏။ **နိယသကမ္မံ**၊ **မိုက်**သော ရဟန်း **အာ**း ပြုအပ်သော **နိယသကံ**။

ဇတ္ထ စ၊ ဌ္ဌကား။ ယေန ဝိနယကမ္မေန၊ **အ**ကြင်ဝိနည်းကံဖြင့်။ "**တေ** (တယာ)၊ သည်။ **နိဿာယ**၊ **အ**လေးပြုအပ်သော ဆရာကိုမှီ၍။ **ဝတ္ထဗ္ဗံ**၊ **နေ**အပ်၏။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗာလံ၊ **မိုက်**သောရဟန်းကို။ **နိယသိယတိ**၊ **မှီ**၍**နေ**ခြင်းဌ **အာ**းထုတ်စေအပ်၏။ ဘဇာပိယတိ၊ ဆရာ**အ**ထံ ကပ်စေအပ်၏။ ["**တဇ္ဇာပိယတိ**"**လ**ည်း ရှိ၏။ ခြိမ်းခြောက်**အ**ပ်၏။ **သ**မ္ပန်]။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **နိယ**သော၊ မည်၏။ တံ(ကမ္မံ)၊ ထိုမိုက်သောရဟန်းကို ပြုအပ်သောကံသည်။ **နိယ**သကမ္မံ နာမ၊ မည်၏။

[**အမှာ**] **နိယ**သကမ္မေ "**နိဿာယ** **တေ** **ဝတ္ထ**ဗ္ဗန္တိ ဂရုနိဿယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ **န** ဣတရ"န္တိ **ကေ**နစိ လိခိတံ။ ဂဏ္ဌိပဒေ ပန "**နိ**ယသကမ္မံ ယသ္မာ

ဗာလဝသေန ကရိယတိ၊ တသ္မာ နိဿာယ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ နိဿယံ ဂါဟာပေ-
တဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ။ (သာရတ္ထ-ဋီ ၃-၃၆၆)။ ထိုကြောင့် “ဘဇာပိယတိ”
ရှိသည်မှာ အံ့သင့်။

“ယက္ခ၊ အဝတ်ချည်းနှီး နတ်မြင်းစီးသော အိုပြိတ္တာ။ မေ၊ ငါအပ-
သက္ကာရ လိစ္ဆဝီမင်းအား။ (တံ၊ သည်။) နိယသကမ္မံ၊ နှိပ်ကွပ်သောအမှု
ကို။ ကရောဟိ၊ ပြုလော့။”

[အမှာ] အပသက္ကာရပေတာဝတ္ထုဌ် “ကရေယျာသိ” လည်းရှိ၏။ “ကရောဟိ”
ရှိသည်မှာ ဆန်းသင့်၏။ ထိုမင်းအိမ်သို့ရောက်သော ရဟန်းတို့သည် ကဲ့သော
သပိတ်, စုတ်သောသင်္ကန်းရှိသဖြင့် ပြန်ရသောကြောင့် ပေးလှူခြင်းကင်းရ
ကား “အပသက္ကာရ”တွင်သည်။

ဣတိ ဇတ္ထ ပန၊ ဌိကား။ **နိဂ္ဂဟကမ္မံ**၊ သည်။ နိယသကမ္မံ နာမ၊ မည်၏။

ဘဿ-ဓာတ်။ ။**ဘဿ**၊ သည်။ **ဘဿနေ**၊ ပြောဆိုခြင်းဌ ဖြစ်၏။
ဘဿတိ၊ ၏။ ဘဿံ၊ စကား။ ဘဿကာရကော
ခိုက်ရန်စကားကို ဆိုတတ်၏။

ဝသ-ဓာတ်။ ။**ဝသ**၊ သည်။ **သဒ္ဒေ**၊ ဌိဖြစ်၏။ သကုဏော၊ သည်။ ဝသတိ၊
တွန်မြည်၏။ တာတ၊ ချစ်သားခြသေ့ငယ်။ မိဂဇာတာနုံ၊
အခြေခြေလေးပါး သားမျိုးတကာအောက်။ အဓမော၊ ယုတ်မာစွာသော။
သိဂ်ါလော၊ မြေခွေးသည်။ ဝသတိ၊ မြည်၏။ (**ဒဒ္ဒရဇာတ်**)။ မဏ္ဍူကော၊
ဘားသည်။ ဝသတိ၊မြည်၏။

နသ-ဓာတ်။ ။[၂၄၀] **နသ**၊ သည်။ **အဒဿနေ**၊ ဌိဖြစ်၏။ နဿနဓမ္မံ၊
ပျက်ခြင်းသဘောသည်။ နသ္သတိ၊ ပျက်၏။ပနဿတိ၊ ၏။
ဝိနဿတိ၊ ၏။ ဝသလိ၊ အယုတ်မ။ နဿ၊ ပျက်ရှာလေ။ ပိရေ၊ မမြတ်နှိုး
အပ်သော သာမဏေ။ စရ၊ ပြေးရှာလေ။ ဝိနဿ၊ ပျက်ရှာလေ။ နဋ္ဌော၊
ပျက်၏။ ဝိနဋ္ဌော၊ ၏။ **ကာရိတော**၊ ဌိ။ နာသေတိ၊ ပျက်စေ၏။ နာသယတိ၊
၏။

သုသ-ဓာတ်။ ။**သုသ**၊ သည်။ **သောသနေ**၊ ဌိဖြစ်၏။ ပဏ္ဍံ၊ သစ်ရွက်
သည်။ သုဿတိ၊ သွေ့ခြောက်၏။ **ကာရိတော**၊ ဌိ။
ဝါတော၊ သည်။ ပဏ္ဍံ၊ ကို။ သောသေတိ၊ သွေ့စေ၏။ သောသယတိ၊
စေ၏။ **ကမ္မေ**၊ ဌိ။ ဝါတေန၊ သည်။ ပဏ္ဍံ၊ ကို။ သောသိယတိ၊ သွေ့စေ

အပ်၏။ **ဘာဝေ၊** ၌။ ကြိယာပဒံ၊ သည်။ အပ္ပသိဒ္ဓံ၊ မထင်ရှား။ သောသော၊ ခယရှင်အနာ၊ သွေးသားခန်းခြောက်သော အနာ ။ သုက္ခံ၊ ခြောက်သော။ ကဋ္ဌံ၊ ထင်း။ သုဿံ၊ သည်။ သုဿန္ဟော၊ သည်။ သုဿမာနော၊ သော။ ဒဟဒေါ၊ ရေအိုင်။

တုသ-ဓာတ်။ ။**တုသ၊** သည်။ **တုဋ္ဌိယံ၊** ၌ဖြစ်၏။ တုဿတိ၊ နှစ်သက်၏။ သန္တုဿတိ၊ ၏။ သန္တုဋ္ဌိ၊ ရောင့်ရဲခြင်း။ သန္တောသော၊ ခြင်း။ တောသနံ၊ ခြင်း။ တုဋ္ဌပ္ပံ၊ ရောင့်ရဲအပ်၏။ တုဿိတပ္ပံ၊ ၏။ တုသိ-တာ၊ တုသိတာနတ်။ **ကာရိတေ၊** ၌။ တောသေတိ ဣစ္စာဒိနိ၊ တည်း။

ဟာ-ဓာတ်။ ။**ဟာ၊** သည်။ **ပရိဟာနိယံ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ ပရိဟာယတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာဇာနည်မြင်းအားထုတ်သောအခါ၌။ ဝဋ္ဌဝါ၊ မြည်းယုတ်တို့သည်။ ဟာယန္တိ၊ လျင်မြန်ခြင်းမှ ယုတ်ကုန်၏။ **ဘာဝေ၊** ၌။ "(ယံ) ဘယံ ဝါ၊ သည်ရင်း။ (ယံ) ဆမ္ဘိတတ္တံ ဝါ၊ ရင်း။ (ယော) လောမဟံသော ဝါ၊ ရင်း။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ သော (သဗ္ဗော)၊ သည်။ ပဟီယိဿတိ၊ ပျောက်ရာလတ္တံ့ ။" ဣတိ စ၊ ရင်း။ "ရာဂေါ၊ သည်။ ပဟီယတိ၊ ပျောက်ကင်းရာ၏။" ဣတိ စ၊ ရင်း။ ရှုပံ၊ တည်း။ **ကမ္မေ၊** ၌။ ကြိယာပဒံ၊ သည်။ အပ္ပသိဒ္ဓံ၊ ရှား။ "ရာဂေါ၊ ကို။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ " ဣတိ ဣဒံ ပန၊ ဤရုပ်သည်ကား။ **ဟာ** စာ၎ တိ၊ ၍။ ဝုတ္တသ၊ သော။ [**နိတိ-ဓာတု-၁၉၀**]။ **ဘူဝါဒိဂဏိက-**ဓာတုသ၊ ၏။ ရှုပံ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) "ရာဂံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ကတ္တုပဒသ၊ ကို။ ဒဿနတော၊ ကြောင့်တည်း။

နဟ-ဓာတ်။ ။**နဟ၊** သည်။ **ဗန္ဓနေ၊** ၌ဖြစ်၏။ နယှတိ၊ ဘွဲ့၏။ ဥပ-နယှတိ၊ ၏။ သန္ဓာဟော၊ ချုပ်မိန်ညှိ။ သန္ဓဒ္ဓေါ၊ ဘွဲ့အပ်၏။

မုဟ-ဓာတ်။ ။**မုဟ၊** သည်။ **ဝေစိတ္တေ၊** တွေဝေခြင်း၌ဖြစ်၏။ မုယှတိ၊ တွေဝေ၏။ သမ္မုယှတိ၊ ၏။ ပမုယှတိ၊ ၏။ မောဟော၊ တွေဝေခြင်း။ ပမောဟော၊ ခြင်း။ မူဠှော၊ တွေဝေ၏။ မောမူဟော၊ သော။ ပုရိသော၊ ကျား။ မောမူဟံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်။ **ကာရိတေ၊** ၌။ မောဟေတိ၊ မိုက်စေ၏! မိုက်၏။ ပမောဟကော၊ မိုက်စေတတ်သည်။ ဣတ္ထ စ၊ ၌ကား။ **မောမူဟော**တိ၊ ကား။ အဝိသဒတာယ၊ သန့်ရှင်းသော

၁။ မြစ်ခြောက်နာ (နု-ဗု-သ-ပဋ္ဌိ။)

ဥာဏ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **မောမူဟော၊** မည်၏။ **မဟာမူဠ္ဠော၊** ပြင်းစွာတွေဝေ၏၊ လွန်စွာမိုက်၏။ ဤတို အတ္ထော၊ နက်။

သဟ, သုဟ-ဓာတ်။　　**။သဟ၊** သည်။ **သုဟ၊** သည်။ **သတ္တိယံ၊** ၌ဖြစ်၏။ သယှတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ သုယှတိ၊ ၏။

နှာ-ဓာတ်။　　**။[၂၄၁] နှာ၊** သည်။ **သောစေယျ၊** စင်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ နှာယတိ၊ ရေသန့်စင်၏။ အပ္ပကွရာနံ၊ နည်းသော ခရာ ရှိသောပုဒ်တို့၏။ ဗဟုဘ်ာဝေန ၁ ခရာမျှားသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နဟာယတိ၊ ရေချိုး၏။ နဟာယိတ္ဝာ၊ ၍။ နှာယိတ္ဝာ၊ ၍။ နဟာနံ၊ ခြင်း။ နှာနံ၊ ခြင်း။ သီသံနှာတောဝ၊ ဦးခေါင်းဆေး၍ ရေချိုး၏။ တော ၀ ၊ ၌ကား။ **သီသံနှာတောဝ**တိ၊ ကား။ သီသံ၊ ကို။ ဓောဝိတ္ဝာ၊ ဆေးလျှော်၍။ နှာတောဝ၊ ၏။ ဤတို အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပေါရာ-ဏေဟိ၊ တို့သည်။ အနုမတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်, ခွင့်ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

သိနိဟ-ဓာတ်။　　**။သိနိဟ၊** သည်။ **ပီတိယံ၊** နှစ်သက်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ သိနိ-ယှတိ၊ ချစ်နှစ်သက်၏။ သိနေဟကော၊ ချစ်နှစ်သက်သည်။ သိနေဟိတောဝ၊ သည်။ သိနိဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပုတ္တော၊ သား၌။ သိနေ-ဟော၊ ချစ်ခြင်းသည်။ အဇာယထ၊ ဖြစ်၏။ [**ဟိယျတ္တနိ အတ္တနောပုဒ် သသံယောဂ-တ္ထ ဝိဘတ်ကို နိသံယောဂ ထ-ပြုသည်။**] ဤကာရကလောပေန၊ ဤ-ကျေသဖြင့်။ သ္ဒေဟော၊ ချစ်ခြင်း။ ဤတို ရူပံ၊ ဘ ၀ တို။ (သမ္ဘန်)။ **တထာ** ဟိ၊ လျှင်။ "(သက္ကာ၊ သိကြားမင်း။ **အဟံ**၊ ငါကဲ့ရဲ့ရသော့သည်။) **နိ**သ္ဒေဟံ၊ လောဘရန်မက်ကင်းခြင်းဆုကို။ **အဘိကင်္ခါမိ**၊ လိုချင်၏။" ဤတို ပါဠိ၊ သည်။ ဒီဃတို၊ ၏။ [**နိသ္ဒေဟံ အပဂတလောဘံ အဘိကင်္ခါမိ။ (ဇာ-၌ ၄-၁၀)**။]

ဝိရိဋ္ဌ-ဓာတ်။　　**။ဝိရိဋ္ဌ၊** သည်။ **လဇ္ဇာယံ၊** ရှက်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ **စောဒနေ** စ အပြစ်တင်ခြင်းကို တိုက်တွန်းခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဝိရိ-ဋ္ဌိတောဝ၊ ရှက်၏။ လဇ္ဇာ၀သေန၊ ဖြင့်။ **အ**တ္ထော၊ သည်။ ပသိဒ္ဓေါ၊ ၏။ **စောဒနာ**ဝသေန၊ ဖြင့်။ **နပ**သိဒ္ဓေါ၊ မထင်ရှား။ **တထာ** ဟိ၊ လျှင်။

၁။ ဗဟုဘာ၀ေ၊ ၌။ (က) နိ-ဗု-သ-ပဋ္ဌိ။

"**ဝိရိုဠိ**တောတိ၊ ကား။ လဇ္ဇီတော၊ ရှက်၏။" ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထသံဝဏ္ဏကာ၊ အနက်ကိုဘွင့်ကုန်သော။ ဂုရု၊ ဇာတ်ဦးကာဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ "လဇ္ဇနာကာရပ္ပတ္တော၊ ရှက်သော အခြင်းအရာသို့ရောက်၏။" ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

မေ (မယာ)၊ သည်။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ပေက္ခိတ္ဝာ၊ ရှုသည်ရှိသော်။ တ္တေကာ၊ ကုန်သော။ (ဣမေ) **ဒိဝါဒီ** ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ တ္တေကာ၊ ကုန်သော။ (ဣမေ) **ဒိဝါဒီ** ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ယထာဗလံ၊ စ္ဓာ။ ဒိဋ္ဌာ၊ ပြအပ်ကုန်ပြီ။ (တုမ္ဟေ ပန၊ တို့သည်ကား။) သုတ္တေသု၊ ၌။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ **ဒိဝါဒီ** ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ယထာဗလံ၊ စ္ဓာ။ ပေက္ခိတ္ဝာ၊ ၍။ အတ္ထယုတ္တိ-တောဝ၊ အနက်အသင့်အားဖြင့်။ ဂဏ္ဟဝေါ၊ ယူကြကုန်လော့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဒိဝါဒိဂဏော၊ တည်း။

သ္ဓာဒိဂဏိက

သု-ဓာတ်။ ။**သု**၊ သည်။ **သဝနေ**၊ ကြားခြင်း၌ဖြစ်၏။ "**သုဏောတိ**၊ ကြားနာ၏။ သုဏာတိ၊ ၏။ သုဏိ ံသု၊ ကုန်၏။ ပဋ္ဌိသုဏိ၊ ၏။ ပဋ္ဌိသုဏိ ံသု၊ ကုန်၏။ **အ**ဿောသိ၊ ၏။ **အ**ဿောသုံ၊ ကုန်၏။ ပစ္ဆိဿောသိ၊ ရှေးမျှနာ၏။ ဝါ၊ တုံ့ချေစကား တင်လျှောက်ကြား၏။ ပစ္ဆိဿောသုံ၊ ကုန်၏။" ဣစ္စာဒိနိ၊ တို့တည်း။

"သုဏိသိတိ၊ လတ္တုံ။ သောသိတိ၊ လတ္တုံ။" ဣစ္စာဒိနိ စ၊ တို့သည်လည်း။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အဘ္ဘာသဝိသယေ၊ အဘ္ဘာသ-ပြုသောအရာ၌။ "သုဿုသိတိ၊ နားထောင်၏။ သုဿုသာ၊ နားထောင်ခြင်း။" ဣစ္စာဒိနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

အနဘ္ဘာသဝိသယေ၊ အဘ္ဘာသ မပြုသောအရာ၌။ သာဝကော၊ တပည့်။ သောတော၊ သောတ။ သုဏံ၊ နာသည်။ သုဏန္တော၊ သုဏမာနော၊ သည်။ သုယျမာနော၊ အပ်၏။ သဝနံ၊ ခြင်း။ သုတံ၊ ကြားခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ အသ္သုယိတ္ထ၊ အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သုတံ**၊ မည်၏။ **သုတဝါ** ကြားနာခြင်းရှိသည်။ သောတံ၊ နား။ **သောဏော**၊ ခွေး။ သုဏိတုံ၊

သောတုံ့ ၎ါ။ သုဏိတ္ဌ၊ ၍။ သုဏိယ၊ သုဏိယာန၊ ၍။ပ။ **ကာရိတေ**၊ ၌။ သာဝေတိ၊ စေ၏။ သာဝယတိ၊ စေ၏။ **ကမ္မ**၊ ၌။ သဒ္ဒေါ၊ ကို။ သုယျတိ၊ အပ်၏။ စ၊ တနည်းကား။ သူယတိ၊ အပ်၏။ **ဘာဝေ**၊ ၌။ ပဒရူပံ၊ ပုဒ်ရုပ်သည်။ အပ္ပသိဒ္ဓံ၊ ရှား။

သာဝက-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အပြား, ပရိယာယ် [၂၄၂] တတ္ထ၊ ၌။ **သာဝကောတိ**၊ ကား။ အနွှေဝါသိကော၊ တည်း။ သော၊ ထိုတပည့်သည်။ အာဂတပ္ပလော၊ ရောက်အပ်သော ဖိုလ်ရှိသောတပည့်ရင်း။ အနာဂတပ္ပလော စ၊ ရောက်အပ်သော ဖိုလ်မရှိသောတပည့်ရင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓော၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ အာဂတပ္ပလော၊ သည်။ သဝနန္တေ၊ ကြားနာရသောအဆုံး၌။ အရိယာယ၊ သော။ ဇာတိ-ယာ၊ ဖြင့်။ ဇာတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာဝကောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတရော၊ အနာဂတပ္ပလ တပည့်သည်။ ဂရုနံ၊ တို့၏။ သြဝါဒံ၊ ကို။ သုဏာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာဝကော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သာဝကော၊ တပည့်။ အနွှေဝါသိကော၊ တပည့်။ သိဿော၊ တပည့်။ ဣတိ (ဣမေ)၊ တို့သည်။ ပရိယာယာ၊ တို့တည်း။

သုတ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဓါရ။ ။ဣတ္ထ၊ ၌။ **သုတသဒ္ဒဿ**၊ ၏။ အတ္ထုဒ္ဓါရံ၊ ကို။ **သောတသဒ္ဒဿ**၊ ၏။ အတ္ထုဒ္ဓါရေန၊ နှင့်။သဒ္ဒိ ံ၊ ကဲ့။ ဝဒါမ! ကုန်အံ့။ သဉ္ဇပသဂ္ဂေါ၊ ဥပသာရရှိသော။ **သုတ-**သဒ္ဒေါ၊သည်ရင်း။ အနုပပဒေန၊ အနီးပုဒ်မရှိခြင်းကြောင့်။ အနုပသဂ္ဂေါ၊ ဖြစ်သော။ **သုတ**သဒ္ဒေါ စ၊ သည်ရင်း—

ဂမနေ၊ သွားခြင်း၌ရင်း။ ဝိဿုတေ၊ တင်ရှားခြင်း၌ရင်း။ တိန္တေ၊စွတ်ခြင်း၌ရင်း။ အနုယောဂေ[1] ယှဉ်ခြင်း, အားထုတ်ခြင်း၌ရင်း။ ဥပစိတေပိ စ၊ ဆည်းပူးခြင်း, ပွါးစေခြင်း၌ရင်း။ သဒ္ဒေ စ၊ အသံ၌ရင်း။ သောတဒ္ဓါရာနုသာရဉာတေသု၊ သောတဒ္ဓါရဝိထိ, တဒနုဝတ္တက မနောဒ္ဓါရဝိထိ, သုဒ္ဓမနောဒ္ဓါရဝိထိကို အစဉ်လျှောက်၍ သိအပ်သောတရားတို့၌ရင်း။ ဒီဃတိ၊ ၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "သေနာယ၊ စစ်သည်ဘောင်သို့။ ပသုတော၊ သွား၏။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **ဂစ္ဆန္တော**၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

၁။ နိယောဂေ(က)။

"သုတဓမ္မသ၊ ထင်ပြီးသော သစ္စာတရားရှိသော။ ပဿတော၊ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို မြင်သောသူအား။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **ဝိသုတဓမ္မသ**၊ ထင်ပြီးသောသစ္စာတရားရှိသောသူအား။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (**မဟာဝါ**)။

"အဝသုတာ၊ ကိလေသာဖြင့်စွတ်သောရဟန်းမိန်းမသည်။ အဝသုတ-သ၊ ကိလေသာဖြင့်စွတ်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလသ၊ ၏။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **တိန္တသ**၊ စွတ်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (**ဘိက္ခုနီဝိဘင်း**)။

"ယေ ဓီရာ၊ အကြင်ပညာရှိတို့သည်။ စျာနပ္ပသုတာ၊ စျာန်၌ယှဉ်ကုန်အားထုတ်ကုန်၏။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **အနုယုတ္တာ**၊ယှဉ်ကုန်,**အာဝုတ်**, ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (**ဓမ္မပဒ**)။

"တုမ္မေဟိ၊ သင်ဗိမ္မိသာရမင်းကြီးတို့သည်။ အနပ္ပကံ၊ မျှားစွာသော်။ ယုသုံ၊ ကို။ ပသုတံ၊ ဆည်းပူး,ပွါးမျှားစေအပ်၏။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **ဥပစိတံ**၊ အပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (**တိရောကုဋ္ဋပေတဝတ္ထု**)။

"ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်သောရူပါရုံ။ သုတံ၊ ကြားနာအပ်သောသဒ္ဒါရုံ။ မုတံ၊ ဃာန, ဇိဝှါ, ကာယဖြင့် ရောက်အပ်သော ဂန္ဓာရုံ, ရသာရုံ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ ဝိညာတံ၊ သိအပ်သော ဓမ္မာရုံ။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **သဒ္ဒါ**၊ အသံ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ (**ဝိနည်း-စသည်**)။

"ဗဟုဿုတော၊ မျှားစွာကြားနာအပ်သောတရားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုတဓရော၊ ကြားနာအပ်သော တရားကိုဆောင်၏။ သုတသန္နိစယော၊ ကြားနာအပ်သော တရားကို ပွါးစေ၏။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **သောတ-ဒ္ဒါရာနုသာရဝိညာတဓမ္မဓရော**၊ သောတဒ္ဒါရ ဝိထိ-စသည်ကို အစဉ်လျှောက်၍ သိအပ်သောတရားကိုဆောင်၏။" ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (**ဝိနည်း-စသည်**)။

သောတ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။ ။**သောတသဒ္ဒါပိ**၊ သည်လည်း။ **အနေ-**
ကတ္ထပ္ပဘေဒေါ၊ မျှားသောအနက် အပြားရှိ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ **သေ**(**ဧသော သောတသဒ္ဒါ**)၊ သည်။—

မံသဝိညာဏာဉ္ဃေသု၊ မံသသောတ, ဝိညာဉ်, ဉာဏ်တို့ခ်ုပ်ရင်း။ တဏှာဒီသု စ၊ တို့ခ်ုပ်ရင်း။ ဓာရယံ၊ အယဉ်ခ်ုပ်ရင်း။ အရိယမဂ္ဂေ၊ ခ်ုပ်ရင်း။ စိတ္တသန္ဓတိယမ္မိ စ၊ စိတ်အစဉ်ခ်ုပ်ရင်း။ ဒိသတိ၊ ၏။

[၂၄၃] သောတာယတနံ၊ သောတဓာတု၊ သောတိန္ဒြိယန္တိအာဒီသု၊ တို့ခ်ုပ်။ **သောတသဒ္ဒေ**၊ သည်။ **မံသသောတေ**၊ အသားစိုင်ခ်ုပ် တည်သော သောတပသာဒခ်ုပ်။ ဒိသတိ၊ ၏။

"သောတေန၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ သုတ္ဝာ၊ ၍။" ဣတိ-အာဒီသု၊ တို့ခ်ုပ်။ **သောတဝိညာဏေ**၊ ခ်ုပ်။ ဒိသတိ၊ ၏။

"ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ၊ ဒိဗ္ဗသောတအာဘိညာဉ်ဖြင့်။" ဣတိ-အာဒီသု၊ တို့ခ်ုပ်။ **ဉာဏသောတေ**၊ ဉာဏသောတခ်ုပ်။ ဒိသတိ၊ ၏။

"လောကသ္မိံ၊ ခ်ုပ်။ ယာနိ သောတာနိ၊ အကြင် တဏှာ-စသော သောတတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။)" ဣတိ (ဇတ္ထ)၊ ခ်ုပ်။ (**အဇိတသုတ်**)။ "ယာနိ ဇောနိ သောတာနိ၊ အကြင်သောတတို့ကို။ မယာ၊ သည်။ ကိတ္တိတာနိ၊ ကြားအပ်ကုန်၏။ ပကိတ္တိတာနိ၊ အပြားအားဖြင့် ကြားအပ်ကုန်၏။ အာစိက္ခိတာနိ၊ ဥဒ္ဒေသအားဖြင့် ကြားအပ်ကုန်၏။ ဒေသိတာနိ၊ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ဟောအပ်ကုန်၏။ ပညပိတာနိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်ကုန်၏။ ပဋ္ဌပိတာနိ၊ ထားအပ်ကုန်၏။ ဝိဝရိတာနိ၊ ဘွင့်အပ်ကုန်၏။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်၏။ ဥတ္တာနီကတာနိ၊ ထင်စွာပြုအပ်ကုန်၏။ ပကာသိတာနိ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ သေယ္ယထိဒံ၊ ထိုသောတတို့အဘယ်နည်း။ တဏှာသောတေ၊ တဏှာအယဉ်။ ဒိဋ္ဌိသောတေ၊ ယဉ်။ ကိလေသသောတေ၊ ယဉ်။ ဒုစ္စရိတသောတေ၊ ယဉ်။ အဝိဇ္ဇာသောတေ၊ ယဉ်။ (ဣတိ ဣမေ၊ တို့တည်း။)" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့ခ်ုပ်။ **ပဋ္ဌသု ဓမ္မေသု**၊ တဏှာ-စသော တရားငါးပါးတို့ခ်ုပ်။ ဒိသတိ၊ ၏။ (**နိဒ္ဒေသ**)။

"ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ၊ ၏၊ ခ်ုပ်။ သောတေန၊ ရေအယဉ်ဖြင့်၊ ကြောင့်။ ဝုယ္ဟမာနံ၊ မျောသော။ ဝါ၊ သောတေန၊ သည်။ ဝုယ္ဟမာနံ၊ မျောအပ်သော။ မဟန္တံ ဒါဂုက္ခန္ဓံ၊ သစ်တုံးကြီးကို။ အဒ္ဒသ ခေါ၊ မြင်တော်မူသလျှင်ကတည်း။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့ခ်ုပ်။ **ဥဒကစာရုယံ**၊ ခ်ုပ်။ ဒိသတိ၊ ၏။ (**သဠာယတနသံယုတ်**)။

"အာဝုသော၊ ရှင်။ သောတောတိ၊ ဟူသော။ ယဒိဒံ အဓိဝစနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဧတံ (သောတောတိ အဓိဝစနံ)၊ သည်။ အရိယဿ၊ သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ၊ သော။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **အရိယမဂ္ဂေ**၊ ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။

"ဣဓ လောကေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကဌ။ ပတိဋ္ဌတဿ၊ တည်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ပရလောကေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌတဿ၊ သော။ ဥဘယတော၊ နှစ်ပါး သော လောကအားဖြင့်၊ ၌။ အဗ္ဗောစ္ဆိန္နံ၊ မပြတ်သော။ ပုရိသဿ စ၊ ၏လည်း။ ဝိညာဏသောတံ၊ စိတ်အစဉ်ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။" ဣတိ-အာဒီသု၊ တို့၌။ စိတ္တသန္တတိယံ၊ ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။

သောဏ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ **သောဏောတိ**၊ ကား။ သုနခေါ၊ တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ သော၊ ထိုခွေးကို။ သာမိကဿ၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုဏာတိ၊ နာတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သောဏောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဣမာနိ၊ တို့ကား။ တဒဘိဓာနာနိ၊ ထိုခွေး၏အမည်တို့တည်း။ —

ခွေးဟောပရိယာယ်သဒ္ဒါမျိုး

သုနခေါ၊ ခွေး။ သာရမေယျော၊ ခွေး။ သုဏော၊ ခွေး။ သွေနော၊ ခွေး။ ကုက္ကုရော၊ ခွေး။ သောဏော၊ ခွေး။ သ္ဝာနော၊ ခွေး။, သုဝါနော၊ ခွေး။ သာဒ္ဒူ**ရော**၊ ခွေး။ မိဂဒံသနော၊ ခွေး။

သာ၊ ခွေး။ သုနိဓာ၊ ခွေး။ ဣတိ ဣမေ သဒ္ဒါ၊ တို့သည်။ ပုမာနေသု၊ ခွေးထီးတို့၌။ ပဝတ္တရေ၊ ကုန်၏။ သုနခီ၊ ခွေးမ၊ ကုက္ကုရီ၊ ခွေးမ၊ သီ၊ ခွေးမ။ ဣတိ ဣမေ၊ တို့သည်။ ဣတ္ထိသု၊ ခွေးမ တို့၌။ ဝတ္တရေ၊ ကုန်၏။

သုနခါ၊ ခွေးတို့။ သာရမေယျာ၊ တို့။ ဣတိ အာဒိ ဗဟုဝစော ပန၊ ဤသို့အစရှိသော ဗဟုဝုစ်သဒ္ဒါသည်ကား။ ပုမိတ္ထိသု၊ ထီး,မတို့ ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ အညတြာပိ၊ ဤသို့ အလား တပါးသော သဒ္ဒါ ၌လည်း။ အယံ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။

[၂၄၄] တတ္ထ၊ ထိုခ္ဓေး-ဟောသဒ္ဒါတို့တ္ဌင်။ ကုက္ကုရောတိ အယံ၊ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ဗာလကာလေ၊ ငယ်သောအခါ၌။ ရဝေန၊ "ကုကု'ဟု မြည်သဖြင့်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဝတ္ထုမာနောပိ၊ သော်လည်း။ (ထည့်)။ မဟာလ္လကေပိ သုနခေ၊ ခ္ဓေးကြီး၌လည်း။ ရူဠ္ဍိယာ၊ အထင်အားဖြင့်။ သမ္ဘဝတ္ထတိ၊ ၏။

ကုက္ကုအမည်ရပုံ။ ။တထာ ဟိ၊ လျှင်။ အဌကထာစရိယာ၊ တို့သည်။ **ကုက္ကုရဇာတကေ၊** ၌။ "ရာဇကုလမ္ပိ၊ မင်းအိမ်၌။ ဝဆ္ဆ၊ ကြီးပွါးကုန်သော။ ကောလေယျကာ၊ မင်းအိမ်၌မွေးစားကုန်သော။ ဝဏ္ဏဗလူပပန္နာ၊ အဆင်း, အားနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ယေ ကုက္ကုရာ၊ **အ**ကြင်ခ္ဓေးတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။)" ဣတိ ဣမသ္မိं ပဒေသေ၊ ဤပါဠိ ရပ်၌။ ဧဝမတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနုက်ကို။ ဝဏ္ဏယိ ံသု၊ ကုန်၏။– "ယေ ကုက္ကုရာတိ၊ ကား။ ယေ သုနခါ၊ တို့သည်။ ဟိ(တံ ပါဋိဋ္ဌं ကရောမိ)၊ အုံ့။ တရုဏောပိ၊ ထုက်စသစ်လည်းဖြစ်သော။ ပဿာဝေါ၊ ကျင်ယိုကို။ ပူတိမုတ္တန္တိ၊ 'ကျင်ပုပ်'ဟူ၍။, တဒဟုဇာတောပိ၊ ထိုနေ့ဘွားသည်လည်း ဖြစ်သော။ သိင်္ဂါလော၊ ကို။ ဇရသိင်္ဂါလောတိ၊ 'မြေခ္ဓေးအို'ဟူ၍။, ကောမလောပိ၊ နုသည်လည်းဖြစ်သော။ ဂဠေ ဝေါစိလတာ၊ ဆင်သမန္ဒယ်ကို။ ပူတိလတာတိ၊ 'နွယ်ပုပ်'ဟူ၍။, သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောပိ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်း ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကာယော၊ ကို။ ပူတိကာယောတိ၊ 'ပုပ်သောကိုယ်'ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ ဝဿ-သတိကောပိ၊ နှစ်အများ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သုနခေါ၊ ကို။ ကုက္ကု-ရောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာလ္လကာ၊ ကြီးကုန်သည် ဖြစ်၍။ ကာယူပပန္နာပိ၊ ကိုယ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော်လည်း။ တေ၊ ထိုခ္ဓေးတို့ ကို။ ကုက္ကုရာတ္ဝေव၊ တို့ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဏ္ဏယိ ံသု၊ ကုန်၏။

[**အမှာ**] ကုကု ဣတိ သဒ္ဒေါ အသ အတ္ထိ, တသ္မိं ဝါ ဝိဇ္ဇတိ ကုက္ကုရော ကုကု ဣတိ ရာ သဒ္ဒေါ အသ္သာတိ ဝါ, ကုကု ဣတိ သဒ္ဒံ ရာတိ ဂဏှာတီတိ ဝါ, ကုကု ဣတိ ရုယတိ သဒ္ဒါယတီတိ ဝါ, ကုကု ဣတိ ရဝတီတိ ဝါ, ကုက္ကုရော-ပြီ။

ကိ-ဓာတ်။ ။ကိ၊ သည်။ ဟိ ံသာယံ၊ ၌ဖြစ်၏။ ကိဏောတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။ ကိဏာတိ၊ ၏။ ကိဏန္တိ၊ ကုန်၏။

သက-ဓာတ်။ ။**သက၊** သည်။ **သာမတ္ထိယေ၊** ၌ဖြစ်၏။ သမတ္ထဘာဝေါ၊ စွမ်းနိုင်သော အဖြစ်သည်။ **သာမတ္ထိယံ၊** မည်၏။ ဒကွိယံ ယထာ၊ ဒကွိယံ-ဟူသော **တယောဓမ္မဇာတ်** (ခု ၅-၁၄) ၌ကဲ့သို့တည်း။ သက္ကုဏာတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ သက္ကုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ အသက္ခိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ သက္ခိဿတိ၊ တတ်။ သက္ကော၊ သိကြားမင်း။ သက္ကီ၊ အစွမ်းရှိသည်။

သက္က-ပုဒ်၏ ဝိဂြိဟ်, အရန္ဒင့် သက္ကမည်ပုံ . ဇော်ထွေ၊ ၌။ **သက္ကောတိ၊** ကား။ ဒေဝရာဇာ၊ တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ သော၊ ထို သိကြား မင်းသည်။ ပရဟိတံ၊ သူတပါး၏ စီးပွါးကိုဂင်း။ သကဟိတဉ္စ၊ မိမိ၏ စီးပွါးကိုဂင်း။ ကာတုံ၊ ၎။ သက္ကုဏာတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ **သက္ကော၊** မည်၏။ အပိ စ၊ ကား။ သက္ကကုလဇာတော၊ သာကီဝင်မင်းမျိုး၌ဖြစ်သော။ ယော ကောစိ ပိ၊ အမှတ်မရှိသောသူသည် လည်း။ သက္ကော၊ မည်၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ အထ ခေါ မဟာနာမော သက္ကောဘိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘဂဝန္တဉ္စ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း။ ပိဏ္ဍိယော၊ ပိဏ္ဍိယရသေ့သည်။ "သက္က၊ သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်တော်မူသော အရှင်ဘုရား။ (တံ၊ သည်။) မံ၊ ကို။ သမုဒ္ဒရာဟိ၊ ဝင်္ဂမှထုတ်ဆောင်တော်မူပါ။" ဤတိ၊ သို့။ အာလပိ၊ ခေါ်၏။ လျှောက်၏။ "ဘော၊ အချင်းတို့။ ကုမာရာ၊ မင်းသားတို့သည်။ သက္ကာ ဝတ၊မျိုးနွယ်မဘောက် စောင့်ရှောက်နိုင်ပေကုန်စ။ ဘော၊ တို့။ ကုမာရာ၊ တို့သည်။ ပရမသက္ကာ ဝတ၊ လွန်စွာ စွမ်းနိုင်ပေကုန်စ။" ဤတိ ဝစနံ၊ ဤ **ဥဒါန်း**စကားကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သက္ကကုလေ၊ ၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်သောသူတို့ကို။ သက္ကာတိ စ၊ ၍ဂင်း။ သာကိယာတိ စ၊ ၍ဂင်း။ သက္ကာတိ စ၊ ၍ဂင်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ဇော်ထွေ၊ ဤသက-ဓာတ်၌။ **သ္ဝဒိ**ဟော်ပေါ်၊ သ္ဝဒိဂိုဏ်းဖြစ်သော်လည်း။ အနေကသမရဓာတုတော၊ မှ။ ဧကောဝ၊ သော။ ဥဏာဝစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုဏာဝစ္စယာ၊ ကု, ဏာဝစ္စည်းတို့သည်။ နှ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဤတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ခီ-ဓာတ်။ ။[၂၄၅] **ခီ၊** သည်။ **ခယေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ခီဏောတိ၊ ကုန်၏။ ခီဏာတိ၊ ၏။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။ ခီဏာ၊ ပြီ။

ခ်ီဏာ၊ ခြင်း။ အယောဂါ၊ ဘာဝနာ၌ အားမထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဘူရိ-သခ်ၧယော၊ ပညာ၏ကုန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (**ဓမ္မပဒ**)။

ဂေ-ဓာတ်။　　။**ဂေ**၊ သည်။ **သဒ္ဒေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဂိဏောတိ၊ ဆို၏။ ဂိဏာတိ၊ ၏။

စိ-ဓာတ်။　　။**စိ**၊ သည်။ **စယေ**၊ ပွါးခြင်း၌ဖြစ်၏။ **ဏ**ကာရသ၊ ဏ-ကြီး ကို။ နကာရတ္တံ၊ နိ-ငယ်ပြု။ ပါကာရံ၊တံတိုင်းကို။ စိနောတိ၊ စိ၏။ ကုသလံ၊ ကို။ စိတံ၊ ဆည်းပူးအပ်၏၊ ပွါးစေအပ်၏။ စေတော၊ စေတမည်သော၊ ပွါးစေတတ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်။

ရု-ဓာတ်။　　။**ရု**၊ သည်။ **ဥပတာပေ**၊ ပူပန်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ရုဏောတိ၊ ပူပန်၏။ ရုဏာတိ၊ ၏။

ရာဓ, သာဓ-ဓာတ်။　　။**ရာဓ**၊ **သာဓ**၊ သည်။ **သံသိဒ္ဓိယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ရာဓုဏာတိ၊ ပြီး၏။ သာဓုနာတိ၊ ၏။ ရာဓနံ၊ ခြင်း။ အာရာဓနံ၊ ခြင်း။ သာဓနံ၊ ခြင်း။

ပီ-ဓာတ်။　　။**ပီ**၊ သည်။ **ပီတိယံ**၊ ပျို့ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ပီဏောတိ၊ ပျို့၏။ ပီဏာတိ၊ ၏။ ပီတိ၊ နှစ်သက်ခြင်း။ ပီယော၊ ချစ်ခြင်း။

အပ, သမ္ဘု-ဓာတ်။　　။**အပ**၊ သည်ရင်း။ **သမ္ဘု စ**၊ သည်ရင်း။ **ပါပုဏော**၊ ၌ဖြစ်၏။ ပါပုဏောတိ၊ ရောက်၏။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ပတ္တော၊ ရောက်၏။ သတ္ထာ၊ သည်။ သဗ္ဗညူတံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ၏။ ယမ-သာဓနံ၊ ယမမင်း၏နိုင်ငံသို့။ သမ္ဘတ္တော၊ ၏။ (**သိဝိဇာတ်**)။ သမ္ဘုဏာတိ၊ ရောက်၏၊ မီ၏။ ကိဉ္စိ အတ္ထံ၊ ဇိုးဇဉ်းသောအကျိုးသို့။ နဘိသမ္ဘုဏာတိ၊ မရောက်။ ဝါ၊ ကိဉ္စိ အတ္ထံ၊ ကို။ နဘိသမ္ဘုဏာတိ၊ မပြီးစေ။ (**ပါရာ-ဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ**)။ သမ္ဘုဏန္တော၊ ရောက်သည်။ အဘိသမ္ဘုဏမာနော၊ သည်။

ပတ္တော-ပုဒ် ရှပ်ပြီး။　　။**တတ္ထ**၊ တွင်။ **ပတ္တော**တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ **ပ**သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဥပသဂ္ဂေါ၊ တည်း။ ပပ္ပေါတိတိ ဇော်ဆ၊ ၌။ **ပ**သဒ္ဒေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ပတ္တောတိ ဇော်ဆ၊ ၌။ ပါပုဏိ၊ ပြီ။ ဣတိ အဇ္ဈာ၊ ၌။ **ပ**ပုဗ္ဗဿ၊ သော။ **အ**ပဓာတုဿ၊ ၏။ **ပ**ကာရော၊ သည်။ လုတ္တော၊ ကျေလတ်သော်။ **တ**ပစ္စယဿ၊ ၏။ ဒ္ဒိဘာဝေါ၊ **သ**ည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ကတ္ထ၊ ၌။ နဘိသမ္ဘုဏာတီတိ၊ ကား။ နဘ သမ္ဘာ-

ပုဏ္ဏာတိ၊ မရောက်။ နဿာဓေတိ၊ စေ။ ဣတိ (အတ္ထဇာတံ)၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ခိပ-ဓာတ်။ ။**ခိပ**၊ သည်။ **ခေပေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ခိပုဏ္ဏာတိ၊ ပစ်၏။ ခိပ်ပံ၊ မြှား။ ခိပ္ပန္တိ၊ ကား။ မစ္ဆပဠုရော၊ ငါးချိုင့်တည်း။

[**အမှာ**] ခိပ်ပံ ဩဒ္ဒိတန္တိ ကုမိနံ ဝိယ ဩဒ္ဒိတံ။ (သံ-ဋ ၁-၁၂၇)။**ခိပ္ပန္တိ** ကုမိနံ။ (အံ-ဋ ၁-၃၇၂)။

အာပ-ဓာတ်။ ။**အာပ**၊ သည်။ **ဗျာပနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ အာပုဏ္ဏာတိ၊ နှံ၏။ အာပေါ၊ ရေ။

မိ-ဓာတ်။ ။**မိ**၊ သည်။ ပက္ခေပနေ၊ ၌ဖြစ်၏။ မိနောတိ၊ ထည့်၏။ မိတ္တောဝ၊ အဆွေခင်ပွန်း။

မိတ္တောဝ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိဟ်။ ။**တ္ထ** စ၊ ၌ကား။ သဗ္ဗဂုယ္ဟေသု၊ ခပ်သိမ်းသော လျှို့ဝှက်အပ်သော အမှုတို့၌။ မိနိယတိ ပက္ခိ-ပိယတိ၊ ထည့်သွင်းပစ်ချအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မိတ္တောဝ**၊ မည်၏။

မိတ္တဖြစ်ပုံ။ ။(မိတ္တောဝ-ဣဟ ၁ ဖြတ်)။ "ဣဟ၊ ဤလောက၌။ သတ္တပဒေန၊ ခုနစ်ဘဝါး အတူသွားသဖြင့်။ ဝေ၊ စစ်။ မိတ္တောဝ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (**ကာဠကဏ္ဏိဇာတ်**)။" ဣတိ ဝစနံ ပန၊ ဤသို့ဆိုခြင်းသည် ကား။ ဝေါဟာရဝဿေန၊ လောကဝေါဟာရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္ထဝဿေန၊ ခုနစ်ဘဝါး အတူသွားက မမှားစင်စစ် ခင်ပွန်းဖြစ်ခြင်း အနက်၏အစွမ်းဖြင့်။ နဝုတ္တံ၊ အပ်။ ဝုစ္စေယျ စေ၊ ဆိုအပ်ငြားအုံ။ ယော ကောစိ၊ သော။ [၂၄၆] အဝိဿာသိကော၊ အကျွမ်းမဝင်သော။ အတ္ထနော၊ ၏။ ပဋိဝိရုဒ္ဓေါပိ စ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူသည်လည်း။ မိတ္တောနာမ၊ မည်သည်။ ဘဝေယျ၊ ရာ၏။ စ၊ ထိုသို့မည်သော်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မည်တိုင်း။ နဒ္ဒဗ္ဗံ၊ အပ်။ ပန၊ အဘယ်သို့မှတ်အပ်သနည်း။ ဧဝဉ္စ၊ ဤသို့ သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ "သတ္တပဒဝိတိဟာရမတ္တေနပိ၊ ခုနစ်ဘဝါး လှမ်းသွား ရုံမျှဖြင့်လည်း။ သဟ ဂစ္ဆန္တော၊ တက္ခ သွားဘော်ဖြစ်သောသူသည်။ သဟ ဂစ္ဆန္တဿ၊ အား။ ပိယဝါစာနိစ္ဆာရဏေန၊ ချစ်ဘွယ်နှုတ်မြွက်ခြင်းဖြင့်။

၁။ ဟဝေတိ နိပါတမတ္တံ။ (ဇာတက-ဋ ၁-၃၀၇)။ ၂။ ဤသို့ဆိုခြင်းကို။ (?)

အညမည်၊ ချင်း။ အာလာပသလ္လာပကရဏမတ္တေန၊ ရှေးဦးစွာခေါ်ခြင်း, ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ တက္ခပြောဟောခြင်းကို ပြုရုံမျှဖြင့်။ မိတ္တော နာမ၊ သည်။ ဟောတီတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ ၏။ "ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်။ ဒဠ္ဍဝိဿာသေ၊ မြဲမြံစွာအကျွမ်းဝင်သောသူသည်။ မိတ္တော နာမ၊ သည်။ နု ဘဝေယ္ယ၊ မဖြစ်ရာအံ့နည်း။" ဣတိ၊ သို့။ မိတ္တသ၊ ၏။ ဂုဏပသံသာဝသေန၊ ကျေးဇူးကိုချီးမွမ်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ စင်စစ် ခုနစ်ဘဝါး အသွားတူနေ အဆွေဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။

[**အမှာ**]　အာဒေါ ဘာသနမာလာပေါ၊ ဝိလာပေါ ဘု ပရိဒ္ဒဝေါ။
　　သမ္ဘာသနန္တု သလ္လာပေါ၊ ဝိရောဓရဟိတံ မိယု၊
　　(အဘိဓာန် ၁၂၃-၁၂၄-ဂါထာ) အာလာပ, သလ္လာပအထူး။

ဝု-ဓာတ်။　　။ဝု၊ သည်။ **သံဝရဏေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဝုဏောတိ၊ **စောင့်ရှောက်**၏။ ဝုဏာတိ၊ ၏။ သံဝုဏောတိ၊ ၏။ သံဝုဏာတိ၊ ၏။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ သီလသံဝုတော၊ သီလကို ကောင်းစွာစောင့်သည်ဖြစ်၍။ (**ဓမ္မပဒ**)။

သု-ဓာတ်။　　။**သု**၊ သည်။ **အဘိသဝေ၊** ယိုစီးခြင်း, ပွါးခြင်း၌ ဖြစ်၏။ **အဘိသဝေါ** နာမ၊ ကား။ ပီဌနံ၊ ညှစ်ခြင်း။ မဒ္ဒနံ၊ မွှေခြင်း။ သန္ဓာနံ၊ ဆက်စပ်ခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ သိနှာနံ၊ ရေချိုးခြင်းတည်း။ သုဏောတိ၊ ယိုစီး၏။ သုဏာတိ၊ ၏။

သိ-ဓာတ်။　　။**သိ**၊ သည်။ **ဗန္ဓနေ၊** ၌ဖြစ်၏။ သိနောတိ၊ ဘို့၏။

သိ၊ သည်။ **နိသာနေ၊** သွေးခြင်း၌ဖြစ်၏။ သိဏောတိ၊ သွေး၏။ သိဏာတိ၊ ၏။ နိသိတသတ္ထံ၊ သွေးအပ်သောလက်နက်။

ဧဝံ(ဣမိနာ)၊ ဤ 'နဟိ နှုနာယံ သာ ခုဇ္ဇာ'-စသည်ဖြင့်။ ဒုဗ္ဘာသိတံ၊ မနာစတောင်း မကြားကောင်းသော စကားကို။ ဘဏံ(ဘဏန္တီ)၊ ဆိုသော။ အယံ သာ ခုဇ္ဇာ၊ ဤ ကုန်းမသည်။ သုနိသိတေန၊ ကောင်းစွာသွေးအပ်သော။ သတ္ထေန၊ လက်နက်ဖြင့်။ ဇိဝှါယ၊ လျှာကို။ ဆေဒနံ၊ ဖြတ်ခြင်းကို။ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ နု လဘတိ၊ မရ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဧဝံ ဒုဗ္ဘာသိတံ၊ ဤ မနာစတောင်း မကြားကောင်းသော စကားကို။ (ဘဏတိ)နှုန်၊

ဆိုယောင်တကား။ (လဘိဿတိ ဧဝ၊ ရအ့ုံသည် မ၌ဖျတ်တည်း။ မာ ဘဏ၊ မဆိုလင့်။) ဣတိ ပဘာဝတိ အဣ္ဂ္ဂေါသိ၊ (သမ္မန်)။

[အမှာ] ဧဝံ ဒုဗ္ဘာသိတန္တိ ဧဝံ အသောတဗ္ဗယုတ္တက် ဒုဗ္ဘာသိတံ ဘဏန္တိ၊ (ဇာ-၄ ၅-၃၁၆)

သတ္ထေနာတိ အာဝုဓေန၊ **ဧဝန္တိ** ဣမိနာ၊ **ဒုဗ္ဘာသိတံ ဘဏန္တိ** အသုန္ဒရဝစနံ ဘဏန္တိ၊ **နု ဟိ** လဘတိတိ နု လဘတိ၊ (ဎင်းဋီကာ)။

ဤဋီကာအလို။ "ဟိ"ကား နိပါတ်မျှသာ။ "နု"ကား ပရိကပ္ပနာ-လက်ာရဇောတက။ ထိုကြောင့် အလက်ာ(၂၇၃-ဂါထာ)၌—

မညေ သကေ် ဓုဝံ နု၊ မိဝဣ္ဂ္ဂေ ဝမာဒိဘိ။
သာယံ ဗျဋ္ဌိယတေ ကွာပိ၊ ကွာပိ ဝါကျေန ဂမ္ယတေ-မိန္ဒ၏။

ဇော်ထွေ၊ ၌။ **ဘဏန္တိ**၊ ကား။ ဘဏန္တိ၊ ဆိုသော ကုန်းမသည်။

ဝုသ-ဓာတ်။ ။**ဝုသ**၊ သည်။ **ပါဂဗ္ဗေ**၊ ကြမ်းကြုတ်ဆက်မြား ထောင် လှားခြင်း၌ ဖြစ်၏။ **ပါဂဗ္ဗေ**ယံ နာမ၊ ကား။ ကာယဝါစာ-မနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဂဗ္ဘာဝေါ၊ တည်း။ ဝုသုဏာတိ၊ ကြမ်းကြုတ်၏။

အသု-ဓာတ်။ ။**အသု**၊ သည်။ **ဗျာပနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ အသုဏာတိ၊ နှံ့၏။ အဿု၊ မျက်ရည်။

ဟိ-ဓာတ်။ ။**ဟိ**၊ သည်။ **ဂတိဗုဒ္ဓီသု**၊ တို့၌ဌင်း။ **ဥပတာပေ** စ၊ ၌ဌင်း ဖြစ်၏။ ဟိနောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပွါး၏၊ ပူပန်၏။

ဇော်ထွ ပန၊ ၌ကား။ အသမာနန္တတ္ထောပိ၊ အန္တ-မတူသည်၏ အဖြစ်ရှိသော် လည်း။ သမာနတ္ထာနံ၊ တူသော အနက်ရှိကုန်သော ဓာတ်တို့၏။ သမော-ဓာနံ၊ အပေါင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တိကာဒိ-ဓာတ်။ ။**တိက၊ တိဂ၊ သဃ၊ ဒိက္ခ၊ ကိဝိ၊ စိရိ၊ ဇိရိ၊ ဒါသ၊ ဒု**၊ သည်။ **ဟိ ံ သာယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ တိကုဏာတိ၊ ညှဉ်းဆဲ ၏။ပ။ [၂၄၇] ဒုဏာတိ၊ ၏။ ဣတိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဟိ ံ သာဝါစကာနိ၊ ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

မေ၊ သည်။ သုတ္ထောသု၊ တို့၌။ ပေက္ခိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ သော်။ ဇော်ကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ **သုဝါဒီ** ဓာတယော၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ ၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဇော်ကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ **သုဝါဒီ** ဓာတယော၊

တို့ကို။ ယထာဗလံ၊ စွာ။ ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်ပြီ။ (တုမ္မေ ပန၊ ကား။) သုတ္တေသု၊ တို့ဋ္ဌ။ အညေပိ၊ ကုန်သေ။ **သုဝါဒီ** ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ယထာဗလံ၊ တိုင်း။ ပေက္ခိတ္ဝာ၊ ၍။ အတ္ထယုတ္တိတော၊ **အာ**းဖြင့်။ ဂဏ္ဍဝေါ၊ ကုန်လေ့။

အယံ၊ ကား။ သ္ဓာဒိဂဏော၊ တည်း။

ကိယာဒိဂ္ဂိက

ကီ-ဓာတ်။　　။**ကီ**၊ သည်။ **ဒဗ္ဗဝိနိမယော**၊ ဥစ္စာလဲလှယ် ဝယ်ခြင်း, ရောင်းခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ကယဝိက္ကယဝသေန၊ ဝယ်ခြင်း, ရောင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဘဏ္ဍာသ၊ ဥစ္စာကို။ ပရိဝတ္တနံ၊ ဖလှယ်ခြင်းသည်။ **ဒဗ္ဗဝိနိမယော**၊ မည်၏။

[**အမှာ**]　ကယော ဂဟဏံ, ဝိက္ကယော ဒါနံ၊ တဒုဘယံ သင်္ဂဟေတ္ဝာ ဝေါ-ဟာရော။ (သာရတ္ထ-ဋီ ၂-၃၂၆။ သံ-ဋီ ၂.၅၄၉။ ဝိမတိ ၁-၂၆၇)

ကိဏာတိ၊ ဝယ်၏။ ကိဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိက္ကိဏာတိ၊ ရောင်း၏။ ဝိက္ကိ-ဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေတုံ၊ ဝယ်ခြင်းငှါ။ ကိဏိတုံ၊ ငှါ။ ဝိက္ကေတုံ၊ ရောင်းခြင်းငှါ။ ဝိက္ကိဏိတုံ၊ ငှါ။ ကိဏိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိက္ကိဏိတ္ဝာ၊ ၍။ ဘဏ္ဍံ၊ ကို။ ကိတံ၊ အပ်၏။ ကယော၊ ဝယ်ခြင်း။ ဝိက္ကယော၊ ရောင်းခြင်း။ (သာမိကော၊ လင်ဖြစ်သော ဝေယ္ယန္တရာမင်းကြီးသည်။ မံ၊ ငါမဒ္ဒီကို။) ဝိက္ကိဏေယျ ဝါ၊ ဥစ္စာကိုလိုမူ ရောင်းရာ၏။ ဟနေယျ ဝါ၊ အသားကိုလိုမူ သတ်ရာ၏။

ခီ-ဓာတ်။　　။**ခီ**၊ သည်။ **ဂတိယံ**၊ ဌဝိုဖြစ်၏။ ခိဏာတိ၊ သွား၏။ သရော၊ မြားသည်။ အတိခိဏော၊ အလွန်သွား၏။ ခံ၊ နတ်ပြည်။ ခါနိ၊ တို့။ နကာရသ၊ နဲ-ငယ်ကို။ **ဏ**ကာရတ္တံ၊ ဏ-ကြီးပြု။

တတ္ထ၊ ဌ။ **ခိဏာတီ**တိ၊ ကား။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ **အတိခိ**ဏောတိ၊ ကား။ အတိဂတော၊ အလွန်သွား၏။ အတ္တ၊ ဌ။ အယံ၊ ကား။ ပါဠိ၊ **ဓမ္မပဒ ပါဠိ**တည်း။ "စာပါ၊ လေးမှ။ အတိခိဏာ၊ အလွန်သွားသော မြားတို့သည်။ သေန္တိ ဣဝ၊ မြေဌဝကျကာ ခြစာဖြစ်ထေ့ နေကုန်၏သို့။ ပုရာဏာနိ၊ ဂျွေးဌ ခံစားသုံးဆောင်ဘူးသည်တို့ကို။ အနုတ္ထုနံ၊ ညည်းညူညှိုးပန်း စိုးရိမ်လျက်။ **သေန္တိ**၊ အိပ်နေရကုန်၏။" ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။

တတ္ထ၊ ၌။ **စာပါတိခိဏာတိ**၊ ကား။ စာပတောဝ၊ မှ။ အတိခိဏာ အတိဂတာ၊ အလွန်သွားသော မြားတို့သည်။ **အဌကထာယံ** ပန၊ ၌ကား။ "**စာပါတိခိဏာတိ**၊ ကား။ စာပတောဝ၊ **မှ**။ အတိခိဏာ၊ တို့သည်။ စာပါ၊ မှ။ ဝိနိမုတ္တာ၊ တို့သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။" ဣတိ၊ သို့။ ပဒတ္ထဝိဝရဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ တမ္မိ ဝိဝရဏံ၊ ကိုလည်း။ ဂတတ္ထညေဝ၊ ဂတိ-အနက်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အဓိပ္ပါယတ္ထဝသေန၊ သွား၏ ဟူသည်ကား လေးမှလွတ်ခြင်းပင်ဘည်းဟူသော အဓိပ္ပါယ်နက်၏ အစွမ်း ဖြင့်။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ခ-ပုဒ်၏ အရ,ဝိဂြိုဟ်။ ။တတြ၊ ၌။ ခန္ဓီ၊ ကား။ သဂ္ဂေါ၊ နတ်ပြည်တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ သော သဂ္ဂေါ၊ ကို။ ကတ-ပုညေဟိ၊ တို့သည်။ ဂန္ဓဗ္ဗတ္တာ၊ ရောက်အပ်သောကြောင့်။ ခန္ဓီ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ **ခါနိတိ**၊ ကား။ သဂ္ဂါ၊ တို့တည်း။

စ-ဝတ်။ ။**စ**၊ သည်။ **စယော**၊ ၌ဖြစ်၏။ ပုညံ၊ ကို။ စိနာတိ၊ ပွါးစေ၏၊ ဆည်းပူး၏။ ပါကာရံ၊ ကို။ စိနာတိ၊ **စ**၏။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ဝိစိနာတိ၊ ဆည်းပူး၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိစိနတိ၊ ၏။ ပုပ္ဖံ၊ ကို။ သြစိနာတိ၊ ဆွတ်၏၊ ခြေ၏။ ဝါ၊ ကား။ သြစိနတိ၊ ၏။ ပစိနာတိ၊ **စ**၏၊ သီကုံး၏။ ပစိနိတ္ဝာ၊ ၍။ ကုသလံ၊ ကို။ **စ**တံ၊ ဆည်းပူးအပ်၏။ **စ**ယော၊ အစု။ သဠ္ဠယော၊ အပေါင်း။ ပါကာရော၊ ကို။ **စ**တော၊ အပ်၏။

ဇေတ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ။ ။စိနာတိ၊ **စ**တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇေတော၊ မည်၏။ ဣဌဂကဝဟုကီ၊ ပန်းရံ သွားကိုရ၏။ ယော သတ္တော၊ သည်။ [၂၄၈] ပုညသဠ္ဠယော၊ ကောင်းမှုကို ဆည်းပူး၏။

အပေါင်းဟော ပရိယာယ်မျှား

"သဠ္ဠယော၊ အပေါင်း။ ရာသိ၊ အစု။ သမူဟော၊ ပေါင်း။ ပိဏ္ဍော၊ ပေါင်း။ ဂဏော၊ ပေါင်း။ သံဃော၊ ပေါင်း။ ကဒမ္ဗော၊ ပေါင်း။ ဝဂ္ဂေါ၊ ပေါင်း။ ကရော၊ ပေါင်း။ ဃဋ္ဋာ၊ ပေါင်း။" ဣစ္စေဝမာဒယော၊ တို့သည်။ ပရိယာယာ၊ တို့တည်း။

ဇီ-ဓာတ်။　　။ဇီ၊ သည်။ **ဇယော**၊ ဌ်ဖြစ်၏။ ဇီနာတိ၊ အောင်၏။ ဝိဇီနာတိ၊ ၏။ ဇီနိယတိ၊ အပ်၏။ ဇေတာ၊ အောင်တတ်သည်။ ဇီနော၊ ဘုရား။ မာရော၊ ကို။ ဇိတော၊ အပ်၏။ မာရံ၊ ကို။ ဇိတော၊ ပြီ။ ဇိတဝါ၊ ပြီ။ ဇိတာဝီ၊ ပြီ။ ဇိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဇေယ္ယော၊ အပ်၏။ ဇယနံ၊ ခြင်း။ ဇိတံ၊ အပ်၏။ ဝိဇိတံ၊ အပ်၏။ ဇယော၊ ခြင်း။ ပရာဇယနံ၊ ရှုံးခြင်း။ ပရာဇယော၊ ခြင်း။ ယဿ(သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ)၊ အား။ ဇိတံ၊ ထိုထိုမဂ်ဖြင့် အောင်အပ်သော ကိလေသာဇာတ်ကို။ နာဝဇီယတိ၊ အသစ်တဖန် မအောင်ပြန်အပ်။ လောကော၊ ဌ်။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဇိတံ၊ အောင်အပ်သော ကိလေသာဇာတ်သည်။ အဿ၊ ထိုဘုရားသို့။ နော ယာတိ၊ အသစ်တဖန် ဖြစ်ပြန်သဖြင့် အစဉ်မလိုက်။ (ခု ၁-၄၀)။ သိရိမတော၊ ဘုန်းပညာ ကြက်သရေရှိတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ ဟိ(ဗုဒ္ဓဿ ဧဝ)၊ ၏သာ လျှင်။ အယံ ဇယော၊ ဤ အောင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပါပိမတော၊ ယုတ်သော သဘောရှိသော။ မာရဿ စ၊ ၏ကား။ အယံ ပရာဇယော ဤ ရှုံးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) (ဇာ-ဌ ၁-ဂ၇)။

ဇေတ္တ, ဇိန-ပုဒ် တို့၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ　　တတ္ထ၊ ဌ်။ ဇေတာတိ၊ ကား။ ဇိနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇေတာ၊ မည်၏။ ယော၊ ကောစိ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကိုရ၏။ အဇိနိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇိနော၊ မည်၏။ သဗ္ဗညူ ဓမ္မရာဇာ၊ ကိုရ၏။ သော ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ အဇိနိ၊ နည်း။ ပါပကေ၊ ကုန်သော။ အကုသလေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကိုဌင်း။ မာရာဒိအရယော စ၊ တို့ကို ဌင်း။ အဇိနိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ပါပကေ၊ ကုန်သော။ အကုသလေ ဓမ္မေ၊ တို့ကိုဌင်း။ မာရာဒယော စ အရယော၊ တို့ကိုဌင်း။ အဇိနိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇိနော၊ မည်၏။ စ(သစ္စံ)၊ ၏။ မာဒိသာ။ပ။ ဇိနောတိ၊ ၍။ ဧတံ(ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ(ဝုတ္တံ ဧဝ)၊ တည်း။

ဥပက၊ ဥပက။ မာဒိသာ၊ ငါ့ကိုကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော။ ယေ(ဗုဒ္ဓါ)၊ တို့သည်။ အာသဝက္ခယံ၊ အာသဝ၏ကုန်ရာ အရဟတ္တ မဂ်,ဖိုလ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်တော်မူကုန်၏။ (တေ ဗုဒ္ဓါ၊ ကို့သည်။) ဧဝ၊ စစ်။ ဇိနာ၊ ရန်မာရ်ကို အောင်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မေ(မယာ)၊ သည်။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။

(ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဇိတာ၊ ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဇိနော၊ ဇိနမည်တော်မူ၏။

"ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ သည်။ အဘိဘူ၊ ခပ်သိမ်းသော သူ, ခပ်သိမ်းသော တေဘုမ္မကတရားကို လွှမ်းမိုးတော်မူနိုင်၏။ တထာဂတော၊ ကို။ အနဘိဘူတော၊ တစုံတယော်ဂ်သောသူ တစုံတခုသောတရားသည် မလွှမ်းမိုးအပ်။" ဣတိ စ၊ လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဇိန-ပုဒ်၏ အနက်ထူး။ ။ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအုံ့။ ကေဝလော၊ သော။ ဇိနသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သဗ္ဗညုမှိ၊ ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ သောပပဒေါ ပန၊ အနိုးပုဒ်ရှိသော ဇိန-သဒ္ဒါသည်ကား။ ပစ္စေက-ဗုဒ္ဓါဒီသု၊ တို့၌ရင်း။ တမှိ စ၊ ထို သဗ္ဗညူဘုရား၌ရင်း။ ယထာရဟံ၊ စ္စာ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ "ပစ္စေကဇိနော၊ အသီးအခြား တပါးတဆူ အောင်တော်မူသော ပစ္စေကဘုရား။ သြဝိဇိနော၊ 'မဂ္ဂေါဓိ'ဖြင့် 'ကိလေသောဓိ'ကို အောင်ယောအရိယာ။ အနောဝိဇိနော၊ 'မဂ္ဂေါဓိ'ဖြင့် 'ကိလေသောဓိ'ကို မအောင်သောပုထုဇဉ်။ ဝိပါကဇိနော၊ အောင်အပ်သော ဝိပါက်ရှိသော ရဟန္တာ။ အဝိပါကဇိနော၊ အောင်အပ်သောဝိပါက်မရှိသော ပုထုဇဉ်, သေကၠ။" ဣတိ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ ဇေ္ဍ၊ ၌။ နိဒဿနပဒါနိ၊ တို့တည်း။

ဇ-ဓာတ်။ ။**ဇ**၊ သည်။ **ဇာနိယံ**၊ ရှိုးခြင်း၌။ ဝါ၊ ယုတ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဇိနာတိ၊ ရှိုး၏၊ ယုတ်၏။ နဇိနာတိ၊ မရှိုး, မယုတ်။ နဇာပယေ၊ မရှိုးစေရာ, မယုတ်စေရာ။ (**စက္ကဝါဠဇာတ်။ ခု ၁-၂၀၉**)။ [**ဓမ္မပဒ-၌ ဟ-ကို ဇ-မပြုဘဲ "နဟာပယေ" ရှိ၏။**] (မဟာရာဇ၊ ဗာရာ-ဏသီမင်းကြီး။ တုံ၊ သည်။) ရထသံ၊ ရထားမြင်းကိုရင်း။ မဏိကုဏ္ဍလေ စ၊ ပတ္တမြားနားဆွဲတို့ကိုရင်း။ ဇိနော၊ ရှိုး၏၊ စွန့်ရ၏။ ပုတ္တေ စ၊ သား,သမီးတို့ကိုရင်း။ ဒါရေ စ၊ မယားတို့ကိုရင်း။ တထေဝ၊ ထို့အတူလျှင်။ ဇိနော၊ ရှိုး၏၊ စွန့်ရ၏။ (**မဏိကုဏ္ဍလဇာတ်။**) ဓနဉ္စ၊ ဥစ္စာကိုရင်း။ ဒါသေ စ၊ ကျွန်ယောကျား, ကျွန်မိန်းမတို့ကိုရင်း။ ဇိနော၊ ရှိုးသည်ဖြစ်၍။ (ဂါရယှာ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်။ အသ၊ ဖြစ်ရာ၏။) (**ဝေဿန်**)။

ဉ-ဓာတ်။ ။[၂၄၉]ဉ၊ သည်။ **အဝေါနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဉာယတိ၊ အပ်၏။ နာယတိ၊ အပ်၏။ အနိမိတ္တာ၊ သိခြင်း၏

အကြောင်းကင်းကုန်သည် ဖြစ်၍။ နနာယရေ၊ မသိအပ်ကုန်။ (**ဝိသုဒ္ဓိမဂ်**)။ ဝိရိယံ၊ ကို။ (ထည့်)။ ယဒိ ဟာ၀ယေ၊ အကယ်၍ ယုတ်စေအုံ့။ (**ဧ၀ံ** သတိ၊ သော်။) သော၊ ထိုသူကို။ ကုသီကောတိ၊ လူပျင်းဟူ၍။ (ထည့်)။ ဧညာ၊ သိအပ်ရာ၏။

[**အမှာ**]　(ဧညာ သော) **ယဒိ ဟာ၀ယေ**တိ (သော ယဒိ) တာဒိသော သု ဌာနေသု ဝိရိယံ ဟာ၀ေယျ။ ဧာ၀ေနယျ ဘဿ ကုသီတ၊ တာ၊ ဝ သ ဖလံ။ ပ။ ပါဠိယံ ပန "ဧညာ သော ယတိ ဟာ၀ယေ"တိ လိ၀ိတံ၊ တံ အဋ္ဌကထာသု နတ္ထိ။ (ဧာ-ဌ ၆-၄၆။)

ဤအလိုကား "ယတိ ဟာ၀ယေ" ရှိလို၏။ ယတိ-ကို ဝိရိယံ-ဘွဲ့ သည်။ နိဂ္ဂဟိတ်ကျ ဟူလို။ "ဧာ၀ေနယျ"ဟု ဂံဟော အဟုတ်နောပုဒ် ဧ-ကို ပရသဒိုဒ် ယေျပြန်သည်။

မံ၊ ကို။ မာ ဧည္ဟု၊ မကောင်းမှုကို ပြုသသူဟူ၍ မသိစေကုန်လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ တောင့်တ၏။ (**ဝသလသုတ်**။) "ဣမေ၊ ဣဒ္ဓိသူတို့သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘန္ဓရေ၊ အ၀ဇ္ဇင်းသားတည်း။ (ထည့်။)" ဣတိ၊ သို့။ ဥတဗ္ဗဌေန၊ ကြောင့်။ ဥတိ၊ မည်၏။ ဥတ၊ ကော၊ အမျိုး။ ဥတိမိတ္တာ၊ အမျိုး,အဆွေတို့သည်ရင်း။ သုဟဇ္ဇာ ၀၊ ကောင်းသော နှလုံးရှိသောသူတို့ သည်ရင်း။ (အဘိနန္ဒန်၊ ကုန်၏။) (**ဓမ္မပဒ**)။ ဇနာ၊ တို့၏။ ဥတ၊ ကော၊ အမျိုးခါသည်။ နိသိန္နောတိ၊ နေ၏ဟူ၍။ (တိတ္ထိရ၀ေတ်)။ ဥတ၊ ဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဥ၊ ယံ့၊ အပ်၏။ သမ်ါရ၀ိကာရ၊လက္ခဏနိဗ္ဗာနပညတ္တိ၀မ္မာ၊ သခ်ါရ။ပ။ ပညတ်တရားတို့။ ဣဒိသော သု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဥ၊ ယျသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကေ၊ ဇ္ဇာ၊ ဖြင့်။ နပုံသကော၊ တည်း။ ဝါစ-လိင်ကြောင့်၊ အပဌာနလိင်၏အဖြစ်၌။ သဗ္ဗလိင်ကော၊ လိင်သုံးပါးရှိ၏။ ယထာ၊ ကား။ ဥ၊ ယျော ဗဟော၊ ပ။ ဓနဿ ၀၊ တည်း။

ထု-ခေတ်။　။**ထု**၊ သည်။ **အဘိတ္ထ**ဝေ၊ ၌ဖြစ်၏။ ထုနောတိ၊ ခြီးမွမ်း၏။ အဘိတ္ထုနောတိ၊ ၏။ ထုတိ၊ ခြင်း။ အဘိတ္ထုတိ၊ ခြင်း။ ထ၀နော၊ ခြင်း။ အဘိတ္ထ၀နော၊ ခြင်း။ ထု၀တော၊ အပ်၏။ အဘိတ္ထု၀တော၊ အပ်၏။

ထု၊ သည်။ နိဒ္ဓုနေ၊ ညည်းကွားခြင်း၌ဖြစ်၏။ ယုနောတိ၊ ညည်းညူ၏။ "သုပါ၀ခမ္မေ၊ အလွန်ယုတ်မာ၀သော သ၀ေဘာရှိသော။ အပါ-ရုတ၊ ဒ္ဓါ၀ရ၊ အလှုခံတို့အား ပိတ်ဖာပ်သော တံခါးရှိသော။ ဝါ၊

ဘုဉ်အပ်သော ငရဲတံခါးရှိသော။ အဒါနသီလေ၊ အလှူ, သီလ မရှိသော။ ရေဝတေ၊ ရေဝတီ။ ဥဒ္ဒေဟိ၊ ထလတ်လော့။ ယတ္ထ၊ အကြင်ငရဲ၌။ ဒုဂ္ဂတာ၊ ဆင်းရဲရောက်ကုန်သော။ နေရယိကာ၊ ငရဲသူတို့သည်။ ဒုဇ္ဇန၊ နှင့်။ သမပ္ပိတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ ထုနန္တိ၊ ညည်းညူရကုန်၏။ (တတ္ထ၊ ထိုငရဲသို့။) တံ၊ ကို။ နေသောမ၊ ဆောင်ကုန်အံ့။ **(ငရဝတီဝိမာနဝတ္ထု)**။

ပုရာဏာနိ၊ ရှေးဘ၌ခံစားသုံးဆောင်ဘူးသည်တို့ကို။ အနုတ္ထုနုံ၊ ညည်းတွားလျက်။ (သေန္တိ၊ နေရကုန်၏။) **(ဓမ္မပဒ)**"။

ဣတိ စ၊ ၎င်း။ ပယောဂေါ၊ တည်း။

ဒု-ဓာတ်။ ။ဒု၊ သည်။ **ဟိ** ံ**သာယံ**၊ ဘ၌ဖြစ်၏။ ဒုနာတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။ မိတ္တဒ္ဒု၊ ခင်ပွန်းပြစ်မှားသော သူ။ ဒုမော၊ သစ်ပင်။

မိတ္တဒ္ဒု-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။ ။ဣတ္ထ၊ ဘ။ **မိတ္တဒ္ဒု**ုတိ၊ ကား။ မိတ္တံ၊ ကို။ ဒုနာတိ ဟိ ံ သတိ၊ ၏။ ဒုဗ္ဘတိ၊ ပြစ်မှား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မိတ္တဒ္ဒု၊ မည်၏။ အတြ၊ ဘ။ "မိတ္တဒ္ဒုနော၊ ခင်ပွန်းပြစ်မှားသော။ ဘူနဟုနော၊ စီးပွါးကိုဖျက်သော။ တဿ နရဿ၊ ထိုသူအား။ ဝေဒါ၊ ဗေဒင်တို့သည်။ တာဏာယ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ နဘဝန္တိ၊ ကုန်။" **[ဘဝန္တိ တဿ-ရှိလိုကြောင်းကို အောက်ဘ ဘူရိဒတ်ဇာတ်ကို ဆောင်၍ဆိုပြီ]**။ ဣတိ ပါဠိ၊ သည်။ နိဒဿနုံ၊ တည်း။

ဒုမ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။ ။**ဒုမော**တိ၊ ကား။ ဂေဟသမ္ဘာရာဒိအတ္ထာယ၊ အိမ်အဆောက်အဦ-စသည်အကျိုးငှါ။ ဒုနိယတိ ဟိ ံ သိ-ယတိ ဆိန္ဒိယတိ၊ အပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဏ္ဏာပုဗ္ဗါဒိအတ္ထိကေဟိ၊ အရွက်, အပွင့်စသည်ကို အလိုရှိသောသူတို့သည်။ ပဏ္ဏာပုဗ္ဗါဒိဟရဏေန၊ အရွက်, အပွင့်စသည်ကို ဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ပီဠိယတိ၊ နှိပ်စက်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုမော၊ ၏။

ဓူ-ဓာတ်။ ။**ဓူ**၊ သည်။ **ကမ္မနေ**၊ တုန်လှုပ်ခြင်းဘ၌ဖြစ်၏။ ဓုနာတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ ဓူမော၊ အခိုး။ ဓောနာ၊ ပညာ။ ဓောနော၊ ပညာရှိ။ ဓုကော၊ ခါတွက်ခြင်း။ တဒါ၊ ထိုရမ္မဝတီပြည်သူဘို့ ခရီးသုတ်သင်သော

အခါ၌။ ဝါကစိရာနိ၊ လျှော်မျှင်ဖြင့်ပြုသော သင်္ကန်းတို့ကို။ ဓုနန္တော၊ ခါတွက်လျက်၊ တုန်လှုပ်လျက်။ အမ္ဘရေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဂစ္ဆာမိ၊ ၏။

ဓူမ-သဒ္ဒါ၏ ဝိဂြိုဟ်နှင့် အတ္ထုဒ္ဒါရ　[၂၅၀] တတ္ထ၊ ၌။ **ဓူမော**တိ၊ ကား။ ဓုနာတိ ကမ္မတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဓူ**မော၊ မည်၏။ **ဓူ**မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကောဓေ၊ အမျက်၌။ တဏှာ-ယ၊ ၌။ ဝိတက္ကေ၊ ဝိတက်၌။ ပဠုသု ကာမဂုဏေသု၊ တို့၌။ ဓမ္မဒေသနာယံ၊ ၌။ ပကတိဓူမေ၊ ပကတိအခိုး၌။ ဣဒံ ဣမေသု အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။

ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ "ကောဓော၊ အမျက်သည်။ ဓူမော၊ အခိုးမည်၏။ မောသဝဇ္ဇံ၊ မုသားဆိုခြင်းသည်။ ဘသ္မာနိ၊ ပြာမည်ကုန်၏။" ဣတိ ဇ္ဇေ၊ ၌။ **ကောဓေ**၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ (ဗြာဟ္မဏသံယုတ်)။

"သဒါ၊ သိမ်း။ ဣစ္ဆာဓူမာယိတော၊ တဏှာဖြင့် တုန်လှုပ်၏၊ တဏှာ ဖြင့် ပူလောင်၏၊ တဏှာသည် ပူလောင်စေအပ်၏။"

[**အမှာ**] ဣစ္ဆာ**ဓူ**မာယိတောဘိ ဣစ္ဆာယ အာဒီတ္တော၊ (သံ-၄ ၁-၇၃)။
ဓူမာယိတော သန္ဓာပိတော။ (ဇနတ္ထိ-၄-၇၃)။

ဣတိ ဇ္ဇေ၊ ၌။ **တဏှာယံ**၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။

"တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ အညတရော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဝိဒူရေ၊ ၌။ **ဓူ**မာယတ္တော၊ ကြံစည်လျက်။ နိသိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။" ဣတိ ဇ္ဇေ၊ ၌။ **ဝိတက္ကေ**၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။

"ဗြဟ္မဒတ္တ၊ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး။ ကာမာ၊ ဝတ္ထုကာမ, ကိလေသ ကာမတို့သည်။ ပကော်၊ စ၊ ညွှန်ပြုရောက်သော မှော်-စသည်လည်း မည်၏။ ကာမာ၊ တို့သည်။ ပလိပေါ၊ စ၊ ကြီးစွာသောညွှန်လည်း မည်၏။ ဘယဠ္ဠ၊ ဘေးကြီးလည်းမည်၏။ တံ (ဓမ္မဇာတံ)၊ ထိုကာမ ဟူသော သဘောတရားကို။ တိမ္ဗလံ၊ အကုသိုလ်မူလ သုံးခုရှိ၏ ဟူ၍။ ဓမ ဓယာ၊ ငါ 'ဒရီမုဒပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါ'သည်။ ပဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ငါ၊ တံ (ဓမ္မဇာတံ)၊ သည်။ တိမ္ဗလံ၊ အမြစ်သုံးမြွှာရှိသည် ဖြစ်၏။ ပဝုတ္တံ၊ ပြန့်ပွားပေါက်ရောက်၏။ ရဇော စ၊ မြေနွံတို့၏

ဟူ၍ဂင်း။ ဓူမော စ၊ အခိုးနှင့်တူ၏ဟူ၍ဂင်း။ မယာ၊ သည်။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) ပကာသိတော၊ ပြအပ်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တော၊ ထိုကာမတို့ကို။) ဟိတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ တုဏှီ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇ၊ ရဟန်းပြုလေ့။"

ဣတိ ဇော်ဌ၊ ၌။ **ပဠူသု ကာမဂုဏေသု**၊ တို့၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ **(ဒရီမုခ-ဇာတ်)။ [တိမုလံ၌ ဥ-ရသ၊ ဓူမောဌ် ဦ-ဒီယရ္ဓတ်]။**

"ဓူမံ၊ နွားကျောင်းသား မီးခိုးပြုသည်နှင့်တူသော တရားဟောခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။" ဣတိ ဇော်ဌ၊ ၌။ **ဓမ္မဒေသနာယံ**၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ **(မဟာဂေါပါလကသုတ်)။**

"ဓဇော၊ တန်းခွန်သည်။ ရထဿ၊ ၏။ ပညာနော[1]၊ ထင်ရှားကြောင်းတည်း။ ဓူမော၊ အခိုးသည်။ အဂ္ဂိနော၊ မီး၏။ ပညာနော[1]၊ တည်း။" ဣတိ၊ ဇော်ဌ၊ ၌။ ပကတိဓူမေ၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ **[ဝေဿန္တရာ- (ခု ၆-၃၂)။ ဒေဝတာသံယုတ်၌လည်းလာ၏]။**

သင်္ဂဟဂါထာ

ဣစ္စေဝံ၊ လျှင်—

ကောဓတဏှာဝိတက္ကေသု၊ တို့၌ဌင်း။ ပဠုကာမဂုဏေသု စ၊ တို့၌ဌင်း။ ဒေသနာယဉ္စ၊ ၌ဌင်း။ ပကတိဓူမေ၊ ၌ဌင်း။ **ဓူမော**၊ ဓူမ·သဒ္ဒါသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

ဓောန-သဒ္ဒါပညာဟောပုံ။ ။**ဓောနာ**တိ၊ ကား။ ပညာ၊ တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ **နိဒ္ဒေသေ**၊ ၌။ ဓောနာ။ပ။ ပညာတိ၊ ၍။ တေ (ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ "ပညာ၊ ကို။ ဓောနာ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယာ (ဓမ္မဇာတိ)၊ သည်။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်၏။ ပဇာနနာ၊ အပြားအားဖြင့်သိသော အခြင်းအရာ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကောင်းစွာမြင်ခြင်းတည်း။ ကိံ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ပညာ၊ ကို။ ဓောနာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ တာယ ပညာယ၊ ဖြင့်၊ သည်။ ယံ (ကာရဏာ)၊ ကြောင့်။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ ဓုတဉ္စ၊ ခါလည်းခါအပ်၏။ ဓောတဉ္စ၊

၁။ ပညာနံ (ဏံ) ပါ၏, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာသု။

ဆေးလည်းဆေးအပ်၏။ သန္ဓောတဉ္ဇ၊ ဖွပ်လည်းဖွပ်လျှော်အပ်၏။ နိဒ္ဒါ-တဉ္ဇ၊ တုန်လှုပ်လည်း တုန်လှုပ်စေအပ်၏။ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ပ။ နိဒ္ဒါတဉ္ဇ၊ ၏။ တံကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ပညာကို။ ဓောနာ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၊ ကို။ ဓုတာ စ၊ ၏။ပ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ”

“ ဟိ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့စွန့်ခြင်း, ယူခြင်းမှတပါး။ ဓောနဿ၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ လောကေ၊ ၌။ ကုဟိဋ္ဌိ၊ တစုံတခုသော။ ဘဝါဘဝေသု၊ ဘဝကြီး, ငယ်တို့၌။ ပကပ္ပိတာ၊ ကြံတတ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။” (**ဒုဋ္ဌဋ္ဌကသုတ်**)။ ဣတိ အယံ ပါဋိ၊ သည်။ ဇ္ဇော၊ ၌။ [၂၅၁] နိဒဿနံ၊ တည်း။

ဓောန-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။　　။အတြ၊ ၌။ “အဿ၊ ထိုသူအား။ ဓောနာ၊ ပညာ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓောနော၊ မည်၏။ တဿ ဓောနဿ၊ အား။” ဣတိ အယံ၊ ကား။ နိဗ္ဗစနံ၊ တည်း။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ အနေကတ္ထတာယ၊ ကြောင့်။ ဓုဓာတု၊ သည်။ ကမ္မနတ္ထေပိ၊ ၌ဌင်း။ ဓောဝနတ္ထေပိ၊ ဆေးကြောဖွပ်လျှော်ခြင်း အနက်၌ဌင်း။ဝတ္တတိ၊ ၏။

မုန-ဓာတ်။　　။**မုနာ**၊ သည်။ **ဉာဏေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ မုနာတိ၊ သိ၏။ မောနံ၊ ခြင်း။ မုနိ၊ ဘုရား။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ ဓာတုယာ၊ မုန-ဓာတ်၏။ အာချာတတ္ထေ၊ အာချာတ်၏ အဖြစ်၌။ ကေန္ဒြန၊ ဖြင့်။ အန္ဒလောပေါ၊ ဓာတုန် နှ-၏ ကျေခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ **သောဘိ-တတ္ထေရဂါထာယံ** ပန၊ ၌ကား။ အနာဂတဝစနေ၊ အနာဂတ်ကိုဆိုရာ၌။ ဝါ၊ ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်ကြောင့်။ ဥကာရဿ၊ ၏။ ဝုဒ္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ “အဟံ၊ ငါသောဘိတသည်။ မောနေန၊ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ မောနိဿံ၊ သိမြင်အံ့။” ဣတိ၊ သို့။ ရူပန္တရဏ္ဍ၊ သည်လည်း။ ဒိဿတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ၌။ **မောနိဿန္တိ**၊ ကား။ ဇာနိဿံ၊ သိမြင်အံ့။ နာမတ္ထေ၊ နာမ်၏ အဖြစ်၌။ အန္ဒလောပေါ၊ ဓာတုန် နှ-၏ ကျေခြင်းသည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတ္ထ(ဝစနေ)၊ ၌။ **မောနန္တိ**၊ ကား။ နှ မောနေန မုနိ ဟောတီတိ ဣတ္ထ၊ ၌။ တုဏ္ဍိဘာဝေါ၊ ကို။ မောနန္တိ၊ ၍။ ကိဉ္စာပိ ဝုစ္စတိ၊ ရှင့်။ ဣဏာပိ၊ လည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ဉာဏေတိ၊ ဟူ၍။ ပစနဝေါ၊ **မုန-ဓာတ်**၏ အနက်ကိုဆိုခြင်းကြောင့်။ သော(တုဏ္ဍိဘာဝေါ)၊ ကို။ နှ

အဓိပ္ပေတောဝ၊ အပ်။ ဉာဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မောနေယျပဋိပဒါသင်္ခါတံ၊ သော။ မဂ္ဂဉာဏမောနမ်ဟိ၊ မဂ်ဉာဏ်ဟူသော မောနကိုလည်း။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

မုနိ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။ ။မုနိတိ၊ ကား။ ဟိတာဟိတံ၊ မိမိစီးပွါး-စသည် ရှိ, မရှိကို။ မုနာတိ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆိန္ဒတိ၊ ပိုင်းခြားတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မုနိ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ခန္ဓာဒိ-လောကေ၊ ၌။ တုလံ၊ ချိန်သို့။ အာရောပေတ္မာ၊ တင်၍။ မိနန္တော ဝိယ၊ နှိုင်းရှုဉ်သကဲ့သို့။ "ဣမေ၊ ဤခန္ဓာတို့သည်။ အဗ္ဗတ္တိကာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။ ဣမေ၊ တို့သည်။ ဗာဟိရာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။" ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဥဘောပိ၊ ကုန်သော။ ဣမေ အတ္တာ၊ ဤ အနက်, အကျိုးတို့ကို။ မုနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မုနိ၊** မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိ မောနေန။ပ။ ပဝုစ္စတိတိ၊ တိဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

မဟဋ္ဌရူပေါ၊ တေ္တဝေသောသဘောရှိသော။ အဝိဒ္ဒသု၊ လူမိုက်သည်။ မောနေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေရုံမျှဖြင့်။ မုနိ၊ မုနိမည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝါ၊ မောနေန၊ မမြှက်သံခြေ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့်။ မုနိ၊ မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အထ၊ ထိုသို့ လျှာမဲ့ငါးသို့ စကားမဲ့ထွေ ဆိတ်ဆိတ်နေ၍ မုနိ မမည်ခဲ့သော်။ ကောနာမ၊ အဘယ်မည်သနည်း။) မဟဋ္ဌရူပေါ၊ တေ္တဝေသော သဘောရှိသည်မည်၏။ အဝိဒ္ဒသု၊ လူမိုက်မည်၏။ စ၊ မုနိ မမည်သည်မှတပါး မုနိမည်ကြောင်းကား။ တုလံ၊ ချိန်ကို။ ပဂ္ဂယှ၊ မြှောက်ချီ၍။ (ဌိတောဝ၊ တည်သော။) ပဏ္ဍိတောဝ၊ သည်။ (အတိရေကံ၊ အလွန်ကို။ ဟရတိ ဣဝ၊ ပယ်၏သို့။ ဥနံ၊ ယုတ်သည်ကို။ ပကွိပတိ ဣဝ၊ သို့။) ယော ပဏ္ဍိတောဝ၊ သည်။ (ပါပံ၊ ကို။ ဟရတိ၊ ပယ်၏။ ကုသလံ၊ ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ၏။ ဝေဠံ ကရောန္တော၊ ဤသို့ပြုလျက်။) ဝရံ၊ မြတ်သော လောကီ, လောကုတ္တရာ သီလ-စသည်ကို။ အာဒါယ၊ ၍။

ပါပါနိ၊တို့ကို။ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ကြဉ်၏။ (သ မုနိ သော မုနိ)။သော၊ ထိုသူသည်။ မုနိ၊မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်) သော၊ သည်။ မုနိ၊

မည်သနည်း။ တေန၊ ထိုအောက်၌ဆိုအပ်သော အကြောင်း ကြောင့်။ သော၊ သည်။ မုနိ၊ မည်၏။ ယော၊ သည်။ လောကေ၊ ခန္ဓာ-စသောလောကမှ, ဗဟု ခန္ဓာ-စသော အားဖြင့် နှစ်ပါးသော အနက်တို့ကို။ မုနာတိ၊ သိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မုနိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။ (**ခမ္မပဒ**)။

ထို၊ ဤမုနိ-ပုဒ်၌။ အပရာပိ၊ သော။ အတ္ထဝိဘာဝနာ၊ အနက်ကိုထင် စွာပြုခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ မုနီတိ။ကား။ ဉာဏံ၊ ကို။ မောနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ကာယမောနေယျာဒီသု၊ ကာယမောနေယျ-စသည် တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုဉာဏ်, ကာယမော-နေယျ-စသည်နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ မုနီတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၏။

မုနိအပြား။ ။သောပနေသ (သော ပန ဧသော)၊ ထိုမုနိသည်။ **အဂါ-ရိယမုနိ**၊ လူဖြစ်လျက် မဂ်,ဖိုလ်ရသောမုနိ၎င်း။**အနဂါရိယ-**မုနိ၊ ရောက်သော အောက်ဖိုလ်ရှိသောရဟန်း၎င်း။ **သေက္ခမုနိ**၊ **သေက္ခ** ခုနစ်ယောက်၎င်း။ **အသေက္ခမုနိ**၊ ရဟန္တာ၎င်း။ **ပစ္စေကမုနိ**၊ **ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ** ၎င်း။ **မုနိမုနိ**၊ ဘုရား၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ [၂၅၂] **အနေကဝိဓော**၊ ၏။

တတ္ထ၊ တွင်။ **အဂါရိယမုနိတိ**၊ ကား။ အာဂတဖလော၊ ရောက်အပ် သောဖိုလ်ရှိသော။ ဝိညာတသာသနော၊ သိအပ်သောသာသနာရှိသော။ ဂိဟိပိ၊ လူသည်လည်း။ မုနိ၊ မည်၏။ **အနဂါရိယမုနိတိ**၊ ကား။ တထာ-ရူပေါ၀၊ ထိုအာဂတဖလ, ဝိညာတသာသန သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ် သော။ ပဗ္ဗဇိတော၊ တည်း။ **သေက္ခမုနိတိ**၊ ကား။ သတ္တသေက္ခာ၊ တို့တည်း။ **အသေက္ခမုနိတိ**၊ ကား။ ခီဏာသဝေါ၊ တည်း။ **ပစ္စေကမုနိတိ**၊ ကား။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ တည်း။ **မုနိမုနိတိ**၊ ကား။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တည်း။ (**ဇာ-၄ ၁-၁၂၅-**) တထာ ဟိ၊ လျှင်။ **အာယသ္မာပိ သာရိပုတ္တော**၊ သည်လည်း။ မုနီတိ။ပ။ သမ္မုဒ္ဓေါတိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပူ-ဝေတ်။ ။ပူ၊ သည်။ **ပ**ဝေနေ၊ ၌ဖြစ်၏။ ဝေါဝနံ၊ သည်။ **ပ**ဝနံ၊ မည်၏။ ပုနာ၀ေါ၊ ပွတ်သတ် သုတ်သင် စင်ကြယ်၏။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကောင်းမှု။ ပုတ္တော၊ သား။ ဒန္ဓ-ပါဏိ၊ ဒန်ပူ။

ပုညေ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။ ။ဣတ္ထ စ၊ ဌာ်ကား။ **ပုညန္တိ**၊ ကား။ အတ္တနော၊ ကို။ ကာရကံ၊ ပြုသောသူကို။ ပုနာတိ သောဧတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပုညံ**၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်သန္တာန်၌။ သယံ၊ သည်။ ဥပပ္ဇန္တံ၊ ၏။ တံ သန္တာနံ၊ ကို။ ပုနာတိ ဝိသောဧတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပုညံ**၊ မည်၏။ တံ(ပုညံ)၊ သည်။ ကိ ံ၊ နည်း။ သုစရိတံ၊ ကောင်းစွာကျင့်အပ် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော။ ကုသလကမ္မံ၊ တည်း။ ဓာတုဿ၊ ပူ-ဓာတ်၏။ သကမ္မိကတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကာရိတဝေသန၊ ဖြင့်။ အတ္ထဝိဝရဏံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ အပ်၏။

ပုတ္တေ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။ ။ပုတ္တောတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ကုလံ၊ ကို။ ပုနာတိ သောဧတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပုတ္တော**၊ မည်၏။

ပုတ္တမည်ပုံ။ ။ဝေဠု သတိ၊ဤသို့ မိမိအမျိုးကို သုတ်သင်တတ်သောကြောင့် ပုတ္တမည်ခဲ့သော်။ ဟီနဇစ္စာနံ၊ ယုတ်သော ဇာတ်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ဇာတ်အားဖြင့် ယုတ်ကုန်သော။ စဏ္ဍာလာဒီနံ၊ ဒုန်းစဏ္ဍားစသောသူတို့အား။ ပုတ္တောဘာ နာမ၊ မည်သည်။ နဘဝေယျ၊ ရာ။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဒ္ဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္ထကထနဿ၊ အနက်ကိုဟောခြင်း၏။ နာနပ္ပကာရေန၊ အသီးအသီးသောအပြားဖြင့်။ ဝါ၊ အထူးထူးအားဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပိတု၊ ၏။ ဟဒယံ၊ ကို။ ပူရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပုတ္တော**၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝမာဒိနာပိ၊ လည်း။ နိဗ္ဗစနံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗ-မေဝ၊ တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ နာနာဓာတုဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ပဒါနိ၊ တို့သည်။ သိဒ္ဓိ ံ၊ သို့။ သမုပဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

သားလေးမျိုး။ ။ပုတ္တောဘ စ နာမ၊ ကား။ အတြဇော၊ ၎င်း။ ပ။ စတုဗ္ဗိ-ဓော၊ ၏။ တတ္ထ၊ တွင်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဇာတော၊ ဖြစ်သောသားသည်။ **အတြဇော** နာမ၊ မည်၏။ သယနပိဠ္ဍ၊ အိပ်ရာအင်းပျဉ်၌။ ပလ္လင်္ကော်၊ ၌။ ဥရော၊ ၌။ ဣတိ ဧဝမာဒိသု၊ တို့တွင်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ ၌။ (ထည့်)။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သောသားသည်။ **ခေတြဇော** နာမ၊ မည်၏။ သန္ဓိကော၊ ၌။ သိပ္ပါဂ္ဂဏ္ဍုနကော၊ အတတ်သင်သောတပည့်

သည်။ **အန္ဓေဝါသိကော** နာမ၊ မည်၏။ ပေါသာပနတ္ထာယ၊ မွေးစားစိမ့်သောငှါ။ ဒိန္နော၊ ပေးအပ်သောသားသည်။ **ဒိန္နကော** နာမ၊ မည်၏။

ဒန္တပေါဏ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ　　**ဒန္တပေါဏန္တိ**၊ ကား။ တေန၊ ဤဝတ္ထုဖြင့်။ ဒန္တေ၊ တို့ကို။ ပုနန္တိ ဝိသောဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒန္တပေါဏံ၊ မည်၏။ ဒန္တကဋ္ဌံ၊ ဒန်ပူကိုရ၏။

ပိ-ဓာတ်။　　။**ပိ**၊ သည်။ **တပ္ပနကန္တီသု**၊ ရောင့်ရဲခြင်း, နှစ်သက်ခြင်းတို့ဌ ဖြစ်၏။ ပိဏာတိ၊ ပျို့၏၊ နှစ်သက်၏။ ပိတိ၊ ခြင်း။

ပိတိ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။　　။ဣတ္ထ စ၊ ဌာကား။ ပိဏာနံ၊ ပျို့ခြင်း၊နှစ်သက်ခြင်း။ **ပိတိ**၊ ခြင်း။[1] တပ္ပနံ၊ ရောင့်ရဲခြင်း။ ကန္တိ၊နှစ်သက်ခြင်း။ ဣတိ စ အတ္ထဒ္ဒယံ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ကား။ ဘာဝဝေသန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗစနံ၊ တည်း။ [၂၅၃] ဣဒံ ပန၊ ကား။ ဟေတုကတ္ထဝေသန၊ ဖြင့်။ (နိဗ္ဗစနံ၊ တည်း။) ပိဏယတိ၊ စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပိတိ**၊ မည်၏။ တပ္ပေတိ၊ စေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ပိတိအပြား။　　။သာ ပနေသာ ပိတိ၊ သည်။ ခုဒ္ဒကာ[2] ပိတိ၊ ၎င်း။ပ။ ပဠုဝိဓာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တွင်။ **ခုဒ္ဒကာ**[2] **ပိတိ**၊ သည်။ သရီရေ၊ ဌာ။ လောမဟံသနမတ္တမေဝ၊ အမွေးရှင်ရုံမျှကို သာလျှင်။ ကာတုံ၊ ၎။ သက္ကောတိ၊ ၏။ **ခဏိကာပိတိ**၊ သည်။ ခဏေ ခဏေ၊ ဖြစ်ခိုက်ဖြစ်ခိုက်ဌ။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒသဒိသာ၊ လျှပ်ပြက်သည်နှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ **သြက္ကန္တိကာပိတိ**၊ သည်။ ဝိစိ၊ လှိုင်းသည်။ သမုဒ္ဒတီရံ၊ သို့။ သြက္ကမိတ္ဝာ သြက္ကမိတ္ဝာ၊ ရောက်၍ရောက်၍၊ လွှမ်း၍လွှမ်း၍။ ဘိဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ပျက်၏သို့။ ကာယံ၊ ကို။ သြက္ကမိတ္ဝာ သြက္ကမိတ္ဝာ၊ သက်၍သက်၍၊ လွှမ်း၍ လွှမ်း၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ **ဥဗ္ဗေဂါပိတိ**၊ သည်။ ဗလဝတီ၊ အားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကာယံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓဂ္ဂံ၊ အထက်ဌဖြစ်သည်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ အာကာ-သေ၊ ဌ။ လဃုံဝပနပ္ပမာဏာ၊ ကျော်နင်းခုန်လွှား ပျံသွားစေခြင်း အတိုင်း အရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ **ဖရဏာပိတိယာ** ပန၊ သည်ကား။

၁။ ပိဏာဘိ၊ ပိတိ။ ဣတ္ထ စ ပိတိတိ ပိဏနံ ပိတိ။ "ပိဏာတိ၊ ပျို့၏ နှစ်သက်၏။ **ပိတိ**၊ ခြင်း။ ဣတ္ထ စ၊ ဌာကား။ ပိတိတိ၊ ကား။ ပိဏနံ၊ ခြင်း။ ပိတိ၊ ခြင်း။ (နု-ဒု-သ-ပဋ္ဌိ)

၂။ ခုဒ္ဒိကာ (က)

နိတိ-ဓာတု-နိ ၂-၁၂—ပ-ဗ-သ-စ

ဥပပ္ပန္နာယ၊ သော်။ ဓမိတ္ဌာ၊ မှုတ်၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပူရိတဝတ္ထိ၊ ပြည့်သော စည်ပေါင်းသည်။ ပရိဖုဋ္ဌံ ဝိယ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်သကဲ့သို့ရင်း။ မဟတာ၊ ကြီးစွာသော။ ဥဒကောဃေန၊ ရေယဉ်သည်။ ပကၠန္ဒပဗ္ဗတကုစ္ဆိ၊ စီးဝင်သော တောင်ဝှမ်းသည်။ ပရိဖုဋ္ဌံ ဝိယ စ၊ သို့ရင်း။ သကလသရီရံ၊ တကိုယ်လုံး သည်။ အနုပရိဖုဋ္ဌံ၊ အစဉ်မပြတ်ပြည့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပိတိ၊ သည်။ ပဋ္ဌိဝိဓာ၊ ၏။

[အမှာ] ခုဒ္ဒကာ ခဏိကောဘ္ဘန္တိ-ကုဗ္ဗေဂါ ဖရဏာတိ သာ။
ပဋ္ဌမာ တတ္ထ လောမာနံ၊ ဟံသမတ္တာဝ ခုဒ္ဒကာ။
ခဏိကာ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ၊ သြဘ္ဘန္တိကာ ယထာ ဝိဝိ။
ကာယလဃ်ဝနုဗ္ဗေဂါ၊ ဖရဏာ ပူရဝတ္ထိဝ။
(သင်္ဂဟဂါထာ။ အနက်ကား စုဏ္ဏိယကိုမှီ၍ သိသာ၏)။

သာ၊ ထိုပီတိသည်။ သမ္ပိယာယနလက္ခဏတ္တာ၊ ကောင်းစွာပျို့ခြင်း, နှစ်သက်ခြင်းလျှင် မှတ်ကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ခြင်းဖြင့် မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပီဏာတီတိ ပီတိတိ၊ ၍။ သုဒ္ဓကတ္တု-ဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ဌ၊ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘွေ၊ ၌။ "ပိယာယတိ၊ ပျို၏။ ပိတာ၊ အဘ။ ပိယော၊ အပ်၏။ ပေမော၊ ခြင်း။" ဣတိ-အာဒိနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပိဓာတုယာ ဧဝ၊ ၏သာလျှင်။ ရူပါနိ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ၌။ "ပုတ္တံ၊ ကို။ ပိယာယတိ၊ နှစ်သက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပိတာ၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပိယာယိ-တဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပိယော၊ မည်၏။ ပေမနံ၊ ခြင်း။ ပေမော၊ ခြင်း။

မာ-ဓာတ်။ ။**မာ**၊ သည်။ **ပရိမာဏော**၊ ၌ဖြစ်၏။ မိနာတိ၊ နှိုင်းရည်၏၊ ချိန်၏၊ ချင့်၏၊ တိုင်းတာ၏။ [**တုလာ ပတ္ထဂ္ဂုလိဝသာ၊ တိဓာ မာနပသော သိယာ**။ (**အဘိဓာန် ၄၇၈-ဂါထာ**)။]

မာနံ၊ ချင့်,ချိန်,တိုင်းတာနှိုင်းရည်ခြင်း။ ဝါ၊ နှိုင်းရည်ကြောင်း ချိန်ခွင်, အိုးခွက်, လက်သစ်-စသည်။ ပရိမာဏံ၊ အတိုင်းအရည်။ မတ္တံ၊ ရည်။ မတ္တာ၊ ရည်။ မနော၊ စိတ်။ ဝိမာနံ၊ ဗိမာန်။ မိနိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ မေတဗ္ဗံ၊

၁။ အာဒိနိ (နီတိ ဓာတု-ဂါထာ)

အပ်၏။ ဆာယာ၊ ကို။ မေတ္တာ၊ အပ်၏။ ဤဒိယေသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ **အနိယပစ္စယော**၊ ကို။ နှ လင္ဂတိ၊ အပ်။

မန-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။　　။ဣတ္ထာ၊ ၌။ **မနောတိ**၊ ကား။ ဧကောယ၊ တခုသော။ နာဌိယာ၊ ကွမ်းစားဖြင့်။ ကောယ စ၊ သော။ တုလာယ၊ ချိန်ဖြင့်။ မိနမာနော ဝိယ၊ ချင့်ပျိန်သကဲ့သို့။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ မိနာတိ ပရိစ္ဆိန္ဒတိ၊ ပိုင်းခြားတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မနော**၊ မည်၏။

ဝိမာန-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။　　။ဝိသေသတော၊ အထူးအသားဖြင့်။ မိနုယတေ ပရိစ္ဆိန္ဒိ-ယတေ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝိမာနံ**၊ မည်၏။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ပုညဗလေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တပျမ်း၊ ဖြစ်သောဗိမာန်ကား။ ဒေဝနိကေတံ၊ နတ်နန်းတည်း။ ယံ၊ အကြင်နတ်နန်းကို။ "ဥပသောဘ'တံ၊ တင့်တယ်သော။ ဝိမာနံ၊ ဗိမာန်။ ဣဒံ ဗျမ်း၊ ဤ၌ပြီးမာန်သည်။ ပဘာသတိ၊ ထွန်းပတင့်တယ်၏။" ဣတိ စ အာဒနာ၊ ဖြင့်။ ထေရမိယတိ၊ အပ်၏။

မီ-ဓာတ်။　　။**မီ**၊ သည်။ **ဟိ ံ သာယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ မိနာတိ၊ ညွှန်းဆ၏။ မိနေ၊ ငါး။ ကုမိနံ၊ မြိုး။

ငါးဟော ပရိယာယ်များ။　　။[၂၅၄] ဣတ္ထာ၊ ၌။ **ပိ**နောတိ၊ ကား။ မစ္ဆာ၊ တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ မစ္ဆသာ၊ ၏။ မိနေ၊ ငါး။ မစ္ဆော၊ ငါး။ အမ္ဗုဇော၊ ငါး။ ဂါရိဝေ၊ ငါ။ ဝါရိစယော၊ ငါး။ ဣတိ၊ သို့။ အနေကာနိ နာမာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ငါးဟောသဒ္ဒါ အထူးများ။　　။ဝိသေသနာမာနိ ပန၊ ထူးသောအမည်တို့သည်ကား။ "အမရော၊ ငါးစင်း၊ ဝါ။ ငါးစုန်း။ ခလိသော၊ ငါးရံ့။ စန္ဒကုလော၊ စန္ဒကူးငါး။ ကန္ဒဖလိ၊ ဂန္ဒဖိုလ်ငါး။ ဣန္ဒဖလိ၊ ဣန္ဒဖိုလ်ငါး။ ဣန္ဒဝလော၊ ဣန္ဒဝငါး။ ကုလိသော၊ ကုလ်သငါး။ ဝါမိ၊ ဝါမိငါး။ ကုက္ကုတလော၊ ကုက်ုတလငါး။ ဂဏ္ဍိကော၊ ဆူးဖျိုသော ငါး။ သကုလော၊ သကုလငါး။ မဂ္ဂရော၊ ငါးခူ။ သိံဂီ၊ ငါးမန်း။ သတ္တ-ဝကော်၊ ငါးရှဉ့်။ ရောဟိတော၊ ငါးကြင်း။ ပါဋီနော၊ ငါးဖယ်။ ကာကော၊ ငါးကန်း။ သဝကော်၊ ငါးမြှား။ ပါဝုသော၊ ငါးတန်။" ဣစ္စေဝမာဒိနိ၊ တို့တည်း။ တိမိ၊ တိမိငါး။ တိမိင်္ဂလော၊ တိမိင်္ဂလငါး။ ဣစ္စေဝမာဒီနိ စ၊ တို့သည်လည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ကုမိန-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။ ။**ကုမိနန္တိ**၊ကား။ ကုစ္ဆိတေန၊ သော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ မစ္ဆေ၊ တို့ကို။ **ဧတေန**၊ ဤမြှားဖြင့်။ **မိနန္တိ** ဟိ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ **ကုမိနံ**၊ မည်၏။ မစ္ဆဗန္ဓနပဠူရော၊ ငါးကိုဘွဲ့သောချိုင့်ကို ရ၏။

[**အမှာ**] မြှားဟူသော မြန်မာဝေါဟာရကိုလည်း "**မစ္ဆာ** **မရန္ဆိ** **ဣတ္ထာတိ** **မြှား**"-ဟု ပြုအပ်၏။

သော ပန၊ ထိုမြှားကိုကား။ ပါဠိယံ၊ ၌။ **ကုမိနသဒ္ဒေန** [1]၊ ဖြင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "ဝါရိ။ပ။" ဤတိ ပါဠိ၊ သည်။ ဒီသတိ၊ ၏။

ကုမိနာမုခေ၊ မြှားဝ၌။ ဗန္ဓသ၊ ဘွဲ့အပ်သော။ ဝါရိဇသ၊ ငါးကို။ ကေဝဋ္ဋော၊ တံငါသည်။ (ထည့်)။ ပဟရတိ ဤဝ၊ ပုတ်ခတ်သကဲ့သို့။ သတော၊ ထင်ရှားရှိသော။ မေ၊ ငါ ဝေယန္တရာမင်းကြီး၏။ အပဿတော၊ မျက်မှောက်မြင်စဉ်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်ကုန်သော။ ပုတ္တော၊ သားတော်, သမီးတော်တို့ကို။ (အယံ ဗြာဟ္မဏော၊ ဤဇူဇကာပုဏ္ဏားသည်။) အဂ္ဂေါသတိ၊ ဆဲရေး၏။ ပဟရတိ၊ ပုတ်ခတ်၏။

[**အမှာ**] အပဿတောတိ အကာရော နိပါတမတ္တံ၊ ပဿန္တသော ပိယပုတ္တေ အဂ္ဂေါသတိ စေဝ ပဟရတိ စ၊ အဟော ဝတ ဒါရုဏောတိ၊ (ဇာ-၄ ၃-၃၃၂)။ အနက်သမ္မန်ရာ၌ကား။ အာ-သဒ္ဒါ၏ အဘိမုခတ္ထ ဆန္ဒာနု-ရက္ခဏ ရဿ-အပြုကိုရည်၍ "မျက်မှောက် မြင်စဉ်" သမ္မန်သည်။

မှု-ဓာတ်။ ။**မှု**၊ သည်။ **ဗန္ဓနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ မုနာတိ၊ ဘွဲ့၏။ မုနိ၊ ရဟန်း။ ဇတ္ထ စ [2]၊ ၌ကား။ **မုနီတိ**၊ ကား။ **အတ္တနော**၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ မုနာတိ မဝတိ ဗန္ဓတိ၊ ၏။ ရာဂဒေါသာဒီဝသံ၊ ရာဂ, ဒေါသ-စသည်တို့၏ အလိုသို့။ ဂန္ဆုံ၊ ၄ါ။ နဒေတိ၊ မပေး။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ **မုနိ** **မည်၏**။

ရီ-ဓာတ်။ ။**ရီ**၊ သည်။ **ဂတိဒေသနေသု**၊ လားခြင်း, ကြားခြင်းတို့၌ ဖြစ်၏။ ရီဏာတိ၊ လား၏၊ ကြား၏။ ရေဏု၊ မြှူ။ **နု**-ကာရဿ၊ **နု**-ကို။ **ဏတ္တံ**၊ ဏ-ပြု။

---

[1] ကုမိနာသဒ္ဒေန(?) [2] ဇတ္ထ(ဂ)

လီ-ဓာတ်။　။**လီ**၊ သည်။ **သိ**ဧလေသ၊ ကပ်ငြိခြင်းဌာ, ဖြစ်၏။ လိနာတိ၊ ကပ်ငြိ၏။ နိလိနာတံ၊ နားဝန်၏။ လီနံ၊ ပုန်းဝှောင်းခြင်း။ သလ္လီနံ၊ ကိန်းဝှောင်းခြင်း။ ပဋိသလ္လာနံ၊ ဘဝ်ရှိုင်နေခြင်း။

ဝီ-ဓာတ်။　။**ဝီ**၊ သည်။ **တန္တ**သန္ဓာဝန၊ ချည်မျှင်အစဉ်ဌ ဖြစ်၏။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို။ ဝိနာတိ၊ ရက်၏။ ဣမိနာ သုဝဏ္ဏန၊ ဣမိချည်ဖြင့်။ စီဝရံ၊ ကို။ ဝိနာတိ၊ ရက်ဧလော့။ **ကဝေ**ပ၊ ဌ။ အာပုဒေသော။ တကာ ရက်ကန်းသည်။ ဣဒံ ဧခါ စီဝရံ၊ ကို။ မံ၊ ငါ့ဥပန္ဒေထရ်ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်ညွှန်း၍။ ဝိယျတိ၊ အပ်၏။ (**ဝိ**နည်း)။ ပိတံ၊ အပ်၏။ သုပိတံ၊ ဝေကာင်းစွာရက်အပ်၏။ ဝေတဗ္ဗံ၊ ရက်အပ်ဧသော ရက်ကန်းသည်။ အပ္ပကံ၊ နည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (**ဝေ**မိ**ဇ**ာတ်)။ **ကာ**ရိ**ဧ**ဝ၊ ဌ။ "ဝါယာ**ဝ**ပေတိ၊ ဝ၏။ တန္တ**ဝ**ါယေဟိ၊ ရက်ကန်းသည်တို့ကို။ စီဝရံ၊ ကို။ ဝါယာ**ဝ**ပေ**သာ**မာ**ဝ**တိ၊ ဟူ၍။ စီဝရံ၊ ကို။ ဝါယာ**ဝ**ပေသုံ၊ ကုန်၏"။ ဣ**ဇ**ေ**ဝ**ဝမာ**ဒီ**နိ၊ ဣ**ဌ**ိသို့**အ**ဇ**ရှ**ိသည်ဟု**သ**ည်။ ဘ**ဝ**န္တီ၊ ကုန်၏။

ဝီ၊ သည်။ ဟိ ံ**သ**ာ**ယ**ံ၊ ဌ**ဖြ**စ်၏။ ဝိ**နာ**တိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။ ဂ**ဝ**ဏ္ဏု၊ **ဝ**ါး။ **ဝ**ေ**ဏ**္ဏုတိ၊ ကား။ ဝံ**ဝ**ေ**သ**ာ။ **ဝ**ါ**း**တည်း။

လူ-ဓာတ်။　။[၂၅၅] **လူ**၊ သည်။ **ဆေ**ဒ**ဧ**နေ၊ ဌ**ဖြ**စ်၏။ လုနာတိ၊ ခိုတ်ဖြတ်၏။ **ဝ**ေ**လ**ာ**ဏ**ံ၊ **ဆ**ား။ **ကု**သ**လ**ံ၊ **ကု**သိ**လ**်။ ဗာ**ဒ**ေ**လ**ာ၊ **လူ**မိုက်။ **လူ**တော၊ ပ**ဝ**ိ**ဏ**္ဏ။ **ပ**ါ၊ ရိုက်ဖြတ်အပ်သော ဝတ္ထု။

လောဏ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, **အ**ရ။　။**ဗ**ျတ္ထ **စ**၊ ဌ**ကာ**။ **လော**ဏ**ဿ**၊ **ကာ**။ ဝိ**တ**ရ**သ**ာ**ဘ**ာ**ဝ**ံ၊ **အ**ရ**သ**ာ**ဂ**ုဏ်**သ**ည်၏ **အ**ဖြစ်ကို။ **လ**ုနာ**တ**ိ ဝိ**နာ**ဧ**သ**ော်၊ ဖျက်ဆီး**တ**ော်၏။ **သ**ရ**သ**ာ**ဘ**ာ**ဝ**ံ၊ **အ**ရ**သ**ာ ရှိ**သ**ည်၏ **အ**ဖြစ်ကို။ **ဂ**ရော**တ**ိ၊ ၏။ ဣ**တ**ိ၊ **ကြ**ောင့်။ **လော**ဏံ၊ **မ**ုယ်၏။ **လ**ေ**ဏ**ံ၊ **ဆ**ား**ကို**ရ**၏**။

ကုသ**ल-ပုဒ်၏ ဝ**ိ**ဂြ**ိ**ဟ်, **အ**ရ။　။**ကု**ဿ**ော**၊**သ**မ**ဏ**ံ**မြ**ော်**သ**ည်။**ဟ**ေ**တ**ုပ**ဒ**ေ**သ**ံ၊ **ကို**ုင်ဆုပ်**သ**ော **လ**ော်**အ**ရ**ပ**်**ကို**။ **လ**ုနာ**တ**ိ ဝ**ိ**ယ၊ **သ**ို့။ **အ**ကု**သ**ိ**လ**ေ**မ**ေ**မ**ာ၊ **တ**ို့**ကို**။ **လ**ုနာ**တ**ိ၊ ၏။ ဣ**တ**ိ၊**ကြ**ောင့်။ **ကု**သ**လ**ံ၊ **မ**ုယ်၏။ **အ**နဝ**ဇ**ဣ**ဌ**ဝိ**ပ**ါ**က**လ**ဿ**ဟော၊ **အ**နဝ**ဇ**လ**ဿ**ာ, ဣ**ဌ**ဝိ**ပ**ါ**က**လ**ဿ**ာ**ရှ**ိ**သ**ော။ **မ**ေ**မ**ာ၊ **ကို**ရ**၏**။

ဗာလ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ။ ။ဒိဋ္ဌမမ်ိုကသမ္ပရာယိကော၊ မျက်မှောက်ဌ် ဖြစ်ကုန်, တမလွန်ဌ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ အတ္ထော၊ တို့ကို။ လုနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဗာလော၊** မည်၏။ အဝိဒ္ဒါ၊ သူမိုက်ကိုရ၏။

လူတ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ။ ။**လူတော**တိ၊ ကား။ မဂ္ဂဌေကော၊ ပင့်ကူကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ တဿ၊ ထို ပင့်ကူ၏။ သုတ္တံ၊ ချည်ကို။ လူတသုတ္တန္တိ၊ ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ယူသံ၊ အရ သာကို။ ပါတုံ၊ သောက်ခြင်းငှါ။ ဝါ၊ သောက်လျက်။ ပဌဝ်မကွဲကာဒီနုံ၊ နှုံ, ယင်-စသည်တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ လုနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ကြောင့်။ **လူတော၊** မည်၏။

[**အမှာ**] နဌောဝ ဟရိတော သုတော-ဟူသော တေမိဇာတ်-စသည်ကို ရှုရ၍ ရိတ်ဖြတ်အပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း ယူအပ်၏။

သိ-ဓာတ်။ ။**သိ၊** သည်။ ဗန္ဓနေ၊ ဌ်ဖြစ်၏။ သိနာတိ၊ ဘွဲ့တတ်၏။ သိမာ၊ သိမ်။ သိသံ၊ ဦးခေါင်း။

သိမာ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့် အပြား။ ။ဣတ္ထေ၊ ဌ်။ **သိမာ**တိ၊ ကား။ သမဂ္ဂေန၊ ကိုယ်, စိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သံယေန၊ သည်။ ကမ္မဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သိနိယတေ ဗန္ဓိယတေ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သိမာ၊** မည်၏။

[**အမှာ**] ရူပသိဒ္ဓိဌ် ဣ-ဒီသပြု၏၊ ဣဌ်ဌင်း ဥသ်ဌင်း အထူးမဆိုရကား ရဃ လည်း သင့်၏။

သာ သိမာ၊ သည်။ ဗဒ္ဓသိမာ၊ ဥ တ်,ကမ္မဝါစာဖြင့် ဘွဲ့အပ်သောသိမ် ၎င်း။ အဗဒ္ဓသိမာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓာ၊ ၏။ တာသု၊ တို့တွင်။ အဗဒ္ဓ-သိမာ၊ ကို။ မရိယာဒကရဏဝသေန၊ သတ္တဗ္ဘန္တရ·စသော အပိုင်းအခြားကို ပြုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သိမာတိ၊ ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

သီသ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။ ။ဣတ္ထေ(အဂေ)၊ ဣဒ်ဒါ ဌ်။ ကေသေ၊ ဆံတို့ကို။ မောဠိကရဏဝသေန၊ သျှောင်ထုံးခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သိနာတိ ဗန္ဓတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သီသံ၊** မည်၏။ အညာနိပိ၊ တပါး သောရုပ်တို့ကိုလည်း။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

သာ-ဓာတ်။ ။**သာ**၊ သည်။ **ပါ**ကေ၊ ဌ်ဖြစ်၏။ သိနာတိ၊ ချက်၏။

သု-ဓာတ်။　　။**သု**၊ သည်။ **ဟိ ံသာယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ သုဏာတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။ ပရသု၊ ပုဆိန်။

ပရသု-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။　　။**ဧတေန**၊ ဤ ဝတ္ထုဖြင့်။ ပရုံ၊ သူတပါးကို။ ဝါ၊ လွန်စ္စာ။ သုဏန္တိ ဟိ ံသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ **ပရသု**၊ မည်၏။

အသ-ဓာတ်။　　။**အသ**၊ သည်။ **ဘောဇနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဝုတ္တာနုံ၊ စိုက်ပျိုးသော အပင်တို့၏။ ဖလံ၊ အသီးကို။ အသ္နာတိ၊ စားရ၏။ (**တေမိဇာတ်**)။ အသနုံ၊ **အစာ**။

အသန-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ။　　။**တ္ထေ**၊ ၌။ **အသနန္တိ**၊ ကား။ **အာဟာရော**၊ တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ သော (**အာဟာ-ရော**)၊ ကို။ **အသိယတိ ဘုဉ္ဇိယတိ**၊ **အပ်**၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ **အသနန္တိ**၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ " **အသ္နာထ**၊ **စားလှည့်ကြကုန်**။ **ခါဒထ**၊ **ခဲလှည့်ကြကုန်**။ **ပိဝထ**၊ **သောက်လှည့်ကြကုန်**။ " ဤတိ ဤဒံ၊ သည်။ **ဇေတ္ထ**၊ ၌။ **နိဒဿနံ**၊ တည်း။ (**ဗုဒ္ဓဝင်**)။

ကိလိသ-ဓာတ်။　　။**ကိလိသ**၊ သည်။ **ဝိဗာဓေ**၊ **နှိပ်စက်** ညှဉ်းဆဲခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ကိလိသ္နာတိ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်၏။ ကိလေသော၊ ကိလေသာ။

ကိလေသ-အရ။　　။**ဘဏ္ဍ** စ၊ ၌ကား။ **ရာဂါဒယောပိ**၊ **တို့ကိုရှင်း**။ **ဒုက္ခမ္ပိ**၊ **ကိုရှင်း**။ **ကိလေသောတိ**၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၏။

ဥဒ္ဓသ-ဓာတ်။　　။**ဥဒ္ဓ သ**၊ သည်။ **ဥဒ္ဓေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ပရိယေသနုံ၊ သည်။ **ဥဒ္ဓေ**၊ **မည်**၏။ ဥဒ္ဓသ္နာတိ၊ **ရှာဖွေ**၏။

ဂ္ဂသ-ဓာတ်။　　။[၂၅၆] **ဂ္ဂ**သ၊ သည်။ **အဘိကွဏေ**၊ **မပြတ်ဖြစ်**ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဂ္ဂသ္နာတိ၊ **မပြတ်ဖြစ်**၏။

ဝိသ-ဓာတ်။　　။**ဝိသ**၊ သည်။ **ဝိပ္ပယောဂေ**၊ **မယှဉ်**ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဝိသ္နာတိ၊ ဝင်း၏။ ဝိသံ၊ **အဆိပ်**။

ပုသ-ဓာတ်။　　။**ပုသ**၊ သည်။ **သိနေဟသဝဏ္ဏပူရဏေသု**၊ **ကျစ်**ခြင်း, **ယိုစီး**ခြင်း, **ပြည့်**ခြင်းတို့၌ဖြစ်၏။ ပုသတေ၊ **ကျ**၏။ **ယိုစီး**၏။ **ပြည့်**၏။

ပုသ၊ သည်။ **ပေါသနေ**၊ ပ္ပါးခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ပုသ္ဒာတိ၊ ပ္ပါး၏။ **မုသ-ဓာတ်**။ ။**မုသ**၊ သည်။ **ထေယ္ယ**၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ မုသ္ဒာတိ၊ ခိုး၏။ မုသလော၊ ကျည်ပ္ပေ။

သုတ္တေသု၊ တို့ဌာ်။ ယထာဗလံ၊ စ္ဓာ။ ပေက္ခိတ္ဗာ၊သော်။ ဇ္ဇောကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ **ကိယာဒီ** ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ဒီဌာ၊ ၍၊ ကြောင့်။ ဇ္ဇောကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ **ကိယာဒီ** ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ယထာ-ဗလံ၊ စ္ဓာ။ ဒီဌာ၊ ကုန်ပြီ။ (တုမ္မေပိ၊ လည်း။) ယထာဗလံ၊ စ္ဓာ။ သုတ္တေသု၊ တို့ဌာ်။ အညေသုပိ၊ ကုန်သော။ **ကိယာဒီ** ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ပေက္ခိတ္ဗာ၊ ၍။ အတ္ထယုတ္တိတော။ အားဖြင့်။ ဂဏ္ဍဝေါ၊ ကုန်လော့။

ဇေတ(ကိယာဒီ ဓာတဝေါ)၊ တို့ကို။ သာသနာ၊ သာသနာ ကျမ်းမှဌင်း။ လောကတော စ၊ လောကီကျမ်းမှဌင်း။ အာဟရိတ္ဗာ၊ ၍။ (ထည့်)။ ဒဿိတာ၊ ကုန်ပြီ။ တေသု၊ ထိုသာသနာ, လောကပြယုဂ်တို့တွင်။ လောကတော၊ လောကီကျမ်းမှကား။ သာသန-သောပကာရုယ၊သာသနာအား ကျေးဇူးပြုခြင်းငှါ၊တဒနုရူပကာ၊ ထိုသာသနာအား လျော်သော လောကီပြယုဂ်တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

အယံ၊ ကား။ **ကိယာဒီဂဏော**၊ တည်း။

ဂဟာဒိဂဏိက

ဣဒါနိ၊ ဌာ်။ **ဂဟာဒိဂဏော**၊ ကို။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ဣဏ္ဍ၊ ဤဂဟာဒိ ဂိုဏ်းဌာ်။ ဧကော၊ အခ္ချိကုန်သော **ရူပသိဒ္ဓိ**ဆရာတို့သည်။ ဝေါ၊ သို့။ မညန္တိ၊ ကုန်၏။

ဂဟာဒိနံ၊ ဂဟ-စသောဓာတ်တို့၏။ ဂဏော နာမ၊ အပေါင်းမည်သည်ကို။ ပစ္စေကံ၊ ပ္ပ-ပစ္စည်း, ဏှာ-ပစ္စည်းတို့၏ သက်ရာအသီးသီး။ ဝါ၊ ကိယာဒိဂိုဏ်းမှအသီး။ နုပလဗ္ဘတိ၊ အပ်။ ဧကော၊ သော။ **ဂဟ**ဓာတု၊ သည်။ **ဂဟာဒီနံ**၊ တို့၏။ ဂဏော၊ သည်။ ကထံ သိယာ[1]၊ နည်း။ နု သိယာ၊ (လှန်)။

၁။ ပဌမဂါထာယံ တတိယပါဒေ "ကထမေကော"ဟိ ဘာဝိတမ္ပံ။

ယခေတာ ခေတုဂတာ၊ အကြောင် ဂဟာဒိခေတ်နောင်မှ။ ဗိုန-သာသနေ၊ ၌။ ပ္ပဏ္ဏာ၊ ပ-ပစ္စည်း, ဏာ-ပစ္စည်းတို့သည်။ ပရာ၊ နှောင်းကုန်သည်။ ဟေယျုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ သာ ခေတု၊ သည်။ ကယံ သိယာ၊ နည်း။ နု သိယာ၊ ရာ။ (သမ္ဘန်)။ **ဂဟ**ခေတုယာ၊ ကို။ အညတြ၊ ကြည်၍။ အညော၊ ဂဟ-ခေတ်မှ လပါးကုန်သော။ (ယေပိ ခေတဝေါ၊ တို့သည်လည်း။ ဂ်ဇ္ဇေယျုံ၊ ရှိကုန်ရာ၏။) ဝေပိ(ခေတဝေါ)၊ တို့သည်လည်း။ နု ဂ်ဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။

ဣတိ စိန္တာယ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ဧကစ္စေ၊ တို့သည်။ **ဂဟ**ခေတုံ၊ ကို။ **ကိယာဒိနံ**၊ တို့၏။ ဂဏော၊ ၌။ ပဏ္ဍိပိ သု၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ **ဂဟာဒိကံ**၊ ဂဟ-စသော ခေတ်ကို။ ဝိသုံ၊ သီး။ (ထည့်)။ နု ဝဒိ သု၊ ကုန်။

တေသံ၊ ထိုဝေရာတို့၏။ ဂဟဏံ၊ အယူကို။ သုဝိစကွဏော၊ ကောင်းစွာဆင်ခြင်တတ်သော။ မိဒေရော၊ သည်။ နု ဂဏ္ဍေယျ၊ ရာ။ ကသ္မာ နု ဂဏ္ဍေယျ၊ နည်း။ (ထည့်)။ ယဒေတာ၊ ကြောင့်။ **ကစ္စာယနေ**၊ ကျမ်း၌။ **ဂဟာဒိနံ**၊ တို့၏။ ဂဏော၊ ကို။ ဝိသုံ၊ ကိယာဒိမှအသီး။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တဒေတာ၊ ကြောင့်။ နု ဂဏ္ဍေယျ၊ ရာ။ (သမ္ဘန်)။

ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဂဟာဒိတော ပ္ပဏ္ဍာဏ္ဍတိ လက္ခဏံ၊ ဟူသောသုတ်ကို။ ဝဒတာ၊ ရှုက်တော်မူသော။ ကစ္စာယနေန ဂရုနာ၊ သည်။ သာသနေ၊ ၌။ ဧသော ဂဟာဒိဂဏော၊ ကို။ ဒဿိတော နနု၊ လော။

[၂၅၃] **ဂဟာဒိနံ**၊ တို့၏။ ဂဏော နာမ၊ မည်သည်ကို။ ဝိသုံ၊ သီး။ သစေ နု လဗ္ဘတိ၊ အုံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) **ဂဟာဒိဒိပဂ**၊ ဂဟာဒိဂိုဏ်းကို ပြုတတ်သော။ သုတ္တေ၊ "ဂဟာဒိတော ပ္ပဏ္ဍာ" ဟူသော သုတ်၌။ ဗာဟိရံ၊ အပပြုစ်သော။ ဣဒံ(အာဒိဂ္ဂဟဏံ)၊ ဤ အာဒိ-သဒ္ဒါကို။ ဟိတ္ဘာနု၊ ပယ်စွန့်၍။

ဂဟတော ပ္ပဏ္ဍာဏ္ဍစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ အထ ဝါ ပန၊ ကား။ ကိယာဒိတော နာပ္ပဏ္ဍာတိ၊ ၍။ ဧကေ-လက္ခဏံ၊ တသုတ်ထည့်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ၊ ထို "ဂဟာတော ပ္ပဏ္ဏာ"ဟူ၍။ နဝုတ္တဲ့၊ ဆိုလည်း မဆိုအပ်ခဲ့။ ဧကလက္ခဏံ၊ "ကိယာဒိတော နာ ပ္ပဏ္ဏာ"ဟု တသုတ်ထည်းကို။ နဲ ကတဲ့၊ ပြုလည်းမပြုအပ်ခဲ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤ ဂဟာဒိဂိုဏ်းသည်။ ဝိသုံယေဝ၊ ကိယာဒိမှ အသီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဂဏော၊ တည်း။ ဣစ္စေဝ၊ လျှင်။ ဥယတိ၊ ၏။

သရ သရေ လောပမိတိ အာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ လက္ခဏာနိ၊ သုတ်တို့သည်။ (ဂမ္ဘီရာနိ ဣဝ)၊ ကဲ့သို့။ ဧတံ လက္ခဏံ၊ ဤသုတ်သည်။ ဂမ္ဘီရံ၊ ၏။ တဏ္ဍိဟိနာ၊ ယုတ္တိအာဂုံ ထုံးပုံမဲ့လျှင်း ကြုံဆခြင်းဖြင့် ယူလေ့ရှိသော သူသည်။ ဒုဇ္ဇာနံ၊ သိနိုင်ခဲ၏။

တဟိံ၊ ထို "ဂဟာဒိတော ပ္ပဏ္ဏာ" သုတ်၌။ **ဥသာ**ဒယောပိ၊ ဥသ-ဓာတ် စသည်တို့ကိုလည်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ **အာ**ဒိဂ္ဂဟော၊ အာဒိသဒ္ဒါကို။ ဝါ၊ အာဒိ-ပုဒ်ကို ယူခြင်းကို။ ကတော၊ ၏။ ဣဓာ ဟိ၊ လျှင်။ ဥဏ္ဏာပေတိတိအာဒိရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဒိဿရေ၊ ကုန်၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ **အာ**ဒိသဒ္ဒဖလံ၊ အာဒိ-သဒ္ဒါ၏ အကျိုးကို။ ပါကဋံ၊ နေ, လအသွင် ထင်ရှားစွာ။ ကတ္တာ၊ ၍။ သပ္ပ-ယောဂံ၊ ကို။ **ဂဟာ**ဒီနံ၊ ဂဟ-စသော ဓာတ်တို့၏။ ဂဏံ၊ အပေါင်းကို။ ဝက္ခာမိ၊ အုံ့။ (ဝဒတော၊ သော။) မေ၊ ၏။ (ဝစနံ၊ ကို။) သုဏ၊ အမှုတပါး မပြုထား၍ ကြားနာဘိလသေး။

ဂဟ-ဓာတ်။ ။ဂဟ၊ သည်။ **ဥပါဒါနေ**၊ ကပ်၍ယူခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဂဟဏံ၊ သည်။ **ဥပါဒါနံ**၊ မည်၏။ ကိလေသုပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါန်-စသော ကိလေသာသည်။ နဲ ဥပါဒါန်မမည်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဇော၊ ဤ ဥပါဒါနေ ဟူသောပုဒ်၌။ **ဥ**ပသဒ္ဒေ၊ သည်။ ကိဉ္စိ၊ သော။ အတ္ထဝိသေသံ၊ အနက်အထူးကို။ နဝဒတိ၊ မဟော။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိလေသုပါဒါနံ၊ သည်။ နဲ ဥပါဒါန်မမည်။) အတ ဝါ၊ ကား။ ကာယေန၊ ဖြင့်ရင်း။ စိတ္တေန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဥပဂန္တွာ၊ အနီးသို့ကပ်၍။ အာဒါနံ ဂဟဏံ၊ သည်။ ဥပါဒါနံ၊ မည်၏။

ဣတိ(ဝစနတ္ထေ)၊ ကြောင့်။ ဥပသဒ္ဒါ၊ သည်။ သမီပတ္ထော၊ သမီပ-အနက် ရှိ၏။

ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ကတ္ထစိ၊ သော။ ကာမုပါဒါနန္တိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **အာဒါနုသဒ္ဒသဟိတော**၊ အာဒါန-သဒ္ဒါနှင့် ပေါက္ခဖြစ်သော။ ဥပသဒ္ဒါ၊ သည်။ ဒဠ္ဍဂ္ဂဟဏော၊ မြဲမြံစွာယူခြင်း၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။

ဣဓ ပန၊ ၌ကား။ ဒဠ္ဍဂ္ဂဟဏံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ သိထိလဂ္ဂဟဏံ ဝါ၊ လျော့လျော့ယူခြင်းသည်မူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဂဟဏံ၊ သည်။ ဥပါဒါနမေव၊ ယူခြင်းပင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟဓာတု၊ သည်။ ဂဟဏော၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ အာဟေ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။

ယေပဟတိ၊ ယူ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်း၏။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ခံယူ၏။ အဓိဂဏှာတိ၊ ရ၏။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နှိပ်၏။ ပဓာနဂဏှနကော၊ ဦးဂိုဏ်တည်း။ ဂါ၊ ပဓာနပြု၍ သင်၏, ယူ၏။ ဂဏှိတုံ၊ ဌာ။ ဥဂ္ဂဏှိတုံ၊ သင်ခြင်းဌာ။ ဂဏှိတ္ဝာ၊ ၍။ ဥဂ္ဂဏှိတ္ဝာ၊ ၍။ အညထာပိ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်လည်း။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟံ၊ ငါ၏ဝေဒနာမင်းသည်။ ဇာလိံ၊ ဇာလီမင်းသားကို။ ဂဟေဿာမိ၊ ချီးအံ့။ ဂဟေတုံ၊ ဌာ။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဥဂ္ဂါဟကော၊ သင်တတ်၏။ သင်္ဂဏှိတကော၊ သင်ကြိုက်တတ်၏။ အဇ္ဇေါ-ဂါဠ္ဍော၊ သက်ဝင်၏။

ကာရိတော၊ ၌။ "ဂဏှာပေတိ၊ စေ၏။ ဂဏှာပယတိ၊ စေ၏။ အညတရံ၊ တခုခုသော။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှာပေန္တိ၊ သင်ပေးကုန်၏။ အမစ္စ-သဟာယေန၊ အမတ်တထောင်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကို။ ဂဏှာပေတ္ဝာ၊ စေ၍။ ဥပဇ္ဈံ၊ ကို။ ဂါဟာပေတဗ္ဗော၊ စေအပ်၏။ ဥပဇ္ဈံ၊ ကို။ [၂၅၈] ဂါဟာ-ပေတ္ဝာ၊ စေ၍။ ဂါဟေတိ၊ စေ၏။ ဂါဟယတိ၊ စေ၏။ ဂါဟာဝေယျတိ၊ စေလတ္တံ့။ သဗ္ဗာဝံ၊ မိမိ၏ ယာဝကာလိက-စေတသေါသိကဘာကို။ ဂါဟာပ-ယန္တိ၊ စေကုန်၏။ (ခုဒ္ဒသိက္ခာ)။ ဂါဟကော၊ ကောင်း၏။ ဂါဟေတ္ဝာ၊ **စေ၍**။" ဣစ္စာဒိနိ၊ တည်း။

ကမ္မနိ၊ ၌။ ဂယ္ဟတိ၊ အပ်၏။ သင်ယ္ဟတိ၊ အပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဂဏ္ဍိယတိ၊ အပ်၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ဂဏ္ဍိယန္တိ ဥဂ္ဂဏ္ဍိယန္တိတိ၊ ၍။ **နိဒ္ဒေသပါဠိ၊** သည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ "ဂေဟံ၊ အိမ်။ ဂါဟော၊ အယူ။ ပရိဂ္ဂဟော၊ ဥစ္စာ။ သင်္ဂါဟကော၊ သင်္ဂြိဟ်တတ်သည်။ သင်ဟောတာ၊ တတ်သည်။" ဣစ္စာဒိနိ၊ တို့ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဂဟ-ဓာတ်၌ ရုပ်စဉ်နည်း။ ။တတြ၊ ၌။ **အကာရာနန္တရတျန္တပဒါနံ၊ အ-အကွာရာ၏ အခြားမဲ့၌ တိ-ဝိဘတ်** အဆုံးရှိကုန်သောပုဒ်တို့၏။ ဃေပ္ပတိ၊ ၏။ပ။ ဣတိ စ၊ ၎င်း။ ဂဏ္ဍတိ၊ ၏။ပ။ ဣတိ စ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗာသု၊ ကုန်သော။ ဝိဘတ္တိသု၊ တို့၌။ သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။ ပဒမာလာ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ **အာကာရေကာရာနန္တရတျန္တပဒါနံ၊** အာ-ဧ-၏ အခြားမဲ့၌ တိ-အဆုံးရှိသောပုဒ်တို့၏။ ဂဏ္ဍာတိ ဂဏ္ဍာပေတိတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စ္ဌာ။ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗဌာနံ၊ ကြဉ်အပ်သောအရာကို။ ဝဇ္ဇေတ္ဌာ၊ ၍။ ပဒမာလာ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဣမာနိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ပသိဒ္ဓါနိ၊ ကုန်သော။ ကာနိစိ၊ အချို့ ကုန်သော။ **အဇ္ဇတနိရုပါနိ၊** တို့တည်း။ "မတ္တိကာပတ္တံ၊ မြေသပိတ်ကို။ (အဟံ၊ ငါမဟာဇနကမင်းသည်။ ဝါ၊ ငါဘဒ္ဒိယမထေရ်သည်။) အဂ္ဂဟိ ံ၊ ကိုင်ယူစဲ့လမ်းပြီ ၁။ အဂ္ဂဟုံ၊ ကုန်ပြီ။ အဂ္ဂဟိ ံသု၊ ကုန်ပြီ။ အဂ္ဂဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။" ဣတိ (ဣမာနိ)၊ တည်း။ **ဘဝိဿန္တိ**အာဒိသု၊ တို့၌။ ဂဟေဿတိ၊ တွံ့။ ဂဟေဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ သေသံ၊ ကို။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ စ္ဌာ။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဂ္ဂဟိဿာ၊ ယူရာပြီ။ အဂ္ဂဟိဿံသု၊ ကုန်ရာပြီ။ သေသံ၊ ကို။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ စ္ဌာ။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဥသ-ဓာတ်။ ။**ဥသ၊** သည်။ **ဒါဟေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဥဏ္ဏံ၊ ပူခြင်းသည်။ **ဒါဟော၊** မည်၏။

ဥဏ္ဏ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်နှင့် အနက် ဥသတိ ဒဟတိ၊ ပူလောင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဥဏ္ဏံ၊** မည်၏။ **ဥဏ္ဏ**သဒ္ဒေါ၊ သည်။ "ဥဏ္ဏံ၊ ပူသော။ ဘတ္တံ၊ ထမင်းကို။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။" ဣတိ အာဒိသု၊

၁။ ရာဇာ၊ သည်။ မတ္တိကာပတ္တံ၊ ကို။ အဂ္ဂဟိ၊ ပြီ။

တို့ဦး။ ဒဗ္ဗံ၊ ထမင်းခြေဖ်ကို။ အပေါ့ဘွဲ့ဝိ၊ ငဲ့၏။ "သီတံ၊ ကို။ ဥဏှံ၊ ကို။ ပဋိဟနတိ၊ ပယ်ဖျောက်တာဘားမြစ်၏။" ဤတို့ အာဒီသု ပန၊ တို့ဦးကား။ ဂုဏံ၊ အပူဂုဏ်ကို။ အပေါ့ဘွဲ့ဝိ၊ ဇ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥဏှဘာဝဿ၊ ပူသည်၏အဖြစ်၏။ ဤစိုတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ ဥဏှ-ဘာဝေါ၊ သည်ရင်း။ သီတဘာဝေါ ဘ၊ သည်ရင်း။ ဂုဏာ၊ ဝေဒေါဒကာ-၏ ဂုဏ်တည်း။

တသ-ဓာတ်။　　။တသ၊ သည်။ ပိပါသာယံ၊ သိပ်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ တဏှာ၊ သိပ်ခြင်း။ ဝေါနဌေန၊ ပကြောင့်။ တဏှာ၊ မည်သနည်း။ တသတိ ပရိဟာယတေ ဘဝဋ္ဌာန၊ သိပ်ခြင်း, အာဘန်ပလဲလဲ သိပ်ခြင်းဟူ သောအနက်ကြောင့်။ တဏှာ၊ မည်၏။

ဇုသိ-ဓာတ်။　　။ဇုသိ၊ သည်၊ ပိတိယေဝနေသု၊ နှစ်သက်ခြင်း, မြိန်ခြင်း ဟူ၏ဖြစ်၏။ ဇုဏှာ သမဝယော၊ လေးနန်းအပေါ်။ ကာဌေ ဝါ၊ လဆုတ်ခ်ိန်ရင်း။ ပဒီ၊ ထိုပုတပါး။ ဇုဏှေ ဝါ၊ လဆန်းခ်ိန်ရင်း။ ယဒါ ခ်ိ။ မာလုဝေါ၊ ဝေယ်ကျ်ိ ငါယတိ၊ ကာ၏။ (မာလုတဇာတ်)။

နှစ်သက်ခြင်းဟာ ဇုဏှ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်　　တတ္ထ၊ ခ်ိ။ ဇုဏှောဟိ၊ ကား။ ကေသာ၊ ၏။ ပိဟိ ၊ နှစ်သက်ခြင်းကိုရင်း။ သောပနသာ၊ ကိုရင်း။ ဇောသေတိ ဥပ္ပါဒေဟိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဤတို့ ကြောင့်။ ဇုဏှာ၊ မည်၏။

[၂၅၉] ဇုတာ၊ သည်။ ဒိတ္တိယံ၊ ထွန်းပပြင်ခ်ိန်ဖြစ်၏။ ဇုဏှာ၊ လရောင် နှင့်ယှဉ်သော။ [ဇုဏှာ ဟု စန္ဒိကာယုတ္တာ(အဘိဓာန်-၆၉-ဂါထာ)။] ရုတ်ကို ညဉ့်။

လရောင်ဟာ ဇုဏှာ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်　　သယံ၊ မိမိသည်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ပ သမာနာ၊ အလရောင် မရှိသည်ဖြစ်လျက်လည်း။ စန္ဒတာရကပ္ပဘာဝေန-ပိ၊ လရောင်, ကြယ်ရောင်ဖြင့်လည်း။ ဇောတတိ ဒီပ္ပတိ ဝိရောစတိ၊ ၏။ လပ္ပဘာ၊ အရောင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤတို့ ကြောင့်။ ဇုဏှာ၊ မည်၏။

နီတိ-မာဝေ-နိ ၂-ဘု-ပ-မ-သ-ခ

သာ-ဓာတ်။ ။**သာ၊** သည်။ **တနုကရဏေ၊** ၌ဖြစ်၏။ သဏ္ဌာဝါစာ၊ သိမ်မွေ့သောစကား။ သိယတိ တနုကရိယတိ၊ ခေါင်းပါးအောင် ပြုအပ်၏။ ဖရုသဘာဝေန၊ ကြမ်းထမ်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကက္ကသာ၊ ရုံ့ရင်းစွာ။ နှ ကရိယတိ၊ အပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သဏ္ဌာ၊** မည်၏။

သော-ဓာတ်။ ။**သော၊** သည်။ **အန္တကမ္မနိ၊** အဆုံးကိုပြုခြင်း၌ ဖြစ်၏။ သဏ္ဌံ၊ သိမ်မွေ့သော။ ဥဏာံ၊ ဥဏာ်။ သယံ၊ သည်။ သုခုမဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အတိသုခုမမို၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သိယတိ အန္တံကရောတိ၊ အဆုံးကိုပြုတတ်၏။ နိပ္ဖတ္တိ ံ၊ ပြီးခြင်းသို့။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သဏ္ဌံ၊** မည်၏။

တိဇ-ဓာတ်။ ။**တိဇ၊** သည်။ **နိသာနေ၊** ၌ဖြစ်၏။ တိက္ခတာ၊ ထက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ **နိသာနံ၊** **မည်**၏။ တိဏှော၊ ထက်သော။ ပရသု၊ ပုဆိန်။ တိတိက္ခတိ၊ ထက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **တိဏှော၊** **မည်**၏။

သိ-ဓာတ်။ ။**သိ၊** သည်။ **သေဝါယံ၊** ၌ဖြစ်၏။

သိပ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ။ ။အတ္တနော၊ ၏။ ဟိတံ၊ စီးပွါးကို။ အာသိ-သန္တေဟိ ၊ လိုချင်တောင့်တကုန်သော သူတို့သည်။ သေဝိယတေ၊ မှီဝဲအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သိပ**ံ၊ **မည်**၏။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဇီဝိတဟေတု၊ အသက်မွေးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သိက္ခိ-တဗ္ဗံ၊ သင်အပ်သော။ သိပ္ပါယတနံ၊ အတတ်သာလျှင်ဖြစ်သော အသက်မွေးကြောင်းကိုရ၏။ **[ဇီဝိတဝုတ္တိယာ အာယတနဘာဝတော ဟတ္ထာရောဟာဒိ-သိပ္ပမေဝ သိပ္ပါယတနံ၊ (မူလဋီ ၁-၇၀။)]**

အတတ် ၁၈-ပါး။ ။**အပိ** စ၊ ကား။ **သိပ္ပဋ္ဌိ**၊ ကား။ **အဌာရသမဟာ၊** **သိပ္ပါနိ**၊ **အ**တတ်ကြီး တဆဲ့ရှစ်ပါးတို့တည်း။ သုတိ၊ ဓေနုဒင်ကျမ်းအတတ်။ သူရမတိ၊ ဓမ္မသတ်ကျမ်းအတတ်။ ဗျာကရဏံ၊ ဗျာကရဏ်းကျမ်းအတတ်။ ဆန္ဒောဝိစိတိ၊ ဆန်းကျမ်းအတတ်။ နိရုတ္တိ-ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ်, ဓာတ်, ပစ္စည်းကိုဆိုရာ သဒ္ဒါကျမ်းအတတ်။ ဇောတိ, သတ္တိ၊ ဇောတိကျမ်းအတတ်။ သိက္ခာ၊ သရ, ဗျည်း-စသော အက္ခရာ ၄ဘန်၊

၁။ အာယိ.သဒ္ဒတိ (ဝ)

ကရိုဏ်း-စသည်ကိုဆိုရာ သဒ္ဒါကျမ်းအတတ်။ မောဂ္ဂညာဏ်၊ ဘေးဥပဒ်-စသည်မှ လွတ်ခြင်းကိုသိကြောင်းဖြစ်သော ယာယီ,ယတြာ,မာယာ,ဥပါယ်, ပရိယာယ်အတတ်။ ကြိယာဝိဓိ၊ ဝစီဘေဒ-စသော အမှုအရာကို စီရင်ရာဖြစ်သော ကေဠုဘာကျမ်းအတတ်။ ဓနုဗေဒေါ၊ လေးအတတ်။ ဟတ္ထိသိက္ခာ၊ ဆင်ကြန်အတတ်။ ကာမတန္တံ၊ ကာမကျမ်းအတတ်။ အဿလက္ခဏံ၊ မြင်းကြန်အတတ်။ ပုရာဏံ၊ ထုံးဟောင်းပုံပြင်အတတ်။ ဣတိဟာသော၊ ဣတိဟာသကျမ်းအတတ်။ နီတိ၊ နီတိကျမ်းအတတ်။ တက္ကော၊ တက်ကျမ်းအတတ်။ ဝေဇ္ဇကဠာ၊ ဆေးအတတ်။ ဣတိ [ဣမာနိ]၊ တို့သည်။ မဟာ-သိပ္ပါနိ၊ မည်ကုန်၏။

[အမှာ] ဤ"အဌာရသသိပ္ပ"၏ သရုပ်ကို ကေနိပါတ် ပဌမဝဂ်အဆုံး 'ဒုမ္မေဓ' ဇာတ် ဌီကာ၌လည်း တနည်းဆို၏။ မိလိန္ဒပဉှာ၌ရင်း, လောကနီတိ (၁၀-ဂါထာ) ဓမ္မနီတိ၌ရင်း ဆို၏။

ကု-ဓာတ်။ ။**ကု**၊ သည်။ **ကုစ္ဆာယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဂရဟာ၊ ကဲ့ရဲခြင်းသည်။ **ကုစ္ဆာ**၊ မည်၏။ ကဏ္ဟာ၊ မည်းညစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့။ ကဏ္ဟော၊ မည်းနက်သော။ ပုရိသော၊ ကျား။

ကဏ္ဟာ, ကဏ္ဟော-ပုဒ်တို့၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ — ဘတ္တာ၊ ၌။ **ကဏ္ဟာတိ**၊ ကား။ အပဘာသရ-ဘာဝကရဏတ္တာ၊ အရောင်အဝါ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်။ ကုစ္ဆိတဗ္ဗာ ဂရဟိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကဏ္ဟာ**၊ မည်ကုန်၏။ အကုသလဓမ္မာ၊ တို့ကိုရကုန်၏။ ကာဠဝဏ္ဏတ္တာ၊ **မည်းနက်သောအဆင်း**၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာဒိကံ၊ ရွှေနှင့်တူသော အဆင်း-စသည်ကို။ ဥပနိဓာယ၊ ထောက်၍။ ကုစ္ဆိတဗ္ဗော နိန္ဒိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကဏ္ဟော**၊ မည်၏။ ကာဠဝဏ္ဏော၊ မည်းသော အဆင်းကိုရ၏။ စ(သစ္ဆံ)၊ ၏။ ကဏ္ဟောပေ။ ဝိယောတိ ၀၊ ၍ဂုဏ်း။ နကဏ္ဟောပေ။ သုဒ္ဓမ္ဘာဝေ ၀၊ ၍ဂုဏ်း။ ဝေ(ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တမ္မိ (ဝုတ္တံ ဒေ)၊ တည်း။

သာဓကဂါထာများ

ပဏ္ဍိ ဘင်္ဂစ်။ ကဏ္ဟော မည်းနက်သော။ ဒေဝ ပဏ္ဍိ [illegible]
ဝ ဘင်္ဂစ်။ ကဏ္ဟော မည်းနက်သော။ ဘုဒ္ဓိ [illegible]

နိသိန္နော၊ ထိုင်လျက်။ (စုဏ္ဏိယ-ပါဠိကို လိုက်စေ)။ ကဏ္ဌံ၊ မည်းနက်သော။ ဘောဇနံ၊ အစာသစ်သီးကို။ ဘုဥ္ဇတိ၊ ၏။ (သော) ပုရိသော၊ ကို။ မယှံ၊ ငါသိကြား၏။ မနသော၊ စိတ်အား။ နပိယော၊ မချစ်အပ်။

[**အမှာ**] ဘောဇနန္တိ ရက္ခဖလဘောဇနံ (ဇာ-ဋ္ဌ ၄-၉)၊ ရက္ခ၏ အရကို အောက်ခ် ဣန္ဒဝါရုဏိရက္ခံ-မိန်၏။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၄-၀)။ ဣန္ဒဝါရုဏိရက္ခန္တိ ဝေံနာမံ ရက္ခံ၊ (ဋီကာ)။ ဥဒုမ္ဗရရုက္ခံ သန္ဓာယာဟ။ (ဂဏ်းဋီကာ)။ (အဘိ-ဓာန်-၅၉၇-၀ါဆာ)ခ် ဣန္ဒဝါရုဏိ-ကား နွယ်မျိုးတန်သခွါး ပရိယာယ်ခ် လာ၏။

[၂၆၀] သုဇမ္ပတိ၊ သိကြားမင်း။ တစသာ၊ အရေအားဖြင့်။ ကဏ္ဌော၊ မည်းနက်သည်မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အန္ဓောသာရော၊ အတွင်းခ် သီလ-စသော အနှစ်ရှိသောသူသည်။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြာဟ္မဏမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ္မိं၊ အကြင်သူခ်။ ပါပါနိ ကမ္မာနိ၊ မကောင်းမှုတို့သည်။ (သန္တိ၊ကုန်၏။) သဝေ(သော ဝေ)၊ သော၊ ထိုသူသည်။ ဝေ၊ စစ်။ ကဏ္ဌော၊ ကဏ္ဌမည်၏။ [**တစသာတိ** တစေန။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၄-၉)။]

ဣဟ ဝေ ဣဒံ ဝိဿဇ္ဇိတ္ဝာ—

ဣဟာဒိဂုဏ်း အဆုံးအဖြတ်။ ။**ဣဟာဒိ**ကေ၊ ဣဟ-အစရှိသော။ ဓာတု-ဂဏော၊ ဓာတ်အပေါင်းခ်။ **တသိ**အာဒ-ယော၊ တသ-ဓာတ်စသည်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ **အာဒိ**ဂ္ဂဟော၊ အာဒိသဒ္ဒါကို။ ဂတော၊ အပ်၏။ ဣဟာဒိသု၊ တို့ခ်။ **ပ**ဏ္ဍာ၊ ပ-ပစ္စည်း, ဏ္ဍာ-ပစ္စည်းတို့သည်။ ယထာရဟံ၊ စ္ဌာ။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ (ထည့်)။

ဟိ(ကထံ ဒိဿန္တိ)၊ နည်း။ **ဣဟ**တော ဓာတုတော၊ **မ**။ **ပ**ေါ၊ ပ-ပစ္စည်းသည်။ အာချာတတ္ထော၊ အာချာတ်၏အဖြစ်ခ် သာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ အာချာတတ္ထော စ၊ ခ်ဌင်း။ နာမတ္ထော၊ ခ်ဌင်း။ ဥသတော၊ ဥသ-ဓာတ်နောင်မှ။ **ဏ္ဍ**သဒ္ဒါ၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။

တထာ၊ ပါး။ ဥသဂဟေဟိ၊ ဥသ-ဓာတ်, ဂဟ-ဓာတ်တို့မှ။ အညသ္မာ၊ တပါးသောဓာတ်နှောင်မှ။ နာမတ္တော၀၊ ၌သာလျှင်။ ဒုဝေ၊ နှစ်ပါးသော ပစ္စည်းတို့ကို။ မတာ၊ ကုန်၏။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ဂဟာဒီဂဏနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဣ ယျော၊ ၏။

[အမှာ] တပါးဂိုဏ်း၏ဓာတ်၌ မိမိပစ္စည်းဖြင့် ဝိုဂြိုဟ်ပါကျပြီးသည်။ ဤ၌ တပါးသော ဝိဂဂရဏ ပစ္စည်းဖြင့်ပြီသည်၊ ဤလည်း အထူးပင်။

ဘွဲ့ ပန၊ ၌ကား။ သာသနေ၊ ၌။ ကဏ္ဍာယတိ၏ ကြိယာပဒမ်ဟု၊ ဟူသော ကြိယာပုဒ်သည်လည်း။ ကိဋ္ဌာပိ ဒိဿတိ၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ လည်း။ တဿ၊ ထို တဏှာယတိ-ဟူသော ကြိယာပုဒ်၏။ ပဗ္ဗတာယတိ ဗေဠုယ-တိတိ အာဒိနိ ဝိယ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ နာမသ္မာ၊ နာမဓာတ် နှောင်မှ။ ဝိဟိတသ္မာ၊ စီရင်အပ်သော။ ဒ္ဝေယ၊ ပစ္စယသ္မာ၊ ၏။ ဝ ဣတိ၊ ဖြင့်။ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ဖြောင့်။ ကြိယာပဒတ္တာပိ၊ ကြိယာပုဒ်၏အဖြစ်ရှိခြင်းလည်း။ ဏှာ၊ ပစ္စယော၊ ကို။ မုဒုတော၊ အားဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထုံ၊ ဌ။ နှ သက္ကာ၊ ကောင်း။

ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ဖြောင့်။ ဝ၊ ဏှာယတိ ဣတိ ဣဒံ၊ ပုဒ်သည်။ ဏှာ၊ ပစ္စယာ၊ ဏှာ-ပစ္စည်းမျိုးသော။ ကသ္မာ၊ ကုတော၊ တသ ဓာတ်ကြောင့်၊ ဖြင့်။ နိပ္ဖန္နတဏှာသဒ္ဒသ္မာ၊ ပြီးသော တဏှာ-သဒ္ဒါနှောင်မှ။ ပရသ္မာ၊ နှောင်းသော။ ဒ္ဝေယ၊ ပစ္စယသ္မာ၊ ၏။ ဝ ဣတိ၊ ဖြင့်။ နိပ္ဖန္နံ၊ ပြီး၏။

တထာ၊ ပါး။ ရူပိယသံ ဝေါဟာရသ်ကွာ၊ ပဒ၊ ဏှာ၊ ယံ၊ ၌။ "ဝါသ်ဝ၊ လံ၊ ပဲခွပ်သ့ားကို။ တာ၊ ပေတ္ဝာ၊ ပူစေ၍။ ဥဒကံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ခီရံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ဥဏှာ၊ ပေတိ၊ ပူစေ၏။" ဣတိ ဣမသ္မိံ ပဒေ၊ ဤပါဠိရပ်၌။ ဥဏှာ-ပေတိတိ၊ ၍။ ဟေတုကတ္တုဝါစကံ၊ သော။ ကြိယာပဒံ၊ သည်။ ကိဋ္ဌာပိ ဒိဿတိ၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ လည်း။ တဿ၊ ထို ဥဏှာ၊ ပေတိ-ဟူသော ကြိယာ ပုဒ်၏။ ဏှာ၊ ပစ္စယော၊ သော။ ဥဿ၊ ဓာတု၊ တော၊ ဥသ-ဓာတ်ကြောင့်။ နိပ္ဖန္နဥဏှာသဒ္ဒတော၊ ပြီးသော ဥဏှာ-သဒ္ဒါနှောင်မှ။ ဝိဟိတသ္မာ၊ သော။ ကာရိတသည္ဟသ္မာ၊ သော။ ဏှာ ပေ ပစ္စယသ္မာ၊ ၏။ ဝ ဣတိ၊ ဖြင့်။ နိပ္ဖန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကြိယာပဒတ္တာပိ၊ သော်လည်း။ ဏှာ၊ ပစ္စယော၊ ကို။ ဝုဒ္ဓေတော၊ ဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထုံ၊ ဌ။ နှ သက္ကာ၊ ကောင်း။

ဉကၖာပေတိတိ ဣဒံ၊ သည်။ ဝုတ္တာပ္ပကာရဉကၖာသဒ္ဒတော၊ မ္ပ။ **ဏာ**ပေပစ္စယဝသေန၊ ဖြင့်။ နိပ္ဖန္နံ၊ ပြီး၏။ တေသို့၊ ထို ဉကၖာပေတိ-ဟူသော ကာရိုက်ပုဒ်ကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ သော်။ ဉကၖာပယတိတိ ပဒမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဒိဋ္ဌမေव၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၂၆၁] ကိဉ္စ ဘိယျော၊ ဆိုဘွယ်ရှိသေး၏။ **ဝိနယဋ္ဌကထာယံ**၊ ၌။ ဉကၖာ-ပေတိတိ၊ ဟူသော။ ကာရိတပဒဿ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌတ္တာဝယော၊ ကြောင့်လျှင်။ ဉကၖတိတိ၊ ဟူသော။ ကတ္တုပဒမ္ပိ၊ သုဒ္ဓကတ္တုပုဒ်သည်လည်း။ နယတော၊ နည်းဖြင့်။ ဒိဋ္ဌမေव၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကတ္တု-ကာရိတပဒါနံ၊ သုဒ္ဓကတ္တား, ကာရိုက်ပုဒ်တို့၏။ ဧကဓာတုမ္ပိ၊ ၌။ ဥပ-လဗ္ဘမာနတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ယထာ၊ ရ-ဟန်ကား။ ဂဏ္ဌတိ။ပ။ ဂဠ္ဆာ-ပေတိတိ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ **ဥသ ဒါဟေ**တိ ဓာတုဿ၊ ၏။ ဉကၖတိတိ ရူပံ၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မန္ဒာ၊ သိ၍။ "ဉကၖတိ၊ ပ္ပ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဉကၖံ၊ မည်၏။" ဣတိ နိဗ္ဗစနံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဣတိ၊ သို့။ **ပ္ပ**ပစ္စယော၊ သည်။ **ဂ**ဟတော စ၊ မ္ပရင်း။ **အ**ညတော စ၊ တပါးသော ဓာတ်နောင်မ္ပရင်း။ ဧကဓာ၊ နှာမ်ဟူသော တပါးသောအဘို့ ဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ **ဏ္ဍ**ပစ္စယော ပန၊ သည်ကား။ **ဂ**ဟတော၊ မ္ပရင်း။ **ဥ**သတော စ၊ မ္ပရင်း။ ဒ္ဒိဓာ၊ အာချာတ်, နှာမ် နှစ်ပါး အပြားဖြင့်။ အည-တော၊ မ္ပ။ ဧကဓာ၊ နှာမ်ဟူသော တပါးသော အဘို့ဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဣတ္ထေ၊ ၌။ ဧဝံ နိယမော၊ ဤသို့သော မှတ်ခြင်းကို။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တော၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ လည်း။ သာဒ္ဌကထေ၊ သော။ တေပိဋကေ၊ သော။ ဗုဒ္ဓ-ဝစနေ၊ ၌။ အညာနိပိ၊ ကုန်သော။ ဧကေကဿ ဓာတုဿ၊ ၏။ နာမိက-ပဒါနိ၊ တို့ကိုရင်း။ ဒ္ဒေ ဒ္ဒေ၊ သုဒ္ဓ, ဟေတုအားဖြင့် နှစ်ပါးနှစ်ပါးကုန်သော။ ကြိယာပဒါနိ၊ တို့ကိုရင်း။ ဝိဝိနိတဗ္ဗာနိ၊ စုံစမ်းရှာဖွေအပ်ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓဝစနာနုရူပေန၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ **ဂ**ဟာ**ဒိ**ဂဏ္ဌေ၊ ၌။ **အာ**ဒိ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ယေ ပန **တ**သ ဓာတာဒယော၊ တို့ကို။ အမ္ဟေဟိ၊ တို့သည်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣမသ္မာ နယာ၊ မ္ပ။ ပသတ္ထတရော၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်း အပ်သော။ အညော၊ သော။ နယော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အယမေव၊

ဤနည်းသည်သာလျှင်။ ပသတ္ထတရော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ နိတိ၊ ကို။ သာသနဋ္ဌိတိယာ၊ ၎။ အာယသ္မန္တေဟိ၊ တို့သည်။ သာမုကံ၊ စ္ဌာ။ ဓာရေတမ္ဘာ၊ အပ်၏။ ဝါစေတမ္ဘာ စ၊ ပို့လည်း ပို့ချအပ်၏။

မေ၊ သည်။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ပေက္ခိတ္ဝာ၊ သော်။ တ္တေကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ **ဂဟာဒီ** ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ ၍၊ ကြောင့်။ တ္တေကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ **ဂဟာဒီ** ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ယထာ-ဗလံ၊ စ္ဌာ။ ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်၏။ (တုမ္မေ ပန၊ ကား။) သုတ္တေသု၊ တို့၌။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ **ဂဟာဒီ** ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ယထာ-ဗလံ၊ စ္ဌာ။ ဝေက္ခိတ္ဝာ၊ ၍။ အတ္ထယုတ္တိတော၊ အားဖြင့်။ ဂဏ္ဍဝေါ၊ ကုန်လေ၁။

[**အမှာ**]　မာနံ ဇပ္ပေတိ (အဘိ ဂ-၁၄၇)။ ဒဋ္ဌံ ဒဋ္ဌဿ ခိပ္ပတိ (ခု ၅-၃၆)။ ခိပ္ပတိဟူသော ပြယုဂ်တို့ကိုလည်း ယူအပ်၏။

အယံ၊ ကား။ **ဂဟာဒိဂဏော**၊ တည်း။

တနၵဒိဂဏိက

တနု၊ သည်။ **ဝိတ္ထာရေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ တနောတိ၊ ခဲ့၏[1]။ အာယတနံ၊ အာယတန။ တနု၊ ကိုယ်။ ကမ္မနိ၊ ၌။ "တနိယျတိ၊ ခဲ့အပ်၏။ တနိယျန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိတနိယျတိ၊ အပ်၏။" ဣတိ ရူပါနိ၊ တည်း။ အတြ၊ ၌။ အယံ၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။ "အာသဘံ၊ ဥသဘ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ စမ္မံ၊ အရေ ကို။ ပထဗျာ၊ မြေအပြင်၌။ ဝိတနိယျတိ ယထာ ဟိ၊ တံသင်းတရာဖြင့် ကြက်သကဲ့သို့လျှင်။" ဣတိ(အယံ)၊ ကား။ ပါဠိ၊ **မဟော်ပါဠိ**တည်း။ ဂရု ပန၊ ကား။ "ပတာယတော၊ အပ်၏။ ပတည္ယတိ၊ အပ်၏။" ဣတိ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တနိတုံ၊ ၎။ တနိတ္ဝာန၊ ၍။ **တုမန္တာ**ဒိရူပါနိ၊ တို့တည်း။

အာယတန, တနု ပုဒ်တို့၏ ဝိဂြိုဟ်

[၂၆၂] တတ္ထ၊ ၌။ **အာယတနန္တိ**၊ ကား။ အာယ-ဘူတော၊ ထိုထို ဒ္ဒါရအာရုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ စိတ်, စေတသိက် တရားတို့ကို။

၁။ ဓမ္မံ ကို။ ဓာနောတိ၊ ခဲ့၏။ (က)

[အမှာ] တေ စ၁တိ စိတ္တစေတသိကေ ဓမ္မေ၊ တေ ဟိ တံတံဒ္ဓါရာရမ္မဏေသု အာယန္တိ (ဂစ္ဆန္တိ) ပဝတ္တန္တိတိ အာယာ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၂-၁၇၂)။

တနောတိ ဝိတ္ထာရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အာယတနံ**၊ မည်၏။ **တနူတိ**၊ ကား။ သရီရံ၊ တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ တံ၊ ထိုကိုယ်ကို။ ကလလ-တောဝ၊ ကလလရေကြည်မှု။ ပဌာယ၊ ၍။ ကမ္မာဒီဟိ၊ ကံ-စသည်တို့သည်။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စ့ာ။ တနိယျတိ ဝိတ္ထာရိယတိ၊ အပ်၏။ မဟတ္တံ၊ ကြီးသည်၏ အဖြစ်သို့။ ပါပိယတိ၊ ရောက်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တနူတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ကိုယ်ဟောသဒ္ဒါမျှား

"တနု၊ ကိုယ်။ ဝပု၊ ကိုယ်။ သရီရံ၊ ကို။ ပုံ၊ ကိုယ်။ ကာယော၊ ကိုယ်။ ဒေဟော၊ ကိုယ်။" ဣတိ အာဒယော၊ တို့သည်။ သရီရဝါစကာ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒါ၊ တို့တည်း။

သရီရ-အရ။ ။ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းသည်။ **သရီရံ**၊ မည်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ယံ(ခန္ဓပဉ္စကံ)၊ ကို။ မဟာဇနော၊ လူမျှားသည်။ "သရီရ"ဣတိ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ တံ(သရီရံ)၊ သည်။ ပရမတ္ထ-တော၊ အားဖြင့်။ ခန္ဓပဉ္စကမတ္တမေဝ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းမျှသာတည်း။ တတော၊ ထို ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းမှ။ အညော၊ သော။ (ထည့်)။ အတ္တာ ဝါ၊ ကိုယ်ကိုရင်း။ အတ္တနိယံ ဝါ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဥစ္စာဝတ္ထုကိုရင်း။ န ဥပလဗ္ဘတိ၊ အပ်။ "ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ၊တို့၏။ တနူတ္တကရုံ၊ ခေါင်းပါး သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂစိတ္တံ၊ စိတ်။" ဣတိအာဒီသု ပန၊ တို့၌ကား။ **တနု**သဒ္ဒေါ၊ သည်။ **အပ္ပတ္ထဝါစကော**၊ နည်းသော အနက်ကို ဟောဏ်။ အပ္ပတ္ထဝါစကဿ၊ သော။ တဿ စ၊ ထို တနု-သဒ္ဒါ၏လည်း။ ကြိယာပဒံ၊ ကို။ န ပဿာမ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိပါတပဒေနေဝ[1]၊ နိပါတ်ပုဒ် သည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ **တနု**သဒ္ဒေါ၊ သည်။ နိပါတပဒံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တဥာနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ န ပဿာမ၊ ကုန်။ နိစ္ဆယေန ပန၊ ဆုံးဖြတ်သဖြင့်ကား။ အနိပ္ပန္နပါဠိပဒိကောတိ၊ ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ် မာတ်, ပစ္စည်းဖြင့်မပြီး အသီးသောပုဒ်ဟူ၍။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။

၁။ တေန၊ ထိုအပ္ပတ္ထဝါစကတနုသဒ္ဒါ၁ည်။ နိပါတပဒေန၊ သည်။ (နီတိ ဧဝတု ပါဋ္ဌိ)

တနောတိ၊ ၏။ပ။ တနုမ္ပေ၊ ကုန်၏။ သေသံ၊ ကို။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စ္ဒာ။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။

တနောတု၊ လေ၁့။ တနောန္တု၊ ကုန်လေ၁့။ (**ပဋ္ဌမိ**)။
တနေယ္ယ၊ ရာ၏။ တနေ၊ ရာ၏။ တနေယ္ယုံ၊ ကုန်ရာ၏။ (**သတ္တမိ**)။
ဝိတန၊ ပြီ။ ဝိတနု၊ ကုန်ပြီ။ (**ပရောက္ခာ**)။
အတနာ၊ ပြီ။ အတနု၊ ကုန်ပြီ။ (**ဟိယျတ္တနီ**)။
"အမ္မာယ၊ မယ်တော်မဒ္ဒီ၏။ ကေသာ၊ ဆံတို့သည်။ ပတနု၊ သစ်ခက်ငြို ၍ကျတ်သဖြင့် ပါးကုန်၏။"

အတနိ၊ ပြီ။ အတနိ ံသု၊ ကုန်ပြီ။ (**အဇ္ဇတနီ**)။
တနိဿတိ၊ တနိဿန္တိ၊ တ္တံ့။ (**ဘဝိဿန္တိ**)။
အတနိဿာ၊ ရာပြီ။ အတနိဿံသု၊ ကုန်ရာပြီ။ (**ကာလာတိပတ္တိ**)။
ကမ္မနိ၊ ၌။ တနိယျတိ။ပ။ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။

သက-ဓာတ်။　　။**သက**၊ သည်။ **သတ္တိယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ သမတ္ထဘာဝေါ၊ စ္ဒမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ **သတ္တိ**၊ မည်၏။ သက္ကောတိ၊ စ္ဒမ်းနိုင်၏။ သက္ကော၊ သိကြားမင်း။ ဝိညာပေတုံ၊ ၎။ အသက္ခိ၊ စ္ဒမ်းနိုင်၏။ သက္ခိဿတိ၊ တ္တံ့။ သက္ခတိ၊ တ္တံ့။ "အမ္မ၊ ချစ်သမီးသင်္ဃမိတ္တာ။ တုမ္ဟေ၊ သည်လည်း။ ပဗ္ဗဇိတုံ၊ ၎။ သက္ခိဿသိ၊ စ္ဒမ်းနိုင်အုံ့လော။"

[အမှာ]　ဤ၌ "ကမ္မနိ"ဟု·ရှိကြ၏။ "သက္ကတေ" ပုဒ် ကတ္တုရူပ်ဖြစ်သော ကြောင့် မသင့်။

ဇရာယ၊ အိုခြင်းကို။ ပဋိကမ္မံ၊ မအိုအောင်ကုစားခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ၎။ သက္ကတေ၊ စ္ဒမ်းနိုင်၏။ ဤတိ ပါဋိ၊ ဤကား **နေတ္တိပါဋိတည်း**။

သက္ကပုဒ်၏ အရ, ဝိဂြိဟ်။　　။[၂၆၃] တတ္ထ၊ ၌။ **သက္ကောတိ**၊ ကား။ ဒေဝ-ရာဇာ၊ တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊၏။ သော၊ ထိုနတ်မင်းကို။ အတ္ထာနံ၊ မိမိအကျိုး-စသည်တို့၏။ သဟဿမ္ပိ၊ အထောင်ကိုသော်လည်း။ မုဟုတ္တေန၊ တမဟုတ်ခြင်း။ [[ကြိယာပဝဂ္ဂပုဒ်တည်း]]။ စိန္တနသမတ္ထ-တာယ၊ ကြံခြင်းငှါ စ္ဒမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဟရဟိတံ၊ မိမိစီးပွါး, သူ့စီးပွါးကို။ ကာတုံ၊ ၎။ သက္ကောတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ သက္ကောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သက္ကပုဒ် နိရုတ္တိနည်း။ ။ဓာတူနံ၊ တို့၏။ အဝိသယေ၊ အရာမဟုတ်သော။ အညတြ ပန၊ တပါးသောအရာ၌ကား။ တဒ္ဓိတဝေသန၊ ဖြင့်။ သက္ကစ္ဆံ၊ စ္ဆာ။ ဒါနံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သက္ကော**၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝမိ အတ္ထံ၊ ကိုလည်း။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ **သက္ကသဒ္ဒေါ**၊ ကို။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဝဏ္ဏနာသ နိရုတ္တိနည်းဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝုတ္တဉ္စိ။ပ။ ဝုစ္စတိတိ၊ (ထင်ပြီ)။ သက္ကောနွော၊ စ္ဆမ်းနိုင်သောသူ။ သက္ကောနွိ၊ စ္ဆမ်းနိုင်သောမိန်းမ။ သက္ကောနွံ၊ သော။ ကုလံ၊ မျိုး။

ခုဏာ, ခိဏာ-ဓာတ်။ ။**ခုဏာ**၊ သည်။ **ခိဏာ**၊ သည်။ **ဟိ ံ သာယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ခုဏောတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။ ခိဏောတိ၊ ၏။

ဣဏာ-ဓာတ်။ ။**ဣဏာ**၊ သည်။ **ဂတိယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဣဏောတိ၊ သွား၏။ ဖြစ်၏။ ဣဏံ၊ ကြွေးမြီ။ ဣဏာယိကော၊ မြီရှင်။

တိဏာ-ဓာတ်။ ။**တိဏာ**၊ သည်။ **အဒနေ**၊ စားခြင်း၌ဖြစ်၏။ တိဏောတိ၊ စား၏။ တိဏံ၊ မြက်။

တိဏ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ။ ။ဣတ္ထေ၊ ၌။ **တိဏန္တိ**၊ ကား။ ယဝသံ၊ မြက်တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ တံ၊ ထိုမြက်ကို။ တိဏဘက္ခေဟိ၊ မြက်ကို စားကုန်သော။ ဂေဟာဒီဟိ၊ တို့သည်။ တိဏိယတေ အဒိယတေ ခါဒိယတေ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **တိဏံ**၊ မည်၏။

ယိဏာ-ဓာတ်။ ။**ယိဏာ**၊ သည်။ **ဒိတ္တိယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ယိဏောတိ၊ တင့်တယ်၏။

ဟနု-ဓာတ်။ ။**ဟနု**၊ သည်။ **အ-ပဏယနေ**၊[1] စကားမဆိုခြင်း၌ဖြစ်၏။

[**အမှာ**] အောက်၌ "ပဏ ဗျဝဟာရေ ထုတိယဉ္စ" (နိတိဓာတု-၆၁) မိန့်သော ကြောင့် ဤ အပဏယနေ-၌ ဏကြီးနှင့်လိုသည်။ အပ-ပုဒ် နယ-ပုဒ်မဟုတ်။ အ-ပုဒ် ပဏယန-ပုဒ်ဖြစ်သည်။ ဤပုဒ် ပျက်စီးသောအရာကား အဓွန့်ရှည် လှလေပြီ။ အခွန့်ရှည်ကြောင်းကိုကား "သိလာဃ" သုတ်နိသျဖြင့် သိအပ်၏။ ထိုသုတ်နိသျ ချုတ်ယှင်းသောကြောင့် ထိုသုတ်အဘွင့်ကျမ်းဟူသမျှ ချုတ်ယှင်းလျက်ချည်းရှိသည်။ သောတုဇန ဟူသမျှလည်း "အပနယနေ၊ ဘဲခြင်း၌"ဟူသော အနက်ကိုသာ မှတ်မှားမ၍ နေကြကုန်သည်။

အနာလာပကရဏံ၊ ပြောဆိုခြင်းကို မပြုခြင်းသည်။ နိဗ္ဗစနုတာဂကရဏံ၊ ပြောဆိုခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းသည်။ အပဏယနံ၊ မည်၏။ ဟနောတိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ ဟနုတေ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

၁။ ဟူ၊ အပနယနေ။ ဟူ၊ တော။ (ပါဏိနီ)

[အမှာ]　ပုဒ်၏အနက်ကိုလည်း သဒ္ဒါနိသျှသို့လိုက်၍ အမှားမှတ်လျက်လာရှိကြကုန်၏။ နိဒ္ဒေသ (သိလာဃသုတ်)ဌ်ကား "ဟနုတေ ဒေါသံ အပနေတိ၊ ဝဠ္ဆေတိ ဝါ" မိန့်၏။

ပနု-ဓာတ်။　။ပနု၊ သည်။ ဒါနေ၊ ဌ်ဖြစ်၏။ ပနောတိ၊ ပေး၏။ ပနုတေ၊ ပေး၏။

မနု-ဓာတ်။　။မနု၊ သည်။ ဗောဓနေ၊ ဌ်ဖြစ်၏။ မနောတိ၊ သိ၏။ မနုတေ၊ သိ၏။ မဇေနာ၊ စိတ်။ မနံ၊ စိတ်။ မာနသံ၊ စိတ်။ မနုဿော၊ လူ။ မာနဝေါ၊ လူ။ မာဏဝေါ၊ လူ။

မန-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,လိင်။　။ဣတ္ထာ၊ ဌ်။ ပနောတိ၊ ကား။ မနုတေ ဗုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနော၊ မည်၏။ ဧတံ၊ တူ။ မနံ၊ မည်၏။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ပန **မနသဒ္ဒါနံ**၊ တို့၏။ "ယသ္မိံ၊ အကြင်သူဌ်။ မနော၊ စိတ်သည်။ နိပိသတိ၊ သက်ဝင်၏။ (**ဇဝန-ဟံသဇာတ်**)၊ တဿ၊ တို့သူ၏။ မနံ၊ သည်။ သဒ္ဓံ၊ ပြုမ်ာက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (**ဓမ္မပဒ**)။" ဣတိ အာဒိသု၊ တို့ဌ်။ ပုန္နပုံသကလိင်္ဂတာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။

မာနသံ-ပုဒ်၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။　။ဆုဂေါပိ၊ကိုဝုင်း။ စိတ္တမ်ိ၊ကိုဝုင်း။ အရဟတ္တမ်ိ၊ ကိုဝုင်း။ **မာနသန္တိ**၊ ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) ဟိ၊ အတ္ထုဒ္ဒါရမ္ပတပါး ပဒုဒ္ဒါရကား။ "အန္ဓလိက္ခစရော၊ လူ့ပြည်နတ်ရပ်နှစ်ထပ်အတွင်း ဟင်းလင်းအပြင် ကောင်းကင်အပျား သွားသောသူကို လျက် ကြေ့တတ်သော။ [၂၆၄] မာနသော၊ စိတ်ဌ်ဖြစ်၍ မာနသ မည်သော။ ယဒေယံ ပါသော၊ အကြင်ရာဂဟူသော ကြေ့ကွင်းသည်။ စရတိ၊ သွား၏! ဖြစ်၏။" ဣတိ ဣတ္ထာ၊ ဌ်။ ရာဂေါ၊ သည်။ မာနသံ၊ မည်၏။ (**မဟာဝါ**)။

"စိတ္တံ၊ စိတ်။ မနော၊ စိတ်။ မာနသံ၊ စိတ်။" ဣတိ ဣတ္ထာ၊ ဌ်။ **စိတ္တံ**၊ သည်။ မာနသံ၊ မည်၏။ (**ဓမ္မသင်္ဂဏီ**)။ "ဇနေသုတောဝ၊ လူဌ်ထင်ရှားသော ဂေါဓိကရဟန်းသည်။ အပ္ပတ္တမာနသော၊ ရောက်အပ်သော အရဟတ္တဖိုလ် မရှိသည်ဖြစ်၍။ သေကွေ့ဝ၊ သေကွေ့သာဖြစ်လျက်။ (ကထံ၊ အသို့။) ကာလံ၊ ထားဖြင့်ထိုး၍ သေခြင်းကို။ ကယိရာ၊ ပြုရှာလေသနည်း။" ဣတိ ဣတ္ထာ၊ ဌ်။ **အရဟတ္တံ**၊ သည်။ မာနသံ၊ မည်၏။ (**မာရသံယုတ်**)။

ဏ္ဍေ၊ ၌။ ရာဂေါ။ပ။ သာသနေ၊ နေဟူ၍။ တေံ(ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ပါပသာသနေ၊ မကောင်းမှုကို ဆုံးမတတ်သော။ ဝါ၊ **အ**ပါပ-သာသနေ၊ မယုတ်မာသော အဆုံးအမဖြစ်သော။ ခီလသာသနေ၊ နှလုံးတံသင်းကို ဆုံးမတတ်သော။ ဝါ၊ **အ**ခီလသာသနေ၊ ကိုယ်, နှုတ်, နှလုံး အလုံးစုံကို ဆုံးမတတ်သော။ သတ္ထုနော၊ ၏။ သာသနေ၊ ၌။ ရာဂေါ၊ ကိုဌင်း။ စိတ္တံ၊ ကိုဌင်း။ **အ**ရဟတ္တဇ္ဇ၊ ကိုဌင်း။ မာနသန္တိ၊ ၍။ သမိရိတံ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ တ္ဌင်။ **ရာဂေါ**၊ သည်။ သမ္မယုတ္တမနသိ၊ သမ္မယုတ်စိတ်၌။ ဘဝေါ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မာနသော**၊ မည်၏။ မနော ဧဝ၊ မနသည်ပင်လျှင်။ (သကတ္ထေ၊ ၌။ သပစ္စယဝသေန၊ ဖြင့်။) မာနသံ၊ မည်၏။ ဣတိ ကတ္ဌာ၊ ဤသို့ ဝိဂြိုဟ်ပြု၍။ **စိတ္တံ**၊ သည်။ **မာနသံ**၊ မည်၏။ **အဂ္ဂ-မဂ္ဂေါ**၊ သည်။ အနဝသေသတောဝ၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။ မာနံ၊ ကို။ သိယတိ သမုစ္ဆိန္နတိ၊ ဖြတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မာနသံ**၊ မည်၏။ တံ-နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ပန၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်ကြောင့် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ကား။ အရဟတ္တသ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏။ မာနသတော၊ မာနသ မည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

မနု-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အနက်။ ။မနူတိ၊ကား။ သဘဏ္ဍာ၊ တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ "ယေန စက္ခုပသာဒေန၊ အကြင် စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ မနု၊ သတ္တဝါသည်။ ပဿတိ၊ ၏။" ဣတိ ဏ္ဍေ၊ ၌။ **သတ္တော**၊ ကို။ မနူတိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ **မ**နူတိ၊ ကား။ ပဌမကပ္ပိကကာလေ၊ ကပ်ဦးအခါ၌။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ မာတာပိတုဌာနေ၊ ၌။ ဌိတောဝ၊ သော။ မနုနာမကောဝ၊ သော။ ပုရိသော၊ တည်း။ ယော၊ အကြင် မနု-မည်သော သူကို။ သာသနေ၊ ၌။ မဟာ၊ သမ္မတရာဇာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ သော၊ ထို မဟာ သမ္မတမင်းကို။ သကလလောကဿ၊ ၏။ ဟိတံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ၎။ မနုတော ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနူတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

မနုဿ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိဟ်။ ။ယထာဗလံ၊ အစွမ်းအားလျော်စွာ။ အတ္တနော၊ ၏။ ဟိတံ၊ ကို။ မနုတေ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မနုဿော၊** မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ မနဿ၊ သိခြင်း၏။ ဝါ၊ ကုသိုလ်စိတ်၏။ ဥဿန္နတ္တာ၊ များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **မနုဿော၊** မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ၊ သော။ **မနုနော၊** မဟာ-သမ္မတမင်း၏။ အပစ္စံ၊ သားတည်း။ **မနုဿော၊** မဟာသမ္မတမင်း၏ သားတည်း။

မာနဝ , မာဏဝ-ပုဒ် အဆုံးအဖြတ် ဧဝံ၊ တူ။ မာနဝေါ၊ မည်၏။ မာဏဝေါ စ၊ လည်းမည်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ နကာရဿ၊ နဝ-၏။ ဏကာရော၊ ဏ-ကို။ ကတော၊ သော။ **မာဏ-**ဝေါတိ ရှေ့ပံ၊ သည်။ သိဒ္ဓတိ၊ ၏။

ကေစိ ပန၊ ကား။ "ဒန္ဓဇ နကာရသဟိတော၊ ဒန္ဓဇ နဝ-နှင့် တက္ခ သော။ **မာနဝ**သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သဗ္ဗသတ္တာသာမာရဏဝစနော၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါနှင့် ဆက်ဆံသောသဒ္ဒါတည်း။ မုဒ္ဓဇ ဏကာရသဟိတော၊ သော။ **မာဏဝ**သဒ္ဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကုစ္ဆိတမုဏ္ဍာပစ္စဝစနော၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော ခိုးသူ , တွေ့ဝေသောသူငယ် , သတ္တဝါအနက်ကို ဟောဏ်။ " ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ကုန်၏။ တံ(ဝစနံ)၊ ကို။ ဝိမံသိတ္မာ၊ ၍။ ယုတ္တဥ္စ၊ သင့်အံ့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတ္ထ၊ ၌။ "**မာဏဝ**သဒ္ဒဿ၊ ၏။ အတ္ထုဒ္ဒါရဝစနေ၊ အတ္ထုဒ္ဒါရကိုဆိုရာ၌။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤ ဒန္ဓဇ နကာရသဟိတော-စသော စကားသည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ "တိ၊ ၍။ နဝ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်သည်သာတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) **အန္ဓရသဒ္ဒဿ**၊ ၏။ အတ္ထုဒ္ဒါရေ၊ ၌။ **အန္ဓရအန္ဓရိကာ-**သဒ္ဒါနမ္ပိ၊ တို့ကိုလည်း။ အာဟရဏသ၊ ဆောင်ခြင်းကို။ ဒဿနတော၊ ကြောင့်တည်း။

[၂၆၅] တတြ ပန၊ ဆို "ဝိမံသိတ္မာ ဂဟေတဗ္ဗံ "ဟူသော စကား ၌ကား။ အယံ၊ ကား။ ဝိမံသနာ၊ တည်း။ ဟိ(ဝိတ္ထာရေမိ)၊ ဒုံ။ **ဧဋ္ဌကမ္မဝိဘက်သုတ္တသ္မိံ**၊ ၌။ သုဘော မာဏဝေါ ဘောဇဒယျပုတ္တောတိ ဣမသ္မိံ ပဒေသေ၊ ၌။ အဌကထာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ "သုဘောတိ၊ ကား။ သော၊ ထိုပုဏ္ဏားသည်။ ဒဿနီယော၊ ရှုဖွယ်ရှိသည်။ ဟိသေ-

ဒိကော၊ ကြည်ညိုဘွယ်ရှိသည်။ အဟောသိ ကိရ၊ တတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ အသ၊ ထို ပုဏ္ဏား၏။ အင်္ဂသုဘတာယ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ တင့်တယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဘောတေ့ဝ နာမံ၊ ကို။ အကံသု၊ ကုန်၏။

မာဏဝေါတိ ပန၊ ဟူ၍ကား။ တံ၊ ထို သုဘကို။ တရုဏကာလေ၊ ငယ်နုသော အခါ၌။ ဝေါဟရိံသု၊ ခေါ်ကုန်၏။ သော၊ ထို သုဘကို။ မဟလ္လကကာလေပိ၊ ကြီးရင့်သောအခါ၌လည်း။ တေနေဝ ဝေါဟာရေန၊ ထို 'မာဏဝ'ဟူသော ဝေါဟာရဖြင့်သာလျှင်။ ဝေါဟရိယတိ၊ အပ်၏။" ဣတိ ဝေါ၊ သို့။ မုဒ္ဓဇ ဏကာရသ၊ မုဒ္ဓဇ ဏ-အက္ခရာဖြစ်သော။ **မာဏဝ-**သဒ္ဒသ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ပကာသိတော၊ အပ်၏။ **တဒ္ဓိကာယမ္ပိ**၊ ထို သုဘသုတ်ဒီကာ၌လည်း။ ဂရုဟိ၊ တို့သည်။ "ယံ အပစ္စံ၊ အကြင် သတ္တဝါသည်။ ကုစ္ဆိတံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော ခိုးသူတည်း။ ဝါ၊ ကား။ မုဒ္ဓံ၊ တေ့ဝေသောသူငယ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုခိုးသူ သူငယ်၌။ လောကေ၊ ၌။ မာဏဝဝေါဟာရော၊ မာဏဝ-သဒ္ဒါသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယေဘုယ္ယေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဒဟရကာလေ၊ ၌။ မုဒ္ဓဓာတုကာ၊ တေ့ဝေသော သဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တရုဏကာလေ ဝေါဟရိံသူတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်အပ်၏။" ဧဝံ၊ သို့။ မုဒ္ဓဇ ဏကာရသ၊ သော။ **မာဏဝ**သဒ္ဒသ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ပကာသိတော၊ ၏။

မာဏဝ-ပုဒ်၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။ ။ဣဒါနိ၊ ၌။ **မာဏဝ**သဒ္ဒသ၊ ၏။ အတ္ထုဒ္ဒါရော၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ သတ္ထောပိ၊ ကိုရင်း။ စောရောပိ၊ ကိုရင်း။ တရုဏောပိ၊ ကိုရင်း။ မာဏဝေါတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ(ကထံ ဝုစ္စတိ)၊ နည်း။ "ဒေဝဒူတေဟိ၊ သေမင်း၏ တမန်တို့သည်။ စောဒိတာ၊ နှိုးဆော်တိုက်တွန်းအပ်ကုန်လျက်။ ယေ မာဏဝါ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ ပမတ္တနိ၊ မေ့လျော့မူးယစ်ကုန်၏။" ဣတိ အာဒီ-သု၊ တို့၌။ **သတ္ထော**၊ ကို။ မာဏဝေါတိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ **(ဒေဝဒူတ**သုတ်)။ "ကတကမ္မေဟိပိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးမှုရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အကတကမ္မေဟိပိ၊ မပြုအပ်သေးသော ခိုးမှုရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မာဏဝေဟိ၊ ခိုးသူတို့နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။" ဣတိ-အာဒီသု၊ တို့၌။ **စောရော**၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ **(လဋ္ဌကိကောပမသုတ်)**။

အမ္ဘဋ္ဌော မာဏဝေါတိ အာဒိသု၊ တိုဋ္ဌ။ တရုဏော၊ ကို။ မာဏဝေါတိ၊ ၍။ ဝုဏ္ဏော၊ ၏။

အပ္ပ-ခဝတ်။　　။အပ္ပ၊ သည်။ **ပါပုဏော**၊ ဌ်ဖြစ်၏။ အပ္ပေါတိ၊ ရောက်၏။ အာပေါ၊ ရေ။

အာပေါ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။　　။ဒဏ္ဍ၊ ဌ်။ အာပေါတိ၊ ကား။ တံ တံ ဌာနံ၊ ယို။ အပ္ပေါတိ ဝိသမုတိ၊ ဝန္ဓတည်၏။ ဌုတိ၊ ကြောင့်။ အာပေါ၊ မည်၏။

မဗ-ခဝတ်။　　။မဗ၊ သည်။ **ပရိပဗဏော**၊ ဌ်ဖြစ်၏။ မိဒနော ကိ၊ ကြင်းရှည်ဌ်၏။ ဥပမာ၊ နှိုင်းရှည်ခြင်း။ ဥပမာနံ၊ ပြီး။ ဝိမာနံ၊ ဗိမာန်။ အညောနိပါ၊ လည်း။ ယောဇနတဿ ဌာနိ၊ ဂုဏ်၏။

ဥပမာ,ဥပမာန-ပုဒ်တို့၏ ဝိဂြိုဟ်။　　။ဇဏ္ဍ ဝ၊ ဌ်ကဲသို့။ ယာ(အတ္ထဇာတိ)၊ အခြားပြင်အနုဂ်ိသဘောသည်။ အစ္ဆဋ္ဌ်၊ စင်စစ်။ နု မိဒနောကိ နု ဝိဇ္ဇ်ဒ္ဓတိ၊ မပိုင်းခြား။ သာ(အတ္ထဇာတိ)၊ သည်။ မာနသာ၊ နှိုင်းရှည်ဒေသ၊ ဝတ္ထုတို့၏။ သမ်ပယ ဌ်။ ဝတ္ထုတိ၊ ၏။ ဌုတိ၊ ကြောင့်။ ဥပမာ၊ မည်၏။ ယထာ၊ ကား။ ဝေါဒေသာ ပ်ယ ဂဝဇေါတိ၊ တည်း။

[၂၆၆] ဥပမာနဌ်၊ ကား။ ဥပမာ ဧက ပဒ်တည်း။ ဝယော ဟ်၊ လျှင်။ "ဝိဇေါပမာနံ၊ ဌ်ပင်ရှည်စလုံ ဥပမာ-မှ ကင်းဝေးမှုသော။ အပ္ပမာဏံ၊ ပမာဏကိုကြီးဟတ်သော ရုပ-စသည်မှ ကင်းဝေးမှုသော။ ဣဒုဝေဒနာယံ၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိသော သတ္တဝါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်ဝော်မှုသော မြတ်စွာဘုရားကို။ (နမာမိ ၏။)" ဌုတိ ဗျော ဌ်။ ဝိဝေါ-ပမာနဌ် ဌုမသာ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဝိဝေါပမံ ဌ်ရှိပမ်၊ ကင်းသော ဥပမာ ရှိသော။ ဌုတိ ဖရတ္ထာ၊ နက်။ [ယခုအခါ သမ်ဟိုဒ် နမဿကာရ-ကိုဌ် "ဝိဝေါပမာန" ရှိကြ၏။]

အထ ပါ၊ ကား။ ဥပမာနဌ်၊ ကား။ ဥပဝေတဗ္ဗာကာရော၊ နှိုင်းရှည်ဌ် အပ်သော အခြင်းအရာတည်း။ ယထာ၊ ကား။ (ထည့်။) သ်ဟော ဝ ဝ်ယ ဘဂဝါတိ၊ ကဲ့သို့။ ဟ်(သစ္စံ)၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပြယုဂ်ဌ်။ သ်ဟော၊ သည်။

ဥပမာ၊ တည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဥပမေယျော၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေဇောပရက္ကမာဒီဟိ၊ အာနုဘော် ,လုံ့လ-စသည်တို့ဖြင့်။ ဥပမေတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ တေဇောပရက္ကမာဒယော၊ တို့သည်။ ဥပမေတဗ္ဗာကာရော၊ နှိုင်းရည့်အပ်သော အခြင်းအရာ မည်၏။ ဇတ္ထ ပန၊ ၌ကား။ သာတိ-သယတ္တာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သိဟသ၊ ၏။ တေဇောဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ တေဇောဒိ၊ သည်။ ဥပမေတဗ္ဗာ-ကာရော၊ သည်။ ကိဠာပိ နတ္ထိ၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ လည်း။ ဟိနူပမာဝသေန၊ ယုတ်လျက် နှိုင်းရည့်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သိဟော ဝိယ ဘဂဝါတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝိမာန-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်။ ။**ဝိမာနန္တိ**၊ကား။ဥတုသမုဋ္ဌာနတ္တောပိ၊ဥတုကြောင့် ဖြစ်သည်၏အဖြစ် ရှိသော်လည်း။ကမ္မပစ္စယဥတု-သမုဋ္ဌာနတ္တာ၊ ကံလျှင်အကြောင်းရှိသော ဥတုကြောင့် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ မိနိယတိ ပရိစ္ဆိဇ္ဇိယတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝိမာနံ**၊ မည်၏။

ကရ-ဓာတ်။ ။**ကရ**၊ သည်။ **ကရဏေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ "ကရောတိ၊ ၏။ ကယိရတိ၊ ၏။ ကုဗ္ဗတိ၊ ပြု၏။ ကြုဗ္ဗတိ၊ ၏။ ပကရောတိ၊ ပြု၏။ ဥပကရောတိ၊ ကျေးဇူးပြု၏။ အပကရောတိ၊ ကျေးဇူးမဲ့ပြု၏။ ပဋ္ဌိ-ကရောတိ၊ အတုပြု၏။ နိရုကရောတိ၊ ဖြေ၏။ ပဋ္ဌိသခ်ံရောတိ၊ ပြုပြင်၏။ အဘိသခ်ံရောတိ၊ ပြုပြင်၏။" ဣစ္စေဝမာဒိနိ၊ တို့သည်။ **ကတ္တရိ**၊ ၌။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ကမ္မေ၊ ၌။ ပါဠိနယဝသေန၊ ပါဠိတော်နည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣကာရာ-ဂမဋ္ဌာနေ၊ ဣ-အက္ခရာ လာရာ၌။ **ယ**ကာရဿ၊ ယ-ကို။ ဒ္ဒေဘာဝေါ၊ **ဒ္ဒေ**ဘော်ပြု။ တသ္မိံ ယေဝ ဌာနေ၊ ထို ဣ-အက္ခရာ လာရာ၌သာလျှင်။ ရယ-ကာရာနံ၊ ရ,ယတို့၏။ ဝိပရိယာယေ၊ ရှေ့,နောက်ပြန်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ နု ဒ္ဒေဘာဝေါ၊ ဒ္ဒေးဘော်မပြု။ တထာ၊ တူ။ **ဣ**ကာရာဂမန-ဌာနေ၊ ဣ-အက္ခရာ လာရာ၌။ နု ဒ္ဒေဘာဝေါ၊ ဒ္ဒေးဘော်မပြု။ "ကရိ-ယျတိ၊ အပ်၏။ ကယိရတိ၊ အပ်၏။ ကရိယတိ၊ အပ်၏။ ကယျတိ၊ အပ်၏။ ပကရိယတိ၊ အပ်၏။ ပရိကရိယျတိ၊ အပ်၏။ ပဋ္ဌိသခ်ရိယျတိ၊ အပ်၏။

အဘိသခ်ရိယျတိ၊ ၏။ ” ဣစ္ဆေဝမၵဒိနိ၊ တိုသည်။ ကမ္မနိ၊ ၌။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ကယိရတိ-ပုဒ်　ဇော္ဍ စ၊ ၌ကား။ ကယိရတိ၊ ပဒံ၊ သည်။ **ကတ္တရိ၊ ကတ္တားကံ-၌ဖြစ်ပုံ**　၌ရင်း။ ကမ္မေ စ၊ ၌ရင်း။ ဒ္ဒိသ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ တေသု၊ ကိုယ်ရှင် ကဿပဝေသန၊ ကဿပ၏ အစ္စမ်းဖြင့်။ “ပုရိသော၊ သည်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကယိရတိ၊ ဖြစ်၏။ ” ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကမ္မဝေသန ပန၊ ဖြစ်ကား။ “ဧဝ၊ သည်။ အဒေသိတဝတ္ထုကာ၊ မကြားအပ်သော ကုဋ္ဌရောဂ်ရှိသော၊ ကုဋ္ဌီ၊ ကို။ ကယိရတိ၊ အပ်၏။ ” ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။

တတ္ထ စ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်လည်း။ ကတ္တုဝေသန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ကတ္တုပဒံ၊ သည်။ ယိရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ ကမ္မဝေသန ပန၊ ကား။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ကမ္မပဒံ၊ သည်။ ဣကာရုကဿ၊ ဣ-အာဂုံ၏။ အာဒိအန္တဘူတာနံ၊ အစ, အဆုံး ဖြစ်နေကာ ပြစ်ချိပ်ကုန်သော။ ရယ-ကာရာနံ၊ ရ,ယ-တို့ကို။ ဝိပရိယာယေန၊ ရ-ကို ယ-ပြန်ခြင်း, ယ-ကို ရ-ပြန်ခြင်း၏ အစ္စမ်းဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ကာရေတိ၊ စေ၏။ပ။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ကာရိတရူပါနိ၊ တို့တည်း။ ယာနိ၊ အကြင်ကာရိုက်ရုပ်တို့ကို။ ဘဒ္ဒိယဂတ္တာ၊ ဣဟိတ်ကို ပြဘတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတုကတ္တုရူပါနိတိ၊ ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ကျမ်းဆရာအမှာ။　။[၂၆၇] ဣဒါနိ ပန၊ ၌ကား။ ပဒမာလာ၊ ကို။ ဝတ္တမ္ဘာ၊ ၏။ တတြ၊ ၌။ ပဌမံ၊ စ္စာ။ ကုဗ္ဗတ်တိ-ပဒဿသာ၊ ၏သာလျှင်။ ပဒမာလံ၊ ကို။ ယောဇေဿာမ၊ ကုန်အံ့။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗာသု၊ ကုန်သော။ ဝိဘတ္တိသု၊ ဝိဘတ်။ ဧကာဝကာရေန၊ ကုဗ္ဗ-ဟူသော တူသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကရောတိတိ၊ ဟူသော။ သြကာရုနန္တရတ္တာ ပဒဿ၊ သြ ၏ အခြားမဲ့၌ တိ-အဆုံးရှိသောပုဒ်၏ရင်း။ ကာရေတိတိ၊ ဟူသော။ ဧကာရုနန္တရတ္တာ ပဒဿ စ၊ ဧ-၏အခြားမဲ့၌ တိ-အဆုံးရှိသောပုဒ်၏ရင်း။

၁။ ကုဋ္ဌီ၊ (ဟ)

နိတိ-ဓာတု နိ ၂-၁၅—ပ-မ-သ-စ

ပဒမာလံ၊ ကို။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စ္ဌာ။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ယောဇေသောမ၊ ကုန်အုံ့။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကောကာရေန၊ တခုသောအခြင်းအရာဖြင့်။ အယော-ဇေတဗ္ဗတ္တာ၊ မယှဉ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဝတ္တမာန်ရုပ်။ ။တတြ၊ ၌။ ကုဗ္ဗတိ၊ ပြု၏။ ကုဗ္ဗန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ဝတ္တမာနာ-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါနိ၊ ဆိုအပ်သောရုပ်တို့တည်း။

ပဠုမိယာဒိနံ၊ တို့၏။ ဝသေန ပန၊ ဖြင့်ကား။ ကုဗ္ဗတု၊ ပြုလော့။ ကုဗ္ဗန္တု၊ ကုန်လော့။ ကုဗ္ဗေယျ၊ ရာ၏။ ကုဗ္ဗေယ္ယုံ၊ ကုန်ရာ၏။ သေသံ၊ ကို။ ဘဝတိ ဘဝန္တိတိ၊ ဟူသောရုပ်၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ဝုစ်, ဝိဘတ် ခပ်သိမ်း၌။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ကယိရတိတိအာဒိနိပိ၊ ဤသို့အစရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အကာ-ရာနန္တရတျန္တပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဘ္ဘူ စ၊ ၌ကား။ ကုဗ္ဗတိ ကုဗ္ဗန္တိ ကုဗ္ဗသိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ သော။ အယံ ပဒမာလာ၊ ကို။ ပါဠိနယဒဿနတော၊ ပါဠိတော်နည်းကို မြင်သောကြောင့်။ ဒေသိ၊ ဤသို့သဘော ရှိ၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ရူပသိဒ္ဓိ၀ါဒ။ ။သဒ္ဒသတ္ထဝိဒူ၊ သဒ္ဒါကျမ်း၏ အနက်ကိုသိကုန်သော။ သာသနိကာ ပန၊ သာသနာကျမ်း၌ လိမ္မာကုန်သော ရူပသိဒ္ဓိဆရာတို့သည်ကား။ သဒ္ဒသတ္ထေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ အာဒရံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ကုဗ္ဗတိ ကုဗ္ဗသိတိ၊ ၍။ ဝေါပကာရာနိ၊ ဤသို့ အပြားရှိ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ နတ္ထိတိ၊ ၍။ မညန္တာ၊ အောက်မေ့ကုန်၍။ နဂ္ဂဆ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ တေ၊ ထိုဆရာတို့ သည်။ သဒ္ဒသတ္ထေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ ပါဠိယမ္ပိ၊ ၌လည်း။ "အသန္တော၊ မသူ တော်တို့သည်။ နာနုကုဗ္ဗန္တိ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အတုကို မပြုကုန်။" ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ဩကာရပစ္စယဿ၊ ဩ-ပစ္စည်း၏။ အာဒေသဘူတော၊ သော။ ဥကာရော၊ ဥ-သည်။ ပရေ၊ သော။ သရေယေဝ၊ ကြောင့်သာ လျှင်။ ဝကာရံ၊ သို့။ ပပ္ပေါတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနာ၊ ၍။ ကုဗ္ဗန္တိ ကုဗ္ဗန္တေတိ အာဒိနိယေဝ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရသရယ၊ နှောင်းသောသရ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ကုဗ္ဗတိ ကုဗ္ဗသိတိအာဒိနိ၊ တို့သည်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ နတ္ထိတိ၊ ၍။ နဂ္ဂဆ္ဆန္တိ၊ ကုန်။

ကျမ်းဆရာဝါဒ။　။မယံ ပန၊ ကား။ ပါဋိနယဒဿနတော၊ ကြောင့်။ တာနိ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ ဣစ္ဆာမ၊ ကုန်၏။ အတြ၊ ဌ်။ သော့တာရာနုံ၊ ဇာသင်သားတို့အား။ ကခ်ါဝိနောဒနတ္ထံ၊ ၎။ ကိဋ္ဌိ၊ သော။ ပါဋိနယံ၊ ကို။ ဝဒါမ၊ ကုန်အံ့။ "သီလဝန္တော၊ သီလရှိသော သူတို့သည်။ နဲ ကုဗ္ဗန္တိ၊ မကောင်းမှုကို မပြုကုန်။ ဗာလော၊ လူမိုက်သည်။ သီလာနိ၊ မကောင်းသော အလေ့အကျက်တို့ကို။ ကုဗ္ဗတိ၊ ပြု၏။" [**အနောစာရသခ်ါ-တာနိ သီလာနိ ကရောတိ၊ (ဇာ-ဋ္ဌ ၃-၁၀၈)။**] ဣတိ စ၊ ၎င်း။ "ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝံ၊ အသျှင်ဂေါတမသည်။ ဝိဇနမရညနိဿိတော၊ လူမှုကင်းသော ဒေတာကိုမှီ၍။ ဣမ၊ ဤတောဌ်။ တပေါ၊ အကျင့်ကို။ ကြုဗ္ဗတိ၊ ပြုသနည်း။" ဣတိ စ၊ ၎င်း။ (**ဗြာဟ္မဏသံယုတ်**)။ "ဖရုသာဟိ ဝါစာဟိ၊ ငါ့နားမချမ်း, ရုန့်ကြမ်းသော စကားတို့ဖြင့်။ ပကြုဗ္ဗမာနော၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲလျက်။"

[**အမှာ**]　ပကြုဗ္ဗမာနောတိ　အဘိဘဝန္တော၊ (ဇာ-ဋ္ဌ ၄-၄၆)။ အထက် (နိဒါနဝတ္ထု-၂၇၇)ဌ်လည်း "ပကြုဗ္ဗမာနောတိ ဟိ သမာနော"-ဘွင့်လတ္တံ့။

ဣတိ စ၊ ၎င်းတည်း။ ဤဒေသသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေ-သု ပန၊ တို့ဌ်ကား။ အကာရဂမော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။

[၂၆၈] ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ ပါဋိနယော၊ ကို။ အစိန္တေယ္ယော၊ မကြံနိုင်ကောင်း။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဒသတ္ထနယဝိဒူရော စ၊ သဒ္ဒါကျမ်းနည်းမှလည်းဝေး၏။ ဟထာ ဟိ၊ လျှင်။ "သမ္ဘဇ္ဇလိတာ၊ အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်လောင်သော။ အဂ္ဂိနံ၊ မီးသို့။ ပဝိသန္တိ၊ ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ပါဋိဂတိဒဿနတော၊ ပါဋိတော်အလားကို မြင်သောကြောင့်။ "အဂ္ဂိနိ၊ မီးသည်။ အဂ္ဂိနိ၊ တို့သည်။ အဂ္ဂိနယော၊ တို့သည်။ အဂ္ဂိနံ၊ ကို။ အဂ္ဂိနိ၊ အဂ္ဂိနယော၊ တို့ကို။ အဂ္ဂိနိနာ၊ ဖြင့်။" ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပဒမာလာ၊ သည်။ ကာတဗ္ဗာ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ဗာလော သီလာနိ ကုဗ္ဗတိတိ၊ ၍။ ပါဋိဂတိဒဿနတော၊ ကြောင့်။ ကုဗ္ဗတိ ကုဗ္ဗန္တိ ကုဗ္ဗသီတိ၊ ၍။ ပဒမာလာပေါ၊ ကိုလည်း။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ တည်း။

"အသဇ္ဇိ၊ မသူတော်ဖြစ်သော။ ဇာဘဝေဒ၊ မီး။ ဇေမ္ပိ၊ ဤနွားမြီးဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည်လည်း။ ဗဟု၊ မျှားလှလေပြီ။" (**နဂ္ဂုံဋ္ဌဇာတ်**)၊ ဣတိ၊ သို့။

ပါဠိဂဏိဒဿနတော၊ ကြောင့်ရင်း။ "သန္ဓော၊ တို့သည်။ သဗ္ဗီဟိ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ ံ၊ ကို။ သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဇရံ၊ အိုခြင်းသို့။ နု ဥပေတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ကို။ ပဝေဒယန္တိ၊ ကြားကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ အဌကထာဂဏိဒဿနတော စ၊ ကြောင့်ရင်း။ "သဗ္ဗီ၊ သည်။ သဗ္ဗီ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗယော၊ တို့သည်။ သဗ္ဗိ ံ၊ ကို။ သဗ္ဗီ၊ သဗ္ဗယော၊ တို့ကို။ သဗ္ဗိနာ၊ ဖြင့်။" ဣတိ၊ သို့။ ပဒမာလာ၊ ကို။ ယောဇေ-တဗ္ဗာ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ စ၊ သို့လည်း။ ဝေမေ၀၊ လျှင်။ ဗာလော။ပ။ ယောဇေတဗ္ဗာ၀၊ တည်း။

တထာ၊ တူ။ ကြုဗ္ဗတိ၊ ကြုဗ္ဗန္တိ။ ကြုဗ္ဗသီတိ အာဒိ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ၌။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝတ္တမာန်ရုပ်စဉ်။ ။ဣဒါနိ၊ ၌။ ယထာပဋိညာတာ၊ ဝန်ခံအပ်တိုင်းသော။ ပဒမာလာ၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တာ၊ အစဉ်သင့်ရောက်ပြီ။ ကရောတိ၊ ၏။ပ။ ကရောမိ၊ ပြု၏။ ကုမ္မိ၊ ၏။ [**ဓမ္မသာ၀ပစိတိ ံ ကုမ္မိ။** (ခု ၆-၃၂၀)။] ကရောမ၊ ကုန်၏။ ကုမ္မ၊ ကုန်၏။ ကုရုတေ၊ ၏။ပ။ ဝတ္တမာနာ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါနိ၊ တည်း။

ပဋ္ဌမိရုပ်စဉ်။ ။ကရောတု၊ လော့။ ကုရုတု၊ လော့။ပ။ ပဋ္ဌမိ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါနိ၊ တည်း။

ကရောမသေ-ပုဒ်၌ စောဒနာနှင့် အဆုံးအဖြတ် ဤ ပန၊ ဤ ပဋ္ဌမိရုပ်၌ကား။ ကောစိ၊ သည်။ ၀ဒေယ္ယ၊ ၏။ (ကိ ံ ၀ဒေယ္ယ၊ နည်း။)

"နော၊ ငါတို့အား။ နာဂေဟိ၊ နဂါးတို့နှင့်တကွ။ ဝိ၀ါဟော၊ သို့မေးပေ၍ ထိမ်းမြားခြင်းကို။ ကုဒါစနံ၊ တရံတခါ။ နု ကတပုဗ္ဗော၊ မပြုအပ်စဘူး။ အသံယုတ္တံ၊ နဂါးနှင့်လူ ကြည်ဖြူစုံမက် မစပ်ယှက်ကောင်းသော။ တံ ဝိ၀ါဟံ၊ ထိုသို့မေးပေ၍ ထိမ်းမြားခြင်းကို။ ကထံ၊ အဘဲ့ကြောင့်။ အမှေ၊ ငါတို့သည်။ ကရောမသေ၊ ပြုချေတို့အံ့။"

ဣတိ၊ သို့။ [၂၆၉] ပါဠိဒဿနတော၊ ကြောင့်။ ကရောမသေတိ ပဒံ၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ၌။ နု ဝုတ္တံ၊ အပ်သနည်း။ **ကရ**ဓာတု-

တော၊ မ့။ ပရုံ၊ ၌။ သြကာရုံ၊ သြ-ပစ္စည်းကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ **အာမသေ-**ဝစနသ၊ **အာမသေ-ဝိဘတ်**၏။ **အဝယဝဘူတော**၊ သော။ **အာကာရော**၊ သည်။ လောပ်၊ သို့။ ပပ္ပေါတိ နနု၊ လော။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယ္ယ၊ ရာ၏။ တံ(ဝစနံ)၊ ကို။ နု(ဝတ္တမ္ပံ)၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကရောမသေတိ ဇ္ဈတ္ထ၊ ၌။ **အာမသေတိ** ဝစနသ၊ ၏။ အဘာဝေတော၊ ကြောင့်။ **မ**ဝစနသ၊ **မ-ဝိဘတ်**၏။ သဗ္ဗာဝေတော၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဇ္ဈတ္ထ၊ ဤ ကရောမသေ-ပုဒ်၌။ **သေ**ကာရော၊ **သေ-**အက္ခရာသည်။ အာဂမော၊ အာဂုံတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ "ကရောမ၊ ကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တမာနဝစနဝသေန၊ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်၏ အစွမ်း ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဋ္ဌမိဝသေန၊ ဖြင့်။ နု ပန ဂဟေတဗ္ဗော၊ အပ်။

သေ-သဒ္ဒါ နာမ်, အာချာတ်နောင်လာပုံ　　ဝေါဟာရတော စ၊ ဤသို့ အာဂုံဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ **သေ**ကာရော၊ **သေ-**အက္ခရာသည်။ ကတ္ထစိ၊ အခါ၌၌။ နာမိကပဒတော၊ နာမ်ပုဒ် နောင်မှ။ ပရော၊ နောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ "ယေ ကေစိ၊ ခပ်သိမ်း ကုန်သော သူတို့သည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်၏။ [**အဟုဝ-အမှံ သေ ပုဒ်ဖြတ်**။] အမှံ၊ ငါခေါက်ရှာဌက်တို့၏။ ယံ ဗလံ၊ အကြင်အားသည်။ **အဟုဝ**၊ ဖြစ်ပြီ။" ဣတိအာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌တည်း။ ကတ္ထစိ ပန၊ ၌ကား။ **အာချာ**တိကပဒတော၊ နောင်မှ။ သာဒေသနိရာဒေသဝသေန! **အာ**ဒေသရှိ, **အာ**ဒေသမဲ့၏ **အ**စွမ်း ဖြင့်။ (ပရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)

"တေ၊ သင်ခြေသ့်မင်း၏။ ကိစ္စံ၊ **အ**ဟု**ကို**။ (မယံ၊ ငါခေါက်ရှာဌက်တို့သည်။) **အ**ကရုမှ**သ**(**အ**ကရုမှ**ဝသ**)၊ ပြုကုန်ပြီ။ ဘူတာနိ၊ **ဘူ**တ်ဟူ**ကို**။ **သြ**ကန္ဓာ**ဝ**မသိ(**သြ**ကန္ဓာ**ဝ**မ**သ**)[1]၊ နှစ်သက်သောတွေ့ ရှိသေတုပ်ဝပ်ပါကုန်၏။ [**သြ**ကန္ဓာ**ဝ**မသိကိ **အ**ဝကန္ဓာ**ဝ**မ **အ**ပစ်ဝိ ဒိုစဝုတ္တိ ဒ**သ**ေ**ဿ**ဿ ဇာနာ**ဝ**ေ**ဝ**ေ**ဝ**ေ)။]

၁။ **သ**ေ-ဘား **အ**ဘာ**ကို**။ ဒီ-ဌ ၂-၂၇၂၊ ဒီ-ဋ ၂-၂၇၅။ (ဂ-ဗု-သ-ပ-ဌ)
၂။ **သ**ြ**ကန္ဓ**ာ**ဝ**ေ**ဝ**(က)

နိတ်-ဓာတု နိ ၂-ဘ၆—ပ-မ-သ-ဓ

(နေတံ နော ဧတံ)၊ ဧတံ၊ ထိုနတ်တို့ ရှိခိုးခြင်းကို။ .နော (အမှေဟိ)၊ အကျွန်ုပ် မဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးတို့သည်။ အဘိက္ခ-သော။ မပြတ်။ သုတံ၊ ကြားအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နော (မယံ)၊ တို့သည်။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒေမ၎သေ၊ ဆိုကုန်၏။" (**အာဋ္ဌာနာ-ဋိယသုတ်။**)

ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌တည်း။

သတ္တမီရုပ်စဉ်။ ။ကရေယ္ယ၊ ရာ၏။ပ။ ကုဗ္ဗေထ၊ ရာ၏။ပ။ ကရေ၊ ရာ၏။ ကရေယျာမေ့၊ ကုန်ရာ၏။ သတ္တမီဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါနိ၊ တည်း။

ပရောက္ခာရုပ်စဉ်။ ။ကရ၊ ပြီ။ ကရု၊ ကုန်ပြီ။ ကရေ၊ ပြီ။ပ။ ပရောက္ခာ-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါနိ၊ တည်း။

ကရ-ပုဒ် ပဌမပုရိသ်, မဇ္ဈိမပုရိသ် ဖြစ်ပုံ ဇော်ထ၊ ဌ်။ **ကရာတိ**၊ ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရ၊ ပြီ။ **[ကရီတိ-ကို ကရ ဣတိ ဖြတ်။]** ဣတိ၊ သို့။ ပဌမပုရိသယောဇနာယ၊ ပဌမပုရိသ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ "မဟာရာဇ၊ ပိဋ္ဌိယက္ခ-မင်းကြီး။ (ဘဝံ၊ သင်မင်းကြီးသည်။) အာဂုံ၊ မြားဖြင့်ပစ်ခြင်း တည်းဟူ-သော မကောင်းမှုကို။ ကရ၊ ပြုပြီ။ ဒုက္ခဋ္ဌံ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ **[ကမ္မ-ဌ် နိဂ္ဂဟီတ်ကျေ။]** ဘဝံ၊ သည်။ အကရုံ၊ ပြီ။"

[အမှာ] အကရုံ-ဌ် ဆန္ဒာနုရက္ခဏ နိဂ္ဂဟီတ်လာ။ ယင်းသို့ ဆန်းကြောင့် လာခြင်း, ချေခြင်းပြစ်သော် "ကမ္မံ အကရဒုက္ခဋ္ဌံ" မဟောကောင်းလော ဟူမူ ဒေသနာဝိလာသ, ဝေနေယျဇ္ဈာသယ-အားဖြင့် ဟောတော်မူသည် ဟူလို။

ဣတိ ဇော်ထောပိ၊ ဣ **သုဝဏ္ဏသ္မိ**-ဌ်လည်း။ "မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဘဝံ၊ သည်။ အာဂုံ၊ ကို။ ကရ၊ ပြီ။" **[ဣ-ဌ် ကရီတိ-ကိုလည်း ကရ ဣတိ ဖြတ်။]** ဣတိ၊ သို့။ ပဌမပုရိသယောဇနာယ၊ ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ သတိ၊ ဣသို့ ဘဝံ-ဟု ပဌမပုရိသ်ကို ယှဉ်သည်ရှိသော်။ အယံ ပယောဂေါ၊ ဣ အာဂုံ ကရ-စသော ပြယုဂ်သည်။ "ဘဝံ၊ သင် ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည်။ ရညော၊ ဝေဿန္ဒရာမင်း၏။ ပတိဗ္ဗတံ၊ လင်ကို

ရိုဝေသစ္ဌာ လုပ်ကျေးသဖြင့် ကောင်းစွာကျင့်သော။ ဘရိုယ်၊ မဒ္ဒီမ်ဖုရားကို။ ပတ္ထယတိ မညေ၊ ကောင်းလိုယောင်တကား။ ၀ါ၊ ပတ္ထယတိ၊ ကောင့်တော်။ ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ ၀ါ အစ္စုတရုဝေ့သည်။ ပညေ၊ ဩဝါဒမ့်၏။ " ဣတိ-အာဒယော ဂိယ၊ ကဲ့သို့။ ပဌမပုရိသပ္ပဝေါဟာရ၀ါ၊ သည်။ ဘ၀တိ၊ ၏။

[၂၇၀] ဇာဟကဒ္ဓကထာယံ ပန၊ ဒ္ဒကား။ ဒုတိယပုရိသပ္ပဝေါဟာရ၀ါ ကို။ ဝုဒ္ဓော၊ ၏။ " အာဝုံ ကရုဟိ၊ ကား။ ဟေ၊ ရာဇ၊ ကြီး။ တုံ၊ သည်။ မဟာပရာဝံ၊ ကြီးသောအပြစ်ရှိ၏။ မယာ ဟိပိ၊ ကြီးစွာသော မကောင်း မှုကို။ ကမ္ဘိ၊ ပြုခဲ့၏။ [အဇ္ဇတနိ မဏ္ဍိပဗုဗိသ် ကြောကို ဣ-ပြု၍ ကရိ-ပြီး သည်။] ဒုက္ခဒ္ဒံ၊ ကား။ ကတံ၊ သော။ ယံ ဝေမ္မ၊ သည်။ ဒုက္ခဒ္ဒံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လာမကံ၊ ယုတ်မာသော။ ကံ ဝေမ္မ၊ ကို။ ဒမကရံ၊ ပြုဘိ ၏။ " ဣတိ၊ သို့။ ဝုဒ္ဓော၊ ၏။ ထသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာဟကဒ္ဓကတ္ထာ-ပသေနပိ၊ ဖြဉ်လည်း။ ကဒါစိ၊ ၀ုံ၏။ ကရဏ္ဍကော စ၊ ၍ ရှိ၏။ ကရိယာ ၀, ရှိ၏။ ဒဒကရဏ္ဍော စ၊ ရှိ၏။ ပဏ္ဍိမပုရိသပ္ပ ဝေါဟာ၀ေါ၊ သည်။ ဘ၀တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ယေဘုယျ၀ေသန ပန၊ ဖြင့်ကား။ "ပုရိသော၊ သည်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရ၊ ပြီ။ ပုရိသော၊ သည်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရိ၊ ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ကမ္မံ၊ ကို။ အကရုံ၊ ပြီ။" ဣတိ၊ သို့။ ပဌမုတ္တမပုရိသပ္ပ ယောဇေါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တ္တေ စ၊ ၌ကား။ ကရဣတိ၊ ကရ-ဟူသောရုပ်ကို။ ယကာ၀ုတ္တ၀ိဘတ္တိ၀ေသန၊ ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသော ပရောက္ခာ၀ိဘတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကရိတ်၊ ဟူသော ရုပ်ကို။ အဇ္ဇတနိ၀ေသန၊ ဖြင့်။ အကရန္တိ၊ ဟူသောရုပ်ကို။ ဟိယျတ္တနိ-၀ေသန၊ ဖြင့်။ ၀ုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုကရ, ကရ-စသဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသော ပရောက္ခာ၀ုဒ်-စသည်၌။ ကရိတ္ထောတိ ပဒံ၊ ကို။ "မယာ၊ ငါ၎င်းသန္တာ၊ ဟုမင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ (တုံ၊ သင်မဒ္ဒီမိဖုရားသည်။) မာကိသိတ္ထော၊ မကြုံလိုရစ်လင့်။ အညံ၊ ငါမှတပါး သော။ ဘတ္တာရံ၊ လင်ကို။ ပရိယေသ၊ ရှာရစ်လော့။" ဣတိ ဇေတ္ထ၊ ၌။ ကိသိတ္ထောတိ ပဒေန၊ နှင့်။ သမံ၊ သော။ ပရောက္ခာယ၊ ၏။ အတ္တနော-ပဒမဏ္ဍိမပုရိသေ၀ ၀စနေ၀ေသန၊ ဖြင့်။ (၀ုတ္တံ၊ ၏။) ဒေ၀ိသော၊ သော။ နဇယာ ပန၊ ကိုကား။ အညတြာပိ၊ တပါးသောအရာ၌လည်း။ ယထာ-သမ္ဘ၀ံ၊ စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။

ဟိယျတ္တနီရုပ်စဉ်။ ။"အကာ၊ ပြုပြီ။ အကရာ၊ ပြီ။ အကရ၊ ပြီ။" ဣတိ၊ သို့။ရဿပါဌော်ပိ၊ရဿပြုပြီးသော ပါဌ်သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ထည့်) အကရ၊ ပြီ။ ဇတ္ထ၊ ဌ်။ "သဗ္ဗာရိဝိဇယံ၊ ရန်ခပ်သိမ်းကို အောင်ခြင်းကို။ အကာ၊ ပြီ။" ဣတိ ပဒံ၊ သည်။ နိဒဿနံ၊ တည်း။

အကရာတိ၊ ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ ကမ္မံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အတီတကြိယာဝါစကော၊ သော။ ပဌမပုရိသပွယောဂေါ၊ ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "သော၊ ထိုတေမိမင်းသားသည်။ ရဇ္ဇဿ၊ မင်းအဖြစ်မှ။ ဘီတော၊ ကြောက်ရကား။ ဗဟူ၊ မျှားစွာကုန်သော။ အာလယော၊ နားပင်း, ဆွံ, အ ထိုမျှခြင်းရာ မာယာဥပါယ် ပရိယာယ်ဖြင့် လှည့်ပတ်ခြင်းတို့ကို။ အကရာ ကိရ၊ ပြုလေသတတ်။ ဝါ၊ ကိရ၊ စင်စစ်။ အကရာ၊ ၏။" ဣတိ ပါဋိ၊ သည်။ ဒီဿတိ၊ ၏။

မာ-သဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်ရာ အနက်ဖြစ်ပုံ ("ဘောတိ၊ ခင်မ အမိတ္တာ။) တုံ၊ သည်။[1] မေ၊ ငါ့ဇူဇကာ၏။ ကမ္မံ၊ ထောင်းဖွပ်,ချက်, ပြုတ်ခြင်းစသောအမှုကို။ မာ အကရာ၊ မပြုလင့်။ မေ၊ ငါ့ဇူဇကာဘို့။ ဥဒကံ၊ ကို။ မာ အာဟာရိ၊ မခပ်လင့်တော့။" ဣတိ ဇတ္ထ ပန၊ ဌ်ကား။ အတီတဝါစကပဌမပုရိသပွယောဂဘာဝေ၊ အတိတ်ဟော ပဌမပုရိသ်ပြယုဂ်အဖြစ်သည်။ သန္တေပိ၊ လည်း။ မာသဒ္ဒယောဂတော၊ မာ-သဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဟိယျတ္တနဇ္ဇတနီဝိဘတ္တိယော၊ တို့သည်။ ပဌမီဝိဘတ္တိ-အတွေ့၊ ပဌမီဝိဘတ်၏ အာဏတ္တိအနက်၌။ အနုတ္တကာလိကာ၊ ဟောအပ်သော ကာလအထူး မရှိကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ "တုံ၊ သည်။ မာ ကရောသိ၊ လင့်။ မာ အာဟရသိ၊ လင့်။" ဣတိ၊ သို့။ မဇ္ဈိမပုရိသပွယောဂါရဟာ၊ မဇ္ဈိမပုရိသ် ပြယုဂ်ထိုက်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ကိဉ္စ ဘိယျော၊ သည်သာမဟုတ်သေး။ "ဇရာဓမ္မံ၊ အိုခြင်းသဘောသည်။ မာ ဇီရိ၊ မအိုစေသား။ ဣတိ(ဣဒံ)ဌာနံ၊ သည်။ အလဗ္ဘနေယျံ၊ တောင့်တ၍မရကောင်းသော။ ဌာနံ၊ တည်း။ (**ပဌဝိတ္တရ**)။" ဣတိအာဒိ-သုပိ၊ တို့၌လည်း။ အတီတဝါစကပဌမပုရိသပွယောဂဘာဝေ၊ သည်။ သန္တေပိ၊ လည်း။ **မာ**သဒ္ဒယောဂတော၊ ကြောင့်။ အဇ္ဇတနီဝိဘတ္တိ၊ သည်။

---

[1] မာ မေ တုံ အာဟရ ကမ္မံ။ (ခု ၆-၃၇)

ပဠုမိဝိဘတ္တိအတွေ့၊ ပဠုမိဝိဘတ်၏ အာသိဋ္ဌအနက်၌။ အနုတ္တကာလိကာ၊ ကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ "မာ ဇီရတု၊ မဒုံစေသား။" ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ [၂၇၁] ပဌမပုရိသပွယောဂါရဟာ၊ ကုန်သည်။ ဘာဝန္တိ၊ ကုန်၏။[1] ဝေန၊ ကြောင့်။ **အဋ္ဌကထာစရိယာ**၊ ဝုတ္တံသည်။ "**ဇရာ ဝမ္မံ မာ ဇီရိတိ**၊ ကာဟ်။ မယုံ၊ ၏။ ယံ ဇရာသဘာဝ၀ိ၊ အကြင် ဇရာသဘောသည်။ (ဒေ၀ဒတ္တိ၊ ၏။) တံ ဇရာသဘာ၀ံ၊ သည်။ မာ ဇီရတု၊ မဒုံစေသား။ ယေဝ သသုတ်၊ ကြေ[illegible]သော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ယေန ယာ၊ ဤသုတ်၌တဲ့အပ်သော [illegible] နည်းပေ[illegible]တည်း။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ကုန်၏။

အ၀ေမှာ၊ ဤသည်။ ဒုကရ ဣတိ ရုပ[illegible]ပါ[illegible]ပ်၊ ၍။ ယံ ပန (၀စနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုရှေ့ဃပါ၌၏။ ဒေ[illegible]ပ။ ရှုစ[illegible]ပ်၊ ပဋိ[illegible]သော။ ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ၏။ ဝ[illegible]ရေ[illegible]နု၊ ဖြင့်။ အ[illegible]ယာ၊ ကို။ ဝ[illegible]ဒီ[illegible]ဇာ၊ ပ်။ အာ၀စရိယ၊ ဆရာ။ (ဘ[illegible]ယ်သည်။) အတိ[illegible]ကျ၊ ပြ[illegible]ကိုင်[illegible]သော လုံ[illegible]ကို ခုန်ခြင်းကို[illegible]ခုန်၍ လုံ[illegible]ကိုခုန်ခြင်း[illegible]၊ အ[illegible]ရ၊ ပြ[illegible]၏။ [illegible]တ(ဇာမ်)၊ ကို။ မယုံ၊ ဂါ[illegible]ပ[illegible]အား။ ခု ရှုစ[illegible]၊ [illegible]ပ်[illegible]။ (ဒုဋ္ဌ[illegible]) ဟာ[illegible]ပါ[illegible]၏။ အ[illegible]ကို။ "အာ[illegible]ရိယ၊ ဆရာ။ ဘ[illegible]ယ်သည်။ အတိ[illegible]ကျ[illegible]ကရုဏ်၊ [illegible]ခြင်းကို။ [illegible]ပြ[illegible]၏။" ဣတ်၊ သို့။ ပဌမ-ပုရိသ၀ေ[illegible]နု၊ ဖြင့်။ ဂ[illegible]ပ[illegible]၊ ၏။

အ[illegible]ပ်၊ ကား။ ဘ[illegible]ကို၊ ၍။ ဝ[illegible]ပ[illegible]ပ်၊ [illegible]။ [illegible]ကို၌ ဝ[illegible]ကို၊ ကား။ ဘ[illegible]ကို၊ ၍။ ဝ[illegible]ပ[illegible]ပ်[illegible]ပ်[illegible]ပ်

သေ-အက္ခရာ ငါးမျိုး။ ။တ္ထေ စ၊ ဌ်ကား။ ပဋ္ဌဝိဝေါ၊ သော။ **သေကာ-ရော**၊ သေ-သဒ္ဒါကို။ အာဟာရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဒသော-တမ္ပေါ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ **သေကာရော**၊ သည်။ ပဒါဝယဝ, အပဒါ-ဝယဝ, အနေကန္တပဒါဝယဝ, သောသဒ္ဒတ္ထ, အာဒေသဝသေန၊ ပုဒ်စိတ် ဖြစ်သော သေ, ပုဒ်စိတ်မဟုတ်သော သေ, ကေန်ပုဒ်စိတ် မဟုတ်သော သေ, သော-သဒ္ဒါ၏ အနက်ရှိသော သေ, အ,ဣ-အပြုရှိသော သေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋ္ဌဝိဝေါ၊ ၏။

ပဒါဝယဝ-သေ-အက္ခရာ။ ။တတ္ထ၊ တွင်။ **ပဒါဝယ**ဝေါ၊ သော။**သေကာ-ရော**၊ ကို။ " တုံ၊ သည်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကုရုသေ၊ ပြု၏။ တုံ၊ သည်။ အတ္ထကုသလော၊ အကျိုးစီးပွါးအနက်၌ လိမ္မာသည်။ အာဘဝသေ၊ ဖြစ်ပြီ။ " ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဒဋ္ဌမ္ပေါ၊ ၏။

အပဒါဝယဝ သေ-အက္ခရာ။ ။**အပဒါဝယ**ဝေါ ပန၊ ကိုကား။ " တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေမသေ၊ ဆိုကုန်၏။ မူလာ၊ မူလဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ၊ လောဘ, ဒေါသ, မောဟ အကုသိုလ်တို့ကို။ သမူဟတာသေ၊ နုတ်အပ်ကုန်၏။ " ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဒဋ္ဌမ္ပေါ၊ ၏။ **[ဥရဂသုတ်။ သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ်၌လည်း လာ၏။]**

[အမှာ] သမူဟတာသေ သမူဟတာ ဣစ္စေဝ အတ္ထော။ ပစ္စတ္တဗဟုဝစနသ ဟိ **သေ**ကာရာဂမနံ ဣစ္ဆန္တိ သဒ္ဒလက္ခဏကောဝိဒါ။ အဋ္ဌကထာစရိယာ ပန "**သေ**တိ နိပါတော"တိ ဝဏ္ဏယန္တိ။ ယံ ရုစ္စတိ၊ တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ (သုတ္တ-နိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၂၁)

အနေကန္တပဒါဝယဝ သေ-အက္ခရာ **အနေကန္တပဒါဝယ**ဝေါ၊ ကို။ အရောဂါ· စ။ပ။ သေတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဒဋ္ဌမ္ပေါ၊ ၏။ (မယံ၊ တို့သည်။) အရောဂါ စ၊ အနာကင်းကုန်သည် လည်း။ ဘဝါမသေ၊ ဖြစ်လိုကုန်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေကုန်သော၏။

[အမှာ] **အရောဂါ စ ဘဝါပသေတိ** ယထာ တထာ မယံ အရောဂါ ဟောမ၊ ဇီဝမာနာ အဝယံ ပုတ္တေ ပဿိဿာမ။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၂-၃၅၂။)

ဟာတ၊ ချစ်သား သောမဒတ်။ **မဏိ**ံ၊ ပတ္တမြားကို။ ဂဏှာမသော၊ ယူကြစို့။ (**ဘူရိဒတ်။**) ဟိ၊ ခဲ့ကုံ့။ ဇတ္ထ၊ ၌။ **သေ**ကာရော၊ သည်။ ပဋ္ဌမိ-

ဝိဘတ္တိယံ၊ ၌။ **အာမသေဝစနသ၊** အာမသေဝိဘတ်၏။ အဝယဝေါ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အုံ့။ တဒါ၊ ၌။ ပဋ္ဌမီဝိဘတ္တိယုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ပတ္ထနာသိသနတ္ထာနံ၊ တောင့်တခြင်း, လိုချင်ခြင်း အနက်ရှိကုန်သော။ ဘဝါမသေ ဂဏှာမသေတိ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အဝယဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ။ ၏။ ယဒိ ပန အာဂမော၊ အကယ်၍ အာဂုံဖြစ်အုံ့၊ ပဋ္ဌမီ။ပ။ အဝယဝေါ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ **ဝေ**ံ၊ သို့။ [၂၇၂] ဘဝါ-မသေတိအာဒီသု၊ တို့၌။ **သေ**ကာရသ၊ ၏။ အနေကန္တပဒါဝယဝတ္ထုံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

သောသဒ္ဒတ္ထ သေ-အက္ခရာ။ ။**သောသဒ္ဒတ္ထော**၊ သော-သဒ္ဒါ၏ အနက် ရှိသော **သေ**-ကို။ **သေ**သေ **ဂ**ေ **ဂ**ေတ္ထော[1] တိ **တ**ော်၊ ၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ **သ**ေသေတိ ဣမသ၊ ပုဒ်၏။ **သ**ော၊ ဣ၌ အရိယဝိနည်းသည်။ သော၊ ထို သပ္ပုရိသ ဝိနည်းပင်တည်း။ **ဂ**ေါ၊ တူ၏။ **ဂ**ေတ္ထော၊ တူသော အနက်ရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အာဒေသ သေ-အက္ခရာ။ ။**အာဒေသော**၊ ကို။ အဂရုမ္ဘသ တေ ကိစ္စန္တိ **တ**ော်၊ ၌ရင်း။ ဩကန္တန္တာမသိ ဘူတာနိတိ **စ**ေတ်၊ ၌ရင်း။ **ဂ**ောရသ၊ **ဂ**-ကို။ အကာရိကာရာဒေသဂရုဟဝေသန၊ **အ**, **ဣ**- အပြု၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

သေ-အက္ခရာ အာဒေသ,အာဂမ ပဒါဝယဝ-ဖြစ်ပုံ

တတ်ထ၊ တွင်။ အဂရုမ္ဘသ တေ ကိစ္စန္တိ ဣမသ၊ ၏။ အဂရုမ္ဘသေ တေ ကိစ္စန္တိ အတ္ထော၊ တည်း။ **စ**၊ ဆက်ဦးအုံ့။ အဂရုမ္ဘသေတိ **ဂ**ော်၊ ၌။ **သ**ေ-ကာရော၊ သည်။ သစေ အာဂမော၊ အုံ့။ တဒါ၊ ၌။ အဂရုမ္ဘာ[2]"တိ ပဒံ၊ သည်။ ဟိယျတ္တနီပရသ္မိပဒေ၊ ၌။ ဥတ္တမပုရိသဗဟု-ဝစနန္တံ၊ ဥတ္တမပုရိသ် ဗဟုဝုစ် အဆုံးရှိ၏။ **မ**ှ**သ**ေဝစနသ၊ မှသေ-ဝိဘတ်၏။ **အ**ဝယဝေါ၊ သည်။ သစေ ပန သိယာ၊ အုံ့။ တဒါ၊ ၌။ အဂရုမ္ဘသေတိ ပဒံ၊

၁။ **ဂ**ေသေ **ဂ**ေဋ္ဌေ (အဘိ ၄-၂၇) **ဂ**ေသေတိ။ပ။ **ဂ**ေသော **ဂ**ေသောဗေါ-ဝိသော အတ္ထော။ **ဂ**ေဋ္ဌေတိ **ဂ**ေဋ္ဌော။ အဘိ-ဋီ ၃-၁၂၆။)

၂။ သဒ္ဒနီတိပါဋိယံ "တဒါ အဂရုမ္ဘာ"တိ ဘဝိတဗ္ဗံ။

သည်။ ဟိယျတ္တနိအတ္တနောပဒေ၊ ၌။ ဥတ္တမပုရိသဗဟုဝစနန္တံ၊ ရှိ၏။ ဝေ၊ သို့။ ပဠုဝိဓော၊ သော။ သေကာရော၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဂန္တွဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။

အဇ္ဇတနီ ရုပ်စည်။ ။အဂရိ, ဂရိ, အကာသိ၊ ပြီ။ အဂရုံ, အဂ်ရိ ့သူ, အဂ်ံသူ, အဂ်ံသုံ၊ ကုန်ပြီ။ အဂရော၊ ပြီ။ အဂရိတ္ထ, အကာသိတ္ထ၊ ကုန်ပြီ။

အကရော-ပုဒ် ဣတ္ထ စ၊ ၌ကား။ **အကရောတိ**၊ ကား။ တုံ၊ သည်။ **ပုရိသ်နှစ်ပါး၌** အကရော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ **ဖြစ်သင့်ပုံ** ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ အကရောဣတိ ပဒံ၊ ကို။ "သဏ္ဌာ၊ သိကြားမင်း။ တုံ၊ သည်။ မေ၊ အား။ ဝရံ၊ ဆုကို။ ဒေ အဒေါ၊ အဂယ်၍ ပေးဒုံ"။ ဣတိ ဇော်ဌ၊ ဤ **ကဏ္ဍဇာတ်-စသည်၌**။ မဇ္ဈိမပုရိသေဂဝစနန္တံ၊ မဇ္ဈိမပုရိသ် ကေဝုစ်အဆုံးရှိသော။ အဒေါတိ ပဒမိဝ၊ ကဲ့သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပါဠိယံ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တေပိ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော်လည်း။ နယဝသေန၊ ရှိသောပုဒ်နှင့် အလားတူသော တဂ္ဂတိက-နည်းအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။

ဂရု ပန၊ ကား။ အကရောတိ၊ ၍။ ဝုတ္တဌာနေ၊ ၌။ အကာသိတိ၊ ၍။ မဇ္ဈိမပုရိသဝစနံ၊ သြ-ကို ဣ-ပြု၍ပြီးသော သဒ္ဒါကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိဉ္စာပိ ဣစ္ဆန္တိ၊ ရှင့်။ (ထည့်) ဟိ၊ ထိုဘုံအလိုရှိသော်လည်း။ တာဒိသံ၊ သော။ ပဒံ၊ သည်။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ ပဌမပုရိသဝစနမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ " (ယော၊ ထိုသေလွန်သောသူသည်။) မေ၊ အား။ အဒါသိ၊ ပေးဘူးလေပြီ။ မေ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ **(တိရော-ကုဋ္ဋပေတဝတ္ထု)** " ဣတိ၊ သို့။ ပဌမပုရိသပါဠိယော၊ တို့သည်။ ဗဟု၊ စွာ။ သန္ဓိသန္ဓာ၊ ကုန်၏။

"(တုံ၊ သည်။) မုခသာ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ပါပံ၊ ကို။ မာကာသိ၊ မပြုလင့်။ သူကရမုခေါ၊ ဝက်နှုတ်သီးနှင့်တူသော နှုတ်သီးရှိသော ပြိတ္တာသည်။ **မာ**ခေါ အဟု၊ စင်စစ် မဖြစ်စေလင့်။ **(သူကရမုခပေတဝတ္ထု)** " ဣတိ-

အာဒီသု ပန၊ တိုဋ္ဌကား။ **မာ**-သဒ္ဒယောဂတော၊ ကြောင့်။ "တုံ၊ သည်။ ပါပံ၊ ကို။ မာ အကာသိ၊ လင့်။ သူကရမုခေါ၊ သည်။ မာ အဟောသိ၊ လင့်။" ဣတိ၊ သို့။ ပဒယောဇနာ၊ သည်။ ကာတဗ္ဗာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

[၂၇၃] အကရိ ံ, ကရိ ံ, အကာသိ ံ၊ ပြီ။ အကရိမ္ဘ, ကရိမ္ဘ, အကာ-သိမ္ဘ၊ ကုန်ပြီ။ပ။ အဇ္ဇတနိ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါနိ၊ တည်း။

ဘဝိသန္ဒီ ရူပ်စဉ်။　　။ကရိဿတိ၊ တ္ဘံ့။ပ။ ကရိဿံ၊ အ္ဘံ့။ ကဿံ၊ အ္ဘံ့။ ဣစ္စပိ၊ ဤသို့လည်း။ (ဘဝတိ၊ ၏။) တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ကဿံ ပုရိသကာရိယန္ဒီ၊ ၍။ ပါဠိ၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ပုရိသ-ကာရိယံ၊ ယောကျ်ားတကာ ပြုအပ်စွာသော လုံ့လကို။ (အဟံ၊ သည်။) ကဿံ၊ ပြုအ္ဘံ့။ [**သော အဟံ ဝါယမိဿာမိ၊ ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ။ ဂစ္ဆံ ပါရံ သမုဒ္ဒဿ၊ ကဿံ ပုရိသကာရိယံ။** (ခု ၆-၁၆၀)။] ကရိဿာမျှ၊ ကုန်အ္ဘံ့။

တထာ၊ ပါး့။ ကာဟတိ၊ တ္ဘံ့။ **ကာ**ဟန္ဒီ၊ ကုန်လတ္ဘံ့။ပ။ ကာဟိတိ၊ တ္ဘံ့။ ကာဟိန္ဒီ၊ ကုန်လတ္ဘံ့။ ကာဟိသိ၊ တ္ဘံ့။ ဣစ္စေဝမာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘဝိသန္ဒီဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တ-ရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ကာလာတိပတ္တိ-ရူပ်စဉ်။　　။အကရိဿာ၊ ရှုပြီ။ အကရိဿ၊ ရှုပြီ။ (ရဿ ပြုသည်။) အကရိဿံသု၊ ကုန်ရှုပြီ။ ဣတိ-(အာဒိ)၊ သော။ သေသံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကာလာ-တိပတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ယိရ-ပစ္စည်း ရူပ်မျှား။　　။ကယိရတိ၊ ပြု၏။ ကယိရန္ဒီ၊ ကုန်၏။ပ။ ဝတ္တ-မာနဝဒသန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ကယိရတု၊ လော့။ပ။ ပဋ္ဌမိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ကယိရာ၊ ပြုရာ၏။ ကုယိရာ၊ ရာ၏။ ကယိရံ၊ ကုန်ရာ၏။ အတ္ထ၊ ဌ။ **အယံ**၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။ "(ဝုဒ္ဓိ ံ၊ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာဖြင့် ပွါးစီးခြင်းကို။ ပစ္စာသိသန္ဓော၊ ရှေးရှုဘောင်ဝင်သော သူသည်။) ကုမ္ဘီမှိပေါ်၊ ရေပြည့်အိုး

ဌ်လည်း။ အဋ္ဌလိ ံ၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို။ ကုယိရာ၊ ပြုရာသေး၏။ စာ-
တဋ္ဌာပိ၊ ပိန်ညင်းငှက်ကိုလည်း။ ပဒကွိဏံ၊ လက္ခြာရစ် လှည့်သည်ကို။
ကုယိရာ၊ ပြုရာသေး၏။ ” ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ဌ။
ကုမ္ဘိမ္ပိပိ၊ ဌလည်း။ အဋ္ဌလိ ံ၊ ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဆေဒေါ၊ ဖြတ်အပ်၏။

[**အမှာ**] ဝုဒ္ဓိ ံ ပစ္စာသိသန္တော ပုရိသော ဥဒကပူရိတံ ကုမ္ဘံ ဒိသ္ဝာ တဿ
အဋ္ဌလိ ံ ကရေယျ။ (ဝိဓုရဇာတ်-ဇာ-ဌ ၇-၂၀၃) ဘွဲ့ရကား
ကုမ္ဘိမ္ပိ လိုသည်။ ကုမ္ဘိဥ-လည်း အမျိုး ရှိ၏။ ကုမ္ဘိမ္ပ-ဌ သို့ ဝိဘတ်သည်
ကမ္မတ္ထ-ဌ ဖြစ်၏ဟု ပြလိုသောကြောင့် “ကုမ္ဘံ ဒိသ္ဝာ”ဟု အဌကထာ
ဘွဲ့သည် ဟူကြားအံ့။ ဘဂ္ဂရိတီဒေါသ ရောက်သောကြောင့် မသင့်။
“ဘိက္ခဝေါတိ သတာ ဣမေ၊ တိဋ္ဌန္တိ ပဋ္ဌလိကတာ”ဌ်ကဲ့သို့ ပ-အဋ္ဌလိ ဖြတ်။
ပ-သဒ္ဒါ ပဂ္ဂယှ-အနက်ဟော။ “ပုဏ္ဏကုမ္ဘ, စာတသကုဏ” စသည်ကို
မြင်လျှင် မင်္ဂလာ ရှိ၏ဟု ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကတို့ အယူရှိသည်ကို ရည်၍ “ဝုဒ္ဓိ ံ
ပစ္စာသိသန္တော”ဟူသော ပါဋိသေသ၏ အနက်ကို သမ္မန်သည်။

ကယိရာသိ၊ ရာ၏။ပ။ **သတ္တမီဝသေန၊** ဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ကယိရာ-ပုဒ် တတ္ထ၊ ဌ။ **ကယိရာ**တိ ဣဒံ၊ ပုဒ်ကို။ “ ပုရိသော၊
ပုရိသ်နှစ်ပါး ဖြစ်ပုံ သည်။ ပုညံ၊ ကို။ စေ ကယိရာ၊ အကယ်၍ပြုသည်
ဖြစ်အံ့။ ” ဣတိဒဿနတော၊ ဤ **ဓမ္မပဒပါဋိ**ကို
မြင်သောကြောင့်။ ပဌမပုရိသဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဓမ္မံ
သာရထိ ကယိရာတိ ဇ္ဇောပိ၊ ဟူသော ဤ **တေမိ**ဌ်လည်း။ “သာရထိ၊
ထိန်း။ ဘဝံ၊ သည်။ အဓမ္မံ၊ မတရားသော အမှုကို။ [၂၇၄] ကရေယျ၊
ပြုသည်မည်ရာ၏။ ” ဣတိ၊ သို့။ ပဌမပုရိသဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဇေ-
တဗ္ဗံ၊ ၏။ မဇ္ဈိမပုရိသဝသေန၊ ဖြင့်။ နှ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ အထ ဝါ၊
ကား။ ကယိရာသီတိ၊ ၍။ ဝတ္တမာ၊ လျက်။ သိကာရလောပံ၊ သိ-၏
ကျေခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ကယိရာတိ၊ ၍။ မဇ္ဈိမပုရိသဝစနံ၊ မဇ္ဈိမပုရိသ်
ဝိဘတ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဇ္ဇော ပန၊ ဌ်ကား။ (စောဒနာ၊ သည်။) သိယာ၊ ၏။ ကိ ံ သိယာ၊
နည်း။ “ဝရဒံ၊ ဦးခေါင်း, ခြေ, လက်, မျက်စိမကြွင်း အဝှင်း,အပ ထိုမျှ
ဥစ္စာ မြတ်နိုးရာကို လိုခါမနှေး တောင်းတိုင်းပေးသော။ ပုတ္တံ၊ သားကောင်း
မင်းလျာ ရတနာကို။ အဟံ၊ ‘ဖုဿတီ’ဟု ချီချီချချ ခေါ်ထသာယာ
တောင်ညာနန်းရ ကျွန်တော်မသည်။ လဘေထ (လဘေယျုံ)၊ ရလိုင်။’

ဣတိ ပါဠိယံ၊ ဤ **ဝေယ္ယာ**ဒုကၾပါဠိ၌။ လဘေထာတိ ဣမယာ ပဒယာ၊ ၏။ "သဗ္ဗိရေဝ၊ တိုနၵ်သာလျှင်။ သမာသေထ၊ တက္ခပေါင်းဖော်ရာ၏။ သဗ္ဗီ၊ တိုနၵ်။ သန္ဓဝံ၊ ဘက္ခပေါင်းဖော်ခြင်းကို။ ကုဗ္ဗေထ၊ ရာ၏။" ဣတိအာဒီသု၊ တို၌။ သမာသေထာဝိအာဒီနံ၊ တို့၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပဌမ-ပုရိသဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဂဟဏံ)ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ပဌမပုရိသဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ပုရိသဝိပလ္လာသံ၊ ပဌမပုရိသ်ကို ဥတ္တမပုဂ္ဂိသ်ပြန်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ လဘေယျုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥတ္တမပုရိသဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ အဒ္ဓကထာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ဂဟိတော ယထာ၊ သို့။ ဟယာ၊ ဘု။ ဟုမ္မေဟိပိ၊ တို့သည်လည်း။ အဓမ္မံ သာဓုတ် ကယိရာတိ ဣတ္ထေ၊ ၌။ ကယိရေတိ ပဒယာ၊ ၏။ ပုရိသဝိပလ္လာသံ၊ ဖယောဂိဘာဝ်၏ အာ-အပြုတည်းဟူသော ပဌမပုရိသ်ကို မဇ္ဈိမပုရိသ်ပြန်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ကရေယျာသိတိ၊ ၍။ မဇ္ဈိမပုရိသဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘဝတ္ဝာ၊ ကို။ ဂဏ္ဍေ၊ ဘုပ်၏။

အဒ္ဓကထာစရိယေဟိပိ၊ တို့သည်လည်း။ ကရေယျာသိတိ၊ ၍။ ဘဝတ္ဝာ၊ ထို **ကယိရာ**-ပုဒ်၏ ဝိပလ္လာသဝသေနာ်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၏။" ဣတိ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝေါ သဒ္ဒပိ၊ လည်း။ အဒ္ဓကထာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ဝေါဟာရတ္ထေသု၊ သဒ္ဒါအနုက်တို့၌။ ပရမကောသလ္လသမန္နာဂတတ္တာ၊ လွန်စွာလိမ္မာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒ္ဓိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တေ့ဗ္ဗေ၊ သော။ အတ္ထေ၊ ၌။ ဘဝံ-သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဘဝန္တိ၊ ၍။ ဝတ္တေ့ဗ္ဗေ၊ သော။ အတ္ထေ၊ ၌။ **တံ**သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ စိန္တေတ္ဝာ၊ ၍။ အဓိပ္ပါယတ္ထ-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကရေယျာသိတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပုရိသ-ဝိပလ္လာသဝသေန၊ ဖြင့်။ နှ ဝုတ္တော၊ မဆိုဟပ်။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ပုတ္တံ လဘေထ ဝရဒန္တိ ဣမယာ၊ ပုဒ်၏။ **အဒ္ဓ-ကထာယံ**၊ ၌။ လဘေထာတိ၊ ၍။ ဥလ္လိဏိတ္ဝာ၊ တည်ပုဒ်ပြု၍။ လဘေ-ယျုန္တိ၊ ၍။ ပုရိသဝိပလ္လာသဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဝရကံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ အဓမ္မံ သာဓုထိ ကယိရာကိ ဇဋ္ဌာ၊

ဌ်။ ပုရိသဝိပလ္လာသော၊ ကို။ နှ စိန္တေတဗ္ဗော၊ အပ်။ **[သိကာရလောပ-မေဝ စိန္တေတဗ္ဗံ-ဟူလို။]**

အထ ဝါ၊ ကား။ ပုတ္တံ လဘေထ ဝရဒန္တိ ဘ္ဗော စ၊ ဌ်ကား။ "ကာယေ၊ ဌ်။ ရဇော၊ မြူသည်၊ နှ လိမ္မေထ၊ မလိမ်းကုံ့ မကပ်ငြိစေသား။" ဣတိအာဒိသု၊ တို့ဌ်။ **[ကေဝစနံ-ရှိကြ၏။ မသင့်။ ဃေဝစနံ-လိုသည်။]** ဃေဝစနံ၊ ဃေ-ဝိဘတ်ကို။ ဂဟိတံ ယထာ၊ သို့။ ဝေါ၊ တူ။ **ဃေဝစနံ**၊ ဃေ-ဝိဘတ်ကို။ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ **[ကေဝစနံ-ကို အသင့်ယူမူ။]** ကေဝစနံ၊ ဃေ-ဝိဘတ်တလုံးတည်းကို။ ဝါ၊ ဃေ-ဟူသော တခုသောသဒ္ဒါကို။ ဂဟိတံ ယထာ၊ သို့။ ဝေါ၊ တူ။ ကေဝစနံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ (သမ္မန်)။ လဘေ အထာတိ၊ ဟူ၍။ ပဒဗ္ဗေဒေါ၊ ကို။ ကရဏီယော၊ အပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုး ကား။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ပဒဗ္ဗေဒ-ပြုသည်ရှိသော်။ ပုရိသဝိပလ္လာသေန၊ ဖြင့်။ ကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

တတ္ထ၊ ထို ပဒဗ္ဗေဒပြုရာ၌။ **လဘေတိ**၊ ကား။ [၂၇၅] သတ္တမိယာ၊ ၏။ ဥတ္တမပုရိသဝစနံ၊ တည်း။ (ကိမိဝ၊ ကား။) "ဝဏ္ဏဥာပိ၊ သတ်အပ်သော သူကိုလည်း။ ပမောစယေ၊ လွှတ်စေနိုင်လို၏။" ဣတိ ပဒမိဝ၊ ဤ ပမောစယေ-ပုဒ်၌ ဥတ္တမပုရိသ် ကေဝုစ် ယေ့-ဝိဘတ်ကို ဧ-ပြုသကဲ့သို့ တည်း။

အထာတိ၊ အထ-ပုဒ်သည်ကား။ အဓိကာရန္တရေ၊ ဆုတပါးကို ယူခြင်း တည်းဟူသော အရာအထူး၌။ ပဝတ္တော၊ သော။ (ထည့်)။ နိပါတော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ပဒပူရဏော၊ ဂါထာပါဒ ပြည့်ရုံမျှ၌။ ပဝတ္တော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။ ဘ္ဗော စ၊ ဤ အဓိကာရန္တရ နိပါတ်ဖြစ်ရာ၌ကား။ အဓိ-ကာရန္တရဝသေန၊ ဖုဿတီ-ဟူသော အမည်ကိုရသော ဆုကိုယူခြင်းမှ တပါး သော သားဆုကို ယူခြင်းဟူသော အရာအထူး၏ အစွမ်းဖြင့်။ အပရမ္မိ ဝရံ၊ တပါးသော ဆုလည်းဖြစ်သော။ ပုတ္တံ၊ ကို။ လဘေယ်ကုံ့၊ ရလို၏။ ဣတိ အဘ္ဘော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ယသ္မာ ပန၊ ကြောင့်ကား။ ဘ္ဘော၊ ဤ လဘေထ-ပုဒ်၌။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ အတ္ထာနံ၊ ဝိပလ္လာသတ္ထ, အဝိပလ္လာ-သတ္ထတို့၏။ ဝါ၊ ဃ-ဝိဘတ်၏အနက်,ယေ့-ဝိဘတ်၏ အနက်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ယသ္မာ စ၊ ကြောင့်လည်း။ တေသု ဒ္ဒိသု၊ ထို အနက်နှစ်ပါးတို့၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတော်ကို။

ဒုဇ္ဇာနော၊ သိနိုင်ခဲ၏၊ မသိနိုင်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေ့ပိ အတ္ထာ၊ တို့ကိုလည်း။ ဂဟေတဗ္ဗာဝ၊ သာတည်း။

[အမှာ]　လဘေ အဃ-ဟု ဖြတ်၍ အဃ-ကို အဓိကာရန္တရ နိပါတ်ယူခြင်းသည် ထိုသို့သော အဓိကာရန္တရ ဟူသမျှ၌ အဃ-သဒ္ဒါကို ရှေထား၍ ဆိုခြင်းနှင့်ရင်း "အဘိဓာနန္တရာရဇ္ဇေ၊ ခေ ယံ့ တ္ဌန္တမဃာဒိ ၀။" ဟူသော အဘိဓာန်(ပဏာမ-၇-ဂါထာ) ပရိဘာသာနှင့်ရင်း ဆန့်ဟူမှု ဂါထာ-ဗန္ဓအရာ ယလိစ္ဆိတပယောဂ-ဖြစ်၍ မဆန့်ဟူပေ။

ဧတ္ထ ပန၊ ဌ်ကား။ လိင်ဝိပလ္လာသော၊ ၎င်း။ ပ။ ဣတိ၊ သို့။ ဆဋ္ဌေ၀ေ၊ သော။ ဝိပလ္လာသော၊ ကို။ အာဟရိတ္ဝာ၊ ၍။ ကိဉ္စာပိ ဒယောဘဗ္ဗော၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ လည်း။ သော ဝိပလ္လာသော၊ သည်။ ဥပရိ၊ (**နိတိ-သုတ္တ ၆၇၂**) ၌။ အာ၀ိ၊ စ္ဆာ။ ဘ၀ိဿတိ၊ တ္တံ့။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ကြောင့်။ နဒဿိတော၊ အပ်။

ကတြ၊ ၌။ **ကယိရာထာတိ** ပဒံ၊ သည်။ သတ္တမိယာ၊ ၏။ ပရသ-ပဒ၀သေန၊ ဖြင့်ရင်း။ အတ္တနောပဒ၀သေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဒ္ဒိဓာ၊ ဖြင့်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။

[ကျမ်းတက်]　ဤကိုပင် ထင်စ်မ့်သောဌ၊ "တထာ" စသည်မိန့်။

မဇ္ဈိမပုရိသဗဟုဝစနဝသေန၊ မဇ္ဈိမပုရိသ် ပရသ္မပုဒ် ဗဟုဝုစ် ယျောဃ-ဌ ယျ-ကို ချေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ပဌမပုရိသေကဝစနဝသေန စ၊ အတ္တနောပုဒ် ပဌမပုရိသ် ဃ-ကို အာဘ-ပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ တထာ၊ ဘူ။ ဒ္ဒိဓာ၊ ၏။ [**အထက်(နိတိ သုတ္တ-၁၀၇၂)၌ သုတ်တည်လတ္တံ့။**] တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "(တုမ္မေ၊ သင် ဝေယ္ယာ**ဝုမင်းကြီးဘိသည်။ ဧ**ဝတုတ္တရ-နဂရေ၊ ၌။) ပုညာနိ၊ တို့ကို။ (ကတာနိ)ယထာ၊သို့။ (တထာ၊ ဘူ။) အပရာပရံ၊ သား,သီးအလှူမှတပါး မယားအလှူကို။ ဝါ၊ အလှူ၀တ်တပါးမှ အလှူ၀တ် တပါးကို။ ဒဒန္တော၊ ကုန်လျက်။ ပုညာနိ၊ တို့ကို။ ကယိရာထ၊ ကုန်လေ၁။" [ယထာ ပုညာနိတိ ယထာ ဧ**ဝတုတ္တ**ရနဂရေ **ဧ**ဝါ ဗဟူနိ ပုညာနိ **ကတာ**နိ။ (ဧ၁-ဌ ၇-၃၅၈)။] ဣတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ကယိရာထာတိ ဣဒံ၊ ကို။ သတ္တမိယာ၊ ၏။ ပရသ္မပဒ၀သေန၊ ဖြင့်ရင်း။ မဇ္ဈိမပုရိသဗဟု၀စနဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဒ္ဒိဓာ၊ ၏။ ဟိ(သင်္ဂ)၊ ၏။

ယထာနုရူပံ၊ ထိုက်လျောက်သည်အားလျော်စွာ။ ပုညာနိ၊ တို့ကို။ ကရော-ယျာထယေ၀၊ ပြုကုန်ရာသည်သာတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ကယိရာထ ဓီရော ပုညာနိတိ ဇော်ထ ပန၊ ၌ကား။ ကယိရာထာတိ ဣဒံ၊ ကို။ သတ္တာမိယာ၊ ၏။ အတ္တာနောပဒ၀သေန၊ ဖြင့်ရင်း။ ပဌမပုရိသေက-၀စန၀သေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ကရေယျ၊ ရာ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ **[ဣမာနိ-ရှိကြ၏ မသင့်၊ ဣဓ-လိုသည်။]** ဣဓ၊ ဤ ယိရ-ပစ္စည်း ကရ-ဓာတ်၏ အရာ၌။ ပရောက္ခာဒိ၀သေန၊ ဖြင့်။ ယိရပစ္စယသဟိတာနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ သာသနေ၊ ၌။ အပ္ပသိဒ္ဓါနိ၊ မထင်ရှားကုန်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဒဿိတာနိ၊ ကုန်။

အတ္တာနော၊ ၏။ ဖလံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကာရကံ၊** မည်၏။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကတ္တာ၊** မည်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ **ကာရကော၊** မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ **ကာရကံ၊** မည်၏။ ဟိ၊ အထူးကား။

ကာရက-ပုဒ်၏ လိင်။ ။ဣတ္ထေ၊ ဤ ကာရကော, ကာရကံပုဒ်၌။ **ကာရက-**သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ယတ္ထ(ပယောဂေ)၊ ၌။ ကတ္တု-ကာရက ကမ္မကာရကာဒိ၀ါစကော၊ စသည်ကိုဟော၏။ တတ္ထ(ပယောဂေ)၊ ၌။ ပုလ္လိင်ေါပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ နပုံသက-လိင်ေါပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ [**"ကာရကော ကတ္တရိ ဝုတ္တော၊ ကမ္မာဒေါ အပိ ကာရကံ"** (**ဘာဒစိန္တာ-ဋီကာ ၅၃-ဂါထာ**) **ပရိဘာသာ-လာ၏**)။] ယတ္ထ ပန၊ ၌ကား။ ရဇတကာရ ကမ္မကာရ လောဟကာရာဒိ-၀ါစကော၊ ပန်းထိမ်, ပန်းဘဲ, ပန်းတည်း စသည်ကို ဟော၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ပုလ္လိင်ေါ ဧ၀၊ သာတည်း။

ကာရာပေတိ၊ စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကာရာပကော၊** မည်၏။ ကရုံ၊ ပြုသည်။ ကုဗ္ဗံ၊ သည်။ ကြုဗ္ဗံ၊ သည်။ ကရောန္တော၊ ကုဗ္ဗန္တော၊ သည်။ ကုဗ္ဗာနော၊ သည်။ ကုရုမာနော၊ သည်။ [၂၇၆] ပကြုဗ္ဗမာနော၊ ညွှန်းဆဲ-လျက်။ ကာရိကာ၊ ပြုသောမိန်းမ။ ကာရာပိကာ၊ ပြုစေတတ်သောမိန်းမ။ ကရောန္တီ ကုဗ္ဗန္တီ၊ မိန်းမ။ ကာရကံ၊ သော။ ကုလံ၊ မျိုး။ ကာရာပကံ၊ စေတတ်သောအမျိုး။ ကရောန္တံ ကုဗ္ဗန္တံ ကုရုမာနံ၊ မျိုး။ သခါရော၊ ပြုပြင်-ခြင်း။ ပရိကွာရော၊ ပရိကွရာ။ ပရိကွတော၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြုခြင်း။ ပုရက္ခ-

တော၊ ရှေးရှုပြုအပ်၏။ ကရဏီ၊ ခြင်း။ ကြိယာ၊ ခြင်း။ ပန၊ ကြိယာဟူသော ပုဒ် ရှိသင့်ကြောင်းကား။ အကွဲရစ်ဆန္ဒကာ၊ သဒ္ဒါဆရာတို့သည်။ ကြိယာ-ဣစ္ဆပေါ၊ ကြိယာဟူ၍လည်း။ ပဒံ၊ ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ ဣစ္ဆာ-ဒီ။

ထွေ၊ ဤသို့အလိုရှိရာ၌။ ကြိယာသဒ္ဒေါ၊ သည်။ (နဒ်သတိ ၌ ၀ပ်)။ "အကြုဗ္ဗတော၊ ဟောတိုင်းမပြုသောသူအား။ အဖလာ၊ အကျိုးမဲ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝမ္ဘပဒ)။" ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ကကာရရကာရသံ-ယောဂဝန္ဓာနုံ၊ က-၏ ရ-နှင့်ယှဉ်ခြင်းရှိကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့သည်။ ကိဉ္စာပိ ဒိဿန္တိ၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ လည်း။ ဣသသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဒိဿတိ ဝိယ၊ သို့။ နု ဒိဿတိ၊ မထင်။ ["အကိရိယရူပေါ ပမဒါဟိ သန္ဓေ၀ေါ"ဟု သမုဋ္ဌာတ် (ခု ၅-၁၅၇)၌ ဣန္ဒ၀ံသာဂါထားပါဒတင်၏။]

အဒိဿမာနောပိ၊ သော်လည်း။ သော၊ ထိုကြိယာ-သဒ္ဒါကို။ အဌကထာ-စရိယာဒီဟိ၊ သော။ ဂရုဟိ၊ တို့သည်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဂဟော-တဗ္ဗော၀၊ တည်း။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "ကြိယာကြိယာပတ္တိ၀ိဘာ၀ဒေသ-ကော၊ ကြိယသမုဋ္ဌာန်အာပတ်, အကြိယသမုဋ္ဌာန်အာပတ်, ကြိယာကြိယ-သမုဋ္ဌာန်အာပတ်ကို ဝေဘန်၍ ဟောတော်မူတတ်၏။" ဣတိအာဒိကာ၊ သော။ သဒ္ဒရစနာ၊ သဒ္ဒါကိုစီရင်ခြင်းသည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။

ကာ၀ဲ ကတ္တုံ၊ ဌာ။ ကာတ၀ေ၊ ဌာ။ ကာရေတုံ၊ စေခြင်းပဋ္ဌာ။ ကတ္တာ ကတ္တာန၊ ၍။ ကာတုန၊ ၍။ ကရိတ္ဝာ ကရိတ္ဝာန၊ ၍။ ကစ္စ၊ ပြု၍။ အဓိကစ္စ၊ အလွန်ပြု၍။ ကရိယ ကရိယာန၊ ၍။ ပုရေကိတ္ဝာ၊ ရှေးရှုပြု၍။ ကာရေတ္ဝာ၊ စေ၍။ အညာနိပိ၊ ကုန်သော။ ဘုပန္ဒာဒိနိ၊ တို့ကို။ ယောဇေ-တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

အဓိကစ္စ, အဓိကိစ္စပုဒ်	**တတြ၊ ဌ**။ **ကစ္စာတ်**၊ ကား။ ကတ္တာ၊ ၍။ **အဓိ-**
အဆုံးအဖြတ်	**ကစ္စာတိ**၊ ကား။ **အဓိကံ** ကတ္တာ၊ **အလွန်ပြု၍။**

အကွဲရစ်ဆန္ဒကာ ပန၊ ကား။ **သဒ္ဒသတ္ထနယ**၊ ကို။ **နိဿာယ**၊ ၍။ **အဓိကိစ္စဣတိ** ရှေ့၊ ကို။ **ဣစ္ဆတိ**၊ ကုန်၏။ **မယံ** ပန၊ ကား။ **ဧတာ**ဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ရှေ့၊ သည်။ **ပါဠိယာ**၊ **အာ**း။ **အနုကူ-လံ**၊ **လျော်သည်**။ **နု ဟောတိ**၊ **ဖြစ်**။ **ဣတိ**(**တ**ဿ**ဝ**)၊ **ကြောင့်**။ **နု ဣစ္ဆာမ**၊ **ကုန်**။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ **ထေရိကာဂါထာယံ၊** ထေရီအပဒါန်ဂါထာ၌။ ဂေါတမိယာ၊ မိထွေးတော် ဂေါတမီ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနဝစနေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီး ဟောရာ၌။ "ပဒကွိဏံ၊ လက္ခဏာရစ်လှည့်ခြင်းကို။ ကစ္စ၊ ပြု၍။ နိပစ္စ၊ ဝပ်၍။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ (ဝန္ဒိတ္ဝာ၊ ၍။)" ဣတိ ပါဠိ၊ သည်။ ဒီသတိ၊ ၏။

[အမှာ] တဒေတရာ ဘိက္ခုနိယော ဇိနဂ္ဂံ၊ တာရာဝ စန္ဒာနုဂတာ သုမေရုံ။
ပဒကွိဏံ ကစ္စ နိပစ္စ ပါဒေ၊ ဌိတာ မုခန္ဒံ သမုဒိက္ခမာနာ။ (ခု ၄-၂၁၀)။

ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပဒကွိဏံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ **ကစ္စာ**တိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဒဿနေနေဝ၊ မြင်သဖြင့် လျှင်။ **အဓိကစ္စာ**တိ ပဒမ္မိ၊ သည်လည်း။ ဒိဋ္ဌမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေ နယော၊ ကို။ အညတြပိ၊ တပါးသောအရာ၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ စ္စာ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ကရ-ဓာတ်၏ အတ္ထာတိသယ ရုပ်များ ဣဒါနိ၊ ၌။ **ကရောတိ**သ ဓာတုဿ၊ ကရ-ဓာတ်၏။ အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်မျှ သော။ အတ္ထာတိသယယောဂံ၊ အနက် လွန်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကို။ကထယာမ၊ကုန်အံ့။—"တဏှက်ရော၊တဏှက်ရာဘုရား။ ကာရဏာ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း။ ဖရုသာဟိ ဝါစာဟိ၊ ငါ့နားမချမ်း ရှုန့်ကြမ်းသော စကားတို့ဖြင်။ ပကြုဇ္ဇမာနော၊ ညှဉ်းဆဲလျက်။ သန္တေ၊ သူတော်ကောင်း တို့ကို။ ပိယံ၊ချစ်ခင်စ္ဝာ။ နဂုရတော၊မမှီဝဲ။" ဣတိ အယံ၊ကား။ အပ္ပမတ္တကံ၊ သော။ အတ္ထာတိသယယောဂံ၊ သော။ ပါဠိနိဒဿနံ၊ တည်း။ (သမ္မန်)။

[၂၇၇] တတြ၊ ၌။ **တဏှက်ရော**တိ၊ ကား။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့၏။ တဏှံ လောဘံ၊ ကို။ ကရောတိ ဟိ ံသတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **တဏှက်ရော**၊ မည်တော်မူ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ရူပကာယ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိယာ၊ လက္ခ-ဏာ ကြီး,ငယ် ရောင်ခြောက်သွယ်ဖြင့် တင့်တယ်သော ရူပကာယ, အနာ-ဝရဏ သမန္တစက္ခု သဗ္ဗညုတညာဏ်-စသော ဓမ္မကာယနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ကြောင့်။ **အတ္တာနံ**၊ ၌။ သကလလောကဿ၊ အား၊ ကို။ တဏှံ သိနေဟိ၊ ကို။ ကရောတိ ဇနေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **တဏှက်ရော**၊ ၏။

ကာရဏာတိ၊ ကား။ ဟိ ံသနာ၊ တည်း။

[အမှာ] ကာရဏာ တု စ ယာတနာ။ (အဘိဓာန် ၄၀၇-ဂါထာ) ကာရဏာ-ဟိဘိ ယာတနာဟိ။ (သံ-ဋီ ၂-၁၈၄)။

ပကြေ့ဗွမာနောတိ၊ ကား။ ဟိ ံသမာနော၊ လျှက်။ **သ**ဒ္ဓေ **နဂ္ဂ**ရတေ **ပ**ိယန္တိ၊ ကား။ သပ္ပုရိသေ၊ တို့ကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ပိယေ ဣဋ္ဌေ၊ **အ**လိုရှိ အပ်သည်တို့ကို။ ကဒ္ဓေ၊ နှစ်သက်အပ်သည်တို့ကို။ မနာပေ၊ နှလုံးကို ပွါးစေ တတ်သည်တို့ကို။ နဂ ကရောတိ၊ မပြု။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပိယံ ပိယာယမာနော၊ ချစ်အပ်သည်။ တုဿမာနော၊ နှစ်သက်အပ်သည်။ မောဒမာနော၊ ဝမ်းမြောက်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ (ထည့်)။ သဒ္ဓေ၊ တို့ကို။ ပိ ကုရုတေ နဂ သေဝတိ၊ ဝဲ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ရာဇာနံ သေဝတိ-တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ၊ ထိုအနက်၌။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ပိယံ၊ ကို။ ကုရုတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဒ္ဒသတ္ထဝိဒူ၊ တို့သည်။ မဇ္ဈေဇ္ဈိ၊ တိုင်ပင်နှိုးနှော ပြောဟောဘွင့်လှစ်ကုန်၏။[**မ**ဇ္ဈ ဂုတ္တဘာသနေ-**မ**ိန့်လတ္တံ]။

အမှာ] သဒ္ဓေါ နဝမ ပုဗ္ဗပစ္ဆေကဗုဒ္ဓသာဝကာ၊ ယေ ဝါ ပနညေပိ ဥပသဒ္ဓေနဲ့ ကာယဝစီမနောကမ္မေန သမန္နာဂတာ၊ တေ သဒ္ဓေါ။ **နဂ ကုရုတေ ပိ**ယန္တိ အဇ္ဈနော ပိယေ ဣဋ္ဌေ ကဒ္ဓေ မနာပေ နဂ ကုရုတေတိ အတ္ထော။ပ။ **အ**ထ ဝါ သဒ္ဓေ **နဂ ကုရုတေ**တိ သဒ္ဓေ နဂ သေဝတိတိ အတ္ထော ယထာ "ရာဇာနံ သေဝတိ"တိ။ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ ရာဇာနံ ပိယံ ကုရုတေတိ သဒ္ဒဝိဒူ မဇ္ဈေဇ္ဈိ။ **ပ**ိယန္တိ ပိယမာနော တုဿမာနော မောဒမာနောတိ အတ္ထော။ (သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၁၅၁)။

အယံ နိတိ၊ ကို။ ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲစ္ဌာ၏။ သာဓုကံ၊ စ္ဌ။ **မ**နသိ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။

[အမှာ] **ဟ**ိ ံ ဝိကြေ့ဗွတောတ် ပထဝိ ံ ပဒါလေန္တသ-ဟူသော (ဝိ-ဋ ၄-၁၁၂) ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ။ **ဟ**ိ ံ ဝိကြေ့ဗွတောတိ **ဟ**ိ ံ ဒန္တေဟိ လံခန္တသ။ (သာရတ္ထ-ဋီ ၃-၄၁၆)။ ဤသို့ ဘွင့်သည်မျှားကိုလည်း မှတ်အပ်၏။

ပရိက္ခာရ-**သ**ဒ္ဒါ၏ **အ**တ္ထုဒ္ဒါရ။ ။ဣတ္ထ စ၊ ဌ်ကား။ **ပ**ရိက္ခာရသဒ္ဒဿ၊ ၏။ **အ**တ္ထုဒ္ဒါရော၊ ကို။ နိယတော၊ ထုတ်ဆောင်အပ်၏။—"**ပ**ရိက္ခာရောတိ၊ ကား။ သတ္တဟိ နဂရပရိက္ခာရေဟိ၊ မင်း, မတ်, ဆေ, ကြ, ခဲစ, တိုင်း, အား ခုနှစ်ပါးစင် ပြည်ကြီးအင် အခြံအရံတို့ဖြင့်။ သုပရိက္ခိတ္တံ၊ ကောင်းစွာခြံရံအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။" ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ပရိဝါရော၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (**အ**ဂ်ုတ္တရ)။"သေတပရိက္ခာရော၊ **အ**ရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော ဖြူသောရထားအလှမ်း တန်းဆာရှိသော။ စျာနကွော၊ စျာန်ဟူသော ဝင်ရိုးရှိသော။ စက္ကဝိရိယော၊ ဝီရိယဟူသော လှည်းဘီးရှိသော။

ရထော၊ လကုဏ္ဌကဘဒ္ဒိယထေရ်၏ ကိုယ်ဟူသော ရထားသည်။ ဝတ္ထုတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဥဒါန်း)။" ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ အလက်ာရော၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ "ပဗ္ဗဇိတေန၊ ရဟန်းသည်။ ယေ စိမေ ဇီဝိတပရိက္ခာရာ၊ အကြင်အသက်၏ အရံအတား အဆောက်အဦတို့ကို။ သမုဒါနေတဗ္ဗာ၊ ရှာအပ်ကုန်၏။ (ဝနပတ္ထသုတ်)။" ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ သမ္ဘာရော၊ အဆောက်အဦကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဇ္ဇ၊ ၌။ သာသနညူဟိ။ပ။ ပဝုစ္စတိ၊ တိဟူသော။ ဇ္ဇ (ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုစ္စတိ ဟိ(ဝုစ္စတိ ဧဝ)၊ တည်း။

သင်္ဂဟဂါထာ

သာသနညူဟိ၊ ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကို သိကုန်သော။ ဝိညူဟိ၊ တို့သည်။ သာသနေ၊ ၌။ ပရိဝါရော၊ အခြံအရံကိုဝင်း။ အလက်ာရော၊ တန်းဆာကိုဝင်း။ သမ္ဘာရော စ၊ အဆောက်အဦကိုဝင်း။ ပရိက္ခာရောတိ၊ ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဇာဂရ-ဓာတ်။ ။ဇာဂရ၊ သည်။ **နိဒ္ဒက္ခယေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဇာဂရောတိ၊ နိုးဏ်။ ဇာဂရံ၊ ခြင်း။ ဇာဂရတော၊ နိုးသောသူအား။ ရတ္တိ၊ သည်။ ဒီဃာ၊ ရှည်၏။

သုတ္တောသု၊ တို့၌။ ဇ္ဇောကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ တနာဒ ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ မေ၊ သည်။ ယထာဗလံ၊ စ္ဒာ။ ပေက္ခိတ္ဝာ၊ သော်။ ဇ္ဇောကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ တနာဒီ ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်ပြီ။ (တုမ္မေ ပန၊ ကား။) သုတ္တောသု၊ တို့၌။ ယထာ-ဗလံ၊ စ္ဒာ။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ တနာဒီ ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ပေက္ခိတ္ဝာ၊ ၍။ အတ္ထယုတ္တိတော၊ အားဖြင့်။ ဂဏ္ဍဝေါ၊ လော့။

[**အမှာ**] (ခု ကမ္ပနေ)၊ အလံ ဝက္ကလိ မာ တံ မဉ္ဇကေ သမဓောသိ။ (သံ ၂-၉၇)။ **သမဓောသိ**တိ သမန္ဓတော အဓောသိ၊ စလနာကာရေန အပစိ-တိ ဒဿေသိ။ (သံ-ဋ ၂-၂၇၇)။

(ခု ဓံသနေ)၊ အဓောသိ သော ဒိဋ္ဌိမိဒေဝ သဗ္ဗာ။ (ခု ၁-၄၀၂)။ အဓောသိ ပဇဟိ ဝိနောဒေသိ။ (သုတ္တနိပါတ-ဋ ၂-၂၃၉)။

ဝက္ကလိ၊ လိ။ အလံ၊ မတုန်လှုပ်လင့်။ (ငြိမ်ငြိမ်နေ-ဟူလို)။ တံ၊သည်။ မဉ္ဇကေ၊ ၌။ နိသိဒ၊ လော့။ (ထည့်)။ မာ သမဓောသိ၊ တုန်လှုပ်သောထွေ,

ရိုသေသမ္ဘ မပြုလင့်။ (သမ္ဘန်)။ ဣဒေဝ၊ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင်။ သမ္ဘာ၊ ကုန်သော။ ဒီဋ္ဌိ၊ တို့ကို။ အဓေဝသိ၊ ပယ်စွန့်ဖျက်ဆီး၏။

အယံ၊ ကား။ တနၵဒိဂဏော၊ တည်း။

[၂၇၀] ဥဒ္ဒါဝရဆန္ဒေဟိ၊ မစင်မကြယ် ရုံရှာဘွယ်ကြီး တန်စီး တင်းခ်ဉ် မပျော်ပိုက်တတ် မြတ်သောအလိုရှိကုန်သော။ သုဝဏ္ဏ-ဟံသေဟိ၊ ရွှေဟသ်ာတို့သည်။ သုစိ ၊ ဇင်ကြယ်သော။ ဌာနံ၊ အိုင်အင်းအရပ်ကို။ သုသေဝနိယံ ဣဝ၊ နေ့ရက်မခြား ကောင်းစွာ မှီဝဲအပ်သကဲ့သို့။ ဥဒ္ဒါဝရဆန္ဒေဟိ၊ ဘုရားလိုတော် ညီလျော်လျောက်ပတ် မြတ်သော အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည်။ ဝိဝိဓတ္ထ-သာရံ၊ ထွေလာထူးခြား ပြားသောအနက် အနှစ်ရှိသော။ မတိကံ်ရံ၊ ပညာကိုပြုတတ်သော။ ဝိညူဇနာဓိရာမံ၊ ပညာရှိသော သူတို့၏ လွန်စွာ မွေ့လျော်ရာ ဖြစ်သော။ ရုစာဒီဆက္ကံ၊ ရှုဓာဒိ-စသော ဂိုဏ်းခြောက်ခု အပေါင်းကို။ သုသေဝနိယံ၊ နေ့ညမခြား လွန်စွာမှီဝဲအပ်၏၊ (လေလော့။) (ဥပေန္ဒဝဇိရာဂါထာ)။

ဣတိ နဝဂေါ်-စသည် တူပြီ။

စုရာဒိဂဏိကပရိဒီပန

ဣတောဝ၊ ဤရူဓာဒိဆဏ္ဏမ္ပ။ ပရုံ၊ ၌။ ပစုရ်ထ္ထဟိတဂ္ဂရုံ၊ မျှားစ္ဓာ သော အကျိုးကိုပြုတတ်သော။ နာမတော၊ အမည်အားဖြင့်။ **စုရာဒိဂဏနာမံ၊** စုရာဒိဂိုဏ်းအမည်ရှိသော။ အဌမံ ဂဏံ၊ ရှစ်ခု မြောက်သောဂိုဏ်းကို။ ပဝက္ခာမိ၊ အုံ့။

စုရ-ဓာတ်။ ။**စုရ၊** သည်။ **ထေယ္ယေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ထေနနံ၊ ခြင်း။ ထေယ္ယံ၊ ခြင်း။ စောရိကာ၊ ခိုးခြင်း။ ဣတိ (အတ္ထရူပံ)၊ ဤအနက် သဘောသည်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ ထေယ္ယေ၊ ၌။ **စုရဓာတု၊** သည်။ ဝတ္တတိ၊ **၏**။ စောရေတိ၊ ခိုးဝှက်ယူဆောင်၏။ စောရယတိ၊ ၏။ စောရော၊ ခိုးသူ။ စောရီ၊ ခိုးသူမ။ စောရိကာ၊ ခိုးသူမ။ စောရေတုံ၊ ဌာ။ စောရယိတုံ၊ ဌာ။ စောရေတ္ဝာ စောရယိတ္ဝာ၊ ၍။ ကတ္တုတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဏေ, ဏယတာ၊ ဏေ, **ဏယ**-ပစ္စည်းသက်သော ပုဒ်၏အဖြစ်သည်။ **စုရာဒိ-**ဂဏလက္ခဏံ၊ တည်း။ **ကာရိတေ၊** ၌။ စောရာပေတိ၊ စောရာပယတိ၊ စေ၏။ စောရာပေတုံ၊ စောရာပယိတုံ၊ စေခြင်းဌာ။ စောရာပေတ္ဝာ၊ စောရာပယိတ္ဝာ ၍။ **ကမ္မေ၊** ၌။ ဓနံ၊ ကို။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့သည်။ စောရိယတိ၊ အပ်၏။ ဓနံ၊ ကို။ စောရိတံ၊ အပ်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ၌။ **ဧ**သ နယော၊ တည်း။

ကဝဂ္ဂန္တ-ကကာရန္တဓာတု

လောက-ဓာတ်။ ။**လောက၊** သည်။ **ဒဿနေ၊** ကြည့်ရှုခြင်း၌ ဖြစ်၏။ လောကေတိ၊ လောကယတိ၊ ကြည့်ရှု၏၊ မြင်၏။ သြလောကေတိ၊ သြလောကယတိ၊ အောက်လျှိုး ကြည့်၏။ ဥလ္လောကေတိ၊ ဥလ္လောကယတိ၊ မော်၍ ကြည့်၏။ အပလောကေတိ၊ အပလောကယတိ၊ နောက်သို့ လှည့်၍ကြည့်၏။

[**အမှာ**] "ဟေဋ္ဌုပရိပစ္ဆတော ပေက္ခနဝသေန သြလောကိတုလ္လောကိတာ-ပလောကိတာနိ နာမ"ဟူသော (ဒီ-ဋ ၁-၁၇၃) သီလက္ခန် အဋ္ဌကထာ စသည်ကို ရှု၍ ဤပုဒ်လည်း ဖြစ်သင့်သည်။

အာလောကေတိ၊ အာလောကယတိ၊ တူရ,ဆီတည့် ကြည့်၏။ ဝိလော-ကေတိ၊ ဝိလောကယတိ၊ စောင်းငဲ့၍ ကြည့်၏။ လောကော၊ လောက။ **အာ**လောကော၊ အရောင်အလင်း။ လောကနံ၊ ကြည့်ရှုခြင်း။ သြလော-ကနံ၊ **အော**က်လျှိုးကြည့်။ ဥလ္လောကနံ၊ မော်၍ကြည့်။ **အာ**လောကနံ၊ တူရ ဆီတည့် ကြည့်။ ဝိလောကနံ၊ **စော**င်းငဲ့၍ကြည့်။ **အ**ပလောကနံ၊ **နော**က်လှည့်ကြည့်၊ ဝါ၊ပန်ကြားသိစေခြင်း။ **အ**ဝလောကနံ၊ ကိုယ်ကိုလှည့်၍ ကြည့်ခြင်း။ သြလောကေတုံ။ပ။ **ကာ**ရိ**ဧ**တ ပန၊ ကား။ သြလောကာ-ပေတိ၊ စေ၏။ပ။ [၂၃၉] ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗတ္ထာ**ပ**ိ၊ ၌လည်း။ **ဧ**သ နယော၊ တည်း။

လောက ၃-မျိုး။ ။တတ္ထ၊ တတ်ရ။ **လောကော**တိ၊ ကား။ **လောကာ**၊ တို့သည်။ သခ်ါရ**လောကော**၊ ရင်း။ပ။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ တတ်ရ။ "**လောကော**၊ သည်။ **ဧ**ကော၊ တခုတည်း။ သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ ဟု**သ**ည်။ **အ**ာဟာရ**ဋ္ဌ**တိ**ကာ**၊ **အ**ကြောင်းတရားလျှင် တည်ကြောင်း ရှိကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ **အ**ာဂတ**ဋ္ဌ**ာနေ၊ ၌။ **သ**ခ်ါရ-**လောကော**၊ ကို။ **ဝ**ေဒိတ**ဗ္ဗော**၊ ၏။

"**လော**ကော၊ လူ**သ**ည်။ **သ**ဿ**တော**၊ မြဲ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ရင်း။ **လော**ကော၊ **သ**ည်။ **အ**သ**သ**တော၊ **မ**မြဲ။" ဣတိ ဝါ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ **အ**ာဂတ**ဋ္ဌ**ာနေ၊ ၌။ **သ**တ္တ**လောကော**၊ ကို။ **ဝ**ေဒိတ**ဗ္ဗော**၊ ၏။

"ယာ**ဝ**တာ၊ **အ**ကြင်မျှ**လော**က်။ စန္ဒိ**မ**သူ**ရိ**ယာ၊ တို့သည်။ ပရိ-ဟရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ ဒိ**သာ**၊ **အ**ရပ်မျက်နှာ**တို**့၌။ [**ဒိ**ဿ**တိ ဘုမ္မ**ဋ္ဌ**ေ **တ**ံ **ပ**ဗ္ဗ**တ**ေ**ဝ**ေ**ဝ**ိ**ဿ**ိ **အ**ာ**ဟ** "**ဒ**ိ**သ**ာ**သ**ု **ဝ**ိ**ရ**ောစ**မ**ာ**နာ**"**တ**ိ၊ (**မ**-**ဋ**ီ ၂-**ခ**ာ**ဂ**)။] ဝိရောစမာနာ၊ တင့်တယ်ကုန်လျက်။ ဘန္တိ၊ တောက်ပကုန်၏။ တာ**ဝ**၊ ထိ**မ**ျှ**လော**က် နေ,လ လှည့်လည်ရာ စကြဝဠာ**သ**ည်။ (**ဧ**ကော **လော**ကော၊ တခု**သော** **လော**ကမည်၏။ ယာ**ဝ**၊ **အ**ကြင်မျှ**လော**က်။) **သ**ဟ**သ**ဓာ**လော**ကော၊ နေ,လ လှည့်လည်ရာ စကြဝဠာ တထောင် **အ**ပြားရှိ**သော** **လော**ကသည်။ (**အ**တ္ထိ၊ ၏။) **ဧ**တ္ထ၊ ဤ စကြဝဠာ တထောင်၌။

တော၊ သင် ဗကပြုဟ္မာ၏။ ဝါ၊ မဟာပြုဟ္မာ၏။ ဝသော၊ အလိုသည်။ ဝတ္ထုတော၊ ဖြစ်၏။ ” [ဤသို့ သမ္ဗန်မှ အဓိပ္ပါယ် ထင်မည်။]

ဣတိ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ ဌ်။ **ဩကာသလောကော၊** ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ **၏**။

တနည်း လောက ၃-မျိုး။ ။အထ ဝါ၊ ကား။ **လောကောတိ၊** ကား။ လောကော၊ သည်။ ကိလေသလောကော၊ ၎င်း။ ဘဝလောကော၊ ၎င်း။ ဣန္ဒြိယလောကော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓော၊ **၏**။ တတ္ထ၊ တွင်။ ရာဂါဒိကိလေသဗဟုလတာယ၊ ရာဂ-စသော ကိလေသာ မျိုးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမာဝစရသတ္တာ၊ တို့သည်။ **ကိလေသလောကော၊** မည်၏။

စျာနာဘိညာပရိဗုဒ္ဓိယာ၊ စျာန်အဘိညာဉ်ဖြင့် ပွါးခြင်းကြောင့်။ ရူပါဝစရသတ္တာ၊ တို့သည်။ **ဘဝလောကော၊** မည်၏။

အာနေဉ္ဇသမာဓိဗဟုလတာယ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းသောသမာဓိ မျိုးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသဒိန္ဒြိယတ္တာ၊ သန့်ရှင်းသော ဣန္ဒြေရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရူပါဝစရသတ္တာ၊ တို့သည်။ **ဣန္ဒြိယလောကော၊** မည်၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ကိလိဿနံ၊ နှိပ်စက်ပူပန်ခြင်း။ ကိလေသော၊ ခြင်း။ ဝိပါကဒုက္ခံ၊ ဝိပါက်ဒုက္ခတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တသ္မာ ဒုက္ခဗဟုလတာယ၊ ထို ဝိပါက်ဒုက္ခ မျိုးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပါယေသု၊ တို့၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ **ကိလေသလောကော၊** မည်၏။ [**တသ္မာနောင်၊ ဟိတ်နှင့် ဆောင်မှု၊ အနုက်တူ**။] တဒေ၊ ထို အပါယ်သတ္တဝါမှ တပါးကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘတ္တိဘဝဘာဝတော၊ ဘဝသမ္ဘတ္တိ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **ဘဝလောကော၊** မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဘဝလောကဌ်။ ယော သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝိမုတ္တိပရိပါစကေဟိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရင့်စေတတ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ-စသည်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ သော(သတ္တာ)၊ သည်။ **ဣန္ဒြိယလောကော၊** မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ **၏**။ (**နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၆၃**)။

တနည်း လောက ၆-မျိုး။ ။**ဇာတကဋ္ဌကထာယံ** ပန၊ ဌ်ကား။ "သခ်ၦိရ လောကော၊ ၎င်း။ပ။ [၂၈၀] ဣတိ၊ သို့။ လောကော၊ သည်။ အနေကဝိဓော၊ များသော အပြားရှိ၏။ ဍော၊ ဤ သခ်ၦိရလောက-စသည်တို့တွင်။ ဧကော လောကော သဗ္ဗေ သတ္တာ။ ပ။ ဓာတုယောတိ ဍော၊ ဌ်။ **သခ်ၦိရလောကော၊** ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ခန္ဓ-**လောကာဒယော၊** တို့သည်။ တဒဓိဋ္ဌာနတာယော၊ ထို သခ်ၦိရလောကဌ် အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာတည်း။ " အယံ လောကော၊ ဤလောက။ ပရော လောကော၊ တပါးသောလောက။ သဒေဝကော၊ နတ်နှင့်တကွသော။ ဗြဟ္မလောကော၊ ဗြဟ္မလောက။ " ဣတိ အာဒိသု ပန၊ ဝုတ္တဌ်ကား။ **သတ္တ-လောကော၊** ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (**မောဃရာဇပုစ္ဆာ**)။ ယာဝတာ။ပ။ ဝသောတိ ဍော၊ ဌ်။ **ဩကာသလောကော၊** ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သတ္တလောက စသည်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်　　အဋ္ဌတော ပန၊ ဖြင့်ကား။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါနံ၊ ဣန္ဒြေ နှင့်စပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ သမူဟော၊ အပေါင်းသည်ရင်း။ သန္တာနော စ၊ အစဉ်သည် ရင်း။ **သတ္တလောကော၊** မည်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ (ထည့်)။ ရူပါဒီသု၊ ရူပကွန္ဓာ-စသည်တို့ဌ်။ သတ္တဝိသတ္တတာယ၊ တပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **သတ္တော**၊ မည်၏။ ဍော၊ ဤသတ္တဝါဌ်။ ကုသလာကုသလံ၊ သည်ရင်း။ တဗ္ဗိပါကော စ၊ ထို ကုသလဝိပါက်, အကုသလဝိပါက်သည်ရင်း။ လောကိ-ယတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **လောကော၊** မည်၏။ (ထည့်)။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ (သမ္မန်)။

အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓါနံ၊ ဣန္ဒြေနှင့်မစပ်ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ ရုပ်တို့၏။ [**ရူပါဒီနံ-ရှိကြ၏၊ အာဒိကို မလို**]။ သမူဟော၊ သည်ရင်း။ သန္တာနော စ၊ သည်ရင်း။ **ဩကာသလောကော၊** မည်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ (ထည့်)။ ဍော၊ ဤအရုပ်ဌ်။ တသ္မာ၊ ထိတ်လန့်ကတ်သော ပုထုဇဉ်, သေက္ခတို့သည်ရင်း။ ထာဝရ စ၊ မြဲမြံ တည်တန့်ကုန်သော ရဟန္တာတို့သည်ရင်း။ လောကိယန္တိ၊ တည်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **လောကော၊** မည်၏။ (ထည့်)။ ဇေသဠ၊ ထိုတသ, ထာဝရ သတ္တဝါတို့၏လည်း။ ဩကာသဘူတော၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ **ဩကာသလောကော၊** မည်၏။

(ထည့်)။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ (သမ္မန်)။ ဟိ၊ ထိုမှတပါး။ တဒါဓာရဏတာယ၊ ထို တသ, ထာဝရသတ္တဝါတို့၏ တည်ရာ၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဧသ (ဧသော)၊ ဤ သြကာသလောကကို။ ဘာဇနလောကာ-တိပိ၊ ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်ဦးအုံ့။ ဒုဝိဓောပိ၊ သော။ သေ (ဧသော)၊ ဤသတ္တာ-ကာသလောကသည်။ ရူပါဒိဓမ္မေ၊ ရုပ်-စသော တရားတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ပညတ္တတ္တာ၊ ပညတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပါဒါပညတ္တိဘူတော၊ ဥပါဒါပညတ်ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ အပရမတ္ထသဘာဝေါ၊ ပရမတ္ထသဘော မဟုတ်။ ပန၊ ကိုသို့ ပရမတ္ထသဘော မဟုတ်သော်လည်း။ တဒုဘယဿပိ၊ ထိုသတ္တာ-ကာသဓလောက နှစ်ပါး၏လည်း။ သပ္ပစ္စယော၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်, နာမ်တရားတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ပညတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယဿပိ၊ ၏လည်း။ [ဤ **တဒုဘယဿပိ-ကား ရှေး ပညတ္တတ္တာ, နောက် ဝုတ္တိတာ နှစ်ပါးကို ငဲ့၏**]။ ဥပါဒါနာနံ၊ စွဲလမ်းတတ်သော သတ္တဝါ, စွဲလမ်းရာ သြကာသတို့၏။ ဝသေန၊ ပကတူပနိဿယ သတ္တိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိယာယတော၊ ဥပနိဿယကောဋိ တည်းဟူသော အကြောင်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဒေသနာနည်းအားဖြင့်။ **ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာ**၊ အကြောင်းနှင့်စပ်၍ ဖြစ်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဥပစရိတမ္ပာ၊ တင်စားအပ်၏။ တဒုဘယေ၊ ထို သတ္တောကာသနှစ်ပါး၌။ ဝါ၊ တွင်။ [**"ပဟီနေ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စေတိ နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မံ"ဟု-သံယုတ်ဋီကာ (သံ-ဋီ ၂-၄၄၃) မိန့်သောကြောင့် ဧကဝုစ်နိဒ္ဒါရဏလည်းရှိ၏**]။ ခန္ဓာ၊ ရူပကွန္ဓာ-စသည်တို့သည်။ **သခ်ါရလောကော**၊ မည်၏။

ကသ္မာ၊ ကား။ (ထည့်)။ ပစ္စယေဟိ၊ ကံ-စသောအကြောင်းတို့သည်။ သခ်ရိယန္တိ၊ ပေါင်းရှုပြုပြင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သခ်ါရာ၊ မည်ကုန်၏။ (ထည့်)။ လုဇ္ဇန္တိ ပလုဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်တတ်, ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ စ၊ ကြောင့်ကား။ လောကော၊ မည်၏။ (ထည့်)။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ **သခ်ါရလောကော**၊ မည်၏။ (သမ္မန်)။ တ္တေ၊ ဤသခ်ါရလောကဌ်။ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာယ၊ အကြောင်းနှင့်စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂဖလဓမ္မာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ လုဇ္ဇန-ပလုဇ္ဇနတ္တေ၊ ပျက်တတ်, ဖြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ လည်း။

တောဘူမကခမ္မာနံ ယော၀ လိုဏ်သာလျှင်။ လောကောတိ၊ ၍။ ဘဝ်ပေါ-တဏ္ဍာ၀၊ ကြောင့်။ လောကတာ၀ပဋ္ဌနံ၊ လောကအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ နဋ္ဌိ၊ မရှိ။ ကထာ ဟိ၊ လျှင်။ ဒေ၊ ထိုမင်း ဖိုလ်သာရားဟိုလို့။ **လောကုတ္တ-ရာတိ**၊ ၍။ ၀ုတ္တာ၊ ကုန်၏။

အာ၀ေလောကောတိ၊ ကား။ ရသ္မိ၊ အာ၀ရုတ်တည်း။ **ဧ**ကောန၊ ဤအရှောင်ဖြင့်၊ **ကြောင့်**။ ဘုဝေသာ၊ လွန်စွာ။ ဇနာ၊ တို့သည်။ **ဝါ**၊ ကား။ စက္ခု-ဝိညာဏံ၊ သည်။ **အာ၀ေလာ**ကေန္တိ ပဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤတို့၊ ကြောင့်။ **အာ၀ေလာ**ကော၊ မည်၏။

[၂၈၁] **ဩ**ဿ**ေ**လောကနဿ်ိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၀ေ**ဝ**ကွန်း၊ ဝ့ုံ လျှိုးကြည့်ခြင်း။ **ဥ**ဿ**ေ**လောကနဿ်ိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓံ ပေကွန်း၊ မော်ကြည့်ခြင်း။ **အာ၀ေ**လောကနဿ်ိ၊ ကား။ ပုရတော၀ေကွန်း၊ ရှေ့ကိုကြည့်ခြင်း။ **ပ**ိ**ေ**လောကနဿ်ိ၊ ကား။ ဒ္ဒိသု ပဿေသု၊ နံပါးနှစ်ဘက်ပတ်ပတ်။ ပေကွန်း၊ ခြင်း။ **ဝါ**၊ ကား။ ဝ်ဝိ၀ေ၀ေကွန်း၊ အထူးထူးကြည့်ခြင်း။ **အ**ပ**ေ**လောကနဿ်ိ၊ ကား။ "သံ၀ံ၊ ကို။ **အ**ပ**ေ**လော-ကေတ္ဝာ၊ ပန်ကြား၍။" ဤတို့ **အ**ာ**ဒ**ိသုဝ်ယ၊ ကဲ့သို့။ ဇာနာ၀ပန်း၊ သိစေခြင်း။

အာ**ေ**လောကနဿ်ိ၊ ကား။ "နာ၀ါ၀**ေ**လောကိတ၀်၊ ဆင်မင်း ကိုယ်လုံး လှည့်၍ ကြည့်ခြင်းကဲ့သို့ ကိုယ်လုံးလှည့်၍ ကြည့်ဟော်မူခြင်းကို။ **အ**ာ၀ေလော-ကေတ္ဝာ၊ ၍။" ဤတို့ **အ**ာ**ဒ**ိသု ဝ်ယ၊ ကဲ့သို့။ ပုရိမကာယံ၊ ရှေ့ကိုယ်ကို။ ပရိ၀ေ**ဇ**ေတ္ဝာ၊ နောက်သို့လှည့်၍။ ပေကွန်း၊ ခြင်း။ **အ**ာ**ေ**လောကိ**ေ**ကေ။ ပ။ ဃာတိတိ ဇေ**ဇ**ာပိ၊ ခ်ိုလည်း။ **ဘ**ာ၀ဝ**ေ**သန၊ **ဘ**ာ၀သာ**ဓ**နမ်ိ အစွမ်း ဖြင့်။ **အ**ာ**ေ**လောသနံ၊ ခြင်း။ **အ**ာ**ေ**လောကိတံ၊ ခြင်း။ **ဝ**ိ**ေ**လောကနံ၊ ခြင်း။ **ဝ**ိ**ေ**လောကိတံ၊ ခြင်း။ ဤတို့ **အ**ဇ္ဇာ၊ ကို။ ဂ**ေ**ဟတဗ္ဗော၊ ၏။

ထက-ခေတ်။　　။ထက၊ သည်။ **ပ**ဋိ**ေ**လာ**ေ**ဟ၊ ပ်ံတ်ပင်ခြင်းခ်ိုဖြစ်၏။ ခ္ဒါရုံ၊ ကို။ ပုရိ**ေ**သာ၊ သည်။ ထ**ေ**ကတိ၊ ၏။ ထ**ေ**ကယတိ၊ ၏။

တက္ကေ-ခေတ်။　　။ဟက္ကေ၊ သည်။ **ဝ**ိ**ေ**ကက္ကေ၊ ခ်ိုဖြစ်၏။ ထ**ေ**ကွတ်၊ ကြံ၏။ ဝ်ိ**ေ**ကက္ကတိ၊ ဝ်ိ**ေ**ကက္ကယတိ၊ ၏။ ထ**ေ**ကွော၊ **အ**ကြံ။ ဝ်ိ**ေ**ကက္ကော၊ ဝ်ိယတ်။ ဝ်ိ**ေ**ကက္ကိ**ေ**ထ**ေ**၊ ကြံ**ေ**သ**ော**သူ။

တက္ကဲ,ဝိတက္ကဲ-ပုဒ်တို့၏ ဝိဂြိုဟ်။ ။တတ္ထ၊ ၌။ တက္ကနံ၊ခြင်း။ **တက္ကော၊** ခြင်း။ ဥဟနံ၊ ကြံခြင်း။ ဣတိ အတ္ထရှိပံ၊ ဤ အနက်သဘောသည်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေါ၊ဟူ။ ဝိတက္ကော၊ ခြင်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဧတေန၊ ဤတရားဖြင့်။ ဝိတက္ကေန္တိ၊ ကုန်၏၊ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ သည်။ ဝိတက္ကေတိ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကား။ ဧတံ၊ ဤတရားသည်။ ဝိတက္ကန-မတ္တမေဝ၊ ကြံခြင်း အတိုင်းအရှည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝိတက္ကော၊** မည်၏။ တက္ကော၊ ခြင်း။ ဝိတက္ကော၊ ခြင်း။ အပ္ပနာ၊ အာရုံသို့ ရောက်ခြင်း။ ဗျပ္ပနာ၊ အထူးသဖြင့် ရောက်ခြင်း။ စေတသော အဘိနိရောပနာ၊ စိတ်ကို အာရုံသို့ ရှေးရှုတင်ခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဘိမေ့မ၊ ၌။ ပရိယာယသဒ္ဒါ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဝိတက္ကေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝိတက္ကိတာ၊** မည်၏။ ပဋိဂ္ဂလော၊ ကိုရ၏။ အဝိတက္ကိတာ၊ အကြံမရှိ ပျင်းရိသော သူတို့သည်။ မစ္ဆုံ၊ သေခြင်းသို့။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ **(ဇနက-စသည်။)** ဣတိ ပါဠိ၊ ဤကား ပါဠိတည်း။

အကိ-ဓာတ်။ ။**အကိ၊** သည်။ **လက္ခဏော၊** ၌ဖြစ်၏။ သညာဏံ၊ အမှတ်သည်။ **လက္ခဏံ၊** မည်၏။ သဠာနုနကာရဏံ၊ သိမှတ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ(အတ္ထရှိပံ)၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

နိဂ္ဂဟိတ်လာကြောင်း လက္ခဏာသုံးပါး အတြ၊ ၌။ ဣဒံ(လက္ခဏံ)၊ ကို။ သလ္လက္ခိတမ္ပိ၊ အပ်၏။ အနေကဿရာ၊ ကုန်သော။ အသံယောဂန္တာ၊ကုန်သော။ ယေ ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ဣမသ္မိံ **စုရာဒိ**ဂဏေ၊ ၌။ **ဣ**ကာရာနုဗန္ဓဝသေန၊ ဣ-အက္ခရာ အနုဗန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်၏။ ဝေါ၊ သို့။ ဝုတ္တောဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ တီဟိ လက္ခဏေ-ဟိ၊ **သရမျှားဟန် သံယုဂ်မရှိ ဣ-အနုဗန် သုံးတန်သော လက္ခဏာတို့နှင့်**။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ အာချာတတ္တံ၊ သို့ဌင်း။ နာမိကတ္တာ၊ သို့ဌင်း။ ပါပုဏန္တာ၊ ကုန်သော။ တေ(ဓာတဝေါ)၊ တို့သည်။ ဂေန္တတော၊ ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟိတာဂမေန၊ နိဂ္ဂဟိတ် လာခြင်းနှင့်တကွ။ နိပ္ဖန္နရူပါ ယေဝ၊ ပြီးသောရုပ်တို့သည်သာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊ကုန်၏။ ကတ္ထစိပိ၊ တစုံတခုသော အာချာတ်, နာမ်၌လည်း။ ဝိဂတနိဂ္ဂဟိတာဂမရူပါနိ၊ နိဂ္ဂဟိတ်လာခြင်း ကင်းသောရုပ်တို့သည်။ န ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

အကေ်ာ်တိ၊ မှတ်၏။ အက်ယတိ၊ ၏။ အက်နံ၊ ခြင်း။ [၂၇၂] အကေ်ာ်၊ ခြင်း။ **သမာသေ** ပန၊ ဌ္ဌကား။ “ သသကေ်ာ်၊ ယုန်ရေးတံဆိပ်ရှိသော လ။ စက္ကေ်ာ်ကိုတစရဏော၊ စက်လက္ခဏာဖြင့် မှတ်အပ်သော ခြေတော်စုံ ရှိသော ဘုရား။ ” ဣတိအာဒိနိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

သက္ကဝက္ကခ၁တ်။　　။**သက္ကာ**၊ သည်။ **ဝက္ကာ**၊ သည်။ **ဘာသနေ**၊ ဆိုခြင်းဌ၊ ဝါ၊ ထွန်းပခြင်းဌ ဖြစ်၏။ သက္ကေတိ၊ ဆို၏၊ ထွန်းပ ၏။ သက္ကယတိ၊ ၏။ ဝက္ကေတိ ဝက္ကယတိ၊ ၏။

နက္ကဝက္ကခ၁တ်။　　။**နက္ကာ**၊ **ဝက္ကာ**၊ သည်။ **နာ**ဘသနေ၊ ဌ္ဌဖြစ်၏။ နက္ကေတိ၊ နက္ကယတိ၊ ပျက်စီး၏။ ဝက္ကေတိ၊ ဝက္ကယတိ၊ ၏။

စက္ကစုက္ကခ၁တ်။　　။**စက္ကာ**၊ **စုက္ကာ**၊ သည်။ **ဗျ**ထနေ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းဌ ဖြစ်၏။ စက္ကေတိ၊ စက္ကယတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။ စုက္ကေတိ၊ စုက္ကယတိ၊ ၏။ စက္ကံ၊ စက်။ **စက္ကန္တိ**၊ ကား။ ကေနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ စက္ကံ၊ မည်သနည်း။ စက္ကေတိ ဗျထတိ ဟိ သတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထေန၊ ကြောင့်။ **စက္ကံ**၊ မည်၏။ စက္ကသဒ္ဒါ၊ သည်။—

စက္ကသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ

သမ္ပတ္တိယံ၊ ကာလ, ဂတိ, ဥပဓိ, ပယောဂ-လေးပါး၏ ပြည့်စုံခြင်းဌ၌ရင်း။ လက္ခဏော စ၊ စက်လက္ခဏာဌ၌ရင်း။ ရထင်ေ၊ ရထား လှည်းဘီးဌ၌ရင်း။ ဣရိယာပထေ၊ ယာပိုထ်လေးပါးဌ၌ရင်း။ ဒါနေ၊ ပေးလှူ။ ခြင်းဌ၌ရင်း။ ရတ္ဒမမ္ဘုရစက္ကာဒီသု၊ စက်ရတနာ, ဓမ္မစက္ကာ တရား, သင်တုန်းစက် စသည်တို့ဌ၌ရင်း။ ပဒီသတိ၊ ၏။ [ရတ္ဒ-ဌ ဆံယုဂ်သင့်ကြောင်းကို အထက်(နိဒါသုတ္တ-၆၉)ဌ် မိန့်လတ္တံ့။]

ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ “ စက္ကာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ စက္ကာရိ၊ ဤလေးပါး တို့တည်း။ ယေဟိ၊ အကြောင်စက်လေးပါးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတာနံ၊ ကုန်သော။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့အား။ (စတုစက္ကံ၊ လေးပါးဒသာ စက်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ လည်၏။) ” (အဂုတ္တိ၊ ၇)။ ဣတိ အာဒီသု၊ တို့ဌ။ သမ္ပတ္တိယံ၊ ဌ်။ ဒီသတိ၊ ၏။ “ ပါဒဟဒလသု၊ ခြေဘဝါးအပြင်တို့ဌ။ စက္ကာနိ၊ စက်လက္ခဏာတို့သည်။

ဒက, လက-ဓာတ်။ ။**ဒက, လက**၊ သည်။ **အဿာဒနေ**၊ သာယာခြင်းဌာ ဖြစ်၏။ ဒကေတိ၊ ဒကယ္ယတိ၊ သာယာ၏။ **လကေ-**တိ၊ လကယ္ယတိ၊ ၏။

တက္က, လောက-ဓာတ်။ ။**တက္က, လောက**၊ သည်။ **ဘာသာယံ**၊ ဆိုခြင်း ဌာဖြစ်၏။ တက္ကေတိ၊ တက္ကယ္ယတိ၊ ဆို၏။ **လောကေ**တိ၊ လောကယ္ယတိ၊ ၏။

စိက, သိက-ဓာတ်။ ။**စိက, သိက** သည်။ **အာမသနေ**၊ ဌာဖြစ်၏။ စိကေတိ၊ စိကယ္ယတိ၊ သုံးသပ်၏။ **သိကေ**တိ၊ သိကယ္ယတိ၊ ၏။

ကကာရန္တဓာတ္ဝုရူပါနိ၊ တည်း။

ခကာရန္တဓာတု

လက္ခ-ဓာတ်။ ။**လက္ခ**၊ သည်။ **ဒဿနကေ်သု**၊ ရှုခြင်း, မှတ်ခြင်းတို့ဌာ ဖြစ်၏။ ပဿနံ၊ ရှုခြင်းသည်။ **ဒဿနံ**၊ **မည်**၏။ လဇ္ဇနံ၊ မှတ်ခြင်းဘည်။ **အကေ်ဝ**၊ မည်၏။ လက္ခေတိ၊ လက္ခယ္ယတိ၊ ရှုမြင်၏။ သလ္လက္ခေတိ၊ သလ္လက္ခယ္ယတိ၊ မှတ်၏။ ဥသုနှ၊ သည်။ လက္ခံ၊ ကို။ ဝိဇ္ဇတိ၊ စူးဝင်၏။ ဝါ၊ **အပ်**၏။ လက္ခံ၊ **အမှတ်**ကို။ ကရောတိ၊ ၏။

[၂၇၄] **မမ**၊ ငါသာရိပုတ္တရာ၏။ ဗုဒ္ဓိယာ၊ တဆဲ့ခြောက်ပါး သော ပညာတို့တွင် တခုခုသောပညာကို။ လက္ခေန၊ ဤရှေ့ဤမျှဟု မှတ်သဖြင့်၊ ကြောင့်။ ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ဌာ။ ဝါလုကာ၊ သဲလုံးသည်။ ခီယေ၊ ကုန်ခဲ့ရာ၏။ **မဟာဏ္ဏဝေ**၊ **မဟာသမုဒ္ဒြာ**ဌာ။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ ခီယေ၊ ရာ၏။ **မဟိယာ**၊ မြေဌာ။ **မတ္တိကာ**၊ **မြေညက်သည်**။ ခီယေ၊ ရာ၏။ [**မမ ဗုဒ္ဓိ နှ ခီယေ-ဟူလို**]။

ကပ္ပလက္ခဏံ၊ **ကပ်**၏**လက္ခဏာ**။ ဝါ၊ **သဂ္ဂကဏ္ဍ-စသည်**ဖြင့် **မှတ်အပ်** သောကပ္ပကျမ်း။ ဂေါလက္ခဏံ၊ **နွားလက္ခဏာ**။ ဣတ္ထိလက္ခဏံ၊ **မိန်းမ၏ လက္ခဏာ**။ ဓမ္မာနံ၊ **သဘောတရား**တို့၏။ **လက္ခဏံ**၊ **အနိစ္စ-စသော** သာမညလက္ခဏာ, ရူပ**ဗန-စသော** ဝိသေသလက္ခဏာ။ ဝါ၊ ရူပ**ဗန-စသော** သာမညလက္ခဏာ, ကက္ခ**ဋ-စသော** ဝိသေသလက္ခဏာ။ **သလ္လက္ခနှ**၊

ကောင်းစွာမှတ်ခြင်း။ ဥပလက္ခဏာ၊ ကပ်၍မှတ်ခြင်း။ ပစ္စုပလက္ခဏာ၊ ရှေးရှုကပ်၍မှတ်ခြင်း။

သမာဒိပုဗ္ဗယုပစ္စယန္တိ လက္ခ-ဥ် ဒန္ဓ-နု-သာ ယုပစ္စယန္တိဝယ၊ ယု-ပစ္စည်းအဆုံးရှိသော။ **လက္ခ-**ဝတ္ထုယာ၊ ၏။ သမာဒိပုဗ္ဗာနံ၊ သံ-စသည်ရှေးရှိကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ နကာရော၊ သည်။ ဒန္ဓဧော၊ဒန္ဓဧသောတည်း။ [“ရဟာဒိဝေါ ဏ” ပြင့် ဏ-ကြီး မပြုလင့်ဟူလို]။

ဘက္ခ ဝတ်။ ။ဘက္ခ၊ သည်။ **အဒနေ**၊ ဥ်ဖြစ်၏။ ဘက္ခေတိ၊ ဘက္ခယတိ၊ စား၏။ နော၊ ငါတို့အား။ ဘက္ခေ၊ အစာကို။ လဒ္ဓေ၊ ရအပ်၏။ မိဂါဓမာ၊ ယုဝ်မာသောမြေခွေးတို့သည်။ ဘက္ခယန္တိ၊ နှားသား, ခြသေ့သားကို စားကုန်၏။ [**မိဂါဓမာတိ** **မိဂါလာမကာဝ ခါဒန္တိ**၊ (**သန္ဓိ-ဘေဒဇာတ်**)။] ဘူဝါဒိဂဏေ ပန၊ ဥ်ကား။ ဘက္ခတိတိ၊ ဟူသော။ ရူပံ၊ တည်း။

နက္ခ-ဝတ်။ ။**နက္ခ**၊ သည်။ **သမ္ဘနေ**၊ ဥ်ဖြစ်၏။ နက္ခေတိ၊ နက္ခယတိ၊ စပ်၏။

မက္ခ-ဝတ်။ ။**မက္ခ**၊ သည်။ **မက္ခနေ**၊ ချေဖျက်ခြင်းဥ်ဖြစ်၏။ မက္ခေတိ၊ မက္ခယတိ၊ ချေဖျက်၏။ မက္ခေ၊ သူ့ကျေးဇူးကိုချေခြင်း၊ **မက္ခီ**၊ ကျေးဇူးကိုချေလေ့ရှိ၏။

မက္ခ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အနက်။ ။ဟတ္ထ၊ ဥ်။ **မက္ခေ**တိ၊ ကား။ ပရေဟိ၊ တို့သည်။ ကတဂုဏံ၊ ပြုအပ်သော ကျေးဇူးကို။ မက္ခေတိ ပိသတိ၊ ချေဖျက်တတ် ကြိတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မက္ခေ**၊ မည်၏။ ဂုဏမံသနာ၊ ကျေးဇူးချေခြင်းကိုရ၏။ “**မက္ခံ**၊ **အ**မျက်ကို။ **ဝါ**၊ သူတပါးတို့ မထိမဲ့မြင်ပြုခြင်းကို။ **အ**သဟမာနော၊ သည်းမခံမူ၍။” ဣတိ ဇတ္ထ ပန၊ ဥ်ကား။ **အ**တ္တနိ၊ ဥ်။ ပရေဟိ၊ တို့သည်။ ကတံ၊ သော။ **အ**ဝမညနံ၊ မထိမဲ့မြင်ပြုခြင်းကို။ **မက္ခေ**ဝ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ယက္ခ-ဝတ်။ ။**ယက္ခ**၊ သည်။ **ပူဇာယံ**၊ ဥ်ဖြစ်၏။ ယက္ခေတိ၊ ယက္ခယတိ၊ ပူဇော်၏။ ယက္ခေ၊ သိ၊ ကြား။

ယက္ခ-သဒ္ဒါ၏ အနက်များ။ ။ယက္ခောတိ၊ ကား။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသော။ သတ္တော၊ သတ္တာဝါ။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "သဗ္ဗဘူတာနံ၊ ခပ်သိမ်းသောနတ်တို့ကို သတ္တဝါတို့ကို။ ဣဿရ၊ အစိုးရသော။ မဟာယက္ခ၊ သိကြားမင်း။ တံ၊ ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။" ဣတိ ဘော်ဆ၊ ၌။ သက္ကော ဒေဝရာဇာ၊ ကို။ ယက္ခောတိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (**နေမိဇာတ်**)။

အထ ဝါ၊ ကား။ **ယက္ခောတိ**၊ ကား။ ယက္ခယောနိယံ၊ ဘီလူးမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တာသတ္တော၊ ဖြစ်သော သတ္တဝါတည်း။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗေပိ **သတ္တာ**၊ တို့ကိုလည်း။ ယက္ခာတိ၊ **၍**။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ "ပရမယက္ခဝိသုဒ္ဓိံ၊ မြတ်သောသတ္တဝါ၏ စင်ကြယ်ခြင်းကို။ ပညာပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်၏။" ဣတိ ဘော်ဆ၊ ၌။ ယက္ခသဒ္ဒါ၊ သည်။ **သတ္တော**၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ **၏**။ (ဒသဂုံတ္တရ)။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ယက္ခောပိ၊ ဘီလူး**သည်**ရင်း။ သတ္တောပိ၊ **သည်**ရင်း။ ဒေဝေါပိ၊ သည်ရင်း။ သက္ကောပိ၊ သည်ရင်း။ ခီဏာသဝေါပိ၊ သည်ရင်း။ ယက္ခောယေဝ နာမ၊ မည်သည်သာတည်း။ မဟာနုဘာဝတာယ၊ ကြီးသောအာနုဘော် ရှိသည်**၏**အဖြစ်ကြောင့်။ သရဏဂတေဟိ၊ ကိုးကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။ ဇနေဟိ၊ တို့သည်။ နာနာပစ္စယေဟိ၊ အထူးထူးသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့်ရင်း။ နာနာ-ဗလီဟိ စ၊ အထူးထူးသော ပူဇော်ဘွယ်တို့ဖြင့်ရင်း။ ယက္ခိယတိ ပူဇိယတိ၊ **အပ်၏**။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယက္ခော၊ **မည်၏**။

သင်္ဂဟဂါထာ

သတ္တော၊ ၌ရင်း။ ဒေဝေ စ၊ ၌ရင်း။ **သက္ကေ** စ၊ ၌ရင်း။ ခီဏာသဝေ စ၊ ၌ရင်း။ ရက္ခသေ၊ ဘီလူး၌ရင်း။ ပဠုသ္ဒေတေသု အတ္ထေသု၊ ဤ**အနက်**ငါးပါးတို့၌။ **ယက္ခ**သဒ္ဒါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ **၏**။

လက္ခ-ဓာတ်။ ။[၂၇၅] **လက္ခ**၊ သည်။ **အာလောစနေ**၊ ရှုခြင်း၌ ဖြစ်**၏**။ လကၺောတိ၊ **ရှု**၏။ပ။ ဥသုနာ၊ ဖြင့်၊ သည်။ **လက္ခံ**၊ ရှုကြည့်**အပ်**သော မှတ်တိုင်ကို။ ဝိဇ္ဇကိ၊ **၏**၊ ဝါ၊ **အပ်၏**။

မောက္ခ-ဝေတ်။　။**မောက္ခ**၊ သည်။ **အာသနေ**၊ **နေခြင်းဌာ**ဖြစ်၏။ [**အာသနေ-**
လည်းရှိ၏။] **စားခြင်းဌာ**ဖြစ်၏။ (သမ္မန်)။ **မောက္ခေ-**
တိ၊ **မောက္ခယတိ**၊ **နေ**၏၊ **စား**၏။

ရုက္ခ-ဝေတ်။　။**ရုက္ခ**၊ သည်။ **ဖာရုဿ**၊ **ကြမ်းတမ်းခြင်းဌာ** ဖြစ်၏။
ဖရုသဘာဝေါ၊ သည်။ **ဖာရုဿံ**၊ **မည်**၏။ **ရုက္ခေတိ**၊
ရုက္ခယတိ၊ **ကြမ်းတမ်း**၏။ **သမာသော**၊ ဌာ။ "**ရုက္ခကေသော**၊ **ကြမ်းတမ်း**
သော ဆံရှိ၏။ **အတိရုက္ခ**ဝစနော၊ **အလွန်ကြမ်းတမ်းသော စကား**ရှိ၏။"
ဣတိ ရူပါနိ၊ တည်း။ ဍော စ၊ ဌာလည်း။ "**အယံ**၊ **သည်**။ **ပါ**ပေါ၊ **ယုတ်**
မာသော။ **အတိရုက္ခ**ဝါစော၊ **အလွန်ကြမ်းတမ်းသော စကား**ရှိသော။
သမဏော၊ **သည်**။ (**အာသိ**၊ **ဖြစ်**ဘူး**ပြီ**။)" ဣတိ ပါဋိ၊ **သည်**။ **နိဒဿနံ**၊
တည်း။

[**အမှာ**]　**အတိဒုက္ခ**ဝါစောတိ ဝါ ပါဌော၊ **အတိဖရုသ**ဝစနော မုသာဝါဒ-
ပေသုညာဒိဝစီဒုစ္စရိတနိရတောဝ။ (ပေတာဝတ္ထု-ဋ္ဌ-၁၄)။

တတ္ထ၊ ဌာ။ **အတိရုက္ခ**ဝါ**စော**တိ၊ **ကား**။ **အတိဖရုသ**ဝစနော၊ **၏**။ ဣတိ
အဋ္ဌော၊ **နက်**။

ခကာရန္တမောတုရူပါနိ၊ **တို**တည်း။

ဂ ကာရန္တမောတု

လိင်-ဝေတ်။　။**လိင်**၊ **သည်**။ **စိတ္တိ**ကရဏော၊ **ဆန်းကြယ်**စွာ **ပြုခြင်းဌာ**
ဖြစ်၏။ **ဝိစိတ္တ**ဘာဝ**ကရဏံ**၊ **ဆန်းကြယ်**သည်၏ **အ**ဖြစ်
ကို ပြုခြင်းသည်။ **စိတ္တိ**ကရဏံ၊ **မည်**၏။ **လိ**င်္ဂ**တိ**၊ **လိ**င်္ဂ**ယတိ**၊ **ဆန်းကြယ်**
၏။ **လိ**င်္ဂ**ံ**၊ **အ**သင်္ခ**ေ**။

လိင်္ဂ-**ပုဒ်**၏ **အ**ရ, **ဝိ**ဂြိုဟ်။　။**ဍော**၊ ဌာ။ **လိ**င်္ဂ**ံ** နာ**ဝ**မ၊ **ကား**။ **ဒီ**ဃရဿ-
ကိသ**ထူ**လ**ပ**ရိ**မ**ဏ္ဍ**လ**ာ**ဒိ**ဘေ**ဒံ၊ **ရှည်**, **တို**,
ကြုံ,**ဆူ**,**အ**ဝန်း-**စ**သည် **အ**ပြား**ရှိ**သော။ **သ**ဏ္ဌာန်၊ **လုံ**း**လုံ**း**လျ**ောင်း**လျ**ောင်း
ပေါင်း**၍**တည်**ဟ**န် **သ**ဏ္ဌာန်**တ**ည်း။ ဣတိ ဂ**ဟ**ဏော၊ **ဤ**သို**ယူ**သည်**ရှိ**သော်။
အတီ**ဝ ယု**ဇ**တိ၊ **အ**လွန်**လျ**င် **သ**င့်**၏**။ **ဟ**ိ(**သ**စ္ဆံ)၊ **၏**။ **တ**ံ(**သ**ဏ္ဌာန်)၊
သည်။ **နာ**နပ္ပ**ကာ**ရေ**ဟ**ိ၊ **အ**ထူ**ထူ**သော **အ**ပြား**တို**့**ဖြ**င့်။ **ဝိ**စိ**တြ**ံ၊ **သ**ည်။

ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာတဏှာကမ္မေဟိ၊ တို့သည်ရင်း။ ဥတုနှာ ဝါ၊ ဥတု သည်ရင်း။ စုဏ္ဏာဒီဟိ ဝါ၊ နုံ့သာမှုန့်-စသည်တို့ဖြင့်ရင်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ ဝိစိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်စွာ။ လိဂ်ိယတိ ကရီယတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လိဂ်ံ၊ မည်၏။ အဗ္ဗတ္တသန္ဓာနတိဏရုက္ခာဒီကုဏ္ဍလကရဏ္ဍကာဒီသု၊ အဗ္ဗတ္တ သန္ဓာန်, မြက်သစ်ပင်-စသည်, နားဆောင်း, ကြုတ်ခွက်-စသည်တို့၌။ ပဝတ္တ-သဏ္ဌာနဝေသေန၊ ဖြစ်သောသဏ္ဌာန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧတံ(လိဂ်ံ)၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

လိဂ်-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။ ။လိဂ်သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သဒ္ဒေ၊ သဒ္ဒါ၌ရင်း။ သဒ္ဒပဝတ္တိနိမိတ္တေ၊ သဒ္ဒါဖြစ်ကြောင်း နိမိတ်၌ရင်း။ ဣတ္ထိဗျဉ္ဇနေ၊ မာတုဂါမ အင်္ဂါဇာတ်၌ရင်း။ ပုရိသဗျဉ္ဇနေ၊ ယောကျ်ား၏ အင်္ဂါဇာတ်၌ရင်း။ သညာဏေ၊ အမှတ်၌ရင်း။ အာကာရေ စ၊ သဏ္ဌာန် အမူအရာ၌ရင်း။ ဣတိ ဣမေသု အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ အယံ၊ ဤ **လိဂ်**သဒ္ဒါသည်။ "ရုက္ခောတိ ဝစနံ၊ ရုက္ခော-ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ **လိဂ်ံ**၊ မည်၏။" ဣတိ ဇ္ဈေ၊ ၌။ **သဒ္ဒေ**၊ ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ "သတလိဂ်ဿ၊ မျှားသော ပဝတ္တိနိမိတ်ရှိသော။ အတ္ထဿ၊ ၏။" ဣတိ ဇ္ဈေ၊ ၌။ **သဒ္ဒပဝတ္တိနိမိတ္တေ**၊ ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ "တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ အညတရဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဣတ္ထိလိဂ်ံ၊ သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။" ဣတိ ဇ္ဈေ၊ ၌။ **ဣတ္ထိဗျဉ္ဇနေ**၊ ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ "ပုရိသလိဂ်နိမိတ္တကုတ္တာ-ကပ္ပါနံ၊ ပုရိသလိင်, ပုရိသနိမိတ်, ပုရိသကုတ္တ, ပုရိသာဝကပ္ပတို့၏။" ဣတိ ဇ္ဈေ၊ ၌။ **ပုရိသဗျဉ္ဇနေ**၊ ပုံးဗျည်း၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။

[အမှာ] **လိဂ်ံ** ဟတ္ထာဒိသဏ္ဌာနံ၊ **နိမိတ္တံ** မိဟိတာဒိကံ။ သုပ္ပါဒိနာ ကိဋ္ဌာ ကုတ္တ-မာကပ္ပံ ဂမနာဒိကံ။ (ဋီကာကျော်-ရှုပ်ပိုင်း) ဟတ္ထာဒိသဏ္ဌာနံ၊ လက်သဏ္ဌာန်-စသည်သည်။ **လိဂ်ံ**၊ မည်၏။ မိဟိတာဒိကံ၊ ပြုံးရယ်ခြင်း-စသည်သည်။ **နိမိတ္တံ**၊ မည်၏။ သုပ္ပါဒိနာ ကိဋ္ဌာ၊ မန်း-စသည်ဖြင့် ကစား-ခြင်းသည်။ ကုတ္တံ၊ အမှုအရာ မည်၏။ ဂမနာဒိကံ၊ သွားခြင်း-စသည်သည်။ **အာကပ္ပံ**၊ အသွင်အပြင် မည်၏။ ဤ ဂါထာနှင့်ကား မညီ။ ထို့ကြောင့် "တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရိဿာ ဘိက္ခုနိယာ ပုရိသလိဂ်ံ ပါတုဘဝတိ" (ဝိ-၁-၄၃) ပါဠိကိုထုတ်မူ ယူတတ်ရ။

"တေန လိင်ေန၊ ထို အမှတ်ဖြင့်။ ဇာနာမ၊ ကုန်၏။ (တံ့၊ သည်။) ဝုဝံ၊ မခ္ခုက်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ တည်။" ဣတိ ဇ္ဈေ၊ ၌။ [၂၇၆]

သညာဏေ၊ **အမှတ်၌။** ဒိသတိ၊ **၏။** "တေဟိ လိုင်ဟိ၊ ထိုအမှုအရာ **တို့ဖြင့်။** **တေဟိ** နိမိတ္တေဟိ၊ ထို နိမိတ်**တို့ဖြင့်။** **တေဟိ** **အာကာရေဟိ၊** **ထိုအကြောင်းတို့ဖြင့်။** "ဣမေ၊ ဣရဟန်း**တို့သည်။** **အာဂန္တုကာ၊** **ညှဉ်သည်** **ရဟန်းတို့တည်း။**" ဣတိ၊ သို့။ **အာဂန္တုကဘာဝေါ၊** **ညှဉ်သည်ရဟန်း၏** **အဖြစ်ကို။** **ဇာနိတမ္ဘော၊** **၏။**" (ဥပေါသထဝန္ဓက)။ ဣတိ **တ္ထေ၊** **၌။** **အာကာရေ၊** **၌။** ဒိသတိ၊ **၏။**

သင်ဟဂါထာ

သဒ္ဓေ စ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ-စသော သဒ္ဒါ၌ဌင်း။ တံနိမိတ္တေ စ၊ ထို ကုသလ-စသော သဒ္ဒါ၏ ကုစ္ဆိတ, သလန-စသော ဗျုပ္ပတ္တိနိမိတ်, ဇာတ်-စသောပဝတ္တိနိမိတ်၌ဌင်း။ကာဌကောဌစိကာယ စ၊ထိုဗျည်း, ပုံးဗျည်း၌ဌင်း။ လက္ခဏေ စေဝ၊ အမှတ်၌ဌင်း။ အာကာရေ၊ အကြောင်းအမှုအရာ၌ဌင်း။ **လိင်သဒ္ဒေါ၊** **သည်။** ပဝတ္တတိ၊ **၏။**

မဂ-ဝတ်။ ။**မဂ၊** **သည်။** **အနေ့သနေ၊** **ရှာခြင်း၌ဖြစ်၏။** **မဂေတိ၊** **မဂယတိ၊** **၏။** **မိဂေါ၊** **သား။** **မဂေါ၊** **သား။** **မဂယမာ-**

နော၊ **ရှာသည်။** **တ္ထေ** **စ၊** **၌ကား။** "**ဗိဠာရော၊** **ကြောင်သည်။** **မှူသိကံ၊** **ကြွက်ကို။** **မဂယမာနော၊** **ရှာလျက်။** (**စျာယတိ**) **ယထာ၊** **ကြံမှိုင်သကဲ့သို့။**" ဣတိ ပါဠိ၊ **သည်။** **နိဒဿနံ၊** **တည်း။** **[ဧသယျတာပိ** **နာမ** **ဗိဠာရော** **သန္ဓိသမလသက်ဌိရေ** **မှူသိကံ** **မဂယမာနော** **စျာယတိ၊** (**မ** ၁-၄၁၈)။]

စတုပ္ပဒေါ၊အခြေလေးချောင်းရှိသော သသ,ဗိဠာရ-စသည်ကို။**မိဂေါတိ** **စ၊** **၍ဌင်း။** **မဂေါတိ** **စ၊** **၍ဌင်း။** ပဝုစ္စတိ၊ **အပ်၏။**

မိဂ,မဂ-ပုဒ်တို့၏ **ဝိဂြိဟ်။** ။**တ္ထေ၊** **၌။** **မိဂေါတိ၊** **ကား။** ဣတောစိတောဝ၊ ဣမှထိုမှ။ ဂေါစရံ၊ **အစာကို။** **မဂယတိ** **အနေ့သတိ** ပရိယေသတိ၊ **၏။** ဣတိ၊ **ကြောင့်။** **မိဂေါ၊** **မည်၏။** **ဝေ၊** **တူ။** **မဂေါ၊** **မည်၏။**

မိဂ-ပုဒ်နက် **ဝိသေသ, သာမည**　　**တ္ထေ၊** **၌။** **ဝိသေသတော၊** **ဖြင့်။** **ဟရိဏမိဂေါ၊** **သမင်** **သည်။** **မိဂေါ** **နာမ၊** **မည်၏။** **သာမညတော** ပန၊ **ဖြင့်ကား။** **အဝသေသာပိ၊** **သမင်မှ** **ကြွင်းသည်** **လည်းဖြစ်ကုန်သော။** **စတုပ္ပဒါ၊** **တို့ကို။** **မိဂါဣစ္စေဝ၊** **၍သာလျှင်** **ဝုစ္စတိ၊**

ကုန်၏။ **ဟ**ထာ ဟိ၊ လျှင်။ **သုသီမ**ဇာတကေ၊ ၌။ "ကာဌ၊ မည်းနက်ကုန်သော။ သေတဒန္တာ၊ ဖြူသော အစွယ်ရှိကုန်သော။ **ဟေမ**ဇာလာဘိ၊ ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့်။ သဉ္ဇနာ၊ ကောင်းစွာ လှုပ်အပ်ကုန်သော။ ပရော-သဟာသံ၊ တထောင်မကသော။ တဝ၊ သင်သုသီမ မင်းကြီး၏။ ဣမေ မိဂါ၊ ဤ ဆင်တော်တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏)။" ဣတိ တေသံ ပါဠိပ္ပဒေသေ၊ ဤပါဠိရပ်၌။ ဟတ္ထိနောပိ၊ တို့ကိုလည်း။ **မိ**ဂသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကာဌမိဂါ-တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

တန်ည်း မိဂ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်,အရ။ ။**အ**ထ ဝါ၊ ကား။ ဇီဝိတကပ္ပနတ္ထာယ၊ **အ**သက် မွေးခြင်းငှါ။ **မ**ံသာဒီဟိ၊ **အ**သား-စသည်တို့ဖြင့်။ **အ**တ္ထိကေဟိ၊ **အ**လိုရှိကုန်သော။ လုဒ္ဓေဟိ၊ **မ**ူဆိုး-တို့သည်။ **မ**ဂိယတိ **အ**ဒ္ဓေသိယတိ ပရိယေသိယတို့၊ **အ**ပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မ**ိဂေါ၊ **မ**ည်၏။ **အ**ရညဇာတာ၊ တောဌ်ဖြစ်ကုန်သော။ သသပသဒဟရိ-ဏေဏေယျာဒယော၊ ယုန်, ချေ, သမင်, ဧကိ-**အ**စရှိကုန်သော။ စတုပ္ပဒါ၊ **အ**ခြေလေးခုရှိသော သားတို့ကို ရကုန်၏။ ဝေါ၊ တူ။ **မ**ဂေါ၊ **မ**ည်၏။ "**မ**ဂေါ၊ **သ**ားနှင့်တူသော သူမိုက်သည်။ **အ**တ္ထံ၊ **အ**ကျိုးစီးပွါးကို။ **န** လဘတေ၊ **မ**ရ။" (**ခ**ဇ္ဇောပနကဇာတ်)။ ဣတိ ဇ္ဇော ပန၊ ၌ကား။ **မ**ဂေါ ဝိယ၊ **သ**ားနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မ**ဂေါ၊ **မ**ည်၏။ ဗာလော၊ သူမိုက်။ ဣတိ **အ**ဇ္ဇော၊ **အ**နက်။

မဂ-**ခ**ေတ်။ ။**မ**ဂ၊ သည်။ **ဂ**ဝေသနေ၊ ၌ဖြစ်၏။ **မ**ဂေတိ၊ **မ**ဂယတိ၊ ရှာ၏။ **မ**ဂေါ၊ **ခ**ရီး။ **မ**ဂနံ၊ ခြင်း။

မဂ-**သ**ဒ္ဒါ **အ**နက် **လ**ေးမျိုး။ ။ဇ္ဇော **စ**၊ ၌ကား။ **မ**ဂေါတိ၊ ကား။ **ပ**ဋိပဒါယ **စ**၊ **အ**ကျင့်၏ရင်း။ ပကတိ-**မ**ဂ္ဂသ **စ**၊ ပကတိ**ခ**ရီး၏ရင်း။ ဥပါယသ **စ**၊ **အ**ကြောင်း၏ရင်း။ **အ**ဓိ**ဝ**စနံ၊ **တ**ည်း။ "**မ**ဟာ**ဝ**ိဟာ**ရ**ဝါသီနံ၊ **မ**ဟာ**ဝ**ိဟာ**ရ**၌ သီတင်းသုံးနေကုန်သော **အ**ရှင်မြတ်တို့၏။ ဝါစနာ**မ**ဂ္ဂနိဿိတံ၊ သင်ကြားပို့ချ ပြသရိုး စကား**အ**စဉ်၌ မှီသော။" ဣတိ **အ**ာဒီသု ပန၊ တို့၌ကား။ ကထာ**ဗ**ဟေနေ**ဝ**ပိ၊ စကား**အ**စဉ်ကိုလည်း။ "**မ**ဂ္ဂေါ"တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ **အ**ပ်၏။

မဂ္ဂ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်မျှား။　　။တတြ၊ ထို ပဋ္ဌိပဒါမဂ္ဂ-စသည်တို့တွင်။ ပဋ္ဌိပဒါ၊ သည်။ ဧကန္တတော၊ အားဖြင့်။ ဇာတိဇရာဗျာဓိ-ဒုက္ခာဒီဟိ၊ ဇာတိ, ဇရာ, ဗျာဓိဒုက္ခ-စသည်တို့ဖြင့်၊ တို့သည်။ ပိဋ္ဌိတေဟိ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော။ သတ္တေဟိ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခကွယ်၊ ဒုက္ခ၏ ကုန်ရာ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပါပုဏတ္ထာယ၊ ရောက်ခြင်းငှါ။ မဂ္ဂိတဗ္ဗော ဂဝေသိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မဂ္ဂေါ၊** မည်၏။

[၂၇၇] ပကတိမဂ္ဂေါ ပန၊ သည်ကား။ မဂ္ဂမူဌေဟိ၊ ခရီးမှားကုန်သော သူတို့သည်။ မဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မဂ္ဂေါ၊** မည်၏။ ပကတိမဂ္ဂ-မူဌေဟိ စ၊ ပကတိခရီးမှားသော သူတို့ထက်လည်း။ ပဋ္ဌိပဒါသခ်ါတာရိယ-မဂ္ဂမူဌော ဝေ၊ အကျင့်ဟုဆိုအပ်သော အရိယမဂ်တည်းဟူသော ခရီးမှား သောသူတို့သည်သာလျှင်။ ဗဟုဝေါ၊ မျှားစွာ။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ ပကတိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ကဒါစိ ဝေ၊ ရံခါသာလျှင်။ အဒ္ဒိကာနံ၊ ခရီး သွားတို့အား။ မုယ္ဟတိ၊ တွေ့ဝေ၏။ "ဧသ (ဧသော)၊ ဤခရီးကား။ **မဂ္ဂေါ၊** ဖြောင့်မှန်သောခရီးတည်း။" ဣတိ၊ သို့။ နာယကာ၊ ခရီးညွှန်သော သူတို့ကို။ န ဒုလ္လဘာ၊ မရခဲကုန်။ အရိယမဂ္ဂေါ ပန၊ သည်ကား။ သဗ္ဗဒါ-ယေဝ၊ အခါခပ်သိမ်းလျှင်။ သဗ္ဗလောကဿ၊ သူခပ်သိမ်းအား။ မုယ္ဟတိ၊ ၏။ နာယကာ၊ ခရီးညွှန်းတို့ကို။ ပရမဒုလ္လဘာ၊ ရှည်လျားကမ္ဘာ သင်္ချေ ကြာလည်း လွန်စွာရခဲကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဝေ၊ ထိုအရိယ မဂ် ခရီးသည်သာလျှင်။ အဝိဇ္ဇာသမ္မူဌေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာဖြင့် တွေ့ဝေကုန်သော သူတို့သည်။ မဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မဂ္ဂေါ၊** မည်၏။

မဂ္ဂ-ပုဒ်၏ မာရ-ဓာတ်, ဂမု ဓာတ်တို့ဖြင့် ပြီးပုံ　　အညေသံ၊ မဂ္ဂ-ဓာတ်မှ တပါးကုန်သော။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံ ပန၊ မာရ-ဓာတ်, ဂမု-ဓာတ်တို့၏ကား။ ဝသေန၊ ဖြင့်လည်း။ ဣတ္ထံ၊ **မဂ္ဂ**-သဒ္ဒါ၏ အနက်ကို။ ဂရု၊ တို့သည်။ "ကိလေသေ ဟိကို။ မာရေတိ၊ သတ်လျက်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မဂ္ဂေါ၊** မည်၏။" ဣတိ၊ ။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

တံ ဟံ ကိစ္စံ၊ ထိုကိုကိစ္စကိုဌင်း။ ဟိတံ ဝါ၊ စီးပွါးကိုဌင်း။ ဒီပေတိ ကု-ကာမေဟိ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည်။ မဂ္ဂိယတိ ဂဝေသီ-

ယတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မဂ္ဂေါ၊** မည်၏။ ဥပါယော၊ အကြောင်းကို ရ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ **မဂ္ဂသဒ္ဒေါ၊** သည်။ "**အဘိဓမ္မကထာမဂ္ဂံ၊ ခန္ဓာယတန**ကုသလ-စသည်ကို သိကြောင်း, သစ္စာကို သိကြောင်းဖြစ်သော **အဘိ-**ဓမ္မာဒေသနာတော်ကို။ ဒေဝါနံ၊ သောင်းလောကဓာတ် နတ်, ဗြဟ္မာ တို့အား။ သမ္ဘဝတ္တယိ၊ **ကောင်းစွာဟောတော်မူ၏။**" ဣတိ ဌေ၊ ၌။ **ဥပါယေပိ၊** အကြောင်း၌လည်း။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ **အဘိဓမ္မဋ္ဌိကာယံ၊** ၌။ **မဂ္ဂေါတိ၊ ကား**။ ဥပါယော၊ အကြောင်းတည်း။ **ခန္ဓာယတနာဒိနံ၊** ကုန်သော။ ကုသလာဒိနဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ **အဝဗောဓဿ**၊ သိခြင်း၏။ ဝါ၊ ကား။ သစ္စပ္ပဋိဝေဓော၊ သစ္စာကို သိခြင်း၏သာလျှင်။ ဥပါယဘာဝတော၊ **အကြောင်း**၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **အဘိဓမ္မကထာ**၊ **အဘိဓမ္မာ**ဒေသနာတော်ကို။ **မဂ္ဂေါတိ**၊ ၍။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။

ဝါ၊ ကား။ **ပဗန္ဓော၊** အစဉ်ကို။ **မဂ္ဂေါတိ**၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ **သော ပဗန္ဓော**၊ ထို **အဘိဓမ္မာ**ဒေသနာ **အ**စဉ်သည်။ ဒီဃတ္တာ၊ ရှည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **မဂ္ဂေါ** ဝိယ၊ ခရီးနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မဂ္ဂေါ၊** မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ **အဘိဓမ္မကထာ**ပဗန္ဓော၊ **အဘိဓမ္မာ**ဒေသနာတော် **အ**စဉ်ကို။ **အဘိဓမ္မကထာ**မဂ္ဂေါတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ပကတိပဋိပဒါမဂ္ဂါနံ၊ ပကတိခရီး, ပဋိပဒါခရီးတို့၏။ နာမာနိ၊ တို့ကို။ **ကထယာမ**၊ ကုန်အံ့။ တေသု၊ တို့တွင်။ ပကတိမဂ္ဂဿ၊ ၏။—

ပကတိမဂ္ဂ အမည်များ။ ။**မဂ္ဂေါ**၊ ခရီး။ ပန္ထော၊ ခရီး။ ပထော၊ ခရီး။ ပဇ္ဇော၊ ခရီး။ **အဇ္ဇသံ**၊ ခရီး။ [**ဝဋ္ဋမ်-အယနံ-ခ**ဲ့]။ ဝဋ္ဋမံ၊ ခရီး။ **အယနံ**၊ ခရီး။ **အဒ္ဓါနံ**၊ ခရီး။ **အဒ္ဓါ**၊ ခရီး။ ပဒဝီ၊ ခရီး။ ဝတ္တနီ၊ ခရီး။ သန္ဓတိ၊ ခရီး။

ဣတိ ဣမာနိ နာမာနိ၊ တို့တည်း။

ပဋ္ဌိပဒါမဂ္ဂဿ ပန၊ ၏ကား။—

ပဋ္ဌိပဒါမဂ္ဂအမည်မျှား။ ။မဂ္ဂေါ။ပ။အယနံ၊ ခရီး။ နာဝေါ၊ ခရီး။ ဥတ္တရ၊ ခရီး။ သေတု၊ ခရီး။ ကုလ္လော၊ ခရီး။ ဘိသိ၊ ခရီး။ သက်ေမာ၊ ခရီး။

ဣတိ၊ သို့။ အနေကာနိ၊ ကုန်သော။ နာမာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

ဗြဟ္မ ပန၊ ဤ ပဋ္ဌိပဒါခရီးဌ်ကား။ ကေစိ၊ တို့သည်။ "နာဝါတိအာဒီနိ၊ တို့သည်။ ပကတိမဂ္ဂဿ၊ ၏။ နာမာနိ၊ တို့တည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ(ဝစနံ)၊ ကို။ နိ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပကတိ-မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ကိသ္မိဉ္စိပိ ပါဠိပ္ပဒေသေ၊ တစုံတခုသော ပါဠိရပ်ဌ်။ နာဝါတိ-အာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝုတ္တဌာနာဘावတော၊ ဆိုအပ်သောအရာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ အဘိဓာနသတ္ထေသု စ၊ အဘိဓာန်ကျမ်းတို့ဌ်လည်း။ နာဝါဣစ္စာဒိကာနံ၊ နာဝါ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ တဒဘိဓာနာနံ၊ ထို ပကတိခရီး၏ အမည်တို့၏။ အနာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်ရင်းတည်း။

နာဝါ-ပုဒ်စသည်၏ ဝိဂြိုဟ်။ ။[၂၇၈] အယံ ပန၊ ကား။ ဗြဟ္မ၊ ဤ ပဋ္ဌိ-ပဒါမဂ္ဂကို ဟောသော **နာဝါ**-သဒ္ဒါ-စသည်ဌ်။ဝစနတ္ထော၊ တည်း။ နာဝါ ဝိယ၊ လှေနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **နာဝါ**၊ **မည်**၏။ ဗြဟ္မ ဂေတန၊ ဤလှေဖြင့်။ ဥတ္တရန္တိ၊ ကူးကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဥတ္တရံ**၊ **မည်**၏။ နာဝါယေဝ၊ **နာဝါ**သည်ပင်လျှင်။ ဥတ္တရံ၊ ကူးကြောင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဝစနတ္ထော၊ တည်း။

နာဝါ-ပုဒ်၏ ပရိယာယ်။ ။ဟိ၊ ဆက်ဦးအံ့။ အယံ၊ ကား။ နာဝါပရိယာ-ယော၊ နာဝါ၏ ဝေါဝုစ်တည်း။ "တရံ၊ လှေ။ တရဏံ၊ လှေ။ ပေါတော၊ လှေ။ **ပ္ပ**ဝေါ၊ လှေ။" ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိယာယော၊ တည်း။ ဣမေပိ၊ ဤအမည်တို့သည်လည်း။ တံပရိယာယေဝ၊ ထို ပဋ္ဌိပဒါမဂ်၏ ပရိယာယ်တို့သာတည်း။

ဥတ္တရံ ဝိယ၊ လျှေနှင့် တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တရံ၊ မည်၏။ သေတု ဝိယ၊ တံတားနှင့် တူ၏။ပ။ ကုလ္လော ဝိယ၊ ဘောင်နှင့် တူ၏။ပ။ ဘိသိ ဝိယ၊ ဘောင်နှင့်တူ၏။ပ။ သက်မော ဝိယ၊ တံတားနှင့် တူ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေန၊ ဤ အရိယမဂ်ဖြင့်။ သက်မန္ဓိ၊ သွားကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သက်မော၊ မည်၏။

မဂ္ဂ-စသော သဒ္ဒါ အရိယာမဂ် ဟောပုံ

တေ သဗ္ဗံ၊ ဤ မဂ္ဂ-စသော အလုံးစုံသည်။ အရိယ-မဂ္ဂသော၊ ၏သာလျှင်။ နာမံ၊ တည်း။ ပဏ်တိ-မဂ္ဂသ၊ ၏။ နှ နာမံ၊ မဟုတ်။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "သဒ္ဒေ၀ကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော လူကို။ ဓမ္မနာဝံ၊ တရားတည်းဟူသော သင်္ဘောလေသို့။ သမာရူယ္ဟ၊ ကောင်းစွာတင်၍။ ဝါ၊ ဓမ္မနာဝံ၊ ကို။ သမာရူယ္ဟ၊ ကောင်းစွာတက်စီး၍။ သဒ္ဒေ၀ကံ၊ ကို။ (အဟံ၊ ငါ သုမေဓာ ရသော့သည်။) သန္ဓာရေသံ၊ ကောင်းစွာ ကယ်တင်အံ့။" ဣတိ စ၊ ၎င်း။ "ဓမ္မသေတုံ၊ တရားတည်းဟူသော တံတားကို။ ဒဠှံ၊ မြဲမြံစွာ။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ သော နရုသဘော၊ ထို နာရဒမြတ်စွာဘုရားသည်။ နိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူ၏။" ဣတိ စ၊ ၎င်း။ (ဗုဒ္ဓ၀င်)။ "ဘိက္ခ၀ေ၊ တို့။ ကုလ္လောတိ ခေါ် တေ၊ ကုလ္လ-ဟူသော ဤ အမည်သည်လျှင်။ အရိယမဂ္ဂသ၊ ၏။ အဓိ၀စနံ၊ တည်း။" ဣတိ စ၊ ၎င်း။ ဧ၀မာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို ပါဠိရပ်၌။ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ ကို။ နာ၀ါတိအာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ အနေကေဟိ နာမေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။

အဌကထာစရိယေဟိပိ၊ တို့သည်လည်း။ **သုတ္တနိပါတဋ္ဌကထာယံ၊** ၌။ "ဗုဒ္ဓါ၊ ဘွဲ့အပ်သော။ ဘိသိ၊ ဘောင်ကို။ သုသခ်တာ၊ ကောင်းစွာ စီရင်အပ်ပြီ။ (ဣတိ၊ သို့။) ဘဂ၀ါ၊ သည်။ (အ၀ေါစ၊ ၏။)" ဣတိ ဘေသ့ိ ပဒေသော၊ ဤ ပါဠိရပ်၌။ ဧ၀ံ၊ သို့။ အတ္ထသံ၀ဏ္ဏနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါ ဘိသိတိ၊ ကား။ ပတ္ထရိတ္ဝာ၊ ဖြန့်ခင်း၍။ ပုထုလံ၊ ထူထဲစွာ။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဘွဲ့အပ်သောဘောင်ကို။ **လောကေ၊** ၌။ ကုလ္လောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။[1] အရိယသ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝိနယေ ပန၊ သာသနာ

၁။ သုတ္တနိပါတပါဠိယံ ဗုဒ္ဓါသိ ဘိသိ သုသခ်တာ(ဣတိ ဘဂ၀ါ)။
သုတ္တနိပါတဋ္ဌကထာယံ ဘိသိတိ ပတ္ထရိတ္ဝာ ပုထုလံ ကတ္ဝာ ဗုဒ္ဓကုလ္လော ဝုစ္စတိ **လောကေ**။

တော်ဌကား။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ ကို။ ကုလ္လာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သာသနာတော်ဌ အရိယမဂ်ကို ဘိသိ,ကုလ္လ-ဟု ဆိုအပ်သောကြောင့်။—

အရိယမဂ်ဟော သဒ္ဒါမျှား။ ။မဂ္ဂေါ။ပ။ အဋ္ဌါနံ၊ အဓုနံ။ ပဘဝေါ၊ အမ္ဘုနံ။ ဣစ္ဆေဝ၊ ဤသို့လျှင်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ လိုထို ပါဠိရပ်ဌ။ ပကာသိတော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထဝဏ္ဏနာကို။ ကတာ၊ ၏။ (သမ္ဘုန်)။

ဧဝံ၊ သို့။ အာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ကတာယ၊ သော။ အတ္ထ-သံဝဏ္ဏနာယ၊ ကို။ ဒဿနတော စ၊ ကြောင့်လည်း။ "နာဝါတိအာဒီနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပကတိမဂ္ဂဿ၊ ၏။ နာမာနိ၊ တည်း။" ဣတိ ဝစနံ၊ ကို။ နဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ယထာဝုတ္တမေဝ ဝစနံ၊ ယခင်ဆိုအပ်ဝဏ္ဏနာ အရိယမဂ်၏ အမည်ဟူသော စကားကိုသာလျှင်။ ဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

သေတု-စသော သဒ္ဒါမျှား **အရိယမဂ် ဟောပုံ အဆုံးအဖြတ်** ကောစိ ပန၊ အဒ္ဓါ သောသူသည် ကား။ ဇဋ္ဌ၊ ဤအရာ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယ္ယ၊ ရာ၏။ "ဓမ္မသေတုံ ဒဋ္ဌုံ ကတ္ဝာတိ ဇဋ္ဌ၊ ၌။ 'ဓမ္မသေတုန္တိ၊ ကား။ မဂ္ဂသေတုံ၊ မဂ်တည်းဟူသော တံတားကို။' ဣတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ မဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ သေတုသဒ္ဒေါ၊ သည်။ မဂ္ဂေ၊ ၌။ နဝတ္တတိ၊ ဖြစ်။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယ္ယ၊ ရာ၏။ တံ (ဝစနံ)၊ ကို။ နဟေတဗ္ဗံ)၊ အပ်။ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ မဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝတ္တတိ ဝိယ၊ သို့။ သေတုသဒ္ဒေါပိ၊ သည်လည်း။ မဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သေတု ဝိယ၊ တံတားနှင့် တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေတု၊ မည်၏။ ဓမ္မော ဧव၊ မဂ်သည်လျှင်။ သေတု၊ တံတားနှင့် တူသည်တည်း။ ဓမ္မသေတု၊ မဂ်သည်ပင် တံတားနှင့် တူသည်။ ဣတိ အတ္ထဝသေန၊ ဤသို့သော ဝစနတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သေတု-သဒ္ဒေါပိ၊ သည်လည်း။ မဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ နဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ (သမ္ဘုန်)။ အညတြာပိ၊ တပါးသော အဒ္ဓါန-စသည်ဌလည်း။ ဧသ နယော၊ ပင်တည်း။

အပရမ္ပိ၊ တပါးသော စောဒနာကိုလည်း။ [၂၇၉] ဝဒေယ္ယ၊ ရာ၏။ (ကိ ဝဒေယ္ယ၊ နည်း)။ "ဗြဟ္မစာလသုတ္တန္တဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ ဒက္ခိဏာတ္တ-

ရေန။ပ။ ဌိတော"တိ ဣမသ္မိं ဌာနေ၊ ဌိတော ဟူသော ဤအရာ၌။ ဒကၠိ-ဏာတ္တရသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်၊ သည်။ ဒကၠိဏော မဂ္ဂေါ၊ တောင်လက်ျာခရီးကို။ ဝုတ္တော နနု၊ လော။" ဣတိ ဝေဒယျ၊ ရာ၏။ နု၊ မဆိုသင့်။ (ကသ္မာ၊ကား။) အနေကေသု၊ ကုန်သော။ ပါဋိပ္ပဒေသေသု၊ တို့၌ရင်း။ အဌကထာပဒေ-သေသု စ၊ တို့၌ရင်း။ အာဘိဓာနသတ္ထေသု စ၊ တို့၌ရင်း။ မဂ္ဂဝါစကသ၊ သော။ ဥတ္တရသဒ္ဒသ၊ ၏။ အနာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို ဒကၠိဏာတ္တရေန-စသော ပါဋိ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

"ဒကၠိဏဒိသတော၊ တောင်အရပ်မှ။ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ သွားအပ်သော။ ဥတ္တရဒိသာဘာဂေါ၊ မြောက်အရပ်မျက်နှာ အဘို့ကို။ ဒကၠိဏာတ္တရောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံဘူတေန၊ ဤသို့ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒကၠိဏာတ္တရေန၊ တောင်အရပ်မှ သွားအပ်သော မြောက်အရပ် မျက်နှာအဘို့ဖြင့်။ ဗောဓိ-မဏ္ဍပဝိသနံ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့ဝင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဒကၠိဏာတ္တရေန ဗောဓိမဏ္ဍံ ပဝိသိတ္တာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။" ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ဒကၠိဏာတ္တရေနာတိ၊ ကား။ ဒကၠိဏပစ္ဆိမုတ္တရေန၊ တောင်အရပ်, အနောက်အရပ်, မြောက်အရပ်ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ဤနည်း၌။ အာဒိအဝသာနဂဟဏေန၊ အစဖြစ်သော တောင်အရပ်, အဆုံးဖြစ်သော မြောက်အရပ်ကိုယူသဖြင့်။ မဇ္ဈသပိ၊ အလယ်ဖြစ်သော အနောက်အရပ်ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံဂဟဏံ ယေဝ၊ ဤသို့ မိဂပဒဝဇ္ဇုန-နည်းဖြင့် ယူခြင်းသည်သာလျှင်။ [**တေန သမေတိ-ဌ်စပ်**]။ **ဇာတက နိဒါနေ**၊ ဇာတ်နိဒါန်း ဇာတတ္တကထာ၌။ ဗောဓိသတ္တော။ပ။ အဌာသိတိ အာဒိ၊ သော။ ယံ (ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန (ဝစ-နေန)၊ နှင့်။ သမေတိ၊ ညီ၏။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တိဏံ၊ သမန်းမြက်ရှစ်ဆုပ်ကို။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ ဗောဓိမဏ္ဍံ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့။ အာဒ္ဒရုယ္ဟ၊ တက်၍။ ဒကၠိဏဒိသာဘာဂေ၊ တောင်အရပ် မျက်နှာအဘို့၌။ 'ဥတ္တရာဘိ-မုခေါ၊ မြောက်အရပ်သို့ ရှေးရှုမျက်နှာမူလျက်။ အဌာသိ၊ ရပ်တော်မူ၏။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုရပ်သော အခါ၌။ ဒကၠိဏစက္ကဝါဠံ၊ တောင်စက္ကြဝဠာသည်။ ဩသိဒိတ္တာ၊ နှစ်၍။ ဟေဋ္ဌာ အဝီစိသမ္ဘတ္တံ ဝိယ၊ အောက်အဝီစိရောက်ဘိ၏သို့။ အဟောသိ၊ ၏။ ဥတ္တရစက္ကဝါဠံ၊ သည်။ ဥလ္လဃိတ္တာ၊

ပ္ပံတက်၍။ ဥပရိဘဝဂ္ဂပ္ပတ္တံ ဝိယ၊ အထက်ဘဝဂ်သို့ ရောက်၏သို့။ အဟော-သိ၊ ၏။ ဗောဓိသတ္တောဝ၊ သည်။ ဣဒံ (ဌာနံ)၊ ဤတောင်အရပ်သည်။ သမ္မာခိပါပုဏာဌာနံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သမ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်ရာသည်။ နဘဝတိ မညေ၊ မဖြစ်ယောင်တကား။ ဣတိ(မနုသိ ကတ္တာ)၊ ၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ လက္ခြာရစ်လှည့်သည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ ပစ္ဆိမဒိသာ-ဘာဂံ၊ အနောက်အရပ်မျက်နှာအဘို့သို့။ ဂန္ဓွာ၊ ၍။ ပုရတ္ထာဘိမုခေါ၊ အရှေ့အရပ်သို့ ရှေးရှုမျက်နှာမူလျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။

အထာပိ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ဝဒေယ္ယ၊ ရာ၏။ (ကိုဝဒေယ္ယ၊ နည်း။) "ဥတ္တရသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဒိသာဝါစကော၊ အရပ်ကိုဟောသည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အုံ။ ဧဝဋ္ဌ သတိ၊ သော်။ ဒက္ခိဏတ္တရေနာတိ၊ ၍။ နေ-ယျောဂံ၊ နေ·အပြုန့်ယှဉ်ခြင်းကို။ အဝတ္ဝာ၊ ၍။ ဒက္ခိဏတ္တရာယာတိ၊ ၍။ အာယယျောဂေါ၊ အာယအပြုန့်ယှဉ်ခြင်းကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။" ဣတိ ဝဒေယ္ယ၊ ရာ၏။ တံ (ဝစနံ)၊ ကို။ နု (ဝတ္တဗ္ဗံ)၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒိသာဝါစကသပိ၊ အရပ်ကို ဟောသည်လည်းဖြစ်သော။ သဒ္ဒသ၊ ကို။ "ဥဏ္ဏရေန၊ မြောက်ဟိမဝန္တာ ရှေတောင်နှစ်လုံးကြား၌။ ဂမ္ဘီရာ၊ နက်သော။ သီတာ၊ ချမ်းလေစွာသော။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဒုရတိက္ကမာ၊ ကူးခပ်လွန်မြောက် နိုင်ခဲသော။ နဒီ၊ မြစ်သည်။ (အဟောသိ၊ ၏။)

[အမှာ]　ဥတ္တရေနာတိ မဟာရာဇ အတိတေ ဥတ္တရေ ဟိမဝန္တေ ဒ္ဝိန္နံ သုဝဏ္ဏ-ပဗ္ဗတာနံ အန္တရေ ပဝတ္တာ သီတာ ၁ နာမ နဒီ ဂမ္ဘီရာ နာဝါဟိပိ ဒုရ-တိက္ကမာ အဟောသိ။ (ဇာတက-ဋ္ဌ ၆-၁၂၅)။

ဣတိ၊ သို့။ ဧနယောဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝစနတော၊ ကြောင့်တည်း။

အပိ စ၊ ကား။ ဒိသာဘာဂံ၊ အရပ်မျက်နှာအဘို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဒက္ခိဏတ္တရေနာတိ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဒိသာဘာ-ဂေါ၊ အရပ်မျက်နှာအဘို့သည်။ ဒိသာ ဧဝ၊ အရပ်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဝဂန္တွဗ္ဗံ၊ ရောက်ဒေါပ်၏။

ဂဂ္ဂါဝဏ္ဏနာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

၁။ သီဒါ (ဂ)

ဃကာရန္တဓာတု

လယိ-ဓာတ်။ ။[၂၉၀] **လယိ**၊ သည်။ ဘာသနေ၊ ၌ဖြစ်၏။ လယေ်တိ၊ လယ်ယတိ၊ ဆို၏။ တောနိ၊ ဤဘာသနတွေ့ **လယ်-ဓာတ်**၏ရုပ်တို့သည်။ ဗုဒ္ဓဝစနေ၊ ၌။ အပ္ပသိဒ္ဓါနိပိ၊ မထင်ရှားကုန်သော်လည်း။ လောကိကပ္ပယောဂဒဿနဝသေန၊ လောကီပြယုဂ်ကို မြင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာဂတာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ သာသနသ္မိं၊ ၌။ **ဘူဝါဒိဂဏစုရာဒိ-ဂဏပရိယာပန္နသာ**၊ ၌ အကျုံးဝင်သော။ ဂတျတ္ထဝါစကသ၊ ဂတိအနက်ကို ဟောသော။ ဥလ္လယ်နတ္ထပရိဒီပကသ၊ ခုန်လွှားခြင်း အနက်ကိုပြတတ်သော။ဓာတုသ၊ ၏။ ရူပံ၊ သည်။ အာဒိဝ၊ လျှင်။ ပသိဒ္ဓံ၊ ၏။

လယ်-ဓာတ်။ ။**လယ်**၊ သည်။ **လယ်နေ**။ ပုံတက်ခုန်လွှားခြင်း၌ဖြစ်၏။ လယေ်တိ၊ လယ်ယတိ၊ ၏။

"အာစရိယ၊ ဆရာ။ (ဘဝံ၊ ဆရာသည်။) အတိကရံ၊ အားနှင့် မဟန့်အလွန်ပြုခြင်းကို။ အကရ။ ပြုဘိ၏။ တေ (အတိကရံ)၊ ဤအလွန်ပြုခြင်းကို။ မယှမ်ပိ၊ ငါ့တပည့်အားလည်း။ နှ ရုစ္စတိ၊ မနှစ်သက်အပ်။ စဘုတ္ထေ၊ လုံ-လေးစင်းတို့ကို။ လယ်ယိတ္ဝာန၊ ကျော်နင်းခုန်လွှား၍။ ပဠုမိယမ်ပိ၊ ငါစင်းမြောက်သော လုံ၌ကား။ အာဝုတော၊ ပန်းသီသော်ထွေ့ စူးဝင်လေ၏။" [ပဠုမာယ သတ္တိ-ယာ ဒဏ္ဍကေ မခုကပုပ္ဖံ ဝိယ အာဝုတော။ (ဇာတက-ဋ္ဌ ၁-၄၅၆)။

ဣတိ ဣမသ္မိं **သတ္တိလယ်နဇာတကေ**၊ ၌။ **စုရာဒိဂဏပရိယာပန္နသာ**၊ သော။ ဂတျတ္ထဝါစကသ၊ သော။ ဥလ္လယ်နတ္ထပရိဒီပကသ၊ သော။ **လယ်**ဓာတုသ၊ ၏။ **လယ်**ယိတ္ဝာ, **လယ်**ယိတ္ဝာနာတိ ရူပေ၊ ဟူသော ရုပ်ကို။ ဒိဋ္ဌေယေဝ၊ သော်လျှင်။ **လယေ်**တိ, **လယ်**ယတိတိ ရူပါနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဒိဋ္ဌာနိ ဧဝ၊ လျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘာသတ္ထဝါစကသ ပန၊ ဘာသတ္ထကို ဟောသော **လယ်-ဓာတ်**၏ကား။ တထာရူပါနိ၊ ထိုဂတျတ္ထ **လယ်-ဓာတ်**၏ ရုပ်သဘောရှိကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ နှ ဒိဋ္ဌာနိ၊ အပ်ကုန်။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ လည်း။ ဒီဃဒဿီဟိ၊ အရှည်မြင်လေ့ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ရှည်စွာသော ပိဋကတ်တော်ကို မြင်လေ့ရှိကုန်သော။ ပုဗ္ဗာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ အဘိမတတ္တာ၊ လွန်စွာအလိုရှိအပ်သည်၏

အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာသတ္ထုဝါစိကာပိ၊ ဆိုခြင်းအနက်ကို ဟောသည်လည်း ဖြစ်သော။ **လဃ်**မဝတ္ထု၊ ကို။ အတ္ထိတိ၊ ၍။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ၏။ **ဝေ**ဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ တူ။ သဗ္ဗေသုပိ၊ ကုန်သော။ **ဘူ**ဝါဒိဂဏာဒီသု၊ တို့၌။ သာသနေ၊ ၌။ အပ္ပသိဒ္ဓါနမ္မိ၊ ကုန်သော။ သာသနာနုကူလာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အနနုကူလာနံ၊ မလျော်ကုန်**သော**။ အပ္ပ-သိဒ္ဓါနဉ္စ၊ မထင်ရှားသော ရုပ်တို့ကိုလည်း။ ဆဉ္စနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အဃ-ဝတ်။　　။**အ**ဃ၊ သည်။ **ပါ**ပကရဏေ၊ ၌ဖြစ်၏။ အဃေတိ၊ အဃယတိ၊ မကောင်းမှုကိုပြု၏။ အဃံ၊ **ဆ**င်းရဲ။ **အ**ဃော၊ ကိလေသာ။ အနဃော၊ ရဟန္တာ။

တတ္ထ၊ ၌။ **အ**ဃန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ "ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏော၊ သားရဲ တို့ဖြင့်ပြွမ်းသော။ ခဂ္ဂဒီပိနိသေဝိတော၊ ကြံ့, သစ်တို့၏ မှီဝဲရာဖြစ်သော။ ဝနေ၊ တောင်၌။ (ဝသန္တေန၊ နေသောသူသည်။ ယံ အဃံ၊ **အ**ကြင် ကိုယ်,စိတ်ဆင်းရဲကို။ ပဋိသေဝိတဗ္ဗံ၊ **အ**ပ်၏။) တံ အဃံ၊ ကို။ (**အ**ဟံ၊ **အ**ကျွန်ုပ် ဝေယ္ယာဝစ္စရာသည်။) ပဋိသေဝိယံ၊ မှီဝဲလေဘုံ။

[**အ**မှာ[　**အ**ဃန္တန္တိ ယံ အရညေ ဝသန္တေန ပဋိသေဝိတဗ္ဗံ ဒုက္ခံ၊ ဝံ အဟံ ပဋိသေဝိယာမိ။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၇-၂၃၄)။

ဣတိ ဣဒံ၊ ကား။ နိဒဿနံ၊ တည်း။ **အ**ဃောတိ၊ ကား။ ကိလေ-**သော**၊ တည်း။ တေန **အ**ဃေန၊ ထိုကိလေသာ၏ **အ**ဃ-မည်သဖြင့် ကြောင့်။ **အ**ရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ **အ**နဃော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ၌။ **တ**ေန ဤ**ဆ**င်းရဲဖြင့်၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ **အ**ဃယန္တိ ပါပံ ကရောန္တိ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အ**ဃံ၊ မည်၏။ တံ **အ**ဃံ၊ သည်။ ကိံ၊ နည်း။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ **ဝ**ေ၊ တူ။ **အ**ဃော၊ မည်၏။

စ(စောဒေမိ)၊ **အ**ံ့။ "သပ္ပုရိသာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခဟောတုပိ၊ ကိုယ်,စိတ် ဆင်းရဲခြင်းဟူသော **အ**ကြောင်းကြောင့်ရင်း။ ကိလေသဟောတုပိ စ၊ ကိလေသာဟူသော **အ**ကြောင်းကြောင့်ရင်း။ **အ**ဇ္ဈာသေန၊ ၏။ သုဇ္ဈောယ၊ ချမ်းသာခြင်း**အ**ကျိုးငှါ။ ပါပံ၊ ကို။ နကရောန္တိ ဒုက္ခ ခလော။ တထာ ဟိ၊ သျှင်။—

ဒီတိ-ခဝတ္ထု ၁—၂-၂၁—ပမာဏ-

[၂၉၁] "ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ အတ္တသုခဿ၊ မိမိချမ်းသာခြင်း ၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်။ ပါပါနိ ကမ္မာနိ၊ ယုတ်မာ ညစ်ကျေ မကောင်းမှုတို့ကို။ နိ သမာစရန္တိ၊ မပြုကျင့်ကုန်။ ဒုက္ခေန၊ ဖြင့်၊ သည်။ ဖုဋ္ဌာ၊ တွေ့အပ်, နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။ သန္တာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်ငင်း။ ခလိတာ၊ ပြည့်စုံခြင်းမှ ချော်ချွတ်သော သဘောရှိကုန်သည်။ သန္တာပိ၊ သော်ငင်း။ ဆန္ဒာ၊ တဏှာ မှေးရစ် ချစ်သောကြောင့်။ ဒေါသာ၊ ပြင်းစွာအမျက် ခြောင်းခြောင်းထွက်သောကြောင့်။ ဓမ္မံ၊ ပဝေဏီတရား, သုစရိုက်တရားကို။ နိ ဇဟန္တိ၊ ကုန်။"

[အမှာ] ခလိတာပိတိ သမ္ဘတ္တိတော ခလိကွာ ဝိပတ္တိယံ ဌိတသဘာဝါ ဟုတ္ဘာ-ပိ။ နိ ဇဟန္တိ ဓမ္မန္တိ ပဝေဏိယဓမ္မမ္ပိ သုစရိတဓမ္မမ္ပိ နိ ဇဟန္တိ။ (ဇာ-ဋ ၆-၂၁၈)။ "ခလိတတ္တာ" ရှိသည်မှာ "ဌိတသဘာဝါ" ဟူသော အဋ္ဌကထာ နှင့်လျော်၏၊ ဆန်းကားမသင့်။ ထို့ကြောင့် အတ္တပုဒ်ကျေကြ။

"ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ နနု။ လော။ဝေ သန္ဓေ၊သော်။ ကသ္မာ၊ကြောင့်။ အယ ပါပကရဏေတိ ဓာတု စ၊ ကိုဋင်း။ အယယန္တိ၊ ပ။ အယန္တိ-အာဒိဝစနဉ္စ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကိုဋင်း။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။" ဣတိ (စောဒနာ)၊ တည်း။ သစ္စံ၊ ၏။ပန။ သော်လည်း။ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခာဒိဟေတု၊ ဒုက္ခ-စသော အကြောင်းကြောင့်။ ပါပကမ္မံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေသု၊ ထိုသတ္တဝါတို့တွင်။ သပ္ပုရိသာ ဧဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ နိ ကရောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတရေ၊ သူတော်ကောင်းမှ တပါး မသူတော်တို့သည်။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ ဟိ၊ လျှင်။ ဒုက္ခံ၊ သည်ရင်း။ ကိလေသော စ၊ သည်ရင်း။ ပါပကရဏဿ၊ ၏။ ဟေတု၊ စည်း။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။—

"(ပဏ္ဍိတ၊ မဟော်သဓာ သုဓမိန်။) ဧကော၊ အခ္ချိသော သူ ဝတ္ထိသည်။ သုခီပိ၊ ချမ်းသာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍လည်း။ ဟိ၊ စင်စစ်။ ပါပံ၊ ကို။ နိ ကရောန္တိ၊ မပြုကုန်။ ပုန၊ တဘန်။ ဧကော၊ တို့သည်။ အာဝဏ္ဏသံသဂ္ဂဘယာ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကဲ့ရဲခြင်း လိမ်းကျံအံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့်။ ပါပံ၊ ကို။ နိ ကရောန္တိ၊ ကုန်။ (ဧကော၊ အခ္ချိသော သူသည်။ အသမတ္ထော၊ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းငှါ

မစ္ဆမ်ိုးနိုင်။ ငကော၊ သည်။ မန္ဒပညော၊ နုံ့ နှေးသောပညာ ရှိ၏။ တုံ့ ပန၊ သင် မဟောသဓာသုခမိန်သည်ကား။) ပဟူ သမာနော၊ စွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်လျက်။ ဝိပုလ္လတ္ထစိန္တီ၊ ပြန့်ပြောကြီးမားသော အကျိုးစီးပွါးကို ကြံနိုင်လျက်။ ကိ ံ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်။ မေ၊ ငါ ဝိဒေဟမင်းအား။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ နု ကရောသိ၊ နည်း။" —

ဣဘိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ အယံ ဂါထာ၊ သည်။ ဒုက္ခမဟေတုပိ၊ ကြောင့်လည်း။ သတ္တာ၊တို့သည်။ ပါပံ၊ ကို။ ကဇရာန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ ဧဟေ-မဆ္ဆံ၊ ဤ "သုခီပိ နု ကဇရာန္တိ ပါပံ "ဟူသော ဗျတိရေကာဝါကျ၏ အနုယ အနုက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ "ကုဒ္ဒါ ဟိ(ကုဒ္ဒါ ဧဝ)၊ အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပိတရံ၊ အဘကို။ ဟန္တိ၊ သတ်၏။ ကုဒ္ဒါ၊ အမျက်ထွက် သောသူသည်။ သမာတရံ၊ မိမိအမိကို။ ဟန္တိ၊ သတ်၏။" ဣတိ အယံ ပန၊ ဤ **အဂ္ဂိတ္ထရ သတ္ထနိပါတ်** ဂါထာပါဠိသည်ကား။ ကိလေသဟေတုပိ ပါပံ ကရောန္တိတိ ဧတမတ္ထံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ဧကဒသအားပြင့် ပြ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အမှတိ၊ တို့သည်။ **အယ ပါပကရဏေတိအာဒိဝစနံ**၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဃကာရန္တခေါတုရူပါနိ၊ ကိုတည်း။

ကဝဂ္ဂန္တခေါတ် ပြီး၏။

စဝဂ္ဂန္ စကာဗန္ဓခေါတု

လောစ-ခေါတ်။ ။**လောစ၊** သည်။ ဒဿနေ၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ **လောစေတိ**၊ **လောစယတိ**၊ ကြည့်ရှု၏။ မြင်၏။ **လောစနံ**၊ မျက်စိ။ ရူပါရုမ္မဏံ၊ ကို။ **လောစယတိ** ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **လောစနံ**၊ **မည်**၏။ စက္ခု၊ ရု၏။

ကိစိ-မာတ်။ ။**ကိစိ၊** သည်။ ပဒ္ဒေန၊ နင်းနယ်နှိပ်စက်ခြင်းဌာ ဖြစ်ခြင်း **ကိဇ္ဇတိ**၊ **ကိဇ္ဇယတိ**၊ နှိပ်စက်၏။ **ကိဇ္ဇနံ**၊ နှိပ်စက်၏။ ဝ၊ ဝါ၊ ကြောင့်ကြ။ အကိဇ္ဇနော၊ ကြောင့်ကြမရှိ [၂၉၂] ဣတ္ထာ၊ ဌာ။

ကိဉ္ဇနန္တိ၊ ကား။ ပလိဗောဓော၊ နှိပ်စက်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကြောင့်ကြ တည်း။ သတ္တော၊ တို့ကို။ ကိဉ္ဇေတိ မဒ္ဒတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကိဉ္ဇနံ**၊ မည်၏။ **ကိဉ္ဇနသဒ္ဒေါ**၊ သည်။ မဒ္ဒနတ္ထော၊ ဌ်။ ဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဝိဟိ ံ၊ ကောက်ကို။ မဒ္ဒန္တာ၊ နယ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဂေါဏံ၊ ကို။ "ကာပိလ၊ နွားကြောင် နွားကြား။ ကိဉ္ဇေဟိ၊ နင်းလော့။ ကာပိလ၊ ကြား။ ကိဉ္ဇေဟိ၊ လော့။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[အမှာ] မနုဿာ ကိရ ဂေါဏေဟိ ခလံ မဒ္ဒါပေတွာ "ကိဉ္ဇေဟိ ကာပိလ ကိဉ္ဇေဟိ ကာပိလာ"တိ ဝဒန္တိ ဧဝံ မဒ္ဒနတ္ထာ ကိဉ္ဇနတ္ထာ။ (သံ-ဋ ၃-၁၃၇။)

ပစိ-ဓာတ်။ ။ပစိ၊ သည်။ **ဝိတ္ထာရေ**၊ ဌ်ဖြစ်၏။ ပဇ္ဇေတိ၊ ချေ၏။ပ။ ပပဇ္ဇာ၊ ပပဇ္ဇတရားတို့။

ပပဇ္ဇ-ပုဒ်၏ အရ, ဝိဂြိဟ်။ ။တ္ထေ၊ ဌ်။ **ပပဇ္ဇာတိ**၊ ကား။ တဏှာမာန-ဒိဋ္ဌိယော၊ တို့တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဧတာ၊ တို့ကို။ အတ္တနိသိတာနံ၊ မိမိကိုမှီကုန်သော။ ဝါ၊ မိမိ၏ မှီရာဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့အား၊ ၏။ သံသာရံ၊ ကို။ ပပဇ္ဇေန္တိ ဝိတ္ထိန္နံ ကရောန္တိ၊ ချဲ့ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပပဇ္ဇာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်သန္တာန်ဌ်။ သယံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ၏။ တံ သန္တာနံ၊ ထို ခန္ဓာအစဉ်ကို။ ဝိစ္ဆိန္ဒိတုံ၊ ဌ်။ အဒတ္ဝာ၊ ၍။ (ထည့်)။ ပပဇ္ဇေန္တိ ဝိတ္ထာရေန္တိ စိရံ ဌပေန္တိ၊ ကြာမြင့်စွာ ထားကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပပဇ္ဇာ၊ ကုန်၏။ လောကိယာ ပန၊ လောကဌ် ထင်ရှားသော ပညာရှိတို့ တို့သည်ကား။ "အမှာကံ၊ တို့အား။ တုမှေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ ံ၊ ကဌ။ ကထေန္တာနံ၊ ပြောဆိုကုန်စဉ်။ ပပဇ္ဇော၊ ရဟန်းတရားကို အားထုတ်ခဲ့ဝင့် မရ ကာလကြာမြင့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။" [ဓမ္မပဒ-အဋ္ဌကထာ စသည်။] ဣတိ အာဒိနိ၊ တို့ကို။ ဝဒန္တာ၊ ကုန်လျက်။ ကာလဿ၊ ၏။ စိရဘာဝံ၊ ကြာမြင့်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပပဇ္ဇောတိ၊ ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သာသနေ ပန၊ ဌ်ကား။ ဒ္ဌယမ္မိ၊ ကာလ,တရား နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။

၁။ ကာဋ္ဌကာ(က)

သိစ္ခ-ဓာတ်။ ။သိစ္ခ၊ သည်။ ကုန္ဓနေ၊ ဖြတ်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ သိစ္ခေတိ၊ သိစ္ခယတိ၊ ဖြတ်၏။

ဝဠု-ဓာတ်။ ။ဝဠု၊ သည်။ ပလမ္ဘနေ၊ လှည့်ပတ် ဖြားယောင်းခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ပလမ္ဘနံ၊ ပလမ္ဘန-ဟူသည်။ ဥပလာပနံ၊ လှည့်ပတ် ဖြားယောင်းခြင်းတည်း။

[**အမှာ**] နှ ပလမ္ဘေယျာသိတိ ယံ နတ္ထိ၊ တံ အဿိသိ ဝတ္ဘာ ကစ္ဆိမံ နှ ဝိပ္ပ-လမ္ဘေယျာသိ[1]။ (ဒီ-ဌ ၁-၁၃၇။)

နှ ဝိပ္ပလမ္ဘေယျာသိတိ နှ ဝိသံဝါဒေယျာသိ[2]။ (ဒီ-ဋ ၁-၂၁၇။)

ဝဠေတိ၊ ဝဠေယတိ၊ လှည့်ပတ်၏။ ချွတ်ယွင်းစေ၏။ ဝဠကော၊ လှည့်စား တတ်သောသူ။ ဝဠနံ၊ ခြင်း။ ဘူဝါဒိဂဏေ ပန၊ ဌ်ကား။ ဝဠဓာတု၊ သည်။ **ဂတျတ္ထေ**၊ ဌ်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ သန္ဓိ ပါဒါ အဝဠနာတိ ဟိ၊ နာဟူ၍လျှင်။ ပါဋိ၊ တည်း။

စစ္ခ-ဓာတ်။ ။စစ္ခ၊ သည်။ အဗ္ဗယနေ၊ ဌ်ဖြစ်၏။ စစ္ခေတိ၊ စစ္ခယတိ၊ ရှုတ်အံ့သရဖျာယ်၏။

စု-ဓာတ်။ ။စု၊ သည်။ စဝနေ၊ ရွှေခြင်းဌ ဖြစ်၏။ စာဝေတိ၊ စာဝယတိ၊ ၏။ အညော၊ တပါးသောသူသည်။ "**စု**၊ သည်။ **သဟနေ**၊ သည်းခံခြင်းဌ ဖြစ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဗြူတော၊ ဆိုး၏။ စာဝေတိ၊ စာဝယတိ၊ သည်းခံ၏။ သဟတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အဠု-ဓာတ်။ ။အဠု၊ သည်။ **ဝိသေသနေ**၊ အထူးပြုခြင်းဌ ဖြစ်၏။ အဠေတိ၊ အဠယတိ၊ အထူးပြု၏။

လောစ-ဓ်ာတ်။ ။**လောစ**၊ သည်။ **ဘာသာယံ**၊ ပြောဆိုခြင်းဌ ဖြစ်၏။ **လောစေ**တိ၊ **လောစ**ယတိ၊ ၏။ **လောစ**နံ၊ မျက်စိ။ သမဝိသမံ၊ ညီညွတ်သည် မညီညွတ်သည်ကို။ **လောစ**ယတိ အာစိက္ခန္တံ ဝိယ ဘဝတိ၊ ကြားသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **လောစ**နံ၊ မည်၏။ စက္ခု၊ ကိုရ၏။

---

[1]။ နှ ပလမ္ဘေသိ (က)　　[2]။ နှ ဝိသံပါဒေသိ (က)

ရစ-ဓာတ်။ ။ရစ၊ သည်။ ပဋိယတနေ၊ စီရင်ခြင်းဌ် ဖြစ်၏။ ရစေတိ ရစယတိ၊ စီရင်၏။ ရစနာ၊ စီရင်ခြင်း။ ဝိရစိတံ၊ စီရင်အပ်၏။ ကေသရစနာ၊ ဆံထုံးခြင်း။ ဂါထာရစနာ၊ ဂါထာဘွဲ့ခြင်း။

သူစ-ဓာတ်။ ။[၂၉၃] သူစ၊ သည်။ ပေသုညေ၊ ချေပစ်ကုန်းတိုက်ခြင်းဌ် ဖြစ်၏။ ပိသုဏဘာဝေါ၊ သည်။ ပေသုညံ၊ မည်၏။ သူစေတိ၊ သူစယတိ၊ ချေပစ်ကုန်းတိုက်၏။ သူစကော၊ ချေပစ်ကုန်းတိုက်သောသူ။

ပစ-ဓာတ်။ ။ပစ၊ သည်။ သံယမနေ၊ စောင့်စည်း ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဌ် ဖြစ်၏။ ပစေတိ၊ ပစယတိ၊ စောင့်စည်း၏။

ရိစ-ဓာတ်။ ။ရိစ၊ သည်။ ဝိယောဇနသမ္ပဋ္ဌနေသု၊ ကင်းခြင်း, ပြည့်စုံခြင်းတို့ဌ် ဖြစ်၏။ ရေစေတိ၊ ရေစယတိ၊ ကင်း၏၊ ပြည့်စုံ၏။ သေဋ္ဌိပုတ္တံ၊ သူဌေးသားကို။ ဝိရေစေယျ၊ ဝမ်းကျသေး ပေးရာ၏။ ဝိရေစေတိ၊ ဝိရေစယတိ၊ ဝမ်းကျ၏။ ဝိရေကော၊ ဝမ်းကျခြင်း။ ဝိရေစနံ၊ ခြင်း။

ဝစ-ဓာတ်။ ။ဝစ၊ သည်။ ဘာသနေ၊ ဌ်ဖြစ်၏။ ဝေစေတိ၊ ဝစယတိ၊ ဆို၏။ အယံ၊ ဤ ဝစ-ဓာတ်သည်။ ဘူဝါဒိဂဏေပိ၊ ဌ်လည်း။ ဝတ္တာတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ထို ဘွာဒိဂိုဏ်းဌ် ဖြစ်သောအခါဌ်။ တဿာ၊ ထို ဝစ-ဓာတ်၏။ "ဝတ္တာ၊ ဆိုရ၏။ ဝစတိ၊ ၏။ အဝေါစ၊ ၏။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။" ဣတိအာဒိနိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ **ကာရိတေ** ပန၊ ဌ်ကား။ "အန္ဓေဝါသိကံ၊ ကို။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဝါစေတိ၊ သင်စေ၏။ ဝါစယတိ၊ ၏။" ဣတိ ရူပါနိ၊ တို့တည်း။ ဝတ္တုံ၊ ၎။ ဝတ္တဝေ၊ ၎။ ဝတ္ဝာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အစ-ဓာတ်။ ။**အစ**၊ သည်။ **ပူဇာယံ**၊ ဌ်ဖြစ်၏။ အစေတိ၊ အစယတိ၊ ပူဇော်၏။ ဗြဟ္မာသုရသုရစ္စိတော၊ ဗြဟ္မာ, အသုရာ, နတ်တို့သည် ပူဇော်အပ်၏။ [ဝဏ္ဏလိအပါဒါန်]။

သူစ-ဓာတ်။ ။**သူစ**၊ သည်။ **ဂန္ထနေ**၊ ပြခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ သူစေတိ၊သူစယတိ၊ ပြ၏။ သူစကော၊ ပြသောသူ။ သုတ္တံ၊ သုတ်။

ဣတ္ထ စ၊ ဘ္ဘိကား။ အတ္တတ္ထပရတ္ထာဒိဘေဒေ၊ မိမိအကျိုး, သူ့အကျိုး စသည်အပြားရှိကုန်သော။ အတ္ထေ၊ တို့ကို။ သူစေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုတ္တံ၊ မည်၏။ တေပိဋကံ၊ သော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ကိုရ၏။

ကစ-ခေတ်။　　။**ကစ**၊ သည်။ **ဒိတ္တိယံ**၊ ထွန်းပခြင်းခု ဖြစ်၏။ **ကစ္စေတိ**၊ **ကစ္စယတိ**၊ ထွန်းပ၏။ **ကစ္စော**၊ **ကစ္စည်း**။

ကစ္စ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်, အရ။　　။**ဣတ္ထ**၊ ခု။ **ကစ္စော**တိ၊ ကား။ ရူပသမ္ပတ္တိယာ၊ **အ**ဆင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ကစ္စေတိ ဒိဗ္ဗတိ ဝိရောစတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကစ္စော**၊ **မ**ည်၏။ ဧကံ**နာ**မကော၊ ဤ ကစ္စ-**အ**မည်ရှိသော။ **အာ**ဒိပုရိသော၊ ယောကျားဦးတည်း။ တဗ္ဗံ**သေ**၊ ထို ကစ္စ-**မ**ည်သော ယောကျားဦး၏ **အ**နုယဉ်ခု။ ဇာတာ၊ ကုန်သော။ ပုရိသာ၊ တို့ကို။ ကစ္စာနာတိပိ၊ ၍ဝင်း။ ကစ္စာယနာဇိပိ၊ ဝင်း။ ကာတိယာနာ-တိပိ၊ ဝင်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတ္ထိယော ပန၊ ဘိုကိုကား။ ကစ္စာနီတိပိ၊ ၍ဝင်း။ ကစ္စာယနီတိပိ၊ ၍ဝင်း။ ကာတိယာနီတိပိ၊ ၍ဝင်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

စ-ကာရန္တဝေတုရူပါနိ၊ **တို့**တည်း။

ဆကာရန္တစာတု

မိလေဆ-ခေတ်။　　။[၂၉၄] **မိ**လေ**ဆ**၊ သည်။ **အ**ဗျတ္တာယံ၊ ပုဒ်, ဗျည်း မထင်သော။ **ဝါ**စာယံ၊ ခု**ဖြ**စ်၏။ **မိ**လေ**ဆ**ော်တိ၊ **မ**ပိ **ပ**ပြင် ဆို၏။ **မိ**လေ**ဆ**ယတိ၊ ၏။ **မ**ိလက္ခ၊ **ဝ**ောင်သူ။

ဣတ္ထ၊ ခု။ **မ**ိလက္ခ**ာ**တိ၊ ကား။ **မ**ိလေ**ဆ**ော်တိ **အ**ဗျတ္တ**ဝ**ါစံ ဘာသတိ၊ **မ**ပိ **မ**သ ဆိုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မ**ိလက္ခ၊ **မ**ည်၏။

ကုဆ-ခေတ်။　　။**ကုဆ**၊ သည်။ **အ**ဝ**ကွ**ေ**ပ**ေ၊ **ကော**ာ်သို့ **ပ**စ်ချခြင်းခု ဖြစ်၏။ **အ**ခေ**ဝ**ိ**ပ**နံ၊ သည်။ **အ**ဝ**ကွ**ေ**ပ**ေ၊ **မ**ည်၏။ **ကုဆ**ော်တိ၊ **ကုဆ**ယတိ၊ **ကော**ာ်သို့**ပ**စ်ချ၏။

ဝိဆ-ဝေါတ်။ ။ဝိ**ဆ**၊ သည်။ **ဘာသာယံ**၊ ဆိုခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ဝိ**ဆ**ေတို့၊ ဝိ**ဆ**ယတိ၊ ဆို၏။

ဆ-ကာရန္တ**ဝေါ**တူ**ရူ**ပါနိ၊ တို့တည်း။

ဇကာရန္တ**ဝေါ**တူ

ဝ**ဇ**-ဝေါတ်။ ။ဝ**ဇ**၊ သည်။ ဝ**ဇ**နေ၊ ကြဉ်ခြင်းဌဖြစ်၏။ ဝ**ဇ**ေတို့၊ ဝ**ဇ**ယတိ၊ ကြဉ်ရှောင်၏။ ပရိ**ဝ**ဇနကော၊ ကြဉ်တတ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သီလ**ဝ**န္ဓေဟိ၊ သီလရှိကုန်သော သီတင်းသုံးဘော်တို့သည်။ ဝ**ဇ**ီတော၊ ကြဉ်ရှောင်အပ်သော။ (တုံ၊ သည်။) ကထံ ကရိဿသိ၊ **အ**သို့ပြုရလိမ့်နည်း။ (**အ**ဌသာလိနီ)။

တ**ဇ**-ဝေါတ်။ ။တ**ဇ**၊ သည်။ ဗလပါလနေသု၊ **အ**စွမ်းအနက်, စောင့်ခြင်းအနက်တို့ဌ ဖြစ်၏။ [ဗလပါ**ဏ**နေသု-လည်း ရှိ**ကြ**၏]။ တ**ဇ**ေတိ၊ တ**ဇ**ယတိ၊ စွမ်းနိုင်၏၊ စောင့်၏၊ **အ**သက်ရှင်၏။

တ**ဇ**ိ,ပိ**ဇ**-ဝေါတ်။ ။တ**ဇ**ိ၊ပိ**ဇ**ိ၊ သည်။ **ဟိ**ံ**သ**ာ**ဗ**လ**ဒ**ါ**နနိ**ကေ**တ**နေ**သု**၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း, **အ**စွမ်း, ပေးခြင်း, နေခြင်းတို့ဌ ဖြစ်၏။ နိ**ဝ**ါ**ဒ**ေ**သ**ော၊ သည်။ **နိ**ကေ**တ**နံ၊ မည်၏။ တ**ဇ**ေတိ၊ တ**ဇ**ယတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏၊ စွမ်းနိုင်၏၊ ပေး၏၊ နေ၏။ ပိ**ဇ**ေတိ၊ ပိ**ဇ**ယတိ၊ ၏။

ခဇ-ဝေါတ်။ ။ခ**ဇ**၊ သည်။ ကိ**ဓ**ိ**ဇ**ိ**ဝ**နေ၊ ဆင်းရဲပြိုပြင်ပင်ပန်းစွာ **အ**သက်ရှင်ခြင်းဌဖြစ်၏။ ခ**ဇ**ေတိ၊ ခ**ဇ**ယတိ၊ ၏။ ခ**ဇ**ော၊ ဆင်းရဲစွာ **အ**သက်ရှင်သောသူ။

ခဇ-ဝေါတ်။ ။ခ**ဇ**၊ သည်။ ဂ**ဏ**ကော၊ စောင့်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ရူပါနိ၊ ဟူသည်။ ဟာ**ဒ**ိ**သ**ာ**ဒ**ိ**ယ**ေ**ဝ**၊ ယို ကိ**ဓ**ိ**ဇ**ိ**ဝ**နေ-**အ**နက်ရှိသော ခ**ဇ**-ဝေါတ်၏ ရုပ်သဘော ရှိကုန်သည်သာတည်း။ ဘူ**ဝ**ါ**ဒ**ိ**ဂ**ဏော၊ ဌ။ ခ**ဇ**ိ ဂတိ**ဝ**ေ**ဂ**လ္လေတိ၊ ဟူ**သ**ော။ ဣ**မ**ိ**သ**ော၊ ဤ ခ**ဇ**-ဝေါတ်၏။ ခ**ဇ**ေတိ**ဝ**ိ ရူပံ၊ ဟူ**သ**ော ရုပ်တည်း။

ပူ-ဝေတ်။ ။ပူ၊ သည်။ ပူ၏ယမ်း ၌ဖြစ်၏။ ပူ၏တိ၊ ပူ၏ယတိ၊ ၏။ ပူ၏ခြင်း။ သောဝ ပူ၏နှာ၊ ဤတမူဟုတ်မျှ ဘာဝိတတ္တ ဖြစ်သော ရဟန္တာတို့အား ပူ၏ခြင်းသည်လျှင်။ သေယျော၊ တလ တဒ္ဒသ-အနှစ်တရာ ယင်ပူ၏သည်ထက်မြတ်၏။ (ဓမ္မပဒ)။ ပူ၏ကော၊ ပူ၏တတ်သည်။ ပူ၏တော၊ အပ်၏။ ပူ၏နိယော၊ အပ်၏။ ပူ၏နေယျော၊ အပ်၏။ ပူ၏တဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ပုဗ္ဗော၊ အပ်၏။

ဂ-ဝေတ်။ ။[၂၉၅] ဂ၊ သည်။ မဒ္ဒနသဒ္ဒေသု၊ ယစ်ခြင်း, အသံတို့၌ ဖြစ်၏။ ဂ၏တိ၊ ဂ၏ယတိ၊ ယစ်၏၊ အသံပြု၏။ ဂ၏ဝ၊ ဆင်။

တိ-ဝေတ်။ ။တိ၊ သည်။ နိသာနေ၊ ၌ဖြစ်၏။ တေ၏တိ၊ တေ၏ယတိ၊ ထက်၏။ [တေ၏နံ နာမ ဒဟနပစနာဒိသမတ္ထံ နိသာနံ။ (မ-ဋီ ၁-၂၂)။]

ဝ-ဝေတ်။ ။ဝ၊ သည်။ ပဂ္ဂနသဒ်ါရေသု၊ ရှာခြင်း, ပြုခြင်းတို့၌ ဖြစ်၏။ ဝ၏တိ၊ ဝ၏ယတိ၊ ရှာမှီး၏၊ ပြုပြင်၏။

တဋ-ဝေတ်။ ။တဋ၊ သည်။ သန္ဓိဋနေ၊ မြိမ်းခြောက်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ တဋ္ဌတိ၊ တဋ္ဌယတိ၊ ၏။ သန္ဓိဋ္ဌတိ၊ သန္ဓိဋ္ဌယတိ၊ ၏။ သန္ဓိဋ္ဌိတောဝ၊ ကောင်းစွာခြိမ်းခြောက်အပ်၏။

အဋ-ဝေတ်။ ။အဋ၊ သည်။ ပဒ္ဓိသဋနေ၊ ကပ်ငြိခြင်း၌ ဖြစ်၏။ အဋ-တိ၊ အဋ္ဌယတိ၊ ငြိတွယ်၏။

သဋ-ဝေတ်။ ။သဋ၊ သည်။ သဋနေ၊ စိုရွဲခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဒါနံ၊ အလှူ ကို။ သဋ္ဌတို့၊ သဋ္ဌယတိ၊ ၏။ ဂမနုသဋ္ဌော၊ သွားအံ့ သော အစီအရင်ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။

ဘဋ-ဝေတ်။ ။ဘဋ၊ သည်။ ဝိယောသေ၊ အကျွမ်းဝင်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်၏။ ဘဋ္ဌတိ၊ ဘဋ္ဌယတိ၊ ကိုယ်ထည်းငင်၏။ ဘုဂါဒိဂဏေ ပန၊ ဍ-ကား။ ဘဋတိ ရွှံ၊ ဟုသောဝုတ်တည်း။ သို့၊ ... ...

တုဇိတျာဒိ-ခေါတ်။ ။ဇုဇိ၊ ပိဇိ၊ လုဇိ၊ ဘဇိ၊ သည်။ ဘာသာယံ၊ ၌ဖြစ်၏။ ဝုဒ္ဓတိ၊ ဆိုး၏။ပ။ ဘဇ္ဇယတိ၊ ဆိုး၏။ ကုဏထတိ၊ ဆိုး၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နုက်။

ရုဇ-ခေါတ်။ ။ရုဇ၊ သည်။ ဟိံသာယံ၊ ၌ဖြစ်၏။ ရောဇေတိ၊ ရောဇ-ယတိ။ ညှဉ်းဆဲ၏။ ရောဂေါ၊ အနော။

ဘာဇ-ခေါတ်။ ။**ဘာဇ**၊ သည်။ ပုသကမ္မနိ၊ အသီးပြုခြင်း၌ဖြစ်၏။ ပုထက္ခ-ရဏံ၊ သည်။ ပုဏကမ္မံ၊ မည်၏။ ဝိသုံကြိယာ၊ ခြင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နုက်။ ဘာဇေတိ၊ ဘာဇယတိ၊ ဝေဘန်၏။ ဝိဘာဇေတိ၊ ဝိဘာဇယတိ၊ ၏။ ဝိဘတ္တိ၊ ခြင်း။

သဘာဇ-ခေါတ်။ ။**သဘာဇ**၊ သည်။ သီတိသေဝနေသု၊ ချမ်းငြိခြင်း, မှီဝဲခြင်းတို့၌ဖြစ်၏။ သဘာဇေတိ၊ သဘာဇယတိ။ ချမ်းငြိ၏၊ မှီဝဲ၏။

လဇ-ခေါတ်။ ။**လဇ**၊ သည်။ ပကာသနေ၊ ၌ဖြစ်၏။ လဇေတိ၊ လဇယတိ၊ ပြ၏။ လာဇော၊ ပေါက်ပေါက်။

ယုဇ-ခေါတ်။ ။**ယုဇ**၊ သည်။ **သံယမနေ**၊ **စောင့်စည်းခြင်း၌ဖြစ်၏။** သံပုဗ္ဗော၊ သံရှေးရှိသော/ ယုဇ-ခေါတ်သည်။ ဗန္ဓနေ၊ ၌ဖြစ်၏။ ယောဇေတိ၊ ယောဇယတိ၊ စောင့်စည်းကြဉ်ရှောင်၏။ သံယော-ဇေတိ၊ သံယောဇယတိ၊ တုပ်နှောင်ချည်တည်း ဘွဲ့စည်းရစ်ပတ်၏။ သံယောဇနံ၊ ဇဉ်။

မဇ္ဇ-ခေါတ်။ ။**မဇ္ဇ**၊ သည်။ **သောစေယျာလင်္ကာရေသု**၊ **စင်ကြယ်ခြင်း,** တန်းဆာဆင်ခြင်းတို့၌ဖြစ်၏။ **မဇ္ဇေတိ**၊ **မဇ္ဇယတိ**၊ **စင်ကြယ်**၏၊ တန်းဆာဆင်၏။ သမ္မဇ္ဇေတိ၊ **သမ္မဇ္ဇယတိ**၊ တမြက်သုတ်သင်၏။ **သမ္မဇ္ဇော**၊ ကမြက်လှည်းခြင်း။

ဘာဇ-ခေါတ်။ ။[၂၉ဖ] **ဘာဇ**၊ သည်။ **ဘာဇနဒါနေသု**၊ ဝေဘန်ခြင်း, ပေးလှူခြင်းတို့၌ဖြစ်၏။ ဘာဇေတိ၊ ဘာဇယတိ၊ ဝေဘန်၏၊ ပေးလှူ၏။ ဘဇ္ဇယ၊ သ်ဥည်းမင်းကြီး။ ဝေဿန္တရော ပုတ္တော၊

သားတော်ခဝယန်သည်။ ဂဇံ၊ ပစ္စယဆင်ပြုတော်ကို။ ကထံ ဘာဇေယိ၊ ဘဲ့ကြောင့် ခေးလှူ||ဘိသနည်း။

ကောရန္ဓာဝတုရှပါနိ၊ တို့ဝည်း။

စျ,ဥ ကာရန္ဓာဝေါ

ဘု-ဥ ဣ၁၊ စျကာရန္ဓာတ်, ဥ ကာရန္ဓာတ်တို့သည်။ အပ္ပသိဒ္ဓါ၊ မထင်ရှားကုန်။ သဒ္ဒသတ္ထ ပန၊ ဣကား။ "ဥ၊ သည်။ နိုပေါဘဝေန၊ ဟ,ဥ်ခြင်းဌ်ဖြစ်၏။" ဣတိ ယို။ ပဌမ်၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဆုတ်သော်လည်း။ ရှပ်၊ ဥ-ခာတ်၏ ရူပ်သည်။ ဗုဒ္ဓဝစနာနုကူလံ၊ သည်။ နု ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ အမ္ဟေဟိ၊ တို့သည်။ ခု ဒသိတံ၊ အပ်။

ဝဝဂ္ဂန္ဓာတ် ပြီး၏။

ဌဝဂ္ဂန္ဓ ဌကာရန္ဓာတ်

ဃ-ခာတ်။　　။ဃ၊ သည်။ ဃ-ခြင်းနှင့် ဖော်ဆောင်ကြိုးကုတ် အားထုတ်လုံးပမ်းခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ ဝါယာမကရဏံ၊ လုံ့လပြုခြင်းသည်။ ဃ-ခြင်းနှင့် မည်၏။ ဃ-ခြင်းတော်၊ ဃ-ခြင်းယတိ၊ လုံ့လပြု၏။

ဘွေ တု၊ ဣဿ ဣကား။ "(တုံ၊ သည်။) ဃ-ခြင်းသို့၊ လုံ့လပြုဘိ၏။ ကိ ဃ-ခြင်းသို့၊ ဘဲ့ကြောင့် လုံ့လပြုဘိသနည်း။ ကိ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဃ-ခြင်းသို့၊ နည်း။ အဟံ၊ သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ ဇာနာမိ၊ သိ၏။" ဣတိ ဣဒံ၊ ကား။ နိဒဿနံ၊ တည်း။ (ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ)။

ဃ-ခာတ်။　　။ဃ၊ သည်။ ဃ-ခြင်းစုခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ ကြိယာ-ပဒါနိ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေး "ဃ-ခြင်းနှင့် ဃ-ခာတ်"ဌ် ကဲ့သို့တည်း။ နာမိကတ္တော၊ နာမ်ပုဒ်၏အဖြစ်ဌ်။ "ဃ-ခြင်း၊ အိုး။ ဃ-ခြင်း၊ အပေါင်း။" ဣတိ ရှပါနိ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ဌ်။ ဃ-ခြင်းတော်၊ ကား။ ပါနီယဃ-ခြင်း၊ ရေအိုးတည်း။ ဃ-ခြင်းတော်၊ ကား။ သမ္ဘဟာ၊ တည်း။

မစ္ဆဃဋ္ဌာတိ အာဒီသု ဝိယ၊ ငါးအပေါင်း ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌ ကဲ့သို့ တည်း။

ဃဋ-ဝေါတ်။ ။ဃဋ၊ သည်။ **စလနေ၊** ၌။ ဃဋေတိ၊ ဃဋယတိ၊ တုန်လှုပ်၏။

နဋ-ဝေါတ်။ ။နဋ၊ သည်။ **အဝသန္ဒနေ၊** ကိုယ်ကိုညွှတ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဂတ္တ-ဝိဓေါ့ဝေါ၊ သည်။ **အဝသန္ဒနံ၊** မည်၏။ နဋေတိ၊ နဋယတိ၊ ဂ၏။

စုဋ, ဆုဋ, ကုဋ-ဝေါတ်။ ။**စုဋ၊ ဆုဋ၊ ကုဋ၊** သည်။ **ဆေဒနေ၊** ၌ဖြစ်၏။ စုဋေတိ၊ ဖြတ်၏။ပ။

ပုဋ, စုဋ-ဝေါတ်။ ။**ပုဋ၊ စုဋ၊** သည်။ **အပဗာဝေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ပုဋေတိ၊ နည်း၏။ပ။ အပ္ပံ ဘဝတိ၊ အနည်းငယ်ဖြစ်၏။ ဤတိ အတ္ထော၊ နက်။

မုဋ-ဝေါတ်။ ။**မုဋ၊** သည်။ **သဠုဏ္ဍနေ၊ အမှုန့်ပြုခြင်း**၌ဖြစ်၏။ မောဋေတိ၊ မောဋယတိ၊ အမှုန့်ပြု၏။

အဋ, သုဋ-ဝေါတ်။ ။**အဋ၊ သုဋ၊** သည်။ **အနာဒရေ၊** ၌ဖြစ်၏။ အဋေတိ၊ မရိုသေ။ပ။

ခဋ-ဝေါတ်။ ။[၂၉၇] **ခဋ၊** သည်။ **သံဝရဏေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ခဋေတိ၊ ခဋယတိ၊ စောင့်စည်း၏။

သဋ-ဝေါတ်။ ။**သဋ၊** သည်။ **ဟိံ သာပလဒါနနိကေတနေသု၊** ညှဉ်းဆဲခြင်း, **အစွမ်း**, ပေးခြင်း, နေခြင်းတို့၌ဖြစ်၏။ သဋေတိ၊ သဋယတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏၊ စွမ်းနိုင်၏၊ ပေး၏၊ နေ၏။

တုဝဋ-ဝေါတ်။ ။**တုဝဋ၊** သည်။ **နိပဇ္ဇာယံ၊** အိပ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ တုဝဋေတိ၊ တုဝဋယတိ၊ အိပ်၏။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိ အမည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ ကေမဇ္ဇေ၊ တဒညှာင်စောင်းတည်း၌။ တုဝဋေန္တိ၊ အိပ်ကုန်၏။

ဆဋ-ဝေါတ်။ ။**ဆဋ၊** သည်။ **ဆဋနေ၊** စွန့်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဆဋေတိ၊ ဆဋယတိ၊ ၏။ **အတြ၊** ၌။ **အယံ၊** ကား။ ပါဋိ၊ တည်း။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သစေ ဆဋေတိ၊ **အုံ**။ ဤစွေတံ၊ ဤသို့ စွန့်ခြင်းသည်။

ကုသလ၊ ကောင်း၏၊ အပြစ်မရှိ။ နော ဧစ ဆာဠေတိ၊ ဘုံ။ ပဠုဟာဂေ်ဟိ၊ အင်္ဂါငါးပါးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတောဝ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ရူပိယဆဠင်္ဂေ၊ ရွှေ, ငွေစွန်ရဟန်းဟူ၍။ သမ္မန္ဒိတဗ္ဗော၊ သမုတ်အပ်၏။

ပဋု-ဓာတ်။ ။ပဋု၊ သည်။ ဟိ ' သာယံ၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ ပေါဠေတိ၊ ပေါဠ-ယတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။

ကိဋ-ဓာတ်။ ။ကိဋ၊ သည်။ ဗန္ဓနေ၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ ဗန္ဓနံ၊ ဘွဲ့ခြင်းသည်။ ဗန္ဓော၊ မည်၏။ ကိဠေတိ၊ ကိဠယတိ၊ ဘွဲ့၏။ ကိဠော၊ ဘွဲ့။

စုဋိ-ဓာတ်။ ။စုဋိ၊ သည်။ ဆေဒနေ၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ စုဏ္ဏေတိ၊ စုဏ္ဏယတိ၊ ဖြတ်၏။

လုဋိ-ဓာတ်။ ။လုဋိ၊ သည်။ ဆေဒေ၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ လုဏ္ဏေတိ၊ လုဏ္ဏ-ယတိ၊ ခိုးယူ၏။

ကူဋ-ဓာတ်။ ။ကူဋ၊ သည်။ အပ္ပသာဒေ၊ မကြည်လင်ခြင်းဌာ် ဖြစ်၏။ ကူဋေတိ၊ ကူဋယတိ၊ မကြည်လင်။ ကူဋံ၊ မကြည်လင်သော။ ဝါ၊ ကောက်ကျစ်စည်းလဲသော။ ရဒတံ၊ ငွေ, ကူဋော၊ သော။ ဂါဝီ၊ နွားမ။ ကူဋဟာဝပသော၊ ရခေါ်စည်းလဲ။

စုဋ, ပုဋ, ဖုဋ-ဓာတ်။ ။စုဋ၊ ပုဋ၊ ပုဋ၊ သည်။ ဝိဝေါဓေ၊ ခါတ်ခွဲခြင်းဌာ် ဖြစ်၏။ ဌေဒေတိ၊ ခါတ်ခွဲ၏။ပ။ ဣတ္ထိယော၊ လက်ချောင်းတို့ကို။ ဖောဋေဒေသုံ၊ ခါတ်ကွဲလွှင်ပ်ရှားကုန်၏။

ဃဋ-ဓာတ်။ ။ဃဋ၊ သည်။ သဟ်ဝေါ၊ စပ်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ဟန္ဒ၊ ဣဒ္ဓိ-စ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းအနက်လည်းရှိ၏။ ဃဋေတိ၊ ဃဋယတိ၊ စပ်ထက်၏၊ ညှဉ်းဆဲ၏။

ပဋ, ပုဋ, လုဋ, ဃဋ, ဃဋိ-ဓာတ်။ ။ပဋ၊ ပုဋ၊ လုဋ၊ ဃဋ၊ ဃဋိ၊ သည်။ ဘာသာယံ၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ ပါဋေတိ၊ ဆိုတ်၏။ပ။ ဃာဋယတိ၊ ဆိုတ်၏။

ပဋ, ဝဋ-ဓာတ်။ ။ပဋ၊ ဝဋ၊ သည်။ ဂဗ္ဘေ၊ ကြွတ်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ပဋေတိ၊ ကြွတ်၏။ပ။

ခေဋ္ဌ-ဓာတ်။ ။ခေဋ္ဌ၊ သည်။ ဘးကွေ့နေ၊ ၌။ ခေဋ္ဌေတိ၊ ခေဋ္ဌယတိ၊ စသည်။

ခေါဋ္ဌ-ဓာတ်။ ။ခေါဋ္ဌ၊ သည်။ ခေပေ၊ ပစ်ပယ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ခေါဋ္ဌေတိ၊ ခေါဋ္ဌယတိ၊ ပစ်ပယ်၏။

ကုဋ္ဌ-ဓာတ်။ ။ကုဋ္ဌ၊သည်။ဒါဟေ၊၌ဖြစ်၏။ကုဋ္ဌေတိ၊ ကုဋ္ဌယတိ၊ပူလောင်၏။

ယုဋ္ဌ-ဓာတ်။ ။ယုဋ္ဌ၊ သည်။ သံသဂ္ဂေ၊ ၌ဖြစ်၏။။ ယောဋ္ဌေတိ၊ ယောဋ္ဌ-ယတိ၊ ရောနှောစေ၏။

ဝဋ္ဌ-ဓာတ်။ ။ဝဋ္ဌ၊ သည်။ ဝိဘဇနေ၊ ၌ဖြစ်၏။ ဝဋ္ဌေတိ၊ ဝဋ္ဌယတိ၊ ဝေဘန်၏။

ဌကာရန္တဓာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ဌကာရန္တဓာတု

သဌ-ဓာတ်။ ။[၂၉၈] သဌ၊ သည်။ သဓ်ါရ ဂတီသု၊ ပြုပြင်ခြင်း,လားခြင်း တို့၌ဖြစ်၏။ သဌေတိ၊ သဌယတိ၊ ပြုပြင်၏၊ လား၏။

သုဌ-ဓာတ်။ ။သုဌ၊ သည်။ အာလသိယေ၊ ပျင်းရိခြင်း၌ဖြစ်၏။ သောဌေတိ၊ သောဌယတိ၊ ပျင်းရိ၏။

သုဌိ-ဓာတ်။ ။သုဌိ၊ သည်။ သောသနေ၊ သွေ့ခြောက်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ သုဏ္ဌေတိ၊ သုဏ္ဌယတိ၊ သွေ့ခြောက်၏။

သဌ-ဓာတ်။ ။သဌ၊ သည်။ သိလာဃာယံ၊ ၌ဖြစ်၏။ သဌေတိ၊ သဌယတိ၊ ချီးမွမ်း၏။

သဌ-ဓာတ်။ ။သဌ၊ သည်။ အသမ္ဘာဘာသနေ၊ အပြောင့်အမှန် ကောင်းမွန်စွာ အသင့်အားဖြင့် မဆိုခြင်း၌ဖြစ်၏။ သဌေတိ၊ သဌယတို့၊ ကောက်ကျစ်စည်းလဲ ချုတ်လဲသဖြင့်ဆို၏။ သ'ဌော၊ စည်းလဲသော သူ။ ဌော၊ ၌။ နှ'သဌော့တို၊ ကား။ ကေရာဠိကော၊ စည်းလဲသောသူတည်း။ သဌယတို့၊ အပြောင့်အမှန် ကောင်းမွန်စွာမဆို။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သ'ဌော၊ မည်၏။ **န** သမ္ဘာဘာသတိ၊ ကောင်းစွာမဆို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သဌ-စာတ်။　။**သဌ၊** သည်။ ဂကတ၀ေ၊ စဉ်းလဲစဉ်းစား လှည့်ဖြားခြင်း ၌ဖြစ်၏။ ရှုပ်၊ ရုပ်သည်။ တာဒိသမေ၀၊ "အသမ္မာ-သာသနတ္ထ သဌ-စာတ်"၏ ရုပ်သဘောရှိသည်သာတည်း။

"အညေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ၀ဇ္ဇံ၊ အပြစ်ကို။ သုဒဿံ၊ မြင်လွယ်၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ၀ဇ္ဇံ ပန၊ ကိုကား။ ဒုဒ္ဒသံ၊ မြင်နိုင်ခဲ၏။ပ။ သဌေ၀၊ စဉ်းလဲသော။ ကိတ၀၊ ဂုက်ခတ်မှုဆိုးသည်။ ကလိ၊ အပြစ်ကို။ ဆာဒေတိ ဣ၀၊ ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ ၀ဇ္ဇံ ပန၊ ကိုကား။ ဆာဒေတိ၊ ၏။" (ဓမ္မပဒ)။

ဣတိ ဘော၊ ၌။ သာကုဏ်ကော၊ ဂုက်ခတ်မှုဆိုးကို။ ကိတ၀ါတိ၊ ၍။ ဝုစ္စော၊ ၏။ တသ၊ တိုမှုဆိုး၏။ ဣဒံ၊ တောချုံဘုတ်လို ကိုယ်ကိုဖုံးလွှမ်းသော အမှုအရာတည်း။ ကေ၀ဝံ၊ စဉ်းလဲသောအမှုအရာ။ တသ္မိံ ကေတ၀ေ၊ ၌။ အယံ ခ၀တု၊ သည်။ ၀တ္ထတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ကဋ္ဌ-စာတ်။　။**ကဋ္ဌ၊** သည်။ **သောကေ၊** စိုးရိမ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ကဏ္ဌေတိ၊ ကဏ္ဌယတိ၊ စိုးရိမ်၏။

ဌကာရန္တစာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ဍကာရန္တစာတု

ပဋိ-စာတ်။　။**ပဋိ၊** သည်။ **ပရိဟာသေ၊** ပြက်ရယ်ပြုခြင်း၌ဖြစ်၏။ ပဏ္ဍေတိ၊ ပြက်ရယ်ပြု၏။ပ။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ နံ ဘိက္ခုနိ ံ၊ ထိုသက်နှံးသစ်သော ရဟန်းမိန်းမကို။ ဥပ္ပဏ္ဍိ ံသု၊ ပြက်ရယ်ပြုကုန်၏။ (**ဘိက္ခုနီခန္ဓက**)။

လဋိ-စာတ်။　။**လဋိ၊** သည်။ **ဥဏ္ဍေ၀ေ၊** စွန့်ပစ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ လဏ္ဍေတိ၊ လဏ္ဍယတိ၊ စွန့်ပစ်၏။

ခဋိ,ကဋိ-စာတ်။　။**ခဋိ၊ ကဋိ၊** သည်။ **ဆေဒေ၊** ဖြတ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ခဏ္ဍေတိ၊ ဖြတ်၏။ပ။ ခဏ္ဍော၊ အပိုင်း။ ကဏ္ဍော၊ အပိုင်းအခြား။ ၀ါ၊ မြား။

ပိဒိ-ဓာတ်။ ။[၂၉၉] ပိဒိ၊ သည်။ **သယံ**တေ၊ ပေါင်းစုခြင်းဌ
ဖြစ်၏။ ပိဏ္ဍေတိ၊ ပိဏ္ဍယတိ၊ ပေါင်းစု၏။ ပိဏ္ဍော၊
အပေါင်း။ ဝါ၊ ထမင်း။

ပိဏ္ဍ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။ ။ဣတ္ထ စ၊ ဌာကား။ ပိဏ္ဍောတိ၊ ကား။
သမ္ဘဟသခ်ိတော၊ ''သော။ ကလာပေါပိ၊
အပေါင်းသည်ရင်း။ "ဘောဇဲ၊ အဝတ်ပုဆိုး။ ပိဏ္ဍော၊ ထမင်းအစာ။
ရတိ၊ မွေ့လျော်ခြင်း။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြှုံးတူးခြင်း။" ဣတိ ဣတ္ထ၊ ဤတမောတမ
သုတ် စသည်ဌ။ ဝုတ္တော၊ သော။ အာဟာရသခ်ိတော၊ သော။ ပိဏ္ဍောပိ၊
အစာသည်လည်း။ ပိဏ္ဍောယေဝ၊ ပိဏ္ဍမည်သည်သာတည်း။

ကုဒိ-ဓာတ်။ ။**ကုဒိ**၊ သည်။ **ဝေဓနေ**၊ ထိုးဘောက်ခြင်းဌ။ ဝါ၊ ရစ်ပတ်
ခြင်းဌဖြစ်၏။ ကုဏ္ဍေတိ၊ ကုဏ္ဍယတိ၊ ဘောက်ထွင်း၏။
ကုဏ္ဍလံ၊ နားဆောင်း။

မဒိ-ဓာတ်။ ။**မဒိ**၊ သည်။ **ဘူသာယံ**၊ တန်းဆာဆင်ခြင်းဌရင်း။ **ဟသနေ**
စ၊ ရယ်ရွှင်ခြင်းဌရင်းဖြစ်၏။ မဏ္ဍေတိ၊ **မ**ဏ္ဍယတိ၊
တန်းဆာဆင်၏၊ ရွှင်၏။ မဏ္ဍော၊ ခြင်း။ **ဗ**ဏ္ဍနံ၊ ခြင်း။ **ဗ**ဏ္ဍိတော၊
တန်းဆာဆင်အပ်၏။

ဘဒိ-ဓာတ်။ ။ဘဒိ၊ သည်။ **ကလျာဏေ**၊ ဌဖြစ်၏။ ကလျာဏတာ၊
ကောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ **ကလျာဏံ**၊ **ဗ**ည်၏။
ဘဏ္ဍေတိ၊ ဘဏ္ဍယတိ၊ ကောင်းမွန်၏။ ဘဏ္ဍော၊ ဥစ္စာ၊ တန်းဆာ။

ဘဏ္ဍ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။ ။ဣတ္ထ စ၊ ဌာကား။ **ဘ**ဏ္ဍောတိ၊ ကား။ **ဓ**နံ၊
ဥစ္စာတည်း။ ''ဝါ၊ ကား။ **အ**လင်္ကာရော၊
တည်း။ "ဘဏ္ဍံ၊ ဥစ္စာကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဘဏ္ဍေန၊ တန်းဆာဖြင့်။
သမလင်္ကရိတ္ဝာ၊ တန်းဆာဆင်ဌ။" (**ဝေ**ဿန္တရာ)။ ဣတိ စ **အ**ဘိဓာ
ဝိယ၊ ဌိဌ်ကဲ့သို့တည်း။

ဒဏ္ဍ-ဓာတ်။ ။**ဒ**ဏ္ဍ၊ သည်။ **ဒ**ဏ္ဍဝိနိပါတေ၊ ဒဏ်ကျခြင်းဌဖြစ်၏။
ဒ**ဏ္ဍ**တိ၊ ဒ**ဏ္ဍ**ယတိ၊ ဒဏ်ကျ၏။ ဒ**ဏ္ဍ**ော၊ ဒုတ်လုံးကန်။

ဆဋ္ဌ-ဝါတ်။　　။ဆဋ္ဌ၊ သည်။ **ဆဋ္ဌနေ၊** ဌ်ဖြစ်၏။ ဆဋ္ဌေတိ၊ ဆဋ္ဌယတိ၊ စွန့်၏။ ဆဋ္ဌနကော၊ စွန့်တတ်သည်။ ဆဋ္ဌိယတိ၊ အပ်၏။ ဆဋ္ဌိတော၊ အပ်၏။ ဆဋ္ဌိတုံ၊ ၎။ပ။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊ ၍။ပ။

ဒုကာရန္တဝါတုရူပါနိ၊ တိုတည်း။

၇-ကာရန္တဝါတု

ဝဇု-ဝါတ်။　　။ဝဇု၊ သည်။ **အာကိရဏေ၊** ထည့်ခြင်း, လောင်းခြင်းဌ် ဖြစ်၏။ ကံသပါတိယာ၊ ရှေလင်ပန်းဌ်။ ပါယာသံ၊ နှိုးဃနာ ကို။ ဝါ၊ သောက်၍ စားအပ်သော နှိုးထမင်းကို။ **ဝဇေတိ၊** ဝဇုယတိ၊ လောင်း၏၊ ထည့်၏၊ ခွဲး၏။ ဘတ္တံ၊ ထမင်းကို။ ဝဇေတ္ဝာ၊ ခွဲး၍။ အဒါသိ၊ ၏။

ဣမာနိ၊ တိုသည်။ ၈ကာရန္တဝါတုရူပါနိ၊ တိုတည်း။

ဏ-ကာရန္တဝါတု

ဝဏ္ဏ-ဝါတ်။　　။ဝဏ္ဏ၊ သည်။ **ဝဏ္ဏကြိယာဝိတ္ထာရဂုဏဝစနေသု၊** ချိုးမွှမ်းခြင်း, ပြုခြင်း, ဘွဲ့ခွဲ့ခြင်း, ကျေးဇူးဆိုခြင်းတို့ဌ်ဖြစ်၏။ ပသံသာ၊ ချိုးမွှမ်းခြင်းသည်။ **ဝဏ္ဏော၊** မည်၏။ ကရဏံ၊ သည်။ ကြိယာ၊ မည်၏။ ဝိတ္ထိန္နတာ၊ ကျယ်ပြန့်သည်၏ အဖြစ်သည်။ **ဝိတ္ထာရော၊** မည်၏။ သီလာဒိဓမ္မော၊ သီလစသောကျေးဇူးသည်။ ဂုဏော၊ မည်၏။ [၃၀၀] ဝါစာ၊ စကားသည်။ **ဝစနံ၊** မည်၏။ ဝဏ္ဏေတိ၊ ဝဏ္ဏယတိ၊ ချိုးမွှမ်းအံ့သြ ထောမနာ၏၊ ပြု၏၊ ခွဲ၏၊ ဆို၏။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်း။ ဝဏ္ဏံ၊ အဆင်း။ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေ။ သံဝဏ္ဏနာ၊ အဘွဲ့။

ဝဏ္ဏ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။　　။ဝဏ္ဏသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဆဝိ၊ အရေ၊ ထုတ်၊ ချိုးမွှမ်းခြင်း။ ကုလဝဂ္ဂ၊ အမျိုးအနွယ်။ ကာရဏာ၊ အကြောင်း။ သဏ္ဌာန၊ သဏ္ဌာန်။ ပမာဏ၊ အတိုင်းအရှည်။ ရူပါယတနာဒီသု၊ ရူပါရုံစသည်တို့ဌ်။ ဒီဃတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ တွင်။ "ဘဂဝါ၊ အရှင်ဘုရား။ (တုံ၊ သင်သည်။) သုဝဏ္ဏ-ဝဏ္ဏော၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိတော်မူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။

နိုတိ-ဝါတု-နိ ၂-၂၃—ပ-မ-သ-စ

(သေလသုတ်)" ဣတိ ဗေမာဒီသု၊ တို့ဦး။ **ဆဝိယံ**၊ ပါးသော အပေါ်ရှေ့။ ဒီဿတိ၊ ၏။ "ဂဟာပတိ၊ ဥပါလိသူကြွယ်။ တေ (တယာ)၊ သည်။ ကဒါ ပန၊ ဦးကား။ သမဏာသ ဂေါတမဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ကျေးဇူးတို့ကို။ သညူဇ္ဇာ၊ ပေါင်းစုအပ်ကုန်သနည်း။" [**ကဒါ သညူဇ္ဇာတိ ကဒါ သမ္ပိဏ္ဍိတာ၊** (မ-ဋ ၃-၇၀)။] ဣတိ ဗေမာဒီသု၊ တို့ဦး။ **ထုတိယံ**၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ဂုဏ်ဦး။ "ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဣမေ ဝဏ္ဏာ၊ ဤအမျိုး တို့သည်။ စတ္တာရော၊ တို့တည်း။ (**အမ္ပဋ္ဌသုတ်**)" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့ဦး။ **ကုလဝဂ္ဂေ**၊ ဦး။ အထ။ပ။ ဗေမာဒီသု၊ တို့ဦး။ **ကာရဏေ**၊ ဦး။ "မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ဟတ္ထိရာဇဝဏ္ဏံ၊ ဆင်မင်း၏ သဏ္ဌာန်ကို။ အဘိနိမ္မိနိတ္ဝာ၊ ဘန်ဆင်း၍။ (ပာရသံယုတ်)။" ဣတိ ဗေမာဒီသု၊ တို့ဦး။ **သဏ္ဌာနေ**၊ ဦး။ "ပတ္တာသ၊ သပိတ်၏။ ဝဏ္ဏာ၊ ပမာဏတို့သည်။ တယော၊ သုံးပါးတို့တည်း။ (ဝိနည်း)" ဣတိ ဗေမာဒီသု၊ တို့ဦး။ **ပမာဏေ**၊ ဦး။ "ဝဏ္ဏော၊ ရူပါရုံ၊ ဂန္ဓော၊ ရုံ။ ရသော၊ ရုံ။ သြဇာ၊ မျှကြောင်းသြဇာ။" ဣတိ ဗေမာဒီသု၊ တို့ဦး။ **ရူပါယတနေ**၊ ဦး။ ဒီဿတိ၊ ၏။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (သမ္မန်)။

ဝဏ္ဏ-သဒ္ဒါ၏ ဝိဂြိုဟ်နှင့် အရမျှား

တတ္ထ (ဝစနေ)၊ ဦး။ **ဆဝိယန္တိ**၊ ကား။ ဆဝိဂတာ၊ ပါးသောအပေါ်ရှေ့ တည်သော။ ဝဏ္ဏဓာတု ဗေ၊ ဝဏ္ဏ-ဓာတ်ကိုပင်လျှင်။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောတိ ဗ္ဗော၊ ဦး။ ဝဏ္ဏဂုဟာဏေန၊ ဝဏ္ဏသဒ္ဒါဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ကိတ္တိယာ၊ ကျေးဇူးစကား ကြားခြင်းဖြင့်။ ဝဏ္ဏနံ ဥဋ္ဌေါသနံ၊ ကျော်စောခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝဏ္ဏော**၊ မည်၏။ ထုတိ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကိုရ၏။ အသင်္ခရတော၊ မရောယှက်သောအားဖြင့်။ ဝဏ္ဏိယတိ ဝဝတ္ထပိယတိ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝဏ္ဏော**၊ မည်၏။ ကုလဝဂ္ဂေါ၊ အမျိုးအနွယ်ကိုရ၏။ ဗေတေန၊ ဤအကြောင်းဖြင့်။ ဖလံ၊ ကို။ ယထာသဘာဝတော၊ သဘောအားလျော်စွာ။ ဝဏ္ဏိယတိ ဝိဘာဝိယတိ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝဏ္ဏော**၊ မည်၏။ ကာရဏံ၊ ကိုရ၏။ ဒီဃရဿာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဏနံ သဏ္ဌာနံ၊ တည်ခြင်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝဏ္ဏော**၊ မည်၏။ သဏ္ဌာနံ၊ ကိုရ၏။ **အ**ဒုမဟန္တာဒိဝသေန၊ ထက်ဝက်, အမျှားစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဏ္ဏိယတိ ပမိယတိ၊ နှိုင်းရှည့် အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝဏ္ဏော**၊ မည်၏။ ပမာဏံ၊ ကိုရ၏။ ဝိကာရံ၊

ဘောက်ပြန်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇမာနုံ၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ သော်၊ ကြောင့်။ ဟဒယဂ်တဘာဝံ၊ နှလုံးသို့ သက်ဝင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေလ္လေတိ ပကာသေ-တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝဏ္ဏော၊ မည်၏။** ရူပါယတနုံ၊ ကိုရ၏။ ဝေါ၊ သို့။ တေန တေန ပဝတ္တိနိမိတ္တေန၊ ထိုထိုပဝတ္တိနိမိတ်ကြောင့်။ ဝဏ္ဏသဒ္ဒဿ၊ ၏။ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္ထေ၊ ၌။ ပဝတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

တနည်း ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ　[၃၀၁] အပရမ္ပိ၊ သော။ ဝဏ္ဏသဒ္ဒဿ၊ ၏။ အတ္ထုဒ္ဒါရံ၊ ကို။ ဝဒါမ၊ ကုန်အံ့။ ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ၊ သည်။ သဏ္ဌာန၊ သဏ္ဌာန်။ ဇာတိ၊ ဇာတ်။ ရူပါ-ယတနုံ၊ ရုံ။ ကာရဏာ၊ ကြောင်း။ ပဗာဏာ၊ ရှည်။ ဂုဏာ၊ ကျေးဇူး။ ပသံသာ၊ ခြင်း။ ဇာတရူပ၊ ရွှေ။ ပဋိဇန၊ သဲ။ အက္ခရာဒိသု၊ အက္ခရာ စသည်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။

ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ အယံ၊ ဤဝဏ္ဏသဒ္ဒါသည်။ မဟန္တံ၊ သော။ သပ္ပရာဇ-ဝဏ္ဏံ၊ နဂါးမင်း၏ သဏ္ဌာန်ကို။ အဘိနိပ္ပိနိဘ္ဘာ၊ ၍။ (ပဘရသံယုတ်)။ပ။ ဗြာဟ္မဏောဝ၊ သည်သာလျှင်။ သေဋ္ဌော၊ သော။ ဂဝဏ္ဏော၊ အမျိုးတည်း၊ ဇာတ်တည်း။ ဝါ၊ ဇာတ်ရှိ၏။ အညော ဝဏ္ဏော၊ ပုဏ္ဏားဇာတ်မှ တပါး သောဇာတ်သည်။ ဟီနော၊ ယုတ်၏။ (အမ္ဗဋ္ဌသုတ်)။ပ။ ပရမ္မာယ၊ မြတ်သော။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ၊ ကိုယ်အသင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ၏။ (သိလက္ခန်စသည်)။ပ။

(ဒေဝတေ၊ နတ်သို့။ အဟံ၊ ငါရသေ့သည်။ ဝါ၊ ငါရဟန်း သည်။ တေ၊ ၏။) ဝါရိဇံ၊ ကြာကို။ နဟ ဟရာမိ၊ မဆောင်ယူ။ နဘဉ္ဇာမိ၊ မချိုးဖဲ့။ အာရာ၊ အဝေးမှ။ သိဿံဝမိ၊ နမ်း၏။ အထ၊ ထိုသို့ အဝေးမှ နမ်းပါလျက်။ ကေန ဝဏ္ဏေန၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်။ ဂန္ဓထေနောတိ၊ ရနံ့ခိုးဟူ၍။ (အဟံ၊ ကို။ တယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတိ နု၊ **အပ်သနည်း။**

[အမှာ]　(သိဿံပုပ္ဖဇာတ်။ ဘိက္ခုသံယုတ်၌လည်း လာ၏။ သိလက္ခန်အဋ္ဌကထာ ၈သည်၌ နဘုဉ္ဇာမိ၊ ရှိကြ၏၊ မသင့်)။

ဝဏ္ဏောရဟဿ၊ ချိုးမှမ်းထိုက်သောသူအား၊ ၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ချိုးမှမ်းခြင်းကို။ ဝါ၊ ကျေးဇူးကို။ ဘာသတိ၊ ၏။ (အဂ္ဂိတ္ထရ)။ပ။ (ဒေဝ၊ ကောရဗျမင်း

ကြီး။ တ၀၊ ၏။) အဥ္ဇနဝဏ္ဏေန၊ မျက်စဉ်းစုအသွင် မဂ်လာဆင်တော်ဖြင့်။ ဝဏ္ဏံ၊ ရှေကို။ ကာလိဂ်မှ၊ ကလိဂ်မင်း၏အထံ၌။ (မယံ၊ အကျွန်ုပ်ပုဏ္ဏား ရှစ်ယောက်တို့သည်။) ဝနိမ္မသေ၊ လဲလှယ်ကုန်အုံ့။

[အမှာ] ဝဏ္ဏန္တိ တဒါ တသ္မိं ဒေသေ သုဝဏ္ဏံ ဝုစ္စတိ၊ အဥ္ဇနဝဏ္ဏေနာတိ အဥ္ဇနပုဏ္ဏသမာနဝဏ္ဏေန၊ ဝနိမ္မသေတိ ဝိနိ၀တ္တနဝသေန ဂဏှိမှာ၊ သေတိ နိပါတမတ္တံ။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၂-၃၃၃)။ ဝိနိ၀တ္တနဝသေနာတိ ပရိ၀တ္တနဝသေန။ (ဎင်းဋ္ဌိကာ)။

(ဝနိမ္မဋ္ဌ ဝနဓာတ် ယာစနတ္ထ၊အဇ္ဇတနိ မှာ ဝိဘတ်၊ ရဿပြု။ ဣအာဂုံ၊ သေနိပါတ်။ ဝနိန္တိ ယာစနံ၊ သိ၀ိဇာတ်။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၄-၄၀၅)ဋ္ဌကဲ့သို့ ဝနဓာတ်ဖြစ်သည်။ ဈာပဟူသမျှဋ္ဌကား ဝိနိ၀ဏ္ဏနဝသေနဟူသော အဘွင့်ကို ရှုရ၍ ထိုနှင့်အတူ ဝိနိမ္မသေ ဟူ၍သာ ရှိကြ၏။

အကိလာသုနော၊ မပျင်းရိကုန်ဘဲ။ ဝဏ္ဏပထေ၊ သဲဘုတ်ခရီး၌။ ခဏန္တာ၊ တူးကုန်သော ကုန်သည်တို့သည်။ (ပပံ၊ မျှားစွာသောရေကို။ အ၀ိန္ဒုံ၊ ရကုန်၏။) (**ဝဏ္ဏပထဇာတ်**)။ပ။ "ဝဏ္ဏာဂဝမော၊ ဝဏ္ဏာဂမနိရုတ္တိ နည်း။ ဝဏ္ဏ၀ိပရိယာယော၊ ဝဏ္ဏ၀ိပရိယာယနိရုတ္တိနည်း။" ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ **အက္ခရေ**၊ ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ဣစ္ဆေ၀ံ၊ လျှင်။ သဗ္ဗတာ၀ပိ၊ ဖြင့်လည်း။

သင်္ဂဟဂါထာ

ဆ၀ိယံ၊ အရေ၌။ ထုတိယံ၊ ချီးမွမ်းခြင်း၌။ ဟေမေ၊ ရွှေ၌။ ကုလ၀ဂ္ဂေ စ၊ အမျိုးအပေါင်း၌။ ကာရဏေ၊ ၌။ သဏ္ဌာနေ စ၊ ၌။ ပမာဏေ စ၊၌။ရူပါယတနဇာတိသု၊ ရူပါရုံ ဇာတ်တို့၌။ဂုဏက္ခ-ရေသု၊ ဂုဏ်,အက္ခရာတို့၌။ ပုဋ္ဌေနေ၊ သဲ၌။ **ဝဏ္ဏသဒ္ဒေါ**၊ သည်။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။

သုဝဏ္ဏသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရု။ ။**သုဝဏ္ဏသဒ္ဒေါ**၊ သည်။ ဆ၀ိသမ္ပတ္တိဂရုဋ္ဌ-ဇာတရူပေသု၊ အရေ၏ပြည့်စုံခြင်း, ဂဋ္ဌန်, ရှေတို့၌။ အာဂတော၊ ၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ အယံ၊ ဤသုဝဏ္ဏ-သဒ္ဒါသည်။ "သုဝဏ္ဏော၊ ကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော။ သုဂတော၊ ကောင်းသော အလားရှိကုန်သော။ ဒုဂ္ဂ-တော၊ မကောင်းသော အလားရှိကုန်သော။" ဣတိ၊ ဤပါဠိ၌ရှင်း။ (**ဝိ ၁-၆**)

၁။ ဝိနိမယ၀သေန (က)။

"သုဝဏ္ဏတာ၊ ကောင်းသော အဆင်းရှိသည်၏အဖြစ်။ [၃၀၂] သုသဒ္ဒတာ၊ ကောင်းသော အသံရှိသည်၏အဖြစ်။ (နိဒိကဏ္ဍသုတ်)"။ ဤတိ စဝေမာဒီသု၊ တို့၌။ **ဆဝိသမ္ပတ္တိယံ**၊ ၌။ အာဂတောဝ၊ ၏။ "ကာကံ၊ ကျီးကို။ သုဝဏ္ဏာ၊ ဂဠုန်တို့သည်။ ပရိဝါရယန္တိ၊ ခြံရံကုန်၏။" (**သုပိနဇာတ်**)။ပ။ "သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ ကဉ္စနသန္နိဘတ္တစော၊ ရွှေနှင့်တူသော အရေရှိ၏။ (**မဟာဝါ-စသည်**)။" ဤတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **ဇာတရူပေ**၊ ၌။အာဂတောဝ၊ ၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ပုဏ-ဝါတ်။　　။**ပုဏ**၊ သည်။ **သဃ်ဘော**၊ ၌ဖြစ်၏။ ပုဏေတိ၊ ပုဏယတိ၊ ပေါင်းစု၏။

စုဏ-ဝါတ်။　　။**စုဏ**၊ သည်။ **သကော်ဘနေ**၊ တွန့်ရုံ့ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ စုဏေတိ၊ စုဏယတိ၊ ရုံ့၏။

စုဏ္ဏ-ဝါတ်။　　။**စုဏ္ဏ**၊ သည်။ **ပေရဏေ**၊ အမှုန်ကြိတ်ခြင်း၌။ စုဏ္ဏေတိ၊ စုဏ္ဏယတိ၊ အမှုန်ပြု၏။ စုဏ္ဏံ၊ အမှုန်။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ၊ မှုန်မှုန်ညက်ညက်။ ကရောတိ၊ ၏။

သဏ-ဝါတ်။　　။**သဏ**၊ သည်။ **ဒါနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ သဏေတိ၊ သဏယတိ၊ ပေး၏။

ကုဏ-ဝါတ်။　　။**ကုဏ**၊ သည်။ **သကော်ဘနေ**၊ ကောက်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ကုဏေတိ၊ကုဏယတိ၊ကောက်ကျစ်ကွေလိမ်၏။ကုဏော၊ ကောက်ခြင်း။ ကုဏဟတ္ထော၊ ကောက်သော လက်ရှိ၏။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ကုဏီ၊ ၏။

တူဏ-ဝါတ်။　　။**တူဏ**၊ သည်။ **ပူရဏေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ တူဏေတိ၊ တူဏယတိ၊ ပြည့်၏။ တူဏီ၊ တောင့်။ ဇွေ၊ ၌။ တူဏိတိ၊ ကား။ သရကလာပေါ၊ မြားထည့်သော တောင့်တည်း။ ဟိ (ဘစ္စံ)၊ ၏။ သာ၊ ထိုတောင့်သည်။ ဇွေ၊ ဤတောင့်၌။ သရေ၊ မြားတို့ကို။ တူဏေန္တိ ပူရေန္တိ၊ စေကုန်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ **တူဏီ**၊ မည်၏။

ဘူဏ-ဝါတ်။　　။**ဘူဏ**၊သည်။ **ဘာသနယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဘူဏေတိ၊ဘူဏယတိ၊ ဆို၏။

ကဏ-ဓာတ်။ ။**ကဏ**၊ သည်။ **နိမိလနေ**၊ မှိတ်ခြင်းဌ္ဌဖြစ်၏။ ကာဏောတိ၊ ကာဏယတိ၊ ကန်း၏။ ကာဏောဝ၊ သူကန်း။ [**ကဏတိ နိမိလတိတိ ကာဏော**။ (အံ-ဋီ ၂၉-၃၁၂)]

ကာဏနှင့်အန္ဓ ထူးပုံ-မထူးပုံ တွေ့၊ ဌ်။ ကာဏောတိ၊ ကား။ ကေန ဝါ၊ တဘက် ဖြင့်ရင်း။ ဒ္ဒိဟိ ဝါ အကျွိဟိ၊ နှစ်ဘက်သော မျက်စိတို့ ဖြင့်ရင်း။ ပရိဟိနကျွ်၊ ယုတ်သော မျက်စိရှိသောသူတည်း။ **အဌကထာစရိယာ** ပန၊ဝိနည်းအဌကထာဆရာတို့မူကား။ "**ကာဏော** နာမ၊ ကား။ ကေကျွိနာ၊ ဖြင့်။ ကာဏော၊ ကန်း၏။ **အန္ဓော** နာမ၊ ကား။ ဥဘယကျွိကာဏော၊ မျက်စိနှစ်ဘက်ကန်းသောသူတည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ (ဝစနံ)၊ သည်။ **ကာဏန္ဓသဒ္ဒါနံ**၊ ကာဏ, **အန္ဓသဒ္ဒါ** တို့၏။ ကေတ္ထ၊ တခုတည်းသော ပရိသဒ္ဒသကအရာ၌။ သန္ဓိပါတေ၊ **အတ္ထ** တက္ခ ကျသောကြောင့်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတရထာ၊ **အတ္ထတက္ခ** မကျ ရာ၌။ **ကာဏကစ္ဆပေါ**ပမသုတ္တေ၊ လိပ်ကန်းဥပမာရှိသောသုတ်၌။ ဝုတ္တောသော။ ကစ္ဆပေါ၊ လိပ်သည်။ ကေသ္မိ ံ၊ မျက်စိတဘက်၌။ ကာဏော၊ ကန်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကေကျွိကာဏော စ၊ မျက်စိ တဘက် ကန်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ "**အန္ဓော**"တိ၊ ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကာဏ, **အန္ဓ**သဒ္ဒါတို့၏။ **အယုဂဒ္ဒတ္တော**၊ **အစုံမဟုတ်**သည်၏ **အ**ဖြစ်၌။ ကေကသ၊ တခုခုသော သဒ္ဒါ၏။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စ္စာ။ ဒ္ဒိန္ဒံ ဒ္ဒိန္ဒံ၊ ကုန်သော။ **အာကာ**-ရာနံ၊ တဘက်ကန်း, နှစ်ဘက်ကန်း **အ**ခြင်းအရာတို့ကို။ ဝါစကတာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ **ကောသလသံယုတ္တဌကထာယံ**၊ ဌ်။ "**ကာဏောတိ**၊ ကား။ ကေစ္ဆိကာဏော ဝါ၊ မျက်စိတဘက်ကန်းရင်း။ [၃၀၃] ဥဘယစ္ဆိ-ကာဏော ဝါ၊ မျက်စိနှစ်ဘက်ကန်းရင်း။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ **အထ** ဝါ၊ ကား။ "ဩဝဒေယျ၊ဆုံးမရာ၏။ **အနုသာသေယျ**၊ ကံမြစ်ရာ၏။" ဣတိ ဟောကို **ဓမ္မပဒ**၌။ ဩဝါဒါနုသာသနာနံ၊ ဩဝါဒ, **အ**နုသာသနတို့၏။ **သ**ဝိသေ-သတာ စ၊ **အ**ထူးရှိသည်၏ **အ**ဖြစ်ကိုရင်း။ **အ**ဝိသေသတာ စ၊ **အ**ထူးမရှိ သည်၏ **အ**ဖြစ်ကိုရင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ ဝိယ၊ သို့။ **တ**ထာ၊ တူ။ **ကာဏန္ဓာနံ**၊

တို့၏။ (ထည့်)။ သဝိသေသတာ စ၊ ကိုဌင်း။ အဝိသေသတာ စ၊ ကိုဌင်း။ ဒဠ္ဍမ္ဘာ၊ ၏။

ဂဏ-ဓာတ်။　　**။ဂဏ၊** သည်။ **သ**ခ်ျာနေ၊ ဌ်ဖြစ်၏။ ဂဏောတိ၊ ဂဏယတိ၊ ရေတွက်၏။ ဂဏနာ၊ ရေတွက်ခြင်း။ ဂဏော၊ **အ**ပေါင်း။ ဌော၊ ဌ်။ **ဂ**ဏနာတိ၊ ကား။ သခ်ျာ၊ ရေတွက်ခြင်း။ **ဂ**ဏောတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုသမ္မုဟော၊ ပေါင်း။ ဝါ၊ ကား။ ယေသံ ကေသဉ္စိ သမ္မုဟော၊ အမှတ်မရှိသော အပေါင်း။ သမ္မုဟသ္မ စ၊ ၏လည်း။ နာမနိ၊ တို့သည်။ အနေကာနိ၊ ကုန်၏။ သေယျထိဒံ၊ ထိုအများကား အတိနည်း။

အပေါင်းဟော သဒ္ဒါများ

သံယော၊ **အ**ပေါင်း။ ဂဏော၊ ပေါင်း။ သမ္မုဟော၊ ပေါင်း။ ခန္ဓော၊ ပေါင်း။ သန္ဓိစယော၊ ပေါင်း။ စယော၊ ပေါင်း။ သမုစ္စ-ယော၊ ပေါင်း။ နိစယော၊ ပေါင်း။ ဝဂ္ဂေါ၊ ပေါင်း။ ပူဂေါ၊ ပေါင်း။ ရာသိ၊ ပေါင်း။

ကာယော၊ ပေါင်း။ နိကာယော၊ ပေါင်း။ နိဂရော၊ ပေါင်း။ ကဒမ္မော၊ ပေါင်း။ ဝိသရော၊ ပေါင်း။ ဃဋော၊ ပေါင်း။ သမုဒါ-ယော၊ ပေါင်း။ သန္ဓောဟော၊ ပေါင်း။ သဃ်ာတော၊ ပေါင်း။ သမယော၊ ပေါင်း။ ကရော၊ ပေါင်း။

ဩဃော၊ ပေါင်း။ ပုဉ္ဇော၊ ပေါင်း။ ကလာပေါ၊ ပေါင်း။ ပိဏ္ဍော၊ ပေါင်း။ ဇာလံ၊ ပေါင်း။ မဏ္ဍလံ၊ ပေါင်း။ သဏ္ဌော၊ ပေါင်း။ ပဝါဟော၊ ပေါင်း။ ဣစ္စေတေ၊ ဤသဒ္ဒါတို့သည်။ သမ္မု-ဟတ္ထောဘိဓာယကာ၊ သမ္မုဟ-အနက်ကို ဟောကုန်၏။ ဣတိ၊ ဒဠ္ဍမ္ဘာ၊ ၏။

သံယဂဏသမ္မုဟာဒယော၊ ကုန်ရသော။ ဧတေ သဒ္ဒါ၊ တို့သည်။ ကိဉ္စာပိ သမ္မုဟတ္ထဝါစကာ၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ လည်း။ **သံယဂဏ**သဒ္ဒါ ယေဝ၊ တို့သည် သာလျှင်။ ဝိသေသကပဒေန၊ နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ရှိလည်း။ ဘိက္ခုသမ္မုဟော၊ ဌ်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ တပါးရသော သဒ္ဒါတို့သည်။ ဝိသေသက-

ပဒေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဘိက္ခုသမူဟော၊ ၌။ နဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။ အညေ ပန၊ တပါးသော သဒ္ဒါတို့သည်ကား။ **သံ၊ဃဂဏသဒ္ဒေဟိ**၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဒိ ံ၊ ကို။ အညမညဉ္စ၊ လည်း။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ သမာနတ္ထဝိသယာ၊ တူသော အနက်လျှင် အရာရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဒါစိ၊ ခါ။ အသ-မာနတ္ထဝိသယာ၊ တူသောအနက်လျှင် အရာမရှိကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာပါဝစနံ၊ ပါဠိတော်ရှိတိုင်း။ အသမ္ဘယ္ဟေန၊ မတွေ့ဝေသဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ "ဧကော,ဒ္ဒေ"တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဂဏေတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဂဏော၊** မည်၏။

ကဏ္ဏ-စာတ်။ ။[၃၀၄] ကဏ္ဏ၊ သည်။ **သဝနေ**၊ နာခြင်း၌ဖြစ်၏။ ကဏ္ဏေတိ၊ ကဏ္ဏယတိ၊ နာ၏။ ကဏ္ဏော၊ နား။ ဧတေန၊ ဤနားဖြင့်။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ ကဏ္ဏယန္တိ သုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကဏ္ဏော၊** မည်၏။ ယော ကဏ္ဏော၊ ကို။ လောကေ၊ ၌။ သဝနံ သောတန္တိ စ၊ ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ကုဏ,ဂုဏ-စာတ်။ ။**ကုဏ,ဂုဏ**၊ သည်။ **အာမန္တနေ**၊ ခေါ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ကုဏေတိ၊ ခေါ်၏။ ဂုဏောဝ၊ ဂုဏ်။ ဂေါဏောဝ၊ နှုတ်။ တော၊ ၌။ **ဂုဏောတိ**၊ ကား။ သီလာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့တည်း။ တေ၊ ထို သီလစသော တရားတို့သည်။ ကေနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဂုဏာ၊ မည်ကုန်သနည်း။ အတ္တနိ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်သော။ ပုဂ္ဂလော။ ကို။ ဒဋ္ဌုံ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှါ။ သောတုံ၊ တရားနာခြင်းငှါ။ ပူဇိတုဉ္စ၊ ပူဇော်ခြင်းငှါလည်း။ ဥစ္ဆဟန္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ဇနေဟိ၊ တို့သည်။ ဂေါဏာပိယတိ အာမန္တာပိယတိ၊ ခေါ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂုဏော၊ မည်၏။

တော၊ ၌။ သီလာဒိဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အာမန္တာပနံ၊ ခေါ်စေခြင်းသည်။ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ လည်း။ တံဟေတု၊ ထို သီလစသော အကြောင်းကြောင့်။ အာမန္တနံ၊ ခေါ်ခြင်းကိုဂင်း။ နိမန္တနဉ္စ၊ ပင့်ဘိတ်ခြင်း ကိုဂင်း။ တေယေဝ၊ ထိုသီလစသော တရားတို့သည်သာလျှင်။ ကရောန္တိ နာမ၊ ပြုသည်မည်ကုန်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။—

သမ္ပဒေနေခတ္တေ၁၊ ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော လယ်၌။ အပ္ပမ္ပိ၊ အနည်းငယ်မျှလည်း။ ရောပိတံ၊ စိုက်ပျိုးအပ်သော။ ဗီဇံ၊ သည်။ သမ္မာ ဓာရံ၊ အယဉ်ထန်စွာ။ ပဝဿေ၁၊ မိုးရွာလတ်သော်။ ဖလံ၊ အသီးသည်။ ကဿကံ၊ လယ်လုပ်ယောကျ်ား တောင်သူ။ သားကို။ ဝေါသေတိ ယထာပိ၊ နှစ်သက်စေသကဲ့သို့တည်း။ (အက္ခိုရပေတဝတ္ထု)။

ဣတိ ဇော၊ ၌။ ကဿကဿ၊ ၏။ တဋ္ဌဉ္ဉပ္ပတ္တိကာရဏတ္တာ၊ နှစ်သက်ခြင်း, ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတုဝသေန၊ အကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိစ္စေတနသာပိ၊ စိတ်မရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဖလဿ၊ အသီး၏။ ဝေါသနံ၊ နှစ်သိမ့်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ(ယထာ)၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ၌လည်း။ အာမန္တာ၊ ပနကာရဏတ္တာ၊ ခေါ်စေခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညေ ပန၊ တို့သည်ကား။ "ဂုဏ္ဍေ အဗျယေ၊ မိုရာခြုပ်ကို ပြတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂုဏာ၊ မည်ကုန်၏။" ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါဒနုရူပံ ပန၊ ထိုအနက်နှင့် လျော်စွာမူကား။ ဓာတုသဒ္ဒံ၊ ကို။ န ပဿာမ၊ ကုန်။ "ဂုဏ အာမန္တဲနေ" ဣစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ပဿာမ၊ ကုန်၏။ ဝိစာရေတ္ဝာ၊ ၍။ ဂဲဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝဏ္ဏ-ဝါတ်။ ။ဝဏ္ဏ၊ သည်။ **ဂတ္တဝစုဏ္ဏေ၊** ကိုယ်မှုန့်မှုန့်ညက်ညက် ဖြစ်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ဝဏ္ဏေတိ၊ ဝဏ္ဏယတိ၊ ကိုယ်မှုန့်မှုန့်ညက်ညက် ဖြစ်၏။ ဝဏ္ဏော၊ အမာ။ ဇော၊ ၌။ **ဝဏ္ဏောတိ၊** ကား။ အရှု၊ အမာတည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ သာ၊ ထိုအမာကို။ သရီရံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏယတိ ဝိစုဏ္ဏေတိ၊ မှုန့်မှုန့်ညက်ညက် ပြု၏။ ဆိဒ္ဒါဝဆိဒ္ဒံ၊ အပေါက်ကြီး, အပေါက်ငယ်ကို။ ဝါ၊ ပေါက်ကျဉ်း, ပေါက်ကျယ်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "ဝဏ္ဏော"တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ပဏ္ဏ-ဝါတ်။ ။ပဏ္ဏ၊ သည်။ **ဟရိတေ၊** စိမ်းညိုသော အဆင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ပဏ္ဏေတိ၊ ပဏ္ဏယတိ၊ စိမ်းညို၏။ တာလပဏ္ဏံ၊ ထန်းရွက်။ သူပေယျပဏ္ဏံ၊ ဟင်းရွက်။

၁။ ဘဒ္ဒကေ ခေတ္တေ၊ ကောင်းမွန်သော လယ်၌။ပ။ဓာရံ၊ မိုးရေအယဉ်သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ပဝေစ္ဆေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ (ဝု ၂-၁၆၀)

ပဏ္ဍာ-၏ ဟောအပ်သော အနက်နှင့် ပရိယာယ် [၃၀၅] ဏ္ဍ စ၊ ၌ကား။ ဟရိတဘာဝ၀ိဂတေ ပိ၊ စိမ်းညိုသည်၏အဖြစ် ကင်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ ၀တ္ထုသို့ ၊ ၌။ ပဏ္ဍာဘာ၀ေါ၊ ဟရိတ၏ အဖြစ်သည်။ ရူဋ္ဌိတော၊ အသွင်ရူဋ္ဌိအားဖြင့်။ ပ၀တ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ "ပဏ္ဍံ၊ အရွက်။ ပတ္တံ၊ ရွက်။ ပလာသော၊ ရွက်။ ဒလံ၊ ရွက်။" ဣစ္စေတေ၊ ဤ သဒ္ဒါတို့သည်။ သမာနတ္ထာ၊ ကုန်၏။

ပဏ-ဓာတ်။ ။ပဏ၊ သည်။ **ဗျ၀ဟာရေ၊** ဆောင်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ပဏေတိ၊ ပဏယတိ၊ ဆောင်၏။ ရာဇာ စ၊ သည်လည်း။ ဒဏ္ဍံ၊ ဒဏ်ကို။ ဂရုကံ၊ လေးစွာ။ ပဏေတိ၊ ဆောင်၏။

[ဂရုကန္တိ ရာဇာ စ ဟတ္ထစ္ဆေဒနာဒိ၀သေန ဂရုကံ ဒဏ္ဍံ ပဏေတိ။ (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၃၀၁)။ ပဏိတဒဏ္ဍောတိ ဌပိတသရီရဒဏ္ဍော။ (ပေတ၀တ္ထု-ဋ္ဌ-၂၂၅)။]

ဣမာနိ၊ တို့သည်။ ဏ-ကာရန္တဓာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

တ၀ဂ္ဂန္တ တကာရန္တဓာတု

စိန္တ-ဓာတ်။ ။စိန္တ၊ သည်။ **စိန္တာယံ၊** ကြံခြင်း, သိခြင်း၌ဖြစ်၏။ စိန္တေတိ၊ စိန္တယတိ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်။ စိန္တာ၊ ကြံခြင်း။ စိန္တနာ၊ ခြင်း။ စိန္တနကော၊ ကြံတတ်သည်။ ကာရိတော၊ ၌။ "စိန္တာ၀ေတိ၊ စေ၏။ စိန္တာ၀ယတိ၊ စေ၏။" ဣတိ ရူပါနိ၊ တို့တည်း။

စိတ္တ-ပုဒ် ဝိဂြိဟ်။ ။တတ္ထ၊ ၌။ **စိတ္တန္တိ၊** ကား။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ စိန္တေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ ဝိဇာနာတိ၊၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သဗ္ဗစိတ္တသာ၀ာရဏ၀သေန၊ ခပ်သိမ်းသော စိတ်နှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧတံ(နိဗ္ဗစနံ)၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဣတ္ထ၊ ၌။ (စောဒနာ၊ သည်။) သိယာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ "အာရမ္မဏံ စိန္တေတီ"တိ စိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္ဘာ၀ပိ၊ ၍လည်း။ "ဝိဇာနာတီတိ အတ္ထော"တိ၊ ၍။ ၀ုတ္တံ၊ နည်း။ စိန္တနဝိဇာနနာ၊ ကြံခြင်း, သိခြင်းတို့သည်။ နာနာသဘာ၀ါ နနု၊ ထူးသော သဘောရှိသည် မဟုတ်ကုန်လော။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ "စိန္တေတီ"တိ ပဒဿ၊ ၏။ "ဝိဇာနာတီ"တိ အတ္ထော၊

ဟူသော အနက်သည်။ နှ သမ္ဘဝတိ နနု၊ လော။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ နှာနပ္ပကာရေဟိ၊ အထူးထူးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ စိန္တယတောပိ၊ ကြံသည်လည်းဖြစ်သော။ ဒုပ္ပညဿ၊ အား။ သုခုမတ္ထာဓိဂမော၊ သိမ်မွေ့သောအနက်ကို သိခြင်းသည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ(စောဒနာ)၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ သစ္စံ၊ ၏။ တထာပိ၊ လည်း။ (ထည့်)။ "ဝိဇာနာ-တီ"တိ ဣဒံ ပဒံ၊ ကို။ စိတ္တဿ၊ ၏။ သညာပညာကိစ္စဟိ၊ သညာ၏ သဉ္ဇာနနကိစ္စ, ပညာ၏ ပဇာနနကိစ္စတို့မှ၊ တို့ထက်။ ဝိသိဋ္ဌဝိသယဂ္ဂဟဏံ၊ ထူးသောအာရုံကို ပြုခြင်းကို။ ဒီပေတုံ၊ ဌ၊။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) စိတ္တသဒ္ဒဿ၊ ၏။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်သဘောတရားကို။ "စိတ္တ"န္တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထို စိတ်ဟု ဆိုအပ်သော သဘောတရားသည်ပင်လျှင်။ ဝိညာဏံ၊ မည်၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဇာနနတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သညာ-ပညာကိစ္စဝိသိဋ္ဌဝိသယဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒီပေတုံ၊ ဌ၊။ "ဝိဇာနာတိ"တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တနည်း စိတ္တ-ပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်မျှား　　ဣဒါနိ၊ ဌ။ အညဂဏိကဓာတုဝသေနပိ၊ စုရာဒိ ဂဏ်းဌ်ဖြစ်သော ဓာတ်မှတပါးသော ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ နိဗ္ဗစနံ၊ ကို။ ပကာသယာမ၊ ပြကုန်အံ့။ သဗ္ဗသု၊ ကုန်သော။ စိတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ယံ လောကိယ-ကုသလာကုသလမဟာကြိယာစိတ္တံ၊ အကြင် လောကီကုသိုလ်, အကုသိုလ်, မဟာကြိယာစိတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဇဝနဝီထိဂတသန၊ ဇောအစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထေနာ၊ ၏။ သန္ဓာနံ၊ အစဉ်ကို။ စိဏောတိ၊ စိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါက်သည်။ ကမ္မကိလေသေဟိ၊ တို့သည်။ စိတံ၊ စိဘက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ စိဝတုဝသန၊ စိ-ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗစနံ၊ တည်း။

လောကေ၊ ဌ။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော။ ဝိစိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော။ သိပ္ပဇာတံ၊ အတတ်မျိုးသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သဗ္ဗသာ၊ သော။ [၃၀၆] ဟသ၊ ထို ဆန်းကြယ်သော အတတ်မျိုးကို။ စိတ္တေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကရဏကော၊ ပြုခြင်းရကြောင့်။ ဒဿေန၊ ဤစိတ်ဖြင့်။ စိတ္တေတိ ဝိစိတ္တေတိ

ဝိစိတ္တံ ကရိယတိ၊ ဆန်းကြယ်စ္ဌာ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **စိတ္တံ**၊ မည်၏။ စိတ္တကရဏတာယ၊ ဆန်းကြယ်စ္ဌာ ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **စိတ္တံ**၊ မည်၏။ ဣတိ(အတ္ထဇောတံ)၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ကား။ **စိတ္တ**ဝေါတုဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗစနံ၊ တည်း။

စိတ္တတာယ၊ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **စိတ္တံ**၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ ကား။ ပါဠိပဒီကဝသေန၊ အသီးသောပုဒ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗစနံ၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ **အဌကထာစရိယာ**၊ တို့သည်။ "သဗ္ဗမ္ပိ။ပ။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော"တိ၊ ၍။ အာဟု၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော စိတ်သည်လည်း။ ယထာနုရူပတော၊ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စ္ဌာ။ စိတ္တတာယ၊ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **စိတ္တံ**၊ မည်၏။ စိတ္တကရဏတာယ၊ ဆန်းကြယ်စ္ဌာ ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **စိတ္တံ**၊ မည်၏။ ဣတိ ဝေမ္မိ၊ သို့လည်း။ တ္ထေ၊ ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

စိတ္တ-၏ ဆန်းကြယ်ခြင်း ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဣတ္ထေ၊ ၌။ စိတ္တသ၊ ၏။ **အနက် ဥပစာ ဖြစ်ပုံ** သရာဂသဒေါသာဒိဘေဒဘိန္နတ္တာ၊ သရာဂစိတ်, သဒေါသစိတ် စသောအပြားဖြင့် ပြားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မယုတ္တဘူမိအာရမ္မဏဟိနမဇ္ဈိမပဏီတာဝိပတိနံ၊ သမ္ပ-ယုတ်, ဘူ, အာရုံ, အယုတ်, အလတ်, အမြတ်, အကြီးအမှူးတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တသ၊ ၏။ စိတ္တတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧကသ၊ သော။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဧဝံ ဝိစိတ္တတာ၊ ဤသို့ သမ္ပယုတ် စသောအားဖြင့် ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ လည်း။ ဝိစိတ္တာနံ၊ သမ္ပယုတ် စသောအားဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော စိတ်တို့၏။ အဇ္ဇော-ဂဓတ္တာ၊ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဒါယဝေါဟာရေန၊ အပေါင်း၏အမည်ကို အစိတ်ဌာတင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သော သမုဒါယူပစာ အားဖြင့်။ အဝယဝေါပိ၊ အစိတ်ကိုလည်း။ "စိတ္တ"န္တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပဗ္ဗတနဒီသမုဒ္ဒါဒိကေဒေသေသု၊ တောင်အစိတ်, မြစ်အစိတ်, သမုဒ္ဒရာအစိတ် စသည်တို့ကို။ ဒိဋ္ဌေသု၊ သော်။ ပဗ္ဗတာဒယော၊ တောင်စသည်တို့ကို။

၁။ ဝေမ္မိ ဣတ္ထ စိတ္တန္တိ ပဒေ-ဟု (အဋ္ဌသာလိနီ ယောဇနာ-၇၅)လာရကား ဝေမ္မေတ္ထ လိုသည်။ (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-နိဿယ ပြည်မူ။)

ဒိဋ္ဌ၁တိ၊ မြင်အပ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝ္ဏစ္ဆဒ္ဒိ ယထာ၊ သို့တည်း။ ဧတေန၊ ကြောင့်။ **အဋ္ဌကထာ စရိယာ၊** တို့သည်။ ကာမံ။ပ။ ပဋ္ဌတိတိ၊ ၍။ ဒ၁ဟ္ၖ၊ ကုန်၏။

ဇ္ဇော၊ ၌။ ကေမေ၁၊ တခုသော စိတ်သည်လျှင်။ ဧ၀ံ စိတ္တံ၊ ဤသို့ သမ္မယုတ်စသောအားဖြင့် ,ဆန်းကြယ်သည်။ ဟ၁မဋ္ဌ နု ဟောတိ၊ ရှင့်။ ပန၊ သော်လည်း။ စိတ္တာနံ၊ သမ္မယုတ်စသောအားဖြင့် ,ဆန်းကြယ်ကုန်သော စိတ်တို့၏။ အန္ဓောဂဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧတေသု၊ ထို သမ္မယုတ်စသောအားဖြင့် ဆန်းကြယ်သော စိတ်တို့တွင်။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဧကမ္မိ၊ တခုသော စိတ်သည်လည်း။ စိတ္တတာယ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ၄ါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

ဇ္ဇော စ၊ ၌ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေနုံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ အတ္ထာနုံ၊ တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊ သည်။ ဘ၀တိ၊ ၏။ ကတံ(ဘ၀တိ)၊ နည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဏ္ဍ ယတ္ထ(ပဒေ)၊ ၌။ ယထာ ယထာ၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တတ္ထ တဿ(ပဒေ)၊ ၌။ တထာ တထာ၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ(စိတ္တံ)၊ အကြင် ဇော စိတ်သည်။ အာသေ၀နပစ္စယဘာ၀ေန၊ အာ၀သေ၀နပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စိနောတိ၊ ပွါး၏။ ယဋ္ဌ၊ အကြင်ပိပါက်ဗဟော်ကိုလည်း။ ကမ္မုနာ၊ သည်။ အဘိသင်္ခတတ္တာ၊ ပြုပြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ်၊ စီအပ်၏။ တံ(စိတ္တံ)၊ ကို။ ကေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ "စိတ္တ"န္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ယံ ပန စိတ္တံ၊ သည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းဖြင့်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ ပရိတ္တကြိယဒ္ဌယံ၊ ထိုကာမကြိယာ အာ၀ဇ္ဇန်းဒွေးကိုရင်း။ အန္ဓိမဇ၀နဋ္ဌ၊ အဆုံးဇောကိုရင်း။ လဗ္ဘမာနစိန္တနပ်စိတ္တဟာဒိ၀သေန၊ ရအပ်သော ကြံခြင်း, ဆန်းကြယ်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ "စိတ္တ"န္တိ၊ ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟသိတုပ္ပါဒေါ ပန၊ သည်ကား။ အညဇ၀နဂတိကော ယေ၀၊ တပါး သောဇောနှင့် အလားတူသည်သာတည်း။ ဣတိ ဝိနိစ္ဆယော၊ သည်။ ဘ၀တိ၊ ၏။

ဣမာနိ၊ တို့သည်။ စိတ္တာဿ၊ ၏။ နာမာနိ၊ တို့တည်း။

စိတ်ဟော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများ

စိတ္တံ၊ စိတ်။ မနော၊ စိတ်။ မာနသံ၊ စိတ်။ ဝိညာဏံ၊ စိတ်။ ဟဒယံ၊ စိတ်။ မနံ၊ စိတ်။ ဧတာနိ နာမာနိ၊ တို့သည်။ ပါယ-တော၊ များသောအားဖြင့်။ ဝေါဟာရပထေ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းခု။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

စိတ္တ-သဒ္ဒါ၏ အနက်များ။ ။[၃၀၇] **စိတ္တသဒ္ဒေါ**၊သည်။ **ပညတ္တိယံ**၊ခု၎င်း။ **ဝိညာဏေ**၊ ခု၎င်း။ **ဝိစိတ္တေ**၊ ဆန်းကြယ်ခြင်းခု၎င်း။ **စိတ္တကမ္မေ**၊ ပန်းချီဆေးရေးခြင်းခု၎င်း။ **အစ္ဆရိယေ**၊ **အံ့ဘွယ်**ခု၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒီသု အတ္ထေသု၊ တို့ခု။ ဒီဃတိ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ **အယံ စိတ္တသဒ္ဒေါ**၊ သည်။ "**စိတ္တော** ဂဟပတိ၊ **စိတ္တသူကြွယ်**။ **စိတ္တ**မာသော၊ တန်းခူးလ။" ဣတိ**အာ**ဒီသု၊ တို့ခု။ **ပညတ္တိယံ**၊ ခု။ ဒီဃတိ၊ ၏။ **စိတ္တံ** မနော မာနသန္တိ အာဒီသု၊ တို့ခု။ **ဝိညာဏေ**၊ ခု။ "**ဝိစိတ္တ**ဝတ္ထာဘရဏာ၊ ဆန်းကြယ်သော **အ**ဝတ်, ဆန်းကြယ်သော တန်းဆာ ရှိ၏။ (**အ**ပဒါန်။)" ဣတိ **အာ**ဒီသု၊ တို့ခု။ **ဝိစိတ္တေ**၊ ခု။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ စရဏံ နာမ၊ ဆောင်ယူ၍ သွားအပ်သော ကားမည်သော။ **စိတ္တံ**၊ ပန်းချီဆေးဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ပုဆိုးကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ဘူး၏လော။" ဣတိ-**အာ**ဒီသု၊ တို့ခု။ **စိတ္တကမ္မေ**၊ ခု။—

[**အမှာ**] **စရဏံ** နာမ ဂဟေတ္ဝာ **စရိတဗ္ဗစိတ္တ**ပဋ္ဌော။ (မူလ-ဋီ ၁-၆၅။) ပါဠိတော်ရင်းကား (ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်။)

"**မဒ္ဒိ**၊ **မဒ္ဒိ**မိဖုရား။ ဣဃ်၊ တိုက်တွန်း၏။ **နိ**သာမေဟိ၊ ကြည့်ပါလော့။ **စိတ္တ**ရူပံ၊ **အံ့ဘွယ်**သရဲကဲ့သို့။ ဒီဃတိ၊ ၏။" ဣတိ**အာ**ဒီသု၊ တို့ခု။ **အစ္ဆရိယေ**၊ ခု။ ဒီဃတိ၊ ၏။

စိတ-ဓာတ်။ ။**စိတ**၊ သည်။ **သ**ဠေ**တ**နေ၊ စေ့ဆော်ကြိုးကုတ် အားထုတ်လုံးပန်းခြင်းခုဖြစ်၏။ **စ**ေတေတိ၊**စ**ေတယတိ၊ **စ**ေ့ဆော်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ကား။ ရတ္တော၊ တပ်သောသူသည်။ **ခ**ေါ၊ **စ**စ်။ **ရ**ာဂေန၊ ဖြင့်။ သည်။ **အ**ဘိဘူတော၊ **နှ**ိပ်စက်လွှမ်းမိုး ဘိစီးအပ်သည်ဖြစ်၍။ **အ**တ္တဗျာ-ဗာ**ဓ**ာယပိ၊ **မ**ိမိ**ဆ**င်းရဲခြင်းငှါလည်း။ **စ**ေတေတိ၊ **စ**ေ့ဆော်၏၊ **လ**ုံ့**လ**ပြု၏။ **ပ**ရဗျာ**ဗာ**ဓာယပိ၊ **သ**ူတပါး**ဆ**င်းရဲခြင်းငှါလည်း။ **စ**ေတေတိ၊ ၏။ **ဥ**ဘယ-

ဗျာဗာဓဝယပိ၊ နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲခြင်းငှါလည်း။ စေတေတိ၊ ၏။ [**အတ္တ-ဗျာဗာဓဝယာတိ** အတ္တဒုက္ခဝယ။ (အံ-ဌ ၂-ဂ၄)။]

[**သာဝကော** တေ **မဟာဝီရ၊ မရဏံ မရဏာဘိဘူ**။ (ရှေးနှစ်ပါး)။) (သံ ၁-၁၂၂)။]မရဏာဘိဘူ၊ သေခြင်းကို နှိပ်နင်းတော်မူပြီးသော။ **မဟာ-ဝီရ**၊ ကြီးသော လုံ့ဝီရိတော်မူသော။ ဇုတိန္ဓရ၊ အာနုဘော်ကို ဆောင်တော်မူသော အရှင်ဘုရား။ တေ၊ ၏။ **သာဝကော**၊ တပည့် ဂေါဓိက ရဟန်းသည်။ **မရဏံ**၊ သေခြင်းကို။ **အာကင်္ခတိ**၊ အလိုရှိ၏၊ တောင့်တ၏။ **စေတယတိ**၊ ထားဖြင့်ထိုး၍ သေအံ့-ဟု လုံ့လပြု၏။ **တံ**၊ ထို သေအံ့-ဟု လုံ့လပြုခြင်းကို။ **တံ**၊ သည်။ **နိသေဓ**၊ မြစ်တော်မူ။ [**ဇုတိန္ဓရာတိ** အာနုဘာဝဓရ။ (သံ-ဌ ၁-၁၆၈)။]

စေတနာ၊ ခြင်း။ **သဉ္ဇေဟနာ**၊ ခြင်း။ **စေဟယိတံ**၊ **စေ**့ဆော်သော အမှုအရာ။ **စေတေတ**ာ၊ ၍။ **စေတယိတ**ာ၊ ၍။ **သဉ္ဇိစ**္စ၊ **သတ္တ**ဝါဟူသော အမှတ်နှင့်တကွ **သတ်**လိုသော **စေတနာ**ဖြင့် လုံ့လပြု၍။ ပါဏံ၊ ကို။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ ဝေါရောပေတိ၊ ချ၏။

တတ္ထ၊ ၌။ **စေတနာ**တိ၊ ကား။ **စေတယတိ**၊ **စေ**့ဆော်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **စေတနာ**၊ မည်၏။ **အတ္တနာ**၊ နှင့်။ **သဒ္ဓိं**၊ ကွ။ **သမ္ပယုတ္တ**ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ **အာရမ္မဏေ**၊ ၌။ **အဘိသန္ဓဟတိ**၊ စပ်၏။ ဣတိ **အတ္ထော**၊ နက်။ **သဉ္ဇေတနာ**တိ၊ ကား။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊ သံ-ဟူသော ဥပသာရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ **ပဒံ**၊ ကို။ **ဝစိတံ**၊ ပွါးစေအပ်၏။ **စေတယိတ**န္တိ၊ ကား။ **စေတနာ**ကာရော၊ **စေ**့ဆော်သော အမှုအရာတည်း။ **သဉ္ဇိစ**္စာတိ၊ ကား။ **သယံ**၊ မိမိသည်။ ဥတ္တ၊ ၍။ **စေစ**္စာတိ၊ ကား။ **အဘိဝိတရိတ**္တ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဣတိ **အတ္ထော**၊ နက်။ [ရှေးဌ **သံဝဏ္ဏေတ**ဗ္ဗ **စေစ-ပုဒ်** မရှိရကား။ **သဉ္ဇိစ-ဌ စိစ-ကိုပင် ဘွင့်သည် ဖြစ်ရာ**၏။]

ဣမာနိ၊ တို့သည်။ **စေတနာ**ယ၊ ၏။ **နာ**မာနိ၊ တည်း။

စေတနာဟော ပရိယာယ်သဒ္ဒါများ

သဉ္ဇေတနာ၊ ကံ။ **စေ**တယိတံ၊ ကံ။ **စေ**တနာ၊ ကံ။ ကမ္မ-မေဝ **စ**၊ ကံ။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ကမ္မံ၊ ကို။ **စေ**ဟနာ**ဟ**ွေ**ဝ**၊ ဟူ၍

သာလျှင်။ ဇီနေန၊ သည်။ အာဟစ္စ၊ ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ဆောင်၍။ ဘာသိတံ၊ အပ်၏။

အတြ၊ ၌။ အယံ၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမစေတနာယ၊ ဖြင့်။) စေတယိတ္ဘာ၊ ၍။ ကာယေန၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနသာ၊ ဖြင့်ရင်း။ ကမ္မံ၊ အပြိုးအဆုံးဖြစ်သော ကံကို။ ကရောတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စေတနာပုဗ္ဗကံ၊ စေ့ဆော်ခြင်း ရှေးရှိသော သန္ဓိဌာနကံသည်။ တံ စေတနာသဘာဝမေဝ၊ ထို စေ့ဆော်ခြင်း သဘောရှိသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါ၊ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။) စေတနံ၊ သန္ဓိဌာနစေတနာကို။ ကမ္မံ၊ ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဝါ၊ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) စေတယိတ္ဘာ၊ သမ္မယုတ်စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မံ၊ လက်လှုပ်ခြင်းစသော အမူအရာကို။ ဝါစာယ။ ဖြင့်။ ကမ္မံ၊ လျှာလှုပ်ခြင်းစသော အမူအရာကို။ မနသာ၊ ဖြင့်။ ကမ္မံ၊ အဘိဇ္ဈာစသော အမူအရာကို။ ကရောတိ၊ ၏၊ ပြီးစေ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿာ ကြိယာယ၊ ထိုကိုယ်အမူအရာ, နှုတ်အမူအရာ, စိတ်အမူအရာကို။ ကာရိကံ၊ ပြုတတ် ပြီးစေတတ်သော။) စေတနံ၊ သမ္မယုတ်စေတနာကို။ ကမ္မံ၊ ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။ (နိဗ္ဗေဓိကသုတ်။)

[အမှာ] စေတယိဘ္ဘာ ကမ္မံ ကရောတိတိ ဇော်ထွ ယသ္မာ ပုရိမစေတနာယ စေတယိတ္ဘာ သန္ဓိဌာနကမ္မံ ကရောတိ၊ တသ္မာ စေတနာပုဗ္ဗကံ တံစေတနာ-သဘာဝမေဝါတိ စေတနံ အဟံ ကမ္မံ ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ သမာနကာလတ္ထေပိ ကာရဏကြိယာ ပုဗ္ဗကာလာ ဝိယ ဘတ္တုံ ယုတ္တာ ဖလ-ကြိယာ စ အပရကာလာ ဝိယ။ ယသ္မာ စ စေတနာယ စေတယိတ္ဘာ ကာယဝါစာဟိ စောပနကြိယံ မနသာ စ အဘိဇ္ဈာဒိကြိယံ ကရောတိ၊ တသ္မာ တဿာ ကြိယာယ ကာရိကံ စေတနံ အဟံ ကမ္မံ ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ (မူလ-ဋီ ၁-၇၇)။

မန္တ-ဓာတ်။ ။[၃၀၈] မန္တ၊ သည်။ ဂုတ္တဘာသနေ၊ တိုးတိုးတိုင်ပင်ခြင်း ၌ဖြစ်၏။ မန္တေတိ၊ မန္တယတိ၊ တိုင်ပင်၏။ နိမန္တေတိ၊ နိမန္တယတိ၊ ပင့်ဘိတ်၏။ အာမန္တေတိ၊ အာမန္တယတိ၊ ခေါ်၏။ ဇနာ၊ လူတို့သည်။ သင်္ဂမ္မ၊ စုဝေးကုန်၍။ မန္တေန္တိ၊ တိုင်ပင်ကုန်၏။ (ဝနသံယုတ်)။

မန္တယန္တိ၊ ကုန်၏။ ရဟောဂတာ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာသို့ ကပ်ကုန်၍။ မန္တယိ သု၊ ကုန်၏။ (ဝေယျာ)။ ရာဇာနံ၊ သာမိနမင်းကြီးကို။ နိမန္တယိတ္ထ၊ နတ်ပြည်ဖြင့် ဘိတ်၏။ ဒေဝိန္ဒော၊ သိကြားမင်းသည်။ မဟိဒ္ဓိကံ၊ ကြီးသော တန်းခိုး ရှိသော။ ဝိသုကမ္မံ၊ ဝိသုကြံကို။ အာမန္တယိတ္ထ၊ သခ်မ်းဘန်ချေ စေခိုင်း၏။ (ဝေယျာ)။ မန္တာ၊ ပညာ။ မန္တော၊ တိုးတိုးတိုင်ပင်ခြင်း။ ကာရိတော၊ ၌။ "မန္တာပေတိ၊ မန္တာပယတိ"တိ ရှုပါနိ၊ တို့တည်း။

ဘော၊ ၌။ **မန္တာတိ**၊ ကား။ ပညာ၊ ပညာ။ "ဂ(ေ)ဝေသနသညာ"တိပိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ရှာ၍ မှတ်ခြင်းဟူ၍လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[အမှာ] ဂ(ေ)ဝေသန-ကို ဂေါ-ဃသနခဲ့။ ဂေါသဒ္ဒါ ဉာဏ်ဟော။ ယို့ကြောင့် သံယုတ်ဒီကာ၌ "ဂ(ေ)ဝေသိတိ ဉာဏေန ပရိယေသနမကာသိ"မိန့်ပြီ။ (ဒီ-ဋီ ၁-၃၀။ သီ-ဋီ(နဝ) ၂-၂၇၅)။

မန္တောတိ၊ ကား။ ဂုတ္တဘာသနံ၊ လုံခြုံစွာ ပြောဆိုတိုင်ပင်ခြင်းတည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ "ဥပသုတိကာပိ၊ နားကြားကောင်းသော အရပ်၌ နေသော သူတို့သည်လည်း။ မန္တံ၊ အတိုင်အပင်ကို။ သုဏန္တိ၊ ကြားနာ ကုန်၏။ တသ္မာ ဟိ၊ ကြောင့်လျှင်။ မန္တော၊ အတိုင်အပင်သည်။ ခိပ္ပံ၊ စွာ။ ဘေဒံ၊ ပျက်ခြင်းသို့။ ဥပေတိ၊ ရောက်၏။" (**မဟော၊ ပဏ္ဍရုဂ် ဇာတ်၌ လည်း လာ၏**။) ဣတိ ဘော၊ ၌။ ဂုတ္တဘာသနံ၊ ကို။ "**မန္တော**"တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အပိ စ၊ ကား။ **မန္တော**တိ၊ ကား။ ဆဋ္ဌမ်မန္တော၊ အစိတ်ခြောက်ပါးရှိသော ဗေဒင်တည်း။ စ(သစ္စံ)၊ ၏။ "ယေ။ပ။ တ"န္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ယေ၊ အကြင် ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဗြဟ္မစိန္တိတံ၊ အဌက-စသော မြတ်သောသူတို့သည် ကြံအပ်သော။ ဆဋ္ဌမ်၊ အစိတ် ခြောက်ပါးရှိသော။ မန္တံ၊ ဗေဒင်ကို။ ပရိဝတ္တေန္တိ၊ ပြန်လှန်သုံးသပ် သရဇ္ဈာယ်ကုန်၏။

[အမှာ] ဗြဟ္မစိန္တိတန္တိ ဗြဟ္မေဟိ အဌကာဒီဟိ စိန္တိတံ ပညာစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌံ။ (ဝိမာန-ဋ္ဌ ၂၆၄)။ ပရိဝတ္တေန္တိတိ သဇ္ဈာယန္တိ ဝါစေန္တိ စ။ ဗြဟ္မစိန္တိတန္တိ ဗြာဟ္မဏာနမတ္ထာယ ဗြဟ္မုနာ စိန္တိတံ ကထိတံ(ဒီပံ)။ (ပေတဝတ္ထု-ဋ္ဌ-၉၂။)

ဘော၊ ၌။ သိက္ခာ။ပ။ ဝ(ေ)ဝေသန၊ သိက္ခာကျမ်း, နိရုတ္တိကျမ်း, ကပ္ပကျမ်း, ဗျာကရဏ်းကျမ်း, ဆေဒတိသတ္ထကျမ်း, ဆန္ဒောဝိစိတိကျမ်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ မန္တော၊ ကို။ ဆဋ္ဌင်္ဂါတိ၊ အစိတ်ခြောက်ပါး ရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

နိဒါ ဓာတု-နိ ၂—၂၄—ပ.မ.သ-စ

တောနိ ၎ေ၊ ထို သိက္ခာကျမ်း စသည်တို့ကိုပင်လျှင်။ "ဆ ဝေဒင်္ဂါနိ"တိ၊ ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဝေဒေါ ၎ေ၊ ဝေဒ-ကိုပင်လျှင်။ "မန္တော သုတိ"တိ စ၊ ၍လည်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။[ဣရုဗ္ဗေဒါဒယော ဟိ ဂုတ္တ-ဘာသိတပ္ပတာယ မန္တာတိ ဝုစ္စန္တိ။ (သာရတ္ထ-ဋီ ၁-၂၁၃။ ဝိမတိ ၁-၄၂)။] အထ ဝါ၊ ကား။ **မန္တော**တိ၊ ကား။ ဝေဒါဒိဝိဇ္ဇာ၊ ဗေဒင်စသော အတတ်တည်း။

ယန္ဓ-ဓာတ်။ ။**ယန္ဓ**၊ သည်။ **သကော်ဘနေ**၊ တွန့်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ယန္ဓေတိ၊ ယန္ဓယတိ၊ တွန့်၏။ ယန္ဓံ၊ ယန္ဓရား။ တေလယန္ဓံ၊ ဆီညှစ်ယန္ဓရားသည်။ စက္ကံ၊ အိုးထိန်းစက်သည်။ ဘမတိ ယထာ၊ လည်သကဲ့သို့။ ၎ဝံ၊ တူ။ **မေဒနီ**၊ မြေကြီးသည်။ ကမ္မတိ၊ တုန်လှုပ်၏။

သတ္ဓ-ဓာတ်။ ။**သတ္ဓ**၊ သည်။ **ဂတိယံ**၊ ဌဿဖြစ်၏။ သတ္ဓေတိ၊ သတ္ဓယတိ၊ သွား၏။

သန္ဓ-ဓာတ်။ ။**သန္ဓ**၊ သည်။ **အာမပ္ပယောဂေ**၊ မျှားပြားဖြင်ပည်း ဝှန်သည်းထူပြောခြင်းဌဖြစ်၏။ ဥသုနာ ကြိယာ၊ မျှားစွာ ပြုခြင်းသည်။ **အာမပ္ပယောဂေါ** နာမ၊ မည်၏။ သန္ဓေတိ၊ သန္ဓယတိ၊ ထူပြော၏။

ကိတ္ဓ-ဓာတ်။ ။**ကိတ္ဓ**၊ သည်။ **သံသန္ဒနေ**၊ တိုင်ပင်နှီးနှောခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ကိတ္ဓေတိ၊ ကိတ္ဓယတိ၊ ဟောကြား၏။ "ယေ၊ အကြင်နတ်တို့ကို။ ဝေါ၊ သင်ရဟန်းတို့အား။ **အဟံ**၊ ငါဘုရားသည်။ **ဂိရာဟိ**၊ ဂါထာတို့ဖြင့်။ **အနုပုဗ္ဗသော**၊ **အစဉ်အတိုင်း**။ **ကိတ္ဓယိဿာမိ**၊ ဟောကြားအံ့။" (**မဟာသမယသုတ်**)။ ကိတ္ဓနာ၊ ချီးမွမ်းခြင်း။ ပရိကိတ္ဓနာ၊ ခြင်း။ ဣတိအာဒိသု ပန၊ တို့ဌကား။ ကတ္ထနာ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို။ ကိတ္ဓနာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တန္ဓ-ဓာတ်။ ။**တန္ဓ**၊ သည်။ **ကုဋ္ဌမ္ဘဝရဏေ**၊ ဥစ္စာကို ဆောင်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ [**ကဋ္ဌမ္ဘဝရဏေ-လည်း ရှိ၏။ အိုးဖြင့်ရေကိုဆောင်ခြင်းဌပေး**။] တန္ဓေတိ တန္ဓယတိ၊ ဥစ္စာကို ဆောင်၏။ သတန္ဓော၊ ဥစ္စာကို ဆောင်ရှင်းနှင့် တကွဖြစ်၏။ ဝါ၊ မိမိဥစ္စာကို ဆောင်၏။ သပ္ပဋ္ဌာနော၊ မိမိပြဋ္ဌာန်း၏။ ဣတိအဏ္ဏော၊ နက်။

ယတ-ဝတ်။ ။[၃၀၉] ယတ၊ သည်။ နိုကာရောပကာရေသု၊ ကျေးဇူး မဲ့ပြုခြင်း, ကျေးဇူးပြုခြင်းတို့၌ ဖြစ်၏။ ယတေတိ၊ ယတယတိ၊ ကျေးဇူးမဲ့ပြု၏။ ဝါ၊ ကျေးဇူးပြု၏။ နိတော စ၊ နိ-ဟူသော ဥပသာရမှ နောက်ဖြစ်သော ယတ-ဝတ်သည်ကား။ ပဋိဒါနေ၊ တဘန် ပေးခြင်း၌ ဖြစ်၏။ နိဥပသဂ္ဂတော၊ နိ-ဟူသော ဥပသာရမှ။ ပရော၊ နှောင်းသော။ ယဘဝတု၊ သည်။ ပဋိဒါနေ၊ တဘန်ပြန်၍ပေးခြင်း၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ နိယျာတေတိ နိယျာတယတိ၊ ဆောင်နှင်း၏။ တကာရသ ပန၊ တ-၏ကား။ ဒကာရတ္တေ၊ ဒ-၏အဖြစ်ကို။ ကတော၊ သော်။ နိယျာဒေတိ နိယျာဒယတိ၊ ဆောင်နှင်း၏။ သာရထိ၊ ထိန်း။ ရထံ၊ ရထားကို။ နိယျာ-ဒယိတ္ဝာန၊ ပေးအပ်ဆောင်နှင်းခဲ့၍။ အဏကော၊ မြို့မရှိသည်ဖြစ်၍။ (တံ၊ သည်။) ဟေ၊ လာလတ်လော့။ (တေ၊ ပိ)။ ဣတိ ရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ဝတု-ဝတ်။ ။ဝတု၊ သည်။ ဘာဝသာယံ၊ ၌ဖြစ်၏။ ဝတ္တေတိ၊ ဝတ္တယတိ၊ ဆို၏။

ပတ-ဝတ်။ ။ပတ၊ သည်။ ဂတိယံ၊ ၌ဖြစ်၏။ ပတေတိ၊ ပတယတိ၊ သွား၏။

ဝါတ-ဝတ်။ ။ဝါတ၊ သည်။ ဂတိသုခသေဝနေသု၊ တို့၌ဖြစ်၏။ ဂတိ၊ လားခြင်း။ သုခံ၊ ချမ်းသာ။ သေဝနံ၊ မှီဝဲခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော အတ္ထာ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ တွင်။ သုခနံ၊ ခြင်း။ သုခံ၊ ခြင်း။ ဝါတေတိ၊ ဝါတယတိ၊ လာ၏၊ ချမ်းသာ၏၊ မှီဝဲ၏။ ဝါတော၊ လေ။ ဝါတပုမ္ဖံ၊ လေပန်း။ ဝါ၊ အချည်းနှီး အသီးမှကင်းသောပန်း။ ဝါ၊ ပန်းမြုံ ပန်းသုန်း။

[အမှာ] (အဌသာလိနီ၌ "ဝါတပုပ္ဖံ"၏ အရာတွင် သစ္စသံခိပ်၌ "မောဃ-ပုပ္ဖံ" မိန့်ရကား "ဝါတပုမ္ဖ"ပုဒ်၏ "မောဃပုပ္ဖံ"အနက်ကို သိအပ်၏။

စီဝရသ၊ ၏။ အနုဝါတော၊ အလျားအနားပတ်။

ကေတ-ဝတ်။ ။ကေတ၊ သည်။ အာမန္တနေ၊ ၌ဖြစ်၏။ ကေတေတိ၊ ကေတယတိ၊ ခေါ်၏။ ကေတကော၊ ဆတ်သွား။

သတ္တ-ဝေတ်။ ။သတ္တ၊ သည်။ သန္ဓာနကြိယာယံ၊ အစဉ်မပြတ် ပြုခြင်း ၌ဖြစ်၏။ သန္ဓာနကြိယာ နာမ၊ ကား။ ပဗန္ဓကြိယာ၊ အစဉ်ကို ပြုခြင်း။ အဝိစ္ဆေဒကရဏံ၊ မပြတ်ပြုခြင်းတည်း။ သတ္တေတိ၊ သတ္တယတိ၊ အစဉ်ကိုပြု၏။ သတ္တော၊ သတ္တဝါ။

(တာတ၊ ချစ်သားသုဇာတာ။ တုံ၊ သည်။) သန္ဓရမာနောဝ၊ အဆောတလျင် ရှောင်ဟခင်လျင်။ ဟရိတံ တိဏံ၊ စိမ်းမြနုပျို ညိုသောမြက်ကို။ လာယိတ္ဝာ၊ ၍။ ဂတသတ္တံ၊ ကင်းသော အသက်ရှိသော။ ဇရဂ္ဂဝံ၊ နွားအိုကို။ ခါဒ ခါဒါတိ၊ စားပါ စားပါ ဟူ၍။ ကိ ံ၊ ကြောင့်။ လပသိ နု၊ ဆိုဘိသနည်း။ [**ဓမ္မပဒတ္ထု ဇာတ် ၌လည်း လာ၏**]။

ဣတိ ပါဠိယံ ပန၊ ၌ကား။ "ဂတသတ္တံ ဇရဂ္ဂဝ"နှင့် ပါဌသ၊ ၏။ "ဝိဂတဇီဝိတံ၊ ကင်းသော အသက်ရှိသော။ ဇီဏ္ဏဂေါဏံ၊ ကို။" ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို။ သံဝဏ္ဏေသုံ၊ ဘွင့်ကုန်၏။ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ **သတ္တ-သဒ္ဒသ**၊ ၏။ ဇီဝိတဝစနံ ဝိယ၊ အသက်ကို ဟောခြင်းကဲ့သို့။ ဒီသတိ၊ ၏။

[**အမှာ**] သြဂ္ဂန္ဓသန္ဓန်တို့ အပဂတဇီဝိတံ။ (ဇာတက-၌ ၆-၂၇၂)။ (ဇာတက ၌-၇-၃၄၅)၌လည်း နည်းတူ။ ဂတသန္ဓံ ဇရဂ္ဂဝန်တို့ ဝိဂတဇီဝိတံ ဇီဏ္ဏ-ဂေါဏံ။ (ဇာတက-၌ ၃-၁၄၅)။ ဤအလိုကား "ဇီဝိတာဝေါရောပန-ပဒဘာဇနီ(ဝိ ၁-၉၂)၌ "သန္ဓတိ ံ ဝိကောပေတိ"ဝယ် သန္ဓတိ-သည် ဇီဝိတပရိယာယ်ဖြစ်၍ သြဂ္ဂန္ဓသန္ဓတိ ဂတသန္ဓတိ ဟူအပ်လျက် ဂါထာ ဖြစ်၍ တိ-အက္ခရာ ကျသည်ဖြစ်ရာ၏။ ။ဂတသတ္တန်တို့ ဝိဂတဇီဝိတံ။ (ပေဘဝတ္ထု-၌ ၃၇)။ ။နှ သြဂ္ဂတတ္တာ၊ ဘဝန်တို့ မိတ္တာတိ အပဂတ-ဝိညာဏသ မတသ မိတ္တာ နာမ နှ ဟောန္တိ။ ဘဟူ မိတ္တာ ဥဂ္ဂတတ္တာ ဟောန္တီတိ ဘဝသမ္ပတ္တိယာ ဥဂ္ဂတသဘာဝသ သမိဒ္ဓသ ဗဟူ အနေကာ မိတ္တာ ဟောန္တိ။ (ပေဘဝတ္ထု-၌ ၂၀၄)။ ဤအလိုကား "ဂတသတ္တံ"ကို ဟာ သ-အတ္တံ ခဲ့။ သ-သဒ္ဒါ အတ္တတ္ထ၊ အတ္တ-သဒ္ဒါ သဘောဟော ဖြစ်သော်လည်း အရာအားဖြင့် "ဇီဝိတ"ကိုပဲ ဟူလို။

"ပဂ္ဂဟေန၊ သပိတ်ဖြင့်။ ဥဇ္ဇေန၊ ရှာမှီးသဖြင့်။ ဝါ၊ ဥဇ္ဇေန ပဂ္ဂဟေန (ဥဇ္ဇော ပဂ္ဂဟော ဟုတ္တာ)၊ သပိတ်ဖြင့် ရှာမှီးသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဥဇ္ဇေန ပဂ္ဂဟေန၊ သပိတ်ပိုက်၍ ရှာမှီးခြင်းဖြင့်။ (လက္ခိတေန၊ မှတ်အပ်သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။) ယာဝပေတုံ၊ မျှခြင်းငှါ။ နှ သုကရာ၊ မလွယ်။" ဣတိ

ဘွား၊ ၌။ **ပဂ္ဂဟသဒ္ဒသ**၊ ၏။ ပတ္တကယနံ၊ သင်္ဂါတ်ကို ဟောခြင်းသည်။ ဒိသဘိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တထာပိ၊ လည်း။ (ထည့်)။ သုဒ္ဓ၊ စွာ။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ် ဆေးနွေး မေးမြန်း စုံစမ်းသင့်၏၊ စုံစမ်းရမည်၊ စုံစမ်းလေ။

[အမှာ]　နဲ့ သုကရာ ဥဿေန ပဂ္ဂဟေန ယာဝေတုန္တိ ပဂ္ဂဟေန ယော ဥဿော ဟောနေ ယာဝေတုံ နဲ့ သုကရာ၊ ပတ္တံ ဂဟေတ္မာ ယံ ဒေရိယာ ဥဿံ ကရောန္တိ၊ ဘိက္ခာစရိယံ စရန္တိ၊ ဟောနေ "ဥဿေန ယာဝေတုံ နဲ့ သုကရာ"တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ (ဝိ-ဋီ ၁-၁၄၄)။

နဲ့ သုကရာ ဥဿေန ပဂ္ဂဟေန ယာဝဟာနေ ပဂ္ဂဟယတိတိ ပဂ္ဂဟော၊ ပတ္တော။ ဟောနေ ပဂ္ဂဟေန ပတ္တေနာကိ အတ္ထော၊ ပတ္တံ ဂဟေတ္မာ ဘိက္ခာ-စရိယာယ ယာဝေတုံ နဲ့ သကျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ (သာရတ္ထ-ဋီ ၁-၄၂၇)။

ဥဿေန ပဂ္ဂဟေနာကိ ဒဏ္ဍ ပဂ္ဂဟေနာတိ ပတ္တေန၊ ပတ္တံ ဂဟေတ္မာတိ အတ္ထော။ ပဂ္ဂယှတိ ဧတေန ဘိက္ခတိတိ ပဂ္ဂဟော၊ ပတ္တော၊ ဟောနေ "ပဂ္ဂဟေန ယော ဥဿော"တိ အာဒိ။ အထ ဝါ ပဂ္ဂဟေနာတိ ဂဟဏေန ဥဿယ္ယာယ ဂဟေတာ ပတ္တောတိ သိဒ္ဓတိတိ အာဒေ "ပတ္တံ ဂဟေတ္မာ"ကိ။ (ဂိမတိ-ဋီ ၁-၁၁-၁၉)။

ဥဿယ် ပရိဝယာတိ ဘိက္ခမဟနနာဟိ ဥဿော၊ ပတ္တော။ ဥဿော ပဂ္ဂဟော။ ဥဿေန ဥဿံ ပတ္တံ ပဂ္ဂဟေန ပဂ္ဂဟံ ကတ္မာ ယာဝေတုံ နဲ့ သုကရာတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောကိ ဒနော ရုတိ။

သုတ္တ-ဝေတ်။　။သုတ္တ၊ သည်။ **အဝမာစနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ သုဒ္ဓတ္တာ၊ သုတ္တယတိ၊ လုတ်၏။

မုတ္ဘ-ဝေတ်။　။မုတ္ဘ၊ သည်။ **ပသဝနေ**၊ ယိုစီးခြင်းဌာ ဖြစ်၏။ မုဒတ္တာ၊ မုတ္ဘယတိ၊ ယိုစီး၏၊ ကျင်စွန့်၏။ မုတ္ဘံ၊ ကျင်ဝယ်

အတြ၊ ၌။ **အယံ**၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။ "ဒေဝ၊ တိုဗျောဝ၊ သည်။ (ထည့်)။ မုတ္ဘောတိ၊ ကျင်ဝယ်လည်း စွန့်၏။ ဩဟဒေတိ စ၊ ကျင်ကြို့-လည်း စွန့်၏။" ဣတိ **အယံ**၊ ကား။ ပါဠိတည်း၊ (မဟာ သရာဝေါဒိယ)။ တတ္ထ၊ ၌။ **မုတ္ဘောတိ**၊ ကား။ ပဿာဝံ၊ ကျင်ဝယ်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ **ဩဟဒေတိ**၊ ကား။ **ကရီသံ**၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ၏။ **ကာရိ**ဟေ၊ ၌။ **မုတ္ဘာ**ပေတိ၊ **မုတ္ဘာ**ပယတိ၊ ဧ၏။ ဣတိ ရူပါနိ၊ ဟိုတည်း။

ကတ္ထရ-ဓာတ်။ ။[၃၁၀] **ကတ္ထရ၊** သည်။ **သေထိလ္လေ၊ လျှော့ခြင်းဌ** ဖြစ်၏။ ကတ္ထရေတိ ကတ္ထရယတိ၊ လျှော့၏။ **ကတ္ထရော၊** လူအို။ ကတ္ထရဒဏ္ဍော၊ တောင်ဝှေး။ ကတ္ထရသုပ္ပံ၊ စံကောဆွေး။ ဝါ၊ မန်းအို။

တတ္ထ၊ ဌ။ **ကတ္ထရောတိ၊** ကား။ ဇိဏ္ဏော၊ လူအို။ မဟလ္လကော၊ အသက်ကြီး။ ဣတိ(အတ္ထရူပ်)၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ **ကတ္ထရော၊** မည်သနည်း။ (ထည့်)။ အဂ်ါနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏။ သိထိလဘာဝေန၊ လျှော့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကတ္ထရယတိ သိထိလော ဘဝတိ၊ လျှော့သည်ဖြစ်၏။ ဣတိ အတ္ထေန၊ ကြောင့်။ **ကတ္ထရော၊** မည်၏။ (သမ္ဗန်)။ **ကတ္ထရဒဏ္ဍောတိ၊** ကား။ ကတ္ထ-ရေဟိ ဇိဏ္ဏမနုဿေဟိ၊ လူအိုတို့သည်။ ဌကန္ဓတော၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတာယ၊ စွဲကိုင်လှမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကတ္ထရာနံ၊ လူအိုတို့၏။ ဒဏ္ဍော၊ တောင်ဝှေးတည်း။ ကတ္ထရဒဏ္ဍော၊ လူအိုတို့၏ တောင်ဝှေး။ တေန၊ ကြောင့်။ **အဌကထာစရိယာ၊** တို့သည်။ "**ကတ္ထရဒဏ္ဍောတိ၊** ကား။ ဇိဏ္ဏ-ကာလေ။ အိုသောအခါ၌။ ဂဟေတဗ္ဗဒဏ္ဍော၊ ကိုင်စွဲအပ်သော လက်နက်တည်း။" ဣတိ (ဣမမတ္ထံ)၊ ကို။ အာဟု၊ ကုန်၏။ **ကတ္ထရသုပ္ပန္တိ၊** ကား။ ဇိဏ္ဏသုပ္ပံ၊ စံကောဆွေး။ (ယံ ဝတ္ထု၊ အကြောင်းဖြစ်သည်။) **ကတ္ထရ**ဣ၊ ဆိုးရွားဟောင်းမြင်း အိုမင်းလျှော့လျည်းသည်လည်း ဖြစ်၏။ တံ (ဝတ္ထု)၊ ထိုဖြစ်သည်။ သုပ္ပဣ၊ စံကောလည်း ဖြစ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုနှစ်ပါး သော သတ္တိကြောင့်။ ကတ္ထရဣ တံ သုပ္ပဣာတိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ကတ္ထရဣ တံ သုပ္ပဣာတိ ဝါကျေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ သော။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ဘွဲ့အပ်သော။ တံ ဝတ္ထု၊ သည်။ ကတ္ထရသုပ္ပံ၊ မည်၏။ ဣတိ သမာသော၊ ဣသို့ ဝိသေသနပုဗ္ဗပဒ-ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ကို။ ကတ္ထဗ္ဗော၊ ၏။ (သမ္ဗန်)။

စိတ္ထ-ဓာတ်။ ။**စိတ္ထ၊** သည်။ **စိတ္ထကရဏေ၊** ဆန်းကြယ်စွာ ပြုခြင်းဌ ဖြစ်၏။ `ကဒါစိ၊ ရံခါ။ ဒဿနေပိ၊ ရှုခြင်းဌလည်း ဖြစ်၏။ ဝိစိတ္ထဘာဝကရဏံ၊ ဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်။ **ဝိတ္ထကရဏံ၊** မည်၏။ စိတ္ထေတိ၊ ဆန်းကြယ်စွာပြု၏။ ဝါ၊ ရှု၏။ပ။

ဓာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ထကာရန္တိစာတု

ကထ-စာတ်။ ။ကထ၊ သည်။ **ကထနေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ကထေတိ၊ကထယတိ၊ ဆိုး၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သာကစ္ဆတိ၊ တကွဆိုပြော နှီးနှော ဆွေးနွေး မေးဖြေချေတင်၏။ သာကစ္ဆာ၊ ခြင်း။ **ကထာ**၊ စကား။ ပရိ-ကထာ၊ ပရိယာယ်ဆိုခြင်း။ **အဌကထာ**၊ **အနက်အဘွဲ့**။

အဌကထာ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်မျှား။ ။တတ္ထ၊ ၌။ **သာကစ္ဆတိ**တိ၊ ကား။ သဟ၊ ကွ။ ကထယတိ၊ ၏။ **ဘဂဝါ**(သဒ္ဒ-ပညတ္တိယာ)၊ ဤသဝိညတ္တိကဝစီဘေဒသဒ္ဒ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဝဒန္တ-၏မနသာ၀ဝတ္ထိတသဒ္ဒပညတ်သည်။ အတ္ထော၊ ကို။ ကထိယတိ၊ ဟော-အပ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ထိုသို့ ဟောတတ်သော သတ္တိကြောင့်။ (ဘဂဝါတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ သော။ သာ သဒ္ဒပညတ္တိ၊ သည်။) **အဌကထာ**၊ မည်၏။ **[အ၀ိတ္ထကတ္ထုသာဓ်]**

ဝါ၊ **ဘဂဝါ**(နာမပညတ္တိယာ)၊ ဤသဝိညတ္တိကဝစီဘေဒသဒ္ဒ၏အကျိုး-ဖြစ်သော နာမပညတ်ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ကထိယတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ကြောင့်။ (ဘဂဝါတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဏိတာ၊ သော။ သာ နာမပညတ္တိ၊ သည်။) **အဌကထာ**၊ မည်၏။ **[ကရကသာဓ်]**

ဝါ၊ **ဘဂဝါ**(သံ၀ဏ္ဏနာယ)၊ **အာ**။ ယော အတ္ထော၊ ကို။ (**အာ**ရော-စနဝသေန၊ ကြားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။) ကထိယတိ၊ အပ်၏။ ယော-အတ္ထော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ထိုသို့အနက်ကို ကြားသောအားဖြင့်-ဆိုရာ ဖြစ်သောကြောင့်။ (သာ သံ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။) **အဌကထာ**၊ မည်၏။ **[သမ္ပဒါနသာဓ်]**။

ဝါ၊ **ဘဂဝါ** (သံ၀ဏ္ဏနာယ)၊ **မ**။ (နိဟရိတ္ဝာ၊ ထုတ်၍။) **အ**တ္ထော၊ **အ**နက်ကို။ ကထိယတိ၊ **အ**ပ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့**အ**နက်ကို ထုတ်၍ဆိုရာ-ဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ (သာ သံ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။) **အဌကထာ**၊ မည်၏။ **[အပါဒါနသာဓ်]**။

ဝါ၊ **ဘဂဝါ** (သံ၀ဏ္ဏနာယ)၊ **ဏ**။ ယော **အ**တ္ထော၊ ကို။ ကထိယတိ၊ **ဏ**။ ဣတိ **အ**တ္ထော ၊ သည်။ (**အ**တ္ထိ၊ **ဏ**။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သာ၊ သည်။) **အဌကထာ**၊ မည်၏။ **[ဘဒ္ဒီ၀ဟုဗ္ဗီဟိ]**။

၀ါ၊ ဇောယ (သံဝဏ္ဏနာယ)၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ (သီလေန၊ အလေ့အားဖြင့်။ ဓမ္မေန၊ သဘောအားဖြင့်။ သာဓုကာရိနာ၊ ကောင်းစွာပြုသဖြင့်။) ကထိယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သာ၊ သည်။) **အဋ္ဌကထာ၊** မည်၏။ **[တသီလာဒိ]**။

၀ါ၊ ဇောယ (သံဝဏ္ဏနာယ)၊ ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ကထိယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သာ၊ သည်။) **အဋ္ဌကထာ၊** မည်၏။ **[အဓိကရဏသာမ်]**။ တ္ထကာရဿ၊ တ္ထ-ကို။ ဋ္ဌကာရတ္ထံ၊ ဋ္ဌ-ပြု။

အဋ္ဌကထာမည်ပုံ

ယာယ (သံဝဏ္ဏနာယ)၊ ဖြင့်။ ဗျဥ္ဇနတ္ထပဒါနုဂံ၊ ဗျဥ္ဇနပဒခြောက်ပါး, အတ္ထပဒ ခြောက်ပါးသို့ အစဉ်လိုက်သော။ ၀ါ၊ သည် အစဉ်လိုက်သော။ ၀ါ၊ နှင့်တကွဖြစ်သော။ ၀ါ၊ အားလျော်စွာ ဖြစ်သော။ ၀ါ၊ အားလျော်စွာ သိအပ်သော။ နိဒါနဝတ္ထုသမ္မန္ဓံ၊ သောမနဿညာဏကရဏာဟူသော အစ္ဆရိယတ္ထနိဒါန်း, ဒေသ-ကာလ-ဒေသက-ပရိသတ်ဟူသော ဗာဟိရနိဒါန်း အစ္ဆာစာရစသော ဝတ္ထုနှင့်စပ်သော။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ အဘိဝဏ္ဏေန္တီ၊ ထင်စွာဘွင့်ကုန်၏။ ဇသာ (သံဝဏ္ဏနာ)၊ ကို။ အဋ္ဌကထာ၊ ဟူ၍။ မဘာ၊ ၏။

"အဋ္ဌကထာ"တိ စ၊ ဟူသော အမည်သည်ရင်း။ "အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ"တိ စ၊ ဟူသော အမည်သည်ရင်း။ နိန္နာနာကရဏံ၊ အထူးမရှိ။

ပထိ-ဓာတ်။ ။ပထိ၊ သည်။ **ဂတိယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ပန္ထေန္တိ၊ ပန္ထယန္တိ၊ ဘုံးကုန်၏။ ပန္ထော၊ ခရီး။ ဘူဝါဒိဂဏော၊ ၌။ "ပထ ဂတိယ"ဟု၊ ဟူ၍။ အကာရန္တဝေသန၊ ဖြင့်။ ကထိတသ၊ ဆိုအပ်သော ပထ-ဓာတ်၏။ "ပထတိ၊ သွား၏။ [၃၁၁] ပထော၊ ခရီး။" ဣတိ၊ သို့။ နိဂ္ဂဟီတာဂမ-ဝဇ္ဇိတာနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဓ ပန၊ ၌ကား။ ဣကာရန္တဝေသန၊ ဖြင့်။ ကထိတသ၊ ဆိုအပ်သော ပထိ-ဓာတ်၏။ သနိဂ္ဂ-ဟီတာဂမာနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ နိစ္စံ၊ မြဲ။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ပုတ္ထ-ဝေတ်။　။**ပုတ္ထ**၊ သည်။ **အာဒရာနာဒရေသု**၊ ရှိသေခြင်း, မရှိသေခြင်းတို့၌ဖြစ်၏။ ပုတ္ထေတိ၊ ပုတ္ထယတိ၊ ရှိသေ၏၊ မရှိသေ။

မုတ္ထ-ဝေတ်။　။**မုတ္ထ**၊ သည်။ **သယံဝေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ မုတ္ထေတိ၊ မုတ္ထယတိ၊ ပေါင်းစု၏။

ဝတ္ထ-ဝေတ်။　။**ဝတ္ထ**၊ သည်။ **အဒ္ဒနေ**၊ စွတ်စိုခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဝတ္ထေတိ၊ ဝတ္ထယတိ၊ ၏။

ပုထ-ဝေတ်။　။**ပုထ**၊ သည်။ **ဘာသာယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ပေါ်ထေတိ၊ ပေါ်ထယတိ၊ ဆို၏။ ကထေတိ၊ ၏။ ဤတို အတ္ထော၊ နှုတ်။

ပုထ-ဝေတ်။　။**ပုထ**၊ သည်။ **ပဟာရေ**၊ ပုတ်ခတ်ရိုက်နှက်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ပေါ်ထေတိ၊ ပေါ်ထယတိ၊ ၏။ ကုမာရေ၊ သူငယ်တို့ကို။ ပေါ်ထေတွာ၊ ၍။ အဂမာသိ၊ ၏။

ကထ-ဝေတ်။　။**ကထ**၊ သည်။ **ဝါကျပဗန္ဓေ**၊ စကားအစဉ်၌ဖြစ်၏။ ကထေတိ၊ ကထယတိ၊ ဆို၏။ ကထာ၊ စကား။

သထ-ဝေတ်။　။**သထ**၊ သည်။ **ဒုဗ္ဗလျေ**၊ အားနည်းခြင်း၌ ဖြစ်၏။ သထေတိ၊ သထယတိ၊ အားနည်း၏။

အတ္ထ, ပတ္ထ-ဝေတ်။　။**အတ္ထ, ပတ္ထ** ၊ သည်။ **ယာစနာယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ အတ္ထေတိ၊ အတ္ထယတိ၊ တောင်းတ၏။ အတ္ထော၊ ဥစ္စာ။ ပတ္ထေတိ၊ ပတ္ထယတိ၊ တောင်းတ၏။ ပတ္ထနာ၊ ဆုတောင်းခြင်း။ ပဋိပက္ခံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို။ အတ္ထယန္တိ ဤစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤတို၊ ကြောင့်။ **ပစ္စတ္ထိကာ**၊ ကုန်၏။

ထောမ-ဝေတ်။　။**ထောမ**၊ သည်။ **သီလာဃာယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ထောမေတိ၊ ထောမယတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ ထောမနာ၊ ခြင်း။

ကာထ-ဝေတ်။　။**ကာထ**၊ သည်။ **ဟိံသာယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ကာထေတိ၊ ကာထယတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။

သထ-ဝေတ်။　။**သထ**၊ သည်။ **ဗန္ဓနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ သထေတိ၊ သထယတိ၊ ၏။

သန္ဓ, ဂန္ဓ-ဓာတ်။ ။**သန္ဓ, ဂန္ဓ**၊ သည်။ **သန္ဓမ္ဘော**၊ ထောက်ပင့်ခြင်းဌ် ဖြစ်၏။ သန္ဓတိ၊ ထောက်ပင့်၏။ပ။ ဂန္ဓော၊ ထောက်ပင့်ခြင်း။

ထကာရန္တဓာတုရူပါနိ၊ တည်း။

ဒကာရန္တဓာတု

ဟဒ-ဓာတ်။ ။[၃၁၂] **ဟဒ**၊ သည်။**ကရီသုဿဂ္ဂေ**၊မစင်စွန့်ခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ ကရီသဿ၊ ကို။ ဥဿဂ္ဂေါ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ သည်။ **ကရီသုဿဂ္ဂေါ**၊ မည်၏။ ဟဒေတိ၊ မစင်စွန့်၏။ပ။

ဝိဒ-ဓာတ်။ ။**ဝိဒ**၊ သည်။ **လာဘေ**၊ ဌ်ဖြစ်၏။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဌ်။ **လာဘော** နာမ၊ ကား။ အနုဘဝနံ၊ ခံစားခြင်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဒဓာတု၊ သည်။ အနုဘဝနေ၊ ဌ်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ အဒ္ဓာ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ သုခံ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ပ။ ဝေဒနာ၊ ခြင်း။ ဝိတ္တိ၊ ခံစားခြင်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခြင်း။ သုခံ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယမာနော၊ ၏။

ကုဒိ-ဓာတ်။ ။**ကုဒိ**၊ သည်။ **အနတ္တဘာဝနေ**၊ မရှိမည်တ် မကော်မရော် ထော်လော်ကန့်လန့် ဆိုခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ ကုဒ္ဒေတိ၊ ကုဒ္ဒယတိ၊ မန္ဒိမ့်မချ မာနတက်လျှမ်း ကြမ်းထမ်းစွာ ဆို၏။

ပိဒ-ဓာတ်။ ။**ပိဒ**၊ သည်။ **သိနေဟနေ**၊ နှစ်သက်ခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ အတြ၊ ဌ်။ **သိနေဟော** နာမ၊ ကား။ ပိတိ၊ တည်း။ **မေဒေတိ**၊ **မေဒ-ယတိ**၊ ၏။

ဆဒ-ဓာတ်။ ။**ဆဒ**၊ သည်။ **သံဝရဏေ**၊ ဌ်ဖြစ်၏။ ဂေဟံ၊ ကို။ ဆာဒေတိ၊ ဆာဒယတိ၊ မိုး၏။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ဆာဒေတိ၊ ဖုံးလွှမ်း၏။ပ။ ဆတ္တံ၊ ထီး။ ကုဋ္ဌိ၊ ကို။ ဆန္နာ၊ မိုးအပ်၏။

တတြ၊ ဌ်။ **ဆတ္တန္တိ**၊ ကား။ အာတပတ္တံ၊ ထီးတည်း။ အာတပံ၊ နေပူကို။ ဆာဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဆတ္တံ**၊ မည်၏။ ပဋ္ဌိစ္ဆာဒိယတေ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဆန္နာ**၊ မည်၏။

စုဒ-စာတ်။　။**စုဒ**၊ သည်။ **သဠောဒနေ**၊ အပြစ်တင်ခြင်းဌာ်ရင်း။ **အာ-ဏတ္တိယဉ္စ**၊ ဌာ်ရင်းဖြစ်၏။ စောဒေတိ၊စောဒယတိ၊ စောဒနာ၏၊ အပြစ်တင်၏၊ စေခိုင်း၏။ စောဒကော၊ စောဒနာတတ်သောသူ။ စုဒိ-တကော၊ စောဒနာအပ်သောသူ။ စောဒနာ၊ ခြင်း။ ဗုဒ္ဓစောဒိတော၊ မိထွေးတော် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကြောင်းကို ရဟန်းတို့အား ကြားချေဟု မြတ်စွာဘုရား စေခိုင်း တိုက်တွန်းအပ်သော။ အာနန္ဒော၊ သည်။ (**ဂေါတမီ အပဒါန်**)။

တတြ၊ ဌာ်။ **စောဒနာ**တိ၊ ကား။ စာလနာ၊ လှုပ်ရှားခြင်းတည်း။ **စာလနာ**တိ၊ ကား။ ဒေါသာရောပနာ၊ အပြစ်တင်ခြင်းတည်း။ ဤတို အတ္ထော၊ နက်။

ဆဒ္ဒ-စာတ်။　။**ဆဒ္ဒ**၊ သည်။ **ဝမနေ**၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ ဆဒ္ဒေတိ၊ ဆဒ္ဒယတိ၊ ပျို့အန်၏။

မဒ-စာတ်။　။**မဒ**၊ သည်။ **ဝိတ္တိယောဂေ**၊ နှစ်သက်ခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ မဒေတိ၊ မဒယတိ၊ စည်းစိမ်ယစ်၏။

ဝိဒ-စာတ်။　။**ဝိဒ**၊ သည်။ **စေဟနာဝျာနနိဝါသေသု**၊ တို့ဌာ်ဖြစ်၏။ သညာဏ်၊ ကမ္မည်းတပ်ခြင်း, တံဆိပ်ခတ်ခြင်း, မှတ်ခြင်းသည်။ **စေဟနံ**၊ မည်၏။ ကထနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ **အာဝျာနံ**၊ **မည်**၏။ နိဝသနံ၊ နေခြင်းသည်။ **နိဝါသော**၊ **မည်**၏။ ဝေဒေတိ၊ ဝေဒယတိ၊ မှတ်၏၊ ဆို၏၊ နေ၏။ ပဋိဝေဒေတိ၊ ပဋိဝေဒယတိ၊ ဆို၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ကော၊ **အား**။ ပဋိဝေဒယာမိ၊ ကြား၏။ (**ကောသလသံယုတ်**)။

သဒ္ဒ-စာတ်။　။[**၃၁၃**] **သဒ္ဒ**၊ သည်။ **သဒ္ဒနေ**၊ ဆိုခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ သဒ္ဒေတိ၊ သဒ္ဒယတိ၊ အသံပြု၏။ ဝိသဒ္ဒေတိ၊ ဝိသဒ္ဒယတိ၊ ၏။ သဒ္ဒေါ၊ **အသံ**။ သဒ္ဒိတော၊ ဆိုအပ်၏။ ဒီဃတ္တော၊ ဒီဃပြုရာ၌။ "သဒ္ဒါ-ယတိ၊ ခေါ်၏။" ဤတို ရှုပ်၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတ္ထ စ၊ ဌာ်ကား။ "မံ၊ ငါ့ကို။ သဒ္ဒါယတိ၊ ခေါ်၏။ ဤတို သညာယ၊ ဤသို့သောအမှတ်ဖြင့်။ ဝေဂေန၊ လျင်စွာသဖြင့်။ ဥဒကေ၊ ဌာ်။ ပတိ၊ ဆင်းသက်၏။" ဤတို

၁။ စောနာ(က)

အဌကထာပါဠေ၁၊ ဤ ပဌာစာရိုဝတ္ထု ဓမ္မပဒ အဌကထာပါဠိသည်။ နိဒဿနံ၊ တည်း။ "ပဗ္ဗတာယတိ"တို ရှုပ်၊ ဟူသောရုပ်သည်။ ဓာတု-ဝသေန၊ ကေန္ဒဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိပ္ဖန္နံ၊ သည်။ နု ဟောတိ ဝိယ၊ သို့။ ဤဒံ၊ ဤသဒ္ဒါယတိဟူသောရုပ်သည်။ ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ နိပ္ဖန္နံ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဤတိ၊ သို့။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ နိပ္ဖန္နံယေဝ၊ တည်း။ ဤတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

သဒ္ဒ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်။ ။**သဒ္ဒါ**တိ၊ ကား။ သဒ္ဒိယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ **သဒ္ဒါ**၊ မည်၏။ ဝုစ္စတိတိ ဝစနံ ယထာ၊ ဝုစ္စတိတိ ဝစနံ-ဟု ပြုအပ်သကဲ့သို့တည်း။

အထ ဝါ၊ ကား။ အနေန၊ ဤဝစီဘေဒဖြင့်၊ သည်။ **အတ္ထော**၊ ကို။ သဒ္ဒိယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ **သဒ္ဒါ**၊ မည်၏။ ဂရုဝေါ ပန၊ ကား။ "သပ္ပတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ **သဒ္ဒါ**၊ မည်၏။ ဥဒီရိယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အဘိလပိယတိ၊ မိန့်အပ်၏။ ဤတိ အတ္ထော၊ နက်။" ဤတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

သုဒ-ပဒတ်။ ။**သုဒ**၊ သည်။ **အာသေစနေ**၊ ထမင်း, ဟင်းလျှာ ကျက်ရုံ သာလျှင် လျှော်စွာသွန်းလောင်းခြင်းဌာ ဖြစ်၏။ သုဒေတိ၊ သုဒပဒတိ၊ သွန်းလောင်း, ချက်, ပြုတ်, ဖုတ်, ကင်, ကြော်, လှော်၏။ သုဒေါ၊ စဖိုသည်။ **သုဒေါ**တိ၊ ကား။ ဘတ္တကာရကော၊ ထမင်းချက်သောသူတည်း။ ယော အကြင် ဘတ္တကာရကကို။ "ရသကော"တိပါ၊ အရသာကိုပြုတတ်သော သူဟူ၏လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ကန္ဒ-ပဒတ်။ ။**ကန္ဒ**၊ သည်။ **သာတစ္စေ**၊ မပြတ်မလပ် ဖြစ်ခြင်းဌာဖြစ်၏။ သတတဘာဝေါ၊ **မ**ပြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နိရန္တရ-ဘာဝေါ၊ အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ **သာတစ္စံ**၊ **မ**ည်၏။ ကန္ဒေတိ၊ ကန္ဒပဒတိ၊ မပြတ်ဖြစ်၏။

မုဒ-ပဒတ်။ ။**မုဒ**၊ သည်။ **သံသဂ္ဂေ**၊ ရောနှောခြင်းဌာဖြစ်၏။ ကေတောဝ-ကရဏံ၊ တပေါင်းတည်းပြုခြင်းသည်။ **သံသဂ္ဂေါ**၊ **မ**ည်၏။ သတ္တူနိ၊ မုံ့တို့ကို။ သပ္ပိနာ၊ ထောပတ်နှင့်။ မောဒေတိ၊ မောဒယတိ၊ ရောနှော၏။

နဒ-ဝေတ်။　။နဒ၊ သည်။ **ဘာသယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ နာဒေတိ၊ နာဒယတိ၊ အသံပြု၏၊ ဆို၏။ ဟေတုကတ္တုရူပါနိတိ၊ ၍။ နဝ ဝတ္ထု ဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) "သီဟော စ၊ ခြသေ့သည်ကား။ သီဟနာဒေန၊ ခြသေ့သံဖြင့်။ ဒဒ္ဒရံ၊ ငေ့တောင်ကို။ အဘိနာဒယိ၊ တပြိုင်နက် ပဲ့တင်သံပြု၏။" ဤတိ၊ သို့။ ပါဠိဒဿနတော၊ ပါဠိကို မြင်သောကြောင့်တည်း။

[**အဗျာ**]　**ဒဒ္ဒရံ** အဘိနာဒယိတိ တေန အသနိပါတသဒ္ဒသဒိသေန ဘေရဝတ-ရေန သီဟနာဒေန တံ ရဝတပဗ္ဗတံ အဘိနာဒယိ ကေနိန္ဒာဒံ အကာသိ။ (ဇာတက-ဋ္ဌ ၂-၇)။

အညြှောပါ၊ တပါးသော အရာ၌လည်း။ သံသယော၊ ကို။ နဲ ကာတဗ္ဗော၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဤမသို့ **စုရာဒိဂဏေ**၊ ၌။ ပေတုကတ္တုရူပသဒ်-သာနမို့၊ ကုန်သော။ သုဒ္ဓကတ္တုရူပါနံ၊ တို့၏။ သန္ဓိသနတော၊ ထင်ခြင်း ကြောင့်တည်း။

သဒ-ဝေတ်။　။သဒ၊ သည်။ **အဿာဒနေ**၊ သာယာခြင်း၌ဖြစ်၏။ သာဒေ-တိ၊ သာယာ၏။ပ။ဣတ္ထေ၊ ဤအသာဒေတိ-စသည်၌။ အာ-ဥပသဂ္ဂေါ၊ အာ-ဟူသော ဥပသာရသည်။ ရဿဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒ္ဋိတော၊ ၏။

ဂဒ-ဝေတ်။　။ဂဒ၊ သည်။ **ဒေဝသဒ္ဒေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ မေဃသဒ္ဒေါ၊ ကို။ **ဒေ-သဒ္ဒေါ**၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဂဒေတိ၊ ဂဒယတိ၊ ကြူးရိုက် ထစ်ချုန်း၏။

ပဒ-ဝေတ်။　။[၃၁၄] **ပဒ**၊ သည်။ **ဂတိယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ပဒေတိ၊ပဒယတိ၊ သွား၏။ ပဒံ၊ ခြေ။ ဤမိသာ၊ ဤပဒ-ဝေတ်၏။ **ဒိဝါဒိ-ဂဏေ**၊ ၌။ "ပဇ္ဇတိ"တိ ရှေ့ပံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဤ၀ ပန၊ ဤ**စုရာဒိဂိုဏ်း**ဟု ဆိုကား။ ဤဒိသာနိ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ရုပ်တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ဆိဒ္ဒ-ဝေတ်။　။**ဆိဒ္ဒ**၊ သည်။ **ကဏ္ဏဘေဒေ**၊ နားတွင်း၌ဖြစ်၏။ ဆိဒ္ဒေတိ၊ ဆိဒ္ဒယတိ၊ ပေါက်၏။ ဆိဒ္ဒံ၊ အပေါက်။

ဆိဒ-ဝေတ်။　။**ဆိဒ**၊ သည်။ **ဒ္ဒေဝေါကာရဏေ**၊ နှစ်ဘို့ပြုခြင်း၌။ ဘော၊ ဆရာ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ စတုဝေ ဝါ၊ လေးဘို့ရင်း။ ပဉ္စဝေ ဝါ၊ ငါးဘို့ရင်း။ အနေကသာတဝေ ဝါ၊ အဘို့အရာများစွာရင်း။ ဆိန္နတိ၊ ဖြတ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တံ ဆေဒနံ၊ ထိုဖြတ်ခြင်းသည်။ ဒ္ဒေဝေါ-

ကရဏံ နာမ၊ မည်သည်။ နဟောတိ နနု၊ လော။ ဧဝံ သန္တေ၊ လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာမညေန၊ ဖြတ်ခြင်းသာမညအားဖြင့်။ အဝတ္ဝာ၊ ၍။ "ဒ္ဒေဓာကရဏေ"တိ၊ ၍။ ဒ္ဒိဓာ ဂဟဏံ၊ ဒ္ဒိဓာ-သဒ္ဒါကို။ ကတံ၊ နည်း။ ဣတိ (စောဒနာ)၊ တည်း။ ဒ္ဒိဓာကရဏံ နာမ နဟောတီတိ၊ ၍။ နဝတ္တမ္ပိ၊ အပ်။ အနေကသတဓာ၊ ဖြင့်။ ဆေဒနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဒ္ဒိဓာကရဏံ ယေဝ၊ နှစ်ဘို့ပြုခြင်းသာတည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ အပရဿ အပရဿ၊ တပါးတပါး သော။ ဆိန္နကောဋ္ဌာသဿ၊ ပြတ်သောအစု၏။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေးဖြစ်သော။ ဧကေန ကောဋ္ဌာသေန၊ တစုံနှင့်။ သဒ္ဒိ ၊ ကဲ့။ အပေက္ခနဝသေန၊ ငဲ့ခြင်း၏ အစွမ်း ဖြင့်။ ဒ္ဒိဓာကရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ ယေဝ၊ တည်း။ ဆေဒေတိ၊ ဆေဒ-ယတိ၊ ဖြတ်၏။

မဟာဝိရ၊ ကြီးသောလုံ့လရှိသော ခန္ဓိဝါဒီရှင်ရသေ့။ ယော၊ အကြင်ကလာဗုမင်းသည်။ တေ၊ ၏။ ဟတ္ထေ စ၊ တို့ကိုရင်း။ ပါဒေ စ၊ တို့ကိုရင်း။ ကဏ္ဏနာသဉ္စ၊ နား, နှာခေါင်းကိုရင်း။ ဆေဒယိ၊ ဖြတ်၏။ တဿ၊ ထိုကလာဗုမင်းအား။ (တုံ့၊ သည်။) ကုဋ္ဌ၊ အမျက်ထွက်လော့။ ဣဒံ ရဋ္ဌံ၊ ဤတိုင်းကို။ မာ ဝိနဿ၊ မပျက်စေ လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သေနာပတိ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ (သမ္မန်)။

(သေနာပတိ၊ ကြီး။) ယော ရာဇာ၊ အကြင်ကလာဗုမင်း သည်။ မေ၊ ၏။ ဟတ္ထေ စ၊ ၎င်း။ပ။ ဆေဒယိ၊ ၏။ သော ရာဇာ၊ သည်။ စိရံ၊ စွာ။ ဇီဝတု၊ အသက်ရှင်စေ။ မာဒိသာ၊ ငါကဲ့သို့သော သူတို့သည်။ နု ဟိ ကုဋ္ဌန္တိ၊ အမျက်မထွက် ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ တာဝပသော အာဟ။ (သမ္မန်)။

ဆဒ-ဓာတ်။ ။ဆဒ၊ သည်။ **အပဝါရဏေ**၊ ဟန့်ဆီးတားမြစ်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ဆာဒေတိ၊ ဆာဒယတိ၊ မိုး၏။ ဆတ္တံ၊ ထီး။ ပုရိသဿ၊ **အား**။ ဘတ္တံ၊ **အစာ**သည်။ ဆာဒယတိ၊ ဖုံးလွှမ်း၏။

[အမှာ] (ပိတ္တံ သေမှ ဘတ္တံ ပရိယောနန္ဓတိ၊ ဘတ္တမဿ နစ္ဆာဒေတိ၊ (ဝိ-၄-၂၇ဂ)။ ။နစ္ဆာဒေတိတိ နု ရူစ္စတိ၊ (ဝိ-ဌ ၄-၅၆)။ ။**အာနိသံသပက္ခဋ္ဌ** ဘတ္တမဿဆာဒေတိ(ဝိ-၄-၂၇ဂ) ကိုလည်း ဆာဒေတိတိ ရူစ္စတိ ဟုဘုဇ်ရာ ၏။ **အမိပ္ပါယ်**ကား **အစာ**ကို ပိတ္တသေမှတို့ ဆာဒနမြစ်၊ ပိတ္တသေမှ-ကို သာ **အစာ**ဆာဒနဖြစ်၍ **အစာ**သည် တေဇောကြောင့် ကြေ၏။ ယင်းသို့ **အစာ**ကြေသဖြင့် **အစာ**စားလိုခြင်း ရှစ်နှုန်ဖြစ်၏ဟူလို။

ဤဒီ-ဝတ်။　　။ဤဒီ၊ သည်။ **သန္ဒိပနေ၊** ကောင်းစွာ ပြခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ဤ-ဒေတိ၊ ဤဒယတိ၊ ကောင်းစွာပြ၏။ ဤကာရဏ္ဍဝေသေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်။ သနိဂ္ဂဟိတာဂမာနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။နေ ဘဝန္တိ၊ ကုန်။

အဒ္ဒ-ဝတ်။　　။**အဒ္ဒ၊** သည်။ **ဟိ** ˚ **သာယံ၊** ဌာ်ဖြစ်၏။ **အဒ္ဒေတိ၊ အဒ္ဒယတိ၊** ညှဉ်းဆဲ၏။

ဝဒ-ဝတ်။　　။**ဝဒ၊** သည်။ **ဘာသာယံ၊** ဌာ်ဖြစ်၏။ ဝါဒေတိ၊ဝါဒယတိ၊ ဆုံ၏။ ဝါဒေါ၊ ဆိုခြင်း။ တတ္ထ၊ ဌာ်။ "ဝါဒေတိ၊ ဝါဒယတိ"တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဣမေသံ၊ တို့၏။ ဝဒတိတိ၊ ၍။ သုဒ္ဓကတ္တုဝေသေနေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟေတုကတ္တုဝေသေန၊ ဖြင့်။ နဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အပ်။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "သကေ်တံ၊ အချိန်းအချက်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝိသံဝါဒေတိ၊ ချွတ်ယွင်းအောင်ပြု၏။ (**ဝိနည်းပါဠိ**)။ ဩဝ-ဒေယျ၊ ဆုံးမရာ၏။ အနုသာသေယျ၊ ကံမြစ်ရာ၏။ (**ဓမ္မပဒ**)။ ဣဒမေဝ၊ ဤအယူသည်သာလျှင်။ သစ္စံ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝါဒယန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ (**ပသူရသုတ်**)။ လောကဿ၊ လူကို။ အဝိသံဝါဒကော၊ ချွတ်ယွင်းအောင်မပြု။ (**သီလက္ခန်စသည်**)။" ဣတိ၊ သို့။ သုဒ္ဓကတ္တုဒီပကပါဠိနယာ၊ သုဒ္ဓကတ္တားကို ပြတတ်သော ပါဠိတော်နည်းတို့သည်။ [**၃၁၅**] ဒီဃနိ၊ ကုန်၏။ သဒ္ဒသတ္ထေ စ၊ ဌာ်လည်း။ "ဝါဒယတိ"တိ၊ ၍။ သုဒ္ဓကတ္တုပဒံ၊ သည်။ ဒီဃတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ဌာ်။ **ဝိသံဝါဒေတိ**တိ၊ ကား။ မုသာ၊ **အမှား**။ ဝဒေတိ၊ ဆို၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝိပ္ပလမ္ဘေတိ၊ ဖြားယောင်းဖြည့်ဖြူး၏။ **ဝါဒေါ**တိ၊ ကား။ ဝစနံ၊ ဆိုခြင်း။ "ဝါဒေါ၊ မိမိအာဘိုကို တည်စေ၍ သူအာဘိုကို ပယ်သဖြင့်ဆိုခြင်း။ ဇပ္ပေါ၊ မိမိအာဘိုကို တည်စေ၍ သူအာဘိုကို ပယ်ခြင်းငှါ စ၍ဆိုခြင်း၊ ဝိတဏ္ဍော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်ခြင်းငှါ လုံ့လပြု၍ ဆိုခြင်း။" **[သုံးပါးအထူးကို အထက် (နိတိသုတ္တ ၄၁၃-၄-နှာ) ၌ မိန့်လတ္တံ့။]** ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံ ဝိဝေသု၊ ဤသို့ အပြားရှိကုန်သော။ ကထေသု၊ စကားတို့တွင်။ ဝါဒသခ်ါတာ၊ ဝါဒဟုဆိုအပ်သော။ ကထာ၊ စကားတည်း။ ဝါဒါပေတိ၊ **စေ၏**။ ဝါဒါပယတိ၊ **စေ၏**။ ဣတိ၊ သို့။ **ဒေ**ယေ၀၊ ကုန်သော။ ဟေတုကတ္တုပဒါနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ဆဒီ-ဝေတ်။ ။ဆဒီ၊ သည်။ ဣစ္ဆာယံ၊ ၌ဖြစ်၏။ **အယံ** ဝေတု၊ သည်။ ဤကာရန္တော၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ **အဿ**၊ ထို **ဝေတ်**၏။ **သနိဂ္ဂဟိတာဂဝမာနိ**၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ **နဿ** ဘဝန္တိ၊ ကုန်။ ပုရိသဿ၊ **အား**။ ဘတ္တံ၊ သည်။ **ဆာဒေတိ**၊ **ဆာဒယတိ**၊ **နှစ်သက်**၏။ ရုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ **အတ္ထော**၊ **နက်**။ ပုရိသဿ၊ **အား**။ ဘတ္တံ၊ သည်။ **ဆာဒယမာနံ**၊ **လျက်**။ **ဝါ**၊ **ကား**။ **ဆာဒေန္တံ**၊ **လျက်**။ **တိဋ္ဌတိ**၊ ၏။

ဝဒီ-ဝေတ်။ ။**ဝဒီ**၊ သည်။ **အဘိဝါဒနထုတိသု**၊ ရှိခိုးခြင်း, ချီးမွမ်းခြင်း **တို့ဖြစ်**၏။ **အယမ္ပိ**။**ပ**။ **နဿ** ဘဝန္တိ၊ (ထင်ပြီ)။ **ဝါ**ဒေတိ၊ **ဝါ**ဒယတိ၊ ၏။ ဝန္ဒတိ၊ ရှိခိုး၏။ **ဝါ**၊ **ကား**။ ထောမေတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ ဣတိ **အတ္ထော**၊ **နက်**။ ဣမာနိ၊ ဤ **ဝါ**ဒေတိ-စသော ရုပ်တို့သည်။ **အနုပသဂ္ဂါနိ**၊ ဥပသာရကင်းကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့တည်း။ သဒ္ဒသတ္ထေပိ **စ**၊ ၌လည်း။ "**ဝါ**ဒယတိ"တိ၊ ၍။ **အနုပသဂ္ဂံ**၊ **သော**။ ဝန္ဒနထုတိ**အတ္ထံ**၊ ရှိခိုးခြင်း, ချီးမွမ်းခြင်း **အနက်ရှိသော**။ ပဒံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သာသနေ ပန၊ ၌**ကား**။ "**အဘိဝါ**ဒေတိ **အဘိဝါ**ဒယတိ၊ ၏။ **အဘိဝါ**ဒနံ၊ ခြင်း။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ **အဘိဝါ**ဒေတ္မာ၊ ၍။" ဣတိ **အာ**ဒီနိ၊ ကုန်သော။ **သောပသဂ္ဂါနိ**၊ ကုန်**သော**။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ။ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ၌။ **အဘိဝါ**ဒေတ္မာတိ၊ **ကား**။ ဝန္ဒိတ္မာ၊ ၍။ **ဝါ**၊ **ကား**။ ထောမေတ္မာ၊ ၍။ **အယံ**၊ **ကား**။ **အသ္မာကံ**၊ ငါတို့၏။ ရုစိ၊ **အလိုတည်း**။ **အာဂမဋ္ဌကထာယံ** ပန၊ သုတ် **အဋ္ဌကထာ**၌**ကား**။ "**အဘိ**ဝါ**ဒေတ္မာ**တိ၊ **ကား**။ **သုခ**ံ၊ **ချမ်းသာ**ခြင်း ရှိသည်။ **အရောဂေ**၊ **အနာ**ကင်းသည်။ **ဟောတု**၊ ဖြစ်**စေ**သော**ဝ**်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါ**ပေ**တ္မာ၊ ဆိုစေ၍။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဝန္ဒန္တော၊ ရှိခိုး**သော** သူ**သည်**။ **အတ္ထ**တော၊ **အနက်အား**ဖြင့်။ **ဧ**ဝံ၊ ဘို့။ ဝဒါ**ပေ**တိ **နာ**မ၊ ဆိုစေ**သည်** **မည်**၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဟေတုကတ္တု-ဝ**သေ**န၊ ဖြင့်။ **အဘိဝါ**ဒ**နသဒ္ဒ**တ္ထော၊ **အဘိဝါ**ဒန **သ**ဒ္ဒါ၏ **အနက်**ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ **အ**မ္ဟေ**ဟိ** ပန၊ **ကား**။ **ဝန္ဒနသ**ဒ္ဒံ၊ ကို။ **သ**ဒ္ဒ**သ**တ္ထ**နယ**ံ၊ ကို။ **အ**ဂ္ဂ**ဟော**တ္မာ၊ ၍။ **သ**ဒ္ဒ**ကတ္တု**ဝ**သေ**န၊ ဖြင့်။ **အ**တ္ထော၊ ကို။ **ကထိ**တော၊ ၏။

ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ **အဘိဝါ**ဒနံ၊ သည်။ ဝန္ဒနံ ယေ**ဝ**၊ ဝန္ဒန-**သာ**တည်း။ **နဿ** ဝ**ဒါ**ပနံ၊ ဆိုစေ**ခြင်း**မ**ဟုတ်**။ (**ကသ္မာ**၊ **ကား**)။ **အ**ဘိ**သ**ဒ္ဒေ**န**၊ **နှင့်**။ **သ**မ္ဗန္ဓိ**တ**တ္တာ၊ **ကြောင့်**တည်း။ (**ကိမိ**ဝ၊ **ကား**)။ "**အ**ဘိ**ဝါ**ဒ**နသီ**လိ**ယာ**"**တ**ိ **ဧ**တ္ထ ဝိ**ယ**၊ **ဌ**ာ**ကဲ့**သို့**တ**ည်း။ (**ဧ**မ္ဘ**ပ**ဒ)။ ဟိ(**သ**စ္စံ)၊ ၏။ ဣဒံ ပဒံ၊ ကို။ "**အ**ဘိ**ဝါ**ဒ**ပ**နသီ**လိ**ယာ"**တ**ိ၊ ၍။ **နဿ** ဝုတ္တံ၊ **မ**ဆိုအပ်။

သဒ္ဒသတ္တေ၊ ၌။ ဝဒါပနံ၊ ဆိုစေခြင်းကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ သည်။ ယဒိ စ သိယာ၊ အုံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) "ဝဒိ ဝဒါပနထုတိသူ"တိ၊ ၍။ နိဿနေ္ဒဟဝစနံ၊ ယုံမှားကင်းသော စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ [၃၁၆] သိယာ၊ ၏။ ဧဝဉ္စ၊ ဤသို့ ဝဒါပနထုတိသု-ဟူ၍လည်း။ နု ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်ခဲ့။ "ဝဒိ အဘိဝါဒနထုတိသူ"တိ၊ ၍။ ဧဝံ ပန၊ ဤသို့ကိုကား။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ခဲ့၏။ တေန၊ ထို မဆိုခြင်း, ဆိုခြင်းကြောင့်။ ဝဒါပနံ၊ ဆိုစေခြင်းကို။ အနဓိပ္ပေတံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဉာယတိ၊ အပ်၏။

"ဝုဒ္ဓေန၊ အဘိဝါဒန-ဒ္ဒ အ-ကို အာ-ဝုဒ္ဓိ ပြုခြင်းဖြင့်။ ဝိသိဋ္ဌံ၊ နဒါဒိဟိ-ယုဏ္ဍုနမနာနနာကာနနကာ သကာရိတေဟိ စ-ဤသုတ်ဖြင့် ကာရိုက်ပစ္စည်းနှင့်တကွ ယု-ပစ္စည်းကို အန-ပြုသဖြင့် အထူးပြုအပ်သော။ ဝါ၊ ကြောင့်။ [ဟေတုမန္တဝိသေသန။] ဝဒါပနံ၊ ဆိုစေခြင်းသည်။ အဘိဝါဒနံ၊ မည်၏"။ ဣတိ၊ သို့။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူ၏။ (ပရိုဝိတကြော၊ သည်။) အထာပိ၊ စင်စစ်လျှင်။ သိယာ၊ ၏။ ဧဝမ်ပိ၊ သို့ဘဲဖြစ်စေ။ နုပပဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကာရိတဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုအတ္ထသ၊ ၏။ အကထေတဗ္ဗတော၊ မဆိုသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "ပစ ပါကေ ဆိဒိ ဒ္ဒိဓာကရဏေတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထပ္ပကာသနမတ္တေ ယေဝ၊ အနက်ကို ပြရုံမျှသာလျှင်။ "ပစတိ၊ ချက်၏။ ပစ္စတိ၊ ကျက်၏။ ပါစေတိ၊ စေ၏။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်၏။ ဆိဒ္ဒတိ၊ ပြတ်၏။ ဆေဒါပေတိ၊ စေ၏။" ဣတိ အာဒိနိ၊ ကုန်သော။ သကမ္မကာနိ စေဝ၊ ကံရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အကမ္မကာနိ စ၊ ကုန်သော။ သကာရိတာနိ စ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ နိပ္ဖဇ္ဇန္တိ၊ ပြီးကုန်၏။ တဒတ္ထာယ၊ ထို ကံရှိ,ကံမဲ့ ကာရိုက်နှင့်တကွ ပြီးစေခြင်းငှါ။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ သီး။ ဓာတုနိဒ္ဒေသော၊ ကို။ နု စ ကရိယတိ၊ အပ်သည်သာတည်း။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ "ဝဒိ အဘိဝါဒနထုတိသူ"တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ကာရိတ-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုအတ္ထော၊ ကို။ ကထိတော၊ ၏။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ နု သက္ကာ၊ ကောင်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဓာတူနံ၊ တို့၏။ ကြိယာသ-ဘာဝတ္တာ၊ ကြိယာသဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဥပမာ ဖြင့် ထင်စွာပြဦးအုံ့။ "တက္ကေတိ၊ ကြံ၏။ပ။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်။" ဣတိ-အာဒိနိ၊ တို့သည်။ သမာနတ္ထာနိ ယထာ၊ အကြံအားဖြင့် တူသောအနက်

ရှိကုန်၏သို့။ တထာ၊ တူ။ "ဝါဒေတိ အာဘိဝါဒေတိ"တိ အာဒီနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ သမာနတ္ထာနိ၊ ကုန်၏။ အတော၊ ထို့ကြောင့်။ သဒ္ဒသတ္ထေပိ၊ ဌ်လည်း။ သဒ္ဒသတ္ထဝိဒူဟိ၊ တို့သည်။ "တက္ကဝိတက္ကေ၊ ဝဒိ အာဘိဝါဒနထုတိသု"တိအာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊တို့၏။ "တက္ကယတိ၊ ဝါဒယတိ"တိ အာဒီနိ၊ ကုန်သော။ အနုပသဂ္ဂါနိ ယေဝ၊ ကုန်သော။ "ရူပါနိ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ ကုန်၏။ တာနိ စ ခေါ၊ ထိုရူပ်တို့သည်လည်း။ သုဒ္ဓကတ္တုပဒါနိယေဝ၊ သုဒ္ဓကတ္တားပုဒ်တို့သာတည်း။ နု ဟေတုကတ္တုပဒါနိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ "အာဘိဝါဒနထုတိသု"တိ တော၊ ဟူသောပုဒ်၏။ "ဝဒ္ဒါပနထုတိသု"တိ အတ္ထော၊ ဟူသောအနက်သည်။ နုပပဇ္ဇတိ၊ မသင့်။

ကိဉ္စ ဘိယ္ယော၊ သည်သာ မဟုတ်သေး။ "အာဘိဝါဒေတိ။ပ။ အာဘိဝါဒယိတ္ဝာ"တိအာဒီနိ၊ တို့သည်။ သမာနတ္ထာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ အထူးကား။ ဏေဏယမတ္တေန၊ ဏေ,ဏယ ပစ္စည်းမျှဖြင့်။ သဝိသေသာနိ၊ အထူးရှိကုန်၏။ "အာဘိဝါဒေတ္ဝာ"တိ ဣမသ္မာ ပဒသ္မာ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ "သုခီ အရောဂါ ဟောတူတိ ဝဒါပေတ္ဝာ"တိ အတ္ထော၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ ဒုံ။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) သိရသာ၊ ဖြင့်။ အာဘိဝါဒယိ ံ၊ ပြီ။ ဣတိ တ္ထော၊ ၌။ သိရသာတိ ပဒံ၊ သည်။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝဒါပနေန၊ ဆိုစေခြင်းနှင့်။ သိရသာတိပဒဿ၊ ၏။ (ထည့်။) အသမ္ဘဝတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ပဒံ၊ ထို သိရသာ-ပုဒ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ "အာဘိဝါဒေတ္ဝာ"တိအာဒီသု၊ တို့၌။ ဝဒါပနတ္ထော၊ ကို။ နု ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်။ ဝန္ဒနတ္ထော၊ ကိုဝင်း။ ထောမနတ္ထော စ၊ ကိုဝင်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဉာယတိ၊ ၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘူဝါဒိဂဏေ၊ ၌။ "ဝန္ဒ အာဘိဝါဒနထုတိသု"တိ၊ ဟူသော။ ဣမသ္မာ ဓာတုသ္မာ၊ ၏။ [၃၁၇] "ဝန္ဒတိ"တိ ပဒရူပသ္မာ၊ ၏။ "အာဘိဝန္ဒတိ ထောမေတိ စာတိ အတ္ထော ယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝဒါပနတ္ထော၊ ကို။ နု ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "ဝန္ဒေ 'သုဂ်တံ ဂတိဝိမုတ္တာ"န္တိ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တေန၊ သော။ ဋီကာစရိယေနပိ၊ သည်လည်း။ ဝန္ဒေတိ၊ ကား။ ဝန္ဒာမိ၊ ၏။ စ၊ ကနည်းကား။ ထောမေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝန္ဒနထောမနတ္ထော ယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဿိတော၊ ၏။ **အာဘိဝါဒနသဒ္ဒတ္ထံ၊ အာဘိဝါဒန-သဒ္ဒါ၏**

အနက်ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ ဝဒါပနတ္ထော၊ ကို။ နိ ဒဿိတော၊ အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ "အဘိဝါဒေဟာ"တိ တ္ထောပိ၊ ဥ်လည်း။ ဝန္ဒနထောမနတ္ထာ ယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဟုစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဝဒါပနတ္ထော၊ ကို။ နိ ဟုစ္ဆိ-တဗ္ဗော၊ အပ်။

"ဝန္ဒေတိ"ပဒေ၊ ဥ်။ ကာရိတပစ္စယော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ "အဘိ-ဝါဒေတ္ဝာ"တိ ဟုမသို့ ပန၊ ဥ်ကား။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဝန္ဒေ-ဟူသော ပုဒ်ဥ်။ ဝဒါပနတ္ထော၊ ကို။ နိ လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ ဟုမ ပန၊ ဤအဘိဝါဒေတ္ဝာ-ဟူသော ပုဒ်ဥ်ကား။ လဗ္ဘတိ၊ အပ်၏။ ဟုတိ (ပရိဝိတဟော)၊ သည်။ အထာပိ သိယာ၊ အုံ့။ တံ(တဟုနံ)၊ ထိုအကြုံ ကို။ နိ(တဟိတဗ္ဗံ)၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) "ကရောတိ"တိ သုဒ္ဓကတ္တု-ပဒဿပိ၊ ကိုလည်း။ "နိပ္ပါဒေတိ"ဝိ၊ ၍။ ဟေတုကတ္တုပဒဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဝရဏသ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ "ဝန္ဒေ"တိ ပဒဿပိ၊ ၏လည်း။ "သုခီ။ပ။ ဝဒါပေတ္ဝာ"တိ၊ ၍။ ဝိဝရဏသ၊ ၏။ ဝတ္တမ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ "ဝန္ဒေ"တိ ပဒံ၊ သည်။ ကာရိတပစ္စယန္တံ၊ သည်။ နိ ဟောတိ ဝိယ၊ သို့။ "အဘိဝါ-ဒေတ္ဝာ"တိ ဟုဒဠ့' သည်လည်း။ ကာရိတပစ္စယန္တံ၊ သည်။ နိ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဟုတိ ဧ၊ အုံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ "စိန္တေတိ။ပ။ မန္တယတိ"တိအာဒိနံ၊ ကုန်သော။ စုရာဒိဂဏိကာနံ၊ ကုန်သော။ သုဒ္ဓကတ္တု-ပဒါနံ၊ တို့၏။ စိန္တာပေတိ။ပ။ အာဒိနိ ယေဝ၊ ဤသို့ အစရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတုကတ္တုပဒါနိ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေတုကတ္တုပဒံ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အုံ့။ "အဘိဝါဒါပေတ္ဝာ"တိ ဝါ၊ ၍ရင်း။ပ။ ဝတ္တမ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ယသ္မာ ပန၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အဘိဝါဒါပေတ္ဝာ-စသဖြင့်။ နိ ဝုတ္တံ၊ အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ(ပဒံ)၊ ထို အဘိဝါဒေတ္ဝာ-ဟူသော ပုဒ်သည်။ ကာရိတပစ္စယန္တံ၊ သည်။ နိ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟုတိ (အတ္ထဇောတံ)၊ သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ၏။

ဟုမသဟ္ဘယ၊ ဤ သကာရိတ, အကာရိတ-ပုဒ်၏ အနက်ကို။ အာဝိ-ဘာဝတ္ထံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှါ။ ဟုမသို့ ဌာနေ၊ ဤ ဝဒ-ဓာတ်၏ အရာ၌။ သာဒ္ဓကထံ၊ အဌကထာနှင့် တကွသော။ ဝိဓိရဇာတကပေါဒေသံ၊ ဝိဓုရဇာတ် ပါဠိရပ်ကို။ ဝဒါမ၊ ကုန်အုံ့။

နရော၊ သတ်တတ်သောသူသည်။ ယံ၊ အကြင်သတ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဟန္တုံ၊ ဌ။ ဣစ္ဆေယ္ယ၊ အလိုရှိရာ၏။ (သော၊ ထို သတ်အပ်သော သူသည်။) တံ၊ ထို သတ်လိုသော သူကို။ ကထံ၊ အသို့မူ၍။ အဘိဝါဒေယ္ယ နော၊ ထိပ်ပြင်လက်မိုး ရှိခိုးစလှည့် အံ့နည်း။ (သော၊ ထို သတ်လိုသော သူသည်။ တေန၊ ထို သတ် အပ်သော သူ့ကို။) ကထံ၊ အဘဲ့ကြောင့်။ အဘိဝါဒါပယေတဝေ၊ ရှိခိုးစေခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆေယ္ယ နော၊ တောင့်တဘိသနည်း။ ဝါ၊ နော ဣစ္ဆေယ္ယ၊ မတောင့်တရာ။ (ကသ္မာ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုရှိခိုးခြင်း အမှုသည်။ နုပပဇ္ဇတိ!မသေရခြင်း အကျိုးသို့ မရောက်။ ဝါ၊ တံ ကမ္မံ၊ ထိုရှိခိုးသဖြင့် မသေရခြင်း အမှုသည်။ နုပပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဝါ၊ တံ ကမ္မံ၊ ထို သတ်ခြင်း, သေခြင်း အမှု သည်။ နု၊ စင်စစ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိ-ဝါဒေယ္ယ နော၊ ရှိခိုးစလှည့်အံ့နည်း ?။ [**တံ ကမ္မန္တိ အမရဏသခ်ါတံ ကမ္မံ။ (ဇာတ်ဋီကာ။)**]

ဣတိ အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စ္ဌာ။ ဇာတကပါဋိ၊ တည်း။ အယံ ပန၊ ကား။ အဋ္ဌကထာပါဋေ၊ တည်း။ "နရော၊ သတ်တတ်သော်သူသည်။ ယဋ္ဌိ(ယံ ဇဝ)၊ အကြင်သတ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလျှင်။ ဟန္တုံ၊ ဌ။ ဣစ္ဆေယ္ယ၊ ရှု၏။ သော၊ ထိုသတ်အပ်သော သူသည်။ တံ၊ ထို သတ်တတ် သော သူကို။ ကထံ၊ သို့။ အဘိဝါဒေယ္ယ နု၊ အံ့နည်း။ သော၊ ထိုသတ်လို သော သူသည်။ (ထည့်)။ [**၃၁၈**] တေန ဝါ၊ ထို သတ်အပ်သော သူကို မူလည်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အဘိဝါဒါပယေတဝေ၊ ရှိခိုးစေခြင်းငှါ။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ဣစ္ဆေယ္ယ နု၊ နည်း။ (ထည့်။) (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုသတ်အပ်သော သူ၏။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုရှိခိုးသော အမှုသည်။ နု ဥပပဇ္ဇတိ၊ မသေရခြင်း အကျိုးမပြီး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

၁။ နရော၊ သတ်တတ်သော်သူသည်။ ယံ၊ အကြင်သတ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဟန္တုံ၊ သတ်ခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆေယ္ယ၊ အလိုရှိရာ၏။ သော၊ ထို သတ်အပ်သောသူသည်။ တံ၊ ထို သတ်လိုသော်သူကို။ ကထံ နု၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အဘိဝါဒေယ္ယ၊ ရှိခိုးအံ့နည်း။ သော၊ ထို သတ်လိုသော်သူသည်။ တေန၊ ထို သတ်အပ်သော်သူကို။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ကထံ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ဇ၀၊ စင်စစ်။ အဘိဝါဒါပယေတ၊ ရှိခိုးစေအံ့နည်း။ တံ ကမ္မံ၊ ထို ရှိခိုးသော အမှုသည်။ နုပပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။

အဘိဝါဒါပယေတဝေ၊ ဌာ။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ဣဿေယ္ယ နု၊ အလိုရှိရာ အံ့နည်း။ နု ဣဿေယ္ယ၊ ရာ။ (လှန်)။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဒေဝကထာ ပါဠေ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ, အဋ္ဌကထာတို့တွင်။ ပါဠိယံ၊ ဌ။ **အဘိဝါဒေယျာဝေ** ပဒံ၊ သည်။ သုဒ္ဓကတ္တုပဒံ၊ ဘည်း။ (ကသ္မာ ကား။) တဗ္ဗာစကတ္တာ၊ ထို သုဒ္ဓကတ္တားကို ဟောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အဘိဝါဒါပယေတဝေတိ ပဒံ၊ သည်။ **ဟေတု**ကတ္တုပဒံ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဗ္ဗာစကတ္တာ၊ ထိုဟေတုကတ္တားကို ဟောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ဧဝံ ဝိဘာဝံ ပန၊ ဤသို့ သုဒ္ဓဟေတုဒ်ကို ဝေဘန်ခြင်း ကိုကား။ ဥတ္တာ၊ ၍။ ပါဠိယာ၊ ၏ရင်း။ အဋ္ဌကထာယ စ၊ ၏ရင်း။ အဝိပ္ပါယော ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ "နရော၊ သည်။ ပ၊ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဟန္တုံ၊ ဌ၊ ဤ။ ဣဿေယ္ယ၊ ရာ၏။ သော ဟန္တာ (သော ဟနိတဗ္ဗော)၊ ထိုသတ်အပ်သော သူသည်။ ဝဋ္ဋံ (ဝဓကံ)၊ သတ်တတ်သော။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ကသ္မာ၊ အသို့ မူ၍။ အဘိဝါဒေယျ နု၊ နည်း။ [ပါဠိရှိတိုင်း ပလျှင်အောင်သား သမ္မန်ရ သည်။ ဤဝါကျပုဒ်နေကို ဆင်ခြင်ရာ၏။] သော ဝါ ဟန္တာ၊ ထိုပတ်တတ် သော သူသည်မူလည်း။ ဘေဒ ဝဋ္ဋေန၊ ထိုသတ်အပ်သော သူကို။ မံ၊ ကို။ ဝန္ဒာဟိတိ၊ ရှိခိုးလော့ဟူ၍။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ဝန္ဒာ ပေယျ၊ ရှိခိုးစေသနည်း။" ဣတိ အဝိပ္ပါယော ဂဟေတဗ္ဗော၊ (ပြန်။)

ဤ ပန၊ ဌကား။ ရာဇာနော၊ တို့သည်။ "စောရံ၊ ကို။ သုဒေဝေဟိပိ၊ ခွေးတို့ကိုလည်း။ ခါဒါပေန္တိ၊ ခဲစေကုန်၏။" ဣဟ အာဒီသု ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ကရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ "ဘေန ဝဋ္ဋေန"တိ ပဒံ၊ ကို။ ယောဇိတံ၊ အပ်၏။ အတ္ထော ပန၊ ကိုကား။ "တံ ဝဋ္ဋ"န္တိ၊ ထိုသတ်အပ်သော သူကိုဟူ၍။ ဥပယောဂဝစနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သကာ-ရိတပစ္စယသာ၊ ကာရိုက်ပစ္စည်းနှင့်ဟကွေသော။ သကမ္မကခေတုဟော၊ ၏။ ဒ္ဒိကမ္မကတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ (စောဒနာ၊ ပေတည်း။)

၁။ သော၊ ကိုသက်လိုသောသူသည်။ (ထသ့်။) ဟန္ဒ ဝါ၊ ကိုသတ်အပ်သောသူကို မူလည်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ဟေ၊ စစ်။ အဘိဝါဒါပယေထ၊ နည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသတ်အပ်သောသူ၏။ တံ ကမ္မံ၊ ထို ရှိခိုးသောအမှုသည်။ ခု ဥပပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အဋ္ဌကထာပါဠော၊ တည်း။

ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ "အဌကထာစရိယာ၊ တို့သည်။ ပဿိတပ္ပံ၊ မြင်ကောင်းဘွယ်ကို။ နှ ပဿန္တိ၊ ကုန်။ အတိတ္ထေ၊ ဆိပ်မဟုတ်ရာ၌။ ပက္ခန္ဒန္တိ၊ ပြေးဝင်ဆင်းသက်ကုန်၏။" ဣတိ (တသ္မာ၊) ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအဌကထာဆရာတို့အား။ ဒေါသော၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြစ်သည်။ ဟောတိ နဋ္ဌ၊ လော။ ဣတိ (စောဒနာ၊) တည်း။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အသ္မာကံ၊ ငါတို့၏။ သောဓနံ၊ တင်ခဲ့တိုင်းသော အပြစ်ကို သုတ်သင်ခြင်းကို။ သုဏာထ၊ ကုန်လော့။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ **အဌကထာစရိယော**ဟိ၊ တို့သည်။ "အဘိဝါဒေတ္ဝာ"တိ ဇတ္ထ၊ ၌။ "ဝဒိ အဘိဝါဒနထုတိသု"တိ၊ ဟူ၍။ ဓာတုယာ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ထို။ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဝေါဟာရဝိသေ-သေ[1]၊ သဒ္ဒပညတ်အထူး၌။ ကောသလ္လသမန္နာဂတတ္တာ၊ လိမ္မာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဏှံ၊ သိမ်မွေ့သော။ သုခုမံ၊ နှုးညံ့သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သောတူနံ၊ တို့အား။ ဗောဓေတုံ၊ ၎။ "ဝဒ ဝိယတ္တိယံ ဝါစာ-ယ"နှင့် ဓာတုယာ ယေဝ၊ ၏သာလျှင်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ကာရိ-တပစ္စယပရိကပ္ပနေန၊ ကာရိုက်ပစ္စည်းကို ကြံသဖြင့်။ ကာရိတတ္ထံ၊ ကာရိုက်**အန**က်ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ "အဘိဝါဒေတ္ဝာတိ။ပ။ နှ ဘဝ"တိ၊ ဟူ၍။ ဟေတုကတ္တုဝသေန၊ ဖြင့်။ **အဘိဝါဒ**နသဒ္ဒတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ (တသ္မာ၊) ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအဌကထာဆရာတို့အား။ နှ ဒေါသော[2]၊ **အ**ပြစ်မရှိ။ ဟိ၊ အပြစ်မရှိရုံသာ မဟုတ်သေး။ တေ အာယသ္မန္တော၊ ထိုအရှင်တို့သည်။ ပူဇာရဟာ၊ ပူဇော်ကို ခံထိုက်ကုန်၏။ တေသံ (အာယသ္မန္တာနံ)၊ တို့အား။ နမော ယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကရောမ၊ ကုန်၏။ နှ ဒေါသာရောပနံ ကရောမ၊ (လှန်)။ ဣဒမ္ပိ ဌာနံ၊ သည်လည်း။ သုခုမံ၊ ၏။ သာဓုကံ၊ စွာ။ မနသိကာတပ္ပံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ ကရောတော၊ ဤသို့ စောဒနာ, သောဓနာကို ပြုသောသူအား။ ပညာ၊ သုတမယပညာသည်။ ဝဍ္ဎတိ၊ ပွါးများ၏။

[**အမှာ**] ဤအရာ၌ ငါဘို့အလို အဖြေကား ဤသို့ဘည်း—စောဒကေန ယထာ-ဝုတ္တံ စောဒနံ ပရိဟရိတုံ ဝန္ဒန္တောဟိတိ အာဒိမာဟ၊ ဝါတြဲ့ဃမတ္ထောဟိ ယသ္မာ ဝန္ဒန္တော နှ အကာရကေန ဝန္ဒတိ၊ အထ ခေါ အဘိဝါဒနသိလိဿာ-တိ အာဒိနာ ဝုတ္တမတ္ထံ ပစ္စာသိသန္တော ယေဝ ဝန္ဒတိ၊ တသ္မာ အတ္ထတော

---

[1] ဝေါဟာရဝိသယော၊ သဒ္ဒပညတ်အရာ၌။ (က) နှ-ဗု-သ-ပဋ္ဌိ

[2] ကောစိ၊ သော။ ဒေါသော၊ သည်။ နှ၊ မရှိ။ (နှ-ဗု-သ-ပဋ္ဌိ)

နေယျတ္ထာဒိတော ေဝ ဝဒါပေတိ နာမ၊ ထတော ေယဝ အာဘ၀ါဒေတ္ဗာတိ
သုခီ အရောေဂါ ေဟာတူတိ အတ္ထော သံဝဏ္ဏိတောတိ၊ ယထာ ဝဒတိ
ဝိညာပေတိ၊ ယထာ စ ဒယေတူန္တိ ေသာဘုနာ ဥာဏံ ဥပ္ပါဒေတုံ
တသ္မာ ယဒေတံ ဘ၀တာ ဘဒ္ဒြမုခေန ေစာဒကာစရိယေန ဒါသာေရာ-
ပနကာရဏံ ၀ုတ္တံ၊ သဗ္ဗမေတံ အကာရဏန္တိ။

ဝတ္ဘေတ ဝန္ဒမာတာယ၊ ဝန္ဒနေ စ ဝဒါပနေ
ထုတိယံ တိသု အတ္ထေသု၊ ဝဒီမာတု စ ေသ ၁။

အယံ ဝန္ဒမာတု၊ သည်။ ဝန္ဒနေ စ၊ ၌ဖြင့်။ ဝဒါပနေ၊ ဆိုစေခြင်း
၌ဖြင့်။ ထုတိယံ၊ ၌ဖြင့်။ တိသု အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဝတ္ဘေတ၊ ၏။ ဝဒီမာတု
စ၊ သည်လည်း။ ေသ စ၊ ထိုအနက်သုံးပါးတို့၌လျင်။ ဝတ္ဘေတ၊ ၏။ (ပရမတ္ထ
ဝိနိစ္ဆယဋီကာသစ်)။

ဤတိ ဤမာနိ၊ တို့သည်။ ဒကာရန္ဓမာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ကောရန္ဓခၾတဴ

ရန္ဓ-ၾတတ်။ ။[၃၁၉] ရန္ဓ၊ သည်။ **ပါကေ၊** ၌ဖြစ်၏။ သူဒေါ၊ ဝဖိုသည်
သည်။ ဘတ္တံ၊ကို။ ရန္ဓေတိ၊ ချက်၏။ ရန္ဓယတိ၊ ၏။ **ကာကံ**
ကျီးကို။ **ေသေကာယ**၊ စိုးရိမ်ခြင်းဖြင့်။ ရန္ဓေဟိ၊ ကိုယ်တွင်ကောင်ကျက်
ကျွေးစေလော့။ (ငါးရုံ့မင်းဇာတ်)။ **ရန္ဓကေ**၊ ချက်တတ်သောသူ
သူဒေနဲ့ သည်။ ြသြဒနော၊ ကို။ ရန္ဓိယတိ၊ ချက်ဖတ်၏။ ရန္ဓိတေ၊ အပ်၏
ရန္ဓနံ၊ ြဖင့်။ ပုရိေသ၊ သည်။ သူဒံ၊ စဖိုသည်ကို။ ဝါ၊ ကား။ သူဒေနဲ့
ကို။ ြသြဒနံ၊ ကို။ ရန္ဓဝေကိ၊ ေစ၏။ ရန္ဓဝယတိ၊ ၏။ ရန္ဓေကံ၊ ၎။
ရန္ဓယိကံ၊ ၎။ ရန္ဓိတ္ဝာ၊ ၍။ ရန္ဓယိတ္ဝာ၊ ၍။ ရန္ဓိယ၊ ၍။ ဤစ္စာဒီနိ၊ တို့တည်း။

ခူ-ၾတတ်။ ။**ခူ**၊ သည်။ **ကမ္မနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ခၾတေတိ၊ တုန်လှုပ်၏၊ ၾတ-
ယတိ၊ ၏။

ဂန္ဓ-ၾတတ်။ ။**ဂန္ဓ**၊ သည်။ **သူဒနေ**၊ ြပြခြင်း၌ဖြင့်။ **အဒ္ဒနေ** ၊ နစ်မွန်း
ြခင်း၌ဖြင့်။ ပဂၾသနံ၊ သည်။ **သူဒနံ**၊ မည်၏။ ပဏ်ုလ္လတာ၊
နစ်မွန်းသည်၏ အပြစ်သည်။ **အဒ္ဒနံ**၊ မည်၏။ [**သမ္ပရိယ္လတေၾတ် သမ္ပရိ-
ကိဏ္ဏော**၊ **နိမုဂ္ဂေါ ဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော**။ (ၾသဂ-ဋ-ဖ-၂၁)]။ ဂန္ဓေတိ
ပြ၏။ နစ်၏။ ဂန္ဓယတိ၊ ၏။ ဂန္ဓေ၊ ရန်။

ဂန္ဓ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်။ ။ဣတ္ထေ၊ ဍ်။ ဂန္ဓောတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော ရနံ့၏။ ဝတ္ထုံ၊ မှီရာဌာန်ကို။ ဂန္ဓေတိ သူစယတိ ပကာသေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓော၊ မည်၏။ ပါ၊ ကား။ ပဋိဆန်း၊ ဖုံးလွှမ်းသော။ ပုပ္ဖဖလာဒိ၊ အပွင့်, အသီး စသည်ကို။ "ဣဒံ၊ ဤ ဝတ္ထုသည်။ ဣတ္ထေ၊ ဤ အရပ်ဌ။ အတ္ထိ" တိ၊ ၍။ ပေသုည်၊ ကုန်းတိုက်ခြင်းကို။ ဥပသံဟရန္တော ဝိယ၊ ဆောင်သကဲ့သို့။ ပကာသေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓော၊ မည်၏။ ဂမု ဓရဓာတု ဒ္ဒယဝသေနပိ၊ ဂမု-ဘော် ဓရ ဓာတ် နှစ်ခုပေါင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ "ဂစ္ဆန္တော၊ သွားမြဲ။ ဓရိယတိ၊ ဆောင်ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓော၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဂန္ဓ-သဒ္ဒတ္ထော၊ ကို။ ဝတ္တမ္ပေါ၊ ၏။ စ(သစ္ဆံ)၊ ၏။ "ဂစ္ဆန္တော၊ ၍။ ဓရိယတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သူစနတောပိ၊ ပြတတ်သောကြောင့်လည်း။ ဂန္ဓော၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ၏။ ဂန္ဓသဒ္ဒါ စ၊ သည်ကား။ "ဥပဟဂန္ဓထေနော၊ လူ၏နှလုံးသားကို ဖြက်ခိုးသောသူ။" ဣတိ ဣတ္ထေ၊ ဍ်။ ဆေဒနေ၊ ဍ်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌမ္ပေါ၊ ၏။

ဝဓ-ဓာတ်။ ။ဝဓ၊ သည်။ သံယမေ၊ စောင့်စည်းခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ဝဓေတိ၊ ၏။ ဝဓယတိ၊ ဆောင်ခဲ့၏။

ဗုဓိ-ဓာတ်။ ။ဗုဓိ၊ သည်။ ဟိ ံသာယံ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ဗုဇ္ဈတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။ပ။ပလိဗောဓေ၊ကြောင့်ကြ။ ပရိသဒ္ဒါ၊သည်။ ဥပသဂ္ဂေါ၊ ဥပသာရတည်း။ သော၊ ထို ပရိဥပသာရသည်။ ဝိကာရဝဝသေန၊ ဝဏ္ဏဝိကာရနှိုရတို့နည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အညထာ၊ ရ-မှ တပါးသော လ-အက္ခရာအားဖြင့်။ ဇာတော၊ ၏။

ပလိဗောဓ-အရ။ ။ဘဏ္ဍ၊ ဍ်။ ပလိဗောဓောတိ၊ ကား။ အာဝါသပလိ-ဗောဓာဒိ၊ အာဝါသပလိဗောဓ စ သည်တည်း။ အပိ စ၊ ကား။ ပလိဗောဓောတိ၊ ကား။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိတ္တယဉ္စ၊ တဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိ-သုံးခုအပေါင်းရင်းတည်း။

ဝဒ-ဓာတ်။ ။ဝဒ၊ သည်။ ဆေဒနပူရဏေသု၊ တို့ဌ ဖြစ်၏။။ ဝဒေတိ၊ ဖြတ်၏။ ပြည့်၏။ ဝဒ္ဓယတိ၊ ၏။ ဝဒ္ဓကီ၊ လက်သွား။ ဝဒ္ဓကီတိ၊ ကား။ ဂဟကာရကော၊ အိမ်ဆောက်သောသူတည်း။

ဂ၌-ဝေတ်။　　။ဂ၌၊ သည်။အဘိကခ်ီယံ၊ ၌ဖြစ်၏။ ဂ၌ေတိ၊ ဂ၌ယတိ၊ လိုချင်၏။ ဂ၌ေ၊ လင်းတ။ ဂ၌ေတိ၊ ကား။ ဂိုဏ္ဍော၊ တည်း။ "ဂ၌ဗာဓိပုဇ္ဇော၊ လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဘူး၏။" ဣတိ ဣဒံ၊ သည်။ ဇ္ဇော၊ ၌။ နိဒဿနံ၊ တည်း။

သဓု-ဝေတ်။　　။[၃၂၀] သဓု၊ သည်။ ပဟံသနေ၊ ၌ဖြစ်၏။ သဓေတိ၊ ရှင်၏။ သဓယတိ၊ ၏။

ဝ၌-ဝေတ်။　　။ဝ၌၊ သည်။ ဘာသာယံ၊ ၌ဖြစ်၏။ ဝ၌ေတိ၊ ဝ၌ယတိ၊ ဆို၏။

အန္ခ-ဝေတ်။　　။အန္ခ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိုပသံဟာရေ၊ မျက်စိပျက်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိုပသံဟာရော နာမ၊ ကား။ စက္ခုသည်တာယ၊ စက္ခု-ဟု မှတ်အပ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ မျက်စိကို။ ဥပသံဟာရော အပနယနံ၊ ပယ်ခြင်း တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝိနာသော၊ တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ စက္ခု၊ ကို။ တောယ၊ ဤမျက်စိဖြင့်။ ပဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်စက္ခုကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ **အဋ္ဌကထာသု**၊ တို့၌။ "သသမ္ဘာရစက္ခုနော၊ အဆောက်အဦးနှင့်တကွသော မံသစက္ခု၏။ **သေတ-**မဏ္ဍလပရိက္ခိတ္တာ၊ မျက်ဖြူဝန်းဖြင့် ရံအပ်သော။ ကဏှမဏ္ဍလသ၊ မျက်မည်းဝန်း၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်သော သူတို့၏။ သရီရသဏ္ဌာနုပဂတ္တိဒေသဘူတော၊ ကိုယ်သဏ္ဌာန် ဖြစ်ရာဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိမဏ္ဍလေ၊ မျက်စိဝန်း၌။" ဣတိ၊ သို့။ ပုတ္တံ၊ ၏။ ဋီကာယမ္ပိ စ၊ ၌လည်း။ "**ဒိဋ္ဌိမဏ္ဍလေတိ**၊ ကား။ အဘိမုခဋ္ဌိတာနံ၊ တို့၏။ သရီရသဏ္ဌာနုပဂတ္တိဒေသ-ဘူတော၊ သော။ စက္ခုသည်တာယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ မျက်စိ၏။ **မဏ္ဍလေ**၊ ၌။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အန္ခော-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရှုပ်ပြီး　　ဝေ၀ ဘူတာယ၊ ဤသို့ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ မျက်စိကို။ ဥပသံဟာရေ၊ ပယ်ခြင်း၌။ **အန္ခ**ဝတု၊ သည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ အန္ခေတိ၊ **အန္ခ**ယတိ၊ ကန်း၏။ စက္ခုနှိ၊ တို့သည်။ **အန္ခ**ယိ သု၊ ကန်းကုန်၏။ **အ**န္ခော၊ သူကန်း။ **အ**န္ခောတိ၊ ကား။ **အ**န္ခေတိ၊ ကန်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အ**န္ခော၊ မည်၏။ ဒ္ဝိန္နံ စက္ခူနံ၊ မျက်စိနှစ်ဘက်တို့၏ဝင်း။ ဧကဿ ဝါ၊ ၏ဝင်း။ ဝဝေသန၊ ဖြင့်။ နဋ္ဌနယနော၊ ပျက်သော မျက်စိရှိသောသူတည်း။ ဝေ၀၊ သို့။ ဣဓ၊ ၌။ **အ**န္ခ**ဝ**တု၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ကစ္စာ ယနေ ပန၊ ၌ကား။ "ခါဒါမဂမာနံခန္ဓန္ဓဂန္ဓာ"တိ ဝစနေန၊ ဟူသော သုတ်ကြောင့်။ **အမခေတုဿ**၊ ကို။ **အန္ဓာဒေသကရဏဝသေန**၊ ဖြင့်။ ရူပနိပ္ဖတ္တိ၊ ကို။ ဒဿိတာ၊ ၏။

ဗဓ-ဓံဃတ်။ ။**ဗဓ**၊ သည်။**ဗန္ဓနေ**၊**၌**ဖြစ်၏။ **မိဂံ**၊ ကို။**ဗာဓေတိ**၊**ဗာဓယတိ**၊ ဘွဲ့၏။ **မိဂေါ**၊ ကို။ **ဗဒ္ဓေါ**၊ **အာပ်**၏။ **မာရပါသေန**၊ **ဒေဝ**ပုတ္တမာရ် **ကိလေသမာရ်-ဟူသော** ကျောက်ကွင်းဖြင့်။ **ဗဒ္ဓေါ**၊ **သည်**။ **အသိ**၊ ၏။ (**မဟာဝေါ**။)

ကတ္ထ၊ ၌။ **ဗာဓေတိတိ**၊ ကား။ ဗန္ဓတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ **သုဒ္ဓကတ္တု**-ဝသေန၊ ဖြင့်။ **အတ္ထော**၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ **ဗာဓယတီတိ** **တ္ထောပိ**၊ ၌လည်း။ **ဧဝံ**၊ ဤအတူတည်း။ **ဘဝ**ဟု ဟိ၊ လျှင်။ "ယော(တံ)၊ **အ**ကြင်သင် ဟုသမင်းသည်။ **အနိစ္ဆတ်**ံ၊ ချင်းကိုမကြိုက်သော ငါ ပဘာဝတိကို။ ဣစ္ဆတိ၊ ကြိုက်ဘိ၏။ (**သော** တံ၊ **သည်**။) **ဝါ**တံ၊ **လေ**ကို။ **ဗာ**လေန၊ **ကွန်**ဖြင့်။ **ဗာ**ဓေသိ၊ **ဘွဲ့**ထောင်သည်နှင့် **တူ**၏။" ဣတိ **ဘ**ဝတိ၊ ၌။ **ဗာ**ဓေ-**သိ**တိ၊ **ကား**။ **ဗန္ဓသိ**၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ **သုဒ္ဓကတ္တု**ဝသေန၊ ဖြင့်။ **အ**တ္ထော၊ ကို။ **ဝ**ဘဝတ္ထော၊ ၏။ **ဘူ**ဝါဒိဂဏေ ပန၊ ၌ကား။ "**ဗာ**ဓ၊ **သည်**။ **ဗဒ္ဓါ**ယံ၊ **ဗ**ဒ္ဓါယံ၊ ၌။" ဣတိ၊ သို့။ **ဗာ**ဓတုဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ "**ဗာ**ဓတိ"တိ၊ ၍။ **ကတ္တု**-ပဒံ၊ **သည်**။ **ဘ**ဝတိ၊ ၏။ "**ဗာ**ဓေတိ၊ **ဗာ**ဓယတိ"တိ၊ ၍။ **ဟေ**တုကတ္တုပဒံ၊ **သည်**။ **ဘ**ဝတိ၊ ၏။ **ဗ**ဒ္ဓေါတိ၊ **ကား**။ **သော**၊ **ထိ**ဘုရားကို။ **ဗာ**ဓိယတော၊ **ဗ**ဒ္ဓိယတော၊ **အ**ပ်၏။ ဣတိ၊ **ကြောင့်**။ **ဗ**ဒ္ဓေါ၊ **မည်**၏။

ဓကာရန္တဓာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

နကာရန္တဓာတု

မာန-ဓာတ်။ ။[**ဝ**၂၁] **မာန**၊ **သည်**။ **ပူ**ဇာယံ၊ ၌။ **ပေ**မနေ၊ ၌။ **ဝိ**မံသာယံ၊ ၌ဖြစ်၏။**မာ**နေတိ၊ **မာ**နယတိ၊ **ပူ**ဇော်၏**ချစ်**ခင်၏၊ **စုံ**စမ်း၏။**မ**ာတာ၊ **အ**မိ။**ဝိ**မာနေတိ၊ **ဝိ**မာနယတိ၊ **မ**ထိမ့်**မြ**င် **ပ**ူ၏။ **ပ**ဋိမာနေတိ၊ **ပ**ဋိမာနယတိ၊ **ဝ**ံ့**လ**င့်၏။**မ**ာနနာ၊ **မြ**တ်**နိ**း**ခြ**င်း။ **သ**မ္မာနနာ၊ **ဂ**ောင်းစွာ**မြ**တ်**နိ**း**ခြ**င်း။ **ဝိ**မာနနာ၊ **မ**မြတ်**နိ**း**ခြ**င်း။ **ဝိ**မာန်၊ **ဗိ**မာန်။ **ဝိ**မာန်၊ **မြ**တ်**နိ**း**ခြ**င်း**ကင်**ခြ**င်း။ **မ**ာ**နိ**တော၊ **မြ**တ်**နိ**း**အ**ပ်၏။

ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ သန္ဓော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို။ အမာနနာ၊ မမြတ်နိုးရှိသာ မဟုတ်သေး။ သန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ ဝိမာ-နနာ၊ မသိမ့်မြင်ပြုကုန်၏။ ဟီနသမ္မာနနာ ဝါပိ၊ သူယုတ်ကို မြတ်နိုးတနာ ပြုကုန်သည်လည်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တတ္ထ ဝသတိ ံ၊ ထိုနေရာအရပ်၌။ နဝသေ၊ မနေရော။ (**နေရုဇာတ်။**)

ဝိမံသတိ၊ စုံစမ်း၏။ ဝိမံသာ၊ ပညာ။ ဝိမံသိယတိ၊ စုံစမ်းအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝိမံသိယမာနော၊** မည်၏။ ဝိမံသန္တော၊ စုံစမ်းလတ်သော်။

တတ္ထ၊ ၌။ **မာနေတိ**တိ၊ ကား။ ပူဇေတိ၊ ၏။ **အဒ္ဓကဟာသု** ပနု၊ တို့၌ကား။ မာနေန္တိတိ၊ ဟူသော။ ဧတသ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ အယမတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ **မာနေန္တိ**တိ၊ ကား။ မနေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ပိယာယန္တိ၊ ချစ်ကုန်၏။ ပူဇေန္တိတိ၊ ကား။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပူဇေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ သော (အတ္ထော)၊ ကို။ ဝေဝစ-နတ္ထပ္ပကာသနဝသေန၊ ဝေဝုစ်အနက်ကို ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟောတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ **မာနန** ပူဇနသဒ္ဒါ၊ ကို့သည်။ ပရိယာယသဒ္ဒတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝေဝစနသဒ္ဒါ ဧ၊ တို့သာတည်း။ **ဝိမာနေတိ**တိ၊ ကား။ အဝမညတိ၊ မထိမ့်မြင်ပြု၏။ [**ပဋိမာနေတိ**ကို မဘွင့်ရကား ပဋိမာနေတိတိ အာဂမေတိဟု-ဘွင့်အပ်၏။] **ဝိမာနန္တိ**၊ ကား။ သောဘာဝိသေသယောဂတော၊ ဂင့်တယ်ခြင်းအထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိသိဋ္ဌမာနိယတာယ၊ အထူးသဖြင့် ခြတ်နိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **ဝိမာနံ**၊ မည်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ မာနေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝိမာနံ**၊ မည်၏။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဝသနဋ္ဌာနဘူတံ၊ နေရာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဗျမ့်၊ ဗိမာန်တည်း။

မန-ဓာတ်။　　။**မန**၊ သည်။ **ထေမ္ဘ**၊ ခက်ထန်ခိုင်မာခြင်း၌ဖြစ်၏။ စိတ္တသ၊ ၏။ ထဒ္ဓတာ၊ သည်။ ထေမ္ဘော၊ မည်၏။ မာနေတိ မာနယတိ၊ ခက်ထန်၏။ မာနေနာ၊ **မာန**။

ထန-ဓာတ်။　　။**ထန**၊ သည်။ **ဒေဝသဒ္ဒေ**၊ မိုးသံ၌ဖြစ်၏။ ဓေတသဒ္ဒေ၊ သည်။ **ဒေဝသဒ္ဒေ**၊ မည်၏။ ထနေတိ ဝေနယတိ၊ ကစ်ချုန်း၏။

ဝိဇ္ဇုမာလီ၊ လျှပ်နွယ်ရှိသော။ သတက္ကကု၊ အရာမကသော တိမ်ထပ်, တိမ်လွှာရှိသော။ မေဃော၊ မိုးယံးသည်။ ထနယုံ (ထန-ယန္တော)၊ ထစ်ချုန်းလျက်။ အဘိဝဿံ (အဘိဝဿန္တော)၊ သည်းထန်စွာရွာလျက်။ ထလံ၊ ကုန်းကြည်းဖြစ်သော။ ဝသုန္ဓရံ၊ မြေအပြင်ကိုဝင်း။ နိန္နံ၊ ချိုင့်ဝှမ်းသော။ ဝသုန္ဓရဉ္စ၊ ကိုဝင်း။ ပူရေတိ ယထာပိ၊ ပြည့်စေသကဲ့သို့လည်း။ (**သုမနသုတ်-စသည်။**)

ပါဝုသကော၊ မိုးယံးကာလ၌ဖြစ်သော။ သဝိဇ္ဇုကော၊ လျှပ်နှင့် တကွသော။ မေဃော၊ သည်။ ထနယန္တော၊ ထစ်ချုန်းလျက်။ ဝဿတိ ယထာ၊ ရွာသကဲ့သို့။ (မဟာသမယသုတ်)။

ဥိန-ဓာတ်။ ။ဥိန၊ သည်။ **ပရိဟာနိယံ၊** ၌။ ဥိနေတိ ဥိနယတိ၊ ယုတ်၏။ လောကော၊ လူသည်။ ဥိနော၊ ယုတ်၏။ (ရဋ္ဌပါလသုတ်)။

ဓန-ဓာတ်။ ။ဓန၊ သည်။ **သဒ္ဓေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ဓနေတိ ဓနယတိ၊ ဆိုး၏။ ဓနိယျတိ၊ အာပ်၏။

ဓနိ၊ အာသံ။ ဓနံ၊ ဥစ္စာ။ [၃၂၂] ထတ္ထ၊ ၌။ **ဓနိတိ**၊ ကား။ သဒ္ဓါ၊ တည်း။ **ဓနဉ္ဇိ**၊ ကား။ သဇ္ဇကံ၊ တည်း။

ဓန-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်။ ။ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ တံ၊ ထိုဥစ္စာသည်။ မမ ဣဒန္တိ၊ ငါ့ဟာ ဟူ၍။ ဓနာယိတဗ္ဗံ၊ သဒ္ဒါယိတဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဓနံ**၊ မည်၏။ အယံ ပန ဓာတု၊ ဤဓန-ဓာတ်သည်ကား။ ဣဏာယမ္မိ၊ တောင့်တချင် မှတ်ခြင်း၌လည်း။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ "ဣဏန္တိ၊ သိုးတော် ဣဏန္တိ။ တပ၊ ၏။ မာတာ၊ မယ်တော်ဝိမလာဒေဝီသည်။ ဝိဓုရသာ၊ ၏။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသားကို။ ဓနိယျတိ၊ တောင့်တချင်မှတ်၏။" ဣတိပါဠိ၊ သည်။ နိဒဿနံ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ၌။ **ဓနိယျတီတိ**၊ ကား။ ပတ္ထေတိ၊ တောင့်တ၏။ ဣစ္ဆတိ၊ ချင်မှတ်၏။

ထေန-ဓာတ်။ ။**ထေန**၊ သည်။ **စောရိယေ၊** ခိုးခြင်း၌ဖြစ်၏။ စောရသ၊ သူခိုး၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ **စောရိယံ**၊ ဖြစ်။ သူရိယံ ယထာ၊ "သူရသ ဘာဝေါ သူရိယံ" ဟူသကဲ့သို့တည်း။ ဒဏ္ဍိယံ ယထာ၊ "ဒဏ္ဍသ

ဘာဝေါ ဒကွိယံ"ဟူသကဲ့သို့ရင်းတည်း။ (ဇာတက-၄-၁-၃၀၀။) ထေနေ-တိ ထေနယတိ၊ ခိုးဝှက်၏။ ထေနော၊ ခိုးသူ။ ထေနေတ္ဝာ၊ ၍။

ထနု-ဓာတ်။ ။ဟနု၊ သည်။ **သဒ္ဒါပတာပေသု**၊ အသံအနက်, ပူပန်ခြင်း တို့၌ဖြစ်၏။ တာနေတိ တာနယတိ၊ ဆို၏၊ ပူပန်၏။ဤ၊ ဤစုရာဒိဂုဏ်း၌။အယံ၊ ဤတနု-ဓာတ်သည်။သဝုဒ္ဓိကာ၊ ဝုဒ္ဓိပြုခြင်းနှင့်ပေါ်ဖြစ်၏။ **တနုဝဒိဂဏော**၊ ၌။ ဝိတ္ထာရတ္ထဝေါနု၊ ပြင့်။ "တနောတိ၊ တနုဟော" တိ၊ ၍။ အဝုဒ္ဓိကာ၊ ဝုဒ္ဓိမရှိ။

တဝဂ္ဂန္ဓဝါတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ပဝဂ္ဂန္ဓ၊ ပကာရန္တဓာတု

ဥ-ပ-ဓာတ်။ ။ဥ-ပ၊ သည်။ **ဓာသနနိသာနေသု**၊ နှစ်သက်ခြင်း, ထက်ခြင်းတို့၌ဖြစ်၏။ ဥပေတိ၊ နှစ်သက်၏၊ ထက်၏။ပ။ ပညတ္တိ၊ ခြင်း။

ဍ္ဍ စ၊ ၌ကား။ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ပညာပေတိတိ ပဒံ၊ သည်။ နိဒဿနံ၊ တည်း။ ဟတ္ထ၊ ၌။ ပညာပေတိတိ၊ ကား။ ကဏနိဗ္ဗစနေဟိ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဝိဂြိုဟ်ရှိကုန်သော။ ဝိတ္ထာရဝေါသနု၊ ပြင့်။ နိရဝေါသ-တော၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။ ဒေသိတေဟိ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ ဝါကျာဝယဝေဟိ၊ ဝါကျအစိတ်ပုဒ်တို့ပြင့်။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့၏။ စိတ္တာပရိ-တောသနံ၊ စိတ်ကိုနှစ်သိမ့်ခြင်းကိုရင်း။ ဗုဒ္ဓိနိသာနဉ္စ၊ ဉာဏ်၏ထက်ခြင်းကို ရင်း။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ပပုဗ္ဗော၊ ပ-ရှေးရှိသော ဥ-ပ-ဓာတ်သည်။ နိဂ္ဂိပနေ၊ ချထားခြင်း၌ ဖြစ်၏။အာသနံ၊နေရာကို။ပညာပေတိ ပညာပယတိ၊ခင်း၏။ အာသနံ၊ ကို။ ပညပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ရဿတ္တမ္ပိ၊ ရဿအပြုသည်လည်း။ ဒီဃတိ၊ ၏။ [**ပညာပနာ နာမ ဒုကွသစ္စာဒီနံ ဌပနာ။ အာသနံ ဌပေန္တော ဟိ အာသနံ ပညာပေတိတိ ဝုစ္စတိ (မ-ဋ-၄-၂၁၇)**]။

အမတာသ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ ဒ္ဌါရုံ၊ တံခါးအာဘွဲ့ဖြစ်သော အရိယမဂ်ကို။ ပညာပေတိ၊ ပညတ်ဟောကြားထား၏။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့်သိခြင်း။ **ကာရိတော၊** ၌။ "ပုရိသော၊ သည်။ ပုရိသေန၊ ကို။ အာသနံ၊ ကို။ ပညပါပေတိ၊ ခင်းထားစေ၏။" ဤတို့ သို့။ ကေမေဝ ပဒံ၊ တပုဒ်ထည်းသာ တည်း။ ပညာပေတိ ပညာပယတီတိ၊ ဟူကုန်သော။ တာနိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ယဒါ၊ ၌။ ဥ အဝဗောဓနေတိ၊ ဟူသော။ ဤမိသာ၊ ဤဝေတ်၏။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ သိယုံ၊ ကုန်၏။ [၃၂၃] တဒါ၊ ၌။ ဟေတုကတ္တာရူပါနိ၊ ရုပ်တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘွေ ပန၊ ဤဂိုဏ်း၌ကား။ သုဒ္ဓကတ္တာရူပါနိ၊ ရုပ်တို့တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဗ္ဗာစကတ္တာ၊ ထိုသုဒ္ဓကတ္တားကို ဟောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

လပ-ဓာတ်။ ။**လပ၊** သည်။**ဝိယတ္တိယံ ဝါစာယံ၊** ၌ဖြစ်၏။ လပေတိ လပယတိ၊ ပြောဆို၏။ လာပေါ၊ ပြောဆိုခြင်း။ လပနံ၊ ခြင်း။ **အာလာပေါ၊** ရှေးဦးပြောဆိုခြင်း။ သလ္လာပေါ၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဆိုခြင်း။ ကထာသလ္လာပေါ၊ စကားပြောဟောခြင်း။ လပိတံ၊ အပ်၏။

ဗျပ-ဓာတ်။ ။**ဗျပ၊** သည်။ **ဒါဟေ၊** ပူလောင်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဗျာပေတိ ဗျာပယတိ၊ ၏။ ဗျတ္တော၊ ပူပန်ခြင်း။ ဗျာနံ၊ ဗျာန်။

တတ္ထ၊ ၌။ **ဗျတ္တောတိ၊** ကား။ ခုဒ္ဒါပရေတော၊ မွတ်သိပ်ခြင်း နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍။ ပါစနဂ္ဂိနာ၊ ပါစကတေဇောဖြင့်၊ သည်။ ဗျာပိတော၊ လောင်အပ်၏။ ဤတို့ ကြောင့်။ **ဗျတ္တော၊** မည်၏။ "ဗျတ္တာ၊ ပူပန်ကုန်သည်။ ကိလန္တာ၊ ပင်ပန်းကုန်သည်။ အဿု၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။" ဤတို့ **စ၊** ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။ (သံ-၂-၄၀၃) **ဗျာနန္တိ၊** ကား။ နိဝရဏာဒိဓမ္မေ၊ နိဝရဏစသော တရားတို့ကို။ ဗျာပေတိ၊ လောင်တတ်၏။ ဤတို့ ကြောင့်။ **ဗျာနံ၊** မည်၏။ သဝုဒ္ဓိကံ၊ ဝုဒ္ဓိနှင့်တကွဖြစ်၏။ ကာရိတေ ပန၊ ၌ကား။ ဗျာပါပေတိ ဗျာပါပယတို့၊ စေ၏။

ရူပ-ဓာတ်။ ။**ရူပ၊** သည်။**ရူပကြိယာယံ၊** ပြခြင်းကိုပြုခြင်း၌ဖြစ်၏။**ရူပကြိယာ** နာမ၊ ကား။ ပကာသနကြိယာ၊ တည်း။ ရူပေတိ ရူပယတိ၊ ပြ၏။ ရူပံ၊ ရူပါရုံ။

တတ္ထ၊ ဌ်။ ရူပန္တိ၊ ကား။ ရူပယတိ၊ ပြတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ မည်၏။ ဝဏ္ဏဝိကာရံ၊ အဆင်း၏ ဘောက်ပြန်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇမာနံ၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဟဒယဂ်တဘာဝံ၊ နှလုံးသို့ သက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပကာသေတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဒိဝါဒိဂဏေ ပန၊ ဌ်ကား။ အယံ၊ ဤရူပ-ဝတ်သည်။ "ရူပ ရူပဲနေ"တိ၊ ၍။ ဘိဇ္ဇနာဒိအတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။

ကပ္ပ-ဝတ်။　　။ကပ္ပ၊ သည်။ ဝိဝိပ္ပ၊ ပြုခြင်း, စီရင်ခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ ကြိယာ၊ ပြုခြင်းသည်။ ဝိဝိုးမည်၏။ သိဟသေယျံ၊ မြတ်သောလျောင်းစက်ခြင်းကို။ ဂါ၊ ခြသော်ပမာ လက္ခဏောင်းလျက် လျောင်းစက်ခြင်းကို။ ကပ္ပေတိ ကပ္ပယတိ၊ ပြု၏။ မောရော၊ ဥဒေါင်းမင်းသည်။ ဝါသံ၊ ခြင်းကို။ အကပ္ပယိ၊ ပြု၏။ သိဟသေယျံ၊ ကို။ **ပကပ္ပေန္တံ**၊ ပြတော်မူသော၊ ဂေါတမံ၊ သော။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ ဝန္ဒာမိ၊ ၏။

ကပ္ပ-ဝတ်။　　။ကပ္ပ၊ သည်။ ဝိတက္ကော၊ ကြံခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ ဝိဝိပ္ပ၊ ဌ်။ **ဆေ-ဒနေ** စ၊ ဌ်လည်း။ ကပ္ပေတိ ကပ္ပယတိ၊ ကြံ၏။ မောရော၊ သည်။ ဝါသံ၊ ကို။ အကပ္ပယိ၊ ၏။ ကပ်ိတမဿ၊ ပြတ်အပ်ပြီးသော၊ မှတ်ဆိတ်ရှိ၏။ ပကပ္ပေတိ၊ ကြံ၏။ပ။ ကပ္ပေါ၊ ကပ်။ သက်ပ္ပေါ၊ ကြံခြင်း။ ဝိကပ္ပေါ၊ အထူးထူးကြံခြင်း။ ကပ္ပသမဏော၊ ကပ္ပမည်သော ရဟန်း။ ဣစ္စာဒိနိ၊ တို့တည်း။

တတ္ထ၊ ဌ်။ **ကပ္ပေါ**တိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆေဒေ၊ သော၊ အာယုကပ်ပ။ သော **အပိုင်းအခြား**၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကပ္ပိယတိ၊ ကြံအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကပ္ပေါ**၊ မည်၏။ **သက်ပ္ပေါ**တိ၊ ကား။ သက်ပ္ပနံ၊ ကြံခြင်း။ **ဝိကပ္ပေါ**တိ၊ ကား။ ဝိဝိဓော၊ အသွားထူးသော အပြားဖြင့်။ ကပ္ပနံ၊ ခြင်း။ အတ္ထော၊ ၏။ **အနေကန္တိကဘာဝေါ**၊ ကေန်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်။ ဣဓ၊ ဌ်။ **ကပ္ပသဒ္ဒဿ**၊ ၏။ အတ္ထုဒ္ဓါရော၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

ကပ္ပသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဓါရ　　[၃၂၄] ကပ္ပသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဘိသဒ္ဒဟန၊ ယုံကြည်ခြင်း။ ဝေါဟာရ၊ အပ်သောခေါ်ဝေါ်ခြင်း။ ကာလ၊ အခါ။ ပ သည်တို့၊ နာမပညတ်။ ဆေဒန၊ ဖြတ်ခြင်း။ ဝိကပ္ပ၊ အထူးကြံခြင်း။

ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုကြုံခြင်း။ လေသ၊ အမြွက်။ သမန္တဘာဝါဒိ၊ ထက်ဝန်း ကျင်၏အဖြစ် အစရှိသော။ အနေကတ္ထော၊ များသောအနက်ရှိ၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ အာသ၊ ထိုကပ္ပ-သဒ္ဒါ၏။ "အရဟတော၊ ရဟန္တာ ဖြစ်သော။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ၊ ၏။ တံ (ဝစနံ)၊ ကို။ သြကပ္ပနိယံ ယထာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍ ယုံကြည်အပ်သကဲ့သို့။ အရဟတော၊ သော။ သမ္မာ-သမ္မုဒ္ဓဿ၊ သော။ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ ၏။ တေ (ဝစနံ)၊ ကို။ သြကပ္ပနိယံ၊ အပ်၏။ (**မဟာသစ္စကသုတ်**)။" ဣတိ **ဝေ**မာဒီသု၊ တို့၌။ **အဘိသဒ္ဒဟနံ**၊ သည်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ သမဏကပ္ပေဟိ၊ ရဟန်းတို့အား အပ်သော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ရဟန်းတို့၏ ကပ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဖလံ၊ **အသီး**ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ၎။ **အနုဇာနာမိ**၊ ၏။" ဣတိ **ဝေ**မာဒီသု၊ တို့၌။ **ဝေါဟာရော**၊ သည်။ အတ္ထော၊ တည်း။

"ယေန၊ **အ**ကြင်ဖလသမာပတ္တိဝိဟာရဖြင့်။ နိစ္စကပ္ပံ၊ **အ**ခါခပ်သိမ်း။ **အ**ဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ [**"သုဒံ"ကား နိပါတ်မျှသာ**။] (**မဟာသစ္စကသုတ်**။)"။ပ။"ဣတိ၊သို့။**အာ**ယဿ**မာ** ကပ္ပေါ၊ **အ**ရှင်ကပ္ပရသော့ **သ**ည်။(ပုစ္ဆိ၊ ၏။) (ပါရုယနဝဂ်)။"။ပ။"**အ**လက််တော၊ ဆင်**အ**ပ်ပြီးသော တန်းဆာရှိသည်။ ကပ်တကေသမဿု၊ ဖြတ်**အ**ပ်ပြီးသော ဆံ, မုတ်ဆိတ်ရှိ **သ**ည်ဖြစ်၍။" (**စမ္မေယျဇာတ်၊ သခ်ပါလဇာတ်၊ ဝိဓူရဇာတ်**) ။ပ။ "ဒ္ဒဂ်ုလ-ကပ္ပေါ၊ မ္ဒန်းလွဲ၍ **အ**ရိပ်လက်နှစ်သစ်လွန်မှ ဘောဇဉ်ကို စား**အ**ပ်၏ဟု-**အ**ထူးကြုံခြင်းသည်။ ကပ္ပတိ၊ ၏။"(**သဂ်ီတိခန္ဓက**)။ပ။"နိပဇ္ဇိတုံ၊ **အ**ိပ်ခြင်း ၎။ ကပ္ပေါ၊ **အ**မြွက်သည်။ **အ**တ္ထိ၊ ၏။"(**သဂ်ီတိသုတ်စသည်**)။ပ။"ဝေဠု-ဝနံ၊ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်ကို။ ကေဝလကပ္ပံ၊ လုံးစုံမကြွင်း, ခပင်းဝန်း ကျင်။ သြဘာသေတ္ဝာ၊ ထွန်းလင်းစေ၍။" ဣတိ **ဝေ**မာဒီသု၊ တို့၌။ **သ**မန္တ**ဘာ**ဝေါ၊ သည်။ **အ**တ္ထော၊ တည်း။ (**ဒေ**ဝပုတ္တ**သ**ံယုတ်။)

တနည်း **ကပ္ပသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ**

အထ ဝါ၊ ကား။ သဉ္ဇပသင္ဂေါ၊ သော။ **အ**နုပသင္ဂေါ **စ**၊ သော။ **ကပ္ပ**သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝိတက္ကာ၊ ဝိတက်။ ဝိဓာန၊ **စ**ီရင်ခြင်း။ ပဋ္ဌိဘာဂ၊ **အ**တူ။ ပညတ္တိ၊ နာမပညတ်။ ကာလ၊ **အ**ခါ။ ပရမာယု၊ **အ**သက်**အ**ပိုင်း**အ**ခြား။ **ဝေ**ါဟာရ၊

အပ်သော ခေါ်ဝေါ်ခြင်း။ သမန္တဘာဝ၊ ထက်ဝန်းကျင်ဖြစ်ခြင်း။ အဘိ-သဒ္ဒဟန၊ ယုံကြည်ခြင်း။ ဆေဒန၊ ဖြတ်ခြင်း။ ဝိနိယောဂ၊ အထူးယှဉ်ခြင်း။ ဝိနယကြိယာ၊ ဝိနည်းကံပြုခြင်း။ လေသ၊ အမြွက်။ အန္တိရကပ္ပ၊ အန္တိရကပ်။ တဏှာဒိဋ္ဌိ အသခ်ေယျကပ္ပ မဟာကပ္ပါဒိသု၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ အသခ်ေယျကပ်, မဟာကပ် စသည်တို့၌။ ဒိသတိ၊ ၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ သေ (ဧသော)၊ ဤကပ္ပသဒ္ဒါသည်။ "နေဂ္ဂမ္မ-သက်ပ္ပေါ၊ နေဂ္ဂမ္မဝိတက်။ အဗျာပါဒသက်ပ္ပေါ၊ တက်။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **ဝိတက္ကေ၊** ၌။ အာဂတောဝ၊ ၏။

"စိဝရေ၊ ၌။ ဝိကပ္ပံ၊ အလွန်စိရင်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ ငြားဘုံ။" (**ပါတိမောက်**) ။ပ။ အဓိကဝိဓာနံ၊ အလွန်စိရင်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ ဘုံ။ ဣတိ ဟိ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ "ဘော၊ အမောင်ပုဏ္ဏထေရ်။ သတ္ထု-ကပ္ပေန၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့်တူတော်မူသော။ သာဝကေန၊ အရှင်သာရိပုတ္တ-ရာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကို။ မန္ဒယမာနော၊ မေး, ဖြေ ပြောဟော နှိုးနှောဟိုင်ပင်-ကုန်လျက်။ ဝတ၊ စစ်။ နု ဇာနိမှာ၊ ဤသည်အရှင်, ဤသူပင်ဟု မသိပါ-ကုန်။" (**ရထဝိနီတသုတ်**)။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ သတ္ထုသဒိသေန၊ သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို **ပဒ္ဓိဘာဂတ္ထကပ္ပသဒ္ဒါ**၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣစ္စာ။ပ။ [၃၂၅] ကာလေ၊ (တူပြီ)။

"အာနန္ဒ၊ နှာ။ တထာဂတော၊ သည်။ အာကခ်မာနော၊ အလိုတော်-ရှိလတ်သော်။ ကပ္ပံ ဝါ၊ အာယုကပ် အသက်တရာပတ်လုံးရင်း။ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ၊ အာယုကပ်ကြွင်း, တရာ့ကိုးဆဲ့ကိုးနှစ်တိုင်အောင်ရင်း။ [ဤ အနက်ကို ကား "**ဒုတိယံ ဝဿသတံ နု ပါပုဏာတိ**" ဟူသော ပါဠိတော်ဖြင့် သိအပ်-၏]။ တိဋ္ဌေယ္ယ၊ ရာ၏။ (**မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်**)။ပ။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ အာယုကပ္ပေါ၊ ကို။ ဣဓ၊ ၌။ ကပ္ပေါတိ၊ ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ အနုဇာ-နာမိ။ပ။ သမန္တဘာဝေ၊ (တူပြီ)။

"သဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်ခြင်း။ သဒ္ဒဟနာ၊ ယုံကြည်သော အခြင်းအရာ။ သြကပ္ပနာ၊ သက်ဝင်၍ ယုံကြည်ခြင်း။ အဘိပ္ပသာဒေါ၊ လွန်စွာကြည်ခြင်း။"

၁။ အဘိဝိဘာဝနီ ၁-၁၆၆။

နီတိ-ခေတု-နိ ၂-၂၆—ပ-မ-သ-စ

(ဓမ္မသင်္ကေတ)။ပ။ သဒ္ဓါယံ၊ ယုံကြည်ခြင်းဌာ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အလင်္ကာ-တောဟု။ပ။ ဆေဒနေ၊ (တူပြီ)။ ဝေမေ၀၊ ဤမြင့်ရာမှ, ရေ နိမ့်ရာစီးသကဲ့သို့လျှင်။ ဣတောဟု၊ ဤမြင့်ရာအရပ်နှင့် တူသော လူ့ပြည်မှ။ ဒိန္နံ၊ ရေနှင့် အတူ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည်။ ပေတာနံ၊ နိမ့်ရာရပ်သို့ ပြိတ္တာတို့အား။ ဥပကပ္ပတိ၊ စီးဝင်တူရိုး အကျိုးဖြစ်ထွေ ကပ်ရောက်လေ၏။ [**ဥပ-ကပ္ပတိ၊ ဖလုပ္ပတ္တိယာ ဝိနိယုဇ္ဇတိ (ပေတ၀တ္ထု-ဌ-၂၇)**]။ပ။ "ကပ္ပက-တေန၊ ဝိနည်းကံပြု, ဗိန္ဒုထိုးသောသင်္ကန်းနှင့်။ အကပ္ပကတံ၊ ဝိနည်းကံပြု ဗိန္ဒုမထိုးသော သင်္ကန်းသည်။ သံသိဗ္ဗိတံ၊ စပ်ရှိချုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။" (ဝိနည်းပါဠိ)။ပ။ နိပဇ္ဇိတုံ၊ ၎။ ကပ္ပေါ၊ အမြှုက်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဟန္ဒ၊ ယခု။ အဟံ၊ သည်။ နိပဇ္ဇာမိ၊ အိပ်အံ့။ပ။ သံဃဘေဒကော၊ သံဃဘေ-ဒကံကို ပြုသောသူသည်။ အာပါယိကော၊ အပါယ်ဌာ ဖြစ်လတ္တံ့။ နေရ-ယိကော၊ ငရဲဌာဖြစ်လတ္တံ့။ ကပ္ပဋ္ဌော၊ အန္တရကပ်ပတ်လုံး ငရဲဌာတည်လတ္တံ့။ ကပ္ပံ၊ လုံး။ နိရယမှိ၊ ဌာ။ ပစ္စတိ၊ ကျက်၏။ (**သံဃဘေဒက**)။ပ။

(တေ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။) နှ ကပ္ပယန္တိ၊ တဏှာ, ဒိဋ္ဌိ-ကို မဖြစ်စေကုန်။ နှ ပုရက္ခရောန္တိ၊ တဏှာ, ဒိဋ္ဌိကို ရှေးရှုမပြုကုန်။ တေသံ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဓမ္မာပိ၊ ဒ္ဝိသင်္ခါဒိဋ္ဌိ တရားတို့-ကိုလည်း။ နှ ပဋိစ္ဆိတာ၊ ဤအယူသာ မှန်လှစ္စာပြား ယူတပါးမှာ ချည်းနှီးသာဟု ဝန်မခံအပ်ကုန်။ [**သေ-ကား အာဂုံမျှသာ**]။ ဗြာဟ္မ-ဏော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သီလ၀တေန၊ ဂေါသီလ ဂေါ၀တစသည်ဖြင့်။ နှ နေယျော၊ မဆောင်အပ်။ ပါရဂံတော၊ နိဗ္ဗာန်ခေါ်မှန်း-မှာဘက်ကမ်းသို့ရောက်ပြီ။ နှ စ ပစ္စေတိ၊ ထိုထိုမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်-သော ကိလေသာကို တဘန်မဖြစ်စေ။ တာဒိ၊ ငါးပါးသော အခြင်း-အရာဖြင့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။ (**ပရမတ္ထသုတ်**)။

[**အမှာ**] **တာဒိတိ** အရဟာ ပဋ္ဌဟာကာရေဟိ တာဒိ, ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ တာဒိ, စတ္တာဝီတိ တာဒိ, တိဏ္ဏာဝီတိ တာဒိ, မုတ္တာဝီတိ တာဒိ, တံ နိဒ္ဒေသာ တာဒိ။ (ခု-၇-၈၈) နိဒ္ဒေသ။

ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ၊ လာဘ,ယသ,ပသံသ, သုခဟူသော ဣဋ္ဌ အလာဘ,အယသ, နိန္ဒ, ဒုက္ခဟူသော အနိဋ္ဌ၌။ တာဒိ၊ ချစ်, မုန်းမရှိ တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်

မူ၏။ စတ္တာဝီ၊ ရာဂ,ဒေါသ,မောဟ စသည်ကို စွန့်လွှတ်ထွေးအန်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဒိ၊ မည်တော်မူ၏။ တိဏ္ဏာဝီ၊ သြဃလေးဖြာ သံသရာကို ကူးမြောက်တော်မူပြီ။ပ။ မုတ္တာဝီ။ ရာဂ,ဒေါသ,မောဟ စသည်မှ စိတ်တော်သည် လွှတ်တော်မူပြီ။ပ။ တံ နိဒ္ဒေသာ၊ သီလရှိ၏ဟု ညွှန်းအပ် သဒ္ဓါ,ဝိရိယ, သတိ,သမာဓိ,ပညာ,ဝိဇ္ဇာဘိညာဉ်ရှိ၏ဟု-ညွှန်းအပ်သောကြောင့်။ ဘာဒိ၊ ဘာဒိမည်တော်မူ၏။ပ။

ဟထာ ဟိ၊ လျှင်။ နိဒ္ဒေသေ၊ ဌ်။ "ကပ္ပေါ"တိ၊ ကား။ ကပ္ပါ၊ ကပ္ပတ္ထိသည်။ တဏှာကပ္ပေါ၊ တဏှာအားဖြင့် ဤအယူသာ မှန်လှစ္စာ၏ စသဖြင့် ကြံခြင်း။ ဒိဋ္ဌိကပ္ပေါ၊ ဒိဋ္ဌိအားဖြင့် ဤအယူသာ မှန်လှစ္စာ၏ စသဖြင့်ကြံခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဒ္ဒါနဝေါ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဝေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ "အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေါ၊ မျှားစွာသော သံဝဋ္ဋကပ်တို့ပတ်လုံး။ ဝါ၊ တို့ကို။ အနေကေပိ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေါ၊ လုံး။ ဝါ၊ တို့ကို။ (ဗျာပေတ္ဝာ၊ ၍။ အနုဿရာမိ၊ ၏။)" (ဝေရဉ္ဇကလ္ဟစသည်)။

[**အမှာ**] ဤ၌ ကာလ၏ ကံဖြစ်ဟန်ကို ကာလဒ္ဓဘာဝ ဒေသေ တု၊ နာဘိပာ-
တျည သမ္ဘဝေ ဟူသော ပရိဘာသာ၏ "ဗျတိရေက" အားဖြင့်ရင်း။
ကာလဒ္ဓဘာဝဒေသာနံ၊ ကမ္မဟာ ကမ္မကေဟိ ဝေ။
အန္ဓဘူတကြိယာညေ ဟိ၊ ယောဂေ သမ္ဘောတိ ဓာတုဘိ-ဟူသော
ကစ္စာယနသာရ (၁၆-၁၇) ဂါထာဖြင့် ရင်း သိအပ်၏။

[၃၂၆] "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကပ္ပယ၊ ၏။ အသင်္ခေ်ယျာနိ၊ မရေတွက်နိုင်ကောင်းသော အရာတို့သည်။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ တည်း။" (အဂုံတ္တရ။) ။ပ။ ဣစ္စေဝံ၊ လျှင်။—

သင်္ဂဟဂါထာ

ဝိတက္ကေ စ၊ ဌ်ရင်း။ ဝိဓာနေ စ၊ စီရင်ခြင်းရင်း။ ပဋ္ဌိဘာဝေ၊ အတူ။ တထေဝ စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ပညတ္တိယံ၊ နာမပညတ်။ ဟထာ၊ ပါး။ ကာလေ၊ ခါ။ ပရမာယုမှိ၊ အသက်အပိုင်းအခြား။ ဆေဒနေ၊ ဖြတ်။

သမန္တဘာဝေ၊ ထက်ဝန်းကျင်ဖြစ်ခြင်း။ ဝေါဟာရေ၊ ကပ္ပိယ-ဝေါဟာရ။ အဘိသဒ္ဒဟနေ ပိ စ၊ ယုံကြည်ခြင်း။ ဝိနိယောဂေ စ၊ အထူးယှဉ်ခြင်းဖြစ်ခြင်း။ ဝိနယကြိယာယံ၊ ဝိနည်းကံပြုခြင်း။ လေသဇ်ကေ ပိ စ၊ အမြှက်ထောင်ခြင်း။

ဝိကပ္ပန္တရကပ္ပေသု၊ အထူးကြံခြင်း, အန္တရကပ်။ တဏ္ဍာဒီဋ္ဌိသု၊ တို့၌။ အသခ်ယေ၊ အသခ်ေယျကပ်၌။ ကပ္ပေ စ၊ မဟာကပ်၌ရင်း။ ဝေမာဒီသု၊ တို့၌။ **ကပ္ပသဒ္ဒေါ**၊ ကပ္ပ-သဒ္ဒါသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

[**အမ္ပာ**] အာဒိဖြင့် "ဣတိ စိတ္တမနော စိတ္တသင်္ကပ္ပေါတိ အာဒီသု သညာ စေတနာဝိပ္ပါယေ။ ။အညတြ ကပ္ပါ ဝုဋ္ဌာပေယျာတိအာဒီသု တိတ္ထိ-ယေသု ဝါ အညတိက္ခုနီသု ဝါ ပဗ္ဗဇိတပုဗ္ဗာယ ဣတ္ထိယာ စသည်ကို ယူအပ်၏။

ကပိ-ဝေါတ်။ ။**ကပိ**၊သည်။ **ဂတိယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ကမ္မေတိ ကမ္မယတိ၊သွားမ်ား၏။ပ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣမာနိ၊ ဤ ရုပ်တို့သည်။ စလနတ္ထေ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းအနက်၌။ ပဝတ္တဟေတုကတ္တုရူပသဒ်သာနိ၊ ဖြစ်သော ဟေတုကတ္တားမ်ား၏ ရုပ်နှင့်တူကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ စလနတ္ထေ၊ ၌။ **ကမ္မ ကမ္မနေတိ** ဓာတုယာ၊ ၏။ "ကမ္မတိ"တိ၊ ဟူသော။ အကမ္မကသုဒ္ဓကတ္တုရူပံ၊ သည်။ (ဘဝတိ၊ ၏။) "ကမ္မေတိ"တိ အာဒိနိ၊ တို့သည်။ သကမ္မကာနိ၊ ကုန်သော။ ဟေတုကတ္တုရူပါနိ၊ တို့တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒုတိယံ၊ ဆိတ်လူးမြား စူးဝင်သည်မှ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဣဒမ္ပိ သလ္လံ၊ ဤမိ,ဘကို မမြင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော သောကကြောင့်သည်လည်း။ မမ၊ ငါသုဝဏ္ဏသျှ ၏။ ဟဒယံ၊ နှလုံးကို။ ကမ္မေတိ၊ တုန်လှုပ်စေ၏။ [**ဣဒံ ဒုတိယံ ဝေသံ အဒဿနသောကသလ္လံ။** (**ဇာတက-ဋ္ဌ-ဖ-၉၉**) ဝါ၊ ဒုတိယံ၊ သား,သမီးကို မမြင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော သောကကြောင့်မှ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဣဒမ္ပိ သလ္လံ' ဤ ဝေယ္ယာဝစ္စရာမင်း စကားမဆိုခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော သောကကြောင့်သည်။ မမ၊ ငါမဒ္ဒီ၏။ ဟဒယံ၊ ကို။ ကမ္မေတိ၊ စေ၏။ [**ဣဒံ တဝ မယာ သဒ္ဓိ ံ အကထနံ။** (**ဇာတက-ဋ္ဌ-၂-၃၄၄။**) ဣတိ၊ သို့။ အကမ္ပ-ကာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ၏။ သကမ္ပကရူပဒဿနတော၊ ကြောင့်တည်း။

ခပိ-ဝေါတ်။ ။**ခပိ**၊ သည်။ **ခဏ္ဍိယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ခမ္မေတိ ခ,မ္ပယတိ၊ သည်းခံ၏။

ထူပ-ဝေါတ်။ ။**ထူပ**၊ သည်။ **သမူဿယေ**၊ စိုက်ဆောက်ထူထောင်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ အာရောဟော၊ တက်ခြင်းသည်။ ဥဗ္ဗေဓော၊ အစောက်သည်။ **သမူဿယော**၊ မည်၏။ ထူပေတိ ထူပယတိ၊ စုန့်စုန့်တက်၏။ ထူပေါ၊ စေတီ။ ထူပိကာ၊ ပြာသာဒ်အထက် စုန့်စုန့်တက်သော အထွတ်။

တပ-ဓာတ်။　။**တပ၊** သည်။ **ခယေ၊** ၌ဖြစ်၏။ တပေတိ တပယတိ၊ ကုန်ခန်း၏။

ဥပ-ဓာတ်။　။**ဥပ၊** သည်။ **ပဇ္ဇနေ၊** ကပ်ရောက်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဥပေတိ ဥပယတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ [**ဥပပဇ္ဇန-လည်း** ရှိကြ၏။]

စပ-ဓာတ်။　။**စပ၊** သည်။ **ကက္ကနေ၊** အမှုန့်ပြုခြင်း၌ဖြစ်၏။ စပေတိ စပယတိ၊ အမှုန့်ပြု၏။

သုပ-ဓာတ်။　။**သုပ၊** သည်။ **မာနေ၊** နှိုင်းရည်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ သုပေတိ သုပယတိ၊ နှိုင်းရည်၏။

ဒုပ-ဒိုပ-ဓာတ်။　။**ဒုပ ဒိုပ၊** သည်။ **သဃ်ဘေ၊** တပေါင်းစုခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဒုဘပေတိ၊ ပေါင်းစု၏။ပ။

ကပ-ဓာတ်။　။**ကပ၊** သည်။ **အဝကမ္ပနေ၊** သက်ဝင်၍ တုန်လှုပ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။

[**အမှာ**]　**အဝကပ္ပနေ-**လည်း ရှိကြ၏။ အထက်(နိတိဓာတု-၃၃၀)၌ "ဘူ **အဝကမ္ပနေ**"ဟု မိန့်လတ္တံ့သည်နှင့်မညီ။

ကပေတိ ကပယတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ ကပဏောဝ၊ သူဆင်းရဲ။ **ကပဏောတိ၊** ကား။ ကရုဏာယိတမ္ပေါ၊ သနားအပ်သော သူဆင်းရဲတည်း။ အညတ္ထ ပန၊ တပါးသော အရာ၌ကား။ "ဂပ္ပတိ"တိ ရှုပံ၊ ဟူသောရူပ်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဂုပ-ကုပ-ဓူပ-ဓာတ်။　။**ဂုပ၊ ကုပ၊ ဓူပ၊** သည်။ **ဘာသာယံ၊** ဆိုခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဂေါ်ပေတိ၊ ဆို၏။ပ။

ကိပ-ဓာတ်။　။**ကိပ၊** သည်။ **ခုဗ္ဗဒလ္လ၊** အားနည်းခြင်း၌ဖြစ်၏။ ကိဝပတိ ကိပယတိ၊ အားနည်း၏။

ခေပ-ဓာတ်။　။**ခေပ၊** သည်။ **ပေရဏေ၊** ၌ဖြစ်၏။ စုဏ္ဏိကရဏံ၊ အမှုန့်ပြု ခြင်းသည်။ **ပေရဏံ၊** မည်၏။ ခေဝပတိ ခေပယတိ၊ အမှုန့် ပြု၏။

တပ-ဓာတ်။　။**ဘပ၊** သည်။ **ပိဏနေ၊** ပျို့ခြင်း၌ဖြစ်၏။ တဝေတိ တပယတိ၊ ပျို့၏။

အာပု-ဓာတ်။ ။**အာပု**၊ သည်။ **လမ္မနေ**၊ တွဲလျားကျခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ အာပေတိ အာပယတိ၊ တွဲလျားကျ၏။ အာပေါ၊ ရေ။

တပ-ဓာတ်။ ။**တပ**၊ သည်။ **ဒါဟေ**၊ ပူပန်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ တပေတိ တပယတိ၊ ပူပန်၏။ တပေါ၊ အကျင့်သီလ။ တာပေါ၊ ပူပန်ခြင်း။ အာတာပေါ၊ လုံ့လ။ သန္တာပေါ၊ ပြင်းစွာပူပန်ခြင်း။ **ကာရိတေ**၊ ဌာ်။ တာပေတိ တာပယတိ၊ စေ၏။ တတ္ထ၊ ဌာ်။ **တပေါတိ**၊ ကား။ အကုသလာနံ၊ တို့ကို။ တာပနဋ္ဌေန၊ ပူပန်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်။ **တပေါ**၊ မည်၏။ သီလံ၊ သီလကို ရ၏။

ဩပ-ထပ-ဓာတ်။ ။**ဩပ**၊ **ထပ**၊ သည်။ **ထပနေ**၊ ထားခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ဩပေတိ ဩပယတိ၊ သိမ်းဆည်းသိုထား၏။ တေ၊ ထို ရဟန်းတို့သည်။ သံ၊ ဥစ္စာကို။ ဓကာဋ္ဌ၊ ကျီကျဌ်။ နဲ ဩပေန္တိ၊ မသိုထား မသိမ်းဆည်းကုန်။ [**အရိန္ဒမဇာတ်။**] ထပေတိ ထပယတိ၊ ၏။ ထပိတောဝ၊ အပ်၏။ ပဋ္ဌိစ္ဆဒံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ထပယိတ္ဝာ၊ ထားခဲ့၍။ [**ပဋ္ဌိစ္ဆဒန္တိ။ပ။ မဟာဇနဿ အာဝရဏံ ဂကွံ ဌပေတ္ဝာ။ (ဇာတက-ဌ-၆-၃၆)။**] ဝဝဌပေတိ၊ မှတ်၏။ ဝေါဌပ္ပနံ၊ ဝုဏ္ဏာစိတ်။

ဝဝဌပေတိ-ဝေါဌပ္ပနံ-ရုပ်ပြီး ဣတ္ထ၊ ဤနှစ်ပုဒ်ဌာ်ကား။ "ဝိ အာ ဝ ထပေတိ၊ ဝိ အာ ဝ ထပန"ဟု၊ ဟူ၍။ ဆေဒေါ၊ ဖြတ်။ ဣတ္ထ၊ ဤပုဒ်ဖြတ်ခြင်း နှစ်ပါးဟူတည်။ ပုရိမေ၊ ရှေးဖြစ်သော ဝိ အာ ဝ ထပေတိ-ဟူသော ပုဒ်ဌာ်။ သရလောပေါ၊ ဝိ-၏အစိတ် ဣ-သရကို ချေ။ ထ သ၊ ထ-ကို။ ဌတ္တံ၊ ဌ-ပြု။ ဝိသဒိသဘာဝေန၊ အသဒိသဒွေးဘော်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒ္ဒိတ္တဉ္စ၊ ဒွေးဘော်လည်းပြု။ ပစ္ဆိမေန ပန၊ နောက်ဖြစ်သော ဝိ အာ ဝ ထပနံ-ဟူသော ပုဒ်ဌာ်ကား။ သရလောပေါ၊ ဝိ-၏အစိတ် ဣ-သရကိုချေ။ **အာ ဝ** သ၊ အာ ဝ-ဟူသော ဥပသာရကို။ ဩကာရတ္တံ၊ ဩ-ပြု။ ထ သ၊ ထ-ကို။ ဌတ္တံ၊ ဌပြု။ [**"ဝိသဒိသဘာဝေန ဒ္ဒိတ္တဉ္စ"ကို လိုက်စေ၍ သမ္ပန်**]။ ပ သ၊ ပ-ကို။ ဝတ္တံ၊ ဝ-ပြု။ ဝ သ၊ ဝ-ကို။ ဒ္ဒိတ္တံ၊ ဒွေးဘော်ပြု။

၀ကာရဒ္ဒယဿ စ၊ ဝ-နှစ်လုံး၏လည်း။ ဗကာရဒ္ဒယံ၊ ဗ-နှစ်လုံးသည်။ ဘ၀-တိ၊ ၏။

[**အမှာ**]　ဝိ အ၀ ထပနံ ဆေတ္ဌာ၊ သရလောပေါ အ၀ဿ ဩ။
ထဿ ဌတ္တံ ဒ္ဋိဘာ၀ဝါစ၊ ပဿ ဝါဒီဟိ သိဒ္ဓေဟိ။　။ (သဒ်ဟေါသာ)
ဝေါဌဗ္ဗနန္တိ ဏ္ဍေ၊ ပုဒ်ဌ်။ ဝိ အ၀ ထပနံ၊ ဝိ အ၀ ထပနံ-ဟူ၍။ ဆေတ္ဌာ၊ ဖြတ်၍။ သရလောပေါ၊ ဝိ-၏ အစိတ် ဣ-ကိုခေ့။ အ၀ဿ၊ အ၀-ကို။ ဩ၊ ဩ-ပြု။ ထဿ၊ ထ-ကို။ ဌတ္တံ၊ ဌ-ပြု။ ဒ္ဋိဘာ၀ေါ ၈၊ အသဒိသဒ္ဒေးဘော်လည်းပြု။ ပဿ၊ ပ-ကို။ ဝါဒီဟိ၊ ဝပြုခြင်း, ဝ်ကိုဒ္ဒေးဘော်ပြုခြင်း, ဝနှလုံးကို ဗနှစ်လုံးပြုခြင်းတို့ဖြင့်။ ဝေါဌဗ္ဗနန္တိ ရူပံ၊ သည်။ သိဒ္ဓေတိ၊ ၏။

ဝေါဌဗ္ဗနန္တိ စ၊ ဟူသော အမည်သည်လည်း။ ဗျ၀ဟာ၀ပကစိတ္တဿ၊ ပဥ္စဒ္ဒါရ၀ီထိ၌ ပဥ္စာရုံကို မှတ်တတ်သော မနောဒ္ဒါရာ၀ဇ္ဇန်းစိတ်၏။ နာမံ၊ တည်း။ နကာရလောပေ၊ နှ-အက္ခရာ ကျေသည်ရှိသော်။ "ဝေါဌဗ္ဗ"ဟု၊ ဟူ၍။ အ၀ရမ္ပိ၊ ဗဟုက္ခရမ္မ တပါးဖြစ်သော။ ရူပံ၊ အပ္ပက္ခရရူပ်သည်။ ဘ၀တိ၊ ၏။

မ၀ပ-ဓာတ်။　။**မ၀ပ**၊ သည်။ **မ၀ပနေ**၊ ဘန်ဆင်းခြင်း၌ဖြစ်၏။ ပဏ္ဏ-သာလံ၊ သစ်ရွက်သက်ငယ် မိုးသောကျောင်းကို။ မ၀ပေတိ မ၀ပယတိ၊ ဘန်ဆင်း၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပါဏံ၊ သတ္တ၀ါကို၊ အသက်ကို။ အတိမ၀ပေတိ၊ လျင်စွာချ၏။ (**ဂါမဏိသံယုတ်**)။ ပဏ္ဏသာလာ၊ ဂို။ သုမ၀ပိတာ၊ ကောင်းစွာဘန်ဆင်းအပ်၏။ (**ဗုဒ္ဓ၀င်**)။

ယ၀-ဓာတ်။　။**ယ၀**၊ သည်။ **ယာ၀နေ**၊ မျှခြင်း၌ဖြစ်၏။ ပ၀တ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ **ယာ၀နံ**၊ မည်၏။ သော၊ ထိုင်ရဲသူသတ္တ၀ါသည်။ တတ္ထ၊ ထိုင်ရဲ၌။ ဇေတု၊ ထိုင်ရဲသူတို့ မျှကြောင်းဖြင့်။ ယာ၀ေတိ ယာ၀-ယတိ၊ မျှ၏။ (**ဇာဏုဿောဏိသုတ်**)။ ယာ၀နာ၊ မျှခြင်း။

[**၃၂၈**] တတ္ထ၊ ၌။ **ယာ၀ေတိ**တိ ဏ္ဍံ၊ ပုဒ်သည်။ **ယာ၀ဓာတုဿ**၊ ဂတိ, ပါပုနအနုက်ရှိသော ယာ-ဓာတ်၏။ ပ၀ေယာ၀ဝတ္ထ၊ ပြယုဂ်၏ အဖြစ်သည်။ သဏိ၊ သော်။ ကာရိတပဒံ၊ သည်။ ဘ၀တိ၊ ဖြစ်၏။ တ၀ာ ဏိ၊ လျင်။

"ဥယျာဝေန္တိ နာမ၊ အထက်နှတ်ပြည်သို့ တင်သည်မည်၏။" ဣတိ ပါဠိ၊ သည်။ ဒိသတိ၊ ၏။ [ဥယျာဝေန္တိတိ ဥပရိယာဝေန္တိ။ (ဂါမဏိသံ-ဌ-၃-၁၄၁)]

ဖကာရန္တဓာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ဖကာရန္တဓာတုရူပါနိ၊ တို့သည်။ အပ္ပသိဒ္ဓါနိ၊ မထင်ရှားကုန်။

ဖကာရန္တဓာတု

သမ-ဓာတ်။ ။**သမ**၊ သည်။ **သမ**ဿ၊ ၌ဖြစ်၏။ ဒဠ္ဍဗန္ဓနံ၊ မြဲစွာဘွဲ့ခြင်း သည်။ **သမ**ဿ၊ မည်၏။ သမ္ဘေတိ၊ သမ္ဘယတိ၊ ဘွဲ့၏။ သမ္ဘလံ၊ ရိက္ခာ။

[**အမ**ာ] သမ္ဘလံ ပါဌေယ်။ (ဇာတက-ဌ-၅-၇၆။) သမ္ဘာ ဗလံ ဝဟန္တိတိ သမ္ဘလံ။ သမ္ဘာ ဝဟန္တိ စ သုခါဝဟန္တိ အဗ္ဘာ။ (သံယုတ်ဋီကာ)။

သဗိ-ဓာတ်။ ။**သဗိ**၊ သည်။ **မ**ဏ္ဍ**လေ**၊ အဝန်းဌ၌ဖြစ်၏။ ပရိမဏ္ဍလတာ၊ ဝန်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ မဏ္ဍလံ၊ မည်၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုသမ္ဘဝတ်၏ ရုပ်သဘောရှိသည်သာတည်း။

ကုဗိ-ဓာတ်။ ။**ကုဗိ**၊ သည်။ **အ**ဗ္ဘာ**ဒနေ**၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းဌ၌ဖြစ်၏။ ကုမ္ဘေတိ၊ ကုမ္ဘယတိ၊ ဖုံးလွှမ်း၏။

လုဗိ၊ဒုဗိ-ဓာတ်။ ။**လုဗိ**၊ **ဒုဗိ**၊ သည်။ **အ**ဒ္ဒ**နေ**၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းဌ၌ဖြစ်၏။ ဟိ ံသာ၊ သည်။ အဒ္ဒနံ၊ မည်၏။ လုမ္ဘေတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။

ပုဗ္ဗ-ဓာတ်။ ။**ပုဗ္ဗ**၊ သည်။ **နိ**ကေ**တနေ**၊ နေခြင်းဌ ဖြစ်၏။ နိဝါသော၊ သည်။ **နိ**ကေ**တ**နံ၊ မည်၏။ ပုဗ္ဗေတိ၊ ပုဗ္ဗယတိ၊ နေ၏။

ဂဗ္ဗ-ဓာတ်။ ။**ဂဗ္ဗ**၊ သည်။ **မာ**နေ၊ ငါတကားဟု မာန်ပြုခြင်းဌ ဖြစ်၏။ အဟံကာရော၊ သည်။ **မာ**နော၊ မည်၏။ ဂဗ္ဗေတိ၊ **ဂဗ္ဗ**-ယတိ၊ မာန်မူ၏။ ဂဗ္ဗနံ၊ မာန်မူခြင်း။ ဂဗ္ဗိတော၊ မာန်မူ၏။ တတ္ထ၊ ဌ။ ဂဗ္ဗေတီတိ၊ ကား။ နှ သက်စတိ၊ နှိမ့်ချသဖြင့် မတ္ထန်။

ဖကာရန္တဓာတုရူပါနိ၊တို့တည်း။

ဘကာရန္တိစသတု

ဘူ-စသတ်။　။ဘူ၊ သည်။ ပတ္တိယံ၊ ၌ ဖြစ်၏။ ပါပနုံ၊ ရောက်ခြင်း။ ပတ္တိ၊ ခြင်း။ သကမ္မိကာ၊ ကံရှိသော။ စသတု၊ တည်း။ ဘာဝေတိ၊ ရောက်၏ ။ပ။ ဣတ္ထမ္ဘူတေ၊ အထူးသို့ရောက်၏။ စက္ခုဘူတေ၊ ပညာ-စက္ခုသို့ရောက်၏။ ဉာဏဘူတေ၊ ဉာဏ်သို့ရောက်၏။ မဂ္ဂဘူတေ၊ ကရုဏာ-သို့ရောက်၏။ ဗြဟ္မဘူတေ၊ မဂ်သို့ရောက်၏။

[၃၂၉] တတ္ထ၊ ၌။ ဘာဝေတိတိ၊ ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ ဂစ္ဆန္တံ၊ ရှေသွားသော။ ပုရိသံ၊ သို့။ အနုဂစ္ဆန္တော၊ နောက်ထပ်လိုက်လတ်သော်။ ပါပုဏာတိ၊ မိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သေသကြိယာပဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ ဧတ္ထ စ၊ ၌ကား။ "ဘာဝေတိ"တိ အာဒိနိ၊ တို့သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်ပါဠိ၌ရပ်၌။ ဘူ သတ္တာယန္တိ စသတုယာ၊ ၏။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ သစေ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ဟေတုကတ္တုရူပါနိ နာမ၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ "ကုသလံ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ စေ၏။" ဣတိ အာဒိနိ၊ တို့သည်။ (အဂ်ုတ္တရ)၊ ဌေ၊ ဤဟေတုကတ္တုရူပ်၌။ နိဒ-ဿနပဒါနိ၊ တို့တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ ဘာဝေတိတိ၊ ကား။ ဝဍ္ဎေတိ၊ စေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣဓ ပန၊ ၌ကား။ ဘာဝေတိတိ ပဒဿ၊ ၏။ (ထည့်)။ သုဒ္ဓကတ္တုရူပတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပါပုဏာဟိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဣတ္ထမ္ဘူတေတိ၊ ကား။ ဣမံ ပကာရံ၊ ဤအတူးအပြားသို့။ ဘူတော ပတ္တော၊ ၏။ "စက္ခုဘူတေ"တိ အာဒိနံ ပန၊ တို့၏ကား။ "ဘူ သတ္တာ-ယံ ဘူ ပတ္တိယ"န္တိ၊ ဟုကုန်သော။ ဒိဂဏိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဒိန္နံ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ **အဒ္ဒကကာဒ္ဒကာနယနိသိတံ**၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အာဂမိကာနံ၊ နှုတ်ခွ်ိုလာသော ပါဠိရှိကုန်သောသူတို့၏။ ကောသလ္လတ္ထာယ၊ **အဒ္ဒကဏ, ဒ္ဒိကာနည်း၌** လိမ်မာခြင်းအကျိုးငှါ။ ပကာသယိဿာမ၊ ကုန်အံ့။

တတ္ထ၊ ၌။ **စက္ခုဘူတော**တိ၊ ကား။ စက္ခု၊ သည်။ သတ္တာနံ၊ ကို့အား။ ဒဿနတ္ထံ၊ မြင်ခြင်းကိစ္စသို့။ [ဤ၌ "ဒဿ" ပုဒ်ကား နောက်၌ "ကိစ္စ" ပုဒ်၏

၁။ စက္ခုဘူတောဘိ အာဒိနိ ပန၊ (စာကိုယ်ပါဠိ)

ပရိယာယ်။] ပရိဏေတိ ယထာ၊ ဆောင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လောကဿ၊ အားး။ ယာထာဝဒဿနသာဓနတော၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းမြင်ခြင်းကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့်။ ဒဿနကိစ္စပရိဏာယကဌေန၊ မြင်ခြင်းကိစ္စသို့ ဆောင်တတ်သောအနက်ကြောင့်။ [ရှေးဌ "ဒဿနတ္ထံ"ကိုရှု၍ ဤဌ "ကိစ္စ"ပုဒ်၏ အနက်ကို "ဟိတတ္ထ"လည်း ယူသင့်၏။] **စက္ခုဘူတော**၊မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ စက္ခု ဝိယ၊ ကဲ့သို့၊ ဘူတော၊ ဖြစ်တော်မူ၏။ ဣတိ ပိ၊ ကြောင့်လည်း။ **စက္ခုဘူတော**၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပညာစက္ခုမယတ္တာ၊ ပညာစက္ခုဖြင့် ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ သယမ္ဘူ၏ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပညာစက္ခုံ၊ ပညာမျက်စိသို့။ ဘူတော ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **စက္ခုဘူတော**၊ မည်၏။

ဝိဒိတကရဏဌေန၊ သိခြင်းကို ပြုတတ်သောကြောင့်။ ဝါ၊ ထင်စွာ ပြုတတ်သောကြောင့်။ ဉာဏဘူတော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အသာဓာရဏံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, သာဝကနှင့် မဆက်ဆံသော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တော် ၆-ပါးသို့။ ဘူတော ပတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဉာဏဘူတော**၊ မည်၏။

အဝိပရီတသဘာဝဌေန၊ မဘောက်ပြန်သော သဘောဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ပရိယတ္တိဓမ္မပ္ပဝတ္တနတော၊ ပရိယတ်တရားကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ ဟဒယေန၊ စိတ်ဖြင့်။ စိန္တေတ္တာ၊ ၍။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ နိစ္ဆာရိတဓမ္မမယော၊ ဟောမြွက်အပ်သော တရားဖြင့် ပြီး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဓမ္မဘူတော**၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မော ဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ လောကဿ စ၊ အားလည်း။ တဒုပ္ပါဒနတော၊ ထို ဗောဓိပက္ခိယတရားကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ အနညဿာဓာရဏံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ တရားသို့။ ဘူတော ပတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဓမ္မဘူတော**၊ မည်၏။

သေဋ္ဌဌေန၊ မြတ်သောအနက်ကြောင့်။ **ဗြဟ္မဘူတော**၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဗြဟ္မံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို ဗြဟ္မာ-ဟူ ဆိုအပ်သော မဂ်ဖြင့်။ အတ္တာနော၊ ၏။ (ထည့်။) ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ လောကဿ စ၊ အားလည်း။ တဒုပ္ပါဒနတ္တာ၊ ထိုမဂ်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏

အဖြစ်ကြောင့်။ တဋ္ဌ၊ ထိုမင်္ဂလာသည်း။ သယမ္ဘူ၊ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဘုရားတော ပတ္တော၊ ၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မဘုရားတော၊ မည်၏။ ဝေ၊ သို့။ ဒိန္နံ ဝါတူနှုန်း၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။

အပရာနိ စ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နိဒဿနပဒါနိ၊ တို့ကို။ တ္တေ၊ ဌ။ ဝေဒိကဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ "တာတာ၊ ချစ်သားတို့။ မယံ၊ တို့သည်။ မဟာလွှကာ၊ အိုမင်းကြီးရင့်ကုန်ပြီ။ ဗုဒ္ဓဘုတံ၊ ဘုရားဖြစ်သော။ သုဒ္ဓေါဒန မဟာရာဇပုတ္တံ၊ သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏ သားတော်ကို။ သမ္ဘာဝေယျာမ ဝါ၊ မီကုန်ငြားအံ့လည်း မသိ။ နောဝါ၊ မမီကုန်ငြားအံ့လည်း မသိ။ တုမှေ၊ တို့သည်။ တာသ၊ ထို သုဒ္ဓေါဒန မင်းကြီးသားတော် မြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနေ၊ ဌ။ ပဗ္ဗဇေယျာထ၊ ရဟန်းပြုကြကုန်လော့"။ ဤတိ စ၊ ၎င်း။ (ဇာတတ္ထကိ။) [၃၃၀] "အထ ခေါ၊ ဌ။ ထေရာ၊ မထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ ရှင်မဟာယသအစရှိသော ရဟန်းတို့သည်။ အာယသ္မန္တံ ရေဝတံ၊ အရှင်ရေဝတမထေရ်ကို။ သဟဇာတိယံ၊ သဟဇာတိအရပ်ဌ။ သမ္ဘာဝိသုံ၊ မီကုန်၏။ (သဂ်ီတိခန္ဓက။)" ဤတိ စ၊ ၎င်း။ ဤတိ၊ သို့။ နိဒဿနပဒါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ (သာမွန်။) ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဇော့ ဌ။ အညာနိပိ၊ ကုန်သော။ "မနုဿဘူတော၊ လူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ဒေဝဘူတော၊ နတ်၏အဖြစ်သို့ ရောက်၏။" ဤတိ အာဒိနိ၊ တို့ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ **သံသာရမောစက ပေတဝတ္ထုအဋ္ဌကထာယံ**၊ ဌ။ "**မနုဿဘူတာ**ကိ၊ ကား။ မနုဿသု၊ တို့ဌ။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဂါ၊ ကား။ မနုဿဘာဝံ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ကုန်၏။" ဤတိ အတ္ထော၊ ကို။ သံဝဏ္ဏိတော၊ ၏။

ဘူဓာတ်။　　**။ဘူ**၊ သည်။ **အဝကမ္ပနေ**၊ သက်ဝင်၍တုန်လှုပ်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ အယမ္ပိ၊ ဤဓာတ်သည်လည်း။ သကမ္မကော၊ ကည်း။ ဘာဝေတိ ဘာဝယတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ သနား၏။ မနောဘာဝနီယာ၊ စိတ်ဖြင့် သနားအပ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ ဟို့။ ဣဒ္ဓ စ၊ ဌ်ကား။ **ဘာဝေတိတိ**၊ ကား။ ပုတ္တံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ဘာတရံ ဝါ၊ ညီ, အစ်ကိုပါကိုဌင်း။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်

၁။ သမ္ဘာဝေသုံ။ သမ္ဘာဝိ ံသု(က)

မရှိသောသူကို။ အနုကမ္ပတိ၊ အစဉ်သနား၏။ [ထိုသူတို့ကို အာရုံပြု၍ နှလုံးတုန်လှုပ်၏ ဟူလို။]

မနောဘာဝနီယာတိ၊ ကား။ ဘဒန္တာ၊ အရှင်တို့သည်။ "ဒီဃာယုကာ၊ ကုန်သည်။ အရောဂါ၊ အနာကင်းကုန်သည်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ ဘေဘက်ပြန်ခြင်းသို့မရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ တည်း။" ဣတိ ဝေမာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘာဝေ-တဗ္ဗာ အနုကမ္ပိတဗ္ဗာ၊ အစဉ်သနားအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မနော-ဘာဝနီယာ၊** မည်ကုန်၏။ အညတ္ထ ပန၊ ဌာကား။ **မနောဘာဝနီယာ**တိ၊ ကား။ မနောဝစုနကာ၊ နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ(သစ္စံ၊) ၏။ ယေသု၊ အကြင်ရဟန်းတို့ကို။ ဒိဋ္ဌေသု၊ မြင်အပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ မနော၊ စိတ်သည်။ ဝစုတိ၊ ပွါး၏။ တေ၊ ထိုရဟန်းတို့ကို။ "မနောဘာဝနီယာ"တိ၊ ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

လဘဓာတ်။ ။**လဘ၊** သည်။ **အာဘဏ္ဍနေ၊** ငြင်းခုံခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ လဘေတိ လဘယတိ၊ ငြင်းခုံ၏။

ဇဘိဓာတ်။ ။**ဇဘိ၊** သည်။ **နာသနေ၊** ဌာ် ဖြစ်၏။ ဇမ္ဘေတိ ဇမ္ဘယတိ၊ ပျက်စီး၏။

လာဘဓာတ်။ ။**လာဘ၊** သည်။ ပေသနေ၊ ဌာ် ဖြစ်၏။ လာဘေတိ လာဘယတိ၊ စေခိုင်းတိုက်တွန်း၏။ "**လဘ လာဘေ**"တိ ဓာတုဿ၊ ၏။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ စေ ဘဝန္တိ၊ ကုန်အုံ့။ ကာရိတရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ဒဘိဓာတ်။ ။**ဒဘိ**၊သည်။ **ဘယေ၊** ဌာ် ဖြစ်၏။ အယံ ဓာတု၊ သည်။ ဣကာရန္တော၊ တည်း။ ကေန၊ ကြောင့်။ သနိဂ္ဂဟိတာဂမာနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ နု ဘဝန္တိ၊ ကုန်။ ဒဘေတိ ဒဘယတိ ကြောက်လန့်၏။

ဒူဘဓာတ်။ ။**ဒူဘ၊** သည်။ **သန္ထမ္ဘေ၊** ထောက်ပံ့ခြင်းဌာ် ဖြစ်၏။ ဒူဘေတိ၊ ဒူဘယတိ၊ ထောက်ပံ့၏။

ဝမ္ဘဓာတ်။ ။**ဝမ္ဘ၊** သည်။ **ဝိဒ္ဓံသနေ၊** ဖျက်ဆီးခြင်းဌာ် ဖြစ်၏။ ဝမ္ဘေတိ ဝမ္ဘယတိ၊ ဖျက်ဆီး၏။ ဝမ္ဘနာ၊ ခြင်း။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဘိက္ခုံ၊ ကို။ ဝမ္ဘေန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘကာရန္တဓာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

မကာရန္ဓဝတ္ထု

[၃၃၁] အာဘော၊ အာ-သဒ္ဒါနောင်မှ။ စမှ၊ သည်။ ဝေါဝေန၊ ဆေး ကြောခြင်းဌ ဖြစ်၏။ အာပုဗ္ဗော၊ သော။ စမှဝတ္ထု၊ သည်။ ဝေါဝေန၊ ဌ။ ဝတ္ထတိ၊ ၏။ အာစမေတိ အာစမယတိ၊ ဆေးကြော၏။ အာစပနုကုမ္ဘော၊ သန့်သက်ရေအိုး။

ထွေ ပန၊ ဌကား။ "တတော၊ ထိုမထေရ်အား မိမိအကြောင်းကို လျှောက်ပြီးသောနောက်မှ။ သော ဟိ(သော ဝေ)လိစ္ဆဝိ၊ ထိုအပ္ပသက္ကာရ လိစ္ဆဝီမင်းသည်လျှင်။ အာစမယိတ္ဝာ၊ လက်, ခြေ, ခံတွင်းဆေး၍။ အဒ္ဒ-ယုဂါနိ၊ ပုဆိုးရှစ်စုံတို့ကို။ ထေရဿ၊ ရသေ့ဟောင်း တထောင်အဝင် အရှင် ဥပါလိ၏ ဥပဇ္ဈာယ် ကပ္ပိတကမထေရ်အား။ ဒတ္ဝာန၊ ပေးလှူ၍။ (တာနိ စ၊ ထို ပုဆိုးတို့ကိုလည်း။ ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ စ၊ ခံအပ်ကုန်သည်လည်း။ အဿု ဖြစ်ကုန်၏။)" ဣတိ အယံ **အပ္ပသက္ကာရပေတဝတ္ထု**ပါ ဣတိ ပ ဒေသေတာ၊ သည်။ နိဒဿနံ၊ တည်း။

[အမ္မာ] အာစမယိတ္ဝာတိ ဟတ္ထပါဒေါဝနပုဗ္ဗကံ မုခံ ဝိက္ခာလေတ္ဝာ။ (ဂဋ်ပေတဝတ္ထု-၂-၂၂)။)

ဟေ မလ္လိကေ အာစမေဟိ။ (မ-၂-၃-၄)

တတ္ထ၊ ဌ။ **အာစမယိတ္ဝာတိ**၊ ကား။ ဟတ္ထပါဒေါဝနပုဗ္ဗကံ၊ လက်ဆေးခြင်း, ခြေဆေးခြင်း ရှေးရှိသော။ မုခံ၊ ကို။ ဝိက္ခာလေတ္ဝာ၊ ဆေး၍။ အယံ ပန ဓာတု၊ သည်။ ဘူဝါဒိဂဏိကတွေ၊ ဘူဝါဒိဂိုဏ်း၏ အဖြစ်ဌ။ "စမတိ"တိ၊ ၍။ ဘက္ခနတ္ထံ၊ စားခြင်းအနက်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ တိဋ္ဌဟ၊ ၏။

ကမု-ဓာတ်။ ။**ကမု**၊ သည်။ ဣစ္ဆာဂန္ဓီသု၊ တို့ဌဖြစ်၏။ ကာမေတိ ကာမယတိ၊ လိုချင်၏။ နှစ်သက်၏။ ကာမော၊ ကာမ။ ကန္တိ၊ နှစ်သက်ခြင်း။ နိကန္တိ၊ တပ်ခြင်း။ ကာမနာ၊ လိုချင်ခြင်း။ ကာမယ-မာနော၊ လိုချင်သည်ဖြစ်၍။ ကာမေန္တော၊ လိုချင်တောင့်တ၍။ အဘိက္ခနန္တိ၊ အလွန်နှစ်လိုဘွယ်ရှိ၏။ အဘိက္ခနန္တိဝဏ္ဏာ၊ အလွန်နှစ်လိုဘွယ်အဆင်းရှိ၏။

ကာမ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့်အရ ထွေ စ၊ ဌကား။ **ကာမော**တိ၊ ကား။ ရူပါဒိ-ဝိသယံ၊ ရူပါရုံစသော အာရုံကို။ ကာမေတိ၊ **လိုချင်**တပ်မက် နှစ်သက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကာမော**၊ မည်၏။

ဝါ၊ ကား။ ကာမိယတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကာမေ၊** မည်၏။ ဘေး၊ ဤ ကတ္တုသာမ်, ကမ္မသာမ် ဝစနတ်နှစ်ခုကို။ ကိုယ်လသကာမဝတ္ထု-ကာမဝသေန၊ ဆန္ဒရာဂဟူသော ကိုယ်လသကာမ, တောဘူမကမ္မဟူသော ဝတ္ထုကာမ၏အစွမ်းဖြင့်။ ယထာဣဒံ၊ တိုင်း။ (ထည့်။) ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဟိ(သစ္စံ၊) ၏။ ကိုယ်သော၊ ကိုဋဌင်း။ တောဘူမကဝတ္ထုသခ်ါတံ၊ သော။ ဝတ္ထု စ၊ ကိုဋဌင်း။ ကာမေတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ **[ကိုယ်သော ဆန္ဒရာဂေါ ။ပ။ဝတ္ထု တောဘူမကံ မတံ။ (အဘိဓမ္မာဝတာရ။)]** ဝါ၊ ကား။ ဒေဝပုတ္တောသော။ မာရောပိ၊ ကိုလည်း။ "ကာမေ"တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ၊) ၏။ သော၊ ထိုမာရ်နတ်ကို။ အစ္ဆန္ဒကဏ္ဍမမ္မသမဏ်ိတာယ၊ စင်စစ် မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရားနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပပဉ္စသမ-တိက္ကန္တေပိ၊ တဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိဟူသော ပပဉ္စတရားသုံးပါးကို လွန်ပြီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓသာဝကေ၊ တို့ကို။အတ္တနော၊ ၏။ ဝသေ၊ အလိုနှိုင်ငံ၌။ ဌပေတုံ၊ ၎။ ကာမေတိ၊ တောင့်တတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "ကာမေ"တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

စ(သစ္စံ၊) ၏။ ပေါရာဏကဝိရစနာယ်၊ ရှေးပညာရှိ ကဝိသုခမိန်တို့ စီရင်သော ဗန္ဓ၌။ "ဝန္ဒေ။ပ။သတာ"တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ(ဝစနံ၊) ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ယတ္ထ(အသတ္ထေ)၊ အကြင်ညောင်ဗုဒ္ဓဟောပင်မင်း၌။ ဝသတာ၊ သီတင်းသုံးနေတော်မူသည်။ သတာ၊ ဖြစ်သုံးသော။ ဝါ၊ သတာ၊ ငြိမ်သက်ဆေးလေး ယဉ်ကျေးစွာ။ ဝသတာ၊ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော။ ကာမေသတိဏ္ဍေန၊ ကာမေသစသည်ကို ကူးမြောက်တော်မူပြီးသော။ ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ သန္ဓဇ္ဇိတော၊ "ဂဏှထ ဗန္ဓထ" စသဖြင့် လွန်စွာခြိမ်းခြောက်သော။ ကာမေ၊ ဝသဝတ္တီမာရ်နတ်ကို။ သန္ဓဇ္ဇိတော၊ ပါရမီတော် အာနုဘော်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်လျက်။ ဇိတော၊ အောင်တော်မူအပ်ပြီ။ (တံ)အသတ္ထံ၊ ထိုမာရ်ကို အောင်ရာ မဟာဗောဓိဖြစ်သော ညောင်ဗုဒ္ဓဟောပင်မင်းကို။ အဟံ၊ သည်။ ဝန္ဒေ ဝန္ဒေ၊ လွန်စွာရိုကျိုး ရှိခိုးပါ၏။ ဝါ၊ ဝန္ဒေ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဝန္ဒေ၊ ချီးမွမ်းပါ၏။

ဣမာနိ ပန၊ ကား။ အသ၊ ထိုမာရ်၏။ နာမာနိ၊ တို့တည်း။

မာရ်နတ်ဟော　　ကာဟေ၊ မာရ်နတ်။ နမုစိ၊ နတ်။ ကဏ္ဍော၊ နတ်။

ပရိယာယ်သဒ္ဒါမျှား　　ဝသဝတ္တီ၊ နတ်။ ပဇာပတိ၊ နတ်။ ပမတ္တဗန္ဓု၊ နတ်။ မဒနော၊ နတ်။ ပါပိမာ၊ နတ်။ ဒမ္မကော၊ နတ်။ ကန္ဒပ္ပေါ၊ နတ်။ ရတိပတိ၊ နတ်။ မာရော၊ နတ်။ ကုသုမာယုဓော၊ နတ်။

[၃၃၂] အညေ၊ တို့သည်။ အညာနိပိ၊ တပါးသော အမည်တို့ကိုလည်း ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုအမည်တို့သည်။ သာသနာနုလောမာနိ၊ ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ(တသ္မာ၊) ကြောင့်။ ဣဓ၊ ၌။ နဒဿိ-တာနိ၊ ကုန်။ **အဋ္ဌကထာသု** ပန၊ တို့၌ကား။ "မာရော နမုစိ ကဏ္ဍော ပမတ္တဗန္ဓု" တိ၊ ၍။ စတ္တာရိ ဒေဝနာမာနိ၊ အမည်လေးပါးတို့သည်သာ လျှင်။ အာဂတာနိ၊ ကုန်၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ အဘိက္ကန္တသဒ္ဒသာ၊ ၏။ **ဘူဝါဒိဂဏေ**၊ ၌။ "**ကမုပဒဝိကွေ-ပေ**"တိ၊ ဟူ၍။ ဝေါဟာရသီသေန၊ ဝေါဟာရကိုအရင်းပြုသဖြင့်။ ဝုတ္တသာ သော။ **ကမုဓာတုသာ**၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်ရင်း။ ဣဓ စ၊ ၌လည်း။ "**ကမု ဣစ္ဆာကန္တီသု**"တိ၊ ၍။ ဝေါဟာရသီသေန၊ ဖြင့်။ (လိုက်စေ။) ဝုတ္တသာ သော။ **ကမုဓာတုသာ**၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်ရင်း။ အတ္ထုဒ္ဓါရံ၊ ကို။ ကထယာမ၊ ကုန်အုံ့။

အဘိက္ကန္တသဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဓါရ။　　။**အဘိက္ကန္တ**သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဒယ သုန္ဒ-ရာဘိရူပ အဘ္ဘနုမောဒနေ၊ ကုန်ပြီ, ကောင်းခြင်း, လွန်သောအဆင်း, သာဓုနုဝမ်းမြောက်ခြင်းဟု။ ဒဿတိ၊ ၏။ "ဘန္တေ၊ ရား။ ရတ္တိ၊ ညဉ့်သည်။ အဘိက္ကန္တာ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမော ယာမော၊ ပဌမယံသည်။ နိက္ခန္တော၊ ထွက်ပြီ။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ စိရနိသိန္နော၊ နေထိုင်ရသည် ကြာမြင့်ပြီ။ (**ခန္ဓကစသည်**) "ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **ဒယော**၊ ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ "အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ဤလေးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ တို့ထက်။ အဘိက္ကန္တ-တရော စ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သည်ထက်လည်း ကောင်း မြတ်၏။ ပဏီတတရော စ၊ မွန်မြတ်သည်ထက်လည်း မွန်မြတ်၏။ (**ပုဂ္ဂလ-ပညတ်စသည်**)။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **သုန္ဒရော**၊ ၌ဖြစ်၏။

ဣဒ္ဓိယာ၊ နတ်တန်းခိုးဖြင့်ရင်း။ ယသသာ၊ အခြံအရံဖြင့်ရင်း။ ဇလံ (ဇလန္ဓာ)၊ ထောက်ပလျက်။ အဘိဂ္ဂန္ဓေန၊ အလွန်နှစ်လို ဘွယ်သော အဆင်းရှိသော။ ဝဏ္ဏေန၊ အရေအဆင်းဖြင့်။ သဗ္ဗာ ဒိသာ၊ အရပ်ခပ်သိမ်းတို့ကို။ သြဘာသယံ (သြဘာသယန္ဓာ)၊ ထွန်းပလျက်။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ ပါဒါနိ၊ ခြေတော်တို့ကို။ ဝန္ဒတိ၊ ရှိခိုးသောသူသည်။ ကော၊ အသူနည်း။ ဝါ၊ ယော၊ သည်။ ဝန္ဒတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ (**မဏ္ဍ॥ကဒေဝပုတ္တ**)။

ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **အဘိရူပေ**၊ ၌။ "ဘန္တေ၊ ရှင်း။ အဘိဂ္ဂန္တံ၊ အလွန်နှစ်သက်ဘွယ်ရှိစု။" ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ **အဗ္ဘနုမောဒနေ**၊ ၌။ ဒိသတိ၊ ၏။

ဣစ္စေဝံ၊ လျှင်—

သင်္ဂဟ ဂါထာ။ ။ခယသို့ံ၊ ၌ရင်း။ သုန္ဒရေ စေဝ၊ ၌ရင်း။ အထော၊ ပါး။ အဗ္ဘနုမောဒနေ၊ ၌ရင်း။ အဘိရူပေ၊ ၌ရင်း။ **အဘိဂ္ဂန္ဓသဒ္ဒေါ**၊ သည်။ **သာသနေ**၊ ၌။ ဒိသတိ၊ ၏။

ထောမ-စာတ်။ ။**ထောမ**၊ သည်။ **သိလာဃာယံ**၊ ၌ ဖြစ်၏။ ပသံသာ၊ သည်။ **သိလာဃာ**၊ မည်၏။ ထောမေတိ ထောမယတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ ထောမိတောဝ၊ အပ်၏။ ထောမနာ၊ ခြင်း။

ယမ-စာတ်။ ။**ယမ**၊ သည်။ **အပရိဝေသနေ**၊ ကြည်ရှောင်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ယမေတိ ယမယတိ၊ ကြည်ရှောင်၏။ ယမော၊ ယမမင်း။

သမ-စာတ်။ ။[၃၃၃] **သမ**၊ သည်။ **ဝိတက္ကေ**၊ ၌ ဖြစ်၏။ သာမေတိ သာမယတိ၊ ကြံစည်၏။ သမာ၊ နှစ်။ နိသာမေတိ နိသာမယတိ၊ စုံစမ်း၏။ နိသာမနံ၊ ခြင်း။ ပဋိသာမေတိ ပဋိသာမယတိ၊ သိုမှီးသိမ်းဆည်း၏။ ပဋိသာမနံ၊ ခြင်း။

နှစ်ဟော သမာသဒ္ဒါ ဣတ္ထိလိင် တတ္ထ၊ ၌။ သမာတိ၊ ကား။သံဝစ္ဆရော၊ နှစ်တည်း။ သော၊ ထိုနှစ်ကို။ "သမာ"တိ၊ ၍။ ဣတ္ထိလိင်-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ "ယော၊ အကြင်သူသည်။ သတံ သမံ၊ နှစ်အရာပတ်လုံး။ ဝါ၊ နှစ်အရာကို။ (နိရန္တရံ

ကတ္ဘာ၊ ၍)။ ယဇေထ၊ တလတာထောင် ယဇ်ပူဇော်ရာ၏။ (**ဓမ္မပဒ**)။" ဣတိ ဇ္ဈာ၊ ၌)။ **သမာသဒ္ဒါ**၊ သည်။ ဣတ္ထိလိင်ကေ၊ တည်း။ ပန၊ ယင်းသို့ ဣတ္ထိလိင်ဖြစ်လျက်။ ဥပယောဂဝသေန၊ ဒုတိယာဝိဘတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ "သမ"ဣ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

နှစ်ဟောပရိယာယ်သဒ္ဒါမျှား　ဣမာနိ၊ တို့သည်။ သံဝစ္ဆရသ၊ ၏။ နာမာနိ၊ တို့တည်း။ "သံဝစ္ဆရော၊ နှစ်။ ဝစ္ဆရော၊ နှစ်။ သမာ၊ နှစ်။ ဟာယနော၊ နှစ်။ သရဒေါ၊ နှစ်။ ဝဿော၊ နှစ်။" ဣတိ အာဒိနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

နိသာမေတိ ပုဒ်-အနက်။　။**နိသာမေတီတိ**၊ ကား။ ဝိတက္ကေတိ၊ ၏။ ဥပဓာရေတိ၊ စုံစမ်း၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ မှန်၏။ ဇ္ဈာ၊ ၌။ "မဒ္ဒိ၊ မဒ္ဒိမိဖုရား။ ဣဃ်၊ တိုက်တွန်း၏။ နိသာမေဟိ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်လော့။ ဝနေ၊ တောကြီးနက်ချောင် ဝက်တောင်၌။ နိဋ္ဌေါသော။ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ရဲမက်ဗိုလ်ပါ အသံသည်။ ယာဒိသော၊ အကြင်မျှလောက် လန့်ကြောက်ဘွယ်သာ မျှားလွန်းစွာ၏။" ဣတိ ပါဋိ၊ သည်။ နိဒဿနံ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ၌။ **နိသာမေတီတိ**၊ ကား။ ဝိတက္ကေဟိ၊ လော့။ ဥပဓာရေဟိ၊ လော့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ **ပဋိသာမေတီတိ**၊ ကား။ ဘဏ္ဍံ၊ ဘဏ္ဍာကို။ ဂုတ္တဋ္ဌာနေ၊ လုံခြုံရာ၌။ နိက္ခိပတိ၊ ထား၏။

သမ-ဓာတ်။　။**သမ**၊ သည်။ **အာလောဓနေ**၊ ကြည့်ရှုခြင်း၌ဖြစ်၏။ ပေက္ခနံ၊ သည်။ အာလောစနံ၊ မည်၏။ သာမေတိ သာမယတိ၊ ကြည့်ရှု၏။ နိသာမနံ၊ ခြင်း။

တနည်း-နိသာမေတိ ပုဒ်-အနက်　ဣတ္ထ ပန၊ ၌ကား။ **နိသာမေတီတိ**၊ ကား။ ပေက္ခတိ သြလောကေတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "မဒ္ဒိ၊ မဒ္ဒီ။ ဣဃ်၊ ပါ၏။ နိသာမေဟိ၊ ကြည့်ပါလော့။ စိတ္တရူပ်ဝ၊ အံ့ဘွယ်သရဲသော သဘောကဲ့သို့ ဆန်းကြယ်သော အရုပ်ကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ၏။" ဣတိ ပါဋိ၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဟတ္ထ၊ ၌။ **နိသာမေဟီတိ**၊ ကား။ သြလောကေဟိ၊ လော့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

တနည်း-နှာခြင်း ဓာတူနှံ၊ တို့၏။ အတ္ထာတိသယေန၊ ဟောမြဲတိုင်းသော **အနက်** အနက်မှ လွန်သောအနက်နှင့်။ ယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်း။ ဣတိ ဝစနတော ပန၊ ကြောင့်ကား။ ဥပသဂ္ဂယောဂ-တော ဝါ၊ ဥပသာဂရနှင့်ယှဉ်သဖြင့်လည်း။ သဝနေပိ၊ ကြားနာခြင်းဌာ်လည်း။ အယံ၊ ဤသမ-ဓာတ်သည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "ရထေသဘာ၊ ရထားစီးခြင်း မင်းတို့ထက် မြတ်တော်မူသော ဝေဿန္တရာမင်းကြီး။ တတော၊ ထို ကခြင်းကို ကြည့်ရှုပြီးသော နောက်မှ။ ကဏ္ဍာဇိနာယပိ၊ ကဏ္ဍာဇိန်မင်းသမီး၏လည်း။ (ဝဂ္ဂုယာ၊ နာချင်ဘွယ်သာ တင့်တယ်စွာ သော။ မဉ္ဇုသရာယ၊ သာယာစွာသော အသံဖြင့်။ ဂီတံ၊ သီခြင်းကို။) နိသာမေဟိ၊ နာတော်မူလော့။" ဣတိ အာဒိကာ၊ ကုန်သော။ ပါဠိယော၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟဿ ဌ။ **နိသာမေဟိ**ဘိ၊ ကား။ သုဏောဟိ၊ လော့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အမ-ဓာတ်။ ။**အမ**၊ သည်။ **ရောဂေ**၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ **အမေတိ အမယတိ**၊ ကျင်နာ၏။ အန္ဓော၊ သူကန်း။ ဗိလက်ပါဒေါ၊ ပြန့်သောခြေ ရှိ၏။ အန္ဓနခေါ၊ ပုပ်သောလက်သည်း ခြေသည်းရှိ၏။ [**ဗိလက်ပါဒေါ**[1]**တိ ပတ္ထတပါဒေါ**။**အန္ဓနခေါတိ ပူတိနခေါ**။ (ဇာတက-ဋ္ဌ-၇-၃.၂၇)။

ဟတ္ထ၊ ဌ။ အန္ဓောတိ၊ ကား။ နဋ္ဌနယနော၊ ပျက်သောမျက်စိရှိသော သူကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ **အန္ဓနခေါတိ**၊ ကား။ ပူတိနခေါ၊ ပုပ်သောလက်သည်း ခြေသည်းရှိ၏။ ဥဘယထာပိ၊ ဗိလက်ပါဒေါ, အန္ဓနခေါ နှစ်ပုဒ်ဖြင့်လည်း။ အဿ၊ ထိုဇူဇကာ၏။ (ထည့်)။ သရောဂတ္တံ၊ ကျင်နာခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဇာလိကုမာရေန၊ သည်။ (ထည့်။) သူစိတံ၊ ပြအပ်၏။

ဘာမ-ဓာတ်။ ။[၃၃၄] **ဘာမ**၊ သည်။ **ကောဓေ**၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ ဘာမေတိ ဘာမယာတိ၊ မျက်လိုက်၏။

ဂေါမ-ဓာတ်။ ။**ဒဂါမ**၊ သည်။ ဥပလေပနေ၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ ဂေါမေတိ ဂေါမ-ယတိ၊ လိမ်းကျံ၏။

၁။ ဗလက်ပါဒေါ—(က)

သာမ-ဝါတ်။　　။သာမ၊ သည်။ သ့ဘာန္ဓနေ၊ ကောင်းစ့ာဘ့ဲခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ **အာမန္ဓနေ**၊ ခေါ်ခြင်းဌ်။ သာမပ့ပယောဂေါ၊ ငြိမ်သက်သောပယောဂသည်။ သ့ဘာန္ဓနုံ၊ မည်၏။ အဝ့ါယနုံ ပဂ္ဂေ့ါသနုံ၊ သည်။ **အာ-မန္ဓနုံ**၊ မည်၏။ သာမေတိ သာမယတိ၊ ငြိမ်သက်စ့ာနေ၏၊ ခေါ်၏။

သင်္ဂါမ-ဝါတ်။　　။သင်္ဂါမ၊ သည်။ ယုဒ္ဓေ၊ စစ်ထိုးခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ သင်္ဂါမေ-တိ သင်္ဂါမယတိ၊ ထိုးပစ်၏။ ဒ္ဒေ ရာဇာနော၊ မင်းနှစ်ဦး တို့သည်။ သင်္ဂါမေသုံ၊ ကုန်၏။ သင်္ဂါမော၊ ခြင်း။

အာဂမေတိ ပုဒ်အနက်။　　။**အာ**၊ဝေတာ၊ **အာ**သဒ္ဒါနောက်မှ။ **ဂမု**၊ သည်။ ဤသမ**ဓိ**ဝါသနေ၊ ဇဉ်းငယ်ရပ်တုံ့ ငုံ့လင့်ခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ **အာဂမေတိ** **အာဂမယတိ**၊ ငုံ့လင့်၏။ ကာမာဝစရမဓမ္မေ၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ရူပါရူပဓမ္မာ၊ ရူပဘဝများ, **အ**ရူပဘဝများသည်။ သမုဒါဂမေတိ **သ**မုဒါဂမယတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပါသဓကာ၊ သီတင်းသည် ငါးရာစီ**အ**ရံ**ရှိ**သော သီတင်းသည် ငါးရာ၏**အ**ကြီး-သား သို့မဟုတ် ခုနှစ်ယောက်စီ**ရှိ**သော ဓမ္မိကသီတင်းသည်သည်။ ဓမ္မသဝနဓ္ဓာဂုယံ၊ တရားနာခြင်း၏ **အ**ဓ္ဓာရယ်ကို။ **အ**နိစ္ဆဒ္ဒေ၊ **အ**လိုမ**ရှိ**ရကား။ "**အာ**ဂမေထ **အာ**ဂမေထ"တိ၊ ငုံ့လင့်ကုန်ဦး, ငုံ့လင့်ကုန်ဦးဟု။ ဒေဝါနုံ၊ ရထားခြောက်ဆူ တင်လာယူသော နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်နတ်တို့အား။ (ထည့်)။ **အ**ဘာ၊ ၏။ (**ဝမ္မပဒအဋ္ဌကထာ**) သမုဒါဂမနုံ၊ လာခြင်း။ **အ**ဂမနုံ၊ လာခြင်း။ **အ**ဂမေ**ဒ**ဒ္ဓာ၊ ဘိုင်းလင့်ငုံ့ဆဲ့လျက်။ **အ**ဂမယမာနော၊ လျက်။

တတြ၊ ဌ်။ **အ**ဂမေ**ဟိ**တိ၊ ကား။ ဤသကံ၊ ဇဉ်းငယ်။ **အ**ဓိ**ဝါ**သတိ၊ သည်းခံ၏။ **သ**မုဒါဂမေ**ဟိ**တိ၊ ကား။ သပ့ဝ**ဝ**ဏ္ဏတိ၊ ဖြစ်၏။ **ဘူ**ဝါ**ဒိ**ဂဏော၊ ဌ်။ "ဂမယတိ၊ သ့ဘားစေ၏။" ဤတိ၊ သို့။ ဟေတုကတ္တုဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဤခ ပန၊ ဌ်ကား။ ဥပသဂ္ဂနိပါတပုဗ္ဗကာနိ၊ ဥပသာရ, နိပါတ်ရှေးရှိသည်တို့ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ "**အာ**ဂမေ**ဟိ**"တိ **အ**ာ**ဒိ**နိ၊ တို့ကို။ သုဒ္ဓကတ္တု-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

မကာရ**ရ**ဒ္ဓ**ဝ**ဝတ္ထုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ဤတိ။ပ။ သမတ္တာနိ၊ ပြီ။

အဝဂ္ဂ ယကာရန္တဓာတု

ယု-ဓာတ်။ ။**ယု**၊ သည်။ **ဇိဂုစ္ဆာယံ**၊ ရွံရှာစက်ဆုပ်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ယာဝေ-
တိ ယာဝယတိ၊ ရွံရှာ၏။ ယဝေါ၊ မုယောဘ။

ဗျယ-ဓာတ်။ ။**ဗျယ**၊ သည်။ **ခယေ**၊ ဌာ်။ ဗျယေတိ ဗျယယတိ၊ ကုန်ခန်း
၏။ အဗျယီဘာဝေါ၊ အဗျယီဘောဝ။

ဗျယ-ဓာတ်။ ။**ဗျယ**၊ သည်။ **စိတ္တသမုဿဂ္ဂေ**၊ စိတ်ကင်းလွတ်ခြင်းဌာ်။
ရူပံ၊ သည်။ တာဒိသံယေဝ၊ ထိုခယတ္ထ, ဗျယ-ဓာတ်၏
ရုပ်သဘောရှိသည်သာတည်း။

ယကာရန္တဓာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ရကာရန္တဓာတု

ပရ-ဓာတ်။ ။[၃၃၅] **ပရ**၊ သည်။ **ဂတိယံ**၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ ပရေတိ ပရယတိ၊
သွားဏ်။ ဘွေ့ စ၊ ဌာ်ကား။ "အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဣတိ ခေါ၊
လျှင်။ ကုသလာနိ သီလာနိ၊ တို့သည်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ အဂ္ဂါယ၊
အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပရေန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ဝါ၊ အဂ္ဂါယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်
အကျိုးငှါ။ ပရေန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (အဂ်ုတ္တရ)" ဣတိ ပါဠိ၊ သည်။
နိဒဿနံ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ဌာ်။ **အဂ္ဂါယ ပရေန္တိ**တိ၊ ကား။ အရဟတ္တတ္ထာယ၊
ငှါ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဂရ-ဓာတ်။ ။**ဂရ**၊ သည်။ **ဥဂ္ဂမေ**၊ တက်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ဂရေတိ ဂရယတိ၊
တက်၏။ ဂရု၊ ဆရာ။

စရ-ဓာတ်။ ။**စရ**၊ သည်။ **အသံသယေ**၊ ယုံမှားကင်းခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ **စ**ရေတိ၊
စရယတိ၊ ယုံမှားကင်း၏။

ပူရိ-ဓာတ်။ ။**ပူရိ**၊သည်။ **အပ္ပါယနေ**၊ ပြည့်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ပူရေတိ ပူရယတိ၊
ပြည့်၏။

၁။ ဘာလီ။

ဝရ-ဓာတ်။　　။ဝရ၊ သည်။ ဣစ္ဆာယံ၊ ဌ်ပြစ်၏။ ဝရေတိ ဝရယတိ၊ လိုချင်တောင့်တ၏။ ဝရော၊ ဆု။ ဝရံ၊ တောင့်တသည်။ ဝရန္တော၊ သည်။ ဝရာနံ၊ ဆုတို့တွင်။ "ဘေ စတုရော၊ လိုဆုလေးပါးတို့ကို။ ဝရေမိ၊ ယူ၏၊ လိုချင်၏၊ တောင့်တ၏။ သက္ကာ၊ သိကြားမင်း။ (အဟံ၊ သည်။) ဘေ ဝရံ၊ ထိုနံနက်အခါ နေ့သုခေါ်ဖြစ်ခြင်းစသောဆုကို။ ဝရော၊ ယူ၏။ (အကတ္တိဇာတ်စသည်)။

ဝရ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့်-အနက်။　　။တဗ္ဗ၊ ဌ်။ ဝရော့တိ၊ ကား။ ဝရိယတေ ဝရိတဗ္ဗော၊ တောင့်တအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝရော၊ မည်၏။ ဝရန္တိ၊ ကား။ ဝရော့တိ၊ တောင့်တတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝရံ၊ မည်၏။ ဣစ္ဆန္တော၊ တောင့်တ၏။ ပတ္ထေန္တော၊ တောင့်တ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ (ကိမိဝ၊ မူကား။) "မဟာ။ပ။ ဝရ"ဣတိ၊ ဟူသော။ ပုရာဏကဝိရစနာယံ၊ ဌ်။ ဝရန္တိ ပဒဿ၊ ၏။ ဣစ္ဆန္တော ပတ္ထေန္တောတိ အတ္ထော ဝိယ၊ တည်း။ (သမ္မန်)။

ဝန္ဒနာဂါထာ။　　။ဗောဓိဝရံ၊ မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ [**"ဗောဓိဝရံ ဥတ္တမဗောဓိ"ဟု-ဝဇိရတ္ထသင်္ဂဟ ဋီကာ ယောဇနာ၏**]။ ဝရံ (ပရန္တော)၊ တောင့်တတော်မူသော။ (ယော) ဘဂျမုနိ၊ သည်။ ဗောဓိဝရံ၊ ကို။ (အဓိဂတော၊ ရတော်မူပြီ။) မဟာ မဟာရဟံ၊ မြတ်သော လူမင်းစသည်တို့၏ ပူဇော်ခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်သော။ ဝါ၊ အလွန်မြတ်သော ပူဇော်ကို ခံတော်မူထိုက်သော။ နိဝရဏာ၊ နိဝရဏတရားမှ။ မုတ္တံ၊ လွတ်တော်မူသော။ ဝါ၊ လွတ်တတ် လွတ်စေတတ်သော။ ရဏာ၊ ကိလေသာမှ။ မုတ္တံ၊ သော။ ဝါ၊ နိဝရဏာ ရဏာ၊ ငိုမြည်တမ်းကြောင်းဖြစ်သော နိဝရဏမှ။ မုတ္တံ မုတ္တံ၊ လွတ်ကြီး လွတ်တော်မူသော။ သုဒဿနံ၊ ရှုမြင်ရသောင်း ကောင်းမြတ်တင့်တယ်သော အဆင်းရှိတော်မူသော။ (တံ) သက္ကမုနိ"၊ ထိုသာကီဝင်မင်းသားဘုရားကို။ ဝန္ဒေ၊ ၏။

ဝေ၊ တူ။ ဝရေတိ၊ လိုချင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝရန္တော၊ မည်၏။ **ဝရေတိ**၊ ကား။ ဝရေ၃၊ ယူ၏။ ဣစ္ဆာမိ၊ လိုချင်၏။ ယာစာမိ၊ တောင့်တ**၏**။ **ကာရိတော**၊ ဌ်။ "ပဝါရေတိ၊ လိုချင်စေ၏။" ဣတိ ရှုပ်၊ တည်း။ ဣစ္ဆ ၊

ပေတိ၊ စေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [**ပဝါရေယျာတိ ဣစ္ဆာပေယျ၊ ဣစ္ဆံ ရုစိ ံ ဥပ္ပါဒေယျ၊** (ကခ်ါ-ဌ-၁၆၆)။] နိသေနတ္ထေ ပန၊ မြစ်ခြင်းအနက် ဌိကား။ ဣဒံ၊ ဤ "ပဝါရေတိ"ပုဒ်သည်။ ကာရိတံ၊ သည်။ နှ ပေါတိ၊ မဖြစ်။

သရ-ဓာတ်။ ။**သရ၊** သည်။ **အကွေပေ၊** ပစ်ပယ်ခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ သရေတိ သရယတိ၊ ပစ်ပယ်၏။ သရော၊ **အသံ**။

သရောတိ၊ ကား။ သဒ္ဒေါ၊ တည်း။

သာရ-ဓာတ်။ ။**သာရ၊** သည်။ **ဒုဗ္ဗလျေ၊** အားနည်းခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ သာ-ရေတိ သာရယတိ၊ အားနည်း၏။ ဒုဗ္ဗလော၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

ကုမာရ-ဓာတ်။ ။**ကုမာရ**၊သည်။ **ကီဠာယံ**၊ဌ်ဖြစ်၏။ ကုမာရေတိ ကုမာရ-ယတိ၊ ကစားမြူးထူး၏။ ကုမာရော၊ သူငယ်။ ကုမာ-ရကော၊ သူငယ်။ ကုမာရီ၊ သူငယ်မ။ ကုမာရိကာ၊ သူငယ်မ။ [ခုခု၆] ဏ္ဍော၊ ဌ်။ ဝတ္ထ ဝတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်ဌ်။ ကုမာရယတိ ကီဠတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။**ကုမာရော**၊ ကုမာရမည်၏။ သော ဧဝ၊ ထို ကုမာရသည်ပင်လျှင်။ အတိဒဟရတ္တာ၊ အလွန်ငယ်နုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခုဒ္ဒကတ္တေ၊ ဌ်။ **ဣ** ပစ္စယဝသေန၊ ဖြင့်။ (ထည့်) **ကုမာရကော**၊ မည်၏။ ဣတရတြာပိ၊ ဤမှ တပါးသော ကုမာရိကာပုဒ်ဌ်လည်း။ သေ နယော၊ တည်း။

သူရ-ဝီရ-ဓာတ်။ ။**သူရ-ဝီရ**၊ သည်။ **ဝိက္ကန္တိယံ**၊ လုံ့လအားထုတ်ခြင်းဌ်ဖြစ်၏။ ဝိက္ကမနံ၊အားထုတ်ခြင်းသည်။ **ဝိက္ကန္တိ**၊မည်၏။ သူရေတိ သူရယတိ၊ အားထုတ်၏။ ဝီရေတိ ဝီရယတိ၊ ၏။ သူရော၊ အား-ထုတ်သောသူ။ ဝီရော၊ အားထုတ်သောသူ။ [**သူရော ဝီရော စ ဝိက္ကန္တော**။ (ခ၀၀ ဂါထာ။)]

သူရ-ဝီရ-ပုဒ်အနက်။ ။သဒ္ဓမ္မဝိဒူဟိ၊သူတော်တရားကို သိကုန်သော။သာ-သနိကေဟိ ပန၊ သာသနာဌ် ဆရာတို့သည်ကား။ ဧဝံ ဓာတုသဘာဝါနမ္ပိ၊ ဤသို့ ဓာတ်သဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ **သူရဝီရသဒ္ဒါနံ**၊ တို့၏။ နိဗ္ဗစနံ၊ ကို။ နှ ဒဿိတံ၊ အပ်။ ကေဝလံ ပန၊ ဝိဂြိဟ်

မဘက် သက်သက်ကား။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ သူရောတို၊ ကား။ "ဝိသိဋ္ဌဗြဟ္မာ၊ ထူးသောစိတ်ရှိ၏။" ဣတိ စ၊ ၎င်း။

[**အမ္ဗာ**] သာသနေ ဥရုံ ဒဘ္ဘာ ပဗ္ဗဒီ စယည်ဒ်ကဲ့သို့ ဤ၌ "ဥရု"သဒ္ဒါ စိတ်ဟော။ လုံ့လနှင့်ယှဉ်သောဝိတ် ရှိ၏ဟူလို။

မဟာဝိရောတို၊ ကား။ "မဟာဝိဏ္ဏော၊ ကြီးသောလုံ့လရှိ၏။" ဣတိ စ၊ ၎င်း။ ဝိရောတို၊ ကား။ "ဝိရိယဝါ၊ လုံ့လရှိ၏။" ဣတိ စ၊ ၎င်း။ အတ္ထ-ဝိဝရဏမတ္တဓမ္မ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဿိတံ၊ အပ်၏။

ပါရ၊တီရ-ဓာတ်။　　။ပါရ၊ တီရ၊ သည်။ကမ္မသမ္ဘူတ်ယံ၊အမှုပြီးခြင်းဌာနခြစ်၏။ **ကမ္မ**သမ္ဘူတ်ဟု၊ ကား။ ကမ္ဘာ၊ ကို။ ပရိသမာပနံ နိဋ္ဌာပနံ၊ ပြီးဆုံးစေခြင်းတည်း။ ပါဝရတိ ပါရယတိ၊ ပြီးဆုံး၏။ တီရေတိ တီရယတိ၊ ပြီးဆုံး၏။ ပါရံ၊ ကမ်း။ တီရံ၊ ကမ်း။ ဝိဏ္ဏမာမိ၊ ဒီဝေးထုတ်ပါမ်။ နု ပါရေမိ၊ ကြောက်ခင်းကို ဖြတ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်။ ဘူမိ ံ၊ မြေကို။ ဝေဂသာ၊ အဟုန်ဖြင့်။ သုမ္ဘာမိ၊ ပုက်စေတတ်၏။ (**သုဝဏ္ဏမိဂဇာတ်။**) တံ ကိစ္စံ၊ ထိုအမှုကို။ တီရေတ္ဝာ၊ ပြီးစေ၍။ ဂတောဝ၊ ၏။ သန္ဒိဋ္ဌိရဏ၊ သန္ဒိဋ္ဌိရဏစစ်ခင်း။ တီရဏ-ပရိသာ၊ တီရဏပရိသာ၌။ ဣတိ စ ဟာဒိနီ၊ ကျေ့။ ဣတိ ဣတိ ဒ္ဝေ။ ဒေသေ-တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ၌။ နု ပါရေမိဟိ၊ ကား။ ဝိဏ္ဏိတုံ၊ ငှါ။ နု သက္ကောမိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ ဗမ္ဘတ္ထော၊ နက်။

ဣရ-ဓာတ်။　　။ဣရ၊ သည်။ ဧဝေဝနေ၊ ပစ်ချခြင်းဌာနခြစ်၏။ ဣရေတိ ဣရယတိ၊ ပစ်ချ၏။

ဇရ-ဓာတ်။　　။ဇရ၊ သည်။ ဝယောဟာနိမှိ၊ အရွယ်မှယုတ်ခြင်းဌာ ခြင်း၏။ ဇရေတိ ဇရယတိ၊ အိုမင်းပေ။ ဇရာ၊ အိုခြင်း။ ပါဋိယ ဝနေ၊ ဌာ်ကား။ "ဇီရတိ"တို၊ ၍။ ပါဌေ၊ ပါဌ်ရှိ၏၊

ဝရ-ဓာတ်။　　။ဝရ၊ သည်။ အာဝရဏေ၊ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းဌာ ခြစ်၏။ ဝါရေတိ ဝါရယတိ၊ မြစ်၏။ နု ဝါရေတိ နိုဝါရယတိ၊ ခြွင်တား၏။ ပရိဝါရေတိ ပရိဝါယတိ၊ ကာကွယ်ဝန်းကျင်ခြုံ၏။ (ဝေ) ဝါ၊ မြစ်၏။ (သဒ္ဒဗ္ဗာ)ပရိ ဝါ၊ ဗာ ပရိ ဝါ၊ ပဝါရေတိ ပဝါရယတိ ခြင်း။ ဝါ၊ ဟိတ်၏။ ပဝါရဏံ၊ မြစ်ခြင်း။ ပဝါရဏာ၊ ကား။ ဝိ ဝေ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ခြစ်

ခြင်းငင်း။ ကာမျှဒါနံ ၀ါ၊ အလိုကိုပေးခြင်းငင်းတည်း။ ၀ါ၊ ဘိတ်ခြင်းငင်းတည်း။

ဓရ-ဓာတ်။ ။**ဓရ၊** သည်။ **ဓာရ**ဏေ၊ ၌ဖြစ်၏။ ဓာရေတိ ဓာရယတိ၊ ဆောင်၏။ **အာ**ဓာရော၊ တည်ရာ။ **အာ**ဓာရကော၊ သပိတ်ခြေ။ **ဓ**မ္မော၊ တရား။ ဣစ္စာဒီနိ၊ တည်း။

ဓမ္မ-သဒ္ဒါ၏ ဝိဂြိုဟ်မျှား တတ္ထ၊ ၌။ **ဓ**မ္မောတိ၊ ကား။ အနေကဝိဓေသု၊ ကုန်သော။ **ဓ**မ္မေသု၊ တို့တွင်။ ဥပ္ပါဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ သစ္ဆိကတော စ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ လောကုတ္တရော၊ လောကုတ္တရာ တရားသည်။ စတူသု အပါယေသု၊ တို့၌ဌင်း။ သံသာရေ ၀ါ၊ ၌ဌင်း။ [၃၃၇] သတ္တော၊ တို့ကို။ အပတမာနေ၊ မကျစေသည်တို့ကို။ (ကတ္တာ၊ ၍။) ဓာရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဓ**မ္မော၊ မည်၏။

အထ ၀ါ၊ ကား။ သောတာပန္နာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ **အ**ရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ဓာရိယတိ၊ **အ**ပ်၏။ ပုထုဇ္ဇနေဟိ၊ တို့သည်။ နဓာရိယတိ)၊ **အ**ပ်။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ **ဓ**မ္မော၊ မည်၏။ စတုဘူမိကော ပန၊ **စ**တုဘူမက တရားသည်ကား။ သကလက္ခဏံ၊ မိမိ၏ သာမည, ဝိသေသလက္ခဏာကို။ ဓာရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဓ**မ္မော၊ မည်၏။ ကက္ခဋတ္တာဒိနာ၊ **ခ**က်ထန်ခြင်း စသည်ဖြင့်။ ဖုသနာဒိနာ၊ တွေ့ခြင်း စသဖြင့်။ သန္ဓိအာဒိနာ ငြိမ်သက်ခြင်း စသဖြင့်။ သကသကဘာ၀ေန၊ မိမိ မိမိ၏သဘောဖြင့်။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်။ ဓာရိယတိ သလ္လက္ခိယတိ၊ **အ**ပ်၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ **ဓ**မ္မော၊ မည်၏။ တေပိ ဌကော၊ သော။ ပါဠိ**ဓ**မ္မော ပန၊ သည်ကား။ သကတ္ထပရတ္ထာဒိဘေဒေ၊ မိမိအနက်အကျိုး, သူတပါး၏ အနက်အကျိုးစသည် အပြားရှိကုန်သော။ **အ**တ္ထေ၊ တို့ကို။ ဓာရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဓ**မ္မော၊ မည်၏။

ကေစိ တု ဝိဒူ၊ **အ**ခ္ခါ**ပ**ညာရှိတို့သည်ကား။ ပါ**ပ**ကော၊ ကုန်သော။ **အ**ကုသလေ **ဓ**မ္မေ၊ တို့ကို။ ဓုနာတိ၊ တဒင်္ဂဖြင့် လျှော်တတ်၏။ ကမ္မေတိ၊ ဝိက္ခမ္ဘနဖြင့် လျှော်တတ်၏။ ဝိဒ္ဓံသေတိ၊ သမုစ္ဆေဒဖြင့် ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဓ**မ္မော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ **ဓ**ူ ဓာတုဝ၀ေနပါ၊ ဖြင့်လည်း။

နိုဗ္ဗစနံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ နိုဗ္ဗစနံ၊ သည်။ မဂ္ဂဓမ္မေ၊ မဂ်တရားဌ်။ အတိ၀၊ လျှင်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဖလနိုဗ္ဗာနပရိယတ္တိဓမ္မေသု ပန၊ တို့ဌ်ကား။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ် အကြောင်းအားဖြင့်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဓမ္မ-သဒ္ဒါ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ။　　။ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပရိယတ္တိ ဟေတု ဂုဏ-နိဿတ္တ နိဇ္ဇီ၀တာဒီသု၊ ပရိယတ်, အကြောင်းကျေးဇူး, သတ္တမှဆိတ်ခြင်း, ဇီ၀မှဆိတ်ခြင်း စသည်တို့ဌ်။ ဒီဿတိ၊ ၏။ ဟိ (ကထံ ဒီဿတိ)၊ နည်း။ အယံ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ "ဓမ္မံ၊ ပရိယတ်ကို။ သုတ္တံ၊ ကို။ ဂေယျံ၊ ကို။ ပရိယာပုဏာတိ၊ သင်၏။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့ဌ်။ ပရိယတ္တိယံ၊ ဌ်။ ဒီဿတိ၊ ၏။ (အလဂဒ္ဒ သုတ်-စသည်) ဟေတုမှိ၊ အကြောင်းဌ်။ ဥာဏံ၊ သည်။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့ဌ်။ ဟေတုမှိ၊ ဌ်။ (ဝိဘင်း-စသည်)။

ဓမ္မော၊ သီလ-စသော ဂုဏ်ဖြစ်သောတရားဌင်း။ အဓမ္မော စ၊ သီလစသော ဂုဏ်မှ ကင်းသောတရားဌင်း။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးကုန်သော တရားတို့သည်။ သမ၀ိပါကိနော၊ တူမျှသော အကျိုးရှိကုန်သည်။ နဟိ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း။ အဓမ္မော၊ သီလစသော ဂုဏ်မရှိသော အကုသိုလ်တရားသည်။ နိရယံ၊ သို့။ နေတိ၊ ဆောင်၏။ ဓမ္မော၊ သီလစသော ဂုဏ်ဖြစ်သောတရားသည်။ သုဂတိ ံ၊ သို့။ ပါပေတိ၊ ၏။ (အယောဃရဇာတ်-စသည်)။

"တသ္မိ ံ ခေါ ပန သမယေ၊ ထိုစိတ်ဖြစ်ခဏ အခါ၌သာလျှင်။ ဓမ္မော၊ သတ္တဇီ၀မှဆိတ်သော သဘောတရားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဓမ္မသင်္ဂ-ဏီ)၊ ဓမ္မေသု၊ နိ၀ရဏစသော တရားကို့ဌ်။ ဓမ္မာနုပဿီ၊ နိ၀ရဏစသော သဘောတရားကိုရှုလျက်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (သတိပဋ္ဌာန်)။၀။

တနည်း အတ္ထုဒ္ဒါရ။　　။အထ ၀ါ၊ ကား။ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သဘာ၀၊ သဘော။ ပညာ၊ ပညာ။ ပုညံ၊ ကောင်းမှု။ ပညတ္တိ၊ ပညတ်။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်။ ပရိယတ္တိ၊ ယတ်။ နိဿတ္တနိဇ္ဇီ၀တာ၊ ဖြစ်။ ဝိကာရ၊ ဘောက်ပြန်ခြင်း။ ဂုဏ၊ ဂုဏ်။ ပစ္စယ၊ ပစ္စည်း။ ပစ္စယုပ္ပန္နာ-ဒီသု၊ ပစ္စယုပ္ပန်စသည်တို့ဌ်။ ဒီဿတိ၊ ၏။

ဟိ (ကထံ ဒိဿတိ)၊ နည်း။ အယံ၊ ဤဓမ္မ-သဒ္ဒါသည်။ ကုသလာ ဓမ္မာ။ပ။ အာဒီသု၊ တိုဠ်။ **သဘာဝေ**၊ ဠ်။ ဒိဿတိ၊ ၏။

[၃၃၇] သဒ္ဓယ၊ **သဒ္ဓါ**တရားရှိသော။ ဃရံ (ဃရာဝါသံ)၊ အိမ်ထောင်၍။ သေနော၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးကိုရှာမှီးသော။ ယဿ (ဂဟဋ္ဌဿ)၊ အကြင်လူအား။ သစ္စံ၊ မှန်သောစကား။ ဓမ္မော၊ သုတမယပညာ။ ဓိတိ၊ လုံ့လ။ စာဂေါ၊ စွန့်ကြဲခြင်း။ စတုရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သ ဝေ (သော ဝေ) သော၊ ထိုတရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သူသည်။ ဝေ၊ စစ်။ ပေစ္စ၊ ဤလောကမှ တပါးသောလောကသို့ ရောက်၍။ ဝါ၊ သော်။ နိ သောစတိ၊ မစိုးရိမ်။

[**အမှာ**] **ဃရမေသိနော**တိ ဃရာဝါသံ ပဋ္ဌ ကာမဂုဏေ သေန္တိ**ဿ** ဂ**ဝေသန္တိ**ဿ ကာမဘောဂိနော ဂဟဋ္ဌဿ သ ဝေ ပေစ္စ နိ သောစတိတိ ဣဓ လောကာ ပရလောကံ ဂန္တ္မာ သ ဝေ နိ သောစတိ။ (**သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၂၂၉**)။

။ပ။နိ ဟိ ဓမ္မော။ပ။ ပုညေ။

ပညတ္တိဓမ္မာ၊ ပညတ်တရား။ နိရုတ္တိဓမ္မာ၊ နိရုတ္တိတရား။ အဓိဝစနာ ဓမ္မာ၊ **အ**ဓိဝစနတရား။ (**မာတိကာစ**သည်)။ပ။

ပါရာဇိကာဓမ္မာ၊ ပါရာဇိကအာပတ်။ (**ပါတိမောက်စ**သည်)။ပ။

ဣဓ ဘိက္ခု။ပ။ နိဿတ္တတာယံ၊[1]

ဇာတိဓမ္မာ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေအနေဖြင့် ဘောက်ပြန်ခြင်းရှိကုန်၏။ ဇရာဓမ္မာ၊ အိုခြင်းဖြင့် ဘောက်ပြန်ခြင်း။ မရဏဓမ္မာ၊ သေသဖြင့် ဘောက်ပြန်ခြင်း။ပ။

ဆန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာနံ၊ ဘုရားကျေးဇူးတော်တို့၏။ပ။

ဟေတုမှိ။ပ။ ပစ္စယေ၊ ဠ်။

သာ ဓာတု၊ ထိုသင်္ခါရစသော အကျိုးတရားသည်။ ဌိတာ၀၊ တည်သည် သာတည်း။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ သင်္ခါရစသော အကျိုး၏တည်သည်၏အဖြစ်။ ဓမ္မနိယာမတာ၊ သင်္ခါရစသောအကျိုး၏ မြဲသည်၏အဖြစ်။ (**နိဒါနသံ ယုတ်**)။ပ။

၁။ နိဿတ္တနိဇ္ဇီ၀တာယံ?

တနည်း အတ္ထုဒ္ဓါရ။ ။အထ ဝါ၊ ကား။ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပရိယတ္တိ၊ ပရိယတ်။ သစ္စ၊ သစ္စာ။ သမာဓိ၊ သမာဓိ။ ပညာ၊ ပညာ။ ပကတိ၊ သဘော, အဓလေ့, ပြကတော့။ ပုညံ၊ ကောင်းမှု။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်။ ဥ ယျာဒီသု၊ ဥ ယျအစရှိကုန်သော။ ဗဟူသု အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဒီဠ္ဍပွယောဂေါ၊ မြင်အပ်သောပြယုဂ်ရှိ၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ဣဓ။ပ။ ဒိဿတိ၊

ဒီဠ္ဍဓမ္မော၊ မြင်အပ်သော သစ္စာတရားရှိ၏။ ပတ္တဓမ္မော၊ ရောက်အပ်သောသစ္စာရှိ၏။ (**မဟာဝါစသည်**)။ပ။

တေ ဘဂဝန္တော၊ ထိုရှေးဘုရားတို့သည်။ ဧဂံ ဓမ္မာ၊ ဤသို့ သမာဓိရှိကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ (**သမ္မသာဒနီယသုတ်စသည်**)။ပ။

သစ္စံ၊ မှန်သောစကား။ ဓမ္မော၊ ပဉ္ဉာ။ ဓိတိ၊ လုံ့လ။ စာဂေါ၊ ခြင်း။ (**ဝါနရိန္ဒဇာတ်**)။ပ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇာတိဓမ္မာနံ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘော, အဓလေ့, ပြကတော့ရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါဟူအား။ (**သတိပဋ္ဌာန်**)။ပ။

ဓမ္မော၊ ကုသိုလ်တရားသည်။ ဓမ္မစာရိ ၊ ကုသိုလ်ကို ကျင့်သောသူကို။ ရက္ခတိ၊ ၏။ပ။

စတ္တာရော။ပ။ [**၃၃၉**] အာပတ္တိယံ၊ ၌။

ကုသလာ ဓမ္မာတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ဥ ယျေ၊ ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။

ဝေါ၊ သို့။ **ဓမ္မ**သဒ္ဒပဝတ္တိဝိသယာ၊ ဓမ္မ-သဒ္ဒါ၏ ဖြစ်ရာတို့ကို။ ဝိဝိဓာ၊ အတူးထူးအပြားပြား။ **အဒ္ဓကထာစရိယော**ဟိ၊ တို့သည်။ ဒဿိတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ တတ္ထ ပန၊ ထိုထိုပြရာ၌ကား။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ယုတ္တိ-ဝိသယာဒယော၊ အသင့်, အာဇံ့ အစရှိကုန်သော။ အတ္ထာ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။

မဟာရာဇ၊ ဝေဿန္တရာမင်းမြတ်။ ယံတုံ၊ သည်။ ဧကေကော၊ တယောက်ထည်းချည်း။ ဂစ္ဆေယ္ယ၊ တောသို့သွားရာ၏။ သေ (ဧသော)၊ ဤတယောက်ထည်းချည်း တောသို့ ထွက်သွားခြင်း

သည်။ နှ ဓမ္မော၊ အကြောင်းမဟုတ်။ ဝါ၊ မသင့်တကား။ ခတ္တိယ၊ မင်းကြီး။ တုံ၊ သည်။ ယေန (မဂ္ဂေန)၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆသိ၊ ၏။ တေန (မဂ္ဂေန)၊ ဖြင့်။ အဟမ္ပိ၊ အကျွန်ုပ်မဒ္ဒီသည်လည်း။ ဂစ္ဆာမိ၊ အုံ့။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ယုတ္တိယံ၊ အကြောင်း၌။ [**အဌမုခဝါဒယုတ္တိ (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၄)**၌ကဲ့သို့ ယုတ္တိသဒ္ဒါ **အကြောင်း**ဟော]။ ဝါ၊ အသင့်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ [**နေသ ဓမ္မောတိ နှ သေသ သဘာဝေါ၊ နေတံ ကာရဏံ။ (ဇာတက-ဋ္ဌ ၂-၂၆၁)**။]

မနုဿ၊ မနောဒ္ဓါရကိုဋ္ဌင်း။ ဓမ္မေ စ၊ ဓမ္မာရုံတို့ကိုဋ္ဌင်း။ ပဋ္ဌိစ္ဘ၊ ၍။ မနော-ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (**ဓမ္မသင်္ဂဏီစသည်**) ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ **ဝိသယေ**၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။

သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဓမ္မော စ၊ နိဗ္ဗာန်သည်ကား။ ဇရံ၊ အိုခြင်းသို့။ နှ ဥပေတိ၊ မရောက်။ (**ဓမ္မပဒစသည်**) ဣတိတ္ထေ၊ ၌။ **နိဗ္ဗာနေ**၊ ၌။ **ဝ**ဣတိ၊ ၏။

[**အမှာ**] ယမှာ ဓမ္မံ ဝိဇာနေယျ၊ သော ဟိ တဿ နှ ရုတ္တမော-ဟူသော (**အမ္ဗဇာတ်** ခု-၅-၂၅၈)၌ အတတ်ကို ဓမ္မ-သဒ္ဒါဟော၏။ ။သော တေ ဓမ္မာနိ ဆိဇ္ဇတိ၊ ဇီဝိတ သင်္ခါရာ ဟိ ဣဓ ဓမ္မာတိ ဝုတ္တာ,[1] ဟူသော ပလာသဇာတ် (ခု-၅-၁၃၂)၌ ဇီဝိတကို ဓမ္မသဒ္ဒါဟော၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ယူအပ်၏။

တတြ၊ ထိုဓမ္မ-သဒ္ဒါ၏ အနက်တို့တွင်။ ယာ နိဿတ္တာတာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) သာ **ဇ**ဝ၊ ထိုနိဿတ္တာတာသည်ပင်လျှင်။ (**ဇာတက-ဋ္ဌ ၃-၁၉၅**) နိဗ္ဗိဝတာ၊ မည်၏။ ယော စ ဟေတု၊ အကြင်ဟိတ်သည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော **ဇ**ဝ (ဟေတု)၊ သည်လျှင်။ **ပစ္စယော**၊ မည်၏။ ဣစ္စေဝံ၊ လျှင်။

သင်္ဂဟဂါထာ

ပရိယတ္တိပစ္စယေသု၊ ပရိယတ်, ပစ္စည်းတို့၌။ ဂုဏော၊ ၌။ နိဿတ္တာတာယ စ၊ ၌။ သဘာဝေ စေဝ၊ ၌။ ပညာယံ၊ ၌။ ပုညေ၊ ၌။ ပညတ္တိယမ္ပိ စ၊ ၌။

၁။ သော တေ မမ္မာနိ ဆေစ္ဆတိတိ။ပ။ဇီဝိတံ ဆိန္ဒိဿတိတိ အတ္ထော။ ဇီဝိတ သင်္ခါရာ ဟိ ဣဓ "မမ္မာနိ"တိ ဝုတ္တာ။ (ဇာတက-ဋ္ဌ ၃-၁၉၅)

အာပတ္တိယံ၊ ၌။ ဝိကာရေ၊ ၌။ ပစ္စယုပ္ပန္နကေပိ စ၊ ၌။ သစ္စ-သမာဓိ ပကတိဥေ ယျေသု၊ တိ၌။ ယုတ္တိယမ္မိ စ၊ ၌။ ဝိသယေ စေဝ၊ ၌။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

ကေစိ ပန၊ ကား။ ဓမ္မသဒ္ဒဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိဝိသယာနံ၊ ဖြစ်ရာတို့၏။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ကို။ ဒဿဓာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

သင်္ဂဟဂါထာ

ဥေယျမဂ္ဂေ စ၊ ဥေယျတရား, မင်္ဂ၌ရင်း။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌ရင်း။ သဘာဝေ၊ ၌ရင်း။ အထ၊ ပါး။ ဇာတိယံ၊ ဇာတ်၌ရင်း။ မနေ၊ စိတ်၌ရင်း။ ဝိသယပုဥ္ဇသု၊ **အာ**ရုံ, ကောင်းမှုတို့၌ရင်း။ ဘာဝေ၊ ပုဒ်အနက်ဖြစ်သော ပညတ်၌ရင်း။ ပါဝစနေပိ စ၊ ပရိယတ်၌ရင်း။ ဣမေသု ဒသသ္ဌေသု၊ တို့၌။ **ဓမ္မ**သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

အတ္ထုဒ္ဓါရ-ပုဒ် ဝိဂြိဟ်။　　။**အ**ဏ္ဏုဒ္ဓါရောတိ၊ ဟူသော။ တတြ (ဝစနေ)၊ ၌။ သမာနသဒ္ဒဝစနီယာနံ၊ **အ**ချင်းချင်းတူသော **ဓမ္မ**-သဒ္ဒါသည် ဟောအပ်ကုန်သော။ **အ**တ္ထာနံ၊ ပရိယတ်, ပစ္စည်းစသော **အ**နက်တို့ကို။ ဥဒ္ဓရဏံ၊ ထိုထိုပါဠိရပ်မှ ထုတ်ခြင်းသည်။ **အ**တ္ထုဒ္ဓါ-ရော၊ မည်၏။

ရ-ကာရန္တခေတုရှုပါနိ၊ တို့တည်း။

လကာရန္တခေတု

ပါလ-ခေတ်။　　။[၃၄၀] ပါလ၊ သည်။ ရက္ခဏေ၊ ၌ဖြစ်၏။ ရက္ခဏံ၊ စောင့်ခြင်း။ တာဏံ၊ စောင့်ခြင်း။ ဂေါပနံ၊ လုံခြုံစွာပြုခြင်း။ **အ**ဝနံ၊ စောင့်ခြင်း။ ပါလနံ၊ ခြင်း။ ရက္ခာ၊ ခြင်း။ ရက္ခဏာ၊ ခြင်း။ ဂုတ္တိ၊ စောင့်ခြင်း။ ဣစ္စေတေ၊ ဤသဒ္ဒါတို့သည်။ **ပရိယာယာ**၊ တို့တည်း။

ပါလေတိ ပါလယတိ၊ ၏။ ပါလကော၊ စောင့်တတ်သည်။ ဗုဒ္ဓပါလော၊ ဗုဒ္ဓပါလ။ **အ**မ္မပါလီ၊ **အ**မ္မပါလီမည်သော။ ဂဏ္ဌိကာ၊ ပြည်ကန်းဆာ။

ဥပါလိနာ၊ ဥပါလိနှင့်။ သမော၊ တူသည်။ ဘာဝတိ၊ ၏။ [**ဘဝတိ ဥပါလိ ဖြက်**]။ ပါလိတော၊ အပ်၏။ ပါလနံ၊ ခြင်း။ ပါဠိ၊ ပါဠိတော်။

ပါဠိ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်။ ။တ္ထေ၊ ၌။ ပါဠိတိ၊ ကား။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပါလေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပါဠိ**၊ မည်၏။ **လ**သ၊ လ-ကို။ ဌတ်ံ၊ ဌ-ပြု။ အထ ဝါ၊ ကား။ အနေန္တာ ဒကံ၊ အတွင်း၌ရေကို။ ရက္ခဏ-ဌေန၊ ကြောင့်။ မဟာတော၊ ကြီးစွာသော။ တဌာကသ၊ တဘက်ဆည်ကန်၏။ ထိရာ၊ ခိုင်ခန့်သော။ မဟတိ၊ ကြီးစွာသော။ ပါဠိ ဝိယ၊ ကန်သင်းနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပါဠိ**၊ မည်၏။ ပရိယတ္တိဓမ္မော၊ ကိုရ၏။

အပရော၊ သော။ နယော၊ ကား။ ပကဋ္ဌာနံ ဥက္ကဋ္ဌာနံ၊ မြတ်ကုန်သော။ သီလာဒိအတ္ထာနံ၊ သီလစသော အနက်တို့ကို။ ဗောဓနတော၊ သိစေတတ်သောကြောင့်ရင်း။ သဘာဝနိရုတ္တိဘာဝတော၊ ကြောင့်ရင်း။ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ၊ တို့သည်။ ဘာသိတတ္တာ စ၊ ကြောင့်ရင်း။ ပကဋ္ဌာနံ၊ မြတ်ကုန်သော။ ဝစနပ္ပဗန္ဓာနံ၊ သဒ္ဒပဗန္ဓတို့၏။ အာဠိ၊ အစဉ်ဘည်း။ ဣဘိ၊ ကြောင့်။ **ပါဠိ**၊ မည်၏။

ပါဠိသဒ္ဒါ အတ္ထုဒ္ဒါရ

ပါဠိသဒ္ဒါ၊ သည်။ ပါဠိဓမ္မော၊ ပရိယတ်၌ရင်း။ တဌာကပါဠိ-ယမ္ပိ စ၊ တဘက်ဆည်ကန်၏ ကန်သင်း၌ရင်း။ ပန္တိယဠော၊ အစဉ်၌ရင်း။ ဒိဿတေ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဇာနတာ၊ ပညာရှိသည်။ ဥ ယံ့၊ အပ်၏။

ဟိ (သစ္စံ)၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤပါဠိသဒ္ဒါသည်။ ပါဠိယာ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဥပပရိက္ခန္တိ၊ ရှုဆင်ခြင်ကုန်၏။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ပရိယတ္တိဓမ္ম-သဒ်ါတော၊ သော။ **ပါဠိဓမ္မော**၊ ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ မဟာတော၊ သော။ တဌာကသ၊ ၏။ ပါဠိ၊ ကန်သင်း။ (**ဘိက္ခုနိဒ်ခန္ဓက**)။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ **တဌာကပါဠိယံ**၊ ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ပါဠိယာ၊ အစဉ်ဖြင့်။ **နိသီဒိ**ံ**သု**၊ ကုန်၏။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ **ပန္တိယံ**၊ ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ **နိသီဒိ**ံ**သု**၊ ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ အနက်။

ဣမသ္မိ ပနတ္ထေ၊ ဣဒါအနက်ဋ္ဌ။ ဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ ကိစ္စံ၊ ပြုဘွယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ ပန္ဓိဝါစကော၊ အစဉ်ကိုဟောသော။ **ပါဠိ-**သဒ္ဒါ သည်။ ပါဠိပဒိကော၊ အသီးသောပုဒ်တည်း။

တိလ-ဓာတ်။ ။**တိလ**၊ သည်။ **သိနေဟနေ**၊ စေးကပ်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ တေလေတိ တေလယတိ၊ စေးကပ်၏။ တေလံ၊ ဆီ။ တိလော၊ နှမ်းပင်။ တိလံ၊ နှမ်းသီး။

တတ္ထ၊ ဌာ။ **တိလော**တိ၊ ကား။ တိလဂစ္ဆော၊ နှမ်းပင်တည်း။ **တိလ**န္တိ၊ ကား။ တပ္ပလံ၊ ထိုနှမ်းပင်၏အသီးတည်း။ တတော ပန၊ ထိုနှမ်းသီးမှကား။ နိက္ခန္ဒော၊ ထွက်သော။ သိနေဟော၊ ဆီသည်။ တေလံ၊ မည်၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ သော သိနေဟော၊ ထိုဆီကို။ "တိလာနံ၊ နှမ်းတို့၏။ ဣဒံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေလံ၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တေလ-ပုဒ် ဝိနိစ္ဆယ။ ။**တိလာနံ** (ဣဒန္တိ ဝစနတ္ထေန)၊ ကြောင့်။ တေလံ၊ မည်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ သာသပတေလံ၊ မုန်ညင်းဆီ။ ဣတိ အာဒိဝစနံ၊ သည်။ နု ယုဇ္ဇေယျ၊ မသင့်ရာ။ ဣတိ (စောဒနာ)၊ တည်း။ နော နု ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်သော်ကော။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တိလ သိနေဟနေတိ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာယ၊ သော။ တိလဓာတုယာ၊ ၏။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ [၃၄၁] ယဿ ကဿစိ သိနေဟဿ၊ အမှတ်မရှိသော အစေးကို။ ဝစနတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဧတေန၊ ကြောင့်။ သာသပတေလံ၊ မုန်ညင်းဆီ။ ပဋိကတေလံ၊ သစ်မည် စည်ဆီ။ ဣတိ အာဒယော၊ ကုန်သော။ ပယောဂါ၊ တို့သည်။ သာသနေ၊ ဌာ။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။

မယံ ပန၊ ကား။ တိလဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ နိပ္ဖန္နာနံ၊ ကုန်သော။ တိလဂစ္ဆတပ္ပလဝါစကာနံ၊ နှမ်းပင်, နှမ်းသီးကို ဟောကုန်သော။ တိလော တိလန္တိ သဒ္ဒရူပါနံ၊ ဟူသော သဒ္ဒသုတိဘို့ကို။ ပကာသနမုခေန၊ ပြခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့်။ တိလာနံ ဣဒန္တိ တေလန္တိ၊ ၍။ ဝဒါမ၊ ကုန်၏။ ဧတေန ဝစနေန၊ ဆို "တိလာနံ ဣဒန္တိ တေလံ"ဟု ဆိုခြင်းဖြင့်။ သာသပါဒိနံ၊ တို့၏။ သိနေဟဿ၊ ၏။ အတေလတ္တံ၊ ဆီမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ **နု ဝဒါမ၊ ကုန်။**

အထ၊ ယင်းသို့ မုန်ညင်းဆီစသည် ဆီမမည်ဟု မဆိုလိုသော်။ ကိဉ္ဇ ရဟိ၊ အဘဲ့ကြောင့်။ "တိလာနံ ဣဒန္တိ တေလ"န္တိ၊ ၍။ ဝဒထ၊ ဆိုကုန်ဘိ သနည်း။ (ထည့်။) ဣတိ စေ၊ အုံ့။ တဒ္ဓိတဝိဓာနေ၊ တဒ္ဓိတ်အစီရင်၌။ ဝိညူနံ၊ တို့အား။ ကောသလ္လတ္ထံ၊ ၎။ တိလသဒ္ဒံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိစ္ဘ၊ ၍။ "တိလာနံ ဣဒန္တိ တေလ"န္တိ၊ ၍။ ဝဒါမ၊ ကုန်၏။ သိနေဟသခ်ါတသ၊ သော။ သာသပါဒီနံ၊ တို့၏။ တေလသ၊ ဆီကို။ ဝစနံ၊ ဟောခြင်းကို။ နဇဟာမ၊ မစွန့်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒါဟရဏပွကာသနေ၊ ဥဒါဟရဏ်ကို ပြရာ၌။ "တိလော တိလံ တေလ"န္တိ၊ ၍။ အဝတ္ဝာ၊ ဥပ္ပတ္တိဣတ္ထမအားဖြင့် မဆိုမူ၍။ "တေလံ တိလော တိလ"န္တိ၊ ၍။ အမ္ဟေဟိ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤ "တေလံ တိလော တိလံ"ဟု ဆိုသော စကားသည်။ တေလသ၊ **တေလ**သဒ္ဒါ၏။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ သိနေ-ဟော၊ ၌။ ပဝတ္တိ ံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ တေနေဝ စ၊ ထို့ကြောင့် သာလျှင်လည်း။ သာသနေ၊ ၌။ "တိလတေလံ သာသပတေလ"န္တိ အာဒိ-နာ၊ ဖြင့်။ ဝိသေသဝစနမ္ပိ၊ အထူးဆိုခြင်းသည်လည်း။ ဒီသတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိဋ္ဌံ၊ သို့။ ဇ္ဇော၊ ၌။ အဝဂန္ဓမ္ပံ၊ ရောက်အပ်၏။ အပိ စ၊ ကား။ **တေလ**သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ တိလတေလေ၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ **မိ**ဂသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဟရိဏမိဂေ၊ သမင်၌။ ဝတ္တတိ ယထာ၊ တည်း။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ဒဋ္ဌမ္ပံ၊ ၏။

ဇလ-ဓာတ်။ ။**ဇလ**၊ သည်။ **အပဝါရဏေ**၊ မြစ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဇာလေတိ ဇာလယတိ၊ မြစ်၏။ ဇာလံ၊ ပိုက်ကွန်။ ဇာလာ၊ မီးလျှံ။ ဇာလန္တိ၊ ကား။ မစ္ဆဇာလံ၊ ငါးကွန်တည်း။ **ဇာလာ**တိ၊ ကား။ အဂ္ဂိဇာလံ၊ မီးလျှံတည်း။

ခလ-ဓာတ်။ ။**ခလ**၊ သည်။ **သောစေယျ**၊ ၌ဖြစ်၏။ သုစိဘာဝေါ၊သည်။ **သောစေယ္ယ**၊ မည်၏။ ခါလေတိ ခါလယတိ၊ စင်ကြယ် ၏။ ပက္ခာလေတိ ပက္ခာလယတိ၊ ဆေး၏။

တလ-ဓာတ်။ ။**တလ**၊ သည်။ **ပတိဋ္ဌာယံ**၊ တည်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ တာလေတိ တာလယတိ၊ တည်၏။ တာလော၊ ထန်းပင်။ တလံ၊ အပြင်။

ဇွေ၊ ၌။ **တာ**လောတိ၊ ကား။ တိ**ဏ**ရာ**ဇ**ရ**ကွ**ော၊ တိ**ဏ**ရာ**ဇ**ပင်တည်း။ [မြက်မျိုးတွင် အကြီးဆုံးဖြစ်ရကား ထန်းပင်သည် တိ**ဏ**ရာ**ဇ**မည်သတည်း။] **တ**ိ**လ**န္တိ၊ ကား။ ပါ**ဏ**ိတ**ိ**လ**ဘူ**မိ**တ**ိ**လ**ာ**ဒ**ိ၊ လက်ဝါးအပြင်, မြေအပြင် စသည်တည်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ တံ၊ ထိုအပြင်သည်။ ဇွေ၊ ဤအပြင်၌။ ဝတ္ထုဇာတံ၊ ဖြစ်ထိုက်သော ဒြဗ်သည်။ တာ**ဒ**ယတိ ပတိ**ဋ**ာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တ**ိ**လံ၊ မည်၏။

တုလ-ဓာတ်။ ။**တ**ုလ၊ သည်။ **ဥ**မ္မာနေ၊ မော်၍ နှိုင်းချိန်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ **တ**ောလေတိ **တ**ောလယတိ၊ မော်၍ နှိုင်းချိန်၏။

ဒုလ-ဓာတ်။ ။[၃၄၂] **ဒ**ုလ၊ သည်။ **ဥ**ကွေပေ၊ ချိ၍ပစ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဥ**ဒ**ုံ ခ**ိ**ပနံ၊ **အ**ထက်သို့ မြှောက်တင်ခြင်းသည်။ဥကွေပေါ၊ မည်၏။ **ဒ**ောလေတိ **ဒ**ောလယတိ၊ ချိကြွပစ်တင်၏။ **ဒ**ောလာ၊ ယောဇ်။

ဇွေ စ၊ ၌ကား။ ယတ္ထ၊ **အ**ကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ နိ**ပ**န္နော၊ **အ**ိပ်သော။ **ဒ**ါရ-ကော၊ သူငယ်ကို။ ယ**ထာ**နိ**ပ**န္နကော**ဝ**၊ **အ**ိပ်မြဲတိုင်းပင်လျှင်။ **ဒ**ောလိ**ယ**တိ ဥက္ခိ**ပ**ိယတိ၊ လွှဲ**အ**ပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဒ**ောလာ၊ မည်၏။

ဝုလ-ဓာတ်။ ။**ဝ**ုလ၊ သည်။ **နိ**မ္မ**ဇ**နေ၊ ပွတ်သတ်သုတ်သင် ဆုပ်နယ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဝေ**ဒ**ောလေတိ ဝေ**ဒ**ောလယတိ၊ ၏။

မီ**လ-ဓ**ာတ်။ ။**မ**ီ**လ**၊ သည်။ **နိ**မီ**လ**နေ၊ မျက်စိမှိတ်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ **မ**ီ**လ**ောတိ **မ**ီ**လ**ယတိ၊ မှိတ်၏။ **မ**ီ**လ**နံ၊ ခြင်း။ ဥ**မ**ီ**လ**နံ၊ ဖွင့်ခြင်း။ **နိ**မီ**လ**နံ၊ မှိတ်ခြင်း။

မူ**လ-ဓ**ာတ်။ ။**မ**ူ**လ**၊ သည်။ **ရ**ောဟနေ၊ **အ**ကိုင်းအညှောက် ပေါက်ရောက်ခြင်း၌ဖြစ်၏။ **မ**ူ**လ**ောတိ၊ ပေါက်ရောက်၏။ပ။ ဟိ၊ ထိုမှ တပါး။ **သ**ော၊ ဤ**မ**ူ**လ-ဓ**ာတ်သည်။ ယ**ဒ**ါ၊ ၌။ ပတိ**ဋ**ာယံ၊ တည်ခြင်း **အ**နက်၌။ ဝတ္ထုတိ၊ ၏။ တ**ဒ**ါ၊ ၌။ **ဘူ**ဝါ**ဒ**ိ**ဂ**ဏိ**ကာ**၊ ၌ဖြစ်၏။ "**မ**ူ**လ**တိ"တိ **စ**၊ ၍**လ**ည်း။ **အ**ဿ**ာ**၊ ထို**ဘ**ူ**ဝ**ါ**ဒ**ိ**ဂ**ဏိ**ကပတိ**ဋ**ဌာ**မ**ူ**လ-ဓ**ာတ်၏။ ရှေ့ပ၊ သည်။ ဘာ**ဝ**တိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ၌။ **မ**ူ**လ**န္တိ၊ ကား။ ဇ**ော**နေ၊ ဤ**အ**မြစ်ဖြင့်။ ရ**ကွ**ာ**ဒ**ီ၊ သည်။ **မ**ူ**လ**ယတိ ရ**ကွ**ာ**ဒ**ိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မ**ူ**လ**ံ၊ မည်၏။ **အ**ထ **ဝ**ါ၊ ကား။

အစ္ဆိန္နေန၊ မပြတ်သေးသော။ ဧတေန၊ ဤအမြစ်ဖြင့်။ ဆိန္နောပိ၊ ပင်စည်ပြတ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်သော။ ကောစိ၊ အချို့သော သစ်ပင်သည်။ ပုန ဒေဝ၊ လျှင်။ မူလယတိ ရှုဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မူလံ၊ မည်၏။** ဟိ(သစ္စံ)၊ **၏**။ "ယထာ။ပ။ ပုနပ္ပုနံ"ဣတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ **၏**။

မူလေ၊ အမြစ်သည်။ အနုပဒ္ဒဝေ၊ ဥပဒ်မရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒဠ္ဍေ၊ မြဲမြံခိုင်ခန့်လတ်သော်။ ဆိန္နောပိ ရုက္ခော၊ ပင်စည်ပြတ်ပြီးသော သစ်ပင်သည်လည်း။ ပုနဒေဝ၊ တဘန်လျှင်။ ရှုဟတိ ယထာပိ၊ ပေါက်ရောက်ပြန်သကဲ့သို့လည်း။ ဝေမ္မိ၊ ဤအတူလျှင်။ တဏှာ-နုသယော၊ "ဘဝတဏှာ"ဟူသော အနုသယကို။ အနုဟတော၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်မဖြတ် မသတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ ဤ ဝဋ္ဋဆင်းရဲသည်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ **၏**။ (**ဓမ္မပဒ**)

မူလသဒ္ဒဿ၊ **၏**။ အတ္ထုဒ္ဒါရော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ (**နိတိဝတ္ထု-ဘ၆၄**) ၌။ ဘူဝါဒိဂဏော၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ **၏**။

ကလ-ပိလ-ဝတ်။ ။**ကလ**၊ **ပိလ**၊ **သည်**။ **ခေပေ**၊ **ကုန်ခြင်း**ဌ**ဖြစ်၏**။ ကာလေတိ ကာလယတိ၊ ကုန်၏။ ကာလော၊ **အခါ**။ ပိလေတိ ပိလယတိ၊ ကုန်၏။

ဣတ္ထ၊ ၌။ **ကာလောတိ**၊ ကား။ သမယောပိ၊ **အခါ**ရင်း။ **မစ္စုပိ**၊ **သေ**ခြင်းရင်းတည်း။

သမယ-ဟော တတြ၊ တွင်။ သမယော၊ ကို။ တေသံ တေသံ သတ္တာ
ကာလ ပုဒ်ဝိဂြိုဟ် နံ၊ တို့၏။ အာယုံ၊ ကို။ ကာလယတိ **ခေ**ပေတိ ကုန်စေ၏။ ဒိဝေ ဒိဝေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်းတို့ ပတ်လုံး[1]။ ဝါ၊ တို့ကို။ (ဗျာပေတွာ၊ ၍။) အပ္ပံ အပ္ပံ၊ နည်းသည်အောက်, နည်းသည်ကို။ ကရောတိ၊ **၏**။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကာလောတိ**၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ **၏**။ စ(သစ္စံ)၊ **၏**။ ကာလော။ပ။ ပစိတိ၊ ၍။ **ဘော**(ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ(ဝုတ္တံ ဧဝ)၊ တည်း။

၁။ ဒိဝေ ဒိဝေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်းဌ။

ကာလော၊ နံနက်, နေ့, ညဉ့်စသောအခါသည်။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သဟ၊ ကွ။ သဗ္ဗာနေ၀၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ သတ္တ၀ါတို့ကို။ ဃသတိ၊ စား၏။ ယော စ ဘူတော၊ အကြင်ရဟန္တာသည်ကား။ ကာလဃသော၊ အခါကာလကိုစား၏။ သ(သော ဘူတော)၊ ထို ရဟန္တာသည်။ ဘူတပစနိ ၊ သတ္တ၀ါကို ဖြစ်စေတတ်သော တဏှာကို။ ပစိ၊ အရဟတ္တမဂ်မီးဖြင့် ဖုတ်မြိုက်၏။ [**မူလပရိယာယဇာတ်၊ မူလပရိယာယသုတ် အဋ္ဌကထာ**။]

မစ္စု-ဟော ကာလပုဒ်ဝိဂြိုဟ် [၃၄၃] မစ္စု ပန၊ သေခြင်းကိုကား။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီ၀ိတံ၊ ကို။ ကာလယတိ ခေပေတိ၊ ကုန်စေ၏။ သမုဒ္ဓေ၀ဝသေန၊ ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာသေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကာလော**တိ၊ ကာလဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ **အဋ္ဌကထာစရိယာ**၊ တို့သည်။ **ကာလော**တိ၊ ကား။ မစ္စု၊ သေခြင်းတည်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီ၀ိတံ၊ ကို။ ကာလယတိ နာသေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကာလော**၊ မည်၏။ ကာလေန မစ္စုနာ၊ **သေ**မင်းသည်။ ကတော နာသိတော၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်တည်း[1]။ ကာလ-ကတော၊ သေမင်းဖျက်ဆီးအပ်သည်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ကုန်၏။

သေခြင်းဟော ပရိယာယ်သဒ္ဒါမျှား "မရဏံ၊ သေခြင်း။ ဟိန္ဒံ၊ သေခြင်း။ မစ္စု၊ ခြင်း။ မဋ္ဌု၊ ခြင်း။ စုတိ၊ ခြင်း။ ကာလော၊ ခြင်း။ အန္တ-ကော၊ ခြင်း။ နိဋ္ဌေ၀ေါ၊ အကောင်ကိုပစ်ခြင်း။"

ဣတိ(ဣမာနိ)၊ တို့သည်။ မရဏသဒ္ဒ၊ ၏။ အဘိဓာနာနိ၊ တို့တည်း။

သုလ္ဟ-ဓာတ်။ ။**သုလ္ဟ**၊ သည်။ **သဇ္ဇနေ**၊ စီရင်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ သုလ္ဟတိ သုလ္ဟယတိ၊ ၏။

ဣလ-ဓာတ်။ ။**ဣလ**၊ သည်။**ပေရဏေ**၊ အမှုနှိုးပြုခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ဣလတိ ဣလယတိ၊ ကြိတ်၏။

ဝလ-ဓာတ်။ ။**ဝလ**၊ သည်။ **ဘရဏေ**၊ ဆောင်ခြင်း, မွေးမြူခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ဝါလေတိ ဝါလယတိ၊ ၏။ ဝါလော၊ သားမြီး၊ သားရဲ။

၁။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာလကတော၊ မည်၏။ ကာလကတ္တော၊ သည်။ ဣတိ၊ သို့။

လလ-ဓာတ်။ ။**လလ**၊ သည်။ ဣစ္ဆာယံ၊ နှစ်သက်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ **ဣ**လေတိ **ဣ**လယတိ၊ နှစ်သက်စာ**ဘ**ယ် စမ္ပယ်၏။

ဒလ-ဓာတ်။ ။**ဒလ**၊ သည်။ **ဝိ**ဓာရဏေ၊ ဘောက်ခွဲစူးရှခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ဒါ**ဒ**ေတိ၊ ဒါ**ဒ**ယတိ၊ ပ**ဒ**ါ**ဒ**ေတိ၊ ပ**ဒ**ါ**ဒ**ယတိ၊ ၏။ ကုဒါ**ဒ**ေ၊ ပေါက်တူး။

ကလ-ဓာတ်။ ။**ကလ**ဂ၊ သည်။ **တိ**သင်္ချာ**နေ**သု၊ **လ**ားခြင်း, **ရေ**တွက်ခြင်းတို့ဌာ်ဖြစ်၏။ ကာ**ဒ**ေတိ ကာ**ဒ**ယတိ၊ သွား၏၊ ရေတွက်၏။ကာ**ဒ**ေ၊ အခါ။ကလ**ဒ**၊ အစိတ်။**ကလ**ာတိ၊ကား။**အ**ဝယ**ဝ**ေါ၊ တည်း။ ဟိ(သစ္ခံ)၊ ၏။ သ**ဒ**၊ ထိုအစိတ်သည်။ ကလ**ယ**ိတ**ဗ္ဗ**ာ သင်္ခ**ယ**ိ-တ**ဗ္ဗ**ာ၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကလ**ာ၊ **မ**ည်၏။

သီလ-ဓာတ်။ ။**သီလ**၊ သည်။ **ဥ**ပ**ဓ**ာရ**ဏေ**၊ လွန်စွာဆောင်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ဘုသော၊ စွာ။ ဓာရ**ဏ**ံ၊ သည်။ **ဥ**ပ**ဓ**ာရ**ဏ**ံ၊ **မ**ည်၏။ ပတိဋ္ဌာ**ဝ**သေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာ**ဓ**ာရ**ဘ**ာ**ဝ**ေါ၊ ဆောင်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ **သီ**လေတိ **သီ**လယတိ၊ ဆောင်၏။ **သီ**လံ၊ **သီ**ल။ **သီ**လနံ၊ ဆောင်ခြင်း။

သီလ**ပုဒ်**-**ဝိ**ဂြိုဟ်။ ။**ဣ**တ္ထ**ေ**ဌာ်။ **သီ**လ**ဿ**ိ၊**ကာ**ား။ တံ**သ**မ**ဏ**ိ**ပ**ုဂ္ဂလံ၊ ထိုသီလနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ **အ**ပါ**ယ**ေသု၊ တို့ဌာ်။ **ဥ**ပ**ဗ**တ္တိ-**နိ**ဝါ**ရ**ဏ**ဝ**ေသန၊ ဖြစ်ခြင်းကို မြစ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ **သီ**လေတိ **ဥ**ပ**ဓ**ာ-**ရ**ေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဘုသော၊ စွာ။ **ဓ**ာ**ရ**ေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သီ**လံ၊ **မ**ည်၏။ **အ**ထ**ဝ**ါ၊ **ကာ**ား။ **သီ**လ**ယ**တိ **ဥ**ပ**ဓ**ာ**ရ**ိယတိ၊ **အ**ပ်၏။ **သ**မ္ဘု-**ရ**ိသေဟိ၊ တို့သည်။ ဟ**ဒ**ယမ်သန္တ**ာ**ရံ၊ နှလုံးသား၏ **အ**တွင်းသို့။ **ဥ**ပ**နေ**တ္ဌ**ာ**၊ ၍။ **ဓ**ာ**ရ**ိယတိ၊ **အ**ပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သီ**လံ၊ **မ**ည်၏။

သီल**နန္တိ**၊ **ကာ**ား။ ဒ**ု**ဿ**ီ**ဒ**ဏ**ေ**ဌ**ာ်။ **အ**ဝ**ိ**ပ**ဂ**ိ**ဏ္ဍ**တ**ာ**သ**ခ်ါတံ၊ ဖရိုဖရဲ မကြဲခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ **သ**မ**ာ**ဓာနံ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းကို။ **ဝ**ုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထို**ဘ**ွာ**ဒ**ိဂုဏ်း **သ**မ**ာ**ဓာန**တ**ဏ္ဌာ**ဌ**ာ်။"**သီ**ल"တိ ရှုပ်၊ **သ**ည်။ (**ဘ**ဝတိ ၏။) ဣ**ဓ** ပန၊ ဤ **စ**ုရာ**ဒ**ိဂုဏ်း**ဌ**ာ်**ကာ**ား။ **အ**ာ**ဓ**ာ**ရ**ာ**ဘ**ာ**ဝ**သ**ခ်ါတံ၊ **တ**ည်ရာ၏

အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဥပဓာရဏ၊ ဆောင်ခြင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တ္ထေ စ၊ ဤ စုရာဒီဂုဏ်း ဥပဓာရဏတ္ထဋ္ဌကား။ "သိလေတိ သိလယတိ"တိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ(သစ္စံ၊) ၏။ **အဋ္ဌကထာသု**၊ တို့၌။ ကုသလာနံ [၃၄၄] ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပတိဋ္ဌာဝေသေန၊ ဖြင့်။ အာဓာရဘာဝေါ၊ ကို။ ဥပဓာရဏန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တောဝ၊ ၏။

ဝေလ-ဓာတ်။ ။**ဝေလ**၊ သည်။ **ကာလေပဒေသေ**၊ အခါကို ညွှန်းခြင်း၌။ ဝါ၊ ညွှန်းအပ်သောအခါ၌ဖြစ်၏။ ဝေလေတိ ဝေလယတိ၊ နံနက်, နေ့, ညဉ့်စသဖြင့် ဖြစ်၏။ ဝေလာ၊ အခါ။ ကေစိ၊ တို့သည်။ **ဝေလ** ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဓာတုသဒ္ဒေါ၊ သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ(ဝစနံ)၊ ကို။ နေ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပေါရာ-ဏေဟိ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒသတ္ထဝိဒူဟိ၊ တို့သည်။ "ဝေလယတိ"တိ ရူပဿ၊ ၏။ ဒဿိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။

ပလ၊မူလ-ဓာတ်။ ။**ပလ**၊ **မူလ**၊ သည်။ **လဝနေ ပဝနေသု**၊ ရိတ်ဖြတ်ခြင်း, သုဓ်သင်ခြင်းတို့၌ဖြစ်၏။ ဆေဒနံ၊ သည်။ **လဝနံ**၊ **မည်**၏။ **သောဓနံ**၊ **သည်**။ **ပဝနံ**၊ **မည်**၏။ ပါလေတိ ပါလယတိ၊ ရိတ်ဖြတ်၏။ သုဓ်သင်၏။ ပလံ၊ ပလာ[1]။ [**ပိဿာလည်း ဟူ**၏။] မာနဝိသေသော၊ ချိန်အထူးသည်။ **ပလံနာမ**၊ **မည်**၏။ လောကဿ၊ ၏။ ဝိမတိ ံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ပါလေတိ လုနာတိ၊ ဖြတ်တတ်၏။ စ၊ တနည်းကား။ သောဓေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပလံ၊ **မည်**၏။ [**ဤအလိုသော် သိမ်နိမိတ်ကို ဆိုရာ၌ ဒ္ဓတ္တိ ံ သပလ လို**၏။] မူလေတိ မူလယတိ၊ ဖြတ်၏။ သုဓ်သင်၏။ သဒ္ဒ-သတ္ထဝိဒူ ပန၊ တို့ကား။ ကေဒါရံ၊ လယ်ကို။ မူလယတိ၊ သုဓ်သင်၏။ ခည်း၊ စပါးကို။ မူလယတိ၊ ရိတ်ဖြတ်၏။ ဝါ၊ လှေ, လှင့် သုဓ်သင်၏။ ဣတိ ပယောဂံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ထူလ-ဓာတ်။ ။**ထူလ**၊ သည်။ **ပရိဗြူဟနေ**၊ ပွါးခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဝစုနံ၊ သည်။ ပရိဗြူဟနံ၊ **မည်**၏။ ထူလေတိ ထူလယတိ၊ ဆူဖြိုး၏။ ထူလော၊ **သော**။ ပုရိသော၊ **ကျား**။ ထူလာ၊ ဆူသော **မြင်**းတို့သည်။ **ဇဝနေ**၊ **လျင်**မြန်ခြင်းမှ။ ဟာယန္တိ၊ ယုတ်ကုန်၏။ (**တေမိဇာတ်**)

---

[1] ပလံ၊ ပိုလ်(လေးကျပ်သား)နှ-ဗုဒ-သ-ပဋ္ဌိ။

ပလ-ဝေတ်။ ။ပလ၊ သည်။ဂဘိယံ၊ ၌ဖြစ်၏။ပလေတိ ပလယတိ၊ပျံ့သွားတ်။ အတ္ထံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ပလေတိ၊ ရောက်၏။ သခ်ံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ နဉပေတိ၊ မရောက်။ (**ပါရာယနဝဂ်။**) ရသံ၊ **ပန်း**ရက်ကို။ **အာဒါယ**၊ ၍။ ပလေတိ၊ ပျံ့သွား၏။ (**ဓမ္မပဒ။**) ယထာ၊ **အ**ကြင်**အ**ခြင်းဖြင့်။ သုတ္တဂုဏ်၊ ချည်လုံးကို။ ယတ္တကေဟိ သုတ္တေဟိ၊ **အ**ကြင်မျှလောက်သော ချည်တို့ဖြင့်။ ဝေဌိတံ၊ ရစ်ပတ်အပ်၏။ တတ္တကေ-ဟိ ဝေ၊ ထိုမျှလောက်သော ချည်ပမာဏတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပလယတိ၊ သွား၏။

စိဏ်လ-ဝေတ်။ ။**စိဏ်လ**၊ သည်။ **ပရိဗ္ဘမနေ**၊ **လည်ခြင်း လိမ့်ခြင်း**၌ဖြစ်၏။ စိဏ်လေတိ၊ စိဏ်လယတိ၊ **လည်**၏၊ **လိမ့်**၏။ **စိဏ်လယိတ္ဝာ**၊ ၍။ **အ**တြ၊ ၌။ **အ**ယံ၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။ ယ**ဝ**ဝတိကာ၊ **အ**ကြင်မျှ**လော**က်။**အ**ဘိ**သ**ခ်ါရ**သ**၊ **လိ**မ့်ခြင်း **လုံ**လ**ပ**ယောဂ**ဏ**ီ။ဂတိ၊ **အ**လား**သ**ည်။ (**အ**တ္ထိ၏။) **တာ**ဝ**တ**ိကံ၊ ထိုမျှ**လော**က်။ဂ**ဏ္ဍ**ာ၊ ၍။ **စ**ိဏ်**လ**ယိ**တ**္ဝာ၊ **လ**ည်၍။ **သ**ော၊ ထိုခြောက်ရက်ခန့်မျှ**လ**ုပ်**သ**ော ရထား**လ**ှည်း**ဘ**ီး**သ**ည်။ (**ထ**ည့်။) **ဘ**ူ**မ**ိယံ၊ ၌။**ပ**တတိ ၊ **လ**ည်၏။ဣတိ **အ**ယံ၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။ **တ**တ္ထ၊ ၌။ **စ**ိဏ်**လ**ယိ**တ**္ဝာတိ၊ ကား။ ပ**ရ**ိ**ဗ**္ဘ**မ**ိ**တ**္ဝာ၊ ၍။ [**အ**ဘိ**သ**ခ်ါရ**သ** ဂ**တ**ီ**တ**ိ **ပ**ယောဂ**သ** ဂ**မ**နံ **စ**ိဏ်**လ**ယိ**တ**္ဝာ**တ**ိ **ပ**ရိ**ဗ**္ဘ**မ**ိ**တ**္ဝာ။ (**အ**ံ-၌-၂-ဂ၀)]

လ-ကာရန္တဝ**တ**ု**ရ**ူ**ပ**ါနိ၊ **တ**ို့**တ**ည်း။

ဝ**ကာရန္တ**ဝ**တ**ု

ဒီဝု-ဝေတ်။ ။**ဒီ**ဝု၊ သည်။ **ပ**ရိ**ကူ**ဗ**ေ**နေ၊ ရိုက်ကျည်းထစ်ချုန်းခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဝ**ဗ**ုနံ၊ ထစ်ချုန်းခြင်းသည်။ ပ**ရ**ိ**ကူ**ဗ**ေ**နံ၊ **မ**ည်၏။ ဒေ**ဝ**ေတိ ဒေ**ဝ**ယ**တ**ိ၊ ထစ်ချုန်း၏။ ဒေ**ဝ**ေ**တ**ိ၊ ကား။ ပ**ရ**ိ**ဗ**ျ**တ**ိ**တ**ိ **ပ**ရ**ိ**ဗ**ျ**ိ**ယ**ိ**ယ

ဒီဝု-စာတ်။　။[၃၄၅] ဒီဝု၊ သည်။ အဒ္ဒနေ၊ ကြိတ်ခြင်းဌာ်ဖြစ်၏။ ဂန္ဓပိသနံ၊ နံ့သာကို ကြိတ်ခြင်းသည်။ အဒ္ဒနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေ၀ေတိ၊ ဒေ၀ယတိ၊ ကြိတ်၏။

စိ၀-စာတ်။　။စိ၀၊ သည်။ ဘာသာယံ၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ စိ၀ေတိ စိ၀ယတိ၊ ဆိုး၏။ ၀ကာရန္တစာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

သကာရန္တစာတု

ပုသ-စာတ်။　။ပုသ၊ သည်။ ပေါသနေ၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ ပေါ၀ေတိ ပေါသယတိ မေ့းမြူ၏။ ဣမာနိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဘူ၀ါဒိဂဏိကံ၊ သော။ "ပေါ၀ေတိ"တိရူပ်၊ ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ ဟေတုကတ္တာရူပါနိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကိဉ္စာပိ ဒိဿန္တိ၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ လည်း။ "အညေပိ၊ သားမှတပါးသော သူတို့ကိုလည်း။ ဒေ၀ေါ၊ အရှင်မင်းကြီးသည်။ ပေါ၀ေတိ၊ မေ့းသေး၏။" (ကဒ္ဒ၀ါဟနဇာတ်။) ဣတိ အာဒိကဿ၊ သော။ **စုရာဒိဂဏိက-**ရူပဿ၊ ကို။ ဒဿနတော၊ ကြောင့်။ သုဒ္ဓကတ္တာ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥဘိန္နံ ပန၊ ပေါ၀ေတိ ပေါသယတိ ဟူသော ရုပ်နှစ်ခုတို့၏ကား။ ကာရိတဋ္ဌာနေန၊ ဌာ်။ "ပေါသာ၀ေတိ ပေါ-သာ၀ယတိ"တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဟေတုကတ္တာရူပါနိ၊ တို့ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ပေသ-စာတ်။　။ပေသ၊ သည်။ ပဋ္ဌိဟရဏေ၊ ရှေးရှု ဆောင်ခြင်းဌာ် ဖြစ်၏။ ပေ၀ေတိ ပေသယတိ၊ စေခိုင်း၏။

ပိသ-စာတ်။　။ပိသ၊ သည်။ ဗလပါနေသု၊ အားထုတ်ခြင်း အသက်ရှူခြင်း တို့ဌာ်ဖြစ်၏။ ပိ၀ေတိ ပိသယတိ၊ အားထုတ်၏။ အသက်ရှူ၏။

ပသိ-စာတ်။　။ပသိ၊ သည်။ နာသနေ၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ ပံ၀ေတိ ပံသယတိ၊ ပျက်စီး၏။

ဇသိ-စာတ်။　။ဇသိ၊ သည်။ ရက္ခဏေ၊ ဌာ်ဖြစ်၏။ ဇံ၀ေတိ ဇံသယတိ၊ စောင့်၏။

သိလေသ-ဓာတ်။ ။သိလေသ၊ သည်။ **သိလေသနေ၊** ၌ဖြစ်၏။ **သိလေ-**
သေတိ၊သိလေသယတိ၊ **စေးကပ်ငြိတွယ်၏။** **သိလေ-**
သော၊ **အစေး**။

လူသ-ဓာတ်။ ။**လူသ၊** သည်။ **ဟိ** ̊**သာယံ၊** ၌။ **လူသေတိ** **လူသယတိ၊**
ညှဉ်းဆဲ၏။

ပုဿ-ဓာတ်။ ။**ပုဿ၊**သည်။**အဘိမဒ္ဒနေ၊**လွန်စွာနှိပ်နင်းခြင်း၌ဖြစ်၏။**နကာ-**
ရော၊ **သံယုဂ် နေ-အက္ခရာသည်။** **နိဂ္ဂဟီတတ္ထံ၊** **နိဂ္ဂဟီတ-**
သံယောဂါဒိနောသုတ်ဖြင့် နိဂ္ဂဟီတ်ပြုရခြင်း **အကျိုးရှိ၏**။ **ဝါ၊** **နကာရော၊**
ကို။ **နိဂ္ဂဟီတတ္ထံ၊** **ဌာ**။ (**ကတော၊** **၏**။) **ပုံသေတိ** **ပုံသယတိ၊** **နှိပ်နင်း၏**။
နပုံသကော၊ **နပုံးပဏ္ဍုက်**။

ပေါသ-ပုဒ် ရှုပ်ပြီး။ ။**ဓာတုနကာရသ၊** **ဓာတ်၌ဖြစ်သော** **နေ-ကို**။ **လော၊**
ပေ၊ **ချေရာ၌**။ **ဝါ၊** **သော်**။ "**ပေါသော**"**ဣစ္စပိ ရှုပ်-**
ဟူသော **ရှုပ်သည်လည်း**။ (**ဘဝတိ၊** **၏**။)

နပုံသက-ပုဒ် **တတ္ထ၊** **၌**။ **နပုံသကောတိ၊** **ကား**။ **ဣတ္ထိဘာဝပုမ္ဘာဝ-**
ဝိဂြိုဟ်နှင့်အရ **ရဟိတော၊** **ဣတ္ထိဘော**, **ပုမ္ဘော**မှကင်းသော။ **ပုဂ္ဂလော၊**
တည်း။ **ဟိ**(**သစ္စံ**)**၊** **၏**။ **သော၊** **ထိ** **နပုံးကို**။ **ပုရိသော**
ဝိယ၊ **ကဲ့သို့**။ **သာတိသယံ၊** **လွန်စွာ**။ **ပစ္စာမိတ္တော၊** **ရန်သူတို့ကို**။ [**၃၄၆**]
အဘိမဒ္ဒနံ၊ **ကို**။ **ကာတုံ၊** **ဌာ**။ **နပုံသေတိ** **နသက္ကောတိ၊** **နိုင်**။ **ဣတိ၊**
ကြောင့်။ "**နပုံသကော**"**တိ၊** **၍**။ **ဝုစ္စတိ၊** **၏**။

ကေစိ ပန၊ ကား။ "**နပုမာ၊** **ယော်ကျားလည်း** **မဟုတ်**။ **နဣတ္ထိ၊**
မိန်းမလည်း **မဟုတ်**။" **ဣတိ၊** **ကြောင့်**။ **နပုံသကော၊** **မည်၏**။ **ဣတိ**
ဝစနတ္ထံ၊ **ကို**။ **ဝဒန္တိ၊** **ကုန်၏**။ **တထာ** **ဟိ၊** **လျှင်**။ **သဒ္ဒသတ္ထဝိဒူ၊** **တို့သည်**။
တံ **ပုဂ္ဂလံ၊** **ကို**။ **နပုံသကလိင်ဝသေန၊** **ဖြင့်**။ "**နပုံသကန္တိ၊**" **၍**။ **ဝဒန္တိ၊**
ကုန်၏။

[**အမှာ**] **ပုမာ** **စ** **ဣတ္ထိ** **စ** **ပုမာနော၊** **သဿ** **ဣဒံ** **သကံ၊** **အင်္ဂါတဒ္ဓယံ** **ဘာဝ-**
ဒ္ဓယံ **ဝါ** **ပုမာနံ** **သကံ** **ပုံသကံ** **နိဂ္ဂတ္တိနယေန၊** **နတ္ထိ** **ပုံသကံ** **ဧတဿာတိ**
နပုံသကော။ **သဿ** **ဝါ** **ဣဒံ** **သံ၊ဘာဝဒ္ဓယံ**။ **ပုမာနံ** **သံ** **ပုံသံ၊** **နိဂ္ဂတ္တိနယေန**။
နတ္ထိ **ပုံသံ** **ဧတဿာတိ** **နပုံသကော**။ (**မဏိဒီပ**။)

ဝူသ-ဝေတ်။ ။**ဝူသ**၊ သည်။ **ကန္ဒိကရဏေ**၊ နှစ်သက်ဘွယ် ပြုခြင်းဌာ ဖြစ်၏။ ဝူသေတိ ဝူသယတိ၊ ၏။

ရူသ-ဝေတ်။ ။**ရူသ**၊ သည်။ ရောသနေ၊ စောင်းမြောင်း ချုတ်ချယ် ခြင်းဌာဖြစ်၏။ ကောပကရဏေ၊ အမျက်အားဖြင့် စောင်း မြောင်းချုတ်ချယ်ခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ **ရောသနံ**၊ မည်၏။ ရောသေတိ ရောသယတိ၊ ၏။ ရောသေ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း။ **ရောသေတိ**၊ ကား။ ကောဓေ၊ တည်း။

ဗျုသ-ဝေတ်။ ။**ဗျုသ**၊ သည်။ **ဥဿဂ္ဂေ**၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းဌာဖြစ်၏။ ဗျော-သေတိ၊ ၏။

ဇသ-ဝေတ်။ ။**ဇသ**၊ သည်။ **ဟိ ံသာယံ**၊ ဌာဖြစ်၏။ ဇာသေတိ ဇာသ-ယတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။

ဒံသ-ဝေတ်။ ။**ဒံသ**၊ သည်။ **ဒံသနေ**၊ ကိုက်ခဲခြင်းဌာဖြစ်၏။ ဒံသေတိ ဒံသယတိ၊ ၏။ ဒံသနော၊ သွား။ **ဒံသနောတိ**၊ ကား။ ဒန္တော၊ တည်း။ ဧတေန၊ ဤ သွားဖြင့်။ ခါဒနီယံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ဘော-ဇနီယံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ဒံသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဒံသနော**၊ မည်၏။

ဒသိ-ဝေတ်။ ။**ဒသိ**၊ သည်။ **ဒဿနေ စ**၊ ပြခြင်းဌာလည်းဖြစ်၏။ စကာ-ရော၊ စ သည်။ ဒံသနံ၊ ကိုက်ဖြတ်ခြင်းကို။ အပေက္ခတိ၊ ၏။ ဒံသေတိ ဒံသယတိ၊ ပြ၏။ သူရိယော၊ သည်။ အာလောကံ၊ ကို။ ဝိဒံသေတိ ဝိဒံသယတိ၊ ပြ၏။

တသ-ဝေတ်။ ။**တသ**၊ သည်။ **သန္တဇ္ဇနေ**၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းဌာဖြစ်၏။ ပုရိသော၊သည်။စောရေ၊ တို့ကို။တသေတိ တသယတိ၊ ခြိမ်းခြောက်မောင်းမဲ၏။

ဝသု-ဝေတ်။ ။**ဝသု**၊ သည်။ **သတ္တိမန္ဓနေ**၊ အစွမ်းနှင့်စပ်ခြင်းဌာဖြစ်၏။ သမတ္ထတာဝကရဏေ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်း သည်။ **သတ္တိမန္ဓနံ**၊ မည်၏။ ဝသေတိ ဝသယတိ၊ **စွမ်းနိုင်**၏။

ဇသ-ဓာတ်။ ။ဇသ၊ သည်။ **တာဌနေ၊** ပုတ်ခတ်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ပဟာရဏ၊သည်။ **တာဌနံ၊** မည်၏။ဇာသေတိ ဇာသယတိ၊ ပုတ်ခတ်၏။

ပသ-ဓာတ်။ ။ပသ၊ သည်။ **ဗန္ဓနေ၊** ဌဖြစ်၏။ ပါသေတိ ပါသယတိ၊ ဘွဲ့၏။ ပါသော၊ ကြေ့ကွင်း။

ပါသ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့်အရ။ ။ဧတေန၊ ဤကြေ့ကွင်းဖြင့်။ သတ္တော၊ တို့ကို။ ပါသန္တိ ဗန္ဓန္တိ၊ ၏။ ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။ **ပါသော၊** မည်၏။ သကုဏပါသာဒီ၊ ငှက်ကိုထောင်သော ကုပ်, ညွှတ် စသည်တည်း။

ဃသိ-ဓာတ်။ ။ဃသိ၊ သည်။ **ဝိသဒ္ဒနေ၊** ကြေ့ဟစ်ကြော်ငြာခြင်းဌ ဖြစ်၏။ဥဋ္ဌေ ဃသိ၊ သည်။**ဝိသဒ္ဒနံ၊**မည်၏။ဃောသေတိ ဃောသယတိ၊ ၏။ ဃောသော၊ အသံ။

လသ-ဓာတ်။ ။**လသ၊** သည်။ **ဆိလျယောဂေ၊** စမ္မယ်ခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။လာသိယံ၊စမ္မယ်ခြင်းသည်။နာဠကနာဠနံ၊ ကခြေ သည်ကို ကစေခြင်းသည်။ ရေစကဒါနံ၊ ကနည်းကို ပေးခြင်းသည်။ **သိလျ-ယောဂေါ၊** မည်၏။ လာသေတိ လာသယတိ၊ စမ္မယ်၏။ လာသော်ဟု၊ စမ္မယ်၏။ [၃၄၇] လာသေန္တိ၊ မိန်းမ။ အတြ၊ ဌ။ အယံ၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။ "ဝါဒေန္တိယာပိ၊ တီးမှုတ်သောမိန်းမ အထံ၌လည်း။ လာသေန္တိ၊ ကုန်၏။ နစ္စန္တိယာပိ၊ ကသောမိန်းမ အထံ၌လည်း။ပ။ လာသေန္တိယာပိ၊ စမ္မယ်သောမိန်းမ အထံ၌လည်း။ နစ္စန္တိ၊ ကကုန်၏။" ဤတိ (ပါဠိ)၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ဌ။ **လာသေန္တီတိ၊** ကား။ ဥပ္ပဝမာနာ ဝိယ၊ ပေါ်လွင်သော အယောင်ကဲ့သို့။ ဥဌဟိတ္ဝာ၊ ထ၍။ လာသိယနာဠကံ၊ စမ္မယ်သော ကခြေ သည်ကို။ နာဠေန္တိ၊ ကစေကုန်၏။ ရေစကံ၊ က-နည်းကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးကုန် ၏။ ဝါ၊ ပြုကုန်၏။ (ဝိ-ဌ ၂-၂၀၄)

[အမှာ] (ရေစကန္တိ အဘိနယံ ဒယေန္တီတိ အတ္ထော[1]။ ဘိနယော သူစျသူစနံ။ (အဘိဓာန် ၁၀၁-ဂါထာ) သူစျသူစနံ၊ ပြအပ်သည်ကို ပြခြင်းသည်။ အဘိနယော၊ မည်၏။ (ဎင်းအနက်)။

၁။ ရေစကံ ဒေန္တိတိ ဝုတ္တံ၊ အဘိနယံ ဒယေန္တီတိ အတ္ထော။ သာရတ္ထ-ဋီ-၂-၃၂၃။

ဘူသ-ဝေါတ်။　။ဘူသ၊ သည်။**အလက်ာ**ရေ၊ ၌ဖြစ်၏။ ဘူသေတိ၊တန်းဆာ ဆင်၏။ပ။ ဘူသနံ၊ တန်းဆာဆင်ခြင်း။ ဝိဘူသနံ၊ ခြင်း။

ဝသ-ဝေါတ်။　။ဝသ၊ သည်။ **သိနေဟနဆေဒါဝဟရဏေသု**၊ ချစ်ခြင်း, ဖြတ်ခြင်း, ခိုးယူခြင်းတို့၌ဖြစ်၏။စောရိကာယ၊ ခိုးသဖြင့်။ ဂဏဏံ၊ သည်။ **အဝဟရဏံ**၊ မည်၏။ ဝါသေတိ ဝါသယတိ၊ ချစ်ခင်၏၊ ဖြတ်၏၊ ခိုးယူ၏။ ဝသာ၊ ဆီကြည်။ ဝါ၊ အလိုလိုက်ခြင်း။ ဝါ၊ နွားမမြုံ။ [**ဝသာ ဝိလီန တေလသို့ ၊ဝသဂါ ဝဠ္ဇကါဝိသု။ (အဘိဓာန် ဂ၇၃-ဂါထာ)**]

တာသ-ဝေါတ်။　။**တာသ**၊ သည်။ **ဝါ**ရဏေ၊ မြစ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ နိုဝါရဏံ၊ သည်။ဝါရဏံ၊ မည်၏။တာသေတိ တာသယတိ၊ မြစ်၏။

ဓသ-ဝေါတ်။　။**ဓသ**၊ သည်။ **ဥဠ္ဠ**၊ ရှာမှီးခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဓာသေတိ ဓာသယတိ၊ ၏။

ဘသ-ဝေါတ်။　။**ဘသ**၊ သည်။ **ဂဟဏေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဘာသေတိ ဘာသ-ယတိ၊ ယူ၏။

ပုသ-ဝေါတ်။　။**ပုသ**၊ သည်။ **ဓာ**ရဏေ၊ ၌ဖြစ်၏။ပေါသေတိ ပေါသယတိ၊ ဆောင်၏။ အာဘရဏံ၊ တန်းဆာကို။ ဓာရေတိ၊ ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

တုသိ၊ပိသိ၊ကုသိ၊ဒသိ-ဝေါတ်။　။**တုသိ၊ပိသိ၊ကုသိ၊ဒသိ**၊ သည်။ **ဘာသာယံ**၊ ၌ ဖြစ်၏။ တုံသေတိ တုံသယတိ၊ ဆို၏။ ပိ ံသေတိ ပိ ံသယတိ၊ ဆို၏။ ကုံသေတိ ကုံသယတိ၊ ဆို၏။ ဒံသေတိ ဒံသယတိ၊ ဆို၏။

ခုသိ-ဝေါတ်။　။**ခုသိ**၊ သည်။**အက္ကောသနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ခုံသေတိ ခုံသယတိ၊ ဆဲရေး၏။ ခုံသနာ၊ ခြင်း။

ဂဝေသ-ဝေါတ်။　။**ဂဝေသ**၊ သည်။ **မဂ္ဂနေ**၊ ရှာခြင်း၌ဖြစ်၏။ ဂဝေသေတိ ဂဝေသယတိ၊ ၏။ ဂဝေသကော၊ ရှာတတ်သောသူ။ ဂ္ဂဝေသိတော၊ အပ်၏။ ဂဝေသနာ၊ ခြင်း။ ဂဝေဋ္ဌိ၊ ခြင်း။

ဝါသ-ဝေတ်။ ။ဝါသ၊ သည်။ ဥပသေဝါယ်၊ ကပ်၍နေခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ဝါသေတိ ဝါသယတိ၊ နေ၏။ ဝါသော၊ ခြင်း။ အာဝါသော၊ ကျောင်း။

ဟိသီ-ဝေတ်။ ။ဟိသိ၊ သည်။ ဟိ ̊သာယ်၊ ဌဖြစ်၏။ ဟိ ̊သေတိ ဟိ ̊သယတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏။

နိဝါသ-ဝေတ်။ ။နိဝါသ၊ သည်။ **အစ္ဆာဒနေ၊** ဝတ်ရုံဖုံးလွှမ်းခြင်းဌ ဖြစ်၏။ ဝတ္ထုံ၊ အဝတ်ကို။ နိဝါသေတိ နိဝါသယတိ၊ ဝတ်၏။ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ နိဝါသေတွာ၊ သင်းပိုင်ကိုပြင်ဝတ်၍။

အံသ-ဝေတ်။ ။[၃၄၈] **အံသ၊** သည်။ **သယ်ဘော၊** ပေါင်းစုခြင်းဌ ဖြစ်၏။ အံသေတိ အံသယတိ၊ ပေါင်းစု၏။ အံသော၊ အဘ္ဘိအစု။ဝါ၊ ပခုံး။ **အံသာ၊** အရိယိုသောအနာ [1]။

ဇတ္ထ စ၊ ဌကား။ **အံသောတိ၊** ကား။ ကောဌာသောပိ၊ အဘ္ဘိအစုကို ၎င်း။ ခန္ဓောပိ၊ ပခုံးကို၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ **အံသာတိ၊** ကား။ အရိသရောဂါ၊ [2] အရိယိုသောအနာတည်း။

မိသ-ဝေတ်။ ။**မိသ၊** သည်။**သဇ္ဇနေ၊** ပိုက်ပ္ပေဟက်ယမ်းခြင်းဌဖြစ်၏။ ဝါ၊ စီရင်ခြင်းဌ ဖြစ်၏။ မေသေတိ မေသယတိ၊ ၏။

ရသ-ဝေတ်။ ။**ရသ၊** သည်။ **အဿာဒနေ၊** သာယာခြင်းဌဖြစ်၏။ရသေတိ ရသယတိ၊ ၏။ ရသော၊ အရသာ။ ဇနေဟိ၊ လူတို့သည်။ ရသိယတေ အဿာဒိယတေ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရသော၊ မည်၏။

ရသ-ဝေတ်။ ။**ရသ၊** သည်။ **သိနေဟနေ၊** ချစ်ခင်ခြင်းဌဖြစ်၏။ရသေတိ ရသယတိ၊ ၏။ ရသော၊ ချစ်ခင်ခြင်း။

တတ္ထ၊ ဌ။ **ရသေတိတိ၊** ကား။ သိနေဟတိ၊ ၏။ **ရသောတိ၊** ကား။ သိနေဟော၊ ခြင်း။ သိနေဟသမ္ဘဒ္ဓေါ၊ ချစ်ခြင်းနှင့်စပ်ခြင်းကို။ သာမဂ္ဂိရသောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယံ (သာမဂ္ဂိရသံ)၊ အကြင်ချစ်ခြင်းစပ်မှု အညီအညွတ် သာယာခြင်းကို။ သန္ဓောယ၊ ၍။ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊

၁။ အုံသာ၊ လိပ်ခေါင်းနာ။ အရိသရောဂါ၊ လိပ်ခေါင်းနာ။

ကို။ "သမဏော ဂေါတမော၊ သည်။ အရသရူပေါ၊ ရှိခိုးခြင်းနှင့်စပ်သော သာမဂ္ဂိရသ သဘောမရှိ။" ဣတိ၊ သို့။ အပေါစုံ၊ ကုန်၏။

သိသ-စာတ်။　　**။သိသ၊** သည်။ **အသဗ္ဗပ္ပယောဂေ၊** အလုံးစုံနှင့် မယှဉ်ခြင်း ၌ဖြစ်၏။ သေသေတိ　သေသယတိ၊ ကြွင်း၏။**သေသော၊** **အ**ကြွင်းအကျန်။ ဝိပုဗ္ဗော၊ ဝိ-ရှေးရှိသော သိသ-စာတ်သည်။ **အ**တိသယော၊ **အ**ထူးဖြစ်ခြင်း၌။ ဝိပုဗ္ဗော၊ သော။ သိသစာတု၊ သည်။ **အ**တိသယော၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဝိသေသေတိ ဝိသေသယတိ၊ **အ**ထူးပြု၏။ ဝိသေသော၊ **အ**ထူး။ ဝိသိဋ္ဌော၊ ထူး။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသန။

မိသ-စာတ်။　　**။မိသ၊** သည်။**သမ္မိသေ၊** ရောနှောခြင်း၌ဖြစ်၏။**မိ**သေတိ၊ ၏။ပ။ မိသော၊ ရောနှောခြင်း။ **မ**ိသာ၊ **အ**လမ္ပုသာ နတ်သွီး။ ဝါ၊ မိန်းမ။ **မ**ိသိကော၊ **အ**ပ်၏။ သမ္မိသိတော၊ **အ**ပ်၏။ သမ္မိ-သော၊ ခြင်း။ ဣစ္စာဒီနိ၊ တည်း။ **အ**လမ္ပုသာဇာတကေ၊ ၌။ **မ**ိသာတိ၊ ကား။ ဣတ္ထိနံ၊ တို့ကို။ ဝတ္တတ္ဗနာမံ၊ ခေါ်အပ်သောအမည်တည်း။ (ကသ္ဟာ၊ ကား။) ပုရိသေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဒိ ၊ ကဲ့။ သမ္မိသနတာယ၊ ရောနှောသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (သမ္ဘန်)။

[အမှာ]　**မ**ိသော ဒေဝါ တံ ယာစန္တိ၊ တာဝတိ သာ သဏ္ဌန္ဒကာ။ (ခု-ဖ-၁၂) **မ**ိသေတိ တံ အာလပတိ၊ ဣဒဋ္ဌ တသာ နာမံ၊ သဗ္ဗာ ပနိတ္ထိယော ပုရိသေန ကိလေသ မိဿနေန မိဿနတော မိဿာတိ ဝုစ္စန္တိ၊ တေန သာခရဏေန ဂုဏနာမေနာလပန္တော ဝေမာဟ။ (ဇာတက-၆ ၅-၁ဖ၃)။ **မ**ိဿာမိသိတု မိစ္ဆန္တိ။ (ဣသိသိင် **အ**လမ္ပုသာ၊ ခု-ဖ-၁၃)။

ဇုသ-စာတ်။　　**။ဇုသ၊** သည်။ **ပ**ရိတက္ကနေ၊ ကြံခြင်း၌ဖြစ်၏။ **ဇော**သေတိ ဇောသယတိ၊ ကြံ၏။

မသ-စာတ်။　　**။မသ၊** သည်။ **ပ**ဟာသနေ၊ ၌ဖြစ်၏။ **မ**သေတိ **မ**သယတိ၊ ရှင်း၏။

မရိသ-စာတ်။　　**။မရိသ၊** သည်။ **တ**ိတိက္ခာယံ၊ ၌ဖြစ်၏။ **မ**ရိသေတိ **မ**ရိသယတိ၊ သည်းခံ၏။

ပိသ-ဓာတ်။ ။ပိသ၊ သည်။ **ပေသနေ၊** စေခြင်းဌ။ ဝါ၊ ကြိတ်ခြင်းဌ ဖြစ်၏ ။ပေသေတိ ပေသယတိ၊ စေခိုင်း၏၊ ကြိတ်၏။ ပေသကော၊ **စေတတ်**သည်။ ပေသိတော၊ **အပ်**၏။

ဃုသ-ဓာတ်။ ။[၃၄၉] **ဃုသ၊** သည်။ **သဒ္ဒေ၊** ဌဖြစ်၏။ ဃောသေတိ ဃောသယတိ၊ ကြွေးဟစ်၏။ ဗေဒမိမဏ္ဍော၊ ဌ။ ပမောဒိတာ၊ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥဋ္ဌေါသယုံ၊ ကြွေးကြော်ကုန်၏။ ဃောသော၊ **အသံ**။

ဒိသီ-ဓာတ်။ ။**ဒိသီ**၊ သည်။**ဥစ္စာရဏေ**၊ဌဖြစ်၏။[**ဤ**ဌ **အထူး မဆိုသော် လည်း ဤ-ကာရန္တပင်**။] ဒေသေတိ ဒေသယတိ၊ **ဟော** ကြားမြွက်ဟ **မိန့်**ဘော်ပြ၏။ ဒေသကော၊ **ဟောတတ်**သည်။ **ဒေသေတာ**၊ သည်။ ဒေသိတော၊ **အပ်**သည်။ ဒေသနာ၊ ခြင်း။

ဝသ-ဓာတ်။ ။**ဝသ**၊ သည်။ **အစ္ဆာဒနေ**၊ ဌဖြစ်၏။ ဝါသေတိ၊ **ဝတ်ရုံဖုံး** လွှမ်း၏။ ဝတ္ထံ၊ **အဝတ်**။

သကာရန္တဓာတုရူပါနိ၊ တိုတည်း။

ဟကာရန္တဓာတု

အရဟ၊ သည်။ **ပူဇာယံ**၊ဌ ဖြစ်၏။ အရဟေတိ အရဟယတိ၊ **ပူဇော်**၏၊ ရဟန္တာ။ **အရဟံ**၊ ရဟန္တာ။ "**အရဟာ ခီဏာသဝေါ အသေက္ခော**"တိ၊ ဟူ၍။ **အရဟတော**၊ ၏။ နာမာနိ၊ **တိုသည်**။ (ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။)

သိနေဟ-ဓာတ်။ ။**သိနေဟ**၊ သည်။ **သိနေဟနေ**၊ ဌဖြစ်၏။**သိနေဟေတိ**၊ **သိနေဟယတိ**၊ **ချစ်ခင်**၏။

ဝရဟ-ဓာတ်။ ။**ဝရဟ**၊ သည်။ **ဟိ ံ သာယံ**၊ ဌဖြစ်၏။ ဝရဟေတိ၊**ဝရဟ-** ယတိ၊ **ညှဉ်းဆဲ**၏။ ဝရာဟော၊ ဝက်၊ ဆင်။ သူကရောပိ၊ ကိုဌင်း။ ဟတ္ထိပိ၊ ကိုဌင်း။ **ဝရာဟော**တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ "**ဧကောယျော** စ၊ **ဧကိတ္ထိ**သည်ဌင်း။ ဝရာဟာ စ၊ ဝက်**တို**သည်ဌင်း။" ဣတိ **ဧတ္ထ**၊ ဌ။ **သူကရော**၊ ကို။ **ဝရာဟော**တိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ **နဒီသု**၊ **နဒီအမည်**

ရှိသော ရေကန်, ရေအိုင်တို့၌။ ဘိသံ၊ ကြာစွယ်ကို။ ဃသမာနဿ၊ စားသော။ဇဂ္ဂတော၊ဆင်အပေါင်းကို စောင့်ရှောက်သော။ မဟာဝဏ္ဏဟဿ၊ ဆင်ပြောင်ကြီး၏။

[အမှာ] နဒီသု ဘိသံ ဃသမာနဿာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ နဒီတိ စေတ္ထ မဟာသရော အဓိပ္ပေတော။ ဇဂ္ဂတောတိ ဟတ္ထိယူထံ ပါလေန္တဿ။ (သာရတ္ထ-ဋီ-၃-၄၁၆)။

ဤတိ တွေ့ ပန၊ ၌ကား။ ဟတ္ထိ၊ ကို။ "ဝဏ္ဏဟော"တိ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ရဟ-ဓာတ်။ ။ရဟ၊ သည်။**စာဂေ၊** ၌ဖြစ်၏။ရဟေတိ ရဟယတိ၊ စွန့်၏။

စဟ-ဓာတ်။ ။**စဟ**၊ သည်။ **ပရိကတ္ထနေ**၊[1] ချီးမွမ်းခြင်းခြင်း၌။ [**အ၍ကြ၌ ပရိကက္ကနေ** ရှိ၏။] စဟေတိ စဟယတိ၊ ချီးမွမ်း၏။

မဟ-ဓာတ်။ ။**မဟ**၊ သည်။ **ပူဇာယံ**၊ ၌။ မဟေတိ မဟယတိ၊ ပူဇော်၏။ မဟိတော၊ ပူဇော်အပ်သော။ ရာဇာ၊တည်း။ မဟာရာဇာ၊ မင်း။ ဝိဟာရမဟော၊ ကျောင်း ပူဇော်ခြင်း။ စေတိယမဟော၊ ခြင်း။

ပိဟ-ဓာတ်။ ။**ပိယ**၊ သည်။ **ဣစ္ဆာယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ပိဟေတိ ပိဟယတိ၊ လိုချင်ဟောင့်တ၏။ပိဟာ၊ တဏှာ။ပိဟာလု၊ လိုချင်ခြင်း မျှားသောသူ။ အပိဟော၊ တဏှာမရှိ။ ဝိဘူတိယော၊ စည်းစိမ်တို့ကို။ ပိဟနီယာ၊ တောင့်တအပ်ကုန်၏။

ကုဟ-ဓာတ်။ ။[၃၅၀] **ကုဟ**၊ သည်။ **ဝိမှာပနေ**၊ အံ့ဘွယ်ပြုခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ကုဟေတိ ကုဟယတိ၊ အံ့ဘွယ်ပြု၏။ ကုဟကော၊ အံ့ဘွယ်ပြုသောသူ။ [**ပလ္လား ဝါကြားသော သူလည်းဟု**၏။] ကုဟယတိ လောကဝိမှာပနံ ကရောတိ၊ လူတို့၏အံ့ဘွယ်ကို ပြုတတ်၏။ဤတိ၊ကြောင့်။ **ကုဟကော**၊ မည်၏။ ကုဟနာ၊ ခြင်း။

သဟ-ဓာတ်။ ။**သဟ**၊ သည်။ **ပရိသဟနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ခန္တီ၊ သည်။ **ပရိသဟနံ**၊မည်၏။ သဟေတိ သဟယတိ၊ သည်းခံ၏။ သဟနံ၊ခြင်း။ ဘူဝါဒိဂဏိကဿ၊ သော။အဿ ပန၊ ဤသဟ-ဓာတ်၏ကား။ "သဟတိ"တိ ရှုပ်၊ တည်း။

၁။ ဃသာနဿာတိ(က)။

၂။ ဤ၌ ပရိကက္ကနေ-သာ လိုသည်။ (ပါဏိနီ-ဓာတုတ္ထဒီပနီ၊ ဓာတုတ္ထသင်္ဂဟ။)

ဂရဟ-ဓာတ်။ ။ဂရဟ၊ သည်။ ဝိနိန္ဒနေ၊ ၌ဖြစ်၏။ဂရဟေတိ ဂရဟယတိ၊ ကဲ့ရ၏။ ဂရဟာ၊ ခြင်း။ ဘူ၀ါဒိ ဂဏိကသ၊ ဘူ၀ါဒိ-ဂိုဏ်းဖြစ်သော။ အသ ပန၊ ဤဂရဟဓာတ်၏ကား။ "ဂရဟီ"တိရှေ့ပ၊ တည်း။

ဟကာရန္တဓာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ဌကာရန္တဓာတု

တဌ-ဓာတ်။ ။တဌ၊ သည်။ တာ၀ဌနေ၊ တီးနှက်ရိုက်ခတ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ တာ၀ဌေတိ တာ၀ဌယတိ၊ ၏။ တာ၀ဋ်၊ မောင်းကြေးနင်း။ **တာ၀ဌန်**၊ ကား။ ကံသတာ၀ဌာဒိ၊ ကြေးနင်းစသည်တည်း။

တဌ-ဓာတ်။ ။**တဌ**၊ သည်။ **အာ၀ဿာ**တေ၊ ထိခိုက်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ရှေး၌ ရုပ်ကဲ့သို့တည်း။

ခဌ-ဓာတ်။ ။**ခဌ**၊ သည်။ **ဘေဒေ**၊ ပျက်စီးခြင်း၌ဖြစ်၏။ ခ၀ဌေတိ ခ၀ဌယတိ၊ ပျက်စီး၏။

ဏ္ဌ-ဓာတ်။ ။ဏ္ဌ၊ သည်။ **ထ၀နေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဏ္ဌေတိ ဏ္ဌယတိ၊ ချီးမွမ်း၏။

ဇဌ-ဓာတ်။ ။ဇဌ၊ သည်။**ပေရဏေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဇောဌေတိ ဇောဌယတိ၊ အမှုနှိုပြု၏။

ပီဌ-ဓာတ်။ ။ပီဌ၊ သည်။အ၀ဂါဟနေ၊နှိပ်စက်၍ ဘမ်းယူခြင်း၌ဖြစ်၏။ [**အ၀-သဒ္ဒါ ပရိဘ၀နတ္ထ**။]ပီဌေတိ၊ နှိပ်စက်၏။ပ။ပီဌနကော၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ပီဌိတော၊ အပ်၏။ ပီဌ၀၊ ခြင်း။ပီဌနံ၊ ခြင်း။နိပ္ပီဌနကော၊ တတ်၏။

လဌ-ဓာတ်။ ။**လဌ**၊ သည်။ **ဥပသေ၀ါယံ**၊ မှီ၀ဲခြင်း၊ ထုံခြင်း၌ဖြစ်၏။ လာ၀ဌေတိ လာ၀ဌယတိ၊ထုံ၏။ဥပလာ၀ဌေတိ ဥပလာ၀ဌယတိ၊ ၏။ ဘူ၀ါဒိဂဏဌ၀ယ၊ ဘ္ဘာ၀ဒိဂိုဏ်း၌တည်သော။ ဝိလာသနတ္ထော၊ စမ္မယ်ခြင်း အနက်၌။ ဝတ္ထမာနာယ၊သော။ ဧတိသာ ပန၊ ဤ**လဌ-ဓာတ်**၏ကား။ **လ**ဌတိတိ ရှေ့ပ၊ တည်း။

သိဋ္ဌ-ဓာတ်။ ။**သိဋ္ဌ**၊ သည်။ **သေဋ္ဌနေ**၊ လေ၃ျန်ခြင်း၌ဖြစ်၏။သေဋ္ဌတိ သေဋ္ဌယတိ၊ ၏။ သေဋ္ဌေန္တော၊ လေ၃ျန်သည်။ ဇော်ထ၊ ၌။ "သေဋ္ဌေတိ"တိ၊ ကား။ သေဋ္ဌိတသဒ္ဒံ၊ လေ၃ျန်သံကို။ ကရောတိ၊ ၏။

အာဝဏ္ဏမာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

[၃၅၁] မေ(မယာ)၊ ငါသည်။ ယထာဗလံ၊ စွာ။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ပေက္ခိတ္ဝာ၊ သော်။ ဇော်ကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ **စုရာဒိ-**ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ ၍၊ ကြောင့်။ ဇော်ကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ **စုရာဒိ**ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ သုတ္တေသု၊ တို့၌၊ တို့အား။ ဗဟူ-ပကာရာယ၊ ၄ါ။ (ထည့်) ယထာဗလံ၊ စွာ။ ဒိဋ္ဌာ၊ ပြီ။ ဝါ၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ပြီ။ (တုမ္မေ ပန၊ ကား။)အညေပိ၊ ကုန်သော။ **စုရာဒိ-**ဓာတဝေါ၊ တို့ကို။ ယထာဗလံ၊ စွာ။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ပေက္ခိတ္ဝာ၊ ၍။ အတ္ထယုတ္တိတော၊ ဖြင့်။ ဂဏ္ဍေ၄ါ၊ လော့။

မေ(မယာ)၊ သည်။ သာသနတ္ထံ၊ သာသနာတော်အကျိုးငှါ။ သုပစုရဟိကကာမော၊ အလွန်မျှားသော စိုးပွါးကို ဆောင်တတ်သောကြောင့် အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ်သော။ စုရပမုခဂဏော၊ စုရ-ဓာတ် အဦးရှိသော ဓာတ်အပေါင်းကို။ ဝါ၊ **စုရာဒိ**ဂိုဏ်းကို။ ပဝုတ္တော၊ အပြားအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီ။ သတ္ထုနော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝါ၊ နော၊ ငါတို့၏။ သတ္ထု၊ ၏။ သုပစုရနယပါဠေ၊ အလွန်မျှားသော နည်းရှိသော ပါဠိတော်၌။ သုပစုရဟိတကာမော၊ အလွန်မျှားသော အတ္တဟိတ စသည်ကို အလိုရှိသော။ ဓီရော၊ သည်။ တမ္မိ စုရပမုခဂဏံ၊ ထို...လည်း။ **[ပါဠိစသည်ကိုသာ သင်၍ မနေလင့်ဟူလို]**။ ဝါ၊ တမ္မိ (တံ ၆၀ စုရပမုခဂဏ)၊ ကိုသာလျှင် **[တပါးကိစ္စကို စွန့်၍ ဤကိုသာ အားထုတ်ပါဟူလို]**။ သိက္ခေယ္ယ၊ သင်, အံ, ကြိုး, ကုတ်, အားထုတ်လုံးပမ်းလေလော့။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝါ (ကသ္မာ)၊ ကား။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တံ (စုရပမုခဂဏံ)၊ ကို။ သိက္ခံ (သိက္ခန္တော)၊ သော။ သုပစုရဟိတကာမော၊ သော။ ဓီရော၊ သည်။ မနုဿံ၊ နှစ်သက်ဘွယ်သော။ ပိယုသံ၊ နတ်သုဓာကို။ (ဘုဉ္ဇန္တော၊ စားရသောသူ

သည်။) အတ္ထသာရံ၊ မြတ်သော အကျိုးတဆဲ့နှစ်ပါးကို။ လဘေထ ဣဝ၊ ရသကဲ့သို့။ မနုညံ၊ သော။ အတ္ထသာရံ၊ မြတ်သော အကျိုး ကို။ လဘေထ၊ ရရာ၏။ [ဂါထာကား မာလိနီ] ဣတိ နဝင်္ဂ စသည် ထင်ပြီ။

၁၉-သဗ္ဗဂဏဝိနိစ္ဆယ

ဣတော၊ ဤ စုရာဒိဂိုဏ်းမှ။ ပရံ၊ ဌ။ သဗ္ဗဂဏဝိနိစ္ဆယံ၊ ခပ်သိမ်းသော ဂိုဏ်းအဆုံးအဖြတ်ကို။ ပရမေ၊ မြတ်သော။ ဝါ၊ မြတ်သော သူတို့သည် မြတ်နိုးအပ်သော။ ပူဇော်အပ်သော။ ပိဋကတ္တယေ၊ ဌ။ သောတူနံ၊ တို့အား။ ပဋ္ဌာဘာဝတ္ထံ၊ လိမ္မာခြင်း အကျိုးငှါ။ ပဝက္ခာမိ၊ အုံ့။

ပစ္စယာဒိဝိဘာဂေဟိ၊ ပစ္စည်းကို ဝေဘန်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ဝိဝိဓေဟိ၊ ထူးသော အဘိုရှိကုန်သော။ နယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သောတူနံ၊ တို့အား။ တံ (သဗ္ဗဂဏဝိနိစ္ဆယံ)၊ ကို။ တံ (ပစ္စယာဒိ-ဝိဘာဂံ)၊ ကို။ သုခဂ္ဂါဟာယ၊ ချမ်းသာစွာယူစေခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ယူခြင်းဌ ချမ်းသာစေခြင်းငှါ။ (ပဝက္ခာမိ၊ အုံ့။) ဘာသတော၊ ဆိုသော။ မမ၊ ၏။ တံ (သဗ္ဗဂဏဝိနိစ္ဆယံ)၊ ကို။ တံ (ပစ္စယာဒိ ဝိဘာဂံ)၊ ကို။ (တုမ္မေ၊ တို့သည်။) သုဏာထ၊ နာကြလတ်သေး။

ပစ္စယဝိဘာဂ

ဂိုဏ်းရှစ်မျိုး။ ။တတ္ထ၊ ထိုသဗ္ဗဂဏဝိနိစ္ဆယဌ။ ပဌမော၊ ရှေးဦးဂိုဏ်း သည်။ **ဘူဝါဒိ**ဂဏော၊ တည်း။ပ။ ဘဝတော၊ ၏။ ဣမသ္မိံ ပါဝစနေ၊ ဤပါဠိတော်ဌ။ အဌဝိဓာ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဂဏာ၊ ဓာတ်အပေါင်းတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေသု၊ ထိုရှစ်ဂိုဏ်းတို့တွင်။ ဝိဂရဏပစ္စယဝသေန၊ ဓာတ်ကိုအထူးပြုကြောင်း ဖြစ်သောပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။

ဝိဂရဏ ပစ္စည်း (၁၅) မျိုး

ဘူဝါဒိတော၊ ဘူ-စသောဓာတ်နောင်မှ။ **အ**ကာရော၊ **အ**-ပစ္စည်းသည်။ (ဘဝတိ၊ ၏။) **ရုဓာ**ဒိတော၊ မှ။ သာနုသာရော၊

နိဂ္ဂဟိတ်လာခြင်းနှင့် တကွသော။ အကာရော စေ၀၊ သည်ရင်း။ ဣ၀ဏ္ဏော စ၊ ဣ, ဤသည်ရင်း။ ကောရောကာရမေ၀ စ၊ ဧ, ဩ သည်ရင်း။ (ဘ၀တိ၊ ၏။)

ဒိ၀ါဒိမှာ၊ မှ။ **ယ**ပစ္စယော၊ သည်။ (ဘ၀တိ၊ ၏။) **သု၀ါဒိ**-တော၊ မှ။ **ဏု**ဏာ**ဥ**ဏှာ၊ တို့သည်။ (ဘ၀န္တိ၊ ကုန်၏။) **ကျာဒိ**-တော ပန၊ ကီ-စသော ဓာတ်နောင်မှကား။ နာ ယော၀၊ နာ-ပစ္စည်း သာတည်း။ **ဂဟာ**ဒိတော ပန၊ ကား။ ပ**ဏှ**ာ၊ တို့တည်း။

[၃၅၂] တနာဒိမှာ တု၊ မှကား။ ဩ**ယီ**ရာ၊ တို့တည်း။ **စု**ရာ**ဒိ**-တော စ၊ မှကား။ **ဏော ဏယာ**၊ တို့တည်း။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ ရှေးဌ် မယူအပ်သေးသည်ကို နောက်ဌ် ယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ၀ါ၊ ရှေးဌ် ယူအပ်ပြီးသည်ကို နောက်ဌ် မယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စ-ယာ၊ တို့သည်။ **ဒ သ ပ ဌ** စ၊ တဆဲ့ငါးပါးတို့တည်း။

သဗ္ဗဓာတ်ဝိဘတ်နှင့် အပစ္စည်းသက်ရာအထူး

ဟိယျတ္တနီ၊ ၎င်း။ပ။ ပဌမီ၊ ၎င်း။ စတသော၊ လေးပါးကုန်သော။ တော၊ ထိုဝိဘတ်တို့ကို။ သဗ္ဗဓာတုက နာမိကာ၊ သဗ္ဗဓာတ် အမည်ရှိကုန်၏ဟူ၍။ ပ၀ုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ဧတေသု ဝိသယေသ၀ေ၀၊ ထိုသဗ္ဗဓာတ်ဝိဘတ် အရာတို့ဌ်သာ လျှင်။ **အ**ကာရော၊ အ-ပစ္စည်းကို။ သုဒ္ဓကတ္တရိ၊ ဌ်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ **အ**ညတြ၊ **အ**နဗ္ဘာသ**ဝိ**သယမှ တပါးသော တိတိက္ခတိ-စသော **အ**ဗ္ဘာသ**ဝိ**သယတို့ဌ်။ **ခ ဆ သ**ာဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟာ**ပိ** စ၊ တကွ ၎င်း။ [**စ သ**ဒ္ဒါ**ဖြ**င့် **ဝိ**နာ**ပိ စ**ကိုယူ] ဝိနာ**ပိ** စ၊ ကင်းမဲ့၎င်း။ **အ**-ကာရော၊ ကို။ ဥ**ပ**လဗ္ဘတိ၊ ၏။

[**အမှာ**] **အ**ညတြဌ် **အ**ညအ**ပ**ါဒါန်ကို ဧတေသု ဝိသယေသုဖြင့် **အ**နဗ္ဘာသ-ဝိသယကိုယူ၍ **အ**နဗ္ဘာသ**ဝိ**သယတော ခံ။ ကြ-ပစ္စည်း၏ ဝိသယကား ခ ဆ သာ**ဒီ**ဟိ-ဟူသောကြောင့် **အ**ဗ္ဘာသ**ဝိ**သယ-တည်း။ သဟာ**ပိ** စ **နလ**ဗ္ဘတိ ‘**အ**ချိုရှိ၏၊ မသင့်။ “**တ**ိတိက္ခတိ”ဌ် **တ**ိ**ဇ**-ခေါက် ခ-ပစ္စည်း **တ**ိ-**ဝ**ိဘတ်သက်၍ **အ**-ပစ္စည်းမသက်ဘဲ ပြီးကောင်းသောကြောင့် “**ဝ**ိနာ**ပိ** **စ**”

ဟူသော အနက်ဖြစ်သင့်သတည်း။ ဓာတ်ဟူက ဂိုဏ်းမှမလွတ်၊ ဂိုဏ်းဟူက ဝိကရဏပစ္စည်းမှ မကင်းရကား "သဟာပိ စ" မိန့်သတည်း။ ဝါ၊ သာရတ္ထ ဒီပနီ (သာရတ္ထ-ဋီ ၁-၄၄၁) ဋီကာကျော်တို့၌ တိတိက္ခ-ဓာတ်အဖြစ်ဖြင့် မိန့်ရကား "သဟာပိစ" မိန့်သတည်း။ ဝါ၊ ကွစိဓာတု-သုတ်မှ ဓာတု-သန္ဓော-သုတ်သို့ လိုက်သော ကွစိ-သဒ္ဒါကြောင့် သဟာပိ စ ဝိနာပိ စ အနက်ဖြစ်သင့်သတည်း)။

ဘူဝါဒိဂိုဏ်း ပုံစံများ

ဘဝတိ၊ ၏။ ဟောတိ၊ ၏။ သမ္ဘောတိ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ ဇေတိ၊ အောင်၏။ ဇယတိ၊ ၏။ ကီယတိ၊ ဝယ်၏။ [ဣ-ကို ဣ ယ-ပြုသည်]။ ဧဒေတိ၊ ပျံ၏။ ယာတိ၊ သွား၏။ ဣတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧတိ၊ လာ၏။ ရောက်၏။ အဝတိ၊ ဆို၏။ ဝါ၊ စောင့်၏။ ကောတိ၊ ဆို၏။ သက်တိ၊ တွေးတောယုံမှား၏။

ဘိက္ခတိ၊ တောင်း၏။ ပိဝတိ၊ သောက်၏။ ပါတိ၊ သောက်၏။ စောင့်၏။ ဝဒေတိ၊ ဆို၏။ [**လောပဥ္ဇေတ္တမကာရောဖြင့် အ-ကို ဧ-ပြုသည်**]။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ **ဘူဝါဒိဓာတုရူပါနိ**၊ သည်။ ဘဝန္တိတိ၊ ၍။ ပကာသယေ၊ ရာ၏။

ရုဓာဒိပုံစံများ

ရုန္ဓတိ၊ ပိတ်ပင်၏။ ရုန္ဓိတိ၊ ၏။ ရုန္ဓေတိ၊ ၏။ ပုန၊ ဘန်။ ရုန္ဓိတိ၊ ၏။ သုမ္ဘောတိ၊ ၏။ ဣစ္စာဒိရူပါနိ၊ သည်။ **ရုဓာဒိနံ**၊ တို့၏။ ရူပံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပယေ၊ ရာ၏။

[အမှာ] ဣ ဂါထာ၌ ဆန်းသို့လိုက်၍ ပဌမပါဒ၌ ရုန္ဓိတိဟု ဣ ဒီဃ။ ဒုတိယ ပါဒ၌ ရုန္ဓိတိ ဟု ဣ-ရဿယူ။

ဒိဝါဒိပုံစံများ

ဒိဗ္ဗတိ၊ ထွန်းပ၏။ သိဗ္ဗတိ၊ ချုပ်စပ်၏။ ယုဇ္ဇတိ၊ ယှဉ်၏။ ဝိဇ္ဇတိ၊ သိ၏။ တထာ၊ ပါး။ ဃာယတိ၊ နမ်း၏။ ဟာယတိ၊ စွန့်၏။ ဣစ္စာဒိ၊ ကို။ **ဒိဝါဒိနံ**၊ တို့၏။ ရူပံ၊ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်၏။

သ္ဌာဒီ ပုံစံများ

သုဏောတိ၊ နာ၏။ပ။ ဝုဏောတိ၊ ၏။ပ။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဟိနောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ၊ သည်။ **သုဝါဒိနံ**၊ တို့၏။ ရူပံ၊ တည်း။

ကိယာဒိပုံစံများ

ကိနာတိ၊ ရောင်း၏၊ ဝယ်၏။ ဇိနာတိ၊ အောင်၏၊ ရှုံး၏။ ဓုနာတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ မုနာတိ၊ သိ၏။ အသ္ဌာတိ၊ စား၏။ ဣစ္စာဒိ ရူပဥ္စ၊ သည်ကား။ **ကျာဒိနံ**၊ တို့၏။ ရူပံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဝယေ၊ ရာ၏။

ဂဟာဒိပုံစံများ

ဃေပ္ပတိ၊ ယူ၏။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ခံ၏။ သဏှံ၊ သိမ်မွေ့၏။ သဏှကော၊ သိမ်မွေ့သောသူ။ ဣတိစ၊ ၎င်း။ ကဏှံ၊ မည်းနက်၏။ တဏှာ၊ တပ်ခြင်း။ တိဏှံ၊ ထက်သည်။ ဥဏှံ၊ ပူသည်။ ဣစ္စာဒိ စ၊ သည်ကား။ **ဂဟာဒိနံ**၊ တို့၏။ ရူပံ၊ တည်း။

တနာဒိပုံစံများ

တနောတိ၊ ခဲ့၏။ ကရောတိ၊ ၏။ ကရိယတိ၊ ၏။ သနောတိ၊ ပေး၏။ [**အောက်(နိတိဝေတု ၂၆၃)ဌ် ပနု ဒါနေ-ဟု ရှိ၏။**] ဣတိစ၊ ၎င်း။ [**သဏ္ဍောတိ အပ္ပေါတိ၊ ခဲ့။**] သဏ္ဍောတိ၊ စွန့်နှိုင်း၏။ အပ္ပေါတိ၊ ရောက်၏။ ပပ္ပေါတိ၊ ရောက်၏။ ဣစ္စာဒိ၊ သည်။ **တနာဒိနံ**၊ တို့၏။ ရူပံ၊ တည်း။

စုရာဒိ ပုံစံများ

စောရေတိ၊ ခိုး၏။ စောရယန္တော၊ ကုန်၏။ပ။ မန္တေတိ၊ တိုင်ပင်၏။ ဣစ္စာဒိကဠာပိ၊ ကိုလည်း။ **စုရာဒိနံ**၊ တို့၏။ ရူပံ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်၏။

ဧဝံ၊ သို့။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ ဝိကရဏဝသေန၊ အထူးပြုကြောင်း ဖြစ်သော ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဓာတုဘေဒါဒိကုသလသာ၊ ဓာတ် အပြားစသည်၌ လိမ္မာတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ မတာနု-ဂေါ၊ အလိုတော်သို့ အစဉ်လိုက်သော။ ရူပဘေဒေါ၊ ကို။ ပကာ-သိတော၊ ပြီ။

ဓာတ်သည် တပါးသာဖြစ်ပုံ

[၃၅၃] ကိရိယာယ၊ ကို။ ဓာရဏတော၊ ကြောင့်။ ဓာတ-ဝေါ၊ တို့ကို။ ဧကဓာ၊ တပါးအဘို့ဖြင့်။ မတာ၊ ကုန်၏။

ဓာတုဝိဘာဂ

ဓာတ်နှစ်ပါး ပြားပုံ။ ။သကမ္မာကမ္မတော ပန၊ ဖြင့်ကား။ ဒ္ဝိဓာပိ စ၊ ၍လည်း။ ပဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ **ကမ်ဘက္ခာဒယော၊**တို့သည်။ **သကမ္မကာ** နာမ၊ မည်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ကုန်၏။ **ဌာသာဒယော**စ၊ ဌာ-ဓာတ်, အသ-ဓာတ် စသည်တို့သည်ကား။ **အကမ္မကာ၊** ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ကုန်၏။ တံဝစနံ၊ ထို ကံရှိ, ကံမဲ့ဟူသော စကားကို။ (ထည့်) ဥပသဂ္ဂံ၊ ကံရှိ, ကံမဲ့ကို ပြုတတ်သော ဥပသာဂရကို။ ဝိနာ၊ ၍။ ဝဒေ၊ ရာ၏။

[**အမှာ**] "ရာဇာ ပုရာ နိဂ္ဂစ္ဆတိ"စသည်၌ ဥပသာဂရကြောင့် ကံရှိဓာတ်သည် ကံမဲ့ဖြစ်၏။

၊ အဟံ ပတိဋ္ဌ ပုတ္တော စ၊ အာစေရမိ$^{\circ}$ မာဏဝေါ။
အနုဋ္ဌိတာ ဒိဝါရတ္တိ$^{\circ}$ ၊ ဇဋ္ဌိနီ ဗြဟ္မစာရိနီ။
(ခု-၆-၃၆၀)စသည်၌ ကံမဲ့ဓာတ်သည် ဥပသာဂရကြောင့် ကံရှိဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ကံရှိ, ကံမဲ့အဖြစ်ကို ဥပသာဂရကိုကြည့်၍ ဆိုရာ၏ ဟူလို။

ဓာတ်သုံးပါးပြားပုံ။ ။သကမ္မကာကမ္မဘူတော၊ ဝိဇိဂိသတ္ထော၌ သကမ္မက, ကိဋ္ဌနတ္ထော၌ အကမ္မကဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ **ဒိဝု-**ဂ္ဂစ္ဆာဒယော၊ ဒိဝု-ဣသို့အစရှိသော ဓာတ်တို့ကို။ ဂဟေတ္ဝာန၊ ၍။ ပုန၊ ဘန်။ တိဓာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေဠာပိ၊ သို့လည်း။ ဝိဘာဝယေ၊ ရာ၏။

တနည်း သုံးပါးပြားပုံ။ ။သကမ္မကေ၊ တို့ကို့။ ဧကကမ္မဒ္ဒိကမ္မတော၊ အားဖြင့်။ ဒ္ဒိဓာ၊ နှစ်ဘို့။ ဘိတ္တာ၊ ခွဲ၍။ အကမ္မကေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဒိ ၊ ကာ။ တော၊ ထို ဓာတ်တို့သည်။ တိဝိဓာပိ၊ ကုန်သည်လည်း။ ဘဝန္တိ ဟိ(ဘဝန္တိ ဧဝ)၊ တည်း။

ရုတာယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဌာ-ဓာတ် အသ-ဓာတ်တို့သည် သာလျှင်။ အကမ္မကာ၊ မည်ကုန်၏။ **ဂမာဒယော**၊ တို့သည်။ ဧကကမ္မာ၊ မည်ကုန်၏။ **ဒုဟိကရဝဟာဒယော**၊ တို့သည်။ ဒ္ဒိကမ္ম-ကာ နာမ၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဓာတ်၏ ကံရှိ,ကံမဲ့ မမြဲပုံ။ ။ဓာတူနံ၊ တို့၏။ သကမ္မာကမ္မကတ္တာမ့်၊ ကံရှိသည်၏အဖြစ်, ကံမဲ့သည်၏အဖြစ်၌။ ဥပ-သဂ္ဂတော၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ နိယမော၊ မြဲခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော(ဥပသဂ္ဂေါ)၊ ကို့။ ဏ္ဍေ၊ ဤ ဓာတုဘေဒအရာ၌။ မယာ၊ သည်။ **န** ဝုစ္စတိ၊ အပ်။

ဌာနအားဖြင့် သုံးပါးပြားပုံ။ ။ဂမိစ္ဆာဒိ၊ ဂမု ဤသို့အစရှိသော ဓာတ်တို့သည်။ ကေဌာနာ၊ တခုသော **ဘူဒိ** ဂိုဏ်းသာ တည်ရာရှိကုန်၏။ **ဘူမစာဒယော**၊ တို့သည်။ ဒ္ဒိဌာနာ၊ **ဘူဒိ,စုဒိ**ဟူသော နှစ်ခုသောတည်ရာ **ဘူဒိ,ဒိဝါဒိ**ဟူသော နှစ်ခု သော တည်ရာရှိကုန်၏။ [**ဘူ-ဓာတ်**ကား **ဘူဒိ, စုဒိ-ဂိုဏ်း ပစ-ဓာတ်**ကား **ဘူဒိ,ဒိဝါဒိဂိုဏ်း**၌ တည်၏။]**သုဒိ**ဟယော၊ သု-စသော ဓာတ်တို့သည်။ တိဌာနာ၊ **ဘူဒိ, ဒိဝါဒိ, သုဒိ**-ဟူသော သုံးဂိုဏ်းလျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဌာနတောပိ၊ တည်ရာဂိုဏ်း အားဖြင့်လည်း။ ဓာတဝေါ. တို့ကို့။ (ထည့်) တိဓာ၊ ဖြင့်။ မတာ၊ ကုန်၏။

ဝုဒ္ဓိအားဖြင့် သုံးပါးပြားပုံ။ ။ဂုပါဒယော၊ ဂုပ-စသော ဓာတ်တို့သည်။ [**အမှာ**] ဂုဟ,ဒယော ရှိကြ၏။ "ဂုဟဒုသာနံ ဒီဃံ သုတ်ဖြင့် ဝုဒ္ဓိကို မြစ်ရကား "နိယောဂေန သဝုဒ္ဓိကာ" ဟူသည်နှင့် ဆန့်ရကား မသင့်။

နိယောဂေန၊ အမြဲအားဖြင့်။ အာချာတတ္တော၊ ၌။ ဝါ၊ သည်။ သတိ၊ ဧသော်။ သဝုဒ္ဓိကာ၊ ဝုဒ္ဓိနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ဝုဒ္ဓိရှိကုန်

၏။ [နာမ်ဌာကား ဂုပိတ ဂေါပိတ နှစ်ထွေရှိ၏ ဟူလို။] ဝစ တုရ ဒယော၊ ဝစ-ဓာတ်, တုရ-စသော ဓာတ်တို့သည်။ ကာရိတံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ နဟိ ဝုဒ္ဓိကာ၊ ဝုဒ္ဓိမရှိကုန်သည်သာတည်း။

ခ ဇိကျစ္စာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓာတု၊ တို့ကို။ သဝုဒ္ဓါဝုဒ္ဓိကာ၊ ဝုဒ္ဓိရှိကုန်, ဝုဒ္ဓိမဲ့ကုန်၏ ဟူ၍။ မတာ၊ ကုန်၏။ ကျတိ၊ သို့။ ဝုဒ္ဓိ-ဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဓာတုသင်္ဂဟော၊ သည်။ တိဝိဓော၊ ၏။

လုတ္တာလုတ္တအားဖြင့် သုံးပါးပြားပုံ အလုတ္တဝိကရဏာ စ၊ ဝိကရဏပစ္စည်း မကျေသော ဓာတ်ရင်း။ လုတ္တဝိကရဏာ၊ ကျေသော ဝိကရဏ ပစ္စည်းရှိသော ဓာတ်ရင်း။ တထာ၊ ပါး။ လုတ္တာ-လုတ္တဝိကရဏာ၊ ကျေ,မကျေသော ဝိကရဏပစ္စည်းရှိသော ဓာတ်ရင်း။ ဧဝမ္မိ၊ လည်း။ တိဝိဓာ၊ ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ကုန်၏။

တတြ၊ တွင်။ **ဂမိ ရုဓိ ဒိဝါ**ဒယော၊ တို့သည်။ အလုတ္တ-ဝိကရဏာ၊ မည်ကုန်၏။ **ပါ ဘာ**ဒယော၊ ပါ-ဓာတ် ဘာ-ဓာတ် စသည်တို့သည်။ ကျတရေ၊ အလုတ္တဝိကရဏမှတပါး, လုတ္တဝိကရဏ ဓာတ်တို့သည်။ သိယုံ၊ ကုန်၏။ **ဇိနိစ္စာဒီ**၊ ဇိ-ဓာတ်, နီ-ဓာတ်စသည် တို့သည်။ ကျတရေ၊ အလုတ္တဝိကရဏ လုတ္တဝိကရဏမှတပါး လုတ္တာ လုတ္တဝိကရဏဓာတ်တို့သည်။ သိယုံ၊ ကုန်၏။ ကျတိ၊ သို့။ ကမတော၊ အစဉ်အတိုင်း။ သိယုံ၊ ကုန်၏။ (သမ္မန်)

[အမှာ] ဇေတိ နေတိ စသည်၌ လုတ္တ၊ ဇိနာတိ ဇယတိ နယတိ စသည်၌ အလုတ္တဟူလို။

ဝါ၊ **ဇိနိစ္စာဒီ**၊ တို့သည်။ ကမတော (ကာမတော)၊ ဝတ္တိစ္ဆာအားဖြင့်။ ကျတရေ၊ လုတ္တာလုတ္တဝိကရဏတို့သည်။ သိယုံ၊ ကုန်၏။

[အမှာ] ဇယတိ နယတိ၌ ဝတ္တိစ္ဆာအားဖြင့် လုတ္တလည်း သင့်၏၊ အလုတ္တလည်း သင့်၏ ဟူလို။

သရအားဖြင့် သုံးပါးပြားပုံ။ ။သုဒ္ဓသရာ၊ သရသက်သက် ဖြစ်သောဓာတ် တို့ရင်း။ ဧကသရာ၊ သရတခုရှိသော ဓာတ် တို့ရင်း။ တထာ၊ ပါး။ အနေကသရာ၊ များသော သရရှိသော

ဓာတ်တို့ဖြင့်။ ဣတိ စ၊ လည်း။ တိဓာ၊ ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယု၊ ဣ-ဓာတ်, ဥ-ဓာတ်တို့ဖြင့်။ **ယာတာပါဘာလာဒီ**၊ တို့ဖြင့်။ **ကရာဒယော**၊ တို့ဖြင့်တည်း။ ဝါ၊ သုဒ္ဓဿရာ၊ ကုန်သော။ **ယု**၊ ဣ-ဓာတ် ဥ-ဓာတ်တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ **ယု**၊ ဣ-ဓာတ်, ဥ-ဓာတ်တို့သည်။ သုဒ္ဓဿရာ၊ မည်ကုန်၏။ [နောက်ကို ဤနည်းသမ္မန်]

စတုဓာဒိနည်း။ ။စတုဓာဒိနယော စာပိ၊ စတုဗ္ဗိဓ စသောနည်းကိုလည်း။ လဗ္ဘမာနဝသေန စ၊ ရအပ်သော ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်လျှင်။ ယထာ ဝုတ္တာနုသာရတော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ နယည္ဟိ၊ တို့သည်။ ဂဟေ-တဗ္ဗော၊ အပ်၏။

ဓာတ်-ဆဲငါးပါး ပြားပုံ။ ။[၃၅၄] ပုန၊ ဘန်။ သုဒ္ဓဿရာ၊ ကုန်သော။ ဓာတူ၊ တို့ကိုဟု။ **အာ**ဣ**ဝ**ဏ**ဉ**ဝ**ဏ**ဒ**ဿ**-ဒန္ဓာသာ၊ အာ-အဆုံး, ဣ-ဤ-အဆုံး, ဥ-ဦ အဆုံး, ဧ-သြ-အဆုံးတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တဓာ၊ ကုန်သော။ ဧကဿရာ စ၊ တို့ကိုဟု။ မတာ၊ ကုန်၏။

အဝ**ဏ**ိ**ဝ**ဏ**ု**ဝ**ဏ**ေ**ဒ**ိ**ကာ**ရ**ဒ**ိ**ဓာနံ၊ အ-အာ-ဣ ဥ-ဦ-အဆုံး, ဧ-အဆုံးရှိသော ဓာတ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧ၀၊ စ၏။ အနေကသရ-ရဓာတူ စ၊ တို့ကိုလည်း။ သတ္တဓာ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပကိတ္တိတာ၊ ကုန်၏။

ဧ၀ံ၊ ဤသို့ သုဒ္ဓသရတပါး, ဧကသရ ခုနစ်ပါး, အနေကသရ ခုနစ်ပါးအားဖြင့်။ ပန္နရသဓာပိ၊ တဆဲငါးပါး အပြားဖြင့်လည်း။ ဓာတူနံ၊ တို့ကို။ ဣဓ၊ ဦ။ သင်္ဂဟော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တပ္ပဘေဒံ၊ ထိုတဆဲငါးပါး အပြားကို။ **ဣ**ဉ**ဣ**ဣ**စ**ွာ**ဒ**ိ**နာ၊ ဖြင့်။ ဝိဒူ၊ တို့သည်။ ပကာသေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။

ဓာတ်-ဆဲငါးပါး ပုံစံမျှား။ ။တတြ၊ တို့တွင်။ ဣ၊ ဣ-ဓာတ်သည်။ ဂတိယံ၊ ၌ဖြစ်၏။ ဣ၊ သည်။ အဋ္ဌယနေ၊ ၌ဖြစ်၏။

[**အမှာ**] "ပဇ္ဇတိတိ ဣစ္ဆတိ ပတ္ထေတိ" သံယုတ်အဋ္ဌကထာ (သံ-ဋ ၁-၂၄၄) မိန့်ရကား ဣ ဣစ္ဆာယံ ဟူသောအနက်ကို ပယ်ပြီး မှတ်အပ်၏။

ဥ-ဓာတ်။ ။**ဥ**၊သည်။ **သ**ဒ္ဒေ၊ဌ်ဖြစ်၏။ ဣစ္ဆေတေ၊ဣ်ဓာတ်တို့သည်။ သုဒ္ဓ-ဿရာ၊ သရသက်သက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတဝေါ၊ တို့တည်း။ **ယာ ရာ လာ**ဣစ္ဆာဒယော၊ တို့သည်။ ကေဿရာ၊ ကုန်သော။ **အာ**ကာ-ရန္တာ၊ တို့တည်း။ **ဓီ ဇီ နီ** ဣစ္ဆာဒယော၊ တို့သည်။ ကေဿရာ၊ ကုန်သော။ ဣကာရန္တာ၊ တို့တည်း။ **ပီ** ဣစ္ဆာဒယော၊ တို့သည်။ ကေဿရာ၊ ကုန်သော။ ဤကာရန္တာ၊ တို့တည်း။ **ခု ဒု ကု**ဣစ္ဆာဒယော၊ တို့သည်။ ကေဿရာ၊ ကုန်သော။ ဥကာရန္တာ၊ တို့တည်း။ **ဘူ ဟူ**ဣစ္ဆာဒယော၊ တို့သည်။ ကေ-ဿရာ၊ ကုန်သော။ ဦကာရန္တာ၊ တို့တည်း။ **ဓေ ဇေ သေ**ဣစ္ဆာဒယော၊ တို့သည်။ ကေဿရာ၊ ကုန်သော။ ကောရန္တာ၊ တို့တည်း။ **သော**ဣစ္ဆာ-ဒယော၊ တို့သည်။ ကေဿရာ၊ ကုန်သော။ [ဩ]ကာရန္တာ၊ တို့တည်း။

ကရ ပစ သင်္ဂါမဣစ္ဆာဒယော၊ တို့သည်။ အနေကဿရာ၊ ကုန်သော။ **အ**ကာရန္တာ၊ တို့တည်း။ [ဩ] **မာ**ဣစ္ဆာဒယော၊ တို့သည်။ အနေကဿရာ၊ ကုန်သော။ **အာ**ကာရန္တာ၊ တို့တည်း။ **သကိ**ဣစ္ဆာဒယော၊ တို့သည်။ပ။ ဣကာရန္တာ၊ တို့တည်း။ **စက္ခိ**ဣစ္ဆာဒယော၊ တို့သည်။ပ။ **ဤ**ကာရန္တာ၊ တို့တည်း။ **အန္ခု**ဣစ္ဆာဒယော၊ တို့သည်။ပ။ **ဥ**ကာရန္တာ၊ တို့တည်း။ **ကက္ခု**ဣ-ဣစ္ဆာဒယော၊ တို့သည်။ပ။ **ဦ**ကာရန္တာ၊ တို့တည်း။ **ဂိလေ မိလေ**ဣစ္ဆာဒ-ယော၊ တို့သည်။ပ။ **ဧ**ကာရန္တာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပန္နရသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုသင်္ဂ်ဟော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ဓာတ် (၃၃) **ပါး ပြားပုံ။** ။**အ**ထ၊ ထိုမှတပါး။ တေတ္တိံ သဝိဓေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဓာတုသင်္ဂ်ဟော၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ကထံ (ဘဝတိ)၊ နည်း။

ဓာတု၊ တို့သည်။ **သုဒ္ဓ**သရာ ဧဝ၊ တို့ဝင်း။ ပုန စ၊ လည်း။ **ကေ**ဿရာပိ စ၊ တို့ဝင်း။ ကကာရန္တာ၊ ကကာရန္တဓာတ်တို့ဝင်း။ ဝါ၊ **ဂ**-အာဆုံးရှိသော ဓာတ်တို့ဝင်း။ **ခ**ကာရန္တာ၊ တို့ဝင်း။ **ဂ**န္တာ၊ တို့ဝင်း။ **ဃ**န္တာ၊ ကုန်သော။ ဓာတဝေါ စ၊ တို့ဝင်း။ပ။ [၃၅၅] ဣတိ၊ သို့။ တေတ္တိံ သဓာ၊ ဖြင့်။ ဓာတူနံ၊ တို့ကို။ ဣဓ၊ ဤ။ သင်္ဂ်-ဟော၊ ကို။ ဥ ယျော၊ အပ်၏။

ပ-ဏ-ဌ-တို့ ပုဒ်၏ အစဉ် မရှိခြင်း

သတ္ထုသ၊ ၏။ မတေ၊ အလိုတော်ဌ။ **ပ ဏ ဌ**၊ ပ, ဏ, ဌအက္ခရာတို့သည်။ ပဒါဒိမှ၊ ပုဒ်၏အစဉ်။ နဒိသရေ၊ မထင်ကုန်။ တေန၊ ကြောင့်။ **ကေသရ-**ဓာတူသု၊ တို့ဌ။ **ပ ဏ ဌ**၊ ဗ, ဏ, ဌဓာတ်တို့ကို။ နဂ ကထိယရေ၊ မဆိုအပ်ကုန်။

ဓာတုနိဒ္ဒေသပစ္စည်းနှင့် ပုံစံများ။ ။ဣကာရန္တတိကာရန္တဝသေန တု၊ ဣ-အဆုံး, တိ-အဆုံးရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ကား။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ ဣ-ကိပ္ပစ္စယယောဂတော၊ ဣ-ပစ္စည်း, တိ-ပစ္စည်းနှင့် ယှဉ်သောအားဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စ္စာ။ နာမံ၊ ဣကာ-ရန္တဓာတုနိဒ္ဒေသ, တိကာရန္တဓာတုနိဒ္ဒေသဟူသော အမည်သည်။ သမ္ဘောတိ၊ ဖြစ်၏။ [**အနုပတိဂိဏပုဗ္ဗတို့ဌ် ဏကာရန္တဓာတုနိဒ္ဒေသ လည်းရှိ၏**]။

ပစိ၊ ပစ-ဓာတ်။ ပ။ **ကရောတိ**၊ ကရ-ဓာတ်။ **ဘဝတိ**၊ ဘူ-ဓာတ်။ **ဂမိ**၊ ဂမု-ဓာတ်။ **ဂတိ**၊ ဂမု-ဓာတ်။ **ဂစ္ဆတိ**၊ ဂမု-ဓာတ်။ **ဟောတိ**၊ ဟု-ဓာတ်။ ဣတိ အာဒိဝေါဟာရံ၊ ဤသို့အစရှိသော ဝေါဟာရ ကို။ ဥဒ္ဓရေ၊ ထုတ်လေမင်း။

[**အမှာ**] "ကရောတိသ ခ ခရာဝါ။ ဂမိသ ဏ္ဌော ဏ္ဌော ဝါ"စသည်ကို ထုတ်လေ ဟူလို။ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် "သုဏောတိသ။ ဂိဏ ဿ"စသည်ကို ထုတ်။

ဧဝံ၊ သို့။ တေတ္တိံ သဘေဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဂဟိတေသု၊ ကုန်သော။ နိဓိလေသု၊ အကြင်းမရှိကုန်သော။ ဓာတူသု၊ တို့တွင်။

သီဟ-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရုပ်ပြီး ၃-မျိုး

သဟ ဟိ ံ သ ဤဟဝသာ၊သဟ-ဓာတ်,ဟိ ံ သ-ဓာတ်, ဤဟ-ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ **သီဟ**သဒ္ဒဂတိ ံ၊ သီဟ-သဒ္ဒါ၏ အလားကို ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒ၊ ဆိုရာ၏။ **သဟနတော**၊ ဘေးရန်ကိုသည်းခံတတ်သောကြောင့်။ **ဟနနတော**၊ သတ်အပ်သည်ကို သတ်တတ်သောကြောင့်။ **သီဟနတော**၊ လွန်စွာ လုံ့လပြုတတ်သောကြောင့်။ (ထည့်။) **သီဟော**၊ မည်၏။ ဣကိ ဟိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဂရု၊ တို့သည်။ ဝဒုံ အဝဒုံ၊ မိန့်ကုန်၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ သီဟော၊ သည်။ ဝါတာတပါဒိပရိဿယမ္ပိ၊ လေ, နေပူ စသော ဘေးရန်ကိုလည်း။ သဟတိ၊ သည်းခံ၏။ "ဗဟူဟိ၊ ကုန်သော။ ဃာဋ္ဌိတေဟိ၊ သတ်အပ်သော သတ္တဝါတို့ဖြင့်။ မေ၊ အား။ ကိံ၊ အာဘယ်မူဝံ့"။ ဣတိ(မနသိကတ္ဌာ)၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂေါစရတ္ထာယ၊ အစာအကျိုးငှါ။ "ခုဒ္ဒကေ၊ ငယ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မျှားစ္ဌာကုန်သော။ ပါဏေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ အဂဏှန္တော၊ မယူဘဲ။ အဟံ၊ သည်။ ဝိသမဂတေ၊ မညီညွတ်သော တောချောက်စသည်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ခုဒ္ဒကေ၊ကုန်သော်။ ပါဏေ၊ တို့ကို။ သဃ်ဘံ၊ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်ကွက်သတ်ခြင်းသို့။ မာ အပါဒေ-သိ၊ မရောက်စေလင့်"။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဒ္ဒယဝသေန၊ အစဉ်စောင့်ငြားသနားကြင်နာ မေတ္တာ,ကရုဏာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဟိတမ္ပေ၊ သည်းခံအပ်ကုန်သော။ ခုဒ္ဒကသတ္တေပိ၊ တို့ကိုလည်း။ သဟတိ၊ သည်းခံ၏။

ဟိ ံ သိတမ္ပေ၊ ညှဉ်းဆဲအပ်ကုန်သော။ ကာယူပပန္နေ၊ ကြီးသော ကိုယ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ သူကရမဟိ ံ သာဒယော၊ ကုန်သော။ သတ္တေ ပန၊ တို့ကိုကား။ ဟိ ံ သတိ၊ ၏။ တသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ "သီဟော"တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဥပမာကား။ အာဒိအန္တဝိပလ္လာသတော၊ အစဖြစ်သော က,၏ တ,ဟူသော ဘောက်ပြန်ခြင်း, အဆုံးဖြစ်သော သသံယောဂ တ-၏ သသံယောဂ က-ဟူသော ဘောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်။ ကန္တနဌေန၊ လိုအပ်တောင့်တအပ်သော အနက်ကြောင့်။ တက္ကံ၊ ရက်တက်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာဒိအန္တဝိပလ္လာသတော၊ အစဖြစ်သော ဟိ ံ-၏ သီ-ဟူသော ဘောက်ပြန်ခြင်း, အဆုံးဖြစ်သော သ-၏ ဟ- ဟူသော ဘောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်။ ဟိ ံ သနဌေနပိ၊ ကြောင့်လည်း။ "သီဟော"တိ၊ ဝေဒိတမ္ပေ၊ ၏။

အထ ဝါ၊ ကာ၊ သဗ္ဗိရိယာပထေသု၊ ယာပိုထိခပ်သိမ်းတို့၌။ ဒဋ္ဌဝိရိ-ယတ္တာ၊ မြဲမြံခိုင်ခဲ့ ကြံသောလုံ့လရှိရကား။ သူဋ္ဌု၊ စ္ဌာ။ ဣတိ၊ အားသစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သီဟော၊** မည်၏။

ဟိ(သစ္ဆံ)၊ ၏။ "ယထာ။ပ။သဒါ"တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

မိဂရာဇာ၊ မိဂရာဇ်ဖြစ်သော။ သီဟော၊ သည်။ နိသဇ္ဇဋ္ဌာန-စက်မော၊ ထိုင်ခြင်း, ရပ်ခြင်း, သွားခြင်း၌။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။

အလိုနဝိရိယော၊ မတ္ဌန့်သော လုံ့လရှိသည်။ ပဂ္ဂဟိတမနော၊ ဝီရိယဖြင့် ထောက်ပင့်အပ်သော စိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ (ဗုဒ္ဓဝင်။)

အပရော၊ သော။ နယော၊ ကား။

သဟနာ စ၊ သည်းခံတတ်သောကြောင့်ရင်း။ ဟိ ံသနာ စ၊ ကြောင့်ရင်း။ [ဤ၌ သာဓကကိုထောက်လျှင် "ဟနနာစ"ရှိလို၏။] ဘထာ၊ ပါး။ သီဃဇဝတ္တာတော၊ လျင်သော အဟုန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ "သီဟော"ဣစ္စပိ၊ သီဟဟူ၍လည်း။ သကျ-သီဟဿ၊ သာကီဝင်မင်းမြတ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနေ၊ ၌။ ဘာသေယျ၊ ရာ၏။

[၃၅၆] ဟိသစ္စံ၊ ၏။ **သုတ္တနိပါတဋ္ဌကထာယံ၊** ၌။ "သဟနာ စ၊ သည်းခံတတ်သောကြောင့်ရင်း။ ဟနနာ စ၊ ညှဉ်းဆဲတတ်သောကြောင့်ရင်း။ သီဃဇဝတ္တာ စ၊ ကြောင့်ရင်း။ **သီဟော**၊ မည်၏"။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သီဟပုဒ် အတ္ထုဒ္ဒါရ။ ။ဣဒါနိ၊ ၌။ ကဒတ္ထုဒ္ဒါရော၊ ထို သီဟ-သဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ထုတ်ခြင်းကို။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ သီဟ-သဒ္ဒေါ၊ သည်။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မိဂရာဇာ၊ သော။ သီဟော၊ သည်။ ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌။ မိဂရာဇေ၊ ၌။ အာဂတော၊ ၏။ "အထ ခေါ၊ ၌"။ သီဟော သေနာပတိ၊ သီဟစစ်သူကြီးသည်။ပ။" ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ပညတ္တိယံ၊ ၌။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သီဟောတိ ခေါ ဧတံ၊ ဟူသော အမည်သည်လျှင်။ အရဟတော၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သော။ တထာဂတဿ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း"။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ တထာဂတော၊ ၌။ သဒ်သ-ကပ္ပနာယ၊ ဟိန္ဒူပမာအားဖြင့် တူ၏ဟု ကြံခြင်းဖြင့်။ အာဂတော၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ၌။ သီဟော။ပ။ပဝတ္တတိ၊ တိဟူသော။ ဧတံ(ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သင်္ဂဟဂါထာ

သီဟော၊ ၌ရင်း။ ပညတ္တိယဉ္စာပိ၊ နာမပညတ်၌ရင်း။ အပ္ပဋိ-ပုဂ္ဂလေ၊ တူမျှသော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိသော။ ဗုဒ္ဓေ၊ ၌ရင်း။ ဣမေသု တီသု အတ္ထေသု၊ တို့၌။ သီဟသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

ရူပ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ် ၂-မျိုး။ ။ရူပယတိ၊ ပြတတ်၏။ ရူပ္ပတိ၊ ဘောက်ပြန်တတ်၏။ ဣတိ နိဗ္ဗစနဒ္ဒယံ၊ ဤ ဝိဂြိုဟ်နှစ်ခု အပေါင်းကို။ ဝတ္ဌာ၊ ၍။ ရူပိ ရူပ္ပတိ ဓာတုဟိ၊ ဣကာရန္တဓာတု-နိဒ္ဒေသဖြစ်သော **စုရာဒိ**ဂဏိက ရူပဓာတ်၊ **တိ**ကာရန္တဓာတုနိဒ္ဒေသ ဖြစ်သော **ဒိဝါဒိ**ဂဏိကရူပဓာတ်တို့ဖြင့်။ ရူပသဒ္ဒဂတိ ံ၊ ရူပသဒ္ဒါ၏ အလား**:** အပြီးကို။ ဝဒေ၊ ရာ၏။

ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဂရူဟိ၊ တို့သည်။ ရူပယတိ၊ပြတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ မည်၏။ ဝဏ္ဏဝိကာရံ၊ အဆင်း၏ ဘောက်ပြန်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇမာနံ၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဟဒယင်္ဂတဘာဝံ၊ နှလုံးသို့ သက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပကာသေတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣတိ ဧတံ(ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ရူပန္တိ၊ ကား။ ကေနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ မည်သနည်း။ ရူပ္ပနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧတံ(ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တမ္မိ (ဝုတ္တံ ဧဝ)၊ တည်း။

ဘဂဝတာ ပန၊ ကား။ ဧတံ (ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ရူပံ၊ ဟူ၍။ ဝဒေထ၊ ဆိုကုန်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပ္ပတိ၊ ၏။ ဣတိ ခေါ တသ္မာ ရူပန္တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကေန၊ အဘယ်ဖြင့်၊ ကြောင့်။ ရူပ္ပတိ၊ နည်း။ သီတေနပိ၊ ဖြင့်၊ ကြောင့်လည်း။ ရူပ္ပတိ၊ ၏။" ဣတိ ဝိတ္ထာရော၊ ဤသို့အစရှိသော အကျယ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အသ၊ ထိုရူပ-သဒ္ဒါ၏။ အတ္ထုဒ္ဒါရော ပန၊ ကိုကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ (နီတိဓာတု-၂၃၄-၅) ၌။ ဝုတ္တောဝ၊ တည်း။

သမုဒ္ဒ-ပုဒ် ရှင်ပြီးပုံမျှား။ ။ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပသဝတေမနတ္ထေန၊ ပွါးခြင်း, စုတ်ခြင်းအနက်ရှိသော။ **ဥဒိ**နာ၊ ဥဒိ-ဟုဆိုအပ်သော။ ဓာတုနာ၊ ဖြင့်။ **သမုဒ္ဒ**သဒ္ဒနိပ္ဖတ္တိ ံ၊ သမုဒ္ဒ-သဒ္ဒါ၏ ပြီးခြင်းကို။ မတိမာ၊ သော။ နရော၊ သည်။ ဝဒေယ္ယ၊ ရာ၏။

[၃၅၂] ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ၌။ "သမုဒ္ဒေါ"တိ၊ ကား။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတ ဓမ္မေဟိ၊ အံ့ဘွယ်သရဲ, မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ခြင်းသဘောတို့နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အတ္တာသန္နိဿိတာနံ၊ ကုန်သော။

မစ္ဆမကရာဒီနံ၊ တို့၏။ ပိတိသောမနဿံ၊ ကို။ သမုဒ္ဒတိ ပသဝတိ ဇနေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သမုဒ္ဒေါ**၊ မည်၏။ အယံ၊ ကား။ အသ္မာကံ၊ တို့၏။ ခန္ဓာ၊ အလုတည်း။

အဌကထာစရိယာ ပန၊ တို့သည်ကား။ "သမုဒ္ဒနဋ္ဌေန၊ စွတ်စိုသော အနက်ကြောင့်။ **သမုဒ္ဒေါ**၊ မည်၏။ ကိလေဒနဋ္ဌေန တေမနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထဇောတံ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

မိလိန္ဒပဉှေ ပန၊ ကား။ အာယသ္မာ နာဂသေနော၊ သည်။ ဘဒန္တေ နာဂသေန၊ သိန်။ **သမုဒ္ဒေါ**၊ ကို။ **သမုဒ္ဒေါ**တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ **သမုဒ္ဒေါ**, **သမုဒ္ဒေါ**တိ၊ ဟူ၍။

[**အမှာ**] (ယသ္မာ ပုဗ္ဗာယံ ဗျာပနိစ္ဆာနယေန ဒုပ္ပညော ဒုပ္ပညောတိ အာမေဋ်-တာသေန ဝုတ္တံ ဟူသော မူလပဏ္ဏာသဋ္ဌီကာ (မ-ဋီ ၂-၂၅၆)နှင့် လျော်စေ)။

ကေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ **အာပံ** ဥဒကံ၊ ရေကို။ **သမုဒ္ဒေါ**တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ **မိလိန္ဒ**ရညာ၊ သည်။ ပုဋ္ဌော၊ ၍။ "ယတ္တကံ။ပ။ ဝုစ္စတီ"တိ၊ ၍။ **အာ**ဟ၊ ၏။ **မ**ဟာရာဇ၊ ကြီး။ ယတ္တကံ၊ **အ**ကြင်မျှလောက်။ ဥဒကံ၊ သည်။ (**အ**တ္ထိ၊ ၏။) တတ္တကံ၊ ထိုမျှလောက်။ လောဏံ၊ ဆားငံ **အ**ရသာသည်။ (**အ**တ္ထိ၊ ၏။) ယတ္တကံ၊ လောက်။ လောဏံ၊ သည်။ (**အ**တ္ထိ၊ ၏။) တတ္တကံ၊ လောက်။ ဥဒကံ၊ သည်။ (**အ**တ္ထိ၊ ၏။) ဥဒကသမတ္တာ၊ ရေ၏ဆားနှင့် မျှသည်၏**အ**ဖြစ်ကြောင့်။ **သမုဒ္ဒေါ**တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

[**အမှာ**] ("ဥဒကသမတ္တာ"ဌ် လောဏ-ပုဒ်ကို အာဂန္တုက သဟတ္ထ-ဟူသည် နှင့်အညီ ရှိရင်းမဟုတ် **အ**ာဂန္တုက-ပုဒ်ဖြစ်၍ လောဏေန ဟု ဆောင်အပ် လျက် **အ**နက်ဌသာ ဆောင်၍ သမ္မန်သည်)။

တဒါ၊ ထိုအခါဌ်။ **ရညာ** **မိလိန္ဒေန**၊ **မိလိန္ဒမင်း**သည်။ ဘဒန္တေ နာဂသေန၊ သိန်။ ကလ္လော၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်ကောင်းမြတ်သင့်တင့်သည်။ **အ**သိ၊ ဖြစ်ပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဣဒေ၊ ဤ **နာဂသေ-နဿ**ဌာ**ရ**ဝါ**ဒ**ဌ်။ ဣဒေ၊ ဤ **မ**ဟာသမုဒ်, ရေ**အ**စုတ်ဌ်။ ဥဒကေန၊ နှင့်။ သမံ၊ **မ**ျှသော။ လောဏံ၊ ဆားသည်။ (**အ**တ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သမုဒ္ဒေါ**၊

မည်၏။ ဣတိ နိဗ္ဗစနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ နိလောဒန္တိ အာဒီသု ဝိယ၊ နိလောဒံ-စသည်တို့၌ ဥဒ-သဒ္ဒါရေကို ဟောသကဲ့သို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအလိုသုံးပါးတို့တွင်။ **ဘဒန္တနာဂသေနမတ္ထ**၊ ကောင်းခြင်းရှိသော အရှင်နာဂသိန်ထေရ်၏ အလိုသည်ရင်း။ အမှာကံ၊ တို့၏။ မတ္ထ၊ သည်ရင်း။ ပကတိသမုဒ္ဒံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ နဝိရုဇ္ဈတိ၊ **မဆန့်။ အဌကထာစရိယာနံ**၊ တို့၏။ မတမ္မိ။ သည်လည်း။ တဏှာ၊ သည်။ **သမုဒ္ဒေါ**၊ မည်၏။ ဣတိ စ၊ ၎င်း။ သော၊ ဤပသာဒသည်။ **သမုဒ္ဒေါပိ**၊ လည်းမည်၏။ ဣတိ စ၊ ၎င်း။ အာဂတာနိ၊ ကုန်သော။ သမုဒ္ဒသရိက္ခကာနိစ၊ ပြည့်နှိုင်ခဲသော အနက်ကြောင့် သမုဒ္ဒြာနှင့် တူသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တဏှာ-စက္ခုသောတာဒီနိ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ နဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ခန္ဓ-ပုဒ် ရှုပ်ပြီးပုံမျှား။ ။ခါဒဓာတုဝသာ စာပိ၊ ခါဒ-ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့် ၎င်း။ **ခနုဓာတုဝသေန** ဝါ၊ ခနု-ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ခံနိတောဝါ ပိ၊ ခနိ-ဓာတ်အားဖြင့်ရင်း။ ဓာတုမှာ၊ နောပပဒဓာတ်မှ။ အညော၊ သော။ (ထည့်။) ခံပုဗ္ဗတော၊ ခံ-သဒ္ဒါရှေးရှိသော။ **ဓာ**တောပိ ဝါ၊ ဓာ-ဓာတ်အားဖြင့်ရင်း။ **ခန္ဓ-**သဒ္ဒသ၊ ၏။ နိပ္ဖတ္တိ ံ၊ ကို။ သဒ္ဒကွန္ဓဝိဒူ၊ သဒ္ဒါအပေါင်းကို သိသောပညာရှိသည်။ ဝဒေ၊ ရာ၏။

တတ္ထ (ဝစနေ)၊ ၌။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပိ၊ ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဃယမ္မိ၊ မိမိခန္ဓာ ငါးပါးသည်လည်း။ ဒုက္ခမမ္မောယေဝ၊ ဒုက္ခသဘောသည်လျှင်။ သမာနော၊ လျက်။ ဇာတိ, ဇရာ, ဗျာဓိ, မရဏ, ဒုက္ခာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခေဟိ၊ တို့သည်။ ခဇ္ဇတိ ခါဒိယတိ၊ ခဲအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ခန္ဓော**၊ မည်၏။

ဝေဒေဟေ ဒုက္ခေဟိ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဒုက္ခတို့သည်သာလျှင်။ ခညတိ အာဝဒါရိယတိ၊ တူးဖြိုအပ်၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ **ခန္ဓော**၊ မည်၏။

ခနိယတိ ပရိခညတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် တူးဆွအပ်၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့် လည်း။ **ခန္ဓော၊** မည်၏။

အတ္တေန ဝါ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်မှုရင်း။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ မိမိဥစ္စာ ၏ အဖြစ်မှုရင်း။ တုစ္ဆတ္တာ၊ အချည်းနှီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ခံ သုညာကာရံ၊ ဆိတ်သောအခြင်းအရာကို။ ဓာရေတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ လည်း။ **ခန္ဓော၊** မည်၏။ ရူပက္ခန္ဓာဒိ၊ ရ၏။

ခန္ဓသဒ္ဒါ အတ္ထုဒ္ဓါရ။ ။အတ္ထုဒ္ဓါရတော ပန၊ ဖြင့်ကား။

[၃၅၈] ခန္ဓသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ရာသိဂုဏပဏ္ဏတ္တိသုတ်စ၊ **အစု**, ကျေးဇူး, ပညတ်တို့ဒ္ဒုဂင်း။ ရူဠ္ဍိယံ၊ ရူဠ္ဍိဒ္ဒုဂင်း။ ကောဋ္ဌာသေ ဧစ၀၊ အဘို့ဒ္ဒုဂင်း။ အံသေ စ၊ ပခုံးဒ္ဒုဂင်း။ ဝတ္ထတိတိ၊ ၍။ ဝိဘာ၀ယေ၊ ရာ၏။

ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ **သမ္မောဟ၀ိနောဒနိယံ၊** အမည်ရှိသော။ **ဝိဘင်္ဂ-ကထာယံ၊** ဒ္ဒု။ ဧတံ(၀စနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ **ခန္ဓသဒ္ဒေါ**၊ သည်။ ရာသိမှု၊ ဒ္ဒုဂင်း။ ပဏ္ဏတ္တိယံ၊ ဒ္ဒုဂင်း။ ရူဠ္ဍိယံ၊ ဒ္ဒုဂင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မဟုလေသု၊ များစွာကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့ဒ္ဒု။ နိ၀တတိ၊ ကျ၏။

ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ "ဘိက္ခ၀ေ၊ တို့။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ဒ္ဒု။ ဥဒကဿ၊ ၏။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို။ ဧတ္ထကာနိ ဥဒကာဒူကာနိတိ ၀ါ၊ ဤမျှ ရေကွမ်းစား ရှိ၏ဟူ၍ဒ္ဒုဂင်း။ ဧတ္ထကာနိ ဥဒကာဒူကသတာနိတိ ၀ါ၊ ဤမျှ ရေကွမ်းစား အရာ ရှိ၏ဟူ၍ဒ္ဒုဂင်း။ ဧတ္ထကာနိ ဥဒကာဒူကသဟဿာနိတိ ၀ါ၊ ဤမျှ ရေကွမ်းစား အထောင် ရှိ၏ဟူ၍ဒ္ဒုဂင်း။ ဧတ္ထကာနိ ဥဒကာဒူကသတ-သဟဿာနိတိ ၀ါ၊ ဤမျှ ရေကွမ်းစား အသိန်း ရှိ၏ဟူ၍ဒ္ဒုဂင်း။ ဂဟေတုံ၊ ဒ္ဒါ။ နဿ သုကရံ သေယျထာပိ၊ မပြုလွယ်သကဲ့သို့။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော် ကား။ အသခ်ေ့ယျော၊ မရေတွက်နိုင်သော။ အပ္ပမေယျော၊ မနှိုင်းရှည်နိုင် သော။ မဟာဥဒကက္ခန္ဓော ဘ၀ေ၀၊ များစွာသော ရေအစု ဟူ၍သာလျှင်။ သခ်ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။" (အဂ္ဂံတ္ထရ) ဣတိ အာဒီသု၊ တို့ဒ္ဒု။ ရာသိတော၊ အားဖြင့်။ **ခန္ဓော နာမ၊** မည်၏။

ဟိ၊ ဗျတိရိုက်အားဖြင့် ဆိုအံ့။ ပရိတ္တကံ၊ အနည်းငယ်သော။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ "ဥဒကကွန္ဓော"တိ၊ ၍။ နဝုစ္စတိ၊ အပ်။ ဗဟုကမေဝ၊ များစွာသော ရေကိုသာလျှင်။ "ဥဒကကွန္ဓော"တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တထာ၊ ပါး။ ပရိတ္တကံ၊ သော။ ရဇော၊ မြူကို။ ရဇကွန္ဓော၊ ဟူ၍။ နဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ အပ္ပမတ္တကာ၊ ကုန်သော။ဂါ၁ဝါ၊ တို့ကို။ ဂဝကွန္ဓော၊ဟူ၍။ နဝုစ္စန္တိ၊ကုန်။ အပ္ပမတ္တကံ၊ သော။ ဗလံ၊ ဗိုလ်ကို။ ဗလကွန္ဓော၊ ၍။ နဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ အပ္ပမတ္တကံ၊ သော။ ပုညံ၊ ကို။ ပုညကွန္ဓောတိ၊ ၍။ နဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ ဟိ၊ အဘယ်ကို ဆိုအပ်သနည်း။ ဝါ၊ အနွယကား။ ဗဟုကမေဝ၊ သော။ ရဇံ၊ ကို။ ရဇကွန္ဓော၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဗဟုကာ စ၊ ကုန်သော။ ဂဝါ-ဒယော၊ တို့ကို။ ဂဝကွန္ဓော၊ ၍။ ဗလကွန္ဓော၊ ၍။ ပုညကွန္ဓောတိ။ ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

"သီလကွန္ဓော၊ သီလကျေးဇူး။ သမာဓိကွန္ဓော၊ ဇူး။" ဤကိအာဒီသု၊ တို့၌ကား။ ဂုဏတော၊ အားဖြင့်။ **ခန္ဓော နာမ၊** မည်၏။

"ဘာ၁ဝါ၊ သည်။ ဂဏ်ယ နဒီယာ၊ ၏။ သောတေန၊ ဖြင့်။ ဝုယ္ဟမာနံ၊ သော။ မဟန္တံ၊ သော။ ဒါရုကွန္ဓံ၊ ကို။ အဒ္ဒသာ ခေါ၊ တည်း။" ဤတို့ တွေ့၊ ၌။ ပဏ္ဏတ္တိတော၊ ဖြင့်။ **ခန္ဓော နာမ၊** မည်၏။ **(သင်္ခါယတန သံယုတ်)**။

"ယံ စိတ္တံ၊ သည်။ ယော မနော၊ သည်။ ယံ မာနသံ၊ သည်။ ယံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ယော ဝိညာဏကွန္ဓော၊ သည်။ ဤတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ရူဠှိတော၊ အားဖြင့်။ **ခန္ဓော နာမ၊** မည်၏။

သ္ဝာယံ ခန္ဓသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဤမ၊ ဤပဉ္စကွန္ဓာ ဟူသောပုဒ်၌။ ရာသိတော၊ အားဖြင့်။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ခန္ဓဒ္ဒော နာမ၊ ကား။ ပိဏ္ဍဒ္ဒေါ၊ အပေါင်းအနက်တည်း။ ပူဂဒ္ဒေါ၊ အပုံအနက်တည်း။ ဃဋ္ဋဒ္ဒေါ၊ အစည်းအနက်တည်း။ ရာသဒ္ဒေါ၊ အစု အနက်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ရာသိလက္ခဏာ၊ အစုလက္ခဏာ ရှိကုန်၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ကောဌာသဒ္ဒေါတိပိ၊ အဘို့အနက်ဟူ၍လည်း။ ဝတ္ထုံ၊ ၄၊ ဝါ၊ သည်။ ဝန္နတိ၊ ၏။ ဟိ(တံ ပါကဋံ ကရောမိ)၊ အံ့။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ ဤဏံ၊

မြိုကို။ ဂဟောတ္ဌ၊ ၍။ စောဒိယမာနာ၊ တောင်းအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ "ဒ္ဒိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ နှစ်ဘို့တို့ဖြင့်။ ဒဿာမ၊ ပေးဆပ်ပါကုန်အုံ့။ တိဟိ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ [၃၅၉] ဒဿာမ၊ ကုန်အုံ့"။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ကောဋ္ဌာသလက္ခဏာ၊ ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ဝတ္ထုံ၊ ဌါ။ ဝါ၊ သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

ဝေါ၊ သို့။ ဘွေ၊ ၌။ ရူပက္ခန္ဓောတိ၊ ကား။ ရူပရာသိ၊ ရုပ်အစု။ ရူပကောဋ္ဌာသော၊ ရုပ်အဘို့။ **ဝေဒနာက္ခန္ဓော** တိ။ပ။ ဣတိ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ **အ**ဘွေ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ခန္ဓေ၊ ပခုံး၌။ ဘာရံ၊ ဝန်ကို။ ခန္ဓတော၊ ပခုံးမှ။ ဩတာရေတိ၊ ချ၏။ မဟာဟနု၊ ခြသေ့မင်း၏ မေးနှင့်တူသော မြတ်သောမေး ရှိတော်မူသော။ ဥသဘက္ခန္ဓော၊ နွားမင်း ဥသဘလည်နှင့် တူသော လည် ရှိတော်မူသော၊ ဘုရား။ ဣတိ **အ**ာဒိသု ပန၊ တို့၌ကား။ **အ**ံသော၊ ကို။ ခန္ဓောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အာယတနပုဒ် **အ**ာပုဗ္ဗယတတော စာပိ၊ **အ**ာ-ရှေးရှိသော ယတ-ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရုပ်ပြီး ဓာတ်အားဖြင့်ရင်း။ ပုန၊ ဘန်။ **အ**ာယူပပဒတော၊ **အ**ာယ-ဟူသော **အ**နီးပုဒ်ရှိသော။ တနုတော၊ တနု-ဓာတ်အားဖြင့်ရင်း။ **တ**နိတော ဝါပိ၊ တနိ ဓာတ်အားဖြင့်ရင်း။ **အ**ာယတနုရဝေါ၊ **အ**ာယတနသဒ္ဒါသည်။ ဂတော။ ဖြစ်၏။

စ(သစ္ဆံ)၏။ ဧတံ(ဝစနံ)၊ ကို။ (ဝုတ္တမို=ဝုတ္တံ ဧဝ၊)တည်း။ **အ**ာယတန-တော။ **အ**ားထုတ်တတ်သောကြောင့်ရင်း၊ **အ**ာယာနံ၊ ဒ္ဒါရ, **အ**ာရုံ၌ဖြစ်တတ်သော တရားတို့ကို။ တနနတော ဝါ၊ ခဲ့ချတတ်သောကြောင့်ရင်း၊ **အ**ာ-ယတသာ စ၊ ရှည်စွာသော သံသရာသို့လည်း။ နယနတော၊ ဆောင်တတ်သော်ကြောင့်ရင်း။ **အ**ာယတနန္တိ၊ ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ(ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အုံ့။ စက္ခုရူပါဒီသု၊ စက္ခုဒ္ဒါရ,ရူပါရုံ စသည်တို့၌။ တံတံ ဒ္ဒါရာရမ္မဏာ၊ ထိုထိုဒ္ဒါရ, ထိုထိုအာရုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သေန သေန **အ**နုဘဝနာဒိကိစ္စေန၊ မိမိ မိမိတို့၏ **အ**နုဘဝန စသောကိစ္စဖြင့်။

အာဝယတန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ ဥဒ္ဓဟန္တိ၊ ထကုန်၏။ ဃ၌ဒ္ဓန္တိ၊ စေ့ဆော်ကုန်၏။ ဝါယမန္တိ၊ လုံ့လပြုကုန်၏။ ဣတိ (အတ္ထရူပံ)၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။[၁]

အာယဘူတေ၊ ထိုထိုဒ္ဒါရ, ထိုထိုအာရုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုတေ စ ပုန ဓမ္မေ၊ ထိုစိတ်, စေတသိက် တရားတို့ကို။ ဧတောနိ၊ ထိုဒ္ဒါရ, အာရုံတရားတို့သည်။ တာနိ ဝိတ္ထာရေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ (အတ္ထဇာတံ)၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[အမှာ] (တေ စာတိ စိတ္တစေတသိကေ ဓမ္မေ၊ တေဟိ တံတံဒ္ဒါရာရမ္မဏေသု အာယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ **အာယာ**၊ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၂-၁၇၂)။

အနုမတဂ္ဂေ၊ နှစ် ရာထောင်လောက် ဥာဏ်ဖြင့်လျှောက်၍ အောက်မေ့သော်လည်း မသိနိုင်ကောင်းသော ရှေ, နောက်အစွန်းရှိသော။ သံသာရေ၊ ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ အတီဓ၊ လျင်။ အာယတံ၊ ဝေသော။ ဣဒဉ္စ သံသာရ-ဒုက္ခံ၊ ဤသံသရာ ဆင်းရဲသည်လည်း။ ယာဝ၊ လောက်။ နိ နိဝတ္တတိ၊ မဖြစ်သော ချုပ်ခြင်းဖြင့် မနှစ်။ တာဝ၊ လောက်။ နယန္တိ ပဝတ္တယန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဣတိ (အတ္ထရူပံ)၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အာယတနတော။ပ။ အာယတနံ အာယတနန္တိ၊ ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

[အမှာ] အာယတနံ အာယတနန္တိ အာမေဋိတဝစနံ **အာယာ** သမညာယ စကွာဒီသု နိရုဇ္ဇဘာဝဒဿနတ္ထံ။ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၂-၁၇၂) မိန့်ရကား နှစ်ချက်လို၏။

အာယတနသဒ္ဒါ၏ အနက်မျိုး အပိ စ၊ ကား။ နိဝါသဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ နေရာဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ အာကရဋ္ဌေန၊ တည်ရာဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ သမောသရဏဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ စုဝေးရာဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ သဠာတိဒေသဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ရာဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ ကာရဏဋ္ဌေန စ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်ကြောင့်ရင်း။ အာယတနံ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

[အမှာ] တထာဟိ။ပ။ ကာရဏံ၊ ဤပါဠိမျှားကား အောက် ယထ-ဓာတ် (နိတိဓာတု-၆၅) ၌ ဆိုအပ်ပြီးသည်နှင့် တူပြီ။

စက္ခု-စသည်တို့၏ အာယတန မည်ပုံ [၃၆၀] စက္ခုအာဒီသု စာပါ၊ စက္ခုစသည်တို့ဌ္ဌလည်း။ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။တဒါယတ္တဝုတ္တိတာ-ယ၊ ထိုစက္ခုစသည်တို့နှင့် စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဝသန္တိ၊ နေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ကြောင့်။ စက္ခာဒယော စ၊ တို့သည်လည်း။ နေသံ၊ ထိုစိတ်, စေတသိက် တရားတို့၏။ နိဝါသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်တည်း။

စက္ခာဒီသု၊ တို့ဌ္ဌ။ တေ၊ ထိုစိတ်,စေတသိက် တရားတို့သည်။ တန္နိဿိ-တတ္တာ၊ ထိုစက္ခုစသည်ဌ္ဌ မှီသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒါရမ္မဏတ္တာ စ၊ ထိုရူပါရုံစသည်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာကိဏ္ဏာ၊ ပြွမ်းကုန်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ကြောင့်။ စက္ခာဒယော၊ တို့သည်။ နေသံ၊ ထိုစိတ်, စေတသိက်တို့၏။ အာကရော၊ တည်ရာတည်း။

စက္ခာဒယော စ၊ လည်း။ နေသံ၊ ထိုစိတ်, စေတသိက်တို့၏။ သမော-သရဏဋ္ဌာနံ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုစက္ခုရူပစသည်ဌ္ဌ။ ဒ္ဒါရာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ သမောသရဏတော၊ စုဝေးရာဖြစ်သောကြောင့် တည်း။

စက္ခာဒယော စ၊ လည်း။ နေသံ၊ တို့၏။ သဠာယတနေသော၊ ဖြစ်ရာအ ရပ်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။)ကန္ဓိဿယာရမ္မဏာဘာဝေန၊ ထိုစက္ခုစသော မှီရာ ရူပါရုံစသော အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုစက္ခု, ရူပ စသည်ဌ္ဌ သာလျှင်။ ဥပဂတ္တိတော၊ ကြောင့်တည်း။

စက္ခာဒယော စ၊ လည်း။ နေသံ၊ တို့၏။ ကာရဏံ၊ တည်း။(ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုစက္ခု, ရူပစသည်တို့၏။ အဘာဝေ၊ မရှိလတ်သော်။ အဘာဝတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိဝါသဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ပ။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ **အာယတနံ**၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထေန၊ **အနက်**ကြောင့်။ စက္ခုစ၊ စက္ခုလည်း ဟုတ်တည်း။ တံ၊ ထိုစက္ခု သည်။ အာယတနဉ္စ၊ အာယတနလည်း ဟုတ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။

စက္ခာယတနံ၊ မည်၏။။ပ။ ဓမ္မာ စ၊ တို့လည်း ဟုတ်တည်း။ တေ၊ ထိုဓမ္မတို့သည်။ အာယတနဥ္စ၊ ဟုတ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဓမ္မာယတနံ၊** မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စ္ဓာ။ ဏ္ဍ၊ ဌ္ဌ။ အ့ဏ္ဍတော၊ ဝစနတ္ထအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညဲာတပ္ပေါ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တမိ (ဝုတ္တံ ဧဝ)၊ တည်း။ ဣစ္စေဝံ၊ လျှင်။

သင်္ဂဟဂါထာ

နိဝါသော၊ နေရာကို။ အာဂရော ဧစ၊ တည်ရာကို။ ဇာတိ-ဒေသော စ၊ ဖြစ်ရာကို။ ကာရဏံ၊ ကို။ သမောသရဏဥ္စာနဥ္စ၊ ကို။ အာယတနံ ဣတိ၊ ၍။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိသု၊ တို့၌။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အဝိဇ္ဇာပုဒ်ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရှုပ်ပြီးမျှား အကာရပုဗ္ဗကေဟိ၊ အ-အက္ခရာ ရှေးရှိကုန်သော။ **ဝိဒိ ဝိဒေဟိ၊** ဝိဒိ, ဝိဒဟူကုန်သော။ ဓာတူဟိ ဝါ၊ တို့ဖြင့်ရင်း။ **အန္တ**ဝိရဟိတသဒ္ဒ||ပပဒေန၊ **အန္တ**-ဝိရဟိတ-သဒ္ဒါ အနီးရှိသော။ ဇုနာပိ ဝါ၊ ဇုဓာတ်ဖြင့်ရင်း။ **အဝိဇ္ဇာ**သဒ္ဒနိပ္ဖတ္တိ၊ ကို။ သုဓိမတာ၊ ကောင်းဇသာ ပညာရှိသည်။ ဒီပေတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဝိဒိ-ဓာတ်ဖြင့်ပြီးပုံ။ ။ဏ္ဍ၊ ဤအဝိဇ္ဇာ သဒ္ဒါ၌။ (ဝစနတ္ထော ဧဝံ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) ပူရေတုံ၊ ပြည့်စေ, ပွါးစေခြင်းငှါ။ [**ပူရေတုန္တိ ပဝဒေတုံ၊ ဥပစိနိတုန္တိ အတ္ထော။** (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၂-၂၅၁)။] အယုတ္တဥ္စေန၊ မသင့်သောအနက်ကြောင့်။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီ၊ သည်။ **အဝိဇ္ဇံ**ယံ နာမ၊ မရအပ်သော တရားမည်၏။ အလဒ္ဓဗ္ဗံ၊ မရအပ်ကောင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တံ အဝိဇ္ဇံယံ၊ ထိုမရသင့်ကောင်းသော ကာယဒုစရိုက် စသည်ကို။ ဝိနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အဝိဇ္ဇာ**၊ မည်၏။ တဗ္ဗိပရိတတော၊ ထိုမရထိုက်သော ကာယဒုစရိုက်စသည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်။ ကာယသုစရိတာဒီ၊ သည်။ **ဝိဇ္ဇံ**ယံ နာမ၊ မည်၏။ တံ ဝိဇ္ဇံယံ၊ ထိုရအပ်, သင့်, ထိုက်, ကောင်းသော ကာယသုစရိုက် စသည်ကို။ နာ ဝိနာတိ၊ မရတတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အဝိဇ္ဇာ**၊ မည်၏။

ဝိဒ-စာတ်ဖြင့် ပြီးပုံ။ ။ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ရာသင့်၊ အစုအနက်ကို။ အာယ-တနာနံ၊ တို့၏။ အာယတနင့်၊ အားထုတ်ခြင်းအနက်ကို။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ သုညင့်၊ ဆိတ်ခြင်းအနက်ကို။ သစ္စာနံ၊ တို့၏။ တထင့်၊ မှန်သောအနက်ကို။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အဓိပတိယင့်၊ အကြီးအမှူးအနက်ကို။ အဝိဒိတံ၊ မထင်သည်ကို။ [၃၆၁] ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အဝိဇ္ဇာ**၊ မည်၏။ ဒုက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ ပိဋ္ဌနာဒိဝသေန၊ နှိပ်စက်ခြင်း စသည်တို့**၏** အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ကို။ အဝိဒိတံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ **အဝိဇ္ဇာ**၊မည်၏။

ဇ-စာတ်ဖြင့် ပြီးပုံ။ ။အန္ဓဝိရဟိတော၊ ရှေ့နောက် အစွန်းမှုကင်းသော။ သံသာရေ၊ ၌။သမ္ဘဝ ယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ-သတ္တာဝါသေသု၊ ခပ်သိမ်းသောဘဝကိုးပါး,ခပ်သိမ်းသော ယောနိလေးပါး, ခပ်သိမ်းသော ဂတိငါးပါး, ခပ်သိမ်းသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိခုနစ်ပါး, ခပ်သိမ်းသော သတ္တာဝါသကိုးပါးတို့၌။သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဇဝါပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အဝိဇ္ဇာ**၊ မည်၏။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနေသု၊ ထင်ရှားမရှိကုန်သော။ ဣတ္ထိပုရိသာဒီသု၊ တို့၌။ ဇဝတိ၊ ဖြစ်တတ် သိတတ် ၏။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ (လိုက်စေ) ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ထင်ရှားရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာဒီသု၊ တို့၌။ န ဇဝတိ၊ မဖြစ်တတ်,မသိတတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အဝိဇ္ဇာ**၊ မည်၏။

အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ "အပိ စ၊ ကား။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝတ္ထာ-ရမ္မဏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာနံ၊ စက္ခုစသောဝတ္ထု, ရူပါရုံစသော အာရုံ, အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်း, သင်္ခါရစသော အကျိုးဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဆာဒနတောပိ၊ဖုံးလွှမ်းတတ်သောကြောင့်လည်း။ **အဝိဇ္ဇာ**၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ယံ ပန (ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇေတံ (ဝစနံ)၊ ကို။ သဒ္ဒတ္ထတော၊ အဝိဇ္ဇာ-သဒ္ဒါ၏ ဆာဒနတ္ထအားဖြင့်။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ အထ ခေါ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ၊ မောဟ၏။ ဆာဒနကိစ္စတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ **အဘိဓမ္မဋ္ဌကာယံ**၊ ၌။ "ဗျညနတ္ထံ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗ" နှိ၊ ၍။ ဣဒံ (ဝစနံ)၊ ကို။ဝုတ္တံ၊ ၏။

"ဗျညနတ္ထံ၊ အဝိဇ္ဇာသဒ္ဒါ၏ "အဝိဒ္ဒိယံ ဝိန္ဒတိ" စသော အနက်ကို။ ဒဿေတုဘ၊ ၍။ သဘာဝတ္ထံ၊ အဝိဇ္ဇာ-ဟူသော မောဟ၏

ဆဒနကိစ္စဟူသော သဘောအနက်ကို။ ဒသေတုံ၊ ၎။ အပိစာတိ အာဒိ ံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝတ္ထာရမ္မ-ဏာနိ၊ တို့ကို။ ဣဒံ၊ ဤစက္ခုစသည်သည်။ ဝတ္ထု၊ တည်း။ဣဒံ၊ ဤရူပါရုံစသည်သည်။ အာရမ္မဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်၊ သည်၊ ကြောင့်။ ဥတုံ၊ ၎။ နိ သက္ကာ၊ ကောင်း။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ တပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ထိုဝတ္ထု, အာရုံကို ဖုံးလွှမ်းတတ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ အပ်၏။

ဝတ္ထာရမ္မဏသဘာဝဆ္ဆဒနတော ၎၊ ဝတ္ထု၏သဘော,အာရုံ၏ သဘောကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းကြောင့်သာလျှင်။အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊တို့၏။ပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒဘာဝဿ၊ မိမိကိုစွဲ၍ သခ်ါရစသော အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သောအကြောင်း၏အဖြစ်ကိုဝင်း။ဇရာမရဏာဒီနံ၊ တို့၏။ပဋိစ္စသမု-ပ္ပန္နဘာဝဿ စ၊ ဇာတိစသောအကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုဝင်း။ ဆာဒနတော၊ ကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဆာ-ဒနံ၊ အကြောင်းတရား, အကျိုးတရားကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းကို။ ဝေဒိ-တပ္ပံ၊ ၏။

[ကျမ်းတက်] "အပိ စ"စသည်ဖြင့် ဘွဲ့သော အဌကထာနောက်နည်း၏ ဋီကာကို ပြုပြီး၍ "ပူရေတုံ"စသည်ဖြင့်ဘွဲ့သော အဌကထာရှေးနည်း၏ ဋီကာကို ပြလိုရကား "တတ္ထ" စသည်ကို မိန့်။

တတ္ထ (ဝစနေ)၊ ၌။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္မဿ၊ အပါယ်သို့လားစေ-တတ်သော ကံ၏။ ဝိသေသပ္ပစ္စယတ္တာ၊ ထူးသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ "အဝိဇ္ဇိယံ ဝိဇ္ဇတီ"တိ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တထာ၊ ပါး။ ဝိဇ္ဇနီယဿ၊ ရအပ်သော တရား၏။ ဝိသေသ-ပစ္စယော၊ သည်။ နိ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ 'ဝိဇ္ဇိယ နိ ဝိဇ္ဇတီတိ စ၊ ၍လည်း။ (ဝုတ္တ ၁၊ ၏။)

[ကျမ်းတက်] ခန္ဓာနံ ရာသင်္ခ်စသည်ဖြင့် ဘွဲ့သော အဌကထာတုတိယနည်း၌ အာယတနာနံ၏ အရကို ပြလိုရ၍ "အတ္တနိဿိတာနံ" စသည်ကို မိန့်။

အတ္တနိဿိတာနံ၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော စက္ခုစသည်ကို မှီကုန်-သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့ကို။ ပဝတ္တာပနံ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်စေ

ခြင်းသည်။ အာယတနံ၊ မည်၏။ သမ္မောဟဘာဝေနေ၀၊ ပြင်းစွာ တွေ့ဝေသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ အနဘိသမယဘူတတ္တာ၊ ထိုးထွင်းရ၍ မသိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အ၀ိဒိတံ အညာတံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ အန္ဓ၀ိရဟိတေ ဇ၀ါပေတိတိ၊ ဟူသော ၀ါကျ၌။ ၀ဏ္ဏာဂမ ပရိယာယ ၀ိကာရ ၀ိနာသဓာတု အတ္ထ၀ိသေသ-ယောဇဝေဟိ၊ ၀ဏ္ဏလာခြင်း, ၀ဏ္ဏရှေနောက်ပြန်ခြင်း, ၀ဏ္ဏဘောက်ပြန်ခြင်း, ၀ဏ္ဏကျေခြင်း, ဓာတ်အနက်အထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌ၀ိဓဿ၊ သော။ နိဂ္ဂဟီလက္ခဏဿ၊ တဲ့။ (နာသာဂမဿ၊ ကျေခြင်း လာခြင်း၏။ ထည့်) ၀သေန၊ ဖြင့်။ တီသုပိ ပဒေသု၊ အန္ဓဟူသော, ၀ိရဟိတေဟူသော, ဇ၀ါပေတိဟူသော သုံးပုဒ်တို့ တွင်လည်း။ အကာရ ၀ိကာရ ဇကာရေ၊ အ-အက္ခရာ, ၀ိ-အက္ခရာ ဇ-အက္ခရာတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အညေသံ၊ ယူသည်မှတပါး ကုန်သော။ ၀ဏ္ဏာနံ၊ အက္ခရာတို့၏။ လောပံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဒုတိယဿ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဇကာရဿ စ၊ ဇ-၏လည်း။ အာဂမံ၊ လာခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ အ၀ိဇ္ဇာတိ၊ ၍။ ၀ုတ္တာ၊ ၏။ [ဣတိကား ပရိသမာပန] ၀ါ၊ဣတိအယံ ဋီကာ ပါဠေ၊(သမ္ပဒါန်)။

အရဟံပုဒ် ၀ိဂြိဟ်နှင့် ရှုပ်ပြီးပုံများ

[၃၆၂] **အရဟံ**သဒ္ဒသဏ္ဌိတိ၊ အရဟံ-သဒ္ဒါ၏ တည်ခြင်းကို။ **အရဟ**ဓာတုတော၊ အရဟ-ဓာတ်အားဖြင့်ရင်း။ **အရာ**ရှုပပဒ**ဟန**-ဓာတုတော ၀ါ၊ အရ-ဟူသော အရိ-ဟူသော အနီးပုဒ်ရှိသော ဟန-ဓာတ်အာ ဖြင့်ရင်း။ ဥ ယျ၊ ၏။ အထ ၀ါ ပန၊ ကား။ အကာရပုဗ္ဗတော၊ အ-အက္ခရာရှေးရှိသော။ **ရ**ဟတော၊ ရဟ-ဓာတ်အားဖြင့်ရင်း။ ရဟီတော စာပိ၊ ရဟိ-ဓာတ်အားဖြင့်ရင်း။ အာရကာဒိရ၀ဿိတာ၊ အာရက-စသောသဒ္ဒါကို မှီသော။ ၀ါ၊ မှီသဖြင့်ရင်း။ အဿ၊ ထိုအရဟံသဒ္ဒါ၏။ နိပ္ဖတ္တိ၊ ပြီးခြင်းကို။ ဣဓ၊ ဥ။ ၀ုစ္စတေ၊ ၏။

အရဟ ဓာတ်ဖြင့် ပြီးပုံ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ **အရဟန္တိ**၊ ကား။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေ-ယျတ္တာ၊ မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စီ၀ရာဒိပစ္စယေ၊ သက်နှံးစသော ပစ္စည်းတို့ကို

ရင်း။ ပူဇာဝိသေသဟု၊ ပူဇော်အထူးကိုရင်း။ အရဟာတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အရဟံ**၊ မည်၏။ စ (သစ္စံ)၊၏။"ပူဇာ။ပ။ တန္တိ"၊၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

လောကေ၊ ၌။ လောကနာထော၊ သော။ အယံ ဇိနော၊ သည်။ သဟပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့နှင့်တကွ။ ပူဇာဝိသေ-သံ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ **အရဟတိ**၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထာနုရူပံ၊ အနက်အားလျော်သော။ **အရဟန္တိ**၊ ဟူသော။ **ဇော်** နာမံ၊ ကို။ ဇိနော၊ သည်။ **အရဟတိ** နာမ၊ ထိုက်သည်မည်၏။

အရာ-ပုဗ္ဗ ဟန ဓာတ်ဖြင့် ပြီးပုံ တထာ၊ ပါး။ သော (ဇိနော)၊သည်။ ကိလေသာရ-ယော၊ ကိလေသာဟူသော ရန်သူတို့ကို။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဟနိ၊ သတ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အရဟံ**၊ မည်၏။ စ(သစ္စံ)၊ ၏။ "ယသ္မာ။ပ။မတော"တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

နာထေန၊ သည်။ ပညာသတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ^ရာဂါဒိသခ်ါတာ၊ ရာဂစသည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ အရယော၊ တို့ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟတာ၊ သတ်အပ်ကုန်ပြီ။ တသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ (ဇိနော၊ ကို။) **အရဟံ**၊ ဟူ၍။ မတော၊ ၏။

အရ-ပုဗ္ဗ ဟန ဓာတ်ဖြင့် ပြီးပုံ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာမယနာဘိ^၊ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာဖြင့် ပြီးသော ပုံတောင်းအချက်ရှိသော။ ပုညာဒိအဘိသခ်ါ-ရာရံ၊ ပုညာဘိသခ်ါရစသော အကန့်ရှိသော။ ဇရာ-မရဏနေမိ^၊ ဇရာ,မရဏဟူသော အကွပ်ရှိသော။ အာသဝသမုဒယမယေန၊ ကြာမြင့်စွာ ထုံခြင်း, ဒုက္ခကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့် ပြီးသော။ အကွေန၊ ဝင်ရိုး ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇိတ္ဝာ၊ တပ်၍။ တိဘဝရထေ၊ ဘဝသုံးပါးဟူသော ရထားဌ။ သမာယောဇိတံ၊ ကောင်းစွာယှဉ်အပ်သော။ အနာဒိကာလပ္ပဝတ္တံ၊ အစ မထင်သော ကာလ၌ဖြစ်သော။ ယဏ္ဌေတံ သံသာရစက္ကံ၊ အကြင် သံသရာ စက်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဿ၊ ထို သံသရာစက်ကို။ သော၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဗောဓိမဏ္ဍေ၊ ၌။ ဝိရိယပါဒေဟိ၊ အကုသိုလ်ကိုပယ်ခြင်း, မဖြစ်စေခြင်းဟူသောချုနင်းခြင်းကိစ္စ,ကုသိုလ်ကိုဖြစ်စေပွါးစေခြင်းဟူသော ချီကြွခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လဝိရိယတည်းဟူသော

ခြေတော်စုံတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ စတုရင်္ဂါမိုင်ဌာနဟူသော ကာယိကဝိရိယ,သမ္မပ္ပဓာန်လုံ့လဟူသော စေတသိက ဝိရိယဟူသော ခြေတော်စုံတို့ဖြင့်။ သီလပထဝိယံ၊ သီလတော်တည်းဟူသော မြေ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တင်းတင်း ကျပ်ကျပ်တန်ရပ်တော်မူ၍။ သဒ္ဓါဟတ္ထေန၊ သဒ္ဓါတရားတည်းဟူသော ရွှေလက်တော်ဖြင့်။ ကမ္မကွယကရုံ၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်ကံ၏ ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ဉာဏပရသုံ၊ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ပုဆိန်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ကိုင်စွဲတော်မူ၍။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အရေ၊ တို့ကို။ ဟန်၊ ပြီ။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ **အရဟံ**၊ ၏။ စ(သစ္စံ)၊ ၏။ "အရာ။ပ။ဝုစ္စတိ"တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

တေန(တာဒိသေန)၊ သော။ လောကနာထေန၊ သည်။ သံသာရစက္ကဿ၊ ၏။ အရာ၊ အကန့်တို့ကို။ ဉာဏာသိနာ၊ ဉာဏ်တော်သန်လျက်ဖြင့်။ ယတော၊ ကြောင့်။ ဟတာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ သေ(သေသော နာထော)၊ ကို။ **အရဟန္တိ**၊ ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။

အ-ပုဗ္ဗ ရဟာဒေတ်ဖြင့် ပြီးပုံ တထာ၊ ပါး။ အတ္တဟိတံ၊ မိမိစီးပွါးကိုရင်း။ ပရဟိတဉ္စ၊ သူတပါး၏ စီးပွါးကိုရင်း။ ပရိပူရေတ္ဝာ၊ ပြည့်စေခြင်းငှါ။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပဋိပဇ္ဇနေ္တဟိ၊ ကျင့်ကုန်သော။ သာဓူဟိ၊ တို့သည်။ ဒ္ဝိရတေ၊ ဝေးစွာ။ ရဟိတမ္ဘာ ပရိစ္စဇိတာ၊ စွန့်အပ်ကုန်၏။ ပရိဟာဝတမ္ဘာ၊ ရှောင်ရှားကြဉ်ဘဲ ရှဲခွါ စွန့်ပစ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ(တသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ရာဂါဒယော၊ ကုန်သော။ ပါပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ **ရဟာ**၊ ရဟာမည်ကုန်၏။ တေသု၊ ထို မြတ်စွာဘုရားအား။ [၃၆၃] ရဟာ၊ ရာဂစသော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အရဟံ**၊ မည်၏။

နိရုတ္တိနည်း။ ။ "အရဟော"တိ၊ ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ လျက်။ ဩကာရဿ၊ ဩ၏။ သာနုသာရုံ၊ နိဂ္ဂဟီတ်နှင့်တကွသော။ **အ**ကာရာဒေသံ။ အ-အပြုကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ "အရဟ"န္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ(သစ္စံ)၊ ၏။ "ပါပဓမ္မာ။ပ။မတော"တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။

သာဓူဟိ၊ တို့သည်။ ရဟိတမ္ဘတော၊ စွန့်အပ်သောကြောင့်။ ပါပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ **ရဟာ**နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ရဟ မည်

သော ပါပမ္မတ္တိကို။ ဘဂဝတော၊ ၏။ (ထည့်) သုဒ္ဓ စ္စာ။ ပဟီနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ကို။ **အရဟံ**၊ ဟူ၍။ မတော၊ ၏။

အ-ပုဗ္ဗ ရဟ ဓာတ်ဖြင့်ပြီးပုံ အထ ဝါ၊ ကား။ ခီဏာသဝေဟိ၊ ရဟန္တာတို့သည်။ သေက္ခေဟိ၊ သေက္ခတို့သည်။ ကလ္ယာဏပုထုဇ္ဇနေဟိ စ၊ တို့သည်ရင်း။ 'နရဟိတမ္ပေ နပရိစ္ဆိတမ္ပေ၊ မစ္ဆန် အပ်။ တေ စ၊ ထို ရဟန္တာ,သေက္ခ,ကလ္ယာဏပုထုဇဉ်တို့ကိုလည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နရဟတိ နပရိစ္ဆတိ။ စ္ဆန်တော်မမူ။ (ထည့်) [**ဘဂဝတာ ရှိကြ၏။ မသင့်။**] ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အရဟံ**၊ မည်၏။ စ(သစ္ဆံ)၊ ၏။ "ယေ စ။ပ။မတော"တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။

သစ္ဆိကတမမ္မာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသော သစ္စာတရားရှိကုန်သော။ သုဒ္ဓဂေါစရာ၊ စင်ကြယ်သော အာရုံရှိကုန်သော။ ယေ စ အရိယာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ကုန်၏။) တေဟိ အရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ရဟိတော၊ စ္ဆန်အပ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေန၊ ကြောင့်။ နာထော၊ ကို။ **အရဟံ**၊ ၍။ မတော၊ ၏။

သမာသ်ဖြင့် ပြီးပုံ။ ။စ၊ တနည်းကား။ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို။ **ရဟောတိ**၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘေသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ ဂတီသု၊ ဂတိငါးပါးတို့၌။ ရဟော ဂမနံ၊ သွားခြင်းသည်။ ပစ္စာဇာတိ၊ တဘန် အသစ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **အရဟံ**၊ မည်၏။

[အာဟစ,ကား ဆိုမြဲ။]

ဝါ၊ ကား။ ယသ(သုဂတသ)၊ အား။ သံသာရေ၊ ၌။ **သ**ဗ္ဗ-သော။ အချင်းခပ်သိမ်း။ ရဟော ဂမနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထည့်) ပဟီနဇာတိမရဏော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဇာတိ, မရဏရှိတော်မူသော။ သုဂတော၊ ကို။ **အရဟံ**၊ ၍။ မတော၊ ၏။

ပသံသတ္ထဝါစကဖြင့် ပြီးပုံ။ ။ဝါ၊ ကား။ ပါသံသတ္ထာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ **အရဟံ**၊ မည်၏။ ဟိ (သစ္ဆံ) ၊၏။ အက္ခရစိန္တကာ၊ သဒ္ဒါဆရာတို့သည်။ ပသံသာယံ၊ ၌။ **အရဟ**သဒ္ဒံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏေန္တိ၊ ဘွဲ့ဆိုကုန်၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အနည-

သာဓာရဏော၊ သူတပါးနှင့်မဆက်ဆံသော။ ယထာဘူစ္စ ဂုဏာဓိဂတော၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော ဂုဏ်တော်ကြောင့် ရအပ်သော။ ပါသံ်သဘာဝေါ စ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ သဒေဝကေ၊ သော။ လောကေ၊ ဌ။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာတည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါသံ်သတ္တာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဘဂဝေါ၊ သည်။ **အရဟံ၊ မည်၏။** [**အာဟစ,ဆိုမြဲ။**]

သဒေဝကေ၊ သော။ လောကေ၊ ဌ။ ဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်၊ တို့ကြောင့်။ ကေနစိ၊နှင့်။ (ထည့်) ဝါ၊ ဂုဏေဟိ၊နှင့်။ သဒ္ဒိသော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ ပါသံ သိယတ္တာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ [**တသ္မာနောင်၊ ဟိတ်နှင့်ဆောင်မှု၊ အနက်တူ**] ဒ္ဒိပဒုတ္တမော၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသောသူတို့တွင်၊ တို့ထက်၊ တို့ဌ မြတ်တော်မူသော မြတ်ဘုရားသည်။**အရဟံ**၊ ၏။

[**၃၆၄**] ဣမာနိ နိဗ္ဗစနာနိ၊ တို့ကို။ "**အရဟာ**၊ သည်။ **ပူဇာယံ**၊ ဌ်ဖြစ်၏။ **ဟန**၊ သည်။ **ဟိ ံ သာယံ**၊ ဌ်။ **ရဟာ**၊ သည်။ **စာဂေ**၊ ဌ်။ **ရဟိ**၊ သည်။ **ဂတိယံ**၊ ဌ်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။" ဣတိ၊သို့။ဣမေသံ ဓာတူနံ၊ ကို၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဌ်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

အဋ္ဌကထာ,ဋီကာနည်းမျှား။ ။ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ အာရကတ္တာ၊ ကြောင့်။ "**အရဟံ**၊ ၏။" ဣတိ စ၊ ၎င်း။ ပါပကရဏေ၊ မကောင်းမှုပြုခြင်းဌ်။ ရဟာဘावေါ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာရှိတော် မမူသောကြောင့်။ "**အရဟံ**၊ ၏။" ဣတိ စ၊ ၎င်း။ အသပ္ပုရိသာနံ၊ မသူတော်တို့မှ။ အာရကာ ဒူရေ၊ ဝေးတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "**အ ရဟံ**၊ **မည်၏**။" ဣတိ စ၊ ၎င်း။ သပ္ပုရိသာနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့မှ။ အာရကာ အာသန္နေ၊ နီးတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။"**အရဟံ**၊ ၏။" ဣတိ စ နိဗ္ဗ-စနာနိ ပန၊ ဤဝိဂြိုဟ်တို့သည်ကား။ ဓာတုသဒ္ဒနိဿိတာနိ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ (တသ္မာ) ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဌ်။ န ဂဟိတာနိ၊ကုန်။ ပသံ်သာ ပန၊ ချီးမွမ်းခြင်းကိုကား။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပူဇာ ဝေ၊ ပူဇော်ခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "**အရဟပူဇာယ**"ဣ ဓာတုသ၊၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ဘဝိတုံ၊ ဌ်။ ယုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဌ်။ အမှေဟိ၊တို့သည်။ ဂဟိတာ၊ ၏။

အဌကထာစရိယေဟိ တု၊ တို့သည်ကား။ **အရဟ**သဒ္ဒဿ၊ ၏။ လဗ္ဘမာန-ဝသေန၊ ရအပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုနိဿိတာ စ၊ ဓာတ်ဌမိုသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အဓာတုနိဿိတာ စ၊ ဓာတ်မဟုတ်ပါးသော, အတ္ထ, ဝါကျစသည်ဌ မိုသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အတ္ထာ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ကထံ (ဂဟိတာ) ၊နည်း။ "အာရကတ္တာ။ ပ။ဝုစ္စတိ" တိ၊ ၍။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ **[ကိလေသာရိန်၊ ပစ္စယာဒီန် ဌ နိဂ္ဂဟိတ်ကျ]**။

သင်္ဂဟဂါထာ

မုနိနော၊ ၏။ (ထည့်) အာရကတ္တာ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ **အရဟံ**၊ ၏။ စ၊ တနည်းကား။ မုနိနော၊ ၏။ ကိလေသာရိန်၊ ကိလေသာဟူသော ရန်သူတို့ကို။ ဟတတ္တာ၊ ကြောင့်။ **အရဟံ**၊ ၏။ သော မုနိ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဟတသံသာရစက္ကာရော၊ သံသရာစက်၏ အကန့်ကို ဖျက်ဆီးတော်မူပြီ။ ဝါ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော သံသရာစက်၏ အကန့်ရှိတော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ **အရဟံ**၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ကား။ သော မုနိ၊ သည်။ ပစ္စယာဒီနံ၊ တို့ကို။ အရဟော၊ ထိုက်တော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ **အရဟံ**၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သော မုနိ၊ သည်။ ရဟော၊ နား, မျက်စိဆိတ်ရာ၌။ ပါပါနိ၊ တို့ကို။ နကရောတိ၊ မမူ။ တေန၊ ကြောင့်။ **အရဟံ**၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဒုကာစရိယေဟိပိ၊ တို့သည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုအဌကထာဆရာအတူ ဓာတုနိဿိတစသော အနက်တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ကထံ (ဂဟိတာ)၊ နည်း။ "အာရကာ။ ပ။ ဇိနော"တိ၊ ၍။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။

ဇိနော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မန္ဒဗုဒ္ဓိနံ၊ နုံ့သောပညာရှိသောသူတို့မှ။ အာရကာ၊ ဝေးတော်မူ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) **အရဟံ**၊ ၏။ စ၊ ကား။ ဇိနော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဇာနတံ၊ ပညာရှိတို့မှ။ အာရကာ၊ နီးတော်မူ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) **အရဟံ**၊ ၏။ (ဇိနဿ၊ ၏။) ရဟာနံ၊ မကောင်းမှုတို့ကို။ သုပ္ပဟီနတ္တာ၊ ကောင်းစွာပယ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **အရဟံ**၊

၏။ (ဇိနသ၊ ၏။) ဝိဒ္ဓနုံ၊ ပညာရှိတို့သည်။ အရဟေယျတော၊ မစ္စန့်အပ်ကောင်းသောကြောင့်။ ဝါ၊ ဝိဒ္ဓနုံ၊ တို့ကို။ အရဟေယျ-တော၊ စွန့်တော်မမူတတ်သောကြောင့်။ **အရဟံ**၊ ၏။ စ၊ ကား။ (ဇိနသ၊ ၏။) ဘဝေသု၊ တို့၌။ ရဟာဘာဝါ၊ တဘန်ဖြစ်သဖြင့် သွားခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **အရဟံ**၊ ၏။ ဇိနော၊ သည်။ ပါသံသာ၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သောကြောင့်။ ဝါ၊ ပညာရှိတို့ကို ချီးမွမ်းတော်မူတတ်သောကြောင့်။ **အရဟံ**၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ **အရဟံ**သဒ္ဒဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗစနာနိ၊ ဓာတုနိဿိတစသော ဝိဂြိုဟ်တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ **အရဟာ**သဒ္ဒဿာပိ၊ ၏လည်း။ နိဗ္ဗစနာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

[**အမှာ**] "အန္တရဟိတံ အဝိဇ္ဇာဘာဝတဏှံ ဇဟတိ ဟရတိ ဟနတီ"ဝါ တိ "အန္တရဟိ-တာဟ"နှင့် ဝတ္ထုမေ့ နိရုတ္တိနယေန "အရဟ"နှင့် ဝုတ္တံ-ဤသို့စသဖြင့်လည်း ဆိုအပ်၏။

သုဂတ-ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရှုပ်ပြီးပုံမျှား

သုပုဗ္ဗ ဂမိတော စေဝ၊ သု-ရှေးရှိသော ဂမု-ဓာတ်အားဖြင့် ၎င်း။ **သုပုဗ္ဗ ဂဒိ**တောပိ စ၊ သု-ရှေးရှိသော ဂဒိ-ဓာတ်အားဖြင့် ၎င်း။ ဓိရော၊ သည်။ **သုဂတ**သဒ္ဒဿ၊ ၏။ နိပ္ဖတ္တိ ံ၊ ကို။ သမု-ဒီရယေ၊ ကောင်းစွာဆိုရာ၏။

ဟိ (ကထံ သမုဒီရယေ)၊ နည်း။ **သုဂတော**တိ၊ **ဟူ**သော။ ဘွော၊ ပုဒ်၌။ **ဘေ**သ (ဗုဒ္ဓဿ)၊ အား။ သောဘနံ၊ အုပြစ်မချယ် တင့်တယ် ကောင်းမြတ်, လျှောက်ပတ်စွာသော။ ဂတံ၊ ကိုယ်တော်အသွား, ဉာဏ်-တော်အလားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဝါ၊ **ဘေ**သ၊ ၏။ **ဂတံ**၊ သည်။ သော-ဘနံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သုဂတော**၊ ၏။ သုန္ဒရံ ဌာနံ၊ ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်အရပ်သို့။ ဝါ၊ ကောင်းသောသပ္ပါယအရပ်သို့။ ဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သုဂတော**၊ ၏။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝါ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဂတော၊ ၏။ဣတိ၊ ကြောင့်။**သုဂတော**၊ ၏။ စ၊ ကား။ သမ္မာ၊ စွာ။ဝါ၊ ဖြင့်။ဝဒတိ၊ ဆိုတော်မူတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သုဂတော**၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဓာတု-နိဿိတံ၊ ဂမု-ဓာတ်, ဂဒ-ဓာတ်၌မှီသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ သဒ္ဒနိပ္ဖတ္တိ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ **အဌကၠထာသု၊** တို့ဌ်။

[၃၆၅] သောဘနပေါ။ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

"သောဘနဂမနတ္တာ၊ တင့်တယ်သော ကိုယ်တော်အသွား, ဉာဏ်တော်အလားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုန္ဒရံ ဌာနံ၊ ကောင်းသောနိဗ္ဗာန်အရပ်, သပ္ပါယအရပ်သို့။ ဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သမ္မာ၊ စ္စာ။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ စ၊ ကား။ သမ္မာ၊ စ္စာ။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဂဒတ္တာ၊ ဆိုတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **သုဂတော၊** ၏။

ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ **ဂမနမ္ပိ၊** ကာယဂမန, ဉာဏဂမနကိုလည်း။ **ဂတန္တိ၊** ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ တဋ္ဌ (ဂမနံ)၊ သည်လည်း။ သောဘနံ၊ အပြစ်မသင့် တင့်တယ်၏။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ညစ်ကြေးမထင် စင်ကြယ်၏။ အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ကင်းမဲ့ မကွဲရှဲထိုက်။ တံ (ဂမနံ)၊ ထိုသောဘနဂမနသည်။ ကိံ ပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးခြားအံ့။ အရိယ မဂ္ဂေါ၊ တည်း။ တေန (ဂမနေန)၊ ထိုအပြစ်စင်ကြယ်, တင့်တယ်လှဘိ, အရိယမဂ်ဟူသော သွားခြင်းဖြင့်။ ဧသ (ဧသော ဗုဒ္ဓေါ)၊ သည်။ ဧဝမ် ဒီသံ၊ ဘေးမရှိသော နိဗ္ဗာန်အရပ်သို့။ အသင္ဇမာနော၊ ငြိတွယ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သောဘနဂမနတ္တာ၊ ကြောင့်။ **သုဂတော၊** ၏။"

ဘဂဝါ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရှုပ်ပြီးပုံများ

ဘဂသဒ္ဒေ၊ ပဝတ္တတော၊ ဘဂ-သဒ္ဒါ အနီးရှိသော။ **ဝ**နုတော၊ ဝနုဓာတ်ဖြင့်ရင်း။ **ဝ**မုတောပိ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ အညတ္ထာပိ ဝါ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်ရင်း။ **ဘဂ**ဝါသဒ္ဒနိပ္ဖတ္တိ ၊ ကို။ ပဝတ္ထေ၊ အပြားအားဖြင့် ဆိုရာ၏။

အတြဲ၊ ဤဘဂဝါ-သဒ္ဒါ၌။ ဣမာနိ၊ တို့ကား။ နိဗ္ဗစနာနိ၊ တို့တည်း။ **ဘ**ဂသဒ်ါတာ၊ ဣဿရိယ, ဓမ္မ, ယသ, သိရိ, ကာမ, ပယတ္တဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ လောကိယ လောကုတ္တရသမ္ပတ္တိယော၊ လောကီအသရေ, လောကုတ္တရာအသရေတို့ကို။ ဝနိ ဘဇီ သေဝိ၊ မှီဝဲပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဘ**ဂဝါ၊ မည်၏။

သောမနဿ ကုမာရတ္တဘာဝါဒီသု၊ သောမနဿမင်းသားဟု ဆိုအပ်သော ကိုယ်အဖြစ်စသည်တို့၌ဌင်း။ စရိမတ္တဘာဝေ (စ၊) အဆုံးစွန်သော

ကိုယ်တော်အဖြစ်၌ရင်း။ ဘဂဝတ်ခ၊်တံ၊ သော။ သိရိ၊ အသရေကိုရင်း။ ဣသရိယံ၊ အစိုးရခြင်း မင်း၏အဖြစ်ကိုရင်း။ ယသဋ္ဌ၊ အခြံအရံအကျော် အစောကိုရင်း။ ဝမိ ဥဂ္ဂရိ၊ ထွေးအန်ပြီ။ ခေဋ္ဌပိဏ္ဍံ၊ တံတွေးစုကို။ အနပေက္ခော၊ ငဲ့ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဆဋ္ဌယိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အနပေက္ခော၊ ၍။ ဆဋ္ဌယိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ နက္ခတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမံ၊ ကဲ့။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတ်ခ၊်တော၊ ကုန်သော။ သိနေရု ယုဂန္ဓရ ဥတ္တရကုရု ဟိမဝန္တာဒီဘာဝနလောကေ၊ မြင်းမိုရ်, ယုဂန်, မြောက်ကျွန်း, ဟိမဝန်စသော သြကာသလောကတို့ကို။ ဝမိ၊ ထွေးအန်တော်မူပြီ။ တန္နိဝါသိတတ္တာ ဝါသသမတိက္ကမနတော၊ ထိုမြင်းမိုရ်စသော သြကာသလောက၌ နေသော သတ္တဝါတို့၏ နေရာ နန်းအိမ်ဗိမာန်ကို လွန်ခြင်းကြောင့်။ တပ္ပဋိဘဒ္ဒဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန၊ ထိုသတ္တဝါတို့နေရာ၌တပ်သော ဆန္ဒရာဂကိုပယ်ခြင်းကြောင့်၊ ဖြင့်။ ပဇဟိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ ၏။ ဣတိ ဣမာနိ နိဗ္ဗစနာနိ။ (သမ္မ)

ပါရမီပုဒ်ဝိဂြိုဟ်နှင့် ရှုပ်ပြီးပုံများ

ပရဓာတုဝသာ ဝါပိ၊ ပရ-ဓာတ်အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ပရူပပဒတော၊ ပရသဒ္ဒါအနီးရှိသော။ မုတောပိ ဝါ၊ မု-ဓာတ်ဖြင့်ရင်း။ တထာ၊ ထို့အတူ ပရသဒ္ဒါအနီးရှိသော။ မဇတော စ၊ မဇ-ဓာတ်ဖြင့်ရင်း။ တထာ၊ ထို့အတူ ပရသဒ္ဒါအနီးရှိသော။ (လိုက်စေ) မယတော၊ ဖြင့်ရင်း။ မုနတော၊ ဖြင့်ရင်း။ မိဏတော၊ ဖြင့်ရင်း။

ပုန၊ ဘန်။ မိဏတော၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဧတေဟိ ဓာတူဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရမသဒ္ဒဿ၊ ၏။ နိပ္ဖတ္တိ၊ ကို။ ဇိနသာသနေ၊ ၌။ ခလု၊ စစ်။ ဝေဒ၊ ရာ၏။

ဥတ္တမဝါစီ ပရမသဒ္ဒေန၊ မြတ်သောအနက်ကိုဟောသော ပရမသဒ္ဒါနှင့်။ သဟ၊ ကဲ့။ အဌဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ဖြင့်။ တဒ္ဓိတပစ္စယိ၊ တဒ္ဓိတ် ပစ္စည်းရှိသော။ ပါရမီသဒ္ဒံကို။ ဝေဒ၊ ရာ၏။

ပါရသဒ္ဒေ ပဒတော၊ ပါရသဒ္ဒါအနီးရှိသော။ မဇတောပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ မုတော၊ ဖြင့်ရင်း။ [illegible] ဝါ၊ ကား။ [illegible] ရင်း။

[illegible]

မုနေတာ ဝါ၊ ၎င်း။ **မိတော** ဝါ၊ ၎င်း။ ပုနပိ၊ လည်း။ **မိတော**၊ ၎င်း။

ဧတေဟိ ဆဟိ ဓာတူဟိ၊ တို့ဖြင့်။ **မဟာပုရိသ**ဝါစက်၊ ဘုရားလောင်းကိုဟောသော။ **ပါရမီ**သဒ္ဒံ၊ ကို။ ဤရေ့ဆို၊ ဆိုကုန်၏။ **တ**တော၊ ထို့နောင်မှ။ **ပါရမိတာ**ရဝံ၊ ပါရမိတာသဒ္ဒါကို။ ဤရေ့ဆို၊ ကုန်၏။

[၃၆၆] **ဣ**တ္ထ၊ ဌ်။ **ဘ**ဝ၊ စ္ဌာ။ ဥတ္တမတ္ထ**ဝါ**စကပရမသဒ္ဒ**ဝ**သေန၊ မြတ်သောအနက်ကိုဟောသော ပရမသဒ္ဒါ၏ အစ္စမ်းဖြင့်။ **ပါရမီ**နိဗ္ဗစနံ၊ ပါရမီသဒ္ဒါ၏ ဝိဂြိုဟ်ကို။ ကထေဿာမ၊ ကုန်အံ့။ **ဘ**တော၊ မှ။ **ပရ**ခေါတု-**ဝ**သေန၊ ဖြင့်။ **ဘ**တော၊ မှ။ **ပရ**သဒ္ဒါ**ပ**ပဒ **မုဓ**ောတာ**ဒိ**ဝသေန၊ **ပရ**-သဒ္ဒါ အနိုးပုဒ်ရှိသော မှ-ဓာတ် စသည်တို့၏ အစ္စမ်းဖြင့်။ **ဘ**တော၊ မှ။ **ပါ**ရသဒ္ဒါ-**ပ**ပဒ **မ**ဇ္ဈ**ဓ**ောတာ**ဒိ**ဝသေန၊ ပါရ-သဒ္ဒါ အနိုးပုဒ်ရှိသော မ-ဓာတ် စသည်တို့၏ အစ္စမ်းဖြင့်။ (ကထေဿာမ၊ ကုန်အံ့။)

ဒါနသီလာ**ဒိ**ဂုဏ**ဝိ**သေသ**ယော**ဂေန၊ ဒါန, သီလစသော ဂုဏ်အထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ**ဒ**တ္တမတာ**ယ**၊ မြတ်သော သတ္တဝါ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ သတ္တာ**ဝ**ါ ဘို့ထက် မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **ဗော**ဓေ**သ**တ္တာ၊ မြတ်သော သဗ္ဗညုတညာဏ်ဌ် တပ်ကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တာ၊ တို့သည်။ **ပ**ရမာ၊ ပရမမည်ကုန်၏။ ဘေသံ၊ ထိုပရမည်သော ဘုရားလောင်းတို့၏။ **ဘ**ာ**ဝေ**ါ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကမ္မံ၊ အမှုတည်း။ ပါရမီ၊ ဘုရားလောင်း၏ အဖြစ်။ ဝါ၊ **အ**မှု။ ဒါနာ**ဒိ**ကြိယာ၊ အလှူပေးခြင်း စသော **အ**မှုအရာကို ရ၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ပရတိ ပါလေတိ၊ **စ**ောင့်တတ်၏။ **စ**၊ ကား။ ပူရေတိ၊ ဖြည့်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပ**ရ**မော**၊ မည်၏။ ဒါနာ**ဒီ**နံ၊ ကုန်သော။ ဂုဏာနံ၊ ဂုဏ်တို့ကို။ ပါလ**ကော**၊ မပျက်မပြောက် စောင့်ရှောက်တတ်သော။ ပူ**ရ**ကော **စ**၊ ဖြည့်တတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဗောဓိ-**သ**တ္တော၊ ကိုရ၏။ ပရမဿ၊ မည်သော ဘုရားလောင်း၏။ **အ**ယံ၊ ဥစ္စာ**တ**ည်း။ ဝါ၊ ကား။ ပရမဿ၊ ၏။ **ဘ**ာ**ဝေ**ါ၊ **တ**ည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကမ္မံ၊

တည်း။ **ပါရမီ**၊ ဘုရားလောင်း၏ ဥစ္စာ, အဖြစ်, အမှု။ ဒါနာဒီကြိယာ၊ ကိုရ၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ဂုဏဝိသေသယောဇနေ၊ ဂုဏ်အတူးနှင့် ယှဉ်သဖြင့်။ ပရံ သတ္တံ၊ တပါးသော သတ္တဝါကို။ အတ္တာနံ၊ မိမိ၌။ မဝတိ ဗန္ဓတိ၊ ဘွဲ့ တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပရမော**၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပရံ ဝါ အခိ-ကတရံ၊ လွန်မြတ်စွာ။ ကိလေသမလတော၊ ကိလေသာဟူသော အညစ် အကြေးမှ။ **မဇ္ဇတိ** သုဗ္ဗတ်၊ စင်ကြယ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပရမော**၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပရံ သေဋ္ဌံ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ မယာတိ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပရမော**၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပမာဏဘူတေန၊ နှိုင်းရှည်ကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဉာဏဝိသေသေန၊ ဉာဏ်အတူးဖြင့်။ ဣဓလောကံ၊ ကို။ မုနာတိ ပရိစ္ဆိန္ဒတိ ဝိယ၊ ပိုင်းခြားသကဲ့သို့။ ပရံ ဘလောကံ၊ တပါးသော လောကကို။ ပမာဏဘူတေန၊ သော။ ဉာဏဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ မုနာတိ ပရိစ္ဆိန္ဒတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပရမော**၊ ပညာ၏။ ဝါ၊ ကား။ သီလာဒိ-ဂုဏဂဏံ၊ သီလစသော ဂုဏ်အပေါင်းကို။ ပရံ အဘိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အတ္တာနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ မိနောတိ ကဿတိ၊ ဝယ်သွင်းတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပရမော**၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တဘူတတာယ၊ မိမိဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဓမ္မကာယတော၊ ဒါနစသော တရားဟူသောကိုယ်မှ။ ပရံ အညံ၊ တပါးသော။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိပက္ခံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ တဒနတ္ထကရံ၊ ထိုဒါနစသော ဓမ္မကာယ၏ ပျက်စီးခြင်းကို ပြုတတ်သော။ [**အတ္ထ-သဒ္ဒါ နာသနတ္ထ**။] ကိလေသစသောရဂဏံ၊ ကိလေသာဟူသော ခိုးသူ အပေါင်းကို။ မိနာတိ ဟိံသတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပရမော**၊ မည်၏။ မဟာသတ္တော၊ ကိုရ၏။ [**ပရမဿ-စသည် တူပြီ**။]

အပရော နယော၊ ကား။ ပါရေ နိဗ္ဗာနေ၊ မှာဘက်ကမ်းဟူသော နိဗ္ဗာန်၌။ ဝါ၊ သံသရာဆင်းရဲကို ပြိမ်းစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သောကြောင့် ပါရမည်သော နိဗ္ဗာန်၌။ မဇ္ဇတိ သုဗ္ဗတိ၊ မြင့်တက်ဟတ်၏။ သတ္တော စ၊ တို့ကိုလည်း။ မဇ္ဇေတိ ဃောဧေတိ၊ စင်စေဟတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပါရမီ**၊ **မည်**၏။ မဟာပုရိသော၊ ကိုရ၏။ ဟာသာ၊ ၏။ ၁။ **ပါရမီတာ**၊ အဖြစ်, အမှု။ ပါရေ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ သတ္တော၊ တို့ကို။ မဝတိ ဗန္ဓတိ ဃောဧေတိ၊ ဘွဲ့ယှဉ်တတ်၏။ ၁။ ဝါ၊ ကား။ ပရံ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ယာတိ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

သတ္တော စ၊ တို့ကိုလည်း။ မာယေတိ ဂမေတိ၊ ရောက်စေတတ်၏။ပ။ ပရံ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ယာထာဝတောဝ၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ မုနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို နိဗ္ဗာန်၌။ သတ္တော၊ တို့ကို။ မိနောတိ ပက္ခိပတိ၊ ၏။ပ။ ဝါ၊ ကား။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ကိလေသာရိ၊ ကိလေသာဟူသော ရန်သူကို။ ပရေ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ မိနာတိ ဟိ သတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပါရမီ**၊ မည်၏။ပ။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ပါရမိနံ၊ တို့၏။သဒ္ဒတ္ထော၊ ကို။ **ဝေဒိတဗ္ဗော**၊ ၏။

ကရဏာပုဒ်ဝိဂြိုဟ်

[၃၆၇] ကရဓာတုဝသာ ဝါပိ၊ ကရ-ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်ဝင်း။ **ကိရ**ဓာတုဝသေန ဝါ၊ ဖြင့်ဝင်း။**ကံ**သဒ္ဒ။ပ၊ ဒရ**ဓိ**ဓာတုတော ဝါပိ၊ ကံ-သဒ္ဒါ အနိုးပုဒ်ရှိသော ရ**ဓိ**-ဓာတ်အားဖြင့်ဝင်း။ **ကရဏာ**သဒ္ဒ-နိပ္ဖတ္တိ၊ ကရဏာသဒ္ဒါ၏ ပြီးခြင်းကို။ မဟာကရဏာသာသနေ၊ ကရဏာရှိသောသူတို့ထက် မြတ်သော ဘုရားမြတ်စွာ၏ သာသနာတော်၌။ ဒီပယေ၊ ရာ၏။

တတ္ထ၊ ၌။ **ကရဏာ**တိ၊ ကား။ ပရဒုက္ခေ၊ သူတပါး၏ ဆင်းရဲသည်။ သတိ၊ သော်။ သာမုနံ၊ တို့၏။ ဟဒယကမ္မနံ၊ နှလုံး၏ တုန်လှုပ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကရဏာ**၊ မည်၏။ ပရဒုက္ခံ၊ ကို။ ကိရတိ ဝိက္ခိပတိ၊ ပယ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ကရဏာ**၊ မည်၏။ သုခံ၊ ကို။ ကံ၊ ကံ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို ချမ်းသာကို။ ရုန္ဓတိ ဝိဗာဓေတိ၊ တားမြစ်တတ်၏။ ကာရုဏိကံ၊ ကရုဏာရှိသောသူကို။ နှ သုခါပေတိ၊ မချမ်းသာစေ။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ **ကရဏာ**၊ မည်၏။

ဝိဇ္ဇာပုဒ်ဝိဂြိုဟ်

ဝိဒိ ဝိဓ ဝိဒဓာတုဝသေန၊ ဝိဒိ-ဓာတ် ဝိဓ-ဓာတ် ဝိဒ-ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာသဒ္ဒသ၊ ၏။ နိပ္ဖတ္တိ၊ ကို။ သဒ္ဒနိပ္ဖတ္တိကောဝိ-ဒေါ၊ သဒ္ဒါ၏ပြီးခြင်း၌ လိမ္မာသော ပညာရှိသည်။ ပရိဒီပယေ၊ ရှု၏။

တတ္ထ၊ ၌။ **ဝိဇ္ဇာ**တိ၊ ကား။ ဝိန္ဒိယံ၊ ရအပ်သော။ ကာယသုစရိတာဒီ၊ ကို။ ဝိန္ဒတိ၊ ရ၏။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ဥပလဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝိဇ္ဇာ**၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တမေဝဒန္ဓာဒိပဒါလ-နဌေန၊ အမိုက်, အစု စသည်ကို ဖောက်ခွဲတတ်သော အနက်ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဒ္ဒိပကွံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို။ ဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးဆွ ဖောက်ခွဲတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝိဇ္ဇာ**၊ မည်၏။ တတော ဧဝ၊ ထိုတမောခန္ဓ-ပဒါလနဌကြောင့်သာလျှင်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိသယံ၊ အရာ, အာရုံကို။ ဝိဒိတံ၊ ထင်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ **ဝိဇ္ဇာ**၊ မည်၏။

မေဓာပုဒ်ဝိဂြိုဟ်

မေဓာတုဝသာ စေဝ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဒ္ဒိဓာ၊ ကုန်သော။ **မေ**ဓာ-ဓာဘူဟိ စ၊ မေ-ဓာတ်, ဓာ-ဓာတ်တို့ဖြင့်ရင်း။ ဒ္ဒိဓာ၊ ဖြင့်။ **မေ**ဓာသဒ္ဒဿ၊ ၏။ နိပ္ဖတ္တိ၊ ကို။ မေဓာဝီ၊ သည်။ သမုဒိရယော၊ ရှု၏။

တတ္ထ၊ ၌။ **မေ**ဓာတိ၊ ကား။ သမ္ဘောဟံ၊ ပြင်းစွာတွေ့ခြင်းကို။ မေဓတိ ဟိ သတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မေ**ဓာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပါပကေ၊ ကုန်သော။ အကုသလေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ မေဓတိ ဟိ သတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ လည်း။ **မေ**ဓာ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ "ပညာ။ပ။ ဘဝန္တိ" တိဝစနတော ပန၊ ကြောင့်ကား။ သီလေန၊ နှင့်ရင်း။ သိရိယာ၊ နှင့်ရင်း။ သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဓမ္မော ဟိ စ၊ တို့နှင့်ရင်း။ မေဓတိ သဟ ဂစ္ဆတိ၊ တကွဖြစ်တတ်၏။ ကေကာ၊ တခုတည်း။ ဟုတ္ဝာ ၍။ နု တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ ဣတိပိ၊ လည်း။ **မေ**ဓာ၊ မည်၏။

အပရော နယော၊ ကား။ သုခုမမ္ပိ၊ မြူကုမက သိမ်မွေ့လှ သည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကိုရင်း။ ဓမ္မဉ္စ၊ ပါဠိကိုရင်း။ ခိပတိ ဓေတိ၊ လျှင်။ မေတိ စ၊ ယူလည်း ယူနိုင်၏။ ဓာရေတိ စ၊ ဆောင်လည်း ဆောင်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မေ**ဓာ၊ မည်၏။ [ဂါထာအနက်ကို ရှေး (နိတိဓာတု-နိဿယ-၁၈၆)၌ ရေးခဲ့ပြီ]။ ဣတ္ထ၊ ၌။ **မေ**တိတိ၊ ကား။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣတိ

အတ္ထော၊ နက်။ တထာ [၃၆၈] ဟိ၊ လျှင်။ **အဋ္ဌသာလိနိယံ၊** ၌။ "အသ-နီ။ပ။ မေဓာ"တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ရတ္တိပုဒ်ဝိဂြိုဟ်

ရန္ဓေဓာတုဝသာ စေဝ၊ ရန္ဓ-ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ရာပုဗ္ဗတိရ-တောပိ စ၊ ရာ-ရှေးရှိသော တိရ-ဓာတ်အားဖြင့်ရင်း။ ရတ္တိသဒ္ဒဿ၊ ၏။ နိပ္ဖတ္တိ ၊ ပြီးခြင်းကို။ သဒ္ဒတ္ထည္ဝ၊ ရတ္တိ-သဒ္ဒါ၏အနက်ကို သိသောပညာရှိသည်။ ဝိဘာဝယေ၊ ရာ၏။

ဇတ္ထ၊ ဤအခါ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရန္ဓန္တိ၊ တပ်တာတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရတ္တိ၊ မည်၏။ ဣတ္ထ၊ ၌။ ဣ သဒ္ဒေါ၊ အသံသည်။ တိယျတိ ဆိုင်ရာတိ၊ ပြတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရတ္တိ၊ မည်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သဒ္ဒဿ၊ ၏။ ဝုပသမကာလော၊ ငြိမ်းသောအခါတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

မာသပုဒ်ဝိဂြိုဟ်

မာ၊ သည်။ မာနေ၊ နှိုင်းရည်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ရင်း။ **သော၊** သော-ဓာတ်သည်။ ဒေ နှုကမ္မနိ၊ အဆုံးကိုပြုခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဣတိ စ၊ရင်း။ဥဘောဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ဓာတူဟိ တု၊ ဖြင့်လျှင်။ **မာသ**သဒ္ဒဿ၊ ၏။ နိပ္ဖတ္တိ ၊ ကို။ သမုဒိရယေ၊ ရာ၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာယုံ၊ ကို။ မာနဿော ဝိယ၊ နှိုင်းရည်သကဲ့သို့။ သိယတိ အန္တံ ကရောတိ၊ အဆုံးကိုပြု၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မာသော၊** မည်၏။ စိတ္တမာသာဒယော၊ တန်းခူးလ အစရှိကုန်သော။ ဒ္ဒါဒသမာသာ၊ တို့တည်း။

သေယျထိဒံ၊ ထိုတဆဲ့နှစ်လဟူသည် အတိနည်း။ စိတ္တော၊ တန်းခူးလ။ ဝိသာခေါ၊ ကဆုန်လ။ ဇေဋ္ဌော၊ နယုန်လ။ အာသဠှော၊ ဝါဆိုလ။ ဝါ၊ နွယ်တာလ။ သာဝဏော၊ ဝါခေါင်လ။ ဝါ၊ နံကာလ။ ဘဒ္ဒေါ၊ တော်သလင်းလ။ ဝါ၊ သစ်ဆင်းလ။ အဿယုဇော၊ သီတင်းကျွတ်လ။ ဝါ၊ သံတူလ။ ကတ္တိကော၊ တန်ဆောင်မုန်းလ။ မာဂသိရော၊ နတ်တော်လ။ ဖုဿော၊ ပြာသိုလ။ မာဃော၊ တပို့တွဲလ။ ဖဂ္ဂုဏော၊ တပေါင်းလ။ ဣတိ (ဣမေ)၊ တို့တည်း။

တတြ၊ ထိုတဆဲ့နှစ်လတ္တိုတွင်။ စိတ္တော မာသော၊ ကို။ "ရမ္မကော" တိပိ၊ မ္မေလျော်ဘွယ်ရှိသော လ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ရမ္မကေ မာသေ၊ တန်းခူးလ၌။ ဗဟု၊ များစွာကုန်သော။ ဝါရိဇာ၊ ကြာတို့သည်။ ပပ္ပုန္တိ ယထာပိ၊ ပွင့်ကုန်သကဲ့သို့လည်း။ ဣတိ ဟိ၊ လျှင်။ ပါဠိ၊ သည်။ ဒီသတိ၊ ၏။ (သာရိပုတ္တအပဒါန်)

[အမှာ] ရမ္မကေ မာသေတိ ကတ္တိကမာသေ။ (အပဒါန-ဋ္ဌ ၁-၂၆၀) ဤအာဘွဲ့ကား ယထာ ကောမုဒိကေ မာသေ ဗဟူ ပပ္ပုန္တိ ပါဒပါ-ဟူသော ပုဋ္ဌ-နုပ္ပါဒကတ္ထေရ အပဒါန် (ခု-၄-၆၆) နှင့်လျော်၏။

ယထာပိ ရမ္မကော မာသော။ (ခု-၅-၃၇၈) ရမ္မကောတိ စိတ္တမာသော။ (ဇာတက-ဋ္ဌ-၅-၆၅) ဤအာဘွဲ့ကား ဝနပတ္ထမ္မေ ယထ ဖုဿိတဂ္ဂေ၊ ဂိမှာနု မာသေ ပဌမသ္မိံ ဂိမှေ ဟူသောပါဠိ (ခု-၁-၇။ ခု-၁-၃၁၄)နှင့် လျော်၏။

ဘဒ္ဒါ ပန၊ တော်သလင်းလ ကိုကား။ "ပေါဋ္ဌပါဒေါ"တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ **မာသော**တိ၊ ကား။ အပရဏ္ဏာဝိသေသသိပိ၊ ပဲကြီး ဟူသော ပဲအထူး၏ရင်း။ သုဝဏ္ဏမာသသိပိ၊ ရောင်းဝယ်ရန် သဏ္ဌာန်အထူး ဖြင့် ပြုအပ်သော မာသကဝတ္ထု၏ရင်း။ နာမံ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ တွင်။ အပ-ရဏ္ဏာဝိသေသော၊ သည်။ ယထာ ပရိမိတော၊ နှိုင်းရှည်ပိုင်းခြားအပ်တိုင်း သော။ ကာလော၊ ၌။ ဝါ၊ သည်။ ပတ္ထ၊ သော်။ (ထည့်) အသိယတိ ဘက္ခိယတိ၊ စားအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မာသော**၊ မည်၏။ ဣတရော ပန၊ သုဝဏ္ဏမာသက ကိုကား။ "ဣဒံ၊ ဤမာသကသည်။ မမ၊ ၏။ သန္တကံ၊ တည်း။" (ထည့်) ဣတိ၊ သို့။ မသိယတိ အာမသိယတိ၊ သုံးသပ်အပ်၏။ ဂဏှိယတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **မာသော**တိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သံဝစ္ဆရ-ပုဒ် ဝိဂြိဟ်

သံပုဗ္ဗဝဒစရေဟိ၊ သံရှေးရှိသော ဝဒ-စရတ်, စရ ခေါတ်တို့ဖြင့်။ **သံ**ဝစ္ဆရ ရဝ၀ယ ဘု၊ သံဝစ္ဆရ-သဒ္ဒါ၏လျှင်။ နိပ္ပတ္တိ ၊ ကို။ သက္ကသီ-ဟသ၊ သာကီဝင်မင်းမြတ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနေ၊ ၌။ သမုဒီရေယ္ယ၊ ရာ၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ တံ တံ သတ္တံ၊ ထိုထိုသတ္တဝါကို၎င်း။ တံ တံ ဓမ္မပ္ပ-ဝတ္တိဥ၊ ထိုထိုတရား၏ ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း။ သဂ်မ္မ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဝါ၊ ပေါင်းစု၍။ ဝဒန္တော ဝိယ၊ ဆိုဘိသကဲ့သို့။ စရတိ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံဝစ္ဆရော၊ မည်၏။

ဘိက္ခုပုဒ် ဝိဂြိုဟ်

[၃၆၉] ဘိဒိဘိက္ခိဓာတုဝသာ၊ ဘိဒိ-ဓာတ်, ဘိက္ခု-ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဘယဝါစကံ၊ ဘေးကိုဟောသော။ ဘီသဒ္ဒံ၊ ဘီ-သဒ္ဒါကို။ ပုရိမံကတ္တာ၊ ရှေးပုဒ်ပြု၍။ ဣက္ခဓာတုဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဘိက္ခုသဒ္ဒဿ၊ ၏။ နိပ္ပတ္တိ ၊ ကို။ ဝိစက္ခဏော၊ သည်။ ကထယေယျ၊ ၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဘိန္ဒတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။ ဆိန္နဘိန္နပဋိဓရော၊ ထားဖြင့်ဖြတ်၍ အဘိုး, ဆိုးရည်ဖြင့် အဆင်း, အနံ့, အတွေ့ပျက်သော ပုဆိုးကို ဝတ်တတ်၏။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ ၏။ ဘိက္ခနသီလော၊ တောင်းတတ်သော အလေ့ရှိ၏။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။ သံသာရေ၊ ၌။ ဘယံ၊ ကို။ ဣက္ခတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဣက္ခနသီလော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။

သဗ္ဗိပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့်အရ

သဒဘိဒိဟိ ဓာတူဟိ၊ သဒ-ဓာတ်, ဘိဒိ-ဓာတ်တို့ဖြင့်။ **သ**ဗ္ဗိ-သဒ္ဒဂတိ ၊ သဗ္ဗိသဒ္ဒါ၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ **ဝ**ဒေ၊ ရှု၏။ **သ**ေ(ဧသော သဗ္ဗိ)သဒ္ဒေါ၊ သည်။ **သ**ပ္ပုရိသေ စ၊ ၌၎င်း။ **နိ**ဗ္ဗာနေ စ၊ ၌၎င်း။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

အဘြ၊ ၌။ ဣမာနိ၊ ကား။ **နိ**ဗ္ဗစနာနိ၊ တို့တည်း။ **သ**ီဒနသဘာဝေ၊ **နစ်**မ္ဘန်းခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဘိန္ဒတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သ**ဗ္ဗိ၊ မည်၏။ သပ္ပုရိသော၊ ကိုရ၏။

ယော(သပ္ပုရိသော)၊ ကို။ "အရိယော"တိပိ၊ ၍ဂင်း။ "ပဏ္ဍိတော"-တိပိ၊ ၍ဂင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အပိ စ၊ ကား။ သီဒနသဘာဝါ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ဘွား၊ ဤ နိဗ္ဗာန်၌။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ **သဗ္ဗာ**၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်၊ ကိုရ၏။ ယံ(နိဗ္ဗာန်)၊ သည်။ "ရာဂက္ခ-ယော"တိ အာဒိနာမ်၊ ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဂထာ ဟိ၊ လျှင်။ **သံယုတ္တ-ဋ္ဌကထာယံ**၊ ကောသလသံယုတ် အဋ္ဌကထာ၌။ "ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ အကြောင်းပြု၍။ သီဒနသဘာဝါ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ(နိဗ္ဗာန်)၊ ကို။ "သဗ္ဗာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။" ဤတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ထွေ၊ ၌။ "ယသ္မာ။ပ။ပြဝု"နှိ၊ ၍။ ဧတံ(ဝစနံ)၊ ကို။ ဝဒါမ၊ ကုန်၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ ၍။ သံသီဒနသဘာ-ဝိနော၊ နစ်ခြင်းသဘော ရှိကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။တံ အမတံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။"သဗ္ဗာ"-တိ၊ ၍။ အပြဝုံ၊ ကုန်၏။

ဘိသိပုဒ်ဝိဂြိုဟ်

ဗြူဟတု သဒ္ဒတ္ထဟိ၊ ဗြူဟတ်, သဒ္ဒတ်တို့ဖြင့်။ ဘိသိသဒ္ဒဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဗြူဟိတာ၊ ပွါးကုန်သော။ မိဏာ၊ ကုန်သော။ ပေါရာဏာစရိယာ၊ တို့သည်။ အပြဝုံ၊ ကုန်၏။

ဂထာ ဟိ၊ လျှင်။ ထွေ၊ ဤဘုံလျှို့ဝှက်။ ဗြဝန္တာ၊ ဂုဏ်အားဖြင့် ပွါးကုန်သော သူတို့သည်။ သီဒန္တိ၊ နေတော်ကုန်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ **ဘိသိ**၊ မည်၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဘိသိသဒ္ဒဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝံ၊ ကို။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ကထယိ ̊သု၊ ကုန်၏။

သုခပုဒ်ဝိဂြိုဟ်

သုခဝတုဝသာ စာပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ သုပုဗ္ဗ ခါဒတောပိ ဝါ၊ သု-ရှေးရှိသော ခါဒ-ဝတ်ဖြင့်ရင်း။ သုပုဗ္ဗ ခနုတော ဝါပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ **သုခ**သဒ္ဒကတိ ̊၊ ကို။ ဝဒေ၊ ရာ၏။

[၃၇၀] ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ **သုခန္ဓိ**၊ ကား။ သုခယတိ၊ ချမ်းသာကိုပြု၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **သုခံ**၊ မည်၏။ ယဿ(ပုဂ္ဂလဿ)၊ အား။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံ(ပုဂ္ဂလံ)၊ ကို။ သုခိတံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဒုက္ခ၊ ကို။ ခါဒတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ **သုခံ**၊ မည်၏။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ခနတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ **သုခံ**၊ မည်၏။

ဒုက္ခပုဒ်ဝိဂြိုဟ်

ဒုက္ခမာတုဝသာ စာပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဒုပုဗ္ဗခါဒတောပိ ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဒုပုဗ္ဗခနုတော ဝါပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဒုက္ခသဒ္ဒဂတိ ံ၊ ကို။ ဝဒေ၊ ရာ၏။

ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ပ။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဒ္ဋိဓာ သုခံ၊ ကိုယ်စိတ်အားဖြင့် နှစ်ပါးသော ချမ်းသာကို။ ခနတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ **ဒုက္ခံ**၊ မည်၏။

ဂန္ဓပုဒ်ဝိဂြိုဟ်

ဂန္ဓမာတုဝသာ စာပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဂပုမာတုဝသေန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။**ဂမု ဓာ**မာတုတော ဝါပိ၊ ဂမု-ဓာတ်,ဓာ-ဓာတ်အားဖြင့်ရင်း။ ဂန္ဓသဒ္ဒဂတိ ံ၊ ကို။ ဝဒေ၊ ရာ၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ဂန္ဓယတိ၊ ပြတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဂန္ဓော**၊ မည်၏။ အတ္ထနော၊ မိမိဟူသော ရနံ့၏။ ဝတ္ထုံ၊ မိုရာ ဒြဗ်ကို။ ဣဒံ၊ ဤ ဒြဗ်သည်။ သုဂန္ဓံ၊ ရနံ့ကောင်း၏။ ဣဒံ၊ သည်။ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ ရနံ့မကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သူစယတိ ပကာသေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋ္ဌိစ္စန္နံ၊ ဖုံးလွှမ်းသော။ ပုပ္ဖဖလာဒိ ံ၊ အပွင့်, အသီးစသည်ကို။ ဣဒံ(ပုပ္ဖဖလာဒိ)၊ သည်။ ဘော်ဟု၊ ၌။ အတ္ထိဟိ၊ ၍။ ပေသုညံ၊ ချောပစ် ကုန်းတိုက်ခြင်းကို။ ကရော-နွော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

အထ ဝါ၊ ကား။ မနာပဂန္ဓော၊ ကောင်းသော ရနံ့သည်။ သုဂန္ဓ-ဟာဝေန၊ ကောင်းသော ရနံ့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ မကောင်းသော ရနံ့ကို။

ဂန္ဓယတိ ဆိန္ဒတိ၊ ၏။ အမနာပဂန္ဓော စ၊ မဒကာင်းသော ရနံ့သည်လည်း။ ဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝေန၊ ဖြင့်။ သုဂန္ဓံ၊ ကို။ ဂန္ဓယတိ ဆိန္ဒတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဂန္ဓော၊** မည်၏။ ဗွေ ပန၊ ဌ်ကား။ ဂန္ဓသဒ္ဒေ၊ ၏။ ဆေဒနဝါစကတ္တေ၊ ဖြတ်ခြင်းကို ဟောသည်၏ အဖြစ်၌။ "အတ်။ပ။ဂန္ဓနော"တိ အယံပါဋိ၊ သည်။ နိဒဿနံ၊ တည်း။

သား ၃-ပျိုး

အတိဇာတံ၊ သဒ္ဒါ, သီလစသည်ဖြင့် မိဘကို လွန်၍ဖြစ်သော။ ပုတ္တံ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ အနုဇာတံ၊ သဒ္ဒါ, သီလစသည်ဖြင့် မိဘသို့ အတူ လိုက်၍ဖြစ်သော။ ပုတ္တံ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝဇာတံ၊ သဒ္ဒါ,သီလစသည်ဖြင့် မိဘအောက် ယုတ်၍ ဖြစ်သော။ ပုတ္တံ၊ ကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ န ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယော၊ အကြင် အဝဇာတသားသည်။ ကုလ-ဂန္ဓော၊ အမျိုး၏ သဒ္ဒါ,သီလစသော ကျင့်ဝတ်ကို ဖြတ်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ (ဣတိ-ဝုတ်။)

ဝါ၊ ကား။ ဝါယုနော၊ လေသည်။ နိယမောနော၊ ဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓော၊ မည်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ **ကစ္စာ-ယနသ္မိံ**၊ ၌။ "ခါဒါမဂမောနံ ခန္ဓဗ္ဗနော"တိ၊ ၌။ ခါဒဘာဝဂမိဏ္ဍေ ဗ္ဗတေသံ၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ ယထာဂ္ဂမံ၊ တိုင်း။ ခန္ဓအန္ဓဂန္ဓာဒေသာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားလျက်။ ဓရိယတေ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဣဟိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုဝတ္ထုသည်။ ဂန္ဓော၊ မည်၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဝေယျာဂရဏေန၊ ပျာဂရဏ်းတတ်သော။ နိဗ္ဗိနယဒဿိနာ၊ သဒ္ဒါနည်းကို မြင်လေ့ရှိသော။ **ဘဒန္တေန** ဗုဒ္ဓဒတ္တာစရိယေန၊ အရှင်ဆရာ ဗုဒ္ဓဒတ်သည်။ အာဘိဓမ္မာဝတာရေ၊ ၌။ (ထည့်။) "ဂစ္ဆန္တော၊ သွားလျက်။ ဓရိယတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သူစနတောပိ၊ ပြတတ်, ချေပစ်တတ်သောကြောင့်လည်း။ ဂန္ဓော၊ မည်၏။" ဣတိ ဘေ(ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ရသ-ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်နှင့်ရှုပ်ပြီး

ရသဓာတုဝသာ စေဝ၊ ဖြင့်ရင်း။ ရမာသဓာတုတောပိ စ၊ ရမု-ဓာတ်, အသ-ဓာတ်အားဖြင့်ရင်း။ **ရသ**သဒ္ဒဿ၊ နိပ္ဖတ္တိ ၊ ကို။ ဓမ္မရသညုနော၊ ပါဠိဓမ္မ၏ အရသာကို သိကုန်သော ပညာရှိတို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်၏။

[၃၇၁] ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ **ရ**သောတိ၊ ကား။တံ၊ ထိုအရသာကို။ ရသန္တိ အဿာဒေန္တိ၊ သာယာကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ သာယာအပ်သော သတ္တိ ကြောင့်။ **ရ**သော၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုအရသာကို။ ရမန္တာ၊ မွေ့လျော်ကုန်လျက်။ အသန္တိ၊ စားကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ စားအပ်သော သတ္တိကြောင့်လည်း။ **ရ**သော၊ မည်၏။ **စ**(သစ္စံ)၊ ၏။ နံ၊ ထိုအရသာကို။ ရမမာနာ၊ မွေ့လျော်ကုန်လျက်။ အသန္တိ၊ စားကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "ရသော"တိ၊ ဟူ၍။ ပရိဒီပိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ ဝေါ(ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ(ဝုတ္တံ ဝေ)၊ တည်း။ တတြ(ဝစနေ)၊ ဌ။ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒေဝမနုဿာ-ဒယော၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရမမာနာ၊ ကုန်လျက်။ နံ ဓမ္မဇာတံ၊ ထိုသဘောတရားကို။ အသန္တိ ဘက္ခန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ရသော နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိရုတ္တညုဟိ၊ ဝိဂြိုဟ်ကို သိကုန်သော ပညာရှိတို့သည်။ ပရိဒီပိတော၊ ၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပဒစ္ဆေဒေါ ပန၊ ကိုကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တဟိ ၊ ထို "နံ သန္တိ"ဟူသောပုဒ်၌။ နံ အသန္တိ နံ သန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဟိ၊ ပဒစ္ဆေဒမှတပါး ပဒတ္ထကား။တတ္ထ၊ ထို နံ အသန္တိဟု ပုဒ်ဖြတ်အပ်သော"ရမမာနာ နံ သန္တိတိ ရသော"ဟူသောပုဒ်၌။ကမ္မကာရကဘာဝေန၊ အဝုတ္ထ-ကမ္မသာဓနေ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ရသ-ပုဒ်၏ အနက်ကို။ ဣစ္ဆိ-တော၊ ၏။

[**အမှာ**] (ဝါကျအခိုက်၌ ကတ္တားကိုဟော၍ ပုဒ်ပြီးအခါ ကံကိုရသောကြောင့် အဝုတ္ထကမ္မသာဓနဟူလို)။

ကျမ်းဆရာအမှာ။ ။ဣတိ ဝုတ္တာနုသာရေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ အဝုတ္တသု၊ ကုန်သော။ ပဒေသုပိ၊ တို့ဌာ်လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ နယညူဟိ၊ နည်းကိုသိ ကုန်သော ပညာဒ္ဓိဂုဏ်သည်။ သုသောဘနော၊ လွန်စွာတင့်တယ် လျှောက်ပတ်သော။ နယော၊ ကို။ နေယျော၊ သိအပ်, ဆောင်အပ်၏။

အနိပ္ပန္နသဒ္ဒါ, ဓာတုရူပကသဒ္ဒါမျှား

ယေ(သဒ္ဒါ)၊ တို့သည်။ ဓာတုစိန္တာယ၊ ဓာတ်ကို ကြံခြင်းမှ။ မုတ္တာ၊ လွတ်ကုန်၏။ တေ(သဒ္ဒါ)၊ တို့ကို။ အနိပ္ပန္နာတိ၊ အနိပ္ပန္န-ပါဠိပဒိက-ပုဒ်တို့ ဟူ၍။ မတာ၊ ကုန်၏။ တော စာပိ၊ ထို အနိပ္ပန္န-ပါဠိပဒိက-သဒ္ဒါတို့သည်လည်း။ ဗဟုဝေါ၊ မျှားစွာ။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ(သဒ္ဒါ)၊ တို့သည်။ ကေ၊ အဂၢိသည်တို့နည်း။ (ထည့်) **ပိတ-လောဟိတကာဒယော**၊ တို့ကည်း။

နိပ္ပန္နသဒ္ဒါ အနိပ္ပန္နဖြစ်လာပုံ

ဓာတူဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိပ္ပန္နေ၊ ပြီးသော။ သဒ္ဒေ အပိ၊ ၌လည်း။ **ဂေါ**ဣတိ အာဒယော၊ တို့သည်။ ဂဝါဒိဝိဓိဘောဒေတာ၊ **ဂေါ-အစ**ရှိသော အစီအရင်အထူးအား ဖြင့်။ အနိပ္ပန္နံ၀၊ အနိပ္ပန္နကိုသာလျှင်။ ပေကွန္တိ၊ ငဲ့ကုန်၏။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "ဂစ္ဆတိတိ ဂေါ"ဣတိ ဝုတ္တပဒံ၊ ဂစ္ဆတိတိ **ဂေါ**-ဟူ၍ နိပ္ပန္နအား ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောပုဒ်ကို။ ပုန၊ ဘန်။ အနိပ္ပန္နံ၊ ဓာတ်ဖြင့် မပြီးသည်ကို။ ကရိတ္တာန၊ ၍။ "ဂါ၀ေါ"-ဣစ္စာဒိကံ၊ ဂါ၀ေါ ဤသို့ အစရှိသော ရုပ်ကို။ အဖြဝုံ၊ ကုန်၏။

ကေန္ဆေန၊ ဖြင့်။ အနိပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒါ၊ တို့သည်။ **ဝိဒုဒ္ဓ**ဣဘာဒယော၊ ဝိဒုဒ္ဓ-ဣ-စသော သဒ္ဒါတို့တည်း။ ဓာတုရူပက-သဒ္ဒါ စ၊ ဓာတ်သဘောရှိသော သဒ္ဒါတို့သည်ကား။ ပဗ္ဗတာယတိ အာဒယော၊ ပဗ္ဗတာယတိ-စသော သဒ္ဒါတို့တည်း။ [ဓာတုရူပ ဖြစ်ဟန်ကို ဘေဒစိန္တာ(၃၂၂'၃၂၃ဂါထာ)မှယူ။]

၁-ဝိဒုဒ္ဓ။ ဒုအား-ဒေ-ဝေ-ဝ(ဒ္ဓ)။

သေယျံထိဒံ၊ ထိုသဒ္ဒါ အတိနည်း။ "ဝိဇ္ဇ||ဘော၊ ဝိဇ္ဇ||ဘမင်းသား။ တိသော၊ တိသမည်သော သူ။ [**အဘိဓာန်ဋီကာ၌ တိသကို နိပ္ပန္န ကြံသေး၏။**] ယေဝါပနော၊ ယေဝါပနတရား။ ပိတာ၊ အရှေ့။ [**ပိတ-သဒ္ဒါ သောက်ဘွယ်ကိုဟောမူ နိပ္ပန္နကေန်။**] လောဟိတံ၊ အနီ။" [**ဤ၌လည်း သွေးကို ဟောမူ နိပ္ပန္နကေန်။**] ဣစ္ဆေဝမာဒီနိ၊ ကုန်သော။ နာမိကပဒါနိ၊ တို့သည်။ အနိပ္ပန္နာနိ၊ ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

"နီလံ ပိတံ ယေဝါပနကော" ဣစ္ဆာဒီနိ ပန၊ တို့သည်ကား။ **နီလ**၊ နီလ-ဓာတ်သည်။ **ဝဏ္ဏော**၊ ညိုသောအဆင်း၌ ဖြစ်၏။ **ပိတ**၊ သည်။ **ဝဏ္ဏော**၊ ရှေ့သော အဆင်း၌။ ကေ **ရေ ဂေ**၊ သည်။ **သဒ္ဒေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ဣတိဓာတုဃေန၊ ဤသို့ သောဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ နီလတိ၊ ညို၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **နီလံ**၊ မည်၏။ ပိတတိ၊ ရှေ့၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ပိတံ**၊ **မည်၏။** ယေဝါပန ဣတိ ဝစနေန၊ ယေဝါပန-ဟူသော စကားဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကိယတေ ကထိယတေ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ယေဝါ-ပနကော**၊ မည်၏။ ဣတိ နိဗ္ဗစနံ၊ ဤသို့သော ဝိဂ္ဂိဟ်ကို။ .အရဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ(ကသ္မာ)၊ ကြောင့်။ နိပ္ပန္နာနိတိ၊ ၍။ ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ကေစိ ပန၊ ကား။ ဇ္ဈာ၊ ၌။ ဝဒေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ "နီလတိ ပိတ-တိ"တိအာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ကြိယာပဒါနိ၊ တို့သည်။ တေပိ ဣကော၊ သော။ ဗုဒ္ဓဝစနေ၊ ၌။ နိ ဒိဿန္တိ ဖုနေ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ [၃၇၂] ကိဉ္စာပိ နိ ဒိဿန္တိ၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ လည်း။ သော ဘာသာ၊ ဤစကားသည်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇမာနာ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ ပုရာဏ-ဘာသာ၊ စကားဟောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဟိ (တံ ပါဂဋံ ကရောမိ)၊ အုံ့။ "နာထတိတ့ နာထော"တိ ဇ္ဈာ၊ ၌။ "နာထတိ"ဣတိ ကြိယာပဒံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဝစနေ၊ ၌။ ကိဉ္စာပိ နိ ဒိဿတိ၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ လည်း။ **နာထ ယာစနောပတာပိဿရိယာသိသနေသူတိ**၊ ဟူ၍။ ဓာတုနော၊ ၏။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်။ **အဋ္ဌကထာစရိယာ**၊ တို့သည်။ ဂဏ္ဌိ သု-ယေဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ သို့။ ဝေါ၊ တူ။ ဣဒံ သမ္ဘဒ်၊ ဤပုံပြင် ညီညွတ်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ [**နာထတိကြိယာရှိကြောင်းကို အောက်၊**

(နိုတိခ၁တု-နိ၁ယ-၃၂)၌ မြဲ့ပြီ]။ ဟိ (သစ္ခံ)၊ ၏။ ကြိ၁ယ၁ဒ၁ရိဟီနော၊ ကြိ၁ယ၁ပုဒ်ယုဘ်သော။ ခ၁တု၊ ကို။ နှ ဝုစ္စေယ္ယ၊ မဆိုအပ်ရာ။

ကိဉ္စ ဘိယျော၊ သည်သာ မဟုတ်သေး။ "ယာဝ၊ လောက်။ ဗျာတိ၊ မျက်စိဘုဉ်၏။ ယာဝ၊ လောက်။ နိမ်သတ်၊ မျက်စိ[illegible]။ ဝေတြာပိ၊ ထိုမျက်စိဘုဉ်ခြင်း, မှိတ်ခြင်းခဏ၌လည်း။ ဘယော၊ အရှယ်သည်။ ရသတိ၊ ယုတ်၏။" ဣတိ ဇ၁တကပါဠိယံ: ဤဇ၁တ်ပါဠိ၌။ ဤမလှီ ဗုဒ္ဓပြုခဲ့၊ ဤ ယခုဘုရားဖြစ်သော အခါ၌။ ဒေ၁မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဝေါဟာရ၀ယော ဆိုရိုး လမ်းခြောင်း၌။ အသဒ္ဓရန္တံ၊ မသွားမဖြစ်သော။ ပုရာဏာ၊ သာ၁ဘူတ၊ စကားဟောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ "ဗျာတိ" တိ ကြိ၁ယ၁ပဒမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဒိဿတိ ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ ဤ။ "နိလတိ ပိ၁တတိ" တိ အာဒိဟိပိ၊ ဤသည် လည်း။ ပုရာဏ၁သာ၁ဘူ၁တ၁ဟိ၊ စကားဟောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ကြိ၁ယာပဒ၁ဟိ၊ ကိုလည်း။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။

တတ္ထ၊ ၌။ **ယာ၀ ဗျာတိ**ဘိ၊ ကား။ ယာ၀၊ လောက်။ ဥမ္မိသတိ၊ မျက်စိ ကိုဘုဉ်၏။ ဟိ (သစ္ခံ)၊ ၏။ အယံ၊ ဤဗျာဟိ-ဟူသော ဝေါဟာရသည်။ ယသ္မိံ ကာလေ၊ ၌။ ဗေ၁မိ၁ဒ္ဓာ၊ သည်။ စူဠ၁ဗေ၁ဓိ နာ၁မ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာ၁ဇကော၊ သည်။ အ၁ဟာ၁သိ၊ ဖြစ်၏ တသ္မိံ ကာ၁လေ၊ ၌။ ဝေါဟာ-ရော၊ တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝိဇ္ဇ၊ ဘသ္ဒါ၁ယော၊ ဟူသည်။ ခ၁တု-ဝ၀သေန၊ ဖြင့်။ အနိ၀ုန္နာ နာ၁မ၊ မည်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ ဤ။ ပဗ္ဗတာ၁ယ၁ဘိ။ပ။ ဣ၁ဇ္ဇ၁မ၁ဒ၁ယော စ၊ တို့သည်ရှင်း။ အတိ-ဟတ္ထယ၁ဘိ။ပ။ ဣ၁ဇ္ဇ၁မ၁ဒ၁ယော စ၊ တို့သည်ရှင်း။ ခ၁တု၀ဝ၀သေန၊ ကေန္ဒ် ခ၁တ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အနိ၀ုန္နာ၁ယေ၀ နာ၁မ၊ မည်ကုန်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ၌။ ပဗ္ဗတာ၁ယ၁ဘိ။ပ။ စိ၀ိ၀ဋ္ဌာ၁ယ၁ဘိ၊ (ထင်ပြီ) ဝတ္ထု၊ ဂေါခိ-ကထေရ်၏ ဝိညာဉ်ကိုရှာသော မာရ်နတ်ဖြစ်သည်။ ဓူ၊မမိ၀၊ အခိုးကိုကဲ့သို့။ အတ္ထာနံ၊ ကို။ အာ၀စရတိ၊ ပြု၏။ **ဓူ၊မာ၁ယ၁ဘိ**၊ မာရ်နတ်ဖြစ်သည် အခိုးကိုကဲ့ သို့ ကိုယ်ကိုပြု၏။ သဒ္ဒေါ၊ ဥသျှစ်သံးကျွေသော အသံသည်။ ဒုဒ္ဒုဘ၁ဠ္ဠ၁ဘိ၊ ဒိုင်းဒိုင်းမြည်၍။ အာ၀စရတိ (ပ၁တတိ)၊ ကျ၏။ **ဒုဒ္ဒုဘာ၁ယ၁ဘိ**၊ ဒိုင်းဒိုင်းမြည် ၍ကျ၏။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မေတ္တာ၁ယ၁ဘိ၊ ချစ်ခြင်းကိုပြု၏။ တထာ၊ ဤ။

ကရုဏာယတိ၊ သနားခြင်းကိုပြု၏။ မမ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတိ၊ ယူ၏။ **မမာယတိ**၊ မရက်မစက်မြတ်နိုး၏။ပ။ [၃၇၃] အာစရိ-ယော၊ သည်။ အပုတ္တံ၊ သော။ သိဿံ၊ ကို။ပ။ ပဋိယတိ၊ မိမိပုဆိုးကို **အလို**ရှိ၏။ပ။ **ပမာဏယတိ**၊ အဘိုင်းအရှည်ကိုပြု၏။ ကုသလံ၊ **အနာ**မရှိသည်ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ **မေး**၏။ **ကုသလယတိ**၊ **အနာ**မရှိသည်ကို **မေး**၏။ပ။

တြ**ဗ** (ဝစနေ)၊ ဌ။ **အ**ယံ၊ ကား။ ပဒမာလာ၊ **တ**ည်း။

ပဗ္ဗတာယတိ၊ ၏။ ပဗ္ဗဘာယန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ **အ**ဌန္ဓံ၊ ကုန်သော။ ဝိဘတ္တိနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သေသံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ "သမုဒ္ဒါယဘိ ဆတ္တိယတိ"တိ **အ**ာဒီသု၊ တိုဌ။ ဇေံ၊ ဤ**အ**ဘူတည်း။ **တ**ြ**ဗ**၊ ဌ။ ကာရိတာသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ပဗ္ဗတာယန္တံ၊ တောင်ကိုကဲ့သို့ ပြုသောသင်္ဘာကို။ ပယောဇယတိ၊ ယှဉ်**စေ**၏။ ပဗ္ဗတာယတိ၊ တောင်ကိုကဲ့သို့ ပြု**စေ**၏။ ပုဗ္ဗိယန္တံ၊ သားကိုကဲ့သို့ ပြုသောသူကို။ ပယောဇယတိ၊ **စေ**၏။ ပုတ္တိယတိ၊ **စေ**၏။ ဣစ္စာဒိ၊ သော။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ကာရိုက်ကျေသဖြင့် ပုဒ်ပြီးခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ **အ**ယံ ပန၊ ကား။ ပဒမာလာ၊ **တ**ည်း။ ပဗ္ဗတာယတိ၊ **စေ**၏။ပ။ သေသံ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဣစ္စေဝံ၊ လျှင်။ ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ နိပ္ဖန္နာနိပ္ဖန္နပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘာ-ဝိတာနိ၊ ပြ**အ**ပ်ကုန်ပြီ။

ဓာတုဂဏလက္ခဏာ ဆယ်မျိုး ဣဒါနိ၊ ဌ။ ဓာတုဂဏလက္ခဏံ၊ ဓာတ်နှောင်သက်သော ပစ္စည်းဖြင့် ဘွဲ့ဒီဂုဏ်းစသည်ကို မှတ်ခြင်းငင်း။ **အ**ဓာတုလက္ခဏံ၊ ဂုဏ်းကိုပြုတတ်သော ပစ္စည်းမနှောင်းခြင်းဟူသော **အ**ဓာတုလက္ခဏာဌာ။ ကာရိတပစ္စယယောဂံ၊ ကာရိုက်ပစ္စည်းနှင့်ယှဉ်ခြင်း။ သကာရိတေကကမ္မဒ္ဒိကမ္မတိကမ္မပဒံ၊ ကာရိုက်နှင့်တကွ ကံတခုရှိသော ပုဒ်, ကံနှစ်ခု ရှိသောပုဒ်, ကံသုံးခုရှိသောပုဒ်ဌာ။ ဥပဟနိယရူပဂဏံ၊ ကြံ**အ**ပ်သော ရူပ်**အ**ပေါင်းဌာ။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ ဧက-ဂဏိကဒ္ဒိဂဏိကဧတဂဏိကပဒံ၊ တဂိုဏ်းနှင့် ယှဉ်သောပုဒ်, နှစ်ဂိုဏ်းနှင့် ယှဉ်သောပုဒ်, သုံးဂိုဏ်းနှင့် ယှဉ်သောပုဒ်ဌာ။ ဃုဒ္ဓကဘ္ဘုမောတုကဘ္ဘုံ

ပဒရူပံ၊ သုဒ္ဓကတ္တားပုဒ်၏ ရူပ်. ဟေတုကတ္တားပုဒ်၏ ရူပ်ရင်း။ အကမ္မဘာဝ-ပဒရူပံ၊ ကံမရှိသော ဘောပုဒ်၏ရူပ်ရင်း။ ဧကကာရိတဒ္ဒိကာရိတပဒံ၊ တခု သောကာရိုက်ပစ္စည်းသက်သောပုဒ်, နှစ်ခု သော ကာရိုက်ပစ္စည်းသက်သောပုဒ်ရင်း။ အကာရိတ ဒ္ဒိကမ္မကပဒဥ္စ၊ ကာရိုက်မသက် ကံ နှစ်ချက်ရှိသော ပုဒ်ရင်း။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ယထာရဟာ၊ စွာ။ ကလယောမ၊ ကုန်အံ့။

ဓာတုဂဏလက္ခဏာ။ ။တတြ၊ ထိုဆယ်ပါးတို့တွင်။ သဗ္ဗဓာတုကနိသိ-ဒေ၊ သဗ္ဗဓာတ် ဝိဘတ်ဌာ ရှိသော။ သုဒ္ဓကတ္တုပ-ယောဂေ၊ သုဒ္ဓကတ္တား၏ ပြယုဂ်၌။ သုဒ္ဓသရဓာတုတော ဝါ၊ သုဒ္ဓသရ-ဓာတ်နောင်မှရင်း။ ဧကသရတော ဝါ၊ မှရင်း။ အာ ,ကသရပေါ ဝါ၊ မှရင်း။ **အပစ္စယသ၊** ၏။ ပရဘာဝေါ၊ နောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ **သာမညလက္ခဏဝသေန၊** ဖြင့်။ **ဘူဝါဒိဂဏလက္ခဏံ၊** မည်၏။ **ဝိသေသ-လက္ခဏာဝသေန** ပန်၊ ဖြင့်ကား။ **အာချာတတ္တာ၊** အာချာတ်၏ သဘောဖြစ်၌။ ဣကာရန္တံဝနေကသရခဝတုတော၊ ဣကာရန္တ အနေကသရခဝတ်နောင်မှ။ **အပစ္စယေန၊** နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ **နိစ္စံ၊** မြဲ။ **နိဂ္ဂဟီတာဂမနဉ္စ၊** သည်ရင်း။ **နာမိကတ္တာ၊** နာမ်၏အဖြစ်၌။ **နိဂ္ဂဟီတာဂမနမတ္တဉ္စ၊** သည်ရင်း။ **ဘူဝါဒိ-ဂဏလက္ခဏံ၊** မည်၏။

အာချာတတ္တာ၊ ၌။ **ကတ္တရိ၊** ၌။ **ဓာတူဟိ၊** မှ။ **အပစ္စယေန၊** နှင့်။ **သဒ္ဒိံ၊** ကွ။ **နိယတဝသေန၊** ဖြင့်။ **နိဂ္ဂဟီတာဂမနံ၊** သည်။ **သာမညလက္ခဏ-ဝသေန၊** ဖြင့်။ **ရုဓာဒိဂဏလက္ခဏံ၊** မည်၏။ [၃၂၄] **ဝိသေသလက္ခဏ-ဝသေန** ပန်၊ ဖြင့်ကား။ **အာချာတတ္တာ၊** ၌။ **ကတ္တရိ၊** ၌။ **ဓာတူဟိ၊** မှ။ **ဣဝဏ္ဏေကာရောကာရပစ္စယေဟိ၊** ဣ, ဤ, ဇ, ဩ ပစ္စည်းဟူနှင့်။ **သဒ္ဒိံ၊** တကွ။ **နိယတဝသေန၊** ဖြင့်။ **နိဂ္ဂဟီတာဂမနဉ္စ၊** သည်ရင်း။ **နာမိကတ္တာ၊** ၌။ **အနိယတဝသေန၊** ဖြင့်။ **နိဂ္ဂဟီတာဂမနမတ္တဉ္စ၊** သည်ရင်း။ **ရုဓာဒိဂဏ-လက္ခဏံ၊** မည်၏။

ကတ္တရိ၊ ၌။ **ဓာတူဟိ၊** မှ။ **အာဒေသလာဘာလာဘိဝနာ၊** စ-ဝဂ် အပြုစသော **အာဒေသကိုရခြင်း, မရခြင်းရှိ**သော။ **ယပစ္စယသ၊** ၏။ **ပရဘာ-ဝေါ၊** သည်။ **ဒိဝါဒိဂဏလက္ခဏံ၊** မည်၏။

ကတ္တရိ၊ ၌။ **ဓာတူဟိ၊** မှ။ **ယထာရဟံ၊** စွာ။ **ဏု ဏာ ဉဏာပစ္စယာနံ၊** **တို့၏**။ **ပရဘာဝေါ၊** သည်။ **သ္ဝာဒိဂဏလက္ခဏံ၊** မည်၏။

နိတိ ဓာတု-နိ ၂—၃၂—ပ-မ-သ-စ

ကတ္တာရိ၊ ၌။ ဓာတူဟိ၊ မှ။ နာပစ္စယဿ၊ ၏။ ပရဘာဝေါ၊ သည်။ **ကိယာဒိဂဏလက္ခဏံ၊** မည်၏။

ကတ္တာရိ၊ ၌။ ဓာတူဟိ၊ မှ။ အာချာတတ္တော၊ ၌။ အပ္ပကတရပ္ပယောဂ-ဝသေန၊ အနည်းငယ်သော ပြယုဂ်၏အစွမ်းဖြင့်။ နာမိကတ္တော၊ ၌။ ပစုရပ္ပ-ယောဂဝသေန၊ များသော ပြယုဂ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပ္ပဏ္ဏာပစ္စယာနံ၊ တို့၏။ ပရဘာဝေါ၊ သည်။ **ဂဟာဒိဂဏလက္ခဏံ၊** မည်၏။

ကတ္တာရိ၊ ၌။ ဓာတူဟိ၊ မှ။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ဩယိရပစ္စယာနံ၊ တို့၏။ ပရဘာဝေါ၊ သည်။ **တနာဒိဂဏလက္ခဏံ၊** မည်၏။

အာချာတတ္တော၊ ၌။ ကတ္တာရိ၊ ၌။ ဓာတူဟိ၊ မှ။ သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။ **ဏေဏယ-**ပစ္စယာနံ၊ တို့၏။ ပရဘာဝေါ၊ သည်။ သာမညလက္ခဏဝသေန၊ ဖြင့်။ **စုရာဒိဂဏလက္ခဏံ၊** မည်၏။ ဝိသေသလက္ခဏဝသေန ပန၊ ဖြင့်ကား။ အာချာတတ္တော၊ ၌။ ဣကာရန္တဓာတုတော၊ မှ။ **ဏေဏယပစ္စယေဟိ၊** တို့နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ နိစ္စံ၊ မြဲ။ နိဂ္ဂဟီတာဂမနဥ္စ၊ သည်ရင်း။ နာမိကတ္တော၊ ၌။ နိဂ္ဂ-ဟီတာဂမနမတ္တဥ္စ၊ မျှသည်ရင်း။ **စုရာဒိဂဏလက္ခဏံ၊** မည်၏။

အဓာတုလက္ခဏာ။ ။ဂဏသူစကာနံ၊ ဘ္ဘာဒိ-စသောဂိုဏ်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊ အ-စသော ပစ္စည်းတို့၏။ အပရတ္တာ၊ မနှောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ **အဓာတုလက္ခဏံ၊** ဓာတ်မဟုတ်ဟု မှတ်ကြောင်းတည်း။

ဣတိ၊ သို့။ ဓာတုဂဏလက္ခဏံ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ အဓာတုလက္ခဏံ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ ဝိဘာဝိတံ၊ ပြီ။

ကာရိတပစ္စယယောဂ။ ။ကာရိတပစ္စယဿ၊ ၏။ ယောဂေ၊ ၌။"ဏေ ဏ-ယော၊ ၎င်း။ ဏာပေ ဏာပယော စ၊ ၎င်း။" ဣတိ ဣမေ စတ္တာရော၊ တို့သည်။ **ကာရိတပစ္စယာ၊** မည်ကုန်၏။

ဥဝဏ္ဏန္တာ၊ ဥဝဏ္ဏန္တ-ဓာတ် နောင်မှ။**ဏေ ဏယာ၊** ဏေ-ပစ္စည်း, ဏယ-ပစ္စည်းတို့သည်။ အာသုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ **အာဒန္တာ၊** အာ-အဆုံးရှိသော ဓာတ်နောင်မှ။ ပစ္ဆိမာ ဒုဝေ၊ နောက်ဖြစ်သော ဏာပေ ဏာပယ-နှစ်ပစ္စည်းတို့သည်။ အာသုံ၊ ကုန်၏။ သေသတော၊

ဥဝဏ္ဏန္တိ, အာကာရန္တိမာတ်မှ ကြင်းသော အကာရန္တ-စသော မာတ်နောင်မှ။ စတုရော ဝါ၊ တို့သည်ရင်း။ [ဝိသေသအားဖြင့် စုရာဒီမှ ကြင်းသော ဂိုဏ်းကိုရည်သည်]။ ဒေ့ဝါ၊ နောက် နှစ်ပစ္စည်း တို့သည်ရင်း။ [စုရာဒီ ဂိုဏ်းကိုရည်သည်]။ အာသုံ၊ ကုန်၏။ အစာ-တုတော၊ ဂေါန္ဓမာတ်မှတပါးသော ပဗ္ဗဇ-စသော နာမ-မာတ် နောင်မှ။ ဏယော ယေဝ၊ ဏယ-ပစ္စည်းသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ကတြ၊ ထို ဥဝဏ္ဏန္တ-စသော မာတ်တို့၌။ [illegible] (သမ္မန်)။ သာဝေတိ၊ ကြားစေ၏။ [illegible] ပွါးစေ ၏။ပ။ သြဘာသေတိ၊ လင်းလင်းစေ၏။ [illegible] ဟောပို့ ပြုသည်။ [illegible] ၌။ ဥဝဏ္ဏန္တမာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

[၃၇၅] ဒါပေတိ၊ ပေးစေ၏။ [illegible] ။ နှာပေ-တိ၊ စင်စေ၏။ နဟာပေတိ၊ [illegible] ။ [illegible] ။ အာကာရန္တ-မာတုရူပါနိ ၊တို့တည်း။

သောသေတိ၊ သွေးခြောက်စေ၏။ ။ [illegible] ။ [illegible] ။ အကာရန္တမာတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ သံသာရတော၊ မှ။ ဂေါကံ၊ ကို။ ဥပေတိ၊ ထွက်မြောက်စေ၏။ ဥပယတိ၊ စေ၏။ ဣဒါဟုရူပါနိ၊ ဤ-မာတ်၏ ရူပ်တို့ တည်း။ နိဂ္ဂစ္ဆာပေတိ၊ တွက်မြောက်စေ၏။ ဣကိ (အယံ)၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ဥပေတိ ဥပယတိ-ဟူသော ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ ကည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ ဣမာနိ၊ ဤဥပေတိ-စသော ပုဒ်တို့သည်။ နိပုဗ္ဗာယ၊ နိ-ရှေးရှိသော။ ဣဓဝတုယာ၊ ဣ-မာတ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္ဘူတာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတုကတ္တုရူပါနိ၊ တို့တည်း။ တထာ ဟိ၊ ဤ။ ဘုဒ္ဓကတ္တုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သယံ၊ သည်။ သံသာရတော၊ မှ။ ဥယတိ နိဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ထွက်မြောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ပါဝေတိ၊ ဆိုစေ၏။ ပါဝယတိ၊ စေ၏။ ဥ[illegible]တုရူပါနိ၊ တို့တည်း။ ဝဒါပေတိ၊ ဆိုစေ၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ ဧတေသံ၊ သိုပါဝေတိ-စသော

ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ ဣမာနိ၊ ဤပါဝေတိ-စသော ပုဒ်တို့သည်။ ပပုဗ္ဗာယ၊ သော။ ဥဓာတုယာ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္ဘူ-တာနိ၊ ကုန်သော။ ဟေတုကတ္တုရူပါနိ၊ တို့တည်း။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "ယော၊ သည်။ အာတုမာနံ၊ ကိုယ်ကို။ သယမေဝ၊ လျှင်။ ပါဝ၊ ဆို၏။" ဣဟိ၊ ဤသို့။ အာဟစ္စ ဘာသိတံ (အာဟရိတ္စာ ဘာသိတံ)၊ ကိုယ်တော်တိုင်ဆောင်၍ ဟောတော်မူအပ်သော။ သုဒ္ဓကတ္တုပဒံ၊ သည်။ ဒီဃတိ၊ ၏။

[အမှာ] ခနန္တာ' လုကလမ္ဘာနိ၊ ဗိလာနိ တက္ကလာနိ စ။
ကောလံ ဘလ္လာတကံ ဗေလ္လံ၊ သာ နော အာဟစ္စ ပေါသတိ။—
ပဋေသော ဗေယ်ယန္တရ (ခု-၇-၃၆၆)၌ကဲ့သို့ အာဟစ္စ-ပုဒ်ကား အာဟ-ရိတ္စာ အနက်ရှိ၏။

ပသဝေတိ၊ ကုန်စေ၏။ပ။ ကခ်ေတိ၊ တောင့်တစေ၏။ ဝါ၊ ယုံမှားစေ-၏။ပ။ အာစိက္ခာဝေတိ၊ ကြားစေ၏။ပ။ ဣဝဏ္ဏနာဝတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ခိယေတိ၊ ခဲစေ၏ ။ပ။ [ခေ ခါဒနသတ္တာသု ဓာတ်နက်]။ မိလာယေ-တိ၊ ညှိုးနွမ်းစေ၏။ ဝါ၊ ကစေ၏။ မိလာယယတိ၊ ၏။ [**မိလေ ဂတ္တဝိနာမေ ဓာတ်နက်**]။ ကောရနာဝတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

သိယေတိ၊ ပြီးဆုံးစေ၏။ သိယယတိ၊ ၏။ [**သော အန္တကမ္မနိ ဓာတ်-နက်**]။ ဩကာရနာဝတုရူပါနိ၊ တို့တည်း။

ပဗ္ဗတာယာယတိ၊ တောင်ကိုကဲ့သို့ ပြုစေ၏။ ပုတ္တိယာယတိ၊ သားကို-ကဲ့သို့ ပြုစေ၏။ အဓာတုနိဿိတာနိ၊ ဓာတ်ကို မမှီကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့တည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သေသာနိ၊ ကုန်သော။ အဝုတ္တာနိပိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ ပါဠိနယညုနာ၊ ပါဠိနည်းကိုသိသော။ ဝိညုနာ၊ သည်။ ဝိညာတုံ၊ ၎။ သက္ကာ၊ ၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ နှ ဒဿိတော၊ အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ **ကာရိတပစ္စယယောဂေါ**၊ ကို။ သခ်ေပန၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝိတော၊ ပြီ။

သကာရိတေက ကမ္မာဒိ။ ။[၃၇၆] ဣဒါနိ၊ ၌။ **သကာရိတေကကမ္မာ-ဒီနိ**၊ တို့ကို။ ပြ||မ၊ ကုန်အံ့။

ဟိ (ဝိတ္ထာရေမိ)၊ အုံ့။ ကာရိတပစ္စယေ၊ ကို့။ လဒ္ဓေ၊ သော်။ အကမ္မကာ၊ ကံမရှိသော ဓာတ်တို့သည်။ ကေကမ္မာ၊ ကံတခု ရှိကုန် သည်ရင်း။ ဒိုကမ္မာ ဝါပိ၊ ကံနှစ်ခု ရှိကုန်သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သကမ္မာ စ၊ သကမ္မက-ဝေါ် ကိုသည်သည်း။ ဒိုကမ္ဗ-ကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

သယံ၊ မိမိသည်။ သောဧတိ၊ သုတ်သင်၏။ သော၊ ထိုသူ သည်။ ဘူမိ ံ၊ မြေကို။ သောဓာပေတိ၊ စင်စေ၏။ [ဧကကမ္ပ] သော၊ သည်။ပရေ၊ သူတပါးတို့ကို။မဟိ ံ၊ မြေကို။သောဓာပေတိ၊ သုတ်သင်စေ၏။ [ဒ္ဒိမ္ပက] သော၊ သည်။ နရံ၊ လူကို။ ကမ္ပံ၊ အမှုကို။ ကာရယတိ၊ ပြုစေ၏။ဣဒံ (ဥဒါဟရဏံ)၊ ကို။ကမ္ပတော၊ အကမ္ပ, ဧကကမ္ပ-စသော အစဉ်အတိုင်း။ ဝိညေယ္ယံ၊ ၏။

ဘော၊ ဤကာရိုက်ပစ္စည်းနှင့် ယှဉ်ရာ၌။ ဒ္ဒိကမ္ပကာ၊ ဓာတ်တို့ သည်။ တိကမ္ပာ၊ ကံသုံးခု ရှိကုန်သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤတိ' သို့။ (ထည့်) ဒီပယေ၊ ရာ၏။ ဤသဝေ၊ မင်းသည်။ ဘေဝတိ၊ အချင်းကို။ အဇ်၊ ဆိတ်ကို။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။ နှာယေတိ၊ ဆောင်စေ ၏။ ဤစ္စပိ၊ ဤသို့ရင်း။

ဝါ၊ ကား။ နရော၊ သည်။ နရေန၊ ကို။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။ အဇ်၊ ဆိတ်ကို။ နှာယေတိ၊ စေ၏။ ဤစ္စပိ၊ ဤသို့ရင်း။ ဘာဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘော၊ ဤပြယုဂ်၌။ ကရဏံ၊ နရေန-၌ တတိယာဝိဘတ်ကို။ ဘဇ္ဇတိ ဒီပကံ ယေဝ၊ ကံ-အနက်ကို ပြသည်ကိုသာလျှင်။ ဤတိ၊ အပ်၏။

ဤတိ၊ ဤသို့။ **သကာရိတေကမ္ပမ္ပာဒီနိ**၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝိဘာ နိ၊ ကုန်ပြီ။

ဥိဟနိယရူပဂဏ။ ။ဤဒါနိ၊ ၌။ ဥိဟနိယရူပဂဏံ၊ ကြိုတင်သော ရှုပ်ထ ပေါင်းကို။ ပြ||မ၊ ကုန်အုံ့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမ္ဘောတိ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ ဤဒံ ရှေ့၊ သည်။ ဘူဝါဒိရှေ့၊ မည်၏။

သုမ္ဘောတိ၊ ပုတ်ခတ်၏။ ပရိသုမ္ဘောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ **ရုဓာဒိရူပံ၊** တည်း။

နိန္ဒတိ၊ ကဲ့ရဲ၏။ ဝိနိန္ဒတိ၊ ၏။ ဗန္ဓတိ၊ ဘွဲ့၏။ ဣဒံ၊ သည်။ **ဘူဝါဒိရူပံ၊** မည်၏။

ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်၏။ ဘိန္ဒတိ၊ ဖျက်၏။ ရုန္ဓတိ၊ မြစ်၏။ ဣဒံ၊ သည်။ **ရုဓာဒိရူပံ၊** မည်၏။

ဒေတိ၊ ပေး၏။ နေတိ၊ ဆောင်၏။ ဝေဒေတိ၊ ဆို၏။ အန္ဓေတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ ဣဒံ၊ သည်။ **ဘူဝါဒိရူပံ၊** ၏။

ရုန္ဓေတိ၊ မြစ်၏။ ပဠုရုန္ဓေတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ **ရုဓာဒိရူပံ၊** ၏။

ဗုဒ္ဓေတိ၊ နှိုပ်စက်၏။ ပလိဗုဒ္ဓေတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ **စုရာဒိရူပံ၊** ၏။

ဇယတိ၊ အောင်၏။ သယတိ၊ အိပ်၏။ ပလာယတိ၊ ပြေး၏။ မိလာ-ယတိ၊ညှိုးနွမ်း၏။ ဂါယတိ၊ သီ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ **ဘူဝါဒိရူပံ၊** တည်း။

ဟာယဟိ၊ ယုတ်၏။ သာယတိ၊လျက်၏။ နှာယတိ ရေချိုး၏။ ဣဒံ၊ သည်။ **ဒိဝါဒိရူပံ၊** ၏။

ကဏယတိ၊ ဆို၏။ စိန္ဒယတိ၊ ကြံ၏။ ဘာဇယတိ၊ ဝေဘန်၏။ ဣဒံ၊ သည်။ **စုရာဒိရူပံ၊** ၏။

ဂဗ္ဘတိ၊ ဂါတကားဟုမာန်ပြု၏။ပဂဗ္ဘတိ၊ ၏။ဣဒံ၊ သည်။ **ဘူဝါဒိရူပံ၊**၏။

ကုဗ္ဗတိ၊ ပြု၏။ ပြုဗ္ဗတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ **တနာဒိရူပံ၊** ၏။

ဟိနောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိနောတိ၊ စီ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ **သ္ဝာဒိရူပံ၊** ၏။

ဟနောတိ၊ခွဲ၏။ သနောတိ၊ ပေး၏။ [**အောက် (နီတိဓာတု-နိဿယ-၃၉၆) ၌ ပနုဒါနေ၊ ပနေ့ာတိ ဟု ရှိ၏။**] ကရောတိ၊ ၏။ဣဒံ၊ သည်။ **တနာဒိရူပံ၊** ၏။

စိနောတိ၊ ကြံ၏။ ကြံစေ၏။ စိန္တယတိ၊ ၏။ စေ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ **ကတ္တု-ရူပဥော**၊ **သုဒ္ဓကတ္တုရူပ်လည်းမည်၏။ ဟေတုကတ္တုရူပဥ**၊ **လည်းမည်၏။** ကန္ဓတိ၊ နှစ်သက်စေ၏။ ကန္ဒယတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ **ဟေတုကတ္တုရူပ-ဟေ**၊ သာတည်း။

ဘကွေတိ၊ စား၏။ စားစေ၏။ ဘကွယတိ၊ ၏။ ဝါဒေတိ၊ ဆို၏။ ဆိုစေ၏။ ဝါဒယတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ သုဒ္ဓကတ္တုရူပဥ္စေဝ၊ မည်၏။ ဟေတုကတ္တုရူပဥ္စ၊ မည်၏။ မိယျတိ၊ သေ၏။ ဝါ၊ အသက်ကိုစွန့်အပ်၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ သည်။ ကတ္တုပဒဥ္စေဝ၊ လည်းဖြစ်၏။ ကမ္မပဒဥ္စ၊ ၏။ (တုမ္မေ၊ တို့သည်။) ဘာဝေထ၊ ပွါးစေကုန်၏။ [ဝတ္တမာန်] ဝါ-ဘာဝေထ၊ ပွါးစေကုန်လော။ [ပဉ္စမီ] ဝါ၊ ဘာဝေထ၊ ပွါးစေရာ၏။ [သတ္တမီ] ဣတိ (ဣဒံ)၊ သည်။ ပဟုဝစနဥ္စေဝ၊ လည်းမည်၏။ ဧကဝစနဥ္စ၊ ၏။ သံယမိဿံ၊ ကြဉ်ရှောင်အံ့။ ဝါ၊ ပြီ။ ဣတိ (ဣဒံ)၊ သည်။ အနာဂတ-ဝစနဥ္စေဝ၊ လည်းမည်၏။ အတီတဝစနဥ္စ၊ ၏။ အနုသာသတိ၊ ဆုံးမ၏။ ဝါ၊ ဆုံးမသောသူ၌။ ဣတိ (ဣဒံ)၊ သည်။ အာချာတဥ္စေဝ၊ လည်းမည်၏။ နာမိကဥ္စ၊ ၏။ ဂစ္ဆံ၊ သွားသောသူ။ ဝါ၊ သွားအံ့။ ဝိဓမံ၊ ဖျက်ဆီးသောသူ။ ဝါ၊ ပြီ။ နိဓဏံ၊ တူးဆွသောသူ။ ဝါ၊ ပြုပ်သတ်ချေအံ့။ ဣတိ (ဣဒံ)၊ သည်။ [၃၂၂] နာမိကဥ္စေဝ၊ မည်၏။ အာချာတဥ္စ၊ ၏။ ဣတ္ထေ၊ ၌။ အာချာတဣတ္ထေ၊ အာချာတ်၏အဖြစ်၌။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကား။ အနာဂတဝစနံ၊ ဘဝိဿန္တိဝိဘတ်တည်း။ [ဂစ္ဆန္တိဂမိဿာမိဟု တေမိ (ဇာတက-၄-၆-၂၆)၌ ဖွင့်ရကား သာမိဝိဘတ်ကို အံ့ပြုဟူလို။] ဝိဓမန္တိ၊ ကား။ အတီတဝစနံ၊ အဇ္ဇတနိဝိဘတ်တည်း။

[အမှာ] အဇ္ဇတနီ ဤ-ဝိဘတ်ကို အံ-ပြု၍ ဝိဂမ်-ပြီး၏ ဟူလို။ ဝေဿန္တရာ ဇာတ်ဦးကာဠ်ကား ဝိဓမန္တိ တဝ ရဠံ နာသေန္တော နာဂံ ဘဒါသိ ဟု ဖွင့်၏။ အမ်ပွါယ်ကား ဖျက်ဆီးပြီး ဟသည်ကား ဆင်ပြုကို လှူ၍ခြင်းပင် ဟူလို။

နိဓဏန္တိ၊ ကား။ ပရိကပ္ပဝစနံ၊ သတ္တမီဝိဘတ်တည်း။

[အမှာ] ပုတ္တံ မေ နိဓဏံ ဝေန-ဟူသော တေမိ(ခု-၆-၄၇၉)၌ နိဏံ ဝေနတိ ဝေန နိဓဏေယျာသိ ဟု (ဇာတကဋ္ဌ-၆-၁၅)၌ ဖွင့်ရကား ပရိကပ္ပ မည်သော ဃျာသိ-ဝိဘတ်ကို အံ-ပြု၍ ပရိကပ္ပတ္ထဝိ ဖြစ်၏ ဟူလို။

ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဧတံ ပဒံ၊ ဤ သုံးပုဒ်သည်။ အနာဂတာဒိ-ဝစနံ၊ အနာဂတ်ကို ဟောသောပုဒ်တည်း။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ၎။ ဝဋ္ဋတေ၀၊ သင့်သည်သာတည်း။

ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ အညာနိပိ၊ ကုန်သော။ ဥဟနီယပဒါနိ၊ ကြံအပ်သော ပုဒ်တို့ကို။ နာနုပ္ပကာရတော၊ ဖြင့်။ ဝေါဟာရကဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဣမာနိ ပဒါနိ၊ တို့သည်။ ဒုဗ္ဗညေယျဝိသေသာနိ၊ သိနိုင်ခဲသော အထူး ရှိကုန်၏။ မန္ဒဗုဒ္ဓိနံ၊ ဟို့အား။ သမ္မောဟကရာနိ၊ ပြင်းစွာတွေဝေခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏။ အာစရိယပါစရိယေ၊ ဆရာ, ဆရာ၏ဆရာတို့ကို။ ပယိရုပါ-သိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝေဒနိယာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣဂ်ိ၊ ဘို့။ ဥဟနိယာရှုပဂဏော၊ ကို။ ဝိဘာဝိတော၊ ပြီ။

ကေဂဏ်ိကာဒီ။ ။ဣဒါနိ၊ ၌။ **ကေဂ**ဏ်ိကာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဝဒါမ၊ ကုန်အံ့။ **ဓာ**၊ သည်။ **ဓာ**ရဏော၊ ၌ဖြစ်၏။ အယံ ဓာတု၊ သည်။ ဘူဝါဒိဂဏိကဝသေန၊ ဖြင့်။ **ကေ**ဂ**ဏ်ိ**ကာ၊ သော။ သကမ္မိကာဓာတု၊ တည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သကလလောကဿ၊ ၏။ ဟိတံ၊ စီးပွါးကို။ ဒဓာတိ၊ ဆောင်၏။ ဝိဒဓာတိ၊ စီရင်၏။ ပုရိသော၊ သည်။ အတ္ထံ၊ အကျိုး စီးပွါးကို။ သံဝိဓေတိ၊ စီရင်၏။ နိဓိ ံ၊ ဥစ္စာကို။ နိဓေတိ၊ သိုမှီး၏။ ဣမာ-နိ၊ တို့သည်။ **သုဒ္ဓ**ကတ္တာရိ၊ ၌။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ "သံဝိဓာပေတိ၊ ဆောက်တည်စေ၏။ ဝိဓာပေတိ၊ စီရင်စေ၏။" ဣတိ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ **ဟေ**တု-**ကတ္တာ**ရိ၊ ၌။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ **ကမ္မေ**၊ ၌ဌာန်း။ **ဘာ**ဝေ **စ**၊ ၌ဌာန်း။ အနုဝိဓိယတိတိ အာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ ဟိ၊ လျှင်။ ကဝမ္မ၊ ၌။ နိဓိ နာမ၊ ဥစ္စာမည်သည်ကို။ နိဓိယတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ **စ**၊ ၎င်း။ ဓိယတိ ဓပိယတိ၊ ထားအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓေယ္ယ၊ မည်၏။ ဣတိ **စ**၊ ၎င်း။ ရှုပါနိ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ကမ္မေ၊ ၌။ ကမ္မံ၊ ကို။ သတ္တောဟိ၊ ဟို့သည်။ အနုဝိဓိယျတိ၊ စီရင်အပ်၏။ ကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ သတ္တော-ဟိ၊ တို့သည်။ အနုဝိဓိယျန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘော ကမ္မ၊ အို့ကံ။ တုံ၊ ကို။ သတ္တောဟိ၊ တို့သည်။ အနုဝိဓိယျတိ၊ အပ်၏။ အဟံ ကမ္မံ၊ ငါ့ကံကို။ သတ္တောဟိ၊ တို့သည်။ အနုဝိဓိယျာမိ၊ အပ်၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဘာ**ဝ**ေ ပန၊ ၌ကား။ "သ**ဓ**တ္တာ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အနုဝိဓိယျတိ၊ စီရင်ရာ၏။ သတ္တာ၊ ကို့သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အနုဝိဓိယျန္တိ၊ ကုန်ရာ၏။ ဘော သတ္တ၊ ဝါ။ တုံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အနုဝိဓိယျသိ၊ ရာ၏"။ ဣတိ၊ သို့။

ယောဇဝေတမ္ပံ၊ ၏။ အယံ နယော၊ သည်။ အတ္ထိပိယ၊ လျှင်။ သုခုမော၊ သိမ်မွေ့၏။ ပါဋိနယာနုကုလော၊ ပါဋိဂေါဝ်နည်းအာဘေ ရှေ့ပြ၏။

နာမိကပဒတ္တော၊ နာမ်ပုဒ်၏ အဓြစ်ဟု။ "ဂါကု" ကိုအာဒိနိုး၊ ဂေ-ရေသော ပုဒ်တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ဟု။ **ဝေတ္ဘတိ**၊ ကား။ သလက္ခဏံ၊ မိမိသဘောကို။ ဒဓာတိ ဓာရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ **ဝေတ္ဘု**၊ မည်၏။ **အဌကထာသု** ပန၊ တိုဋ္ဌကား။ "သလက္ခဏဓာရဏေန၊ မိမိသဘောကို ဆောင်တတ်သောကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခံ ဝိယနုတော၊ ဒုက္ခကို စီရင်တတ်, ပြီးစေတတ်သောကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခမာနုတော၊ စ၊ ဒုက္ခကို ထားရာဖြစ်သော ကြောင့်ရင်း။ **ဝေတ္ဘု**၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဟုတ္တံ၊ ၏။ **ဝေတ္ဘု**ယော၊ ကား။ ပထဝီဓာတာဒိဓာတုယော၊ ပထဝီ-ဓာတ်စသော ဓာတ်ဝေါတည်း။ တတ္ထ (ဝစနေ)၊ ဟု။ **သလက္ခဏဓာရဏတောဟိ**၊ ကား။ ကိုယ်ထိပယဝိဝ ပ်ံတော၊ တိုထ္ထိတို့သည် ကြံအပ်သော။ ပဂ္ဂဟိအတ္ထာဟိ ဝေဒနာဒိကောပဂတိ ကိုယ် ဤသို့ အစရှိသည်သည်။ သဘာဝတော၊ ပရမတ္ထသဘောဒေါဒေါးဖြင့်။ နတ္ထိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဟော၊ ထိုပထဝီ-စသည်တို့သည်။ သဘာဝယော၊ ဖြင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ ဧတော ပန၊ ထို ပထဝီ-စသည် တို့သည်ကား။ သလက္ခဏံ၊ မိမိကို မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဂါ၊ မိမိဖြင့် မှတ်အပ်သော။ သဘာဝံ၊ ကကွဲစသော သဘောကို။ ဓာရေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [၃၇၈] ဓာတုယော၊ မည်ကုန်၏။

ဒုက္ခဝိဓာနတောဟိ၊ ကား။ ဒုက္ခဿ၊ ကို။ ဝိဒဟနတော၊ စီရင်တတ် သောကြောင့်။ ဟိ၊ ခဲ့၏အုံ့။ တော ဓာတုယော၊ ဝုတ္တိသည်။ ကာရဏ-ဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ အယလောဟာဒိဓာတုယော၊ သံဓာတ်, ကြေးဓာတ်စသည် တို့သည်။ အနေကပ္ပကာရံ၊ မျိုးသောအပြားရှိသော။ အယလောဟာဒိ၊ သံ, ကြေးစသည်ကို။ ဝိဒဟန္တိ ယထာ၊ စီရင်ကုန်သကဲ့သို့။ အနေကပ္ပကာရံ၊ သော။ သံသာရဒုက္ခံ၊ သံသရာဆင်းရဲကို။ ဝိဒဟန္တိ၊ ကုန်၏။

ဒုက္ခဝေဒနတောဟိ၊ ကား။ အနပ္ပကဿ၊ အဟိုင်းမသိပေသော။ ဒုက္ခဿ၊ ကို။ ဝိဓာနမတ္တတော၊ စီရင်ခြင်းမျှ၏ အပြစ်မကြောင့်။ အဝ-ဘာဝတ္တာနုယောဂေ၊ **အလိုသို့** မလိုက်တတ်သောကြောင့်။ [ဝ-ဘုယောဋ္ဌ စပ်။] ဂါ၊ ကား။ ကံ

ဒုက္ခံ၊ ကို။ ကာရဏာဘူတာဟိ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတာဟိ၊ ထို ပထဝီ စသည်တို့ကြောင့်။ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ (လိုက်စေ) သတ္တော်ဟိ၊ တို့သည်။ အနုဝိဓိယတိ၊ အပ်၏။ တထာ-ဂိဟိတာ၊ ထိုသို့ စိရင်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ တံ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဧတေ-သော်ဝ၊ ထိုပထဝီ-စသည်တို့၌သာလျှင်။ ဓိယတိ ဌပိယတိ၊ ထားအပ်၏။ ဝေါ၊ ဤသို့။ ဒုက္ခဓာနတော၊ ဒုက္ခကို ထားရာဖြစ်သောကြောင့်။ **ဓာတု-ယော**၊ မည်ကုန်၏။

အပိ စ၊ ကား။ နိဇ္ဇီဝဌ္ဌော၊ ဇီဝမှကင်းသောသဘောသည်။ **ဓာတဝေါ**၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ "ဘိက္ခု၊ ပဏ္ဍိသောတိရဟန်း။ အယံ ပုရိသော၊ ဤ သတ္တဝါသည်။ ဆဓာတုရော၊ ခြောက်ပါးသော ဓာတ်ရှိ၏။" [ရ-**ပစ္စည်း**။] ဣတိ အာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသော **ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်** တို့၌။ ဇီဝသညာသမ္ဘဟနတ္ထံ၊ ဇီဝသညာကို နုတ်ခြင်းငှါ။ ဓာတုဒေသနံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ (ပယောဂေ)၊ ထို ဓာ-ဓာတ်၏ပြယုဂ်၌။ အမှေဟိ၊ တို့သည်။ ဘာဝဋ္ဌာနေ၊ ဘော၏ အရာ၌။ "သတ္တော ဒုက္ခံ အနုဝိဓိယျ-တိ" တိ၊ အနုဝိဓိယျတိ-အစရှိသော။ တိပုရိသမဏ္ဍိတော၊ ပုရိသ်သုံးပါးဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော။ ကေဝစနေ ဗဟုဝစနိကော၊ ကေဝုစ်, ဗဟုဝုစ်၌ ယှဉ်သော။ ယော ပန ပဌမာဝိဘတ္တိပ္ပယောဂေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ သော (ပယောဂေါ) ၊ ကို။ [**ပစ္စေတဗ္ဗော၌ စပ်**။]

"ဂိရိဒတ္တေန၊ ဂိရိဒတ္တမည်သော မြင်းတော်ခံသည်။ ဒ္ဒသိတော၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော။ သာမဏ်၊ သာမဏေ၏။ ပဏ္ဍဝေါ၊ ပဏ္ဍဝ မည်သော။ ဟယော၊ စီးမြင်းသည်။ ပေါရာဏံ၊ ရှေးဦးဖြစ်သော။ ပကတိ ံ၊ ရှုရှိမညောင်း ကောင်းစွာသွားခြင်း သဘောကို။ ဟိတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ တသော၊ ထိုဂိရိဒတ္တမြင်းတော်ခံ၏ ခြေခွင်သော သဘောကိုသာလျှင်။ အနုဝိဓိယျတိ၊ အတူပြု၏။" ဣတိ စ၊ ၎င်း။

"ဣရန္ဒတိ၊ သမိုးတော် ဣရန္ဒတိ။ တဝ၊ ၏။ မာတာ၊ မယ်တော် ဂ်မလာဒေဝီသည်။ ဟိ (ယသ္မာ) ၊ ကြောင့်။ ဝိဓုရသ၊ ၏။ ဟဒယံ၊ ကို။

ဓနိယျတိ၊ တောင့်တ၏။" ဣတိ စ၊ ဎ။ "တေ သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ၊ ထိုညစ်သူးလိမ်းကျံ ပူပန်နှိပ်စက်တတ်သော တရားတို့သည်။ ပဟီယိသန္တိ၊ ကင်းကုန်ရာလတ္တံ့"။ ဣတိ စ၊ ဎင်း။ ဣမသံ ပါဠိနှံ၊ တို့၏။ ဎသေန၊ ဖြင့်။ သာဝရတော၊ ဖြင့်။ ပစ္ဆေတဒတ္ထာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ဤ။ ပဏ္ဍေါ နာမ၊ ဃော။ အဃော၊ သည်။ ဂိရိဒတ္ထနာမကသ၊ သော။ အသ ဂေါပကသ၊ မြင်းထိန်း၏။ ပကတိ ံ၊ ဌင်သောသဘောကို။ **ဝနုဝိဓိယျတိ** အနုကရောတိ၊ အတုပြု၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဒေ့ စ၊ ဤကား။ ကတ္တုပဒံ၊ ကတ္တားပုဒ်သည်။ ဣစ္ဆိတံ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ "အနုဝိဓဝတိ" တိ၊ ၍။ ပါဠိ၊ သည်။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ကမ္မပဒံ၊ သည်။ ဣစ္ဆိတံ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ "ပဏ္ဍဝေ"တိ၊ ၍။ တတိယန္တံ၊ သော။ ကတ္တုပဒံ၊ သည်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ **အ**ဝစနေန၊ ကြောင့်။ "အနုဝိဓိယျတိ" တိ ဣဒံ၊သည်။ ဘာဝပဒံ၊ ဘောပုဒ်တည်း။ ဣတိ (အတ္တဇ ,တံ) ၊ သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ၏။

ဒေ့ ဤပြယုဂ်၌။ **ဒိဝါဒိဂဏော**၊ ၌။ ကတ္တရိ၊ ၌။ ဝိပရိတ ယပစ္စယသ၊ စိရင်အပ်သော ယ-ပစ္စည်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံ ရူပံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေနစိ၊ သည်။ ဝတ္တုံ၊ ၎။ နှ သက္ကာ၊ ကောင်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။)**ဓာ** ဓာတုယာ၊ ၏။ ဒိဝါဒိဂဏော၊ ၌။ အပ္ပဝတ္တေနတော၊ ကြောင့်ရင်း။ ဂေန္ဓဘူဝါဒိဂဏိကတ္တာ စ၊ ဂေန်ဘူဝါဒိ-ဂိုဏ်း၌ ပြစ်သောကြောင့်ရင်း တည်း။ **ဒုတိယပဗ္ဗယောဂေ** ပန၊ ၌ကား။ ကတ္တုပဒံ၊ သည်။ ဣစ္ဆိတံ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ "ဓနုတေ"တိ၊ ၍။ ပါဠိ၊ သည်။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ကမ္မပဒံ၊ သည်။ ဣစ္ဆိတံ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ "ဓာတုယာ"ကို၊ ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ [၃၇၆] ဒေါ။ပ။ သိဒ္ဓံ၊ (ထင်ပြီ)။

ဒေ့ ၌။ **ဓနိယျတီ**တိ၊ ကား။ ပဝတ္တတိ၊ ဂကောင့်တ၏။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဒ္ဓကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ "ဝဋ္ဋ ယာဝနေ"တိ၊ ဟူသော။ ဒေသ ဓာတု၊ သည်။ ဂေဟေန၊ ဖြင့်။ ဘနာဒိ ဂဏေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိယပ္ပဝယောဂေ၊ ၌။ "ပဟီ-ယိသန္တိ"တိ၊ ဟူသောရုပ်သည်။ ဘူဝါဒိဂဏေ၊ ၌ဟာ ဓာဂေတိ ဓာတုယာ၊ ၏။ ရူပံ၊ သည်။ ယဒိ ဘိယာ၊ အံ့။ ကတ္တရိ၊ ၌။ "ပဇဟိသာန္တိ"တိ ရူပံ၊

သည်။ သိယာ၊ ၏။ ကတ္ထ ဝိယ၊ ကား။ (ထည့်။) "ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နော၊ တို့ကို၊ တို့အား။ ပဇဟိဿတိ၊ စွန့်ပစ်လတ္တံ့နည်း"။ ဣတိ ဇ္ဇ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့တည်း။ [ဇနကစသည်]

ကမ္မပဒံ ပန၊ သည်ကား။ "ပဇဟိယိဿန္တိ"တိ ၍။ရူပံ၊ သည်။ (လိုက်စေ။) သိယာ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ "ပဟိယိဿန္တိ"တိ ဣဒံ၊ သည်။ ဒိဝါဒိဂဏော၊ ၌။ "ဟာ ပရိဟာနိယ"န္တိ၊ ဟူသော။ ဓာတုယာ၊ ၏။ ရူပတ္တာ၊ ရုပ်၏အဖြစ် ကြောင့်။ "ပဟာယိဿန္တိ"တိ၊ ဟူသော။ ကတ္တုပဒရူပံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) "အာဇညော၊ အာဇာနည်မြင်းသည်။ ဝေဂံ၊ လျင်ခြင်း အဟုန်ကို။ ကုရုတော၊ ပြု၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ပြုရာ၌။ ဝဠဝါ၊ မြင်းယုတ်မြင်းညံ့ ကို့သည်။ ဟာယန္တိ၊ အားမှ ယုတ်ကုန်၏။" ဣတိ၎ဂျိသို့။ အကမ္မကသာ သော။ ကတ္တုပဒရူပသာ၊ ကို။ ဒဿနတော၊ ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။"ပဟာယိဿန္တိ"တိ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ ယ-ပစ္စယော၊ သည်။ ဘာဝေ၊ ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဉာယတိ၊ ၏။

ကေစိ ပန၊ ကား။ ဇ္ဇ၊ ၌။ ဝဒေယ္ယုံ၊ ကုန်ရာ၏။ "သော ပဟိယိဿ-တိ။ပ။ ဘူယတေ"တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ယပစ္စယော၊ ကို။ ကမ္မေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဝိဟိတော၊ အပ်၏။ ဘာဝေ၊ ၌။ နု ဝိဟိတော၊ အပ်။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ကမ္မကတ္တုဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣမေ ပယောဂါ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။သယမေဝ။ပ။ ကရိယတေတိ ပယောဂါ ဝိယ၊တို့ကဲ့သို့တည်း။"ဣတိ (ဝဒေယ္ယုံ)၊ ကုန်ရာ၏။

တံ(ဝစနံ)၊ ကို။ နု(ဝတ္တဗ္ဗံ)၊ မဆိုအပ်။ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ကမ္မကတ္တားဖြစ်သည်ရှိသော်။ "ပဇဟိယိဿန္တိ"တိအာဒိနှင့် ကုန်သော။ သကမ္မကဓာတုရူပါနိ၊ ကံရှိသော ဓာတ်၏ရုပ်တို့ကို။ ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ (ကာနိ)ဝိယ၊ ကား။"ပိယတေ ကရိယတေ"တိ ရူပါနိ ဝိယ၊တည်း။ တသ္မာ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ (သမ္မန်။) ဇ္ဇ ပန၊ ၌ကား။ ဘာဝဌာနေ၊ ၌။ ကတ္တု-နော၊ ၏။ ဌိတဘာဝေါ၊ ကို။ ဟေဌာ၊ ၌။ နာနုပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဒဿိ-တော၊ ပြီ။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ကြောင့်။ နု. ဝုတ္တော၊ အပ်။

သဒ္ဒသတ္ထေ၊ ၌။ မတံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ သာသနိကာ၊ သာသနာ ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဂရု၊ တို့သည်။ ဘာဝေ၊ ဘော၌။ [ပယောဂဠ္ဆ တ-

ဒတ္ထယောဇနဥ္စ-စပ်]။ အဒဗ္ဗဝုတ္တိနော၊ ဒြဗ်ဌ် ဖြစ်ခြင်း မရှိသော။ ဝါ၊ ကြိယာ၌ ဖြစ်လေ့ရှိသော။ ဘာဝဿ၊ ဘာ၏။ ကေတ္တာ၊ တခုတည်းသော ကြိယာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကဝစနမေဝ၊ ဧကဝုစ်သာတည်း။ တဋ္ဌ၊ ထိုကေ ဝုစ်သည်လည်း။ ပဌမပုဂ္ဂိုလသဟိတ၊ ၏သာလျှင်။ ဧကဝစနံ၊ တည်း။ နမဗ္ဗိမုတ္တမပုဂ္ဂိုလသဟဝစနံ၊ (လှန်)။ "ဒေဝဒတ္တေန၊ သည်။ ဘူယတော၊ ခံစား ခြင်း၊ ခံစားရာ၏။ ဒေဝဒတ္တေန၊ သည်။ သမ္ဘတ္တိ ံ၊ ကို။ အနုဘဝနံ၊ ခြင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ "ဣတိ၊ သို့။ ပယောဂဋ္ဌ၊ ကိုဋဌင်း။ [၃၈၀] တဒတ္ထ-ယောဇနဋ္ဌ၊ ထိုပြယုဂ်ကို အနက်ယောဇနာခြင်းကိုဋဌင်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ တို့၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ **ပါဠိယာ**၊ နှင့်ဋဌင်း။ **အဋ္ဌကထာဒီဟိ** စ၊ တို့နှင့်ဋဌင်း။ နှ သမေတိ၊ မည်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တောယေဝ၊ သော။ အတ္ထော၊ ကို။ အာယသ္မနွှေဟိ၊ တို့သည်။ ဓာရေတဗ္ဗော၊ ၏။

ဇရ-ဝေတ်။ ။ဇရ၊သည်။ **ရောဂ၊**ဖျားသောအနာ၌ဖြစ်၏။ ဇရတိ၊ ဖျားနာ၏။ ဇရိယျတိ၊ဖျားနာ၏။ **ဇရ**၊သည်။ **ဝယောဟာနိယံ**၊ အရွယ်မှယုတ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဇီရတိ၊ အိုမင်း၏။ ဇီယျတိ၊ ၏။ ဣမာ ဒွေပိ၊ ဝေတ်နှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ ဘူဝါဒိဂဏိကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကဂဏိကာ၊ မည်ကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုဝေတ်တို့၏။ အယံ၊ ကား။ သာဝရဏရူပဝိဘာ-ဝနာ၊ ဆက်ဆံသော ရူပ်ကိုပြခြင်းတည်း။ "ယေန စ၊ အကြင်တေဇောဖြင့် လည်း၊ ကြောင့်လည်း။ သန္တပ္ပတိ၊ ပူပန်၏။ ယေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ ဇရိ-ယျတိ၊ ဖျားနာ၏။ ဝါ၊ အရွယ်မှ ယုတ်၏ " ဣတိအာဒိ၊တည်း။ တတ္ထ၊ ၌။ **ယေန စ ဇရိယျတီတိ**၊ ကား။ ကုပိတေန၊ ပျက်သော။ ယေန တေဇော-ဂတေန၊ အကြင်တေဇောဖြင့်။ အယံ ကာယော၊ သည်။ ကောဟိကာဒိ-ဇရရောဂေန၊ ဟရက်ချန် ဖျားခြင်းစသော ဖျားသောအနာဖြင့်။ ဇရိယျတိ ဇရတိ၊ ဖျားနာ၏။ အဏ ဝါ၊ ကား။ **ယေန** စ၊ ဖြင့်။ **ဇရိယျတိ**ာ၊ ၏။ ယေန၊ ဖြင့်။ အယံ ကာယော၊ သည်။ ဇီရတိ၊ အိုမင်း၏။ ဣန္ဒြိယဝေက-လျတံ၊ စက္ခုဣန္ဒြေစသည်၏ ခွဲပြဲသည်၏အဖြစ်သို့။ ပလက္ခယံ၊ အားကုန်ခြင်းသို့။ ပလိတ ဝလိတာဒိဋ္ဌ၊ ဆံဖြူခြင်း,အရေတွန့်လိပ်ခြင်း စသည်သို့ရင်း။ ပါပဏာတိ၊ ၏။

၁။ ယေန စ ဇရိယျတိ ဟူသော မူလသံဝဿေ ဘဗ္ဗဂဏာဂတ်၍ ဣ၌ ဇရိယျတိသာ ရှိရမည်။

မရ-ဓာတ်။ ။**မရ၊** သည်။ **ပါဏစာဂေ၊** ၌ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤဓာတ်သည်။ **ဘူဝါဒိဂဏိကော၊** ၌ဖြစ်၏။ အကမ္မကော စ၊ မရှိ။ သတ္တော၊ သည်။ မရတိ၊ သေ၏။ မိယျတိ၊ ၏။ အယံ ဓာတု၊ သည်။ "**မရ ပါဏစာ-ဂေ**"တိ၊ ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သကမ္မကော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကိဉ္စာပိ ဒိဿတိ၊ ရှင့်။ တထာပိ၊ လည်း။ "ပုတ္တော၊ သည်။ မရတိ၊ ၏။ အယံ လောကော၊ သည်။ ဝတ၊ စစ်။ ကိစ္စံ၊ ဆင်းရဲပြိုပြင်ခြင်းသို့။ အာပန္နော၊ ရောက်၏။ ဇာယတိ စ၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏။ ဇိယျတိ စ၊ အိုလည်း အို၏။ မိယျတိ စ၊ သေလည်း သေ၏။" ဣတိ ဝေမာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ကမ္မရဟိ-တပ္ပယောဂါနံ၊ ကံမဲ့သောပြယုဂ်တို့ကို။ ဒဿနတော၊ ကြောင့်။ အကမ္မ-ကောယေव၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

အတ္ထယောဇနာနယေန ပန၊ နည်းအားဖြင့်ကား။ **မရတီတိ**၊ ကား။ ပါဏံ၊ ကို။ စဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မံ၊ ကို။ အာနေတ္ဝာ၊ ၍။ ကထေတုံ၊ ၄ါ။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ "မရတိ၊ ၏။ မိယျတိ၊ ၏။" ဣတိ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ သုဒ္ဓိကတ္တုပဒါနိ၊ တို့တည်း။ "သတ္တော၊ သည်။ သတ္တံ၊ ကို။ မာရေတိ၊ သေစေ၏။ပ။" ဣတိ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ ကာရိတပဒသင်္ခါတာနိ၊ ဟုဆို အပ်ကုန်သော။ ဟေတုကတ္တုပဒါနိ၊ တို့တည်း။ ဧတ္ထ စ၊ ၌ကား။ ယော၊ သည်။ အမတံ၊ မသေသော။ သတ္တံ၊ ကို။ မရဏံ၊ သို့။ ပါပေတိ၊ စေ၏။ သော ဝဓကော၊ ထိုသတ်တတ်သောသူသည်။ မာရေတိ၊ စေ၏။ပ။ ဣတိ စ၊ လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သတ္တော၊ ကို။ သတ္တောဟိ၊ တို့သည်။ မာရိယတိ၊ သေစေအပ်၏။ မာရာပိယတိ၊ စေအပ်၏။ ဣတိ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ ကမ္ম-ပဒါနိ၊ တည်း။ ဘာဝပဒံ၊ သည်။ အပ္ပသိဒ္ဓံ၊ ရှား။ ဝေါ၊ တူ။ အညတြာပိ၊ တပါးသောဓာတ်၌လည်း။ ပသိဒ္ဓတာ စ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ အပ္ပသိဒ္ဓတာ စ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗာ၊ စုံစမ်းအပ်၏။

ခါဒ-ဓာတ်။ ။**ခါဒ၊** သည်။ **ဘက္ခနေ၊** ၌ဖြစ်၏။ အယံ ပန၊ကား။ **ဘူဝါဒိ-ဂဏိကဝသေန၊** ဖြင့်။ ဧကဂဏိကော၊ သော။ သကမ္မကော ဓာတု၊ တည်း။ ခါဒတိ၊ စား၏။ သင်္ခါဒတိ၊ ၏။ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ [**၃၈၀**] သုဒ္ဓိကတ္တုပဒါနိ၊ တို့တည်း။

ပုရိသော၊ သည်။ ပုရိသေန၊ ကို။ ဝါ၊ ကား။ ပုရိသံ၊ ကို။ ပ္ပဝံ၊ မှုံကို။ ခါဒေတိ၊ စေ၏။ပ။ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ ဟေတုကတ္တုပဒါနိ၊ တို့တည်း။

ဌေ္ဌ စ၊ ၌ကား။ ယော၊ သည်။ အခါဒန္ဓံ၊ မစားသောသူကိုဋ္ဌင်း။ ခါဒန္ဓံ ဝါ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ ခါဒါဟီတိ၊ ဟူ၍။ ပယောဇေတိ၊ ဟေ၏။ ယော ခါဒါ-ပကော၊ ထိုစားစေသောသူသည်။ ခါဒေတိ၊ ဟေ၏။ပ။ ဣတိ စ၊ လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ခဇ္ဇတိ၊ ခဲအပ်၏။ သံခဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ သခံ ါဒိယတိ၊ အပ်၏။ ဣမာနိ၊ တို့သည်၊ ကမ္မပဒါနိ၊ တို့တည်း။

အတြ ပန၊ ၌ကား။ အယံ၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။ "အဟံ၊ ကို။ အတိ-တမို့ အဒ္ဓါနံ၊ အစမထင်သော အတိတ်အခွန်ပတ်လုံး။ ဝါ၊ အတိတ်အခွန်ကို။ ဗျာပေတွာ၊ ၍။ (ထည့်) ရှုပေန၊ ရှုပကွန္ဓာသည်။ ခဇ္ဇံ ၊ ခဲအပ်ပြီ။ [**အတ္တ-နောပုဒ် အံ-ဝိဘတ်ကို ပရဿပုဒ် ဣ-ဝိဘတ်ပြန်သည်**]။ (ကိမိဝ၊ကား။) ဘေရဟိ၊ ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ သော၊ ရှုပေန၊ သည်။ အဟံ၊ ကို။ ခဇ္ဇာမိ သေယျထာပိ၊ ခဲအပ်သလိုပင်တည်း။ [**ဤ၌လည်း ပုဒ်ပြန်**]။ အဟဇ္ဇေ၊ သည်သာလျှင်။ ခေါ ပန၊ ဖြင့်။ အနာဂတံ ရှုပံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒေယျ၊ နှစ်သက်ချေငြားအုံ့။ အနာဂတေနပိ၊ သော။ ရှုပေန၊ သည်။ အဟံ၊ ကို။ ခဇ္ဇေယျံ၊ အပ်ရာ၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) ဘေရဟိ၊ ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နေန ရှုပေန၊ သည်။ ခဇ္ဇာမိ သေယျထာပိ၊ ခဲအပ်သလိုပင်တည်း။" ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပါဠိ၊ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတည်း။ ဘာဝပဒံ၊ ကို။ နှ လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဣမသ္မ ခဏတုသ္မ၊ ၏။ သကဘုကတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဘူဝါဒိ-ဂဏော၊ ဘူဝ်ဒိဂုဏ်း ဧကဝစိကခဝတ်ကို။ ဝိဘာဝိကော၊ ပြီ။ (ထည့်။)

[**ကျမ်းတက်**] ဘူဝေက ဂဏိကကို ပြုပြီး၍ ရှုခဝေက ဂဏိကကို မရအပ်ဟု ပြလိုခြင်း "အယံ" စသည်ကို မိန့်။

အယံ နာမခဝတု၊ ဤမည်သော ခဝတ်သည်။ ဧကန္တရှုခဝဒိဂဏိဂေါ၊ ကေန်ရှုခဝဒိဂုဏ်း၌ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပ္ပသိဒ္ဓေါ၊ ရှား။

ဒိဝါဒိဂဏေ၊ ၌။ **တာ**၊ သည်။ **ပါလနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ လောကံ၊ ကို။ ကာယတိ၊ စောင့်၏။ သန္တာယတိ၊ ကောင်းစွာစောင့်၏။ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ သကမ္မကာနိ၊ ကုန်သော။ သုဒ္ဓကတ္တုပဒါနိ၊ တို့တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဟေတုကတ္တုပဒံ၊ သည်ရင်း။ ကမ္မပဒဉ္စ၊ သည်ရင်း။ ဘာဝပဒဉ္စ၊ သည်ရင်း။ အပ္ပသိဒ္ဓါနိ၊ ကုန်။

သုဓ၊ သည်။ **သံသုဒ္ဓိယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သုဗ္ဗတိ၊ စင်၏။ ဂိသုဗ္ဗ-တိ၊ ၏။ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ အကမ္မကာနိ၊ ကုန်သော။ သုဒ္ဓကတ္တုပဒါနိ၊

တို့တည်း။ သောဧတိ၊ စေ၏။ပ။ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ ဟေတုကတ္တုရူပါနိ၊ ကိုတည်း။ ဍွေ စ၊ ဌ်ကား။ ယော၊ သည်။ အသုဒ္ဓံ၊ သော။ ဌာနံ၊ ကို။ သုဒ္ဓံ၊ စင်သည်ကို။ ကဧရောတိ၊ ၏။ သော သောဓကော၊ သည်။ သော-ဧတိ၊ စင်စေ၏။ သောဓယတိ၊ စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အည-ဗြာပိ၊ တပါးသော အရာ၌လည်း။ ဤဒိသေသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ သေ နယော၊ တည်း။ ယော ပန၊ ကား။ အသုဒ္ဓဌာနံ၊ ကို။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အသောဧတ္ဝာ၊ ၍။ "တံ၊ သည်။ သောဧဟိ၊ လော။" ဣတိ၊ သို့။ အည်၊ ကို။ ပယောဇေတိ၊ ၏။ သော သောဓပကော၊ ထို သုတ်သင်စေသောသူကို။ "သောဓပေတိ သောဓပယတိ"တိ၊၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သေ နယော။ပ။ ဌာနေသု၊ (တင်ပြီ)။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "ကာရေတိ။ပ။"တိအာဒိသု၊ တို့၌။ အယံ နယော၊ ဟို။ နိ လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ ဧဝံ၊ သို့။ လဗ္ဘမာန နယော စ၊ ကိုဌင်း။ အလဗ္ဘ-မာနနယော စ၊ ကိုဌင်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသောအရာ၌။ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဍွေ၊ ၌။ ဣမာ ပန၊ တို့ကား။ ပါဠိယော၊ တို့တည်း။

"ပစ္စုန္ဓဒေသဝိသယေ၊ တိုင်းစွန်ဖြစ်သောအရပ်၌။ တထာဂတံ၊ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရားကို။ နိမန္တေတ္ဝာ၊ နိမန်၍။ တဿ၊ ထို ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရား၏။ အာဂမနံ မဂ္ဂံ၊ ကြွတော်မူလတ္တံ့သော ခရီးသို့။ တုဋ္ဌမာနသာ၊ နှစ်သက်သောစိတ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သောဓေန္တိ၊ သုတ်သင်ကုန်၏။"

ဣတိ စ၊ ဤ ပါဠိကိုဌင်း။ [၃၇၂] "တဒါ၊ ၌။ အဟံ၊ ငါ သုမေဓာ ရဟသ္သသည်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ သောဓေမိ၊ သုတ်သင်၏။" ဣတိ စ၊ ကိုဌင်း။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ ဣမာ ပါဠိယော၊ တို့ကို။ သဟတ္ထာ၊ မိမိ လက်ဖြင့်။ သောဓနံ၊ သုတ်သင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ "အာယသ္မာ ပိလိန္ဒဝစ္ဆော၊ သည်။ ရာဇဂဟေ၊ ၌။ လေဏံ၊ လိုဏ်ကို။ ကတ္တုကာမော၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ ပဗ္ဘာရံ၊ တောင်ဝှမ်းကို။ သောဓေတိ၊ သုတ်သင်စေ၏။" ဣတိ ပန ပါဠိ၊ ကိုဌင်း။ "ဘန္တေ၊ ရှင်။ ထေရော၊ အသျှင် ပိလိန္ဒဝစ္ဆထေရ်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်အမှုကို။ ကာရာပေတိ၊ နည်း။" ဣတိ၊ သို့။ (ဗိမ္ဗိသာရော၊ သည်။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။) "မဟာရာဇ၊ ကြီး။

မ်ိုးလဏံ၊ ကို။ ကတ္တုကာမော၊ ၍။ ပဗ္ဗာရံ၊ ကို။ သောဓာပေမိ၊ စေ၏။" ဤတိ စ ပါဠိ၊ ကိုဌင်း။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဤမာ၊ ဤပါဠိတို့ကို။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့ကို။ သောဓာပနံ၊ သုတ်သင်စေခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ "ကဿ၊ အဘာယ်သူ၏။ ဝါ၊ အဘာယ်ဌာ။ မဂ္ဂေ၊ ကို။ သောဓိယတိ၊ အပ်သနည်း။" ဤတိ ဤဒံ၊ သည်။ ကမ္မပဒံ၊ တည်း။ ဘာဝပဒံ ပန၊ ကား။ အပ္ပသိဒ္ဓံ၊ ရှား။ ဤမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ယာဝ စုရာဒိဂဏာ၊ တိုင်အောင်။ ယောဇေတပ္ပံ၊ ၏။

ဒ္ဝိဂဏိက-ဓာတ်။ ။ဒ္ဝိဂဏိကတ္တော၊ ဒ္ဝိဂဏိက၏အဖြစ်၌။ **သုဘ၊** သည်။ **သောဘေ၊** တင့်တယ်ခြင်း၌ ဖြစ်၏။ အယံ ပုရိသော၊ သည်။ သောဘတိ ဝတ၊စ္ဆတကား။ **သုဘ၊**သည်။ **ပဟာရေ၊** ၌ ဖြစ်၏။ ယော၊ အကြင်ဧကာ သည်။ နော၊တို့အား။ တို့ကို။ ဂါ၊ပါ၊တို့ကို။ သို့။ သုမ္ဘတိ၊ ၏။သုမ္ဘောဘိ၊၏။ ဤစပါ၊လည်း။ ဒိဿတိ၊၏။ "သုမ္ဘောတိ" တိ စ၊ ဟူသော ရူပ်သည်လည်း။ **ကစ္စာယနမတေ၊** ကစ္စည်းဆရာအလို၌။ ရူပံ၊ တည်း။ ဤမာနိ၊ ကား။ **ကတ္တုပဒါနိ၊** တည်း။

နဂရံ၊ ကို။ သောဘတိ၊ တင့်တယ်စေ၏ ၊ သောဘယတိ၊ ၏။ ပုရိသော၊ သည်။ ပုရိသေ၊ တို့ကို။ ဧောရံ၊ ကို။ သမ္ဘောဘိ၊ ပုတ်ခတ်စေ၏။ပ။ ဤမာနိ၊ တို့ကား။ **ဟေတုကတ္တုပဒါနိ၊** တို့တည်း။ **ကမ္မဘာဝပဒါနိ၊** ကံပုဒ်, ဘောပုဒ် တို့ကို။ လဗ္ဘမာနာ လဗ္ဘမာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စ္စာ။ ယောဇေ-တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ **ဘူဝါဒိရူဝဒိဂဏိကရူပါနိ၊** တို့တည်း။

ပစ-ဓာတ်။ ။**ပစ၊** သည်။ **ပါကေ၊** ၌ဖြစ်၏။ ပုရိသော၊ သည်။ ဘတ္တံ၊ ကို။ ပစတိ၊ ၏။ နေရယိကော၊ ငရဲသူသည်။ နိရယေ၊ ၌။ ပစ္စတိ၊ ကျက်၏။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ပစ္စတိ၊ ရင့်၏။ ဘတ္တံ၊ သည်။ ပစ္စတိ၊ ၏။ ပါရမိ-ယော၊ တို့သည်။ ပရိပစ္စန္တိ၊ ရင့်ကုန်၏။ ဖလာနိ၊ သစ်သီးတို့သည်။ ပရိပစ္စန္တိ၊ မှည့်ကုန်၏။ ပက္ကာနိ၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤတိအတ္ထော၊ တည်း။ ဂရဝေါ ပန၊ ကား။

"ဉာဏ။ပ။ ဒုဝေ"တိ စ၊ ၍ဌင်း။"အသခ်ါရံ။ပ။ နပ္ပစ္စတိ"တိ စ၊ ၍ဌင်း။ [အနက်ကို ရှေး(နိတိဓာတုနိဿယ ၆၉)၌ ရေးပြီ]။

နိတိ-ဓာတု-နိ ၂-၃၃—ပ-မ-သ-ဝ

ဧဝံ၊ သို့။ **ဒိဝါဒိဂဏိကရူပဿ**၊ သော။ **ပစ္စတိပဒဿ**၊[1] ၏။ သကမ္မကတ္တံ၊ ကို့။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ အလိုရှိသော်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ **ဒိဝါဒိဂဏိက သကမ္မကရုပ်**ကို။ သာဒ္ဒကထေ၊ သော။ တေပိဋကေ၊ သော။ ဗုဒ္ဓဝစနေ၊ ၌။ ကုတော လဗ္ဘာ၊ အတ်မှာရအပ်အံ့။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ တေပိဋကေ၊ သော။ ဗုဒ္ဓဝစနေ၊ ၌။ "ကပ္ပံ၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး။ နိရယမ္မိ၊ ၌။ ပစ္စတိ၊ ၏။ ယာဝ၊ လောက်။ ပါပံ၊ သည်။ နု ပစ္စတိ၊ မရင့်သေး။ [၃၇၃] သော၊ ထိုတေမိမင်းသားသည်။ နိရယမ္မိ၊ ၌။ အပစ္စိ၊ ကျက်လေပြီ။" ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အကမ္မကတ္တံယေဝ၊ သာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ဇ္ဇာ၊ ၌။ ဝဒေယ္ယုံ၊ ကုန်ရာ၏။ "**ပစ ပါ**ကေတိ အယံ မာတု၊ သည်။ သကမ္မကော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ 'ပစ္စတိ'တိ ပဒဿ၊ ၏။ ဒိဝါဒိဂဏိကရူပဿပိ၊ လည်း။ သတော၊ ဖြစ်လျက်။ ဝါ၊ ဖြစ်စဉ်။ သကမ္မကတ္တံ၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ နနု၊ လော။ တသ္မာယေဝ၊ ကြောင့်လျှင်။ 'ပစ္စတိ ပါကာနံ ပဝတ္တေ အဒ္ဒကေ ဒုဝေ'တိအာဒိ၊ ဟူသော စကားကို။ သုဝုတ္တံ နနု[2]၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သော စကားမဟုတ်လော။" ဣတိ ဝဒေယ္ယုံ၊ ကုန်ရာ၏။

ဇ္ဇာ၊ ၌။ (ပရိဟာရော၊ ကို့။ မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ ၏။ **ရုဝေဒိ-ဂဏော**၊ ၌။ ပဝတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ "**ဆိဒိ ဒ္ဓိဝကရဏော ဘိဒိ ဝိဒါရဏောတိ**" ဓာတုနံ၊ ဟူသော ဓာတ်ဟူ၏။ "ရုက္ခံ၊ ကို့။ ဆိန္ဒတိ၊ ပြတ်၏။ ဘိတ္တိံ၊ နံရံ ကို့။ ဘိန္ဒပ်၊ ဟောက်ခွဲ၏။" ဣတိ ရူပပဒါနံ၊ ဤရုပ်ပုဒ်တို့၏။ သကမ္ম-ကဇ္ဇတိပိ၊ သည်လည်း။ သတိ၊ လျက်။ **ဒိဝါဒိဂဏံ**၊ သို့။ ပတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ "ဥဒကံ၊ ရေသည်။ ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဃဋော၊ အိုးယည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ကွဲအက်ပပ်ခြ၏။" ဣတိ ရူပပဒါနိ၊ တို့သည်။ အကမ္ম-ကာနိယေဝ၊ သာလျှင်။ ဘာဝန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ **ဘူဝါဒိဂဏော**၊ ၌။ ပဝတ္တာ**ဿ**၊ သော။ **ပစ** ဓာတုဿ၊ ၏။ "ဘတ္တံ ပစတိ"တိ ရူပပဒဿ၊ ၏။ သကမ္မကဇ္ဇေပိ၊ သည်လည်း။ သတိ၊ လျက်။ **ဒိဝါဒိဂဏံ**၊ သို့။ ပတ္တာ**ဿ**၊ ရောက်သော ပစ-ဓာတ်၏။ "နိရယေ ပစ္စတိ ကမ္မာနိ ဝိပစ္စန္တိ"တိ ရူပပဒါနိ၊ တို့သည်။ အကမ္မကာနိ ယေဝ၊ သာလျှင်။ ဘာဝန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့ရင်းတည်း။

---

[1] ။ ဧဝံ ပစတိ ပဒဿ ဒ္ဒိဂဏိကရူပဿ။ (က)

[2] ။ ပစ္စတိ။ပ။ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။

အထာပါ၊ လည်း။ ဝေဒေယျပုံ၊ ကုန်ရာ၏။ "စ (စောဝေမိ)၊ အုံ့။ ဘော၊ ဆရာ။ 'အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိံသု'တိ ဗျာ၊ ၌။ အာသဝေလာ၊ မှ။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဝိမုစ္စိံသု၊ လွတ်ကုန်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ ကတ္တု-ဘူတေဟိ၊ လွတ်တတ်သော ကတ္တားပြု၍ ပြစ်ကုန်သော။ အာသဝေဟိ၊ တို့သည်။ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဝိမုစ္စိံသု၊ လွတ်အင်ကုန်၏။" ဣတိ စ၊ ဤသို့ရင်း။ ဧवံ၊ ဤသို့။ ဒိဝါဒိဝဏ္ဏကသာ၊ သော။ ဓာတုသာ၊ 'ဝိမုစ္စိံသု'တိ ရူပပဒသာ၊ ၏။ အကမ္မကတ္တုဒ္ဒု၊ သည်ရင်း။ သကမ္မကတ္တုဒ္ဒု၊ သည်ရင်း။ ဘဝတိ ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ ထိုသတ္တု။ 'ဂုရုယ ပစ္စတ်' ကမ္မာနိ ဝိပစ္စန္တိ'တိ စ၊ ၍လည်း။ အကမ္မကတ္တောနပိ၊ သည်လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ရှု၏။ 'ပစ္စတ္တိ ပါကာနံ။ပ။ နု ပစ္စတ္တိ'တိ၊ ၍။ သကမ္မကတ္တောနပိ၊ သည်ရင်း။ ဘဝတ္ထုံ ဒဿ-လော။" ဣတိ ဝေဒယျပုံ၊ ကုန်ရာ၏။ "အကမ္မကတ္တောနော၊ သည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ သကမ္မကတ္တောနု၊ သည်။ နု ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ။" (ကသ္မာ၊ ကား။) "ပစ္စတ္တိ ပါကာန"န္တိ ဝေဒိနော၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပယောဂါနံ၊ ဟူ၏။ "အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိံသု"ဟိ ပယောဇနော၊ နှင့်။ အာသဝနတ္ထာ၊ ကြောင့်တည်း။

တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ဇဏ္ဍ၊ ဤပြယုဂ်၌။ "ဝိမုစ္စံသု"ဟိ ပဒံ၊ သည်။ ကမ္မရဟိတကတ္တုဝါစကယပစ္စယန္တမ္ပိ၊ ကံကင်းသော ကတ္တားကို ဟောသော ယ-ပစ္စည်းအဆုံးရှိသော ပုဒ်သည်လည်း။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ကတ္တုသဟိတ-ကမ္မဝါစကယပစ္စယန္တမ္ပိ၊ ကတ္တားနှင့်တကွဖြစ်သော ကံကိုဟောသော ယ-ပစ္စည်းအဆုံးရှိသော ပုဒ်သည်လည်း။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဟိ (ကထံ ဘဝတိ)၊ နည်း။ "ဝိမုစ္စိံသု"တိ ဣမသ္မာ ပဒဿ၊ ၏။ ကမ္မရဟိတယ-ပစ္စယဝန္တတ္တာ၊ ကံမှကင်းသော ယ-ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ "အာသဝေဟိ"တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ကရဏဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်သည်။ အပါဒါနကာရက-ဝါစကံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ "စိတ္တာနိ"တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ ပန၊ သည်ကား။ ကတ္တုကာရကဝါစကံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ တထာ၊ ပါး။ "ဝိမုစ္စိံသု"တိ ပဒဿ၊ ၏။ ကတ္တုသဟိတကမ္ပဝါစကတ္တာ၊ ကြောင့်။ [၃၀၃] "အာသဝေဟိ"တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ကရဏဝစနံ၊ သည်။ ကတ္တုကာရကဝါ-ဝါစကံ၊ သည်။ ဘာတိ၊ ၏။ "စိတ္တာနိ"တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ ပန၊ သည်ကား။ ကမ္မကာရကဝါစကံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ အယံ နယော၊ ဤ

ကံရှိ, ကံမဲ့နည်းကို။ "ပစ္စတိ ပါကာန"ဆိုအာဒီနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပယောဂေသု၊ တို့၌။ နှ လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုပြယုဂ်၌။ ပစ္စတ္ထ-ဝစနံ၊ သည်။ ကတ္တာရံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ဟော၏။ ဥပယောဂဝစနံ၊ သည်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ကာရိတေ၊ ၌။ "ပုရိသေ၊ သည်။ ပုရိသေန၊ ကို။ ဝါ၊ ကား။ ပုရိသံ၊ ကို။ ဘတ္တံ၊ ကို။ ပါစေတိ၊ စေ၏။ပ။" ဣတိ စ၊ ၎င်း။ "နာယကော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနန္တေ၊ အဆုံးမရှိကုန်သော။ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်၏ အဆောက်အဦးဖြစ်သော ပါရမီ, စာဂ, စရိယတို့ကို။ ပရိပါစေတိ၊ ရင့်စေတော်မူ၏။" (**ဇာတတ္ထကထာ**) ဣတိ ဒဿနတော ပန၊ ကြောင့်ကား။ "ပရိပါစေတိ ပရိပါစယတီ"တိ စ ရူပါနိ၊ တို့သည်လည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ ဟေတုကတ္တုပဒါနိ၊ တို့တည်း။

ကမ္မေ၊ ၌။ ယညဒတ္ထေန၊ သည်။ သြဒနော၊ ကို။ ပစ္စတေ၊ အပ်၏။ ဘာဝပဒံ၊ သည်။ အပ္ပသိဒ္ဓံ၊ ရှား။ဣမာနိ၊ တို့သည်။ **ဘူဝါဒိ ဒိဝါဒိဂဏိက-**ရူပါနိ၊ တို့တည်း။ ဣမိနာ နယေန။ပ။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ (ထင်ပြီ)။

တေဂဏိက-ဓာတ်။ ။**တေဂဏိကတ္ထေ**၊ သုံးဂိုဏ်း၌ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်၌။ **သု**၊ သည်။ **ပသဝေ**၊ ပွါးခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ဟေတု။ အကြောင်းတရားသည်။ဖလံ၊ အကျိုးတရားကို။သဝတိ၊ ပွါးသည်ကိုပြု၏။ဝါ၊ ပွါး၏။ပသဝတိ၊ သီး၏။ **သု**၊ သည်။ **သဝနေ**၊ ၌ဖြစ်၏။ သဒ္ဒေါ၊ သဒ္ဒါတရား ရှိသောသူသည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏောတိ၊ နာ၏။ သုဏာတိ၊ **၏**။ **သု**၊ သည်၊ **ဟိ ံ သာယံ**၊ ၌ဖြစ်၏။ ယောဓော၊ သူရဲသည်။ ပစ္စာမိတ္တံ၊ ရန်သူကို။သုနာတိ။ ညှဉ်းဆဲ၏။ ဣမာနိ၊ ဤ ပုဒ်တို့သည်။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ **ဘူဝါဒိ သ္ဝာဒိ ဂီယာဒိဂဏိကာနိ**၊ ၌ဖြစ်ကုန်သော။ **ကတ္တုပဒါနိ**၊ တို့တည်း။ တထာ၊ တူ။ ဟေတုနာ၊ သည်။ ဖလံ၊ ကို။ သဝိယျတိ၊ ပွါးအပ်၏။ ဥန္နာဒသဒ္ဒေါ၊ ပဲ့တင်သံကို။ ပထဝီဥန္ဒြိယသဒ္ဒေါ ဝိယ၊ မြေပြိုသော အသံကဲ့သို့။ သုယျတိ၊ အပ်၏။ ယောဓေန၊ သည်။ ပစ္စာမိတ္တော၊ ကို။ သုနိယျတိ၊ **အပ်**၏။ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ **ကမ္မပဒါနိ**၊ **တို့တည်း**။ ဣမေသံ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ သကမ္မကတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဘာဝပဒံ၊ ကို။ နှ လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ ဣမိနာ နယေန။ပ။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ (ထင်ပြီ)။

အတြေ့ ပန၊ ဌိကား။ အယံ၊ ကား။ နယဝိဘာဝနာ၊ နည်းကို ပြခြင်း တည်း။

ဘ္ဘာဒိ ရူဓာဒိကာ ဓာတု၊ ဘ္ဘာဒိ, ရူဓာဒိဂိုဏ်းဌ် တည်သော ဓာတ်တို့ကိုဟု။ ဘ္ဘာဒိ ဒိဝါဒိကာ၊ တို့ကိုဟု။ တထာ၊ ပါး။ ရူဓာဒိက ဒိဝါဒိဌာ၊ ရူဓာဒိ ဒိဝါဒိဂိုဏ်းဌ် တည်သော ဓာတ်တို့ကို ဟု။ ဘ္ဘူဝါဒိက စုရာဒိကာ၊ တို့ကိုဟု။

ဘ္ဘူဝါဒိကဂဟာဒိဌာ၊ တို့ကိုဟု။ ဘ္ဘာဒိသ္ဘာဒိကိယာဒိကာ၊ ဘို့ကိုဟု။ ဧဝမာဒိပ္ပဘေဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိစက္ခဏာ၊ တို့သည်။ ဝိတ္ထာရေန္တု၊ ခဲ့ကုလေကုန်လေ့။

ဣစ္စေဝံ။ပ။ [၃၇၅] ဒဿိတာနိ၊ ကုန်၏။ (ထင်ပြီ။)

ဧကာဝရိတ ဒ္ဝိကာဝရိတပဒ။ ။ဣဒါနိ၊ ဌ်။ **ဧကာဝရိတဒ္ဝိကာဝရိတပဒါနံ၊** တို့ကို။ ဝစနောကာသော၊ ဆိုခွင့်သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်အလျောက် ရောက်လတ်ပြီ။ **တသ္မာ**၊ ကြောင့်။ တံ (**ဧကာဝရိတ ဒ္ဝိကာဝရိတပဒံ**)၊ ကို။ ဝဒါမ၊ ကုန်အံ့။ **သော**၊ သော-ဓာတ်သည်။ **အန္တကမ္မနိ**၊ ပြီးဆုံးခြင်းကြိယာဌ် ဖြစ်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ သည်။ မာနံ၊ ကို။ သိယတိ၊ ဖြတ်၏။ ကမ္မံ၊ အမှုသည်။ ပရိယောသိယတိ၊ ပြီးဆုံး၏။ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ တာဝ၊ စ္ဌာ။ သုဒ္ဓကတ္တုပဒါနိ၊ တို့တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဌ်။ ပမာနံ **သိယတိ**တိ၊ ကား။ မာနံ၊ ကို။ သမုစ္ဆိန္နတိ၊ ၏။ **ကမ္မံ ပရိယောသိယတိ**တိ၊ ကား။ ကမ္မံ၊ သည်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီး၏။ ဣ (သစ္ဆံ)၊ ၏။ **ပရိ** အဝဣစ္စုပသဂ္ဂဝသေန၊ ပရိ အာဝ ဟူသော ဥပသာရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣဒံ ပဒံ၊ သည်။ အကမ္မကံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ **အတ္ထော** ပန၊ ကိုကား။ "ပရိယောသာနံ ဂစ္ဆတိ"တိ၊ ၍။ သကမ္မကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ **၏**။

ဧကာဝရိတပုံစံ။ ။**အတ္ထနာ**၊ သည်။ ဝိပ္ပကတံ၊ ပြု၍ မပြီးသေးသော ကုဋ္ဌိကို။ **အတ္ထနာ**၊ သည်။ ပရိယောသာပေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ **ဧကာဝရိတံ**၊ ကာရိုက်ပစ္စည်း တကြိမ်သက်သော။ ဟေတုကတ္တုပဒံ၊ တည်း။ ဧတ္ထ ပန၊ ဌ်ကား။ **ပရိ** အဝ ဣစ္စုပသဂ္ဂါသေန၊ ဖြင့်။ **အ**ကမ္မကဘူတ**ဿ**၊ **သော**။ **သော** ဓာတုဿ၊

၁-နိပ္ဇဇ္ဇတိ (က)

သော-ဟူသော ဓာတ်၏။ လဒ္ဓကာရိတပစ္စယတ္တာ၊ ရအာပ်သော ကာရိုက် ပစ္စည်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကကမ္မမေ၊ ကံတနုသာ ရှိသော။ သကာရိတပဒံ၊ ကာရိုက်နှင့်တကွသော ပုဒ်သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

ဒ္ဒိကာရိတပုံစံ။ ။အတ္တနာ၊ သည်။ ဂိပ္ပကတံ၊ ကို။ ပရေဟိ၊ သူတပါး တို့ကို။ ပရိယောသာဝါပေတိ၊ စေ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ ဒ္ဒိကာရိတံ၊ သော။ ဟေတုကတ္တုပဒံ၊ တည်း။ ဌေ စ ပန၊ ဌ်ကား။ ပရိ-အာဝဣစ္စုပသဂ္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ အကမ္မကဘူတသ၊ သော။ သောဓာတုသ၊ ၏။ လဒ္ဓကာရိတပစ္စယဒ္ဒယတ္တာ၊ ရအာပ်သောကာဋ်ကပစ္စည်းနှစ်ခု ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒ္ဒိကမ္မကံ၊ သော။ သကာရိတပဒံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

ပရိယောသာဝါပေတိ "ပရိယောသာဝါပေတိ"တိ ဣဒမ္မိ၊ ဟူသော ပုဒ် ပုဒ်-ရှပ်ပြီး သည်လည်း။ ပရိအာဝပုဗ္ဗသ္မာ၊ ပရိ, အာဝ-ရှေးရှိ သော။ သော ဓာတုမှာ၊ သော-ဓာတ်နောင်မှ။

ဏာပေ ဏာပေဣတိ ပစ္စယဒ္ဒယံ၊ဟူသောပစ္စည်းနှစ်ခုအပေါင်းကို။ ဣတ္ထာ၊ ၍။ အာဝသဒ္ဒသ၊ အာဝ-သဒ္ဒါ၏။ သြကာရဠု၊ သြ-အပြုကိုလည်း။ ဣတ္ထာ၊ ပြု၍။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ ယကာရာဂမဠု၊ ယ-အကွေ့ရောလာခြင်းကိုလည်း။ အနုဗန္ဓဏကာရလောပဠု၊ ဏ-အနုဗန်ကို ချေခြင်းကိုလည်း။ ပဌမပစ္စယေ၊ ရှေးဦးစွာသက်သော ဏာပေပစ္စည်း၌။ ပကာရသ၊ ပ-၏။ ဝကာရဠု၊ ဝ-ကိုလည်း။ ဒ္ဒိသု စ ဌာနေသု၊ သော-ဓာတ် ဝေ-အဖြစ်ဟူသော နှစ်ပါးသော အရာတို့၌လည်း။ ပုဗ္ဗသရလောပံ၊ ရှေးဖြစ်သော သြ-သရ ဧ-သရ ကျခြင်းကို။ ဣတ္ထာ၊ ၍။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌမ္ပံ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ တာ ပါဠိယော၊ ဝါ ပါဠိတို့ကို။ အတ္ထဗ္ဗဏ္ဏရဝိညာပနတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုသိစေခြင်းငှါ။ အာဟစ္စဒေသိတာကာရေန၊ ကိုယ်တော်တိုင် ဆောင်၍ ဟောတော်မူအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကေဘော၊ တပေါင်းတည်း။ ဣတိယာမ၊ ကုန်အံ့။ "အတ္တနာ၊ သည်။ ဝိပ္ပကတံ၊ ပြု၍ မပြီးဘေးသော ကုဋ္ဌိကို။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပရိယောသာပေတိ၊ ပြီးစေအံ့။ သံဃာဒိသေသသ၊ သံဃာဒိသိသ်အာပတ်သို့။ အာပတ္တိ(အာပဇ္ဇနံ)၊ ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ သံဃာဒိသေသော၊ သံဃာဒိသိသ် အမည် ရှိသော။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သည်။ အသ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ အသ၊ ထိုရဟန်း အား။ ဝါ၊ ၏။ သံဃာဒိသေသော၊ အမည်ရှိသော။ အာပတ္တိ၊ သည်။

ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ အာဝပတ္တိ၊ သည်။ သံဃာဒိသေသော၊ ဟည်း။ အတ္တနာ. သည်။ ဝိပ္ပကတံ၊ ကို။ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့ကို။ ပရိယောသာဝါပေတိ၊ ပြီးစေအုံ့။ သံဃာဒိသေသသာ၊ သို့။ အာဝပတ္တိ(အာဝဇ္ဇနံ)၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။" ဤတိ ဝတ္ထု၊ ဤပါဠိတည်း။ "ဘိက္ခု" ဝါ၊ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာကဿ၊ ဟောတု ကတ္တာပုဒ်ကို။ အာဟနတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။

အဘ္ဘနာ ဝိပ္ပကတန္တိ ဝတ္ထု စ၊ ဌိတာ။ **အတ္တနာတိ**၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိပ္ပကရဏကြောင့်ယဉ်၊ မပြီးသော ပြုခြင်းကြောင့်ဟာ၏။ ကတ္တုကာရကဝါစကံ၊ သော။ ဟေတုကတေနံ၊ တတိယာဝိဘတ်လည်း။ **ဝိပ္ပကတန္တိ**၊ ဟူသောပုဒ်၌။ [၃၀၆] ကမ္မကာရကဝါစက သော။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ် ကည်း။ **အတ္တနာ ပရိယောသာပေတိ**ပေါ် ဝတ္ထု ပန၊ ဌိတာ။ **အတ္တနာတိ**၊ ကား။ အဗျယဝေဒူဝေသန၊ နိပါတ်ပုဒ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သယံသဒ္ဒေန၊ နှင့်။သမာနတ္ထော၊ ဟုတ်သား ဘူသော အနက်ရှိသော။ ဝိဘတ္တိနိ-ရူပကံ၊ ဝိဘတ္တိနိပုဒ်နှင့်ဘူသော အဗျယပဒံ၊ နိပါတ်ပုဒ်လည်း။ ဝါ၊ ကား။ **သယံသဒ္ဒသဒ္ဒိသံ**၊ သယံ-သဒ္ဒါနှင့်တူသော။ ကတိယာဝိဘတ္တိနှင့်၊ တတိယာဝိဘတ်အဆုံးရှိသော။ အဗျယပဒံ၊ ဝေဿ။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ "**အတ္တနာ ပရိယောသာပေတိ**"တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဝစနသာ၊ ၏။ "သယံ၊ သည်။ ပရိယောသာပေတိ၊ ဆုတ်၏။" ဤတိ အတ္ထော၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ (ဝေသေ) ဝိယ၊ ကား။ **အတ္တနာ** စ၊ သည်လည်း။ ပါဏာတိပါတိ၊ သူ့အ သက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။" ဤတိအာဒိသု ဝိယ၊ တည်း။

"**ပရေဟိ ပရိယောသာဝါဝေတိ**"တိ ဝတ္ထု ပန၊ ဌိတာ။ **ပရေဟိတိ**၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ကမ္မကာရကဝါစကံ၊ သော။ ကရဏဝစနံ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကရဏဝစနံ၊ သည်။ ကမ္မကာရကဝါစကံ၊ ၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ "သုနခေဟိ ပိ ခါဒါပေန္တိ"တိ ဝတ္ထု၊ ဌိတာ။ "သုနခေဟိ"တိ ပဒံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့ တည်း။ ဟိ (တံ ပါကဋံ ကရောဟိ)၊ အုံ့။ ဝတ္ထု၊ ဌိတာ။ "ရုဇာနော၊ တို့သည်။ စောရံ၊ ကို။ သုနခေ၊ ခွေးတို့။ ခါဒါပေန္တိ၊ စေကုန်၏။" ဤတိ၊ သို့။ ကရဏဝစနသာ၊ ၏။ (ထည့်) ဥပယောဂဝစနေန၊ ဒုတိယာဝိဘတ်၏ **အစွမ်း**ဖြင့်။ ဟေတ္ထော၊ သည်။ ဟဝတိ (ယထာ)၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ "ဘိက္ခု၊ သည်။ **အတ္တနာ**၊ သည်။ ဝိပ္ပကတံ၊ ကို။ ပဋေ ပနေ၊ ဟူကို။ ပရိယော-

သာဝါပေတိ၊ စေ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ကရဏဝစနဿ၊ ၏။ (ထည့်) ဥပ-ယောဂဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

ဝေါ၊ သို့။ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတနယဝိစိတ္တော၊ လက်ဖျစ်တတီး ဝဲ့ချီးကောင်းစွာ ရံခါတဆစ် မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော နည်းဖြင့် ဆန်းကြယ်သော။ ဘဂဝ-တော၊ ၏။ ဣမသ္မိं ပါဝစနေ၊ ဤမြတ်သော ပါဠိတော်၌။ ဒ္ဋိကာရိတ-ပစ္စယဝန္တမ္ပိ၊ ကာရိုက်ပစ္စည်းနှစ်ခု ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဒံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သာရတော၊ ဖြင့်။ ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ အယံ နယော၊ သည်။ သုခုမော၊ သိမ်မွေ့၏။ သာသနေ၊ ၌။ အာဒရံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ အာယသ္မန္တေဟိ၊ တို့သည်။ သာဓုကံ၊ စွာ။ မနသိ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ ယဿ၊ အကြင်သာသနာတော်၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဣဒံ ပကရဏံ၊ ကို။ (မယံ၊ တို့သည်။) ကရိမှ၊ ပြုကုန်၏။ အယံ မတိ၊ ဤအလိုသည်။ အတ္ထနော၊ ၏။ မတိ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ အဘယ်သူ၏အလိုနည်း။ ပုဗ္ဗာစရိယာနံ၊ တို့၏။ သန္တိကာ၊ မှ။ လဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ တေသညေव၊ ထိုရှေးဆရာတို့၏သာလျှင်။ မတိ၊ ।အလိုတော်ပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

အကာရိတဒ္ဋိကမ္မကပဒ။ ။ဣဒါနိ၊ ၌။ **အကာရိတဒ္ဋိကမ္မကပဒါနံ၊** ကာရိုက်ကင်းသော ဒ္ဋိကမ္မကပုဒ်တို့၏။ ဝစနောကာသော၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိ (ပဒါနိ)၊ တို့ကို။ ကထယာမ၊ ကုန်အံ့။ သဝိနိစ္ဆယာနိ၊ ကုန်သော။ တာနိ စ ခေါ၊ ထိုပုဒ်တို့ကိုလည်း။ ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေါ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ သဝိနိစ္ဆယာနိ၊ ကုန်သော။ ဣဒံ (ဣမာနိ ပဒါနိ)၊ တို့သည်။ သေယ္ယထာ (ကတမာနိ)၊ တို့နည်း။

[နိယံ] **သေယ္ယထိဒံ၊** နှစ်ပုဒ်ပြွမ်းကဲ့ တတ်စွမ်းသောလျှောက်၊ **ဩာက်စကားကို၊** မှတ်သားကိုင်ကာ ငင်ယူပါ။

သေယ္ယထာနောက်၊ လိန်, ဝုစ်ထောက်၍၊ ထပ်လျှောက်လေပါ၊ ကတမာ၊ တပုဒ်ထည်းလည်း ရံတခါ။

ဒုဟိ၊ ဒုဟာခေါတ်။ **ကရ၊** ကရခေါတ်။ **ဝဟိ၊** ဝဟာခေါတ်။ **ပုစ္ဆိ၊** ပုစ္ဆခေါတ်။**ယာစိ၊** ယာစခေါတ်။ **ဘိက္ခိ စ၊** ဘိက္ခုခေါတ်။ **နိ၊** နိခေါတ်။ **ဗြူ၊ တိ၊** ဗြူ၊ ခေါတ်။

[**တိကာရန္တဓာတုနိဒ္ဒေသအားဖြင့် "ဗြူ||တိ" ဟူသည်။**] ဘဏိ၊ ဘဏဓာတ်။ **ဝဒိ ဝစိ ဘာသိ**၊ ဝဒ, ဝစ, ဘာသဓာတ်။ **သာသိ ဒဟိ**၊ သာသ, ဒဟဓာတ်။ **နာထဓဲတု**၊ နာထ-ဓာတ်။

ရူဓဲ ဇိ၊ ရူဓဓာတ်, ဇိဓာတ်။ **စိပဘူတိ**၊ စိ-အစရှိသောဓာတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယေ (ဓာတဝေါ)၊ တို့သည်။ (သန္ဓိ၊ ကုန်၏။) ဂေ (ဓာတဝေါ)၊ တို့သည်။ ကာရိတပစ္စယေဟိ စ၊ တို့နှင့်လည်း။ ဝိယုတ္တာ **အ**ပိ၊ မယှဉ်ကုန်သော်လည်း။ ဒ္ဒိကမ္မကာ၊ ကံနှစ်ခုရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ထည့်) ဓိရာ၊ တို့သည်။ ပဝဒုံ၊ မိန့်ကုန်၏။

အပါဒါနာဒိဂေ၊ **အ**ပါဒါန်အစရှိသော။ ပုဗ္ဗဝိဓိမှု၊ ရှေးအစီ **အ**ရင်သည်။ **အ**သတိ၊ သော်။ ဣမေ၊ ဤဓာတ်တို့ကို။ ဥပယောဂ-ဝစနဿ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်၏။ နိမိတ္တန္တိ၊ **အ**ကြောင်းဟူ၍။ သနန္တ-နာ၊ ရှေးပညာရှိတို့သည်။ **အ**ဗြဝုံ၊ မိန့်ကုန်၏။

[**သနန္တနာနံ ဝါ ပဏ္ဍိတာနံ။** (သံ-ဋ-၁-၅ဖ)။]

[**၃၀၇**] တု၊ ထိုမှတပါး။ ဒုဟာဒယော၊ ကုန်သော။ ဂေ ဓာတူ၊ တို့သည်။ ကာရိတပစ္စယေ၊ ကို။ လဒ္ဓ၊ ရ**အ**ပ်သည်ရှိသော်။ တိကမ္မာပိ၊ ကံသုံးပါးရှိကုန်သည်လည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ **အ**ာစရိယာ၊ တို့ည်ည်။ **အ**ဗြဝုံ၊ ကုန်၏။

တတြ၊ ထိုဓာတ်တို့၌။ ဣမာနိ၊ ကား။ ဥဒါဟရဏာနိ၊ တို့တည်း။

ဒုဟဓာတ် ပုံစံ။ ။ဂေါပါလကော၊ **ဒ**ားကျောင်းသည်။ ဂဝံ၊ **ဒ**ားကို။ ပယော၊ **ဒ**ိုရည်ကို။ ဒုဟတိ၊ ညှစ်၏။ ဂေါပါလဒါရ-ကော၊ **ဒ**ားကျောင်းသူယေသည်။ ဂါဝိ၊ ကို။ ခီရံ၊ ကို။ ဒုဟတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ **ပ**ယောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ တည်း။ "ယသော၊ စည်းစိမ်ကို။ လဒ္ဓါ၊ ရ၍။ နမဇ္ဇေယ္ယ၊ စည်းစိမ်မယင်ရာ။ (ကက္ကာရုဇာတ်)" ဣတိ ဇ္ဇေ၊ ၌။ **ယ**သောတိ ပဒမိဝ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဟိ (သစ္စံ)၊ ၏။ မနော-ဂဏိကဿ၊ **မ**နောဂိုဏ်း၌ဖြစ်သောသဒ္ဒါ၏။ ဣဒိသမ္ပိ၊ ဤသို့ သြ-**အ**ပြု သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥပယောဂဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ **အ**ညာဒိသမ္ပိ၊ တပါးသောသဘောရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဿရာ၊

မင်းသည်။ ဂေါပါလံ၊ ကို။ ဂဝံ၊ ကို။ ပယောဝ၊ ကို။ ဒုဟာပေတိ၊ စေ၏။ ဂေါပါလေန၊ သည်။ ဂါဝေါ၊ တို့ကို။ ခီရံ၊ ကို။ ဒုဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဂေါဟိ၊ တို့မှ။ ပယောဝ၊ ကို။ ဒုဟတိ၊ ၏။ ဣတိ ဇော်ဆ၊ ၌။ အပဋ္ဌာနကမ္မာဓိဋ္ဌာနဿ၊ အပဋ္ဌာနကံ၏ တည်ရာဖြစ်သော ဂေါ-သဒ္ဒါ၏။ ဝါ၊ အပဋ္ဌာနကံလျှင် တည်ရာရှိသော ဂေါသဒ္ဒါ၏။ (ထည့်) အပါဒါနဝိသယတ္တာ၊ အပါဒါန်၏ အရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အပါဒါန်လျှင် တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒ္ဒိကမ္မကဘာဝေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ "ယတ္ထ၊ အကြင်ဦးချိုး၌။ ဂဝံ၊ ကို။ ခီရံ၊ ကို။ ဒုဟံ(ဒုဟန္တော)၊ ညှစ်သောသူသည်။ ဝိသာဏတော၊ ဦးချိုမှ။ ခီရံ၊ ကို။ နဝိန္ဒတိ [ဝိယ]၊ ကဲ့သို့။ အတ္ထံ၊ အနက်အကျိုးကို။ နဝိန္ဒတိ၊ မရ။" [ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ ဝိသာဏေ၊ (ဇာတက-ဋ္ဌ ၆-၂၁၄။)] ဣတိ ဇော်ဆ ပန၊ ၌ကား။ အပဋ္ဌာနကမ္မာဓိဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ အပါဒါနဝိသယတ္တာပိ၊သော်လည်း။ ဂဝါဝယဝဘူတဿ၊ နွားဏ်အစိတ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိသာဏဿ၊ ၏။ ဝိသုံ၊ နွားမှအသီး။ ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ "ဂဝံ ခီရံ ဒုဟန္တော"တိ၊ ၍။ ဒ္ဒိကမ္မကဘာဝေါ၊ ကို။ လဗ္ဘတိတိ ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဒုဟိနော၊ ဒုဟ-ဓာတ်၏။ပယောဂေါ၊ တည်း။

ကရဓာတ်ပုံစံ။ ။ကရောတိဿ၊ ကရဓာတ်၏။ ပယောဂေ၊ ၌။ ကဋ္ဌံ၊ ထင်းကို။ အဂ်ါရံ၊ မီးသွေးကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သုဂန္ဓံ၊ ရွှေကို။ ကဋ္ဌကံ၊ လက်ကောက်ကို။ ဝါ၊ ကဋ္ဌကံ၊ ကို။ သုဝဏ္ဏံ၊ ကောင်းသော အသင်းရှိသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဇေ၊ ကျွန်မ။(တံ့၊ သည်။) **သစ္စံ**၊ အမှန်ကို။ သဇ္ဇ ဘဏသိ၊ အကယ်၍ဆိုအုံ့။ တံ၊သင့်ကို။ အဒါသိံ၊ ကျွန်မ မဟုတ်သည်ကို။ ကရောမိ၊ အုံ့။ ဧတ္ထ စ၊ ၌ကား။ **အဂ်ါရံ ကရောတိ**တိ၊ဟူသောပုဒ်ကို။ ပရိစ္ဆေဒတ္ထကာရဏဝသေန၊ စွန့်အပ်သော အကြောင်းရှိသော ကံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ အကြောင်းကိုစွန့်သော ကံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ကဋ္ဌံ၊ ထင်းသည်။ အဂ်ါရဘာဝဿ၊ မီးသွေးဖြစ်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ တည်း။ အဂ်ါရေ၊ ကို။ ကတေ၊ သော်။ ကာရဏဘူတဿ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကဋ္ဌဿ၊ ၏။ ကဋ္ဌဘာဝေါ၊ ထင်း၏ သဘောသည်။ ဝိဂစ္ဆတိ ကင်း၏။ **ကဋ္ဌကံ ကရောတိ**တိ ဣဒံ၊ ကို။ အပရိစ္ဆေဒတ္ထကာရဏဝသေန၊ မစွန့်အပ်သော အကြောင်းရှိသော ကံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ အကြောင်းကို

မစ္စန္ဒသော ကံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပိ(သစ္စံ)၊ ၏။ သုဝဏ္ဏ၊ သည်။ ကဠကဘာဝဿ၊ လက်ကောက်ဖြစ်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ကဠဂေ၊ ကို။ ကတေပိ၊ သော်လည်း။ ကာရဏဘူတာ[illegible]၊ ဖေသေ[illegible]။ သုဝဏ္ဏ[illegible]ဿ၊ ၏။ သုဝဏ္ဏဘာဝေါ၊ သည်။ နု ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်း။ အ[illegible]၊ [illegible]။ [illegible]-သန္ဓနရုပ္ပတ္တိဘာဝေန၊ အထူးအပြားသွဲ့ ရောက်သည်၏ဖြင့်ပြင်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။

အဒါသိံ တံ ကရောမိ ဝိ ဣတိ ဝုတ္တံ ဝုတ္တ[illegible]၊ ကိုကား[illegible]ကျွန်ုပ်[illegible]ကျေးဇူး[illegible]အထူး ပေးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဝေတ္ထ)ဝိယ၊ ကား။ "ဥပရာ[illegible]၊ ဥပရာဇ်ကို။ မဟာရာဇံ၊ မဟာရာဇ်ကို။ ဝ[illegible]ရာမိ၊ ၏။" ဣတိ ဟေ[illegible]ထ ဝ[illegible]ယ၊ သို့တည်း။ ဝတ္ထု၊ ၌။ "ဥယ[illegible]ဟေ၊ မင်းသည်။ ပုဗ္ဗိ[illegible]ယ[illegible]၊ အချင်းကို။ ဝါ၊ ကား။ ပုရိသံ၊ ကို။ ဟ[illegible]ဒ္ဓ၊ ကို။ ဒ[illegible]ရ[illegible]ကို၊ ကို။ [illegible]ဝ[illegible]ဝ[illegible]ဝ[

(ဇာတက-၄-၅-၃၅)၌ ဖွင့်၏။] တုံ၊ သည်။ ကိုကရိသ္သသိ၊ အဘယ်ပြု အံ့နည်း။ ဣတိ အာဒီသု၊ တို့၌လည်း။။ တုံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ရာဇဘာဝံ၊ ကို။ အမှေဟိ၊ တို့ကို။ ကာရာပေဟိ၊ စေလော့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ရဇ္ဇေ၊ ၌။ အဘိသိဉ္စာပေဟိ၊ အဘိသိက်သွန်းစေလော့။ မယံ၊ တို့သည်။ တံ၊ ရှင်မင်းသားကို။ ရဇ္ဇေ၊ ၌။ အဘိသိဉ္စိတုကာမာ၊ အဘိသိက်သွန်းလိုကုန်၏။ ဣဘိအတ္ထော၊ သည်။ သမတ္ထိတော၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

ဗြဟ္မဒတ္တော ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေတိ ဇော်ထာပိ၊ ၌လည်း။ ဗြဟ္မဒတ္တော၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ရာဇဘာဝံ၊ ကို။ မဟာဇနေန၊ ကို။ ကာရယန္တေ၊ စေသည် ရှိသော်။ ဣတိအတ္ထော၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သာသနသ္မိံ၊ ၌။ ကာရိတဝိသယေ၊ ၌။ ကရဏဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်သည်။ ဥပယောဂတ္ထည်ဝ၊ ကံအနက်ကိုသာလျှင်။ ဒီပေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဒ္ဒေယော ကမ္မာနိ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဒီသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါမ၊ ကုန်၏။

အယမတ္ထော၊ ကို။ **အဘိဓမ္မဋ္ဌကာယံ၊** ၌၊ စက္ခုဒ္ဒြိယာဒိနိဗ္ဗစနတ္ထဝိဘာဝနာယ၊ စက္ခုဒ္ဒြိယ-စသောပုဒ်တို့၏ အဋ္ဌကထာ၌ဆိုသော ဝိဂြိုဟ်၏ အနက်ကို ထင်စွဲပြခြင်းဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ **အဘိဓမ္မဋ္ဌကာယံ၊** ၌။ ဣဒံ(ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ **စက္ခုဒ္ဒြိရေ ဣန္ဒတ္တံ ကာရေတိတိ၊** ဟူသည်ကား။ ဝါ၊ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိ၌။ စက္ခုဒ္ဒြိရဘာဝေ၊ စက္ခုဒ္ဒြိရ၏ **အဖြစ်**၌။ တံ ဒ္ဒြိရိကေဟိ၊ ထိုစက္ခုဒ္ဒြိရ၌ ဖြစ်ကုန်သော စိတ်လေးဆဲခြောက်ခု, စေတသိက်ဒွေပညာသတ္တိုကို။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော စက္ခု၏။ ဣန္ဒဘာဝံ ပရမိဿရဘာဝံ၊ လွန်စွာ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကို။ ကာရယတိ၊ စေ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစက္ခုသည်။ တေ၊ ထိုစက္ခုဒ္ဒြိရိကစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကို။ ရူပဂ္ဂဟဏေ၊ ရူပါရုံကို ယူခြင်း၌။ အတ္တာနံ၊ မိမိဟုဆိုအပ်သောစက္ခုသို့။ အနုဝတ္တေတိ၊ အစဉ်လိုက်စေ၏။ တေ စ၊ ထိုစက္ခုဒ္ဒြိရိကစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်လည်း။ တံ၊ ထိုစက္ခုသို့။ အနုဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ (တသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ကာရယတိတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (သမ္မန်)။ ပန (စောဒေမိ)၊ အံ့။ **ကရဓာတု၊** သည်။ ဒ္ဒိကမ္မကော၊ သည်။

ယဒိ (သိယာ)၊ အုံ့။ ဝေံ သန္တေ၊ သော်။ ဗြဟ္မဒတ္တော ရဇ္ဇံ ကာရေတိတိ အာဒီသု၊ တ္ဍိ၌။ လဒ္ဓကာရိတပစ္စယတ္တာ၊ ကြောင့်။ ''ကာရေတိ''တိအာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တ္ဍိသည်။ တိကမ္မကေဟိယေဝ၊ တ္ဍိသည်သာလျှင်။ ဘဝိတမ္ပံ၊ ရှု၏။ ဣတိ ဧဝဒနာ၊ သည်။ နှ၊ မဖြစ်ရာ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိယမာဘာဝတော၊ ကံနှစ်ခု မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တာဒိသဿ စ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပယောဂဿ၊ ၏။ ဝေါဟာရ-ပထေ၊ ခေါ်ဝေါ်ဖည်ပ်ကြောင်းဖြစ်သော စကား၌။ ဝါ၊ စကားလမ်း ကြောင်း၌။ ဝါ၊ စကားအစဉ်၌။ အနာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်ရင်းတည်း။

ကဠ်ဍ၊ ကို။ ပုရိသေန၊ သည်။ အဂ်ါ၊ ကို။ ကတံ၊ အပ်၏။ သုဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ကမ္မာရေန၊ ပန်းတိမ်သည်သည်။ ကဠကံ၊ ကို။ ကတံ၊ အပ်၏။ ဒါသိ၊ ကို။ သာမိကေန၊ သည်။ အဒါသိ ံ၊ ကို။ ကတာ၊ အပ်၏။ ဝေမ္မိ၊ သို့လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကရ-ဓာတ်၌။ ဒ္ဝိကမ္မကပ္ပယောဂါ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ထိုမှတပါး။ သုဝဏ္ဏေန၊ ဖြင့်။ ကဠကံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ [၃၀၉] ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝိသေသနတ္ထေ၊ ၌။ ပဝတ္တကရဏဝိသယတ္တာ၊ ဖြစ်သော တတိယာဝိဘတ်၏ အရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒ္ဝိကမ္မကဘာဝေါ၊ ကို။ နှ လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ နယော၊ ဤဒ္ဝိကမ္မကဖြစ်လျက် ကံနှစ်ခု မရသင့်သောနည်းကို။ အညတြာပိ၊ ကရ-ဓာတ်မှတပါးသောဓာတ် ပြယုဂ် ၌လည်း။ ဥပပရိကွိတ္ဝာ၊ ၍။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ နေတဗ္ဗော၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ကရောတိဿ၊ ကရဓာတ်၏။ ပယောဂေါ၊ တည်း။

ဝဟဓာတ် ပုံစံ။ ။ဝဟိအာဒီနံ၊ တို့၏။ ပယောဂေ၊ ၌။ ရာဇပုရိသော၊ တ္ဍိသည်။ ရထံ၊ ကို။ ဂါမံ၊ သို့။ ဝဟန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ ရာဇာ၊ ဤမင်းသည်။ မံ၊ ကို။ နာဝံ၊ အမည်ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ပရာဘ-ဝန္တံ၊ ပျက်စီးအံ့သော။ ပုရိသံ၊ ကို။ ဂေါတမံ၊ ကို။ မယံ၊ တ္ဍိသည်။ ပုစ္ဆာမ၊ မေးလျှောက်ပါကုန်၏။ အာယသ္မတာ မဟာကဿပေန၊ သည်။ အာယသ္မာ ဥပါလိ၊ ကို။ ဝိနယံ၊ ကို။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်၏။ ဒေဝဒတ္တော၊ သည်။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ကမ္မလံ၊ ကို။ ယာစတိ၊ ၏။ တေ၊ ထိုပုဏ္ဏားလေးယောက်တ္ဍိသည်။ မံ၊ ငါ၏ဝေယျာဝစ္စရာမင်းကို။ အသော၊ ရထားဌ ကသောမြင်းတို့ကို။ အယာစိသုံ၊ ကုန်၏။ တာတ၊ ချစ်သား။ တံ၊ သင့်ကို။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကို။ ယာစတိ၊ ၏။

ဗြာဟ္မဏောဝ၊ သည်။ နာဂံ၊ မဏ်ကဏ္ဌနဂါးမင်းကို။ မဏိ၊ ပတ္တမြားကို။ ယာဝစတိ၊ ၏။ ဗြာဟ္မဏေန၊ ရသေ့သည်။ နာဂေါ၊ ကို။ မဏိ၊ ကို။ ယာဝိတောဝ၊ ၏။ ဗြဟ္မုနာ၊ သဟံပတိဗြဟ္မာမင်းသည်။ ဘဂဝါ၊ ကို။ ဓမ္မဒေသနံ၊ တရားဟောခြင်းကို။ အာယာစိတောဝ၊ တောင်းပန်လျှောက်ထားအပ်၏။ တာဝပသောဝ၊ ရသေ့သည်။ ကုလံ၊ အမျိုးကို။ ဘောဇနံ၊ ကို။ ဘိက္ခတိ၊ တောင်း၏။ အဇံ၊ ကို။ ဂါမံ၊ သို့။ နေတိ၊ ၏။ အဇော၊ ကို။ ဂါမံ၊ သို့။ နိတောဝ၊ အပ်၏။

ဗြဟ္မာဒေဝတ် ပုံစံ။ ။စမ္မေယျကောဝ၊ စမ္မေယျကမည်သော။ နာဂေါ၊ နဂါးမင်းသည်။ မုတ္တောဝ၊ အလမ္မာယ်လက်မှ လွှတ်ပြီး၍။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဇတံ (ဝစနံ)၊ ကို။ အဗြဝိ၊ ၏။

ဇတ္တေ၊ ဘိ။ ရာဇာနန္တိ၊ ဟူသော။ ကမ္မံ၊ ကို။ မုချတောဝ၊ ပဋ္ဌာနအားဖြင့်။ ဝါ၊ ပဋ္ဌာနကံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇတန္တိ၊ ဟူသောကံကို။ ဂုဏတောဝ၊ အပဋ္ဌာနအားဖြင့်။ ဝါ၊ အပဋ္ဌာနကံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ၊ ပါး။ ရာဇာနန္တိ၊ ဟူသောကံကို။ အကတိတကမ္မံ၊ ဗြဟ္မာ-ဒေဝတ်၏ ဗျတ္တတ္ထ အနက်ဖြစ်သော ကံဟူမဆိုအပ်သော ကံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇတန္တိ၊ ဟူသောကံကို။ ကထိတ-ကမ္မံ၊ ဗြဟ္မ ဒေဝတ်၏ ဗျတ္တတ္ထ အနက်ဖြစ်သော ကံဟု ဆိုအပ်သော ကံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇသ နယော၊ ဤမုချမဂ္ဂ, ကထိတာကထိတနည်းကို။ အညတြာပိ၊ ဗြဟ္မ-ဒေဝတ်မှတပါးသော ဒေဝတ်ဌာလည်း။ ဥပယောဂိကိုတ္ထ၊ ၍။ ယထာ-ရဟံ၊ ဖွဲ့။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ "ဘဂဝါ၊ ရား။ တုံ၊ သည်။ (ထည့်) ဇတံ (ပုစ္ဆံ)၊ ကို။ မေ၊ အား။ ပဗြူဟိ၊ ဖြေတော်မူပါလော့။[1]" ဤတိ အာဒိသု၊ တို့ဌာ။ သမ္ပဒါနဝိသယတ္ထာ၊ သမ္ပဒါန်၏ အရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတိယမ္ပိ ကာဘာ၊ ဝါ၊ ကို။ နိ လဗ္ဘတိ၊ အပ်။

ဘဏ္ဍဒေဝတ် ပုံစံစသည်။ ။ဟိဘိက္ခု၊ သည်။ မဟာရာဇာနံ၊ ကို။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဘဏတိ၊ ဟော၏။ သာရထိ၊ ထိန်း။ (တုံ၊ သည်။) ယံ (ဝစနံ)၊ ကို။ မံ၊ ငါဘေတမိမင်းသားကို။ ဘဏသိ၊ ၏။ ယံ (ဝစနံ)၊ ကို။ မံ၊ ကို။ ပဒတိ၊ ၏။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဇေတံ (ဝစနံ)၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ပိတာ၊ အဘသည်။ ပုတ္တံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ၏။ ကုံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။

---

[1] ဝေမော "ဗြူဟိ ဘဂဝါ" ဟူသောပါဋ္ဌ ရှေနောက် ထောက်ဆ၍မရ။

ယံ (ဝစနံ)၊ ကို။ အနုသာသသိ၊ ဆုံးမကံမြစ်၏။ အမ္ဘဒ္ဒ၊ ဌ။ သက္ကေ၊ သာကိုဝင်မင်းတို့သည်။ သြက္ကာကာ၊ သော။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ပ်တာမဟာ၊ ဘေးလေဘင်းတော်အရာကို။ ခေါ် ပန်၊ ဧကစ်။ ဒဟာန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဝ်ံ ဝ်ံ ဟ်တပဋ္ဌိပ်ဟ်ဘ်ိ ၊ ထိုထို စီးပွါးရှိသော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းကို။ နာသဟ်၊ တောင့်တ၏။ ဂေါပါလကော၊ သည်။ ဂါဝေါ၊ ဟိုကို။ ဝဇံ၊ ခြံကို။ ရက္ခတိ၊ ဆုံးမ်ိ်ုတား မြစ်၏။ ဧတ္ထေ၊ ကြေအန်ကြီးသော သူသည်။ ခုဗ္ဘာဇနံ၊ ကြေအန်ကြီးသောသူကို။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကို။ ဇီနာတိ၊ အောင်၏။ ဧတ္ထ ဝ၊ ဌ်ကား။ "ကံ၊ အဘယ်မည်သော မင်းကို။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ ရတ္ဇဝရံ၊ မြတ်သော ရတနာကို။ ဝါ၊ တောင့်တအပ်သော ရတနာကို။ (မယံ၊ တို့သည်။) ဇိနာမ၊ အောင်ရကုန်အံ့နည်း။"

[အဗျာ] ဤ "ကမနုတ္တရံ" စသော ပါဒသည် အ[illegible]ရော အလွန်ရှိသော ဝံသဌ[illegible]ထာပါဒဖြစ်၍ ဂ-အက္ခရာနှင့် နှ-အက္ခရာကို ဆင့်၍ "ဂဝ" ဟု ရေ[illegible]အပ်၏။ ယင်းသို့ [illegible]ကြောင်းကို [illegible] (နိုတိသုတ္တ-၅၃) ၌ သုတ်တည်၍ ဆိုလတ္တံ့။

ဤတိ ပုဏ္ဏကဇာတကပါဠိ၊ ဝိဓုရဇာတ်ပါဠိ၊ ဘည်။ နိဒဿနံ၊ တည်း။ ဘဒ္ဒ၊ ဌ။ "ဇနိန္ဒ၊ တရာ့ဝတပါး မင်းမျှားတို့။ မယံ၊ တို့သည်။ ကတရံ ရာဇာနံ၊ ကို။ အနုတ္တရံ၊ သော။ ရတ္ဇဝရံ၊ ကို။ ဇိနာမ၊ နည်း။" ဤတိ ဗျယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဘည်း။ ဝစ္ဆကိ၊ ပန်းရံသာမားသည်။ ဤဌ်ကာဝယာ၊ တို့ကို။ ပါကာရံ၊ ကို။ စိ်ဝနာတ်၊ စိ်၏။ အညာနိ်ပါ၊ အိုအပ်ပြီးသည်မှ တပါးသောဓာတ် ပြယုဇ်တို့ကိုလည်း။ ယောဇေကဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

[အဗျာ] ဤ ဒ္ဒိကမ္မကဓာတ်၏ သရ[illegible]သော [illegible]ကို သမ္ပန္ဓစိန္တာ(ဌ)ကား (၄၁-ပါတာ[illegible]ဝ်ံ စသည်)ကိုရှု သဘောကျမည်။

[၃၉၀] ဧတ္ထ၊ ဤ ဒ္ဒိကမ္မကအရာ၌။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ "ဂန္ဓကုဋ်ီ" ကို။ ဂဒ်ဟ်ိ်ကံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ သရဏံ၊ သို့။ ဂစ္ဆာမိ၊ ရောက်၏။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ဥပါသကံ၊ ဆည်းကပ်တတ်သည်ကို။ ဓာရေတု၊ လော့။ ဤ[illegible]ယောဂေလု၊ တို့၌။ ဒ္ဒိကမ္မကဘာဝေါ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ ကိ"ံ၊ ရအပ်သလော။" ဤတိ ပုဗ္ဗေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ မေးရာ၌။ (ပရိဟာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ဂန္ဓကုဋ်ီ"။ပ။ ဧတ္ထ၊ ဌ။ နှ လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။)

ဂုဏ္ဏဂုဏီနံ၊ ဂုဏ်, ဂုဏေးတို့၏။ ဝါ၊ အပဌာန,ပဌာနတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တေသံ၊ ထို ဂန္ဓကုဋိ ပဒကို့ဏံ ဟူသော ကံတို့၏။ (ထည့်) ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။

[အမှာ] ကဌမင်္ဂါရံ ကရောတိ၌ ကဌံ ကရောတိ အင်္ဂါရံ ကရောတိ-ဟု စပ်အပ်သကဲ့သို့ ဂန္ဓကုဋိ ကရောတိ ပဒကို့ဏံ ကရောတိဟု မစပ်အပ်။ဂန္ဓကုဋိ ကို ပဒကို့ဏံ၌သာ စပ်အပ်၏ ဟူလို။

ဗုဒ္ဓံ။ပ။ ဇေတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ နိ လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သရဏံ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ သိပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ **ဣတိသဒ္ဒလောပ-**ဝသေန၊ ဣတိ-သဒ္ဒါ ကျေပျောက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ၊ လျှင်။ ဗုဒ္ဓန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ တည်း။ **သရဏန္တိ**၊ ပုဒ်၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ်တည်း။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ မမ၊ ၏။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာ။ ပရာယဏံ၊ လည်းလျှောင်းရာ။ အဃသ၊ ဆင်းရဲကို။ ဝါ၊ မှ။ တာတာ၊ စောင့်ပေတတ်၏။ ဟိတသ စ၊ စီးပွါးကိုလည်း။ ဝိဓာ-တာ၊ စီရင်ပေတတ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ "ဘဇာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဘဇါမိ၊ ဖိုးပါ၏။ ဗုဇ္ဈာမိ၊ သိပါ၏။" ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဥပါသကံ။ပ။ ဇေတ္ထ ပန၊ ၌ကား။ ဒ္ဋိကမ္မကဘာဝေါ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မံ၊ ကို။ ဣတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဥပါသကံ၊ ဆည်းကပ်တာဘ်သည်ကို။ ဓာရေတု၊ လော့။ ဣတိ အတ္ထသမ္ဘဝ-တော၊ ကြောင့်ဝင်း။ သက္ကာ။ပ။ ဒဟန္တိတိ၊ ဟူသော။ ဒဟဓာတုပ္ပယောဂ-ဝေန၊ ဒဟ-ဓာတ်၏ ပြယုဂ်နှင့်။ သမာနတ္တာ စ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဝင်းတည်း။

[အမှာ] ရာဇာနံနှင့်မံ၊ ပိတာမဟံနှင့် ဥပါသကံ၊ ဒဟန္တိနှင့် ဓာရေတု ဟူသော ပုဒ် တူမျှ၏ဟူလို။

အဓိပ္ပါယတ္ထတော ပန၊ ဖြင့်ကား။ မံ၊ ကို။ "အယံ၊ ဤသူသည်။ မေ၊ အား။ ဝါ၊ သို့။ ဥပါသကော၊ ဆည်းကပ်သောသူတည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ဓာရေတု၊ လော့။ ဣတိ အတ္ထော၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ **အကာရိတာနိ**၊ ကုန်သော။ **ဒ္ဋိကမ္မိကဓာတု ရူပါနိ**၊ **တို့**ကို။ ဝိဘာဝိတာနိ၊ ကုန်ပြီ။

ဣစ္ဆေစ္ဆံ၊ လျှင်။ အမေ့ဟိ၊ ကိုသည်။ အာဒိဂတာ၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနတ္ထံ၊ ငှါ။ ယထာသတ္တိ၊ အစွမ်းလျောက်။ ဝါ၊ အစွမ်းကို မလွန်မူ၍။ ယထာဗလံ၊ ပညာအား အလျောက်။ ဝါ၊ စွာ။ ဓာတုယော စ၊ ဓာတ်တို့ကိုလင်း။ တံ ရူပါနိ စ၊ ထို ဝတ်၏ ရုပ်တို့ကိုလင်း။ တဒနုရူပေဟိ၊ ထိုဓာတ်, ရုပ်အား လျော်ကန်သော။ နာနာ-ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နာနာအတ္ထေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နာနာနယေဟိ စ၊ တို့ဖြင့်လင်း။ ယောဇေတွာ၊ ၍။ ဝိဘာဝိတာနိ၊ ကုန်ပြီ။ ဧဝံ ဝိဘာဝေန္တေဟိပိ၊ ဤသို့ ပြသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အမေ့ဟိ၊ တို့သည်။ တာသံ၊ ထိုဓာတ်, ရုပ်တို့၏။ သရူပပရိစ္ဆေဒေါ ဝါ၊ ဓာတ်ကား ဤမျှဟု သရုပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းကိုလင်း။ အတ္ထပရိစ္ဆေဒေါ ဝါ၊ ဤဓာတ်သည် ဤမျှသောအနက်ကို ဟောဟု အနက် အပိုင်းအခြားကိုလင်း။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ နု သက္ကာ၊ ကောင်း။ ဟိ(သစ္စံ)၊ ၏။ တဒုဘယံ၊ ထို သရုပ်, အနက် နှစ်ပါးစုံကို။ အာဂမာဓိဂမသမ္ပေန္ဒေဟိ၊ ပရိယတ်, ပဋိဝေဓနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒေဟိ၊ အတ္ထ, ဓမ္မစသည် လေးပါးပြားသော ပဋိသम्भိဒါဉာဏ်ရှိတော်မူကုန်သော။ မဟာခီဏာသဝေဟိ၊ မဟာသာဝက ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ကော၊ အဘယ်ပညာရှိသည်။ သဗ္ဗသော၊ အကြင်းမဲ့။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ သက္ခိဿတိ၊ စွမ်းနိုင်အံ့နည်း။ နု သက္ခိဿတေဝ၊ မစွမ်းနိုင်သည်သာတည်း။ (လှန်။)

ဓာတု၊ တို့သည်။ ယတော၊ ကြောင့်။ အတ္ထာတိသယယုတ္တာပိ၊ အနက်လွန်နှင့် ယှဉ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ကြောင့်။ ပယောဂတော၊ ပြယုဂ်အားဖြင့်။ အတ္ထာ၊ တို့ကို။ (ထည့်) အနုဂန္တွာ၊ လျော်စွာ သိအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ အဘ္ဘာတိ-သယယုတ္တာ အကြောင်းမှတပါး။ ဓာတဝေါ၊ တို့သည်။ ယတော၊ ကြောင့်။ အနေကဘ္ဘာ၊ မျိုးသော အနက်ရှိကုန်၏။ တတော၊ ကြောင့်။ ပယောဂတော၊ ဖြင့်။ အဘ္ဘာ၊ တို့ကို။ (ထည့်) အနုဂန္တွာ၊ ကုန်၏။

နာထသ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝေရ၊မြတ်သော။ ဝါ၊ တောင့်တအပ်သော။ ပါဒေ၊ ပါဒိုတော်၌။ ယေ (ဂဝဟဝေါ)၊ ကိုသည်။

အနေကတ္ထဝရာ၊ မျှားစ္ဆာသော အနက်ကိုဆောင်ကုန်လျက်။ ဝိဝိဝေ၊ အထူးထူးဖြစ်ကုန်၍။ စရန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ (ဝေတဝေါ)၊ တို့သည်။ ဝေ၊ စစ်။ နာနုပသဂ္ဂေဟိ၊ အထူးထူးသော ဥပသာရတို့နှင့်။ သဟိတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်လျက်။ အနေကတ္ထဝရာဝ၊ မျှားစ္ဆာသော အနက်ကို ဆောင်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တေသံ ဝေတူနံ ပန၊ ထိုဝေတ်တို့၏ကား။ အတ္ထပရမံ၊ အနက်အပိုင်းအခြား အတိုင်းအရှည်ကို။ ပဏ္ဍိတော၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိ-ဒါမတိယုတော၊ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါဉာဏ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ခီဏာသဝေ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် အရှင်မြတ်တို့ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ ကော (ပဏ္ဍိတော)၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ အကြင်းမဲ့။ ဘဏတိ၊ ဆိုနိုင်စွမ်းလိမ့်နည်း။ နဘဏတိ ဧဝ၊ တည်း။

[ဣတိကား ပရိသမာပန၊ ဂါထာကား သဒ္ဒါလ္လဝိဏ္ဏိဋီ]။

နဝင်္ဂ၊ သုတ္တ, ဂေယျ စသည်မျှားစ္ဆာ အင်္ဂါကိုးပါးရှိသော။ သာဒ္ဒက-ထေ၊ အဒ္ဒကထာနှင့်တကွသော။ ပိဋကတ္တယေ၊ ၌။ ဝိညူနံ၊ တို့၏။ ဗျပ္ပထ-ဂတိသု၊ စကားလမ်းကြောင်းအလားတို့၌။ ဝိညူနံ၊ တို့၏။ ကောသလ္လတ္ထာ-ယ၊ လိမ္မာခြင်း အကျိုးငှါ။ ကတော၊ သော။ သဒ္ဒနီတိပဝကရဏော၊ ၌။ သဗ္ဗဂဏဝိနိစ္ဆယော နာမ၊ ခပ်သိမ်းသောဂုဏ်းကို ဆုံးဖြတ်ရာ ဆုံးဖြတ်ကြောင်းမည်သော။ ဧကူနဝိသတိမော၊ တဆဲ့ကိုးပိုင်းမြောက်သော။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်းအခြားသည်။ ဣတိ (သမတ္တော)၊ ပြီးပြီ။

ရူပဝိဘာဝနာယ၊ ရူပ်ကိုထင်စွာပြခြင်းနှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ဝေတုဝိဘာဝနာ၊ ဝေတ်ကို ထင်စွာပြခြင်းသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ အပြီးသို့ရောက်ပြီ။

ဤတိ မဟိဒ္ဓကာဝါသနိဝါသိနာ မဟာထေရေန ဂတောယံ သဒ္ဒနိတိ-နိုဿယော—

သဟဿသတဝဿမ္ပိ၊ ဆနဝုတျာဓိကေ ဂတေ။
ပဌမာသာဋ္ဌယာ ကာဠေ၊ စုဒ္ဒသေ သုက္ကနတ္ထဂေ။

မဟိဒ္ဓကာဝါသနိဝါသိနာ၊ မဟာအောင်မြေဘုံစံ အုတ်ကျောင်းတော်ကြီး၌ သီတင်းသုံးနေသော။ မဟာထေရေန၊ စက္ကိန္ဒာဘိသိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရုမဟာထေရ်သည်။ ဂတော၊ ပြုအပ်သော။ အယံ သဒ္ဒနိတိနိုဿယော၊ ဤသဒ္ဒနိတိဓာတုမာလာနိုဿယသည်—

ဆနဝုတျာဓိကေ၊ ကိုးဆဲ့ခြောက်ခု အလွန်ရှိသော။ သဟဿသတဝဿမ္ပိ၊ နှစ်တထောင်တရာသို့။ ဂတေ၊ ရောက်သောအခါ၌၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ပဌမာသာဋ္ဌယာ၊ ပဌမဝါဆိုလ၌။ ကာဠေ၊ လဆုတ်ပက္ခ၌။ စုဒ္ဒသေ၊ တဆဲ့လေးရက်၌။ သုက္ကနတ္ထဂေ၊ သောကြာနေ့ နေမင်းမီ။ ဤတိ၊ ပြီး၏။

သဒ္ဒနိတိဓာတုမာလာနိုဿယ ပြီး၏။

သဒ္ဒနီတိခေါတ္တမာလာနိသမယ

စာတုပဒါနိ ဥဒါ၊ ဗုဒ္ဓပဒါနဉ္စ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အံသ သယ်ာဟေ	၂၆၈
အံသာ	၂၆၈
အံသာတိ ဒမရိသမုဏေါ	၂၆၈
အံသယတိ	၂၆၈
အံသေတိ	၂၆၈
အံသော	၂၆၈
အံသောတိ ကောဋ္ဌာသောပိ ခန္ဓောပိ	၂၆၈
အကရုမ္ဘသ (အကရမ္ဘသ)	၁၁၇
အကပ္ပယိ	၂၂၃
အကာရန္ဒခေါဂုရုပါနိ	၃၂၃
အကိ လက္ခဏော	၁၄၂
အကိလာသုနော	၁၈၀
အကိဉ္စနံ	၈
အကိဉ္စနော	၁၆၃
အက္ကမ ထဝနေ	၁၄၄
အက္ကမပဒသ ဝိဂ္ဂဟော	၁၄၅
အက္ကယတိ	၁၄၄
အက္ကိယတိ အဘိတ္ထဝိယတိ	၁၄၅
အက္ကေတိ	၁၄၄
အက္ကော	၁၄၄-၅
အကံနံ	၁၄၃
အကံယတိ	၁၄၃
အဂေ်တိ	၁၄၃
အဂေ်ာ	၁၄၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အခိန္ဓမတိ	၃၁
အဂါရိယမုနိ	၈၃
အဂ္ဂါယ ပဒေန္တိ	၂၄၄
အဂ္ဂိပဒသ ပဒမာလာ	၁၁၅
အဂ်ါရကပလ္လံ	၂၅
အဃံ	၁၆၁
အဃ ပါပကရဏော	၁၆၁
အဃယတိ	၁၆၁
အဃသ	၂၉
အဃယတိ	၁၆၁
အဃယော	၁၆၁
အစ္ဆ ပုဗ္ဗာယ်	၁၆၆
အစ္ဆယတ်	၁၆၆
အဇ္ဇေတိ	၁၆၅
အဇ္ဇယတ်	၁၆၅
အဇ္ဇ ဝိသေသနေ	၁၆၅
အဇ္ဇေတိ	၁၆၅
အဇ ပဋ္ဌိသဇ္ဇနေ	၁၆၃
အဇ္ဇယတိ	၁၆၃
အဇ္ဇေတိ	၁၆၃
အဇ္ဇောဟရဏံ	၄
အဇ္ဇ အနာဒရေ	၁၂၂
အဇ္ဇေတိ	၁၂၂
အဇ္ဇကထာ	၁၉၃
အဇ္ဇဝိဓော ဓာတုဂဏော	၂၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အဌာရသ မဟာသိပ္ပါနိ	၉၈
အဌိက ကဒလီရုက္ခော	၂
အတိခိဏော	၇၃
အတိခိဏောတိ အတိဂတော	၇၃
အတိဖရုသဝစနော	၁၄၉
အတိမညတိ	၄၃
အတိမာပေတိ	၂၃၁
အတိရုက္ခဝစနော	၁၄၉
အတြဏော	၈၄
အတ္ထဏောပိကာ	၄၅
အတ္ထ ယာစနာယ	၂၀၁
အတ္ထယောဇနာ	၃
အတ္ထယတိ	၂၀၁
အတ္ထဝေဒံ	၈
အတ္ထေတိ	၂၀၁
အတ္ထော	၂၀၁
အတ္ထုဒ္ဓါရပဒသာ ဝိဂ္ဂဟော	၂၅၃
အဒ္ဒနံ ၂၄၂	၂၆၃
အဒ္ဒ ဟိ သာယ	၂၀၇
အဒ္ဒယတိ	၂၀၇
အဒ္ဒေတိ	၂၀၇
အဓမော	၅၉
အဓာတုနိဿိတာနိ	၃၂၄
အဓာတုလက္ခဏံ	၃၂၂
အဓိကစ္ဆ, **အ**ဓိကိစ္ဆပဒဝိနိစ္ဆယ	၁၃၁
အဓိမုတ္တိ	၂၄
အဓိဝစနာ ဓမ္မာ	၂၅၀
အဓ္ဓိရကပ္ပ	၂၂၅
အဓ္ဓိရဓာ **အ**ဒဿနေ	၃၃
အဓ္ဓိရဟိတာ	၃၃
အဓ္ဓိရုပိ ဓာယတိ	၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အဓ္ဓေ**ဝ**ါသိကော	၈၅
အနု ဒိဋ္ဌ**ပ**သံ**ဟ**ာ**ရ**ေ	၂၁၇
အနုဓာတုသ ဝိဂ္ဂဟော	၂၁၇
အနုနခေါ	၂၄၂
အဂ္ဂယတိ	၂၁၇
အနုယိ သု	၂၁၇
အနုဓေတိ	၂၁၇
အနုဂါရိယမုနိ	၈၃
အနုယော	၁၆၁
အနုတ္ထုနံ	၃၃
အနုပုဗ္ဗ ရုဓ ကာမေ	၄၃
အနုပုဗ္ဗော ရုဓ ဣစ္ဆာယ	၄၃
အနုယောဂ	၂၉
အနုရုဇ္ဈတိ	၄၃
အနုရုဒ္ဓပဒသ ဝိဂ္ဂဟော	၄၃
အနုရုဒ္ဓေါ	၄၃
အနုရောဓော	၄၃
အနု, ဝိ ဓာ **အ**နုကရဏေ	၄၂
အနုဝိဓိယျာမိ	၃၂၀
အနုဝိဓိယျတိ	၃၂၀
အနုဝိဓိယျန္တိ	၃၂၀
အနုဝိဓိယတိ	၄၂
အနုဝိပုဗ္ဗော ဓာ **အ**နုကြိယာယ	၄၂
အနုသာသေယျ	၂၀၇
အနေကန္တပဒါ၀ယ၀ သေ.	
ကာရော	၁၂၂
အဒ္ဓေတိ	၃၂၆
အပကရောတိ	၁၁၂
အပဏယနံ	၁၀၆
အပဒါ၀ယ၀ သေ·ကာရော	၁၂၂
အပရုဓော	၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အပရဏ္ဏတိ	၄၁
အပလောကနံ	၁၃၇
အပလောကယတိ	၁၃၆
အပလောကေတိ	၁၃၆
အပ, သမ္ဘုစ ပါပုဏော	၆၉
အပိဟော	၂၇၁
အပ္ပံ ဘဝတိ	၁၇၂
အပ္ပနာ	၁၄၂
အပ္ပ ပါပုဏော	၁၁၁
အပ္ပမာဒေါ	၄၃
အပ္ပေါတိ	၁၁၁၊ ၂၇၇
အဗ္ဘဒ္ဓသိမာ	၉၀
အဗျယိဘာဝေါ	၂၄၄
အမ္ဘပါလီ	၂၅၃
အမ္ဘာသဝိသယော	၁၅
အဘိက္ကန္တံ	၂၃၇
အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ	၂၃၇
အဘိက္ကန္တသဒ္ဒသ အဏ္ဍုဒ္ဓါရော	၂၄၉
အဘိက္ကန္တသဒ္ဒသ သင်္ဂဟ ဂါထာ	၂၇၀
အဘိဇညာ	ဂ
အဘိဇာနေယျ	၉
အဘိတ္ထုတိ	၇၇
အဘိတ္ထုတော	၇၇
အဘိတ္ထုနာတိ	၇၇
အဘိနာဒယိ	၂၀၅
အဘိဝါဒယိ	၂၁၀
အဘိဝါဒါပယေတဝေ	၂၁၂
အဘိသင်္ခရောတိ	၁၁၂
အဘိသဒ္ဒဟန	၂၂၅
အဘိသမ္ဘုဏမာနော	၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အဘိသမေါနဝမ ပိဋ္ဌံ	၇၁
အဘိသေကော	၃
အမတံ ပဒံ	၃၃
အမ ခရောဂ	၂၄၂
အမယတိ	၂၄၂
အမဇရာ	ဂ၇
အမေဟ	၂၄၂
အင်ကေ္ခပေါ	၁၆၇
အင်ဆိုတံ	၂၆
အင်တံ	၂၇၆
အင်ဏံ	၂၅၃
အင်မညတိ	၄၃
အင်မညာနံ	၁၄၇
အင်ရုန်ယတိ	၂
အင်ရုဒ္ဓေါ	၂
အင်ဝေပေါ	၉၊ ၄၄
အင်ဝေဘာနံ	၁၃၇
အာဘရဏံ	၂၆၇
အာပါ	၃
အာပါသဒ္ဒနိပ္ပဇ္ဇနီ	၂၉၄
အာပါသော	၆၅
အာပိန္ဒု	၁ဂ၀
အာပိပ္ပကိဏ္ဏတာ	၂၆
အာဝိယ်ပါဒကော	၂၀၇
အာဝေါစ	၁၆၆
အာဝေါစုံ	၁၆၆
အာရဟံ	၂၇၀
အာရဟ်သဒ္ဒသဏ္ဌိတိ	၂၉၇-ဂ-၉
အာရဟ ပူဇာယံ	၂၇၀
အာရဟယတိ	၂၇ဂ
အာရဟေတိ	၂၇၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အရ	၁၈၅
အသက္ခိ	၆၈
အသတ္ထိ	၈
အသနံ	၉၁
အသနပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၉၁
အသ္ဓာတိ	၉၊ ၂၂၇
အသနိမဏ္ဍလ	၁၄၅
အသ ဘောဇနေ	၉၁
အသမ္ပုဒ္ဓံ	၃၆
အသမေ	၂၉
အသု ခေပေ	၅၇
အသုဏာတိ	၇၂
အသု ဗျာပနေ	၇၂
အသ္ဆယိတ္ဌ	၆၂
အသေက္ခမုနိ	၈၃
အဿတိ	၅၇ ၈
အဿု	၇၂
အယောသိ	၆၂
အယောသုံ	၉၊ ၄၃
အဟက်ာရော	၉၊ ၄၃
အဟတ္ထပါသော	၂၈
[အာ]	
အာကာရန္ဒဂ္ဂ၁ကုရ္ဝပါနိ	၃၂
အာစမနကုမ္ဘံ	၂၃၇
အာစမယိတ္ဝာ	၂၃၇
အာစမယတိ	၂၃၇
အာစမေတိ	၂၃၇
အာစရိယပါစရိယော	၃၂
အာစိက္ခ၁ဝေဟိ	၃၂၄
အာစိက္ခိတာနိ	၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အာ]	
အာဂမယတိ	၂၄၃
အာဂမယာမသေ	၁၁
အာဂမေတိ	၂၄၃
အာဇာနေယျ	၉
အာတာပေါ	၂၃၀
အာတာ စမုဝေ၀ဝေ	၂၃၇
အာတော ဂမု ဣသမဓိ၀ါသေ	၂၄၇
အာဒပယတိ	၃၀
အာဒပယန္တိ	၃၀
အာဒပေတိ	၃၀
အာဒိယတိ	၂၉၊ ၅၇
အာဒိနဝေါ	၃၀
အာဒေသ သေကဒရော	၁၂၃
အာဓာရကော	၂၄၀
အာဓာ၀ရော	၂၄၀
အာပ ဗျာပနေ	၇၀
အာပယတိ	၂၃၀
အာပု လမ္ဘနေ	၂၃၀
အာပုဏာတိ	၇၀
အာပေတိ	၂၃၀
အာပေါ	၇၀၊ ၁၁၁၊ ၂၃၀
အာပေါပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၁၁၁
အာမန္တနံ	၁၀၄၊ ၂၄၃
အာမန္တယိတ္ဝ	၁၉၃
အာမန္တယတိ	၁၉၂
အာမန္တ၁ပနံ	၁၀၄
အာမန္တ၁ပယတိ	၁၀၄
အာမန္တေတိ	၁၉၂
အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလံ	၃၀
အာယတနပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၁၀၃
အာရုဓနံ	၄၁၊ ၆၉

1	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
2	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
3	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
4	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
5	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
6	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
7	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
8	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
9	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
10	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
11	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
12	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
13	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
14	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
15	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
16	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
17	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
18	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
19	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
20	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
21	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
22	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
23	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
24	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
25	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
26	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
27	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
28	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
29	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
30	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
31	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
32	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
33	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
34	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
35	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
36	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
37	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
38	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
39	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
40	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
41	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
42	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
43	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
44	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
45	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
46	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
47	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
48	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
49	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
50	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
51	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
52	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
53	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
54	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
55	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
56	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
57	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
58	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
59	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
60	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
61	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
62	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
63	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
64	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
65	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
66	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
67	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
68	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
69	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
70	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
71	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
72	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
73	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
74	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
75	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
76	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
77	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
78	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
79	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
80	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
81	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
82	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
83	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
84	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
85	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
86	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
87	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
88	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
89	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
90	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
91	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
92	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
93	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
94	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
95	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
96	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
97	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
98	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
99	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
100	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
101	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
102	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
103	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
104	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
105	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
106	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
107	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
108	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
109	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
110	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
111	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
112	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
113	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
114	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
115	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
116	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
117	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
118	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
119	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
120	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
121	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
122	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
123	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
124	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
125	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
126	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
127	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
128	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
129	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
130	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
131	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
132	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
133	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
134	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
135	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
136	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
137	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
138	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
139	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
140	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
141	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
142	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
143	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
144	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
145	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
146	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
147	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
148	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
149	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
150	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
151	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
152	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
153	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
154	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
155	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
156	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
157	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
158	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
159	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
160	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
161	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
162	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
163	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
164	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
165	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
166	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
167	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
168	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
169	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
170	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
171	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
172	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
173	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
174	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
175	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
176	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
177	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
178	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
179	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
180	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
181	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
182	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
183	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
184	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
185	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
186	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
187	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
188	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
189	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
190	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
191	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
192	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
193	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
194	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
195	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
196	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
197	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
198	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
199	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
200	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
201	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
202	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
203	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
204	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
205	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
206	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
207	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
208	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
209	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
210	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
211	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
212	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
213	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
214	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
215	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
216	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
217	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
218	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
219	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
220	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
221	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
222	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
223	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
224	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
225	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
226	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
227	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
228	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
229	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
230	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
231	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
232	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
233	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
234	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
235	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
236	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
237	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
238	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
239	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
240	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
241	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
242	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
243	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
244	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
245	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
246	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
247	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
248	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
249	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
250	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
251	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
252	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
253	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
254	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
255	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
256	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
257	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
258	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
259	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
260	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
261	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
262	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
263	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
264	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
265	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
266	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
267	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
268	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
269	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
270	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
271	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
272	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
273	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
274	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
275	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
276	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
277	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
278	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
279	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.
280	పి. సత్యనారాయణ	1	ఎస్.ఐ.

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဉ]	
ဉဝေတုရူပါနိ	၃၂၃
ဉဒ္ဓနေ	၂၆
ဉဒ္ဓသ ဉဇ္ဇေ	၉၁
ဉဒ္ဓသ္မာတိ	၉၁
ဉန္ဓတိ	၇
ဉန္ဓုရော	
ဉန္ဓတိ	၄၃
ဉပကပ္ပတိ	၉
ဉပကရောတိ	၁၁၂
ဉပ္ပဏ္ဏိ သု	၁၇၅
ဉပနယုတိ	၆၀
ဉပ ပဇ္ဇနေ	၂၂၉
ဉပပတ္တိဒေဝါ	၁၇
ဉပမတ္ထိဒေဝါနံ နဝမာနိ	၂၂
ဉပဘောဂေါ	၄
ဉပမာ	၁၁၁
ဉပမာ,ဉပမာန ပဒါနံ ဝိဂ္ဂဟော	၁၁၁
ဉပမာနံ	၁၁၁
ဉပယတိ	၂ ,၉
ဉပရောစိတံ	၂၄
ဉပလက္ခနာ	၁၄၇
ဉပလာပနံ	၁၆၅
ဉပဝီဇညာ	၄၅
ဉပလာဌယတိ	၂၇၂
ဉပလာဌေတိ	၂၇၂
ဉပသမ္ပတိ	၅၀
ဉပါဒါနံ	၉၄
ဉပေတိ	၂၂၉
ဉဗ္ဗိဂ္ဂဟဒယော	၂၀
ဉဗ္ဗိဌတိ	၂၀
ဉဗ္ဗေဂေါ	၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဉ-ဏ]	
ဉမ္ဘတ္ထော	၃၃
ဉမ္ဘာဒန္ဓိ	၃၀
ဉမ္ဘာဒေါ	၃၃
ဉဗ္ဗေဒေါ	၂၂၀
ဉမ်ိုလနံ	၂၅၇
ဉမ်ိုသတိ	၃၁၉
ဉလ္လယ်ိုတ္ဘာ	၁၅၀
ဉလ္လောကနံ	၁၃၇
ဉလ္လောကယတိ	၁၃၆
ဉလ္လောကေတိ	၁၃၆
ဉဝဏ္ဏနဓာတုရူပါနိ	၃၂၃
ဉသ ဒါဟေ	၉၆
ဉဿဘံ	၃
ဉ သဒ္ဒေ	၂၀၂
ဉသုံ	၅၀
ဉိကာ	၂၄
ဉိန ပရိဟာနိယံ	၂၂၀
ဉိနယတိ	၂၂၀
ဉိနေတိ	၂၂၀
ဉိနော	၂၂၀
ဉိဟာနိယရူပဂဏ်	၃၂၅
[ဏ]	
ဏကာရိတပဒ	၃၄၁
ဏကဏ်ိကာဒီနိ	၃၂၀
ဏာရဏ္ဏဓာတုရူပါနိ	၃၂၄
ဏော	၅၀
ဏတိ	၂၇၆

ပဒါနုက္တမေ	စာမျက်နှာ
[သ]	
သ၊ကသ၊ကတော	၂၅
သ၊ကသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဒါရော	၂၄
သ၊ကွန္ဓာမသိ	၁၁၃
သ၊ကွန္ဓာမသေ	၁၁၃
သ၊ကာရဏ္ဍခေတုရူပါနိ	၃၂၄
သ၊ကာသလောကော	၁၃၉
သ၊ကွန္ဒီကာပိတိ	၈၅
သ၊ကော	၂၄
သ၊စိနာတိ	၃၄
သ၊ပ ထပနေ	၂၃၀
သ၊ပယတိ	၂၃၀
သ၊ပေတိ	၂၃၀
သ၊ပေန္တိ	၂၃၀
သ၊ဘာသေတိ	၃၂၃
သ၊ရဒ္ဓိယတိ	[illegible]
သ၊ရောဝဒိပဒသ ဂိဏ္ဍဟာနိ	[illegible]
သ၊လုဇ္ဇ	၄၉
သ၊လုဇ္ဇိတ္ဝာ	၄၉
သ၊လုဇ္ဇိတုံ	၄၉
သ၊လုဇ္ဇိယ	၄၉
သ၊လောကနံ	၁၃၂
သ၊လောကယတိ	၁၃၆
သ၊လောဂကတိ	၁၃၆
သ၊ဝေယ္ယ	၂၀၂
သ၊ဟဒေတိ	၁၉၂
[ဂ]	
ဂခ်ေတိ	၃၂၄
ဂစ ဒိတ္တိယံ	၁၆၂
ဂစ္ဆပဒသ ဂိဏ္ဍဟော	၁၆၂
ဂစ္ဆယတိ	၁၆၂

ပဒါနုက္တမေ	စာမျက်နှာ
[ဂ]	
ဂစ္ဆာနုဘတိပိ	၁၆၃
ဂစ္ဆာနိတိပိ	၁၆၃
ဂစ္ဆာယနုဘတိပိ	၁၆၃
ဂစ္ဆာယနိတိပိ	၁၆၃
ဂစ္ဆေတိ	၁၆၃
ဂစ္ဆော	၁၆၃
ဂဏ္ဍ	[illegible]
ဂဏ္ဍော	[illegible]
ဂဒ္ဒိ သေဝေ	[illegible]
ဂဏ္ဍယတိ	၁၇၅
ဂဏ္ဍေတိ	၁၇၅
ဂဒ္ဒိ ဆေဒေ	၁၇၅
ဂဝဏ္ဏော	၁၇၅
ဂဏ္ဍ	[illegible]
ဂဏ္ဍပဒသ ဂိဏ္ဍဟော	[illegible]
ဂဏ္ဍော	၆၆
ဂတာဘိရတ္တာဝဏ္ဏော	[illegible]
ဂတိ ဆေဒနေ	[illegible]
ဂတ္တရယတိ	၁၉၇
ဂတ္တရ သေထိလ္လေ	၁၉၇
ဂတ္တရသုဗ္ဗံ	၁၉၇
ဂတ္တရေတိ	၁၉၇
ဂတ္တရော	၁၉၇
ဂတ္တရဒဏ္ဍော	၁၉၇
ဂတ္တရောတိ ဒိဏ္ဍော	၁၉၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကတ္ထုပ်ဒံ	၃၂၇
ကထ ကထေန	၁၉၉
ကထန် အာချာန်	၂၀၃
ကထ ဝါကျပဗန္ဓေ	၂၀၁
ကထယတိ	၁၉၉၊ ၂၀၁၊ ၃၂၆
ကထာသလ္လာပေါ	၂၂၂
ကထေတိ	၁၉၉၊ ၂၀၁
ကန္ဒတိ	၅
ကန်ဒိ	၂၃၇
ကန္ဒဖလိ	၈၇
ကန္ဒယတိ	၂၀၄
ကန္ဒ သာဝေ၀ေ	၂၀၄
ကန္ဒေတိ	၂၀၄
ကပ ဗာ၀ကမ္မနေ	၂၂၉
ကပကော	၂၉၊ ၂၂၉
ကပယတိ	၂၂၉
ကပ္ပဌာယိ	၂၈
ကပ္ပယတိ	၂၂၃
ကပ္ပယန္တိ	၂၂၆
ကပ္ပလက္ခဏံ	၁၄၆
ကပ္ပ ဝိတဂ္ဂေ	၂၂၃
ကပ္ပ ဝိဓိမ္ဟိ	၂၂၃
ကပ္ပသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဒါရော	၂၂၃
ကပ္ပသဒ္ဒဿ အပရော အတ္ထုဒ္ဒါရော	၂၂၄
ကပ္ပသဒ္ဒဿ နာမာနိ	၂၂၇-၈
ကပ္ပသမဏော	၂၂၃
ကပိ ၀ကိယံ	၂၂၈
ကပ္ပိတမဿု	၂၂၃
ကပ္ပိယတိ	၂၂၃

ပ ဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကပေတိ	၂၂၉
ကပ္ပေတိ	၂၂၃
ကပ္ပေါ	၂၂၃
ကမ္မယတိ	၂၂၈
ကမ္မေတိ	၂၂၈
ကမနီယတာ	၁၇
ကမ္မံ ပရိယောသိယတိ	၃၄၁
ကမ္ပေ၀ံ	၃၂၇
ကမ္မပ၀ါနိ	၃၃၅
ကမ္မာ၀ရာနံ	၂၅
ကမ္မာ၀ရဏံ	၂၅
ကမ္ဘ ဣဒ္ဓာ၀ကန္တိသု	၂၃၇
ကယ္ယတိ	၁၁၂
ကယိရတိ	၁၁၂
ကယိရတိပဒံ ကတ္ထုကမ္မေ ဒိဿတိ	၁၁၃
ကယော	၇၃
ကရ ကရဏေ	၁၁၂
ကရ၀ေ၀တုဿ အဇ္ဇတနီ ပဒမာလာ	၁၂၄
ကရ၀ေ၀တုဿ ကာလာတိပတ္တိ ပဒမာလာ	၁၂၅
ကရ၀ေ၀တုဿ ပဋ္ဌမိပဒမာလာ	၁၁၆
ကရ၀ေ၀တုဿ ပရောက္ခာ ပဒမာလာ	၁၁၈
ကရ၀ေ၀တုဿ ဘ၀ိဿန္တိ ပဒမာလာ	၁၂၅
ကရ၀ေ၀တုဿ ယိရပစ္စယ ရူပံ	၁၂၅
ကရ၀ေ၀တုဿ စတ္တာမာနနဲ ပဒမာလာ	၁၁၆

ပဒါနုက္တပေါ	ပိဋ္ဌင်္ဂ်ာ
[၈]	
ကရဝေတုဿ သတ္ထာမိပဒမာလာ	၁၁၈
ကရဝေတုဿ ဟိယျတ္ထ-	
နိပဒမာလာ	၁၂၀
ကရိယျတိ	၁၁၂
ကရိယတိ	၁၁၂
ကရုဏာဝဒ ဝိဂ္ဂဟော	၃၀၈
ကရောတိဿ ပယောဂေ	၃၄၆
ကရောမသေ	၁၁၆
ကလ ခေပေ	၂၅၈
ကလဂ တိသင်္ခ်ာနေသု	၂၆၀
ကလယိတဗ္ဗာ သင်္ခ်ယိတဗ္ဗာ	၂၆၀
ကလာ	၂၆၀
ကလာတိ အာဝယတေါ	၂၆၀
ကလိ	၁၃၅
ကလျာဏ	၁၃၆
ကာဟ အန္ဓပဒဒုယဿ	
ဝိဓေသလော	၁ဂ၂
ကာဟယတိ	၁ဂ၂
ကာဟေတိ	၁ဂ၂
ကာဟော	ဂ၃၊၁ဂ၂
ကာတိယာ နိတ်ပိ	၁၆၇
ကာထ ဟိ သာယံ	၂၀၁
ကာထယတိ	၂၀၁
ကာထေတိ	၂၀၁
ကာပိ် လ	၁၆၃
ကာမဂိဒ္ဓါ	၄၂
ကာမနာ	၂၃၇
ကာမယတိ	၂၃၇
ကာမယမာဒနာ	၂၃၇
ကာမေတိ	၂၃၇
ကာမေန္ဓော	၂၃၇

ပဒါနုက္တပေါ	ပိဋ္ဌင်္ဂ်ာ
[၈]	
ကာဟော	၂၃၇
ကာဝိတပစ္ဆယော	၃၂၂
ကာလ ပဒ္ဒဏ ဂိဠ္ဂဟော	၂၅ဂ ၉
ကာလယတိ	၂၅ဂ၊၂၆၀
ကာဝေလတိ	၂၅ဂ၊၂၆၀
ကာလော	၂၅ဂ၊၂၆၀
ကာဌေ	၉၇
ကိဉ္ဇနံ	၁၆၃
ကိစ် မဒ္ဒဓနေ	၁၆၃
ကိ်ဉ္ဇယတိ	၁၆၃
ကိ်ဉ္ဇေတိ	၁၆၃
ကိ်ဉ္ဇေယိ	၁၆ဂ
ကိ်ဏန္ဒိ	၆ဂ၊ဂ၃
ကိ်ဏာတိ	၆ဂ၊ဂ၃
ကိ်ဏောတိ	၆ဂ
ကိ်တဝေါ	၁ဂ၅
ကိ်တ္တယတိ	၁၉ဂ
ကိ်တ္တယိသာမိ	၁၉ဂ
ကိ်တ္တ သံသဒ္ဒနေ	၁၉ဂ
ကိ်တ္တနာ	၁၉ဂ
ကိ်တ္တနာတိ ကတ္ထနာ	၁၉ဂ
ကိ်တ္တိတာနိ	၆၅
ကိ်ဏ္ဏေတိ	၁၉ဂ
ကိ်နာတိ	၂၃ဂ
ကိ်ပ ဒုဗ္ဗလ္လေ	၂၂၉
ကိ်ပယတိ	၂၂၉
ကိ်ပေတိ	၂၂၉
ကိ်ယာဒီဂဏလက္ခဏ	၃၂၂
ကိ်လိသ ဥပတာပေ	၅၆
ကိ်လိသ္ဓာတိ	၉၁
ကိ်လိသ ဝိဗာဝနေ	၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[၈]	
ကိလိဿတိ	၅၆
ကိလေဒနံ	၇
ကိလေသလောကော	၁၃၁
ကိလေသသောဘော	၆၅
ကိလေသော	၅၆
ကိလေသောဒက်	၃
ကိဝိ ဟိ သာယံ	၇၂
ကိ ဟိ သာယံ	၆၇
ကိဋ္ဌယတိ	၁၇၃
ကိဋ္ဌေတိ	၁၇၃
ကိဋ္ဌော	၁၇၃
ကိတံ	၇၃
ကိ ဒဗ္ဗဝိနိမယော	၇၃
ကိယတိ	၂၇၆
ကိဋ ဗန္ဓနေ	၁၇၃
ကုံသယတိ	၂၆၇
ကုံသေတိ	၂၆၇
ကု ကုစ္ဆာယံ	၆၉
ကုက္ကုတလော	၈၇
ကုက္ကုရော	၆၇
ကုစ္ဆ အာဝကွေပေ	၁၆၇
ကုစ္ဆယတိ	၁၉၇
ကုစ္ဆာ	၆၉
ကုဝစ္ဆတိ	၁၆၇
ကုဋ္ဌယတိ	၁၇၄
ကုဋ ဆေဒနေ	၁၇၂
ကုဋ္ဌ ဒါဟော	၁၇၄
ကုဋ္ဌေတိ	၁၇၄
ကုဏ္ဍယတိ	၁၇၆
ကုဋ္ဌ ဝေဓနေ	၁၆၆
ကုဏ္ဍလံ	၁၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[၈]	
ကုဏ္ဍောတိ	၁၇၆
ကုဏ အာမန္တနေ	၁၈၄
ကုဏယတိ	၁၈၁၊၁၈၄
ကုဏ သင်္ကောစနေ	၁၈၁
ကုဏဟတ္ထော	၁၈၁
ကုဏီ	၁၁၄
ကုဏေတိ	၁၈၁၊၁၁၈
ကုဏော	၁၈၁
ကုဒါလော	၂၆၀
ကုဒိ သိဓနဟနေ	၂၀၂
ကုဓ ကောပေ	၄၀
ကုပ ကောပေ	၄၉
ကုပ ဘာသာယံ	၂၂၉
ကုပ္ပတိ	၄၆၊၄၉
ကုပ္ပနံ	၄၅
ကုဗ္ဗတိ	၁၁၂၊၁၁၄၊၃၂၆
ကုဗ္ဗနီ	၁၁၂၊၁၁၄၊၃၂၆
ကုဗ္ဗတိ	၂၃၂
ကုမ္ဘယတိ	၂၃၂
ကုမ္ဘေတိ	၂၃၂
ကုမာရ ကီဠာယံ	၂၄၆
ကုမာရကော	၂၄၆
ကုမာရယတိ	၂၄၆
ကုမာရိ	၂၄၆
ကုမာရိကာ	၂၄၆
ကုမာရေတိ	၂၄၆
ကုမာရော	၂၄၆
ကုမိနံ	၈၂၊၈၉
ကုမိနပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၈၈
ကုလိသော	၈၂
ကုသယတိ	၅၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[၈]	
ကုသလပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၈၉
ကုသိ ဘာသဝယံ	၂၆၇
ကုသု ဟရဏဒိတ္ထေသု	၅၆
ကုသော	၈၉
ကုဟကော	၂၇၁
ကုဟနာ	၂၇၁
ကုဟယတိ	၂၇၁
ကုဟ ဝိမှာပနေ	၂၇၁
ကုဟေတိ	၂၇၁
ကူဠံ ရဇ်တံ	၁၇၃
ကူဋ အပ္ပသာဒေ	၁၇၃
ကူဋတာပသော	၁၇၄
ကူဋယတိ	၁၇၃
ကူဋာ ဂါဝီ	၁၇၃
ကူဋေတိ	၁၇၃
ကေတ အာမန္တနေ	၁၉၅
ကေတကော	၁၉၅
ကေတယတိ	၁၉၅
ကေတဝံ	၁၇၅
ကေဝေတိ	၁၉၅
ကေတု	၆၃
ကေသရုစနာ	၁၆၆
ကောတိ	၂၇၆
ကောဒေါ	၄၀
ကောပေါ	၄၉
ကောလေယ္ယကာ	၆၉
ကျာဒီနံ ရူပ	၂၂၂
ကြိယာ ဝိဓိ	၂၂၃
ကြုဇ္ဇတိ	၁၁၂၊၁၁၆၊၃၂၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ခ]	
ခံ	၈၃
ခဇိ ကိစ္ဆဇီဝနေ	၁၆၈
ခဇိ ဂတိဝေကလ္လေ	၁၂၊၁၆၈
ခဇိ ရက္ခဏေ	၁၆၈
ခဏ္ဍယတိ	၁၆၈
ခဏ္ဍေတိ	၁၆၈
ခဏ္ဍော	၁၆၈
ခဏ္ဍယတိ	၁၇၂
ခဏ္ဍ သံဝရဏေ	၁၇၂
ခဏ္ဍေတိ	၁၇၂
ခဏ္ဍော	၁၇၂
ခဍိ ဆေဒေ	၁၇၅
ခဏိကာ ပိတိ	၈၅
ခဏ္ဍေတိ	၁၇၅
ခဏ္ဍော	၁၇၅
ခန	၄၁
ခန္ဓသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၁၆၊၂၆၀
ခန္ဓသဒ္ဒ နိပ္ပတ္တိ	၂၁၈
ခ-ပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၈၄
ခပိ ခန္ဓိယ်	၂၂၈
ခမုယတိ	၂၂၈
ခမ္ပေတိ	၂၂၈
ခလ သောစေယ္ယေ	၂၅၆
ခလိတာ	၁၆၂
ခလိသော	၈၇
ခဠ ဘေဒေ	၂၇၂
ခဠယတိ	၂၇၂
ခဠေတိ	၂၇၂
ခါဒတိ	၃၃၄
ခါဒ ဘက္ခဏေ	၃၃၄
ခါဒယိ	၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ခ]	
ခါနိ	၃၃
ခါလယတိ	၂၅၆
ခါလေတိ	၂၅၆
ခိ ခယေ	၂၃
ခိ ဂတိယံ	၃၃
ခိဋ္ဌတိ	၃၁
ခိဋ္ဌာ	၁၃၆
ခိဏာတိ	၃၃
ခိဏာဟိတိ ဂစ္ဆတိ	၃၃
ခိဏောတိ	၁၀၆
ခိဒိ ဒီနိယေ	၃၁
ခိဏု ဟိ သာယံ	၁၀၆
ခိန္နော	၃၁
ခိပ ခေပေ	၃၀
ခိပ ပေရဏေ	၄၉
ခိပနံ	၅၂
ခိပ္ပံ	၄၉၊၃၀
ခိပ္ပတိ	၄၉
ခိပ္ပနိ္တ မစ္ဆပဋ္ဌော	၃၀
ခိပုဏာတိ	၃၀
ခိဗ္ဗတိ	၅၆
ခိယတိ	၃၂၄
ခိဝု နိဒဿနေ	၅၆
ခီ ခယေ	၆၈
ခီဏာ	၆၈
ခီဏောတိ	၆၈
ခုသနာ	၂၆၃
ခုဏု ဟိ သာယံ	၁၀၆
ခုဏောတိ	၁၀၆
ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ	၄
ခုဒ္ဒကာပိတိ	၈၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ခ]	
ခုဘ သဏ္ဌလနေ	၅၀
ခုဗ္ဘတိ	၅၀
ခုဗ္ဘိတ္ထ	၅၀
ခုရစက္ကေ	၁၄၄
ခုသိ အက္ကောသနေ	၂၆၃
ခေဋ ဘက္ခနေ	၁၃၄
ခေဋယတိ	၁၃၄
ခေဋေတိ	၁၃၄
ခေါ ခေပေ	၄၄
ခေါဋယတိ	၁၃၄
ခေါဋေတိ	၁၃၄
ခေါ်ဝေါ	၈၄
ခေါ	၃၁
ခေါ်တောဝ	၃၁
ခေ့ပ ပေရဏေ	၂၂၉
ခေပယတိ	၂၂၉၊၃၂၂
ခေပေတိ	၂၂၉၊၂၅၈၊၃၂၂
ခေါဋ ခေပေ	၁၃၄
ခေါဋယတိ	၁၃၄
ခေါဋေတိ	၁၃၄
ခေါ်ဝေဘတိ	၅၀
[ဂ]	
ဂံ	၂၉
ဂဇ ပဒ္ဒနသဒ္ဒေသု	၁၆၃
ဂဇယတိ	၁၆၉
ဂဇေတိ	၁၆၉
ဂဏနာ	၁ဂ၃
ဂဏ သင်္ခ်ာနေ	၁ဂ၃
ဂဏယတိ	၁ဂ၃
ဂဏိကာ	၂၅၃
ဂဏေတိ	၁ဂ၃
ဂဏော	၁ဂ၃
ဂတ္ဘဝိက္ခေပေါ	၂၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိ်ဋ္ဌင်္ကော
[ဂ]	
ဂတ္ဘဝိက္ခေပေါ အာဝသဒ္ဒနံ	၁၇၂
ဂတ္ဘဝိနာမော	၂၉
ဂတိ	၁၉၅
ဂဒ ဒေဝသုဒ္ဒေ	၂၀၅
ဂဒယတိ	၂၀၅
ဂဒေတိ	၂၀၅
ဂန္ဓ သန္ဓမ္ဘေ	၂၁၂
ဂန္ဓော	၂၀၂
ဂဒ္ဒဘာဓိပုဗ္ဗော	၄၂၊၂၁၇
ဂဒ္ဒယတိ	၂၁၇
ဂဒ္ဒေတိ	၂၁၇
ဂဒ္ဒေါ	၄၂၊၂၁၇
ဂဒ္ဒေါတိ ဂိဏ္ဍော	၂၁၇
ဂန္ဓ အဒ္ဒနေ	၂၁၅
ဂန္ဓ အဘိကင်္ခိယံ	၂၁၇
ဂန္ဓဏေနာ	၁၇၉
ဂန္ဓပဒဝိဂ္ဂဟော	၂၁၆၊၃၁၄-၅
ဂန္ဓ သူစနေ	၂၁၅
ဂဓန္ဓော	၂၁၆
ဂဗ္ဘတိ	၃၂၆
ဂဗ္ဘနံ	၂၃၂
ဂဗ္ဘ မာနေ	၂၃၂
ဂဗ္ဘယတိ	၂၃၂
ဂဗ္ဘိတော	၂၃၂
ဂဗ္ဘေတိ	၂၃၂
ဂမနသဒ္ဒေါ	၁၆၉
ဂရ ဥဋ္ဌမေ	၂၄၄
ဂရယတိ	၂၄၄
ဂရဟ ဝိနိဒ္ဒနေ	၂၇၂
ဂရဟယတိ	၂၇၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိ်ဋ္ဌင်္ကော
[ဃ]	
ဃရဟာ	၂၇၂
ဃရဟေတိ	၂၇၂
ဃရု	၂၄၄
ဃရေတိ	၂၄၄
ဃဝေဋ္ဌိ	၂၆၇
ဃဝေသနာ	၂၆၇
ဃဝေသ မဂ္ဂနေ	၂၆၇
ဃဝေသယတိ	၂၆၇
ဃဝေသိတော	၂၆၇
ဃဝေသေတိ	၂၆၇
ဃဟ ဥပါဒါနေ	၉၄
ဃဟာဒိဂဏလက္ခဏံ	၃၂၂
ဃဟာဒီနံ ရူပံ	၂၇၇
ဃဋ္ဋောစိလတာ	၆၇
ဃါထာရစနာ	၁၆၆
ဃါမဘောဇကော	၄
ဃါယတိ	၃၂၆
ဃါဝုတံ	၃
ဃိဏ္ဏတိ	၄၂
ဃိဏ္ဏော	၄၂
ဃိဏာတိ	၆၉
ဃိဏောတိ	၆၉
ဃိဓု အဘိကင်္ခိယံ	၄၂
ဃိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ	၄
ဂုဏ္ဏတိ	၄၃
ဂုဏ အာမန္တနေ	၁ဂ၄
ဂုဏခံသနာ	၁၄၇
ဂုဏော	၁ဂ၄
ဂုတ္တိ	၂၅၃
ဂုဓ ပရိဓေဋ္ဌနေ	၄၃
ဂုပ ဘာသာယံ	၂၂ဂ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဂ]	
ဂုပါဒယော သဝုဒ္ဓိကာ	၂၂၉
ဂေ သဒ္ဒေ	၆၉
ဂေါဏာပိယတိ	၁၈၄
ဂေါဏော	၁၈၄
ဂေါတ္တံ	၂၉
ဂေါဓာ	၄၃
ဂေါပနံ	၂၅၃
ဂေါပေတိ	၂၂၉
ဂေါမ ဥပလေပနေ	၂၄၂
ဂေါမယတိ	၂၄၂
ဂေါမေတိ	၂၄၂
ဂေါလက္ခဏ်	၁၄၆
ဂေါဝိန္ဒော	ဂ
[ဃ]	
ဃဋ ဘာသာယံ	၁၇၃
ဃဋ သင်္ဃာတေ	၁၇၁၊ ၁၇၃
ဃဋယတိ	၁၇၃
ဃဋော	၁၇၁
ဃဋောတိ သမ္ဘဟော	၁၇၁
ဃဋိ ဘာသာယံ	၁၇၃
ဃဋေတိ	၁၇၃
ဃဋော	၁၇၁
ဃဋ ဃဋနေ	၁၇၁
ဃဋ စလနေ	၁၇၂
ဃဋံ	၄၅၊ ၁၇၁
ဃဋယတိ	၄၆
ဃဋေတိ	၄၆၊ ၁၇၁-၂
ဃဏ္ဍယတိ	၁၇၃
ဃာ ဂန္ဓောပါဒါနေ	၂၃
ဃာယတိ	၂၇၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဃ]	
ဃိဏု ဒီတ္တိယံ	၁၀၆
ဃိဏောတိ	၁၀၆
ဃုသ သဒ္ဒေ	၂၇၀
ဃုသိ ဝိသဒ္ဒေ	၂၆၆
ဃေပ္ပတိ	၂၂၂
ဃောသယတိ	၂၆၆၊ ၂၇၀
ဃောသာပေတိ	၃၂၃
ဃောသေတိ	၂၆၆၊ ၂၇၀
ဃောသော	၂၆၆
[စ]	
စက္ကံ	၁၄၃
စက္ကံ ဘမတိ	၁၉၄
စက္ကက်ိတစရဏော	၁၄၃
စက္ကဗျထနေ	၁၄၃
စက္ကယတိ	၁၄၃
စက္ကသဒ္ဒသ အတ္ထုဒ္ဒါရော	၁၄၃
စက္ကေတိ	၁၄၃
စက္ခုဘူတော	၂၃၃
စစ္ခယတိ	၁၆၅
စစ္ခေတိ	၁၆၅
စန္ဒကုလော	ဂ၇
စပ ကက္ကနေ	၂၂၉
စပယတိ	၂၂၉
စပေတိ	၂၂၉
စယော	၇၄
စရ အသံသယော	၂၄၄
စရဏာဝယုမော	၄၀
စရယတိ	၂၄၄
စရေတိ	၂၄၄
စဟ ပရိကတ္ထနေ	၂၇၁

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[၀]	
စဟယတိ	၂၇၁
စဟေတိ	၂၇၀
စာရကော	၂
စာလနာတိ ဒေါသာဌောပနာ	၂၀၃
စာဝယတိ	၁၆၅
စာဝေတိ	၁၆၆
စိကယတိ	၁၄၆
စိက အာမသနေ	၁၄၆
စိကေတိ	၁၄၆
စိဂ္ဂုံလ ပရိဘ္ဘမနေ	၂၆၂
စိဂ္ဂုံလယတိ	၂၆၂
စိဂ္ဂုံလယိတ္ဝာ	၂၆၂
စိဂ္ဂုံလယိတ္ဝာတိ ပရိဘ္ဘမိတ္ဝာ	၂၆၂
စိဂ္ဂုံလေတိ	၂၆၂
စိ စယေ	၆၉၊၂၄
စိတံ	၆၉
စိတ သဏ္ဌာနေ	၁၉၀
စိတ္တံ	၁၀၆
စိတ္တပဒသ အာပဏုနိ ဝိဂ္ဂဟာနိ	၁၀၇
စိတ္တပဒသ ဝိဂ္ဂဟော	၁၀၆
စိတ္တ စိတ္တကရဏေ	၁၉၀
စိတ္တဝိက္ခေပေါ	၃၃
စိတ္တသဒ္ဒသ နာမာနိ	၁၀၉
စိတ္တသဒ္ဒသ ပရိယာယနာမာနိ	၁၉၀
စိတ္တီကရဏံ	၁၄၉
စိန္ဒ စိန္ဒာယံ	၁၀၆
စိန္ဒနကော	၁၀၆
စိန္ဒနာ	၁၀၆
စိန္ဒယတိ	၁၀၆၊၃၂၆
စိန္ဒာ	၁၀၆
စိန္ဒာ[illegible]	၁၀၆

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[၀]	
စိန္ဒာပေတိ	၁၀၆
စိန္ဒေတိ	၁၀၆
စိနောတိ	၆၉၊၃၂၆
စိရိ ဟိ"သ၁ယံ	၃၂
စိ၀ ဘာသ၁ယံ	၂၆၃
စိ၀ယတိ	၂၆၃
စိ၀ေတိ	၂၆၃
စုဏ္ဏ ဗျပထေ	၁၄၃
စုဏ္ဏယတိ	၁၄၃
စုဏ္ဏေတိ	၁၄၃
စု စ၀နေ	၁၆၅
စုဠ ဆေဒနေ	၁၂၂
စုဠ ဝိဘောဒေ	၁၂၃
စုဠ အပ္ပဘာ၀ေ	၁၂၂
စုဠိ ဆေဒနေ	၁၂၃
စုဒ္ဓတိ	၁၂၂-၃
စုဏ္ဏယတိ	၁၂၃
စုဏ္ဏေတိ	၁၂၃
စုဏာယတိ	၁၀၁
စုဏ သင်္ကော်စနေ	၁၀၁
စုဏ္ဏ	၁၀၁
စုဏ္ဏ ပေရဏေ	၁၀၁
စုဏ္ဏယတိ	၁၀၁
စုဏ္ဏ၀ိစုဏ္ဏံ	၁၀၁
စုဏ္ဏိကရဏံ	၂၂၉
စုဏ္ဏေတိ	၁၀၁
စုဒ္ဓဏ္ဏတိ	၁၀၁
စုဒ သဏ္ဌောဒနေ	၂၀၃
စုဒိတကော	၂၀၃
စုရ ဂေယျေ	၁၃၆
စုရာဒိ[illegible]	၃၂၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[စ]		[ဆ]	
စုဏ္ဏဒိရ္ဝပ်	၃၂၆	ဆဋ္ဌိယတိ	၁၇၇
စုဏ္ဏဒီနံ ရ္ဝပ်	၂၇၇	ဆဋ္ဌေတိ	၁၇၇
စု သဟနေ	၁၆၅	ဆဋ္ဌေတ္ဝာ	၁၇၇
စေတနာ	၁၉၁	ဆတ္တုံ	၂၀၂
စေတနာယ နာမာနိ	၁၉၁	ဆတ္တုန္တိ အာတပတ္တုံ	၂၀၂
စေတပဒသ ဝိဂ္ဂဟော	၃၄	ဆဒ အပဝါရဏော	၂၀၆
စေတေတ္ဝာ	၁၉၁	ဆဒ သံဝဏော	၂၀၂
စေတယိတံ	၁၉၁	ဆဒ္ဒ ဝမနေ	၂၀၃
စေတိယမဟော	၂၇၁	ဆဒ္ဒယတိ	၂၀၃
စေတော ပုဂ္ဂလော	၆၉	ဆဒိ ဣစ္ဆာယံ	၂၀၈
စောဒကော	၂၀၃	ဆဒ္ဒေတိ	၂၀၃
စောဒနာ	၂၀၃	ဆန္နာ	၂၀၂
စောဒနာတိ စာလနာ	၂၀၃	ဆာဒယတိ	၂၀၂၊ ၂၀၆၊ ၂၀၈
စောဒယတိ	၂၀၃	ဆာဒယုံ	၂၀၈
စောဒေတိ	၂၀၃	ဆာဒေတိ	၂၀၂၊ ၂၀၆၊ ၂၀၈
စောရယာန္တေ	၂၇၇	ဆာဒေန္တိ	၂၀၈
စောရိကာ	၁၃၆	ဆိဇ္ဇတိ	၂၀၉
စောရိယံ	၂၂၀	ဆိဒ္ဒံ	၂၀၅
စောရိ	၁၃၆	ဆိဒ ဒ္ဒေဓာကရဏော	၂၀၅
စောရေတိ	၂၇၇	ဆိဒ္ဒ ကဏ္ဏဘေဒေ	၂၀၅
စောဠံ	၁၇၆	ဆိဒ္ဒယတိ	၂၀၅
[ဆ]		ဆိဒ္ဒါဝဆိဒ္ဒံ	၁၈၅
		ဆိဒိ ဆိဇ္ဇနေ	၃၁
ဆဋ္ဌ ဆဋ္ဌနေ	၁၇၂	ဆိဒိ ဒ္ဒေဓာကရဏော	၇
ဆဋ္ဌယတိ	၁၇၂	ဆိဒ္ဒေတိ	၂၀၅
ဆဋ္ဌေတိ	၁၇၂	ဆိန္နတိ	၂၀၉၊ ၃၂၆
ဆဋ္ဌ ဆဋ္ဌနေ	၁၇၇	ဆိန္နော	၇၊ ၃၁
ဆဋ္ဌနကော	၁၇၇	ဆိယတိ	၂၆
ဆဋ္ဌယတိ	၁၇၇	ဆုဋ္ဌ ဆေဒနေ	၁၇၂
ဆဋ္ဌိတော	၁၇၇	ဆေ ဆေဒနေ	၂၆
ဆဋ္ဌိတုံ	၁၇၇	ဆေဒ	၇

ပေါ်ပြန်ကျွန်ပေ	ပိုင်ရှင်ကုမ္ပဏီ

[၈]

ခေတ်ရေကြောင်း	၂၀၅၅
ရေကူးနှင့် လေကူး	၂၀၅၆
ရေကားတွင်	၂၀၅၈
ကုန်းပေါ်ကားတွင်	၂၀၅၉
ကုန်ကားတွင်	၂၀၆၂

[၉]

ကုန်ကားတွင်	၂၀၆၃
ခဲ့ပေါ်ကုန်ကား	၂၀၆၄
ကုန်ကားတွင်	၂၀၆၅
ကုန်ကားတွင်	၂၀၆၆
ကုန်ကားတွင်	၂၀၆၇
ကုန်ကားတွင်	၂၀၆၈
ကုန်ကားတွင်	၂၀၆၉
ကုန်ကားတွင်	၂၀၇၀
ကုန်ကားတွင်	၂၀၇၁
ကုန်ကားတွင်	၂၀၇၂
ကုန်ကားတွင်	၂၀၇၃
ကုန်ကားတွင်	၂၀၇၄
ကုန်ကားတွင်	၂၀၇၅
ကုန်ကားတွင်	၂၀၇၆
ကုန်ကားတွင်	၂၀၇၇
ကုန်ကားတွင်	၂၀၇၈
ကုန်ကားတွင်	၂၀၇၉
ကုန်ကားတွင်	၂၀၈၀
ကုန်ကားတွင်	၂၀၈၁
ကုန်ကားတွင်	၂၀၈၂
ကုန်ကားတွင်	၂၀၈၃
ကုန်ကားတွင်	၂၀၈၄
ကုန်ကားတွင်	၂၀၈၅
ကုန်ကားတွင်	၂၀၈၆
ကုန်ကားတွင်	၂၀၈၇
ကုန်ကားတွင်	၂၀၈၈
ကုန်ကားတွင်	၂၀၈၉
ကုန်ကားတွင်	၂၀၉၀
ကုန်ကားတွင်	၂၀၉၁
ကုန်ကားတွင်	၂၀၉၂
ကုန်ကားတွင်	၂၀၉၃
ကုန်ကားတွင်	၂၀၉၄
ကုန်ကားတွင်	၂၀၉၅
ကုန်ကားတွင်	၂၀၉၆
ကုန်ကားတွင်	၂၀၉၇
ကုန်ကားတွင်	၂၀၉၈
ကုန်ကားတွင်	၂၀၉၉
ကုန်ကားတွင်	၂၁၀၀
ကုန်ကားတွင်	၂၁၀၁
ကုန်ကားတွင်	၂၁၀၂
ကုန်ကားတွင်	၂၁၀၃
ကုန်ကားတွင်	၂၁၀၄
ကုန်ကားတွင်	၂၁၀၅
ကုန်ကားတွင်	၂၁၀၆
ကုန်ကားတွင်	၂၁၀၇
ကုန်ကားတွင်	၂၁၀၈
ကုန်ကားတွင်	၂၁၀၉
ကုန်ကားတွင်	၂၁၁၀
ကုန်ကားတွင်	၂၁၁၁
ကုန်ကားတွင်	၂၁၁၂
ကုန်ကားတွင်	၂၁၁၃
ကုန်ကားတွင်	၂၁၁၄
ကုန်ကားတွင်	၂၁၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိုဋ္ဌင်္ကော
[ဇ]	
ဇုသီ ပိတိသေဝနေသု	၉၃
ဇုဋ္ဌ ပေရဏေ	၂၃၂
ဇေတိ	၂၇၆
ဇေတုပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၇၅
ဇောသယတိ	၂၆၉
ဇောသေတိ	၂၆၉
ဇောဋ္ဌယတိ	၂၇၂
ဇောဋ္ဌေတိ	၂၃၂
[ဈ]	
ဈဿတ္ထော	၂၂၂
ဈပ ဒါဟေ	၂၂၂
ဈာနံ	၂၂၂
ဈာပယတိ	၂၂၂
ဈာပေတိ	၂၂၂
[ဉ]	
ဉ ပ တောသနနိသာနေသု	၂၂၁
ဉာ အဝဗောဓနေ	၇၆
ဉာဏဘူတော	၂၃၃
ဉာပေတိ	၂၂၁
ဉာယော	၃၂၃
[ဌ-ဍ]	
ဌပိယတိ	၃၂၃
ဌာ ဂတိနိဝတ္တိယံ	၂၇
ဌာနကော ဓာတဝေါ တိဓာ	၂၃၉
ဌာယီ	၂၇
ဌံ သယတိ	၂၆၇
ဌံသေတိ	၂၆၇
ဌပ သဏ္ဌာနေ	၂၂၉
ဌာပေတိ	၂၂၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိုဋ္ဌင်္ကော
[ဍ]	
ဍီ ဂတိယံ	၂၇
ဍီနော	၂၇
ဍီပ သဏ်ဌာနေ	၂၂၉
ဍယတိ	၂၇
ဍေတိ	၂၇၆
[တ]	
တက္ကံ	၁၁
တက္ကပဒါနံ ဝိဂ္ဂဟော	၁၄၂
တက္ကဘာဝသာယံ	၁၄၆
တက္ကဝိတက္ကေ	၁၄၁
တက္ကယတိ	၁၄၆
တက်ယတိ	၁၄၄
တကိ ဗန္ဓနေ	၁၄၄
တက္ကေတိ	၁၄၁၊ ၁၄၆
တကေ်တိ	၁၄၄
တဋ္ဌ သန္ဓဋ္ဌနေ	၁၆၉
တဋ္ဌယတိ	၁၆၉
တဋ္ဌာပယတိ	၅၇
တဋ္ဌေတိ	၁၆၉
တဏှာ	၅၀၊ ၉၃၊ ၂၇၃
တဏှာကပ္ပေါ	၂၂၃
တတြ ဌော	၂၇
တဒီ ဟိ သာနာဒရေသု	၃
တနာဒိဂဏလက္ခဏံ	၃၂၂
တနာဒိနံ ရူပံ	၂၇၃
တနိယျတိ	၁၀၃
တနု	၁၀၃
တနုပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	
တနုမ္ဟေ	၁၀၅
တနု ဝိတ္ထာရေ	၁၀၃

ပဒါနုက္တမေ	ပိုင်္ဂကော်
[တ]	
တန္တိ ကုဋ္ဌမ္ဘမဝရဏေ	၁၉၄
တန္တိယတိ	၁၉၄
တန္ဒေတိ	၁၉၄
တန္ဒိ	၇
တနုသဒ္ဒဿ ပဒမဝလာ	၁၀၅
တနောတိ	၁၀၃၊ ၂၂၇၊ ၃၂၆
တပ ခယေ	၂၂၉
တပ ဒါဟေ	၂၃၀
တပ ပဋိဘာနေ	၄၉၊ ၂၂၉
တပယတိ	၂၂၉၊ ၂၃၀
တပ သန္ဓာနေ	၄၉
တပေတိ	၂၂၉၊ ၂၃၀
တပေါ	၂၃၀
တပ္ပတိ	၄၉
တယော ဒေဝါ	၁၇
တလံ	၂၅၆
တလန္တိ ပါကိတလဘူမိကလာဒိ	၂၅၇
တလ ပတိဋ္ဌာယံ	၂၅၆
တသ ပိပါသာယံ	၅၇၊ ၉၇
တသ သန္ဓိဇနေ	၂၆၅
တသိတာ	၅၀၊ ၅၇
တသိတော	၅၇
တသတိ	၅၇
တဿယတိ	၂၆၅
တဿတေ	၂၆၅
တဇ္ဇ အာဃာတေ	၂၇၂
တဇ္ဇ တာဠနေ	၂၇၂
တာဟာ	၂၉
တာနယတိ	၂၂၁
ဟာနေတိ	၂၂၁
ကာ ပါလနေ	၂၉

ပဒါနုက္တမေ	ပိုင်္ဂကော်
[တ]	
တာလပဏ္ဏံ	၁၀၅
တာဠဏ္ဍိ ကံသတာဠဝိ	၂၇၂
တာဏံ	၂၅၃
ကာပယတိ	၂၃၀
တာ ပါ(ပ)ေ နေ	၃၃၅
တာပေတိ	၂၃၀
တာယတိ	၃၃၅
တာလယတိ	၂၅၆-၇
တာလေတိ	၂၅၆
တာလော	၂၅၆
တာလောတိ ကိုဟရုဇေ(ဗျ)ေ(ဗျ)ော	၂၅၇
တာသ ဝါ(ရ)ေ	၂၆၇
တာသယတိ	၂၆၇
တာသေတိ	၂၆၇
တာဠံ	၂၇၂
တာဠနံ	၂၆၆
တာဠယတိ	၂၇၂
တာဠေတိ	၂၇၂
တိက ဟိ ံသာယံ	၇၂
တိကုဏာတိ	၇၂
တိဂ ဟိ ံသာယံ	၇၂
တိဇ နိသာနေ	၄၈၊ ၁၆၉
တိဏံ	၁၀၆
တိဏပဏ္ဍ ဝိဂ္ဂဟော	၁၀၆
တိဏု အာဒနေ	၁၀၆
တိဏောတိ	၁၀၆
တိဏ္ဏ	၂၇၇
တိဏ္ဏော	၄၈
တိန္ဒတာ	၇
ဟိ(ဒ)ိ	၈၇
ဟိ(ဒ)ိ(ယ)ော	၈၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[တ]	
တိလံ	၂၅၅
တိလန္ဒိ တပ္ပလံ	၂၅၅
တိလ သိနေဟနေ	၂၅၅
တိလော	၂၅၅
တိလောတိ တိဏဂ္ဂေါ	၂၅၅
တိရံ	၂၄၇
တိရ ကမ္မသမ္ဘတ္တိယံ	၂၄၇
တိရယတိ	၂၄၇
တိရေတိ	၂၄၇
တုံသယတိ	၂၆၇
တုံသေတိ	၂၆၇
တုဋ ဗလပါလနေသု	၁၆၈
တုဋိ ဘာသာယံ	၁၇၀
တုဋိ ဟိ ံ သာဗလဒါန- နိကေတနေသု	၁၆၈
တုဋယတိ	၁၆၈
တုဋေတိ	၁၆၈
တုဍ္ဍယတိ	၁၆၈
တုဍ္ဍေတိ	၁၆၈၊ ၁၇၀
တုဍ္ဍံ	၆၀
တုလ ဥမ္မာနေ	၂၅၇
တုဝဋ္ဋ နိပ္ပဋ္ဌာယံ	၁၇၂
တုဝဋ္ဋယတိ	၁၇၂
တုပ၊ဋ္ဋတိ	၁၇၂
တုဝ၊ဋ္ဋတိ	၂၇၂
တုဿတိ	၆၀
တုသိတာ	၆၀
တုသိ ဘာသာယံ	၂၆၇
တုဿိတမ္ဘံ	၆၀
တူဏ ပူရဏေ	၁၈၁
တူဏိ	၁၈၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[တ]	
တူဏိတိ သရုကလာပေါ	၁၈၁
တူဏယတိ	၁၈၁
တူဏေတိ	၁၈၁
တေဂဏိကတ္ထေ	၃၄၀
တေဇယတိ	၁၆၉
တေဇေတိ	၁၆၉
တေလံ	၂၅၅
တေလပဒဿ ဝိနိစ္ဆယော	၂၅၅
တေလယန္ဒိ	၁၉၄
တေလယတိ	၂၅၅
တေလေတိ	၂၅၅
တောလယတိ	၂၅၇
တောလေတိ	၂၅၇
တောသနံ	၆၀
[ထ]	
ထက ပဋိဃာတေ	၁၄၁
ထကယတိ	၁၄၁
ထဒကတိ	၁၄၁
ထန ဒေဝသဒ္ဒေ	၂၁၉
ထနယတိ	၂၁၉
ထနု သဒ္ဒေါပတာပေသု	၂၂၁
ထဒနတိ	၂၁၉
ထပ ထပနေ	၂၃၀
ထပယတိ	၂၃၀
ထပယိတ္ဝာ	၂၃၀
ထပိတော	၂၃၀
ထပေတိ	၂၃၀
ထဝနံ	၁၄၄
ထု အာသိတ္ထဝေ	၇၇
ထုတိ	၇၇၊ ၁၄၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၁]	
ဒကေတိ	၁၄၆
ဒက္ခ ဒက္ခဝိနိပါတေ	၁၇၆
ဒက္ခယတိ	၁၇၆
ဒက္ခေတိ	၁၇၆
ဒ[illegible]	၁၇[illegible]
ဒဒ္ဒရံ	၂၀၅
ဒဒ္ဒု	၇
ဒန္တပေါဏံ	၈၃၊၈၅
ဒန္တာ	၅၂
ဒပ ဟာသေ	၆၉
ဒပ္ပတိ	၆[illegible]
ဒဘယတိ	၂၃[illegible]
ဒဘိ ဘယေ	၂၃[illegible]
ဒဘေတိ	၂၃[illegible]
ဒမသဒ္ဒေန အဘ္ဘုဒ္ဓါရော	၅၂
ဒမ္မတ်	၅၂
ဒမု ဒမ္မနေ	၅၂
ဒမေတိ	၅၂
ဒမော	၅၂
ဒလ ဝိဓောဏေ	၂[illegible]၀
ဒဿနံ	၁၄[illegible]
ဒသိ ဒဿနေ	၂[illegible]၅
ဒသိ ဘာဿာယံ	၂[illegible]၇
ဒဟဒေါ	[illegible]၀
ဒဇ္ဇပန္ဓနံ	၂၃၂
ဒိဋ္ဌိကပ္ပေါ	၂၂၇
ဒါ ဒါနေ	၂[illegible]
ဒါနေ	၁၄၄
ဒါယတိ	၂[illegible]
ဒါလယတိ	၂[illegible]၀
ဒါလေတိ	၂[illegible]၀
[၈]	
ထုတော	၇၇
ထုနာတိ	၇၇
ထု နိတ္ထုနေ	၇၇
ထုသ ကုဋ္ဌိယံ	[illegible]၀
ထူပ သမုဿယေ	၂၂၀
ထူပိကာ	၂၂၀
ထူပေါ	၂၂၀
ထူလ ပရိဗြူဟနေ	၂[illegible]၁
ထူလယတိ	၂[illegible]၁
ထူလေတိ	၂[illegible]၁
ထေနယတိ	၂၂၁
ထေန စောရိယေ	၂၂၀
ထေနံ	၁၃[illegible]
ထေနေတိ	၂၂၁
ကေနေတ္ဝာ	၂၂၁
ထေနော	၂၂၁
ထေယ်ျ	၁၃[illegible]
ထောမနာ	၂၀၁၊ ၂၄၀
ထောမယတိ	၂၀၁၊ ၂၄၀
ထောမ သိလာဿာယံ	၂၀၁၊ ၂၄၀
ထောမိတော	၂၄၀
ထောမေတိ	၂၀၁၊ ၂၁၈၊ ၂၄၀
[ဒ]	
ဒံသနော	၂[illegible]၅
ဒံသနောတိ ဒန္ဓော	၂[illegible]၅
ဒံသ ဒံသနေ	၂[illegible]၅
ဒံသယတိ	၂[illegible]၅၊ ၂[illegible]၇
ဒံသေတိ	၂[illegible]၅၊ ၂[illegible]၇
ဒက အဿာဒနေ	၁၄[illegible]
ဒကယတိ	၁၄[illegible]

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကာ
[၁]	
ဒါသပရိဘောဂေန	၄
ဒ့ါသ ဟိ ံသာယ်	၃၂
ဒါ သုပနေ	၂၉
ဒါ သုဒ္ဓိယံ	၃၀
ဒါ သောမဝေန	၂၉
ဒါဟော	၉၆
ဒ့ါဒသဂုံလျော	၃
ဒိက္ခ ဟိ ံသာယ်	၃၂
ဒိန္နကော	၈၅
ဒိပ္ပတိ	၄၉
ဒိဗ္ဗတိ	၁၃၊၂၃၆
ဒိဝါဗိဂဏလက္ခဏံ	၃၂၁
ဒိဝါဒိရူပံ	၃၂၆
ဒိဝါဒိနံ ရူပံ	၂၃၆
ဒိဝု အဒ္ဒနေ	၂၉၃
ဒိဝု ကီဠာဝိဇိဂီသာဗျဝ ဟာရ ဇုတိထုတိ ကန္တိ ဂတိ သတ္တီသု ၁၆	
ဒိဝု ပရိကူဇေ	၂၆၂
ဒိသိ ဥစ္စာရဏေ	၂၃၀
ဒ့ါကာရိတပဒါနိ	၃၄၁
ဒ့ါဂဏိကတ္တော	၃၃၃
ဒီ ခယေ	၃၀
ဒီနိယံ	၃၁
ဒီနော	၃၁
ဒီပ ဒိတ္တိယံ	၄၉
ဒီပိကာ	၂၅
ဒီပေါ	၄၉
ဒုက္ခပဒဝိဂ္ဂဟော	၃၁၄
ဒုက္ခမာနတော	၃၂၉
ဒုက္ခဝိမာနတော	၃၂၉
ဒုစ္စရိတသောဓတော	၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကာ
[၀]	
ဒုဏာတိ	၃၂
ဒုနာတိ	၃၀
ဒုနော	၃၁
ဒု ပရိတာပေ	၃၁
ဒုဗိ အဒ္ဒနေ	၂၃၂
ဒုဗ္ဗညေယ္ယဝိသေသာနိ	၃၂၀
ဒုမပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၃၀
ဒုမော	၃၀
ဒုယတေ	၃၁
ဒုလ ဥက္ခေပေ	၂၅၃
ဒုသ အပ္ပတိယံ	၅၃
ဒုသ ဒေါသနေ	၅၃
ဒုဿတိ	၅၃
ဒုဟတိ	၃၄၅
ဒု ဟိ ံသာယံ	၃၂၊၃၀
ဒူတော	၃၁
ဒူဘယတိ	၂၃၆
ဒူဘ သန္ဓမ္ဘေ	၂၃၆
ဒူဘ တိ	၂၃၆
ဒူသကော	၅၃
ဒူသိကော	၅၃
ဒေဝတာပဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၂
ဒေဝပဒဿ နိဗ္ဗစန်	၁၃၊၁၉
ဒေဝပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၁၃
ဒေဝယတိ	၂၆၂-၃
ဒေဝသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၀
ဒေဝါ	၁၀
ဒေဝါတိ မေယော	၂၆၂
ဒေဝိ	၂၁
ဒေဝိပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၂၁
ဒေဝေတိ	၂၆၂-၃

ကဏ္ဍ	ခေါင်းစဉ်	စာမျက်နှာ
[၁]		
၁	ကျေးဇူးတော်	၂၇
၂	ကယ်တင်ရှင်	၂၇
၃	ကယ်တင်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၄	ကယ်တင်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၅	ကယ်တင်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၆	ကယ်တင်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၇	ကယ်တင်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၈	ကယ်တင်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၉	ကယ်တင်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၁၀	ကယ်တင်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
[၂]		
၁	ကယ်ရှင်	၂၇
၂	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၃	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၄	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၅	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၆	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၇	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၈	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၉	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၁၀	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
[၃]		
၁	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၂	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၃	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၄	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၅	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၆	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၇	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၈	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၉	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၁၀	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
[၄]		
၁	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၂	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၃	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၄	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၅	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၆	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၇	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၈	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၉	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၁၀	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
[၅]		
၁	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၂	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၃	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၄	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၅	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၆	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၇	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၈	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၉	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၁၀	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
[၆]		
၁	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၂	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၃	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၄	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၅	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၆	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၇	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၈	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၉	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇
၁၀	ကယ်ရှင်ရဲ့ ကတိတော်များ	၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[ဓ]	
ဓောနာ	၃၈
ဓောနာတိ ပညာ	၈၀
ဓေါနော	၃၈
[နာ]	
နက္ကယတိ	၁၄၇
နက္ကာ နာသနေ	၁၄၇
နက္ကေတိ	၁၄၇
နက္ခယတိ	၁၄၇
နက္ခာ သမ္ဘဒ္ဓေ	၁၄၇
နဋ္ဌ အာဝသန္ဓနေ	၁၃၂
နဋ္ဌယတိ	၁၃၂
နဋ္ဌေတိ	၁၃၂
နတ ဂတ္တိဝိနာမေ	၂၉
နဒ ဘာသာယံ	၂၀၅
နပုံသကပဒဿ ပိဋ္ဌဟော	၂၆၄
နပုံသကော	၂၆၄
နယုတိ	၆၀
နသ အာပသာဂမနေ	၅၉
နသာ	၅၉
နသာတိ	၅၉
နသာနမမ္ပံ	၅၉
နဟ ဗန္ဓနေ	၆၀
နဟာယတိ	၆၁
နာဌပုဏ္ဏော	၂၉
နာဒယတိ	၂၀၅
နာဒေတိ	၂၀၅
နာဝါပဒဿ ပရိယာယော	၁၅၅
နာဝါပဒဿ ပိဋ္ဌဟော	၁၅၅
နာနံ	၆၁
နာပေတိ	၃၂၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[နိ]	
နိဃယတိ	၆၁၊၃၂၂
နိဃာ သောစေယျ	၆၁
နိကန္တိ	၂၃၇
နိက္ကာ ပရိမဇ္ဇနေ	၁၄၅
နိက္ကယတိ	၁၄၅
နိကေတနံ	၁၆၊၂၃၂
နိက္ကေတိ	၁၄၅
နိဂ်ဏ္ဍော	၂၉
နိဋ္ဌဟကမ္မ	၅၉
နိဋ္ဌဟိတာဝမဿ	
တယော လက္ခဏာ	၁၄၂
နိဒ္ဒက္ခယော	၃၉
နိဒ္ဒါယတိ	၂၉
နိဒ္ဒါယမာနော	၂၉
နိန္ဒတိ	၃၂၆
နိပ္ပဋ္ဌနကော	၂၇၂
နိပ္ပဒ္ဒတိ	၀
နိမဇ္ဇနံ	၁၀၄
နိမဇ္ဇယတိ	၁၉၂
နိမဇ္ဇယိတ္ဝာ	၁၉၃
နိမဇ္ဇေတိ	၁၉၂
နိမိလနံ	၂၅၇
နိမိသတိ	၃၁၉
နိယသကမ္ပံ	၅၀
နိယသိယတိ	၅၀
နိယျာတယတိ	၁၉၅
နိယျာဇေတိ	၁၉၅
နိယျာဒယတိ	၁၉၅
နိယျာဒယိတ္ဝာန	၁၉၅
နိယျာဒေတိ	၁၉၅
နိရသတိ	၅၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[နာ]	
နိရုကရောတိ	၁၁၂
နိရုတ္ထိမမ္မာ	၂၅၀
နိလိနာတိ	၈၉
နိဝါရဏံ	၂၆၇
နိဝါရယတိ	၂၄၇
နိဝါရေတိ	၂၄၇
နိဝါသ အစ္ဆာဒနေ	၂၆၈
နိဝါသယတိ	၂၆၈
နိဝါသေတိ	၂၆၈
နိဝါသေတ္ဝာ	၂၆၈
နိသာမနံ	၂၄၀
နိသာနံ	၉၈
နိသာမယတိ	၂၄၀
နိသာမေတိ	၂၄၀
နိသာမေတိပဒသ အဋ္ဌာ	၂၄၁
နိသာမေဟိ	၂၄၁
နိသိတသိတ္ထ	၇၁
နိသ္မေဟံ	၆၁
[ပ]	
ပံသယတိ	၂၆၃
ပံသေတိ	၂၆၃
ပကတိမဂ္ဂသ နာမာနိ	၁၅၄
ပကပ္ပေန္တံ	၂၂၃
ပကပ္ပေတိ	၂၂၃
ပကရိယတိ	၁၁၂
ပကရောတိ	၁၁၂
ပကာသနံ သူစနံ	၂၁၅
ပကာသိတာနိ	၆၅
ပကိတ္တိတာနိ	၆၅
ပကောပေါ	၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပကြုဗ္ဗမာနော	၁၁၅
ပဂ္ဂဿလယတိ	၂၅၆
ပဂ္ဂဿလေတိ	၂၅၆
ပဂဗ္ဗတိ	၃၂၆
ပဂဗ္ဗဘာဝေါ	၇၂
ပဂ္ဂဟော	၄၃
ပစတိ	၂၀၉
ပစ ပါကေ	၃၃၇
ပစ္စတိ	၂၀၉
ပစ္စတ္ထိကာ	၂၀၁
ပစ္စယတိ	၁၆၆
ပစ္စ သံယမနေ	၁၆၆
ပစ္စဿောသိ	၆၂
ပစ္စဿောသုံ	၆၂
ပစ်နာတိ	၇၄
ပစိ ဝိတ္ထာရေ	၁၆၄
ပစ္စုပလက္ခနာ	၁၄၇
ပစ္ဆေကမုနိ	၈၃
ပစ္ဆေတိ	၁၆၆
ပဇ္ဇော	၃၁
ပဇ္ဇေတိ	၁၆၄
ပညတ္တိ	၂၂၁
ပညတ္တိမမ္မာ	၂၅၀
ပညပိတာနိ	၆၅
ပညာပယတိ	၂၂၁
ပညာပေတိ	၂၂၁
ပဋ္ဌ ဂန္ဓေ	၁၇၃
ပဋ္ဌ ဘာသာယံ	၁၇၃
ပဏ္ဍိကရောတိ	၁၁၂
ပဏ္ဍိဂ္ဂဏှာတိ	၂၂၂
ပဏ္ဍိစ္စဒံ	၂၃၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပဋ္ဌိပဒါမဂ္ဂဿ နားမာနိ	၁၁၅
ပဋ္ဌိပတ္တိ	၃၁
ပဋ္ဌိမာနယတိ	၂၁၈
ပဋ္ဌိမာနေတိ	၂၁၈
ပဋ္ဌိရုန္ဓေတိ	၃၂၆
ပဋ္ဌိဝိဇာနေယျ	၉
ပဋ္ဌိဝိရုဒ္ဓေ	၁
ပဋ္ဌိဝိရောဓော	၁
ပဋ္ဌိဝေဒယတိ	၂၀၃
ပဋ္ဌိဝေဒယာမိ	၂၀၃
ပဋ္ဌိဝေဒေတိ	၂၀၃
ပဋ္ဌိသင်္ခိယျတိ	၁၁၂
ပဋ္ဌိသင်္ခရောတိ	၁၁၂
ပဋ္ဌိသလ္လာနံ	၈၉
ပဋ္ဌိသာမနံ	၂၄၀
ပဋ္ဌိသာမယတိ	၂၄၀
ပဋ္ဌိသာမေတိ	၂၄၀
ပဋ္ဌိဿုဏိ သု	၆၂
ပဋ္ဌိဿုဏိ	၆၂
ပဏ္ဍေတိ	၁၇၃
ပဏ္ဍပိတာနိ	၆၅
ပဏ္ဍိ ပရိဟာသေ	၁၇၅
ပဏ္ဍေတိ	၁၇၅
ပဏ ဗျဝဟာရေ	၁၈၆
ပဏယတိ	၁၈၆
ပဏ္ဍယတိ	၁၈၅
ပဏ္ဍသဒ္ဒဿ ပရိယာယပဒါနိ	၁၈၆
ပဏ္ဍ ဟရိတေ	၁၈၅
ပဏ္ဍေတိ	၁၈၆
ပဏ္ဍေကိ	၁၈၅
ပဏ ဂတိယံ	၁၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပတယတိ	၁၉၅
ပတိဋ္ဌာတိ	၂၁၃
ပတေတိ	၁၉၅
ပတ္တယာန	၂၈
ပတ္တပဒဿ ရူပသိဒ္ဓိ	၆၉
ပတ္တိ	၂၃၃
ပထတိ	၂၀၀
ပထိ ဂတိယံ	၂၀၀
ပထော	၂၀၀
ပတ္ထနာ	၂၀၁
ပတ္ထယတိ	၂၀၁
ပတ္ထ ယာစနာယံ	၂၀၁
ပတ္ထေတိ	၂၀၁
ပန္ဓယန္တိ	၂၀၀
ပန္ဓေန္တိ	၂၀၀
ပန္ဓော	၂၀၀
ပဒ ဂတိယံ	၃၁၊၂၀၅
ပဒယတိ	၂၀၅
ပဒါလယတိ	၂၆၀
ပဒါလေတိ	၂၆၀
ပဒါဝယာ သေ ကာရော	၁၂၂
ပဒုဿတိ	၅၃
ပဒေတိ	၂၀၅
ပဒေါသော	၅၃
ပနုဿတိ	၅၉
ပနုတေ	၁၀၃
ပနု ဒါနေ	၁၀၃
ပနောတိ	၁၀၃
ပပံ	၁၈၀
ပပဉ္စ ပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၁၆၄
ပပုဇ္ဇော ဥပနိက္ခိပနေ	၂၂၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[ပ]	
ပဝိဋ္ဌာ	၁၆၄
ပပ္ပေါ်တိ	၂၇၇
ပဗ္ဗတာယာယတိ	၃၂၄
ပမတ္တော	၃၃
ပမာဒေါ	၃၃
ပမုယ္ယတိ	၆၀
ပမောဟကေ	၆၀
ပမောဟော	၆၀
ပရ ဂတိယံ	၂၄၄
ပရမာယု	၂၂၄
ပရယတိ	၂၄၄
ပရသု	၉၁
ပရသုပဒ္ဒသ ဝိဂ္ဂဟော	၉၁
ပရိကထာ	၁၉၉
ပရိကရိယျတိ	၁၁၂
ပရိကိတ္တန	၁၉၄
ပရိကူဇနံ	၂၆၂
ပရိကွာရသဒ္ဒသ အတ္ထုဒ္ဒါရော	၁၃၃
ပရိကွာရော	၁၃၃
ပရိတ္တံ	၂၉၊၃၀
ပရိတသတိ	၅၇
ပရိဒဟတိ	၅၇
ပရိပ္ပုတာ အဒ္ဓနံ	၂၁၅
ပရိဘုဥ္ဇတိ	၄
ပရိဘောဂေါ	၄
ပရိမဏ္ဍလတာ	၂၃၂
ပရိယာယသဒ္ဒသ အတ္ထုဒ္ဒါရော	၅၄
ပရိယာယော	၅၄
ပရိရွဒ္ဓနံ	၁
ပရိရွဒ္ဓေါ	၁
ပရိဝဋ္ဋနကော	၁၆၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[ပ]	
ပရိဝါယတိ	၂၄၇
ပရိဝါဒေရတိ	၂၄၇
ပရိဝါရော	၂၄၇
ပရိသုမ္ဘတိ	၁၁
ပရိသုမ္ဘောတိ	၃၂၆
ပရိဟာယတိ	၆၀
ပရေတိ	၂၄၄
ပလ ဂတိယံ	၂၆၂
ပလမ္ဘနံ	၁၆၅
ပလ လဝန ပဝနေသု	၂၆၁
ပလယတိ	၂၆၂
ပလာယတိ	၃၂၆
ပလိဗုဒ္ဓနံ	၁
ပလိဗုဒ္ဓတိ	၃၂၆
ပလိပေါဓော	၂၁၆
ပဝလတိ	၂၆၂
ပဝါရဏံ	၂၄၇
ပဝါရယတိ	၂၄၇
ပဝါရေတိ	၂၄၇
ပသ ဗန္ဓနေ	၂၆၆
ပသဝနံ	?
ပဿနံ	၁၄၆
ပသိ နာသနေ	၂၆၃
ပသုတော	၆၃
ပသ္ဇယတိ	၅၆
ပဟရဏစက္ကော	၁၄၄
ပါစေတိ	၂၀၉
ပါဌေတိ	၁၇၃
ပါတိ	၂၇၆
ပါနိ်ဟာယဇ္ဇော	၁၇၁
ပါဠိနော	၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[ပ]	
ပါပနံ	၂၃၃
ပါရံ	၂၄၂
ပါရ ကမ္မသမ္ဘတ္တိယံ	၂၄၂
ပါရမိပဒဝိဂ္ဂဟေန နိဗ္ဗစနဘာ၃နိ	၃၀၅·၆·၃·၀
ပါရယတိ	၂၄၂
ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ	၂၅၀
ပါရေတိ	၂၄၂
ပါလကော	၂၅၃
ပါလနံ	၂၅၃-၄
ပါလယတိ	၂၅၃၊ ၂၆၁
ပါလ ရက္ခနေ	၂၅၃
ပါလိတော	၂၅၄
ပါလေတိ	၂၅၃၊ ၂၆၁
ပါဝယတိ	၃၂၃
ပါဝုသော	၀၃
ပါဝေတိ	၃၂၃
ပါသပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၂၆၆
ပါသယတိ	၂၆၆
ပါသေတိ	၂၆၆
ပါသော	၂၆၆
ပါဠိ	၂၅၄
ပါဠိပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၂၅၄
ပါဠိသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၅၄
ပိ ံသတိ	၁၀
ပိ ံသယတိ	၂၆၃
ပိ ံသေတိ	၂၆၃
ပိဋိ ဟိ ံသာဗလဒါန နိကေ-တနေသု	၁၆၀
ပိဠေယာတိ	၁၆၀
ပိဠေတိ	၁၆၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[ပ]	
ပိဋိ သယ်ာတေ	၁၂၆
ပိဏ္ဍယတိ	၁၂၆
ပိဏ္ဍသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၁၂၆
ပိဏ္ဍေတိ	၁၂၆
ပိဏ္ဍော	၁၂၆
ပိဏတိ	၀၅
ပိဒဟနံ	၁
ပိယ ဂ္ဂစ္ဆာယံ	၂၃၁
ပိလ ခေပေ	၂၅၀
ပိလယတိ	၂၅၀
ပိလေတိ	၂၅၀
ပိယော	၆၉
ပိရေ	၅၉
ပိဝတ်	၂၃၆
ပိသကော	၁၀
ပိသ စုဏ္ဏနေ	၁၀
ပိသတိ	၁၄၃
ပိသ ပေသနေ	၂၃၀
ပိသ ဗလပါနေသု	၂၆၃
ပိသယတိ	၂၆၃
ပိသိ ဘာသာယံ	၂၆၃
ပိသုဏဝါစာ	၁၀
ပိဓသတိ	၂၆၃
ပိဟနိယာ	၂၃၁
ပိဟယတိ	၂၃၁
ပိဟာ	၂၃၁
ပိဟာလု	၂၃၁
ပိဟေတိ	၂၃၁
ပိ တပ္ပနကန္တိသု	၀၅
ပီဏာတိ	၆၉
ပီဏောတိ	၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပိတိ	၆၉၊၀၅
ပိတိပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၀၅
ပိတိပဘေဒေါ	၀၅
ပိ ပိတိယံ	၆၉
ပိဋ္ဌ အာဝဂါဟနေ	၂၃၂
ပိဋ္ဌနံ	၄၅၊၂၃၂
ပိဋ္ဌနကော	၂၃၂
ပိဋ္ဌော	၂၃၂
ပိဋ္ဌိတော	၂၃၂
ပိဋ္ဌိယတိ	၄ဖ
ပိဋ္ဌေတိ	၂၃၂
ပုံသယတိ	၂ဖ၄
ပုံသေတိ	၂ဖ၄
ပုဋ္ဌော	၁ဖ၉
ပုညံ	၀၄
ပုညပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၀၄
ပုဋ္ဌ ဘာသာယံ	၁၂၃
ပုဋ္ဌ ဝိဘေဒေ	၁၂၃
ပုဋ္ဌ ဟိ သာယံ	၁၂၃
ပုဋ္ဌ အပ္ပဘာဝေ	၁၂၂
ပုဋ္ဌေတိ	၁၂၂
ပုဏယတိ	၁၀၁
ပုဏ သယ်ာတေ	၁၀၁
ပုဏေတိ	၁၀၁
ပုတ္တ အာဒဏုနာဒဗရေသု	၂၀၁
ပုတ္တပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၀၄
ပုတ္တဿ စတုတ္ထီခေါ	၀၄
ပုတ္တိယာယတိ	၃၂၄
ပုတ္တော	၀၄
ပုထကမ္ဘံ	၁၂၀
ပုထက္ကရဏံ	၁၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပုထ ပဟာရေ	၂၀၁
ပုထ ဘာသာယံ	၂၀၁
ပုဂ္ဂုဏော	၄၄
ပုတ္ထယတိ	၂၀၁
ပုတ္ထောတိ	၂၀၁
ပုဗ္ဗ နိကေတနေ	၂၃၂
ပုဗ္ဗယတိ	၂၃၂
ပုဗ္ဗေတိ	၂၃၂
ပုရက္ခရောန္တိ	၂၂ဖ
ပုသံ အဘိမဒ္ဒနေ	၂ဖ၄
ပုသ္ဓောတိ	၉၁–၂
ပုသ ဒဝရဏေ	၂ဖ၃
ပုသ ပေါသနေ	၉၂၊၂ဖ၃
ပုသ သိနေဟသဝန ပူရဏေသု	၉၁
ပူဇိန	၁၂၉
ပူဇကော	၁ဖ၉
ပူဇ ပူဇာယံ	၁ဖ၉
ပူဇယတိ	၂၄၄
ပူဇာ	၁ဖ၉
ပူဇေတဗ္ဗော	၁ဖ၉
ပူဇေတိ	၁ဖ၉
ပူတိကာယော	၆၃
ပူတိမုတ္တံ	၆၃
ပူ ပဝနေ	၀၃
ပူရယတိ	၂၄၄
ပူရိ အပ္ပါယနေ	၂၄၄
ပူဓရတိ	၂၄၄
ပေက္ခနံ	၂၄၁
ပေရဏံ	၂၂၉
ပေသကော	၂၃၀
ပေသ ပဋိဟရကော	၂ဖ၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော်
[ပ-ဖ]	
ပေသယတိ	၂၆၃၊၂၇၀
ပေသိတော	၂၇၀
ပေသေတိ	၂၆၃၊၂၇၁
ပေသုညံ	၁၆၆
ပေါဠယတိ	၁၇၃
ပေါဠေတိ	၁၇၃
ပေါဏယတိ	၂၀၁
ပေါဏေတိ	၂၀၁
ပေါသယတိ	၂၆၃၊၂၆၇
ပေါသေတိ	၂၆၃၊၂၆၇
ဖရဏာဝပိတိ	၈၅
ဖာရုဿံ	၁၄၉
ဖုဋ္ဌ ဝိဘောဒေ	၁၇၃
ဖောဋ္ဌေသုံ	၁၇၃
[ဗ]	
ဗဓ ဗန္ဓနေ	၂၁၈
ဗဒ္ဓသိမာ	၉၀
ဗဒ္ဓေါ	၂၀၈
ဗန္ဓတိ	၂၁၈၊၃၂၆
ဗန္ဓနံ	၁၇၃
ဗန္ဓိယတေ	၂၁၈
ဗန္ဓော	၁၇၃
ဗဇယော	၃၁၉
ဗာဓယတိ	၂၁၈
ဗာဓိယတေ	၂၁၈
ဗာဓေတိ	၂၁၈
ဗာဓေယ်ိ	၂၁၈
ဗားလဝဒသာ ဝိဂ္ဂဟော	၉
ဗာဒလော	၉၀
ဗိလက်ပါဒေါ	၂၄၂

ပဒါနုက္ကမော	ပဋ္ဌမော
[ဗ]	
ဗုက္ကဿ ပရိဟာသနေ	၁၄၅
ဗုက္ကတိ	၁၄၅
ဗုက္ကဿ ဘဿနေ	၁၄၅
ဗုက္ကယတိ	၁၄၅
ဗုက္ကေတိ	၁၄၅
ဗုဓ ဗောဓနေ	၃၉
ဗုဓော အာဝဂမနေ	၃၄
ဗုဒ္ဓဘာရိယဿ ဝိဂ္ဂဟော	၃ဖ–၃
ဗုဓိ ဟိ သာယံ	၂၁ဖ
ဗုဒ္ဓစောဒိတော	၂၀၃
ဗုဒ္ဓပါလော	၂၅၃
ဗုဒ္ဓဝါ	၃၄
ဗုဒ္ဓိ	၃၄
ဗုဒ္ဓိအာဒိပဒါနံ ဝိဂ္ဂဟော	၃၄
ဗုဒ္ဓေတိ	၃၂ဖ
ဗုဒ္ဓေါ	၃၄
ဗုဒ္ဓေါတိပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၃၄
ဗုန္ဓေတိ	၂၁ဖ
ဗောဓိသတ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဒါရော	၃၅
ဗောဓိသတ္ဒဿ သင်ဟာဂါထာ	၃ဖ
ဗောဓော	၃၄
ဗျ ဌပဇ္ဇေ	၃၂
ဗျ ဌပဇ္ဇော	၃၁–၂
ဗျဏ္ဏတိ	၄၃
ဗျ ဓ တာဝဇ္ဇနေ	၄၃
ဗျပ္ပနော	၁၄၂
ဗျမ္ဘံ	၂၁ဖ
ဗျယ ခယေ	၂၄၄
ဗျယ စိတ္တသမုဿဂ္ဂေ	၂၄၄
ဗျယယတိ	၂၄၄
ဗျယေတိ	၂၄၄

ပဒါနုက္တမေ	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[ဗ]	
ဗျဝဟာရဏံ	၄
ဗျဝဟာရော	၁၇
ဗျာတိ	၃၁၉
ဗျာဓော	၄၃
ဗျာသ ဥဿဂ္ဂေ	၂၆၅
ဗျောသေတိ	၂၆၅
ဗြဟ္မစိန္တိတံ	၁၉၃
ဗြဟ္မဘူတော	၂၃၃
ဗြဟ္မာသုရသုရစ္စိတော	၁၆၆
[ဘ]	
ဘကုဋိ	၃၉
ဘက္ခ အဒနေ	၁၄၇
ဘက္ခယတိ	၁၄၇၊ ၃၂၇
ဘက္ခယန္တိ	၁၄၇
ဘက္ခေတိ	၁၄၇
ဘဇယတိ	၁၆၉
ဘဇ ဝိဿာသေ	၁၆၉
ဘဇောပိယတိ	၅၀
ဘဇိ ဘာသာယံ	၁၇၀
ဘဇေတိ	၁၆၉
ဘဉ္ဇယတိ	၁၇၀
ဘဒ္ဒ ကလ္လာဏော	၁၇၆
ဘဏ္ဍယတိ	၁၇၆
ဘဏ္ဍသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဒါရော	၁၇၆
ဘဏ္ဍေတိ	၁၇၆
ဘဏ္ဍော	၁၇၆
ဘဏ္ဍန္တိ	၇၂
ဘတ္တိ	၁၆၉
ဘဝလောကော	၁၃၀
ဘသ ဂဟဏော	၂၆၇

ပဒါနုက္တဒေမာ	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[ဘ]	
ဘဿံ	၅၉
ဘဿ ကာရဏော	၅၉
ဘဿ ဘဿနေ	၅၉
ဘဿတိ	၅၉
ဘာဇ ပုထကမ္မနိ	၁၇၀
ဘာဇ ဘာဇနဒါနေသု	၁၇၀
ဘာဇယတိ	၁၇၀၊ ၃၂၆
ဘာဇေတိ	၁၇၀
ဘာမ ကောပေ	၂၄၂
ဘာမယတိ	၂၄၂
ဘာမေတိ	၂၄၂
ဘာဝနာဒုယုတ္တော	၃
ဘာဝယတိ	၂၃၅
ဘာဝေတိ	၂၃၅
ဘာသ ယတိ	၂၆၅
ဘာသယတိ	၂၆၇
ဘိက္ခတိ	၂၇၆
ဘိက္ခု	၆
ဘိက္ခုပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၆၊ ၃၁၂
ဘိဇ္ဇတိ	၄၆
ဘိဇ္ဇနဓမ္မံ	၃၁
ဘိဒိ ဘိဇ္ဇနေ	၃၁
ဘိဒိ ဝိဒါရဏေ	၆
ဘိန္ဒတိ	၃၂၆
ဘိန္ဒော	၃၁
ဘိသိပဒဝိဂ္ဂဟော	၃၁၇
ဘုဇ ပါလနဗျဝဟာရဏေသု	၄
ဘူ အဝကမ္ပနေ	၂၃၅
ဘူဏ ဘာသာယံ	၁၈၁
ဘူဏယတိ	၁၈၁
ဘူဏောတိ	၁၈၁

ပဒါနုက္ကမာ	ပိုဌ်ကော်
[ဘ]	
ဘူ ပတ္တိယံ	၂၃၃
ဘူရိသခ်ယော	၆၉
ဘူဝါဒိဂဏလက္ခဏံ	၃၂၁
ဘူဝါဒိဓာတုရူပါနိ	၂၇၆
ဘူဝါဒိရူပံ	၃၂၅
ဘူ ဿ အလက်ာရေ	၂၆၇
ဘူသနံ	၂၆၇
ဘူသေတိ	၂၆၇
ဘေတ္တာ	၇
ဘောတိ	၃၂၅
[မ]	
မက္ခပဒဿ ဝိဂ္ဂဟတ္ထော	၁၄၇
မက္ခ မက္ခနေ	၁၄၇
မက္ခယတိ	၁၄၇
မက္ခဲ	၁၄၇
မက္ခေတိ	၁၄၇
မက္ခော	၁၄၇
မဂ အာနေ့သနေ	၁၅၁
မဂယတိ	၁၅၁
မဂယမာနော	၁၅၁
မဂ္ဂ ဂဝေသနေ	၁၅၂
မဂ္ဂနံ	၁၅၂
မဂ္ဂယတိ	၁၅၂
မဂ္ဂပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၁၅၂
မဂ္ဂသဒ္ဒဿ စကုမ္ပိဓတ္ထော	၁၅၂
မဂ္ဂုရော	၇၇
မဂ္ဂေတိ	၁၅၂
မဂေတိ	၁၅၁
မဂေါ	၁၅၁၊၂
မဂ္ဂေါ	၁၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိုဌ်ကော်
[မ]	
မစ္ဆယဌော	၁၂၂
မစ္ဆယ ပဘေဒေါ	၇၇
မစ္ဆယ ဝိသေသပဒါနိ	၇၇
မဇ္ဇယတိ	၁၇၀
မဇ္ဇ သောစေယျာလက်ာရေသု	၁၇၀
မဇ္ဇေတိ	၁၇၀
မညနော	၄၃
မဏ္ဍနံ	၁၇၆
မဏ္ဍလံ	၂၃၂
မဏ္ဍယတိ	၁၇၆
မဌ ဘူသာယံ	၁၇၆
မဌ ဟာသနေ	၁၇၆
မဏ္ဍိတော	၁၇၆
မဏ္ဍေတိ	၁၇၆
မဏ္ဍော	၁၇၆
မတ္တဟတ္ထဲ	၃၃
မဒ ဥမ္မာဒေ	၃၃
မဒယတိ	၂၀၃
မဒ ဝိတ္တိယောဂေ	၂၀၃
မဒေတိ	၂၀၃
မန္ဒ ဂုတ္တဘာသနေ	၁၉၂
မန္ဒယတိ	၁၉၂
မန္ဒယိ သု	၁၉၃
မန္ဒာတိ ပညာ	၁၉၃
မန္ဒေတိ	၁၉၂၊၂၂၂
မန္ဒေန္တိ	၁၉၂
မန္ဒောတိ ဂုတ္တဘာသနံ	၁၉၃
မန္ဒောတိ ဆဋ္ဌမန္ဒော	၁၉၃
မန္ဒောတိ ဝေဒါဒိဝိဇ္ဇာ	၁၉၄
မန္ဒနံ	၇၁
မန ဉာဏေ	၄၃

ဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[မ]	
မန ထမ္ဘော	၂၁၉
မနုပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၈၇၊ ၁၀၇
မနုဇော	၁၀၇
မနုပဒဿ ဝိဂ္ဂဟတ္ထော	၁၀၈
မနု ဗောဓနေ	၁၀၇
မနုဿဘူတော	၂၃၅
မနုဿပဒဿ ဝိဂ္ဂဟတ္ထော	၁၀၉
မနော	၈၇၊၁၀၇
မရဏဓမ္မော	၂၅၀
မရဏဿ အဘိဓာနာနိ	၂၅၉
မရ ပါဏစာဂေ	၃၃၄
မရိသ တိတိက္ခဿယံ	၂၆၉
မရိသတိ	၂၆၉
မရိသေတိ	၂၆၉
မသ အပ္ပိဘာဝေ ခမာယဉ္စ	၅၇
မသ ပဟာသနေ	၂၆၉
မသယတိ	၂၆၉
မဿတိ	၅၇
မသေတိ	၂၆၉
မဟ ပူဇာယံ	၂၇၁
မဟယတိ	၂၇၁
မဟာမူဠ္ဟော	၆၁
မဟာယက္ခ	၁၄၈
မဟိဘုဇော	၄
မဟေက်ိ	၂၇၁
မာဏဝပဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၁၁၀
မာနံ	၈၆
မာနံ သိယတိ	၃၄၁
မာနုန,ပူဇနသဒ္ဒါ ဂေဝစနသဒ္ဒါ၀ေ	၂၁၉
မာနုနာ	၂၁၈

ပဒါနုက္ကမော	ဖိဋ္ဌင်္ကော်
[မ]	
မာနုပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၄၃၊၁၀၇
မာန ပူဇာယံ	၂၁၈
မာန ပေမနေ	၂၁၈
မာနယတိ	၂၁၈
မာနဝမာဏဝပဒဿ ဝိနိစ္ဆယော	၁၀၉
မာနဝိသေသော ပလံနာမ	၂၆၁
မာန ဝိမာသာယံ	၂၁၈
မာနသံ	၅၆
မာနသံပဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၁၀၇
မာနိတော	၂၁၈
မာနေတိ	၂၁၈
မာနော	၄၃၊ ၂၃၂
မာပေတိ	၂၃၁
မာပ မာပနေ	၂၃၁
မာပယတိ	၂၃၁
မာ ပရိမာဏော	၈၆၊၁၁၁
မာရဿ ပရိယာယ နာမာနိ	၂၃၉
မာလုတော	၉၇
မာသပဒဝိဂ္ဂဟော	၃၁၁-၁
မိက,မဂါပဒါနံ ဝိဂ္ဂဟော	၁၅၁
မိဂါဓမာ	၁၄၇
မိဂေါ	၁၅၁
မိတ္တဒ္ဒု	၇၈
မိတ္တဒ္ဒုပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၇၈
မိတ္တပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၇၀
မိတ္တော	၇၀
မိဒ သိနေဟနေ	၃၃
မိနာတိ	၈၆-၇
မိနာတိ	၇၀၊၁၁၁
မိ ပဏ္ဍေပနေ	၇၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[မ]	
မိယျတိ	၃၂၂၊ ၃၃၄
မိလက္ခု	၁၆၇
မိလာယတိ	၃၂၆
မိလာယယတိ	၃၂၄
မိလာယေတိ	၃၂၄
မိလေဆ အဗျတ္တာယ	၁၆၇
မိလေစ္ဆယတိ	၁၆၇
မိလေစ္ဆေတိ	၁၆၇
မိသ သင္ခနေ	၂၆၈
မိသ သမ္ပိသော	၂၆၉
မိဿာ	၂၆၉
မိဿာတိ ဣတ္ထိနံ ဝတ္ထုဗုနာမံ	၂၆၉
မိသိတောာ	၂၆၉
မိသေတိ	၂၆၉
မိသော	၂၆၉
မိနော	၈၇
မိလနံ	၂၅၇
မိလ နိမိလနေ	၂၅၇
မိလယတိ	၂၅၇
မိလေတိ	၂၅၇
မိ ဟိ သာယ	၈၇
မုဒ မောက္ခေ	၂၄
မုဒ မောစနေ	၂၊ ၁၂
မုစ္ဆာ	၅၀
မုဋ္ဌ သညုဗ္ဗေနေ	၁၇၂
မုတ္ကံ	၁၉၇
မုတ္ကယတိ	၁၉၇
မုတ္ကာ ပသဝေနေ	၁၉၇
မုတ္ကာပယတိ	၁၉၇
မုတ္ကာပေတိ	၁၉၇
မုတ္ကေတိ	၁၉၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[မ]	
မုတ္ထ သယံဘေ	၂၀၁
မုတ္ထယတိ	၂၀၁
မုတ္ထေတိ	၂၀၁
မုဒ သံသဂ္ဂေ	၂၀၄
မုဒ္ဓါဘိသိတ္တော	၃
မုနေ ဥာဏေ	၈၁
မုနာတိ	၂၂၂
မုနိ	၈၁၊ ၈၈
မုနိပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၈၂
မုနိပဘေဒေါ	၈၃
မုနိမုနိ	၈၃
မုယျတိ	၆၀
မုယျနံ	၃၃
မုသ ထေယ္ယေ	၉၂
မုသ္ဆတိ	၉၂
မုသလော	၉၂
မုဟ ဝေစိတ္တေ	၆၀
မူ ဗန္ဓနေ	၈၈
မူလယတိ	၂၆၁
မူလ ရောဟနေ	၂၅၇
မူလ လဝနပဝနေသု	၂၆၁
မူလသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၅၈
မူလေတိ	၂၅၇၊ ၂၆၁
မူသာ	၂၆
မူဠော	၆၀
မေဃသဒ္ဒေါ ဒေဝသဒ္ဒေါတိ	၂၀၅
မေတ္တာ	၈
မေတ္ထေ	၈၆
မေဒနီ ကမ္ပတိ	၁၉၄
မေဒယတိ	၂၀၂
မေဒေတိ	၂၀၂

ပဒါနုက္ကမတမ	စာမျက်နှာ
[မ]	
မေဓာဝဒဝိဂ္ဂဟော	၁၁၉
မေသယတိ	၂၆၈
မေသေတိ	၂၆၈
မောက္ခ အာသင်္ခေ	၁၄၉
မောက္ခယတိ	၁၂၉
မောက္ခေတိ	၁၄၉
မောစနံ	၂
မောစော	၂
မောဇ္ဇယတိ	၁၂၂
မောဇ္ဇေတိ	၁၂၂
မောဒယတိ	၂၀၄
မောဒေတိ	၂၀၄
မောနံ	၈၁
မောနံ ဝုစ္စတိ ဉာဏံ	၈၂
မောနိယဿ ဇောနိယံ	၈၁
မောမူဟော	၆၀
မောသဝဇ္ဇဘသ္မာနိ	၃၆
မောဟော	၆၀
မောဟေတိ	၆၀
မောဠ်ဟံ	၂၆
[ယ]	
‘ယက္ခ ပူဇာယ	၁၄၇
ယက္ခယတိ	၁၄၇
ယက္ခ သဒ္ဒဿ အတ္ထော	၀၄၀
ယက္ခေတိ	၁၄၇
ယဇေထ	၂၄၁
ယဒိ	၃
ယတဝေတု ပဋိဒါနေ	၁၉၅
ယတ နိက ရောပကာ ရသု	၁၉၅
ယတယတိ	၁၉၅
ယန္ဒံ	၁၈၄

ပဒါနုက္ကမတမ	စာမျက်နှာ
[ယ]	
ယန္ဒယတိ	၁၉၄
ယဉ္ဇ သဒ္ဒကိစ္စာနိ	၁၉၄
ယတေတိ	၁၉၅
ယဝန္ဒတိ	၁၉၄
ယဝ ယာဝပဒေန	၂၃၁
ယမ ဝ ပရိဒေသဝေ	၂၄၀
‘ယမက္ခယံ	၂၃
‘ယာယတိ	၂၄၀
‘ယမသာဝနံ သမ္ပဒဿာ	၆၉
‘ယာမေတိ	၂၄၀
‘ယာမေတိ	၂၄၀
‘ယမော	၂၄၀
‘ယဝသံ	၁၀၆
‘ယောဂါ	၂၄၄
‘ယသေတိ	၁
‘ယသ ယောတနေ	၇
‘ယာ ဂတိပါပုဏနေ	၅၄
‘ယာ ဂတိပါပုဏနေ	၅၄
‘ယာတိ	၂၇၆
‘ယာပနံ	၂၃၁
‘ယာပနာ	၂၃၁
‘ယာယတိ	၂၃၁
‘ယာဝတိ	၂၃၁
‘ယာယတိ	၅၄
‘ယာ ‘ယမာ ‘ဇနော	၅၄
‘ယာ ‘ယတိ	၂၄၄
‘ယာ ‘ဇတိ	၂၄၄
‘ယု ‘ဒယာ ‘ဒေ	၃
‘ယု ‘ သံ‘ယမနေ	၁၀၀
‘ယု ‘ သမ္ပ ‘ဓိ‘ မ္ပိ	၂၆
‘ယု ‘ ‘ ‘	၂၁၆
‘ယု ‘ ‘ ‘	၂၄၄
‘ယု ‘ ‘ ‘	၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ယ]	
ယုဓ သမ္ဘဟာရေ	၄၀
ယူသံ	၉၀
ယောဂိ	၂၆
ယောဂေါ	၂၉
ယောဇနံ	၃
ယောဇယတိ	၁၇၀
ယောဇေတိ	၁၇၀
ယောဇ္ဇယတိ	၁၇၄
ယောဇ္ဇေတိ	၁၇၄
ဝယာဝေါ	၄၀
[ရ]	
ရက္ခတိ	၂၅၃
ရက္ခကာ	၂၅၃
ရက္ခာ	၂၅၃
ရစနာ	၁၆၆
ရစ ပဋိယတနေ	၁၆၆
ရစယတိ	၁၆၆
ရစေတိ	၁၆၆
ရန္ဓ ယိတ္ဝာ	၂၁၅
ရန္ဓ ရာဂေ	၂၇
ရဠ္ဟတိ	၄၁
ရတနံ	၃
ရတနစင်္ကြော	၁၄၄
ရတိ	၁၇၆
ရတ္တိပဒဝိဂ္ဂဟော	၃၁၀
ရမ ဟိ ံသာယံ	၄၁
ရန္ဓကော	၂၁၅
ရန္ဓ ပါကေ	၂၁၅
ရန္ဓယတိ	၂၁၅
ရန္ဓယိတုံ	၂၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ရ]	
ရန္ဓာပယတိ	၂၁၅
ရန္ဓိတ္ဝာ	၂၁၅
ရန္ဓိယ	၂၁၅
ရန္ဓေတိ	၂၁၅
ရန္ဓေတုံ	၂၁၅
ရန္ဓေဟိ	၂၁၅
ရမဏံ	၁၆
ရသ အသ္သာဒနေ	၂၆၈
ရသတိ	၃၁၉
ရသပဒဝိဂ္ဂဟော	၃၁၆
ရသယတိ	၂၆၈
ရသ သိနေဟနေ	၂၆၈
ရသေတိ	၂၆၈
ရသေတိတိ သိနေဟတိ	၂၆၈
ရသော	၂၆၈
ရသောတိ သိနေဟော	၂၆၈
ရဟ စာဂေ	၂၇၁
ရဟယတိ	၂၇၁
ရဟေတိ	၂၇၁
ရာဇုပ္ပရိ	၂
ရာမနံ	၆၉
ရာမယတိ	၄၁
ရာမ သံသိဒ္ဓိယံ	၄၁၊ ၆၉
ရာဝုဏာတိ	၆၉
ရိ ဂတိရေသနေသု	၈၈
ရိစ ရေစနေ	၂
ရိစ ဝိယောဇန သမ္ပဇ္ဇနေသု	၁၆၆
ရိဏာတိ	၈၈
ရိယတိ	၅၅
ရိ ဝသနေ	၅၅
ရု ဥပတာပေ	၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[၅]	
ရုက္ခဂေါသော	၄၉
ရုက္ခ ဖာရုသော	၁၄၉
ရုစ ရောစနေ	၂၃
ရုဇ ဟိ ံသာယံ	၁၇၀
ရုဇ္ဇတိ	၂၉
ရုဏာတိ	၆၉
ရုဏောတိ	၆၉
ရုဒေါဒိဂဏိက	၁
ရုဒေါဒိဂဏလက္ခဏံ	၃၂၀
ရုဒေါဒိဆက္က	၁
ရုဒေါဒိရူပံ	၃၂၆
ရုဒေါဒိနံ ရူပံ	၂၇၆
ရုဓိ အာဘာရုဂေ	၄၂
ရုန္ဓတိ	၂၇၆၊ ၃၂၆
ရုန္ဓိတိ	၂၇၆
ရုန္ဓေတိ	၃၂၆
ရုပ္ပနံ	၄၅
ရုသ ရောသနေ	၂၆၅
ရူပံ	၂၂၂
ရူပယတိ	၂၂၂
ရုပ ရုပ္ပနေ	၄၅
ရူပ ရူပကြိယာယံ	၂၂၂
ရူပသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဒါရော	၄၇
ရူပသဒ္ဒဿ သင်္ဂဟဂါထာ	၄၀
ရူပိယ ဆဋ္ဌကော	၁၇၃
ရူပေတိ	၂၂၂
ရေစကံ	၂၆၆
ရေစယတိ	၁၆၆
ရေစေတိ	၁၆၆
ရေဏု	၀၀
ရောဂေါ	၁၇၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[၅]	
ရောစယတိ	၁၇၀
ရောစေတိ	၁၇၀
ရောဓပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၂
ရောသနံ	၂၆၅
ရောဝယတိ	၂၆၅
ရောသေတိ	၂၆၅
ရောဒေသော	၂၆၅
ရောသေတိ ဧကာဒေသော	၂၆၅
ရောဟိတော	၀၇
[လ]	
လဂ္ဂ ဘာဝေ	၁၄၆
လဘတိ	၁၄၆
လဘတေ	၁၄၆
လက္ခံ	၁၄၆
လက္ခ အာဒေသေ	၁၄၀
လက္ခဏော	၁၄၄
လ ကွ ဒဿနေ	၁၄၆
လက္ခယတိ	၁၄၆
( )	( )
လဂနံ	၂၆
လ ( )	( )
လ ( )	( )
လ ( )	( )
လ ( )	( )
လ ( )	( )
လ ( )	( )
( )	( )
( )	( )

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[လ]	
လဏ္ဍေတိ	၁၇၅
လပန်	၂၂၂
လပယတိ	၂၂၂
လပ ဝိယတ္တိယဲ ဝါစာယ်	၂၂၂
လပိတုံ	၂၂၂
လပေတိ	၂၂၂
လဘ အာဘဏ္ဍနေ	၂၃၆
လဘယတိ	၂၃၆
လဘေတိ	၂၃၆
လလ ဂ္ဂန္ဓာယ်	၂၆၀
လလယတိ	၂၆၀
လလေတိ	၂၆၀
လသ သိလ္ပယောဂေ	၂၆၆
လဒ္ဓ ဥ သေဝါယံ	၂၃၂
လဒ္ဓနာ	၁၆
လာဇော	၁၂၁
လာဒ္ဓယတိ	၂၃၂
လာဒ္ဓေတိ	၂၃၂
လာပံ	၂၀
လာပေါ	၂၂၂
လာဘ ပေသနေ	၂၃၆
လာဘယတိ	၂၃၆
လာဘေတိ	၂၃၆
လာသယတိ	၂၆၆
လားယေတိ	၂၆၆
လာသေန္ဒိ	၂၆၆
လာသေန္ဒိ	၂၆၆
လာသေန္ဓော	၂၆၆
လိဂ်ံ	၁၄၉
လိဂ် စိတ္တီကရဏေ	၁၄၉
လိဂ်ပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၁၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[လ]	
လိဂ်ယတိ	၁၄၉
လိဂ်သဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၁၄၉
လိင်ေတိ	၁၄၉
လိနာတိ	ဂ၉
လိပ လိမ္ပနေ	၉
လိမ္ပတိ	၉
လိသ အပ္ပီဘာဝေ	၅၂
လိသ ဒလသနေ	၅၂
လီယတိ	၅၂
လီ သိလေသေ	ဂ၉
လီနံ	ဂ၉
လုဇ ဝိနာသေ	၂ဂ
လုဇ္ဇ ဘာသာယံ	၁၂၃
လုဇ္ဇိ ထေယ္ယော	၁၂၃
လုဏ္ဌယတိ	၁၂၃
လုဏ္ဌေတိ	၁၂၃
လုတ္ဆိ	၂ဂ၊၄၉
လုနာတိ	ဂ၉
လုပ အဒေ္ဓဒနေ	၉
လုပ အဒဿနေ	၄၉
လုပ္ပနံ	၉
လုမ္ပတိ	၉
လုဗိ အဒ္ဒနေ	၂၃၂
လုမ္ဗတိ	၂၃၂
လုဘ ဂိဒ္ဓိယံ	၄၉
လုဗ္ဘတိ	၄၉
လုဗ္ဘိယ	၄၉
လူ ဆေဒနေ	ဂ၉
လူတပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၉၀
လူဒ္ဒတာ	ဂ၉၊၉၀
လူသယတိ	၂၆၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[လ]	
လူသ ဟိ ံသာယံ	၂ဖ၄
လူသေတိ	၂ဖ၅
လေသ	၂၂၄
လေသော	၅၇
လောက ဘာသာယံ	၁၄ဖ
လောကာ တယော	၁၃-၈
လောက ဒဿနေ	၁၃ဖ
လောကယတိ	၁၃ဖ၊၁၄ဖ
လောကေတိ	၁၃ဖ၊၁၄ဖ
လောကော	၂၈
လောကော အနေကဝိဓော	၁၃၉
လောစ ဒဿနေ	၁ဖ၃
လောစနံ	၁ဖ၃၊၁ဖ၅
လောစနပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၁ဖ၅
လောစ ဘာသာယံ	၁ဖ၅
လောစယတိ	၁ဖ၃၊၁ဖ၅
လောစေတိ	၁ဖ၃၊၁ဖ၅
လောဏံ	၈၉
လောဏပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၈၉
လောပေါ	၄၉
လောဘပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၄၃
လောဘော	၅၈
[ဝ]	
ဝံသော	၈၉
ဝက္ကနာသနေ	၁၄၃
ဝက္ကဘာသနေ	၁၄၃
ဝက္ကယတိ	၁၃၃
ဝက္ကေတိ	၁၃၃
ဝစနံ	၁၇၃
ဝစ ဘာသနေ	၁ဖ၆
ဝစယတိ	၁ဖ၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[ဝ]	
ဝစီပေါ	၄၉
ဝေစကော	၁ဖ၆
ဝဋ္ဋ အတ္ထိယာ ရေ	၁ဖ၅
ဝဋ္ဋ	၁ဖ၅
ဝဋ္ဋကော	၁ဖ၅
ဝဋ္ဋစောကေ ကေ ကေ	၁ဖ၅
ဝဋ္ဋနံ	၁ဖ၅
ဝဋ္ဋယတိ	၁ဖ၅
ဝဋ္ဋ ပလမ္ဘနေ	၁ဖ၅
ဝဋ္ဋေတိ	၁ဖ၅
ဝ ဝဏ္ဏသမ်ိုရော	၁ဖ၉
ဝယတိ	၁ဖ၈
ဝေတိ	၁ဖ၉
ဝယတိ	၁ဖ၈
ဝဠ ဝဠနေ	၁၆၈
ဝေဠတိ	၁ဖ၈
ဝဠ ဝဠ	၁၇၃
ဝဠယတိ	၁၇၃
ဝဋ ဝိဘာဝနေ	၁၇
ဝေဋေတိ	၁
ဝမ္ဘ အာကိရဏေ	၁၇၃
ဝမ္ဘယတိ	၁၇၃
ဝမ္ဘေတိ	၁၇၃
ဝမ္ဘေတ္ဝာ	၁၇၃
ဝဟ ဝတ္ထုဝိစုဏ္ဏနေ	၁
ဝဟယတိ	၁
ဝဟေတိ	၁
ဝဟ	၁
ဝဏ္ဏယ	၁
ဝဏ္ဏံ	၁
ဝဏ္ဏယတ	၁၀၀
ဝ	၁၇၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]		[ဝ]	
ဝ၏ ဝ၏ကြိယာဝိတ္ထာရဂုဏ		ဝမ္ဘ ဝိဒ္ဓံသနေ	၂၃၆
ဝစနေသု	၁၂၂	ဝမ္ဘေတိ	၂၃၆
ဝ၏သဒ္ဒသ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၁၂၂	ဝမ္ဘဒ္ဓီ	၂၃၆
ဝ၏သဒ္ဒသ အပရော အတ္ထု-ဒ္ဓါရော	၁၂၉	ဝရံ	၂၄၅
ဝ၏သဒ္ဒသ ဝိဂ္ဂဟော	၁၂၈	ဝရန္ဓော	၂၄၅
ဝ၏တိ	၁၂၂	ဝရအာဝရကော	၂၄၂
ဝ၏	၁၂၂	ဝရ ဣစ္ဆဲ၁ယံ	၂၄၅
ဝတု ဘာသာယံ	၁၉၅	ဝရ=ဂန္ဓဝါသိတံ	၂၆
ဝတ္ထယတိ	၁၉၅	ဝရပဒသ ဝိဂ္ဂဟတ္ထော	၂၄၅
ဝတ္ထေတိ	၁၉၅	ဝရယတိ	၂၄၅
ဝတ္ထံ	၂၂ဝ	ဝရဟယတိ	၂၂ဝ
ဝတ္ထ အဒ္ဒနေ	၂ဝ၁	ဝရဟ ဟိ ံသာယံ	၂၂ဝ
ဝတ္ထယတိ	၂ဝ၁	ဝရဟေတိ	၂၂ဝ
ဝတ္ထေတိ	၂ဝ၁	ဝရုဟော	၂၂ဝ
ဝဒ ဘာသာယံ	၂ဝ၂	ဝရုဟောတိ သူကရော	၂၂ဝ
ဝဒိ အဘိဝါဒနထုတိသု	၂ဝ၈	ဝရုန်	၂၄၅
ဝဝ သံယမေ	၂၁၆	ဝရေတိ ဝရေမိ	၂၄၅
ဝမယတိ	၂၁၆	ဝရော-	၂၄၅
ဝမေတိ	၂၁၆	ဝလ ဘရကော	၂၅၉
ဝဒ္ဓကီ	၂၁၆	ဝဝဋ္ဌပေတိ	၂၃ဝ
ဝဒ္ဓကီတိ ဂဟကာရကော	၂၁၆	ဝသ အစ္ဆာဒနေ	၂၂ဝ
ဝဒ္ဓ ဆေဒနပူရကော သု	၂၁၆	ဝသလိ	၅၉
ဝဒ္ဓ ဘာသာယံ	၂၁၂	ဝသ သဒ္ဒေ	၅၉
ဝဒ္ဓယတိ	၂၁၆-၂	ဝသ သိနေဟနဆေဒါဝဟ-ရကော သု	၂၆၂
ဝဒ္ဓေတိ	၂၁၆-၂	ဝသာ	၂၆၂
ဝနံ	၅ဝ	ဝဿတိ	၅၉
ဝနထော	၅ဝ	ဝဿယတိ	၂၆၅
ဝနိမ္ဗသေ	၁ဂဂ	ဝဿု သတ္တိပန္ဓနေ	၂၆၅
ဝမ္ဘနာ	၂၃၆	ဝသေတိ	၂၆၅
ဝမ္ဘယတိ	၂၃၆	ဝဟိအာဒီနံ ပယောဂေ	၃ဂ၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝဋ္ဌဝါ	၆၀
ဝါ ဂတိဂန္ဓနေသု	၅၅
ဝါစယတိ	၁၆၆
ဝါစေတိ	၁၆၆
ဝါတ ဂတိသုခဒေသဝနေသု	၁၉၅
ဝါတပုပ္ဖံ	၁၉၅
ဝါတယတိ	၁၉၅
ဝါဂဝေဂေါ	၂၅
ဝါတေတိ	၁၉၅
ဝါဒယတိ	၂၀၇-ဂ
ဝါဒါပယတိ	၂၀၇
ဝါဒါပေတိ	၂၀၇
ဝါဒေတိ	၂၀၇-ဂ
ဝါဒေါ	၂၀၇
ဝါမိ	ဂ၇
ဝါမူရုံ	၂ဂ
ဝါယတိ	၅၅
ဝါယာသံ	၁၂၂
ဝါယော	၅၅
ဝါရဏံ	၂၆၇
ဝါရယတိ	၂၄၇
ဝါရိဇော	၂၅
ဝါရေတိ	၂၄၇
ဝါလယတိ	၂၅၉
ဝါလေတိ	၂၅၉
ဝါလော	၂၅၉
ဝါသ ဥပသေဝါယံ	၂၆ဂ
ဝါသယတိ	၂၆၇-ဂ
ဝါသိဖလံ	၁၀၁
ဝါသေတိ	၂၆၇-ဂ၊ ၂၇၀
ဝါသော	၂၆ဂ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိကန္တိတိ	၅
ဝိကပ္ပေါ	၂၂၃
ဝိက္ကမိ	၂၄၆
ဝိက္ကမ	၂၄၂
ဝိက္ကမတိ	၂၄၂
ဝိက္ကယော	၃၃
ဝိကသနံ	၃၉
ဝိက္ကိဏန္တိ	၃၃
ဝိက္ကိဏာတိ	၃၃
ဝိစိနာတိ	၃၄
ဝိဇ္ဇ ဘာသဒယံ	၁၆ဂ
ဝိဇ္ဇယတိ	၁၆ဂ
ဝိဇ္ဇတိ	၁၆ဂ
ဝိဇယိဗ္ဗော	၁၃
ဝိဇ္ဇတိ	၂၃၊ ၂၃၆
ဝိဇာနေယျ	၉
ဝိဇ္ဇာ	၃၂
ဝိဇောတဟတုယော	၄၄
ဝိဇ္ဇာပဒဝိဂ္ဂဟော	၃၀ဂ-၉
ဝိဇိဂီသာ	၁၇
ဝိဇိ ဘယစလဇနသု	၂၃
ဝိတက္ကပဒါနံ ဝိဂ္ဂဟော	၁၄၂
ဝိတက္ကိတာ	၁၄ဂ
ဝိတဏ္ဍော	၂ဂ၇
ဝိတနိယျတိ	၁၀၃
ဝိတ္တိ	ဂ၊၂၀၂
ဝိတ္ထာရော	၁၂၂
ဝိဒံသယတိ	၂ဖ၀
ဝိဒံသေတိ	၂ဖ၅
ဝိဒ ဧစဟနာဒျာနနိဝါသေသု	၂၀၃
ဝိဒမာတု အနုဘဝနေ	၂၀၂
ဝိဒတ္ထိ	၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိဒ တုဋ္ဌိယ်	၈
ဝိဒ လာဘော	၈၊၂၀၂
ဝိဒ သတ္ထာယ်	၃၂
ဝိဓ ဝိဗ္ဗန	၄၁
ဝိခု	၄၁
ဝိဒ္ဓ	၄၁
ဝိဒ္ဓါ	၃၇၊၄၁
ဝိနယကြိယာ	၂၂၅
ဝိနသတိ	၅၉
ဝိနာတိ	၈၉
ဝိနိန္ဒတိ	၃၂၆
ဝိနိယောဂ	၂၂၅
ဝိပ္ပလမ္ဘတိ	၂၀၇
ဝိပုလ္လတ္ထဂိန္ဒိ	၁၆၃
ဝိဗုဒ္ဓါ	၃၄
ဝိဗောဓတိ	၃၄
ဝိဘဇ္ဇာနိ	၆၅
ဝိဘတ္တိ	၁၇၀
ဝိဘာဇယတိ	၁၇၀
ဝိဘာဇေတိ	၁၇၀
ဝိဘူတိယော	၂၇၁
ဝိဘူသနံ	၂၆၇
ဝိမာနံ	၈၇၊၁၁၁-၂၊၂၁၈
ဝိမာနနံ	၂၁၈
ဝိမာနနာ	၂၁၈
ဝိမာနပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၈၇၊၁၁၂
ဝိမာနယတိ	၂၁၈
ဝိမာနေတိ	၂၁၈
ဝိယျတိ	၈၉
ဝိရစိဘံ	၁၆၆
ဝိရဗ္ဗတိ	၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိရာဂေါ	၂၇
ဝိရိဋ္ဌ လဇ္ဇာယ် စောဒနေ စ	၆၁
ဝိရဇ္ဇတော	၆၁
ဝိရုဒ္ဓါ	၁
ဝိရေကော	၁၆၆
ဝိရေစကော	၃
ဝိရေဇနံ	၃၊၁၁၆
ဝိရေယတိ	၁၆၆
ဝိရေစတိ	၁၆၆
ဝိရေစယျ	၁၆၆
ဝိရောဓော	၁
ဝိလီယတိ	၁၁
ဝိလိ ဝိလိနဘာဝေ	၁၁
ဝိလုတ္တော	၉
ဝိလုမ္ပကော	၉၊၁၀
ဝိလုမ္ပိယတိ	၉
ဝိလောကနံ	၁၃၇
ဝိလောကယတိ	၁၃၇
ဝိလောကေတိ	၁၃၇
ဝိဝဋ္ဋတာနိ	၆၅
ဝိသံဝါဒေတိ	၂၀၇
ဝိသဒ္ဒယတိ	၂၀၃
ဝိသဒ္ဒေတိ	၂၀၃
ဝိသာတိ	၉၁
ဝိသဒ္ဓိ ဝိပ္ပယောဂေ	၉၁
ဝိသဒ္ဒနံ	၂၆၆
ဝိသိဋ္ဌော	၂၆၉
ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါ	၁၇
ဝိသေသနံ	၂၆၉
ဝိသေသယတိ	၂၆၉
ဝိသေသေတိ	၂၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိသေသော	၂၆၉
ဝိသုံကြိယာ	၁၇၀
ဝိသုဒ္ဓတိ	၄၃၁
ဝိဟင်္မ	၂၀
ဝိဟာရမဟော	၂၇၁
ဝိဟာရေ	၁၇
ဝိဟိ ံသတ်	၁၀
ဝိတံ	၀၉
ဝိ တန္ဓသန္ဓ ံနေ	၀၄
ဝိမံသတိ	၂၀၉
ဝိမံသန္ဓော	၂၁၄
ဝိမံသာ	၂၁၁
ဝံမံသိယတိ	၂၁၄
ဝိမံသိယမာနော	၂၁၄
ဝိရတိ	၂၇
ဝိရ ဝိက္ကန္တိယံ	၂၄၆
ဝိရဿ ပဒတ္ထော	၂၄၆
ဝိရေတိ	၂၄၆
ဝိရော	၂၄၆
ဝိ ဟိ ံသာယံ	၀၉
ဝုဏာတိ	၇၁
ဝုဏောတိ	၇၁၊၂၇၇
ဝုလ နိမ္မဇ္ဇနေ	၂၅၇
ဝု သံဝရေ	၇၁
ဝုသ ပါဂဗ္ဗိယေ	၇၂
ဝုသုဏာတိ	၇၂
ဝူပသမ္မတိ	၅၀
ဝေဏ	၀၉
ဝေတဗ္ဗံ	၀၉
ဝေဒဂုံ	၀
ဝေဒန္တိဋ	၅၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝေဒ ဝေဒဂန္ဓော	၉
ဝေဒယတိ	၂၀၃
ဝေဒယိတံ	၂၀၂
ဝေဒလဒ္ဓသ အတ္ထုပ္ပတ္တိရော	၉
ဝေဒေတိ	၂၀၃
ဝေဓေါ	၀
ဝေဝေ	၄၁
ဝေလ ကာလေ၊ ပဒေသေ	၂၆၁
ဝေလယတိ	၂၆၁
ဝေလေ	၂၆၁
ဝေလေတိ	၂၆၁
ဝေါဒဿ	၂၀၀
ဝေါဒါနံ	၃၁
ဝေါဒါယတိ	၃၀
ဝေါဝယတိ	၂၅၇
ဝေါလေတိ	၂၅၇
ဝေါဟာရ	၂၂၄
[သ]	
သံ	၂၃၀
သံခုဏတိ	၅၀
သံဃဘေဒကော	၇
သံဓာ ဟဒ္ဓိမ္ဗိ	၃၉
သံပုဇ္ဇော ယုဇ ပဒ္ဓနေ	၁၇၀
သံဘုဏတိ	၅
သံယောဇနံ	၃၊၁၇၀
သံယောဇယတိ	၁၇၀
သံယောဇေတိ	၁၇၀
သံဝဏ္ဏရပဒဝိဂ္ဂဟော	၃၁၁-၂
သံဝဏ္ဏရဿ နာမာနိ	၂၄၁
သံဝဏ္ဏနာ	၁၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သံဝိဇ္ဇတိ	၂၇
သံဝုဏာတိ	၇၁
သံဝုဏောတိ	၇၁
သံသဂ္ဂါ	၂၀၄
သံသိဇ္ဇတိ	၅၆
သံသုမ္ဘမာနာ	၁၁
သက သတ္ထိယံ	၁၀၅
သက သာမတ္ထိယေ	၆၈
သက္ကပဒသ နိဂ္ဂတ္ထိနယော	၁၀၆
သက္ကပဒသ ဝိဂ္ဂဟော	၆၈၊၁၀၅
သက္ကယတိ	၁၄၃
သက္က ဘာသနေ	၁၄၃
သကိ သက်ာယံ	၁၂
သက္ကိ	၆၈
သကုလော	၈၇
သက္ကုဏာတိ	၆၈
သက္ကောတိ	၁၄၃
သက္ကော	၁၀၅
သက္ကောတိ	၂၇၇
သက်တိ	၂၇၆
သက်ပေါ	၂၂၃
သက်ုစတိ	၂၃၂
သခ်ါဒတိ	၃၃၄
သခ်ါရလောကော	၁၄၉
သခ်ါဘော	၅၀
သင်ါမယတိ	၂၄၃
သင်ါမ ယုဒ္ဓေ	၂၄၃
သင်ါမေတိ	၂၄၃
သင်ါမေသုံ	၂၄၃
သင်ါမော	၂၄၃
သင်ေါ	၂၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သဃ ဟိ ်သာယံ	၃၂
သဌ္ဌယော	၃၄
သဌ္ဌိစ္ဆ	၁၉၁
သဌ္ဌတနာ	၁၉၁
သဍ္ဍ သဍ္ဍနေ	၁၆၉
သဝ သင်ေ	၂၆
သဍ္ဍယတိ	၁၆၉
သဍ္ဍေတိ	၁၆၉
သညာဏ် စေတနံ	၂၀၃
သဋ္ဌယတိ	၁၂၂
သဋ္ဌ ဟိ ်သာဗလဒါန- နိကေတနေသု	၁၂၂
သဋ္ဌေတိ	၁၂၂
သဍ အသမ္ဘာဘာသနေ	၁၂၄
သဍ ကေတဝေ	၁၂၅
သဍယတိ	၁၂၄
သဍ သခ်ါရဂတိသု	၁၂၄
သဍ သံလာဃာယံ	၁၂၄
သဍ္ဌေတိ	၁၂၄
သဍ္ဌော	၁၂၄
သဍ္ဌောတိ ကေရာဋိကော	၁၂၄
သဏ္ဌာနံ	၁၄၉
သဏ္ဌာသေန	၂၅
သဏ ဒါနေ	၁၈၁
သဏယတိ	၁၈၁
သဏေတိ	၁၈၁
သဏ္ဌံ	၉၈၊ ၂၂၂
သဏ္ဌကော	၂၂၂
သဏ္ဌာ	၉၈
သတန္ဓော	၁၉၄
သတိဝိပ္ပဝါသေ	၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သတ္တ ဂတိယံ	၁၉၄
သတ္တယတိ	၁၉၄၊၁၉၆
သတ္တလောကော	၁၃၉
သတ္တဝင်္ကော	ဂ၇
သတ္တ သန္ဓာန ကြိယာယံ	၁၉၆
သတ္တိ	၁၀၅
သတ္တိဗန္ဓနံ	၂၆၅
သတ္ထောတိ	၁၉၄၊၁၉၆
သန္ဓ အာမပယောဂေ	၁၉၄
သန္ဓဇ္ဇယတိ	၁၉၆
သန္ဓဇ္ဇိတောဝ	၁၉၆
သန္ဓဇ္ဇေတိ	၁၆၉
သန္ဓပ္ပတိ	၄၉
သန္ဓယတိ	၁၉၄
သန္ဓသ	၅၁
သန္ဓသဒ္ဒသ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၅၁
သန္ဓသဒ္ဒဿ သင်ဟဂါထာ	၅၂
သန္ဓာပေါ	၄၉၊၂၃၀
သန္ဓာနကြိယာနာမ ပဗန္ဓ-ကြိယာ	၁၉၆
သန္ဓာယတိ	၃၃၅
သန္ဓဿတိ	၆၀
သန္ဓေတိ	၁၉၄
သန္ဓောသော	၆၀
သဏ ဒုမ္ဘလ္ယေ	၂၀၁
သဏ ဗန္ဓနေ	၂၀၁
သဏယတိ	၂၀၁
သဏ္ဌ သဏ္ဌမ္ဘေ	၂၀၂
သဏ္ဌေတိ	၂၀၁
သဏ္ဌေတိ	၂၀၂
သဒ အဿာဒနေ	၂၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သဒ္ဒဟဒ္ဓ ဝိဂ္ဂဟော	၂၀၄
သဒ္ဒယတိ	၂၀၃
သဒ္ဒ သဒ္ဒနေ	၂၀၃
သဒ္ဒါယတိ	၂၀၃
သန္ဒိတောဝ	၂၀၃
သဒ္ဒုလ္လပဏေ	၃၂
သဒ္ဒေတိ	၂၀၃
သန္ဒနံ	၇
သဓယတိ	၂၁၇
သဓု ပဟံသနေ	၂၁၇
သဓေတိ	၂၁၇
သဒ္ဓမ္မနိတိဝိဒူဟိ	၃၇
သန္ဓာနံ	၇၁
သနောတိ	၂၃၇၊၃၂၆
သန္ဓဒ္ဓါ	၆၀
သန္ဓာဟောဝ	၆၀
သပ္ပဋ္ဌာနော	၁၉၄
သမ္ပဒါယော	၃၃၁–၂
သမ္ပရိပ္ပုတောတိ သမ္ပရိ-ကိဏ္ဏော	၂၁၅
သဗ္ဗဓာတုကနာမိကာ	၂၇၅
သဗိ မဏ္ဍလေ	၂၃၂
သမ္ဘယတိ	၂၃၂
သမ္ဘလံ	၂၃၂
သမ္ဘဒ္ဓော	၂၃၂
သမ္ဘ သမ္ဘဒ္ဓေ	၂၃၂
သမ္ဘေတိ	၂၃၂
သမ္ဘောဓယတိ	၃၆
သမ္ဘတ္တိ	၁၉၆
သဘာဇယတိ	၁၇၀
သဘာဇ သီတိသေဝနေသု	၁၇၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သဘာဇေတိ	၁၇၀
သဗ္ဗိပဒဝိဂ္ဂဟော	၃၁၂-၃
သမ္ဘာဝိသုံ	၂၃၅
သမ္ဘုဏန္ဒော	၆၉
သမ္ဘုဏာတိ	၆၉
သမ္ဘောဂေါ	၄
သမ္ဘောတိ	၂၇၆၊ ၃၂၅
သမ အာလောစနေ	၂၄၁
သမဏပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၅၀
သမဏော	၅၀
သမန္တဘာဝ	၂၂၅
သမ ဝိတက္ကေ	၂၄၀
သမာ	၂၄၀
သမာတိ သံဝစ္ဆရော	၂၄၀
သမာဒပယတိ	၃၀
သမာဒပေတိ	၃၀
သမိဒ္ဓတိ	၄၁
သမု ဥပသမေ	၅၀
သမုဒါဂမယတိ	၂၄၃
သမုဒါဂမေတိ	၂၄၃
သမု ခေဒေ နိဏောမေ စ	၅၀
သမုဒ္ဒါ	၇
သမ္ဘဒ္ဒရုဟိ	၆၈
သမုဒ္ဒသဒ္ဒနိပ္ဖတ္တိ	၂၀၆
သမ္ဘဟသဒ္ဒဿ နာမာနိ	၁၀၃
သမ္ဘုဇယတိ	၁၇၀
သမ္ဘုဇာ	၁၇၀
ဆမ္ဘုဇေတိ	၁၇၀
သမ္ဘတိ	၅၀
သမ္ဘာနနာ	၂၁၈
သမ္ဘိဿိတောဝ	၂၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သမ္ဘိဿော	၂၆၉
သမ္ဘုတိဒေဝါ	၁၇
သမ္ဘုယ္ယတိ	၆၀
သယ္ယတိ	၆၁
သရ အကွေပေ	၂၄၆
သရယတိ	၂၄၆
သရိရံ	၁၀၄
သရေတိ	၂၄၆
သရော	၂၄၆
သလ္လကတ္ထော	၅
သလ္လကဏ္ဏာ	၁၄၆
သလ္လကဏ္ဍယတိ	၁၄၆
သလ္လကေတိ	၁၄၆
သလ္လာပေါ	၂၂၂
သလ္ဒိနံ	၈၉
သဝကော	၈၇
သသကော	၁၄၃
သဟနံ	၂၇၁
သဟ ပရိသဟနေ	၂၇၁
သဟယတိ	၂၇၁
သဟ သတ္ထိယံ	၆၁
သဟေတိ	၂၇၁
သာ အဿာဒနေ	၅၆
သာကစ္ဆတိ	၁၉၉
သာကစ္ဆာ	၁၉၉
သာတစ္ဆံ	၂၀၄
သာ တနုကရဏေ	၅၆၊ ၉၈
သာဒေတိ	၂၀၅
သာဓုံ	၄၁၊ ၆၉
သာဓယတိ	၄၁
သာဓ သံသိဒ္ဓိယံ	၄၁၊ ၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သာဓု	၄၁
သာဓုနာတိ	၆၉
သာဓုပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၄၁
သာ ပါကေ	၉၀
သာမဂ္ဂိရသော	၂၆၈
သာမတ္ထိယံ	၁၇
သာမယတို	၂၄၀-၁၊၂၄၃
သာမ သဒ္ဒနေ	၂၄၃
သာမေတိ	၂၄၀-၁၊၂၄၃
သာယတိ	၅၆၊၃၂၆
သာယနံ	၅၆
သာရ ဒုဗ္ဗလျေ	၂၄၆
သာရယတိ	၂၄၆
သာရေတိ	၂၄၆
သာဝကပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၆၃
သာဝကော	၆၃
သာဝယတိ	၃၂၃
သာဝေတိ	၃၂၃
သုဒိဂ္ဂကာလကဏ်	၃၂၁
သုဒိရ္ဗပ်	၃၂၆
သုဒ္ဓနံ	၂၄၃
သိက အာမဋ္ဌနေ	၁၄၆
သိကယတိ	၁၄၆
သိကေတိ	၁၄၆
သိင်္ဂါလော	၅၉
သိဂ်ိ	၈၇
သိစ ပဋ္ဌရဏေ	၃
သိစ္စ ကုဋ္ဌနေ	၁၆၅
သိစ္စယတိ	၁၆၅
သိစ္စေတိ	၁၆၅
သိတ္ထာ	၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သိဒ္ဓိ	၄၁
သိဓု သံဏာနေ	၄၁
သိနာတိ	၉၀
သိနာနံ	၇၁
သိနိဒ္ဓေါ	၆၁
သိနိယ္ယတိ	၆၁
သိနိဟ ပိတိယံ	၆၁
သိနေဟကော	၆၁
သိနေဟ သိနေဟနေ	၂၇၀
သိနေဟယတိ	၂၇၀
သိနေဟိတော	၆၁
သိနေဟေတိ	၂၇၀
သိနေဟောနာမ ပိတိ	၂၀၂
သိနောတိ	၇၁
သိပ္ပံ	၉၈
သိပ္ပပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၉၈
သိ ဗန္ဓနေ	၇၁၊၉၀
သိဗ္ဗံ	၅၆
သိဗ္ဗတိ	၅၆၊၂၇၆
သိယတိ	၅၆၊၃၂၄
သိယေတိ	၃၂၄
သိလယတိ	၂၆၀
သိလာဃာ	၂၄၀
သိလိသ အာလိင်္ဂနေ	၅၆
သိလိသတို	၅၆
သိလေတိ	၂၆၀
သိလေသယတိ	၂၆၄
သိလေသ သိလေသနေ	၂၆၄
သိလေသေတိ	၂၆၄
သိလေသော	၅၆, ၂၆၆
သိလျယောဂါ	၂၆,

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သိဝု ဂတိဝေသာသနေသု	၅၆
သိဝု တန္ဓသန္ဓာနေ	၅၆
သိသ အသဗ္ဗပ္ပယောဂေ	၂၆၉
သိ သေဝါယံ	၉၈
သိဋ္ဌ သေဋ္ဌနေ	၂၃၃
သိတေနပဒဿ ဝိဘတ္တိယံ	၄၇
သိမာ	၉၀
သိမာပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၉၀
သိလ်	၂၆၀
သိလ ဥပဓာရဏေ	၂၆၀
သိလန်	၂၆၀
သိလပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၂၆၀
သိသ်	၉၀
သိသ်နှာဇေတာ	၆၁
သိသပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၉၀
သိဟပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၁၀၊ ၂၈၃·၄·၅
သိဟသေယျ	၂၂၃
သိဟော	၁၀
သု အဘိသဝေ	၃၁
သုခ်	၁၉၅
သုခပဒ ဝိဂ္ဂဟော	၃၁၃·၄
သုဂတပဒ ဝိဂ္ဂဟော	၃၀၃·၄
သုဏ္ဍတိ	၃၃၅
သုန္ဒ အနာဒရေ	၁၃၂
သုဋ္ဌ အာလသိယေ	၁၃၄
သုဋ္ဌိ သောသနေ	၁၃၄
သုဏ္ဍယတိ	၁၃၄
သုဏ္ဍေတိ	၁၃၄
သုဏံ	၂၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သုဏာတိ	၉၁၊ ၃၄၀
သုဏိယ	၆၃
သုဏိ်သု	၆၂
သုဏိယာန	၆၃
သုဏောတိ	၆၂၊ ၇၁၊ ၃၄၀
သုတသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၆၃
သုတ္တံ	၁၆၆·၇
သုတ္တ အဝမောစနေ	၁၉၇
သုတ္တယတိ	၁၉၇
သုတ္တေတိ	၁၉၇
သုဓ သောစေယ္ယ	၄၀
သုဓ သံသုဒ္ဓိယံ	၃၃၅
သုဒ္ဓကတ္တုပဒါနိ	၃၃၄
သုဒ္ဓကတ္တု ရူပံ	၃၂၇
သုနခ ဘဿနံ	၁၄၅
သုနာတိ	၃၄၀
သုနိယျတိ	၃၄၀
သုပ္ပမာနေ	၂၂၉
သုပ္ပယတိ	၂၂၉
သုပ္ပေတိ	၂၂၉
သုဘ ပဟာရေ	၁၁
သုဘ သောဘေ	၃၃၇
သုမ္ဘာမိ	၂၄၇
သုမ္ဘောတိ	၁၁၊ ၃၂၆
သုမာပိတာ	၂၃၁
သုယ္ယတိ	၆၁
သုယျတိ	၆၃
သုယျမာနော	၆၂
သုရုမဒမတ္ထော	၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[သ]	
သုလ္လယတိ	၂၅၉
သုလ္ဟ သင္ဇနေ	၂၅၉
သုလ္ဟေတိ	၂၅၉
သုဝဏ္ဏံ	၁၂၂
သုဝဏ္ဏကာရုနံ	၂၆
သုဝဏ္ဏသဒ္ဒသ အတ္ထုဒ္ဒါရော	၁၈၀
သုဝါဒီနံ ရူပံ	၂၂၂
သုဝိတံ	၈၉
သု သဝနေ	၆၂၊၄၀
သုသ သောသနေ	၅၉
သုဿတိ	၅၉
သုဿူသတိ	၆၂
သုဿူသာ	၆၂
သုဟ သတ္တိယံ	၆၁
သု ဟိ ံ သာယံ	၉၁၊၃၄၀
သူစကော	၁၆၆
သူစ ဂန္ဓနေ	၁၆၆
သူစ ပေသုညေ	၁၆၆
သူစယတိ	၁၆၆
သူဒ အာသေစနေ	၂၀၄
သူဒယတိ	၂၀၄
သူဒေတိ	၂၀၄
သူဒေါတိ ဘတ္တကာရကော	၂၀၄
သူ ပါကိပ္ပသဝေ	၅၆
သူပေယ္ယပဏ္ဍံ	၁၈၅
သူယတိ	၅၆၊၆၃
သူရယတိ	၂၄၆
သူရ ဝိက္ကန္တိယံ	၂၄၆
သူရသ ပဒတ္ထော	၂၄၆
သူရိယံ	၂၂၀
သူရေတိ	၂၄၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[သ]	
သူရော	၂၄၆
သေက္ခမုနိ	၈၃
သေကာရော ပဋ္ဌဝိတော	၁၂၂
သေန္ဓိ	၃၃
သေဟော	၆၁
သေယ္ယော	၁၆၉
သေဝနံ	၁၉၅
သေသယတိ	၂၆၉
သေသေတိ	၂၆၉
သေသော	၂၆၉
သေဋ္ဌယတိ	၂၃၃
သေဋ္ဌေတိ	၂၃၃
သေဋ္ဌော	၂၃၃
သော အန္ဓကမုနိ	၉၈၊၃၄၈
သောဏပဒဿ ဝိဂ္ဂဟော	၆၆
သောဏသ အဘိဝေနာနိ	၆၆
သောဏော	၆၂၊၆၆
သောတသဒ္ဒသ အတ္ထုဒ္ဒါရော	၆၄
သောဒယတိ	၁၂၄
သောဒေတိ	၁၂၄
သောဒေါ	၁၂၄
သောဒ္ဓတိ	၁၂၄
သောဓနံ ပဝနံ	၂၆၁
သောသတိ	၆၂
သောသဒ္ဒတ္ထ သေကာရော	၁၂၃
သောသယတိ	၅၉
သောသိယတိ	၅၉
သောသေတိ	၅၉၊၃၂၃
သောသော	၆၀
[ဟ]	
ဟဒ ကရီသုသင္ဂေ	၂၀၂
ဟဒေတိ	၂၀၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဟ]	
ဟေတုကတ္တုပဒါနိ	၃၃၄
ဟေတုကတ္တုရူပ်	၃၂၇
ဟတ္ထိ ဝရုဟောတိ	၂၇၁
ဟနနံ	၄၅
ဟန ဟိ သာယံ	၄၅
ဟနု အပဏယနေ	၁၀၆
ဟနုတေ	၁၀၆
ဟနောတိ	၁၀၆
ဟာ ပရိဟာနိယံ	၆၀
ဟာပေတိ	၃၂၃
ဟာယတိ	၆၀၊၂၇၆၊၃၂၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဟ]	
ဟိ ံသကော	၁၀
ဟိ ံသယတိ	၂၆၈
ဟိ ံသတိ	၁၀
ဟိ ံသေတိ	၂၆၈
ဟိက္ကယတိ	၁၄၅
ဟိက္ကာ ဟိ ံသာယ	၁၄၅
ဟိဏ္ဍေတိ	၁၄၅
ဟိ ဂတိပုဒ္ဓီသု ဥပတာပေ စ	၃၂
ဟိနောတိ	၃၂၊၃၂၆
ဟိသိ ဝိဟိ ံသာယ	၁၀
ဟိသိ ဟိ ံသာယ	၂၆၈

ပမ-သ-စ—၀၂၄—၂၂-၁၂-၇၀—၂၀၀၀-အုပ်

အလိမ္မာ စာမှာရှိသည်

လူတော်လူကောင်းပြစ်အောင်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ဗုဒ္ဓနှိပ်တိုက်မှ
မြန်မာပြန် ဝိဇုကတ်များကို ဖတ်ပါ

သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌
ရိုက်နှိပ်ပြီးသည့်ကျမ်းများ

၁။ ရူပသိဒ္ဓိဂဏ္ဌိ (ပ-ဒု)
၂။ ရူပသိဒ္ဓိ
၃။ ရူပသိဒ္ဓိ ဋ္ဌီကာ
၄။ သဒ္ဒနီတိ ပဒမာလာ
၅။ သဒ္ဒနီတိ ဓာတုမာလာ
၆။ သဒ္ဒနီတိ သုတ္တမာလာ
၇။ သဒ္ဒနီတိ ပဒမာလာ နိဿယ ပဌမတွဲ
၈။ ၎င်း ။ ဒုတိယတွဲ
၉။ သဒ္ဒနီတိ ဓာတုမာလာ နိဿယ ပဌမတွဲ
၁၀။ ၎င်း ဒုတိယတွဲ ထုတ်တော့မည်
၁၁။ နိရုတ္တိဒီပနီ
၁၂။ ပဒဗျဉ္ဇနနိရုတ္တိနိတိ ပထမတွဲ
၁၃။ ၎င်း ဒုတိယတွဲ

တိပိဋကပါဠိ-မြန်မာ အဘိဓာန်ကျမ်း
အတွဲ ၁-၂-၃-၅-၆-၇-၈-၉-၁၀ ထုတ်မြှိ
ကျန်အတွဲများ ဆက်ထုတ်မည်။

မဟာဗုဒ္ဓဝင်ဖတ်ရ-အုပ်အပြည့်အစုံထွက်ပြီ